

bestseler #1 Njujork tajmsa

Sandra Braun

Pravo remek-delo.
Roman koji ne
smete da propustite.
- *The Providence Journal*

Jedan od
najboljih romana
Sandre Braun.
- *Kirkus Reviews*

Prljava igra

Naslov originala *DIRTY PLAY*

Jer to to?"

„To je to." Grif Barket je bacio malu platnenu tašnu na zadnje sedište auta, a zatim je otišao na prednje, suvozačko. „Nisam mnogo poneo. Nema šanse da nosim suvenire." Nije želeo nikakva podsećanja na vreme koje je morao da provede u BIG-u, što je zvanična šifra za Federalnu popravnu ustanovu u Big Springu, u Teksasu.

Udobno se smestio na sedište od luksuzne kože, podesio da klima duva pravo u njega, a zatim, kad je shvatio da se ne kreću, pogledao u vozača.

„Pojas."

„O... Da." Grif je razvukao pojas preko grudi i zakačio ga. Neiskreno je rekao: „Ne bismo želeli da prekršimo zakon."

Kakvi su bili ostali advokati, Vajat Tarnere je bio okej. Ali, ako je i imao smisao za humor, dobro ga je skrivao. Nije se ni nasmešio na Grifovu ironičnu primedbu.

„Hajde, Tarnere, oraspoloži se", rekao je Grif. „Ovo je poseban dan."

„Nažalost, mi nismo jedini koji ga proslavljamo."

Tarnere je ukazao Grifu na ružni, maslinastozeleni auto parkiran na mestu za hendikepirane. Izgledalo je protivzakonito, jer s retrovizora nije visila oznaka. Grif nije prepoznao ni marku ni model automobila, jer nije bio ni pet godina star. Ni po čemu se sedan bez suvišnih ukrasa nije razlikovao osim po čoveku koji je sedeo za volanom.

Grif je psovao tihim glasom. „Šta *on* radi ovde?"

„Na svim vestima bilo je da izlaziš danas, ali sumnjam da je doneo šampanjac."

„Pretpostavljam da hoće da nastavi tamo gde ste vas dvojica stali."

„Nema šanse."

Predmet njihovog razgovora, Stenli Rodarte, parkirao se tako da ga nisu mogli izbeći. On je želeo da ga Grif vidi. A Grif bi ga svuda prepoznao, jer je Stenli Rodarte bio ružni kućkin sin. Lice mu je izgledalo kao da ga je neki rezbar, suviše nestrpljiv da izglaća grube ivice, motornom testerom izrezao iz hrasta. Jagodične kosti oštре kao nož bacale su senku na crvenu, osutu kožu. Njegova kosa bila je boje prljave slame, a i tekstura je bila takva. Iza sočiva njegovih neprozirnih naočara za sunce, njegove oči - žućkaste, prisećao se Grif - bez sumnje su bile uperene u Grifa s dozom neprijateljstva koje ni pet godina nije umanjilo.

Grif je slegao ramenima s više ravnodušnosti nego što je zaista osećao. „Troši svoje vreme.“

Zvućeci kao glas strašnog suda, Tarner je rekao: „On očigledno ne misli tako.“

Kako su se približili drugom automobilu, Grif se nacerio Rodarteu, a zatim mu pokazao srednji prst.

„Bože, Grife.“ Tarner je ubrzao ka kapiji zatvora. „Šta ti fali?“

„Ne plašim se ja njega.“

„E pa, trebalo bi. Da imaš imalo razuma, do jaja bi ga se plašio. Očigledno nije zaboravio na Bendija. Drži se podalje od njega. Ozbiljno ti govorim. Slušaš? Nemoj ga zajebavati.“

„Da li ćeš mi naplatiti taj savet koji nisam tražio?“

„Ne, taj savet ide na račun kuće. To je za moju zaštitu koliko i za tvoju.“

Uprkos klimi koja je duvala kao luda, Grif je spustio prozor dok je Tarner vozio kroz kapiju federalnog zatvora koji je bio njegov dom proteklih pet godina. Zona u kojoj je bio zatvoren bila je minimalno obezbeđena, ali ipak je bio zatvor.

„Bez uvrede za ljude u Big Springu, ali nikad više ne želim da predem granice grada“, prokomentarisao je kad su napustili grad zapadnog Teksasa i uputili se ka istoku na međudržavni put 20.

Vazduh je bio vruć, suv i pun krupnog peska, s mirisom dizela i izduvnih gasova s prometnog autoputa, ali bio je to vazduh na slobodi, prvi koji je Grif osetio u hiljadu osam stotina i dvadeset pet dana. Gutao ga je.

„Lep osećaj biti na slobodi?“ pitao ga je njegov advokat.

„Nemaš pojma.“

Nakon jednog trenutka, Tarner je rekao: „Ozbiljno sam mislio ono što sam rekao za Rodartea.”

Vetar koji je nosio pesak očistio je Grifovo lice i spljeskao mu kosu. „Opusti se, Tarnere”, rekao je, nadvikujući se s bukom smrdljivog kamiona sa stokom koji ih je zaobišao uz tutnjavu. „Neću izazivati Rodartea. Niti bilo koga drugog. To je iz moje prošlosti. Davne prošlosti. Kažnjen sam i platio sam svoj dug društvu. Gledaš u rehabilitovanog, drugačijeg čoveka.”

„Drago mi je što to čujem”, rekao je advokat, uz mnogo skepticizma.

Grif je posmatrao Rodartea u bočnom retrovizoru. Pratio ih je od Big Springa a sada je podešavao brzinu njihovoj, s najmanje tri vozila između njih. Čak i ako je znao da ih Rodarte prati, Vajat Tarner to nije spomenuo. Grif je hteo da kaže nešto o tome, ali onda je shvatio da ima stvari za koje njegov advokat ne treba da zna. Stvari koje bi ga samo brinule.

Tri stotine milja kasnije, Grif je stajao u stanu u sredini dnevne sobe, što je bio smešno pogrešan naziv. Osoba je mogla tamo da provodi dane, ali to se ne bi moglo nazvati življenjem pod svojim delom sunca. Soba je bila tako tamna da se graničila sa sumornošću, ali slabo osvetljenje išlo joj je naruku. Pukotina velika kao njegov kažiprst protezala se celom dužinom zida, od poda do plafona, kao šiljasta munja. Tepih je bio lepljiv. Klima je šištalala, a vazduh koji je ispuštala bio je vlažan i smrdeo kao kineska brza hrana stara jedan dan.

„Nije bogzna šta”, rekao je Tarner.

„Ma, sereš.”

„Ali nema zakupa. Kirija se plaća od meseca do meseca. Smatraj ovo samo privremenom stanicom dok ne nađeš nešto bolje.”

„Big Spring je bar bio čist.”

„Želiš da se vratiš?”

Možda je Tarner ipak imao smisao za humor.

Grif je bacio svoju platnenu torbu na trosed. Ne samo što je izgledao neudoban nego je i tapacirung bio uflekan bog sveti zna čime. S ljubavlju se prisetio svog stana u višespratnici u kojoj je

nekada živeo, u elegantnom delu Dalasa, u Tertl Kriku. Obasjan prirodnim svetlom danju, spektakularan pogled na liniju horizonta noću. Opremljen bezbrojnim pogodnostima. Za polovinu sprava i tričarija nije znao ni čemu služe ni kako da ih koristi. Ali glavno da ih je imao.

„Kada si prodao moj stan, zar nisi mogao ništa od mojih stvari da zadržiš?”

„Odeću. Lične stvari. Fotografije. Tako to. Sve je u skladištu. Ali ostatak...” Tarner je odmahnuo glavom i nervozno vrteo ključeve kao da je nestrpljiv da se vrati u svoj auto, iako su se vozili skoro pet sati uz samo jednu pauzu. „Prvo sam prodao sve iz tvoje kutije sa igračkama.”

To je bio nadimak za dodatnu garažu koju je iznajmio za držanje njegovih igračaka za odrasle - skija, opreme za ronjenje, indijskih motobicikala, čamca za pecanje grgeča koji je tačno jedanput bio u vodi. Stvari koje je kupio uglavnom zato što je mogao.

„Sledeći su prodati *eskalada* i *porše*. Odlagao sam prodaju *leksusa* dok god sam imao izbora. A zatim sam počeo da praznim stan. Sve sam morao da prodam, Grife. Da bih mogao da platim tvoju kaznu. Honorar za konsultacije.”

„*Tvoj* honorar.”

Tarner je prestao da vrti ključeve. Da su drugačije okolnosti, borbeni stav koji je zauzeo bio bi smešan. Grif je bio za pola stope viši, i tokom boravka u zatvoru nije zabušavao na treninzima. Štaviše, sad je bio čvršći nego pre odlaska.

Vajat Tarner bio je bled kao bilo koji čovek koji dvanaest sati radi u zatvorenom prostoru. Trening se za njega sastojao od osamnaest rupa u golfu, vožnje kolima i dva koktela u klubu. U svojim srednjim četrdesetim, već je imao meki stomčić i opuštenu zadnjicu.

„Da, Grife, moj honorar”, rekao je braneći se. „Ja sam plaćen za svoj posao. Kao što si i ti.”

Grif ga je na momenat pogledao, a onda nežno rekao: „Bio. Kao što sam *bio*.”

Tarner je popustio i, zbog svoje razdražljivosti, izgledao posramljeno, udaljio se i spustio drugi set ključeva na stočić za kafu na

rasklapanje. „Naš rezervni auto. Parkiran je napolju. Ne možeš da ga promašiš. Bledocrven, *honda* s dvoja vrata. Kao zamena ne vredi ništa, tako da kada je Suzan dobila svog *rendž rovera*, zadržali smo ga za hitne slučajeve. Ide dobro. Promenjeno je ulje i gume su proverene. Koristi ga dokle god ti treba."

„Da li će dnevno iznajmljivanje biti dodato na moj račun?"

Tarner se ponovo uvredio. „Zašto si takav gad u vezi sa svime? Pokušavam da pomognem."

„Tvoja pomoć mi je trebala pre pet godina da me izvučeš iz jebe- nog zatvora."

„Uradio sam sve što sam mogao za tebe", Tarner je uzvratilo. „Uhvatili su te. Izvršiš krivično delo, ideš u zatvor."

„Au, moram to da zapišem." Grif je prepipavao džepove kao da traži olovku.

„Ja sam ovde."

Tarner je krenuo ka vratima, ali Grif ga je sprečio. „U redu, u redu, ti si princ među advokatima a ja sam nezahvalni gad. Šta još?"

Dozvolio je Tarneru da se nekoliko minuta opravdano ljuti, a onda je pomirljivim tonom ponovio: „Šta si još učinio za mene?"

„Nešto od tvoje odeće stavio sam u orman u spavaćoj sobi." Pokazao je na otvoren ulaz s druge strane sobe. „Farmerice i rolke nisu izašle iz mode. Pokupio sam nekoliko čaršava i peškira iz *Targeta*. Imaš li sve što ti treba za kupatilo?"

„U mojoj torbi."

„Flaširana voda, mleko i jaja su u frižideru. I hleb je tamo. Mislim da u špajzu ima bubašvaba."

„Garant."

„Gledaj, Grife, znam da ovo nije palata."

Da ne bi ispao nezahvalan, dodao je: „Ali kao što si rekao, to je samo privremena stanica. Da li imam telefon?"

„U spavaćoj sobi. Položio sam depozit za tebe. Na moje ime je. Možemo ga isključiti kad nabaviš svoj."

„Hvala. Koji je broj?"

Tarner mu je rekao: „Zar ne moraš da zapišeš?"

„Nekada sam u glavi imao dve stotine utakmica. Mogu da zapamtim deset cifara."

„Hmm. Dobro. Ne zaboravi da se javiš socijalnom radniku. Moraće da zna kako da stupi u vezu s tobom."

„To mi je prvo na spisku. Zvati Džerija Arnolda." Grif je štriklirao u vazduhu.

Tarner mu je uručio koverat iz banke. „Evo nešto gotovog novca dok ne dobiješ kreditnu karticu. A tu ti je i vozačka dozvola. Adresa je pogrešna, naravno, ali važi do tvog sledećeg rođendana, a do tada ćeš biti na nekom drugom mestu.

„Hvala." Grif je bacio koverat na sto pored ključeva od pozajmljenog automobila. Uzimanje svega toga od advokata bilo je skoro isto toliko ponižavajuće kao i prvi dan u zatvoru, kad su mu rekli pravila, kao i kazne za njihovo kršenje.

„Pa, onda, mislim da si spreman." Advokat ga je lupio po ramenu, što je izgledalo kao neprirodan i čudan gest od njega. Brzo se okrenuo, alikodvratajezastao i osvrnuo se. „Grife... uh... ljudi su još uvek besni na tebe. Mnogi smatraju da si počinio smrtni greh. Ako ti neko uputi oštru kritiku, nemoj dozvoliti da te to previše uznemiri. Okreni drugi obraz, u redu?"

Grif je ćutao. Nije obećavao ono što nije mogao da ispuni.

Tarner je oklevao, izgledajući zabrinuto. „Izlazak iz zatvora... Velika je to promena."

„Udarci ostaju."

„Oni časovi koje imaju za zatvorenike koji će uskoro biti pušteni..."

„Program pripreme za puštanje iz zatvora."

„Da. Da li su časovi bili od pomoći?"

„O, da. Naučio sam kako da popunim prijavu za posao. Podsticali su me da ne češem dupe i da ne čačkam nos za vreme razgovora za posao."

Razočaran, Tarner je upitao: „Imaš li pojma šta ćeš da radiš?"

„Naći ću posao."

„To sigurno. Mislio sam, imaš li nešto u izgledu?"

„Da li znaš da nacionalni fudbalski tim traži starting beka?" Tarnerovo lice je postalo tako mlitavo da se Grif nasmejao. „To je bila šala."

Imanje je bilo ograđeno dvanaest stopa visokim zidom od cigli prekrivenim bršljanom.

„Jebote." Grif je zaustavio crvenu *hondu* kod interfona blizu kapije. Po adresi je znao da je ovo imućan deo Dalasa, ali nije očekivao da je *ovako* imućan.

Na interfonu su bile odštampane instrukcije kako da kontaktirate s kućom. Udario je niz brojeva na tastaturi, kojim je, pretpostavljao je, nazvao kuću. U roku od momenta, iz zvučnika se čuo glas.

„Da?"

„Grif Barket želi da vidi gospodina Spikmena."

Ništa više od toga nije rečeno. Ali otvorila se gvozdена kapija sa šiljcima i on se odvezao. Staza od cigli bila je oivičena alejama niskog rastinja i cveća. Iza njih, travnjak po kojem su padale senke drveća izgledao je kao tepih od zelenog somota.

I sama velika gospodska kuća bila je impresivna koliko i uređeno zemljište. Nekoliko decenija starija od Grifa, bila je konstruisana od sivog kamenja. Neki od njenih zidova bili su prekriveni bršljanom kao i zidovi imanja. Pratio je vijugavi prilazni put i parkirao tačno ispred ulaza, zatim je izašao iz pozajmljene *honde* i prišao ulaznim vratima. Sa strane su stajale saksije sa zimzelenim drvećem. Besposleni Grif se pitao kako su to uspjeli da drvo raste u obliku vadičepa.

Nije bilo paučine koja bi visila s nadstrešnice. Ni zalutalog lista. Ni mrlje na bilo kojem prozoru. Kuća, zemljište, celo mesto bili su jebeno savršeni.

Kada je Vajatu Tarneru rekao da nema nikakav posao u izgledu, lagao je. Nije da je bio zatrpan ponudama za posao. Trenutno, Grif Barket je nesporno bio najomraženiji čovek u Dalasu, ako ne i u celom Loun Star Stejtu*. Ne, to je još uvek ograničavalo: mrzeli su ga u celoj zemlji koja voli fudbal. Ljudi su podrugljivo izgovarali njegovo ime, ili bi, pošto bi ga izgovorili, pljunuli kao da žele da oteraju zlog duha. Niko pri zdravoj pameti ne bi ga hteo na platnom spisku.

Ali imao je ovu jednu šansu, koliko god slabu.

Nekoliko dana pre njegovog izlaska iz zatvora, primio je poziv da bude na ovom mestu, ovog dana, u ovoliko sati. Na ovoj

krutoj vizitkarti bila je gravirano: Foster Spikmen. Ime mu je bilo pomalo poznato iako Grif nije znao odakle.

*Teksas.

Kada je pritisnuo zvono na vratima, pitao se šta bi neko ko živi na ovakvom mestu želeo od njega. Pretpostavljao je da ovaj sastanak nagoveštava poslovnu ponudu. Sada, uvidevši ovu raskoš, pomislio je da ipak nije. Možda je ovaj Spikmen bio krajnje konzervativan obožavalac *Kaubojsa*, koji je samo želeo parče mesa Grifa Barketa.

Vrata su se skoro odmah otvorila. Pozdravio ga je nalet hladnog vazduha, blagi miris narandži, i momak koji je izgledao kao da bi trebalo da nosi koplje i komad sukna oko kukova.

Grif je očekivao sluškinju ili batlera - nekoga s belom keceljom, s mekim glasom i ljubaznim ali rezervisanim manirima. Ovaj momak nije bio ni blizu. Nosio je uzanu crnu majicu kratkih rukava i crne pantalone. Imao je široke, ravne crte majanskih kraljeva. Njegova koža bila je glatka i bez brade. Ravna kosa crna kao mastilo.

„Uh, gospodin Spikmen?”

Odmahnuo je glavom i nasmejao se. Bolje rečeno, pokazao je svoje zube. Ne biste to mogli nazvati osmehom, jer se nijedna druga crta lica nije promenila, čak ni blago. Stajao je sa strane i pokazao Grifu da uđe.

Zasvođeni plafon nazirao se tri sprata više. Istočnjački ćilimi stvarali su suptilnu boju na mermernom podu. Grifov lik bio je uhvaćen u ogromnom ogledalu koje je visilo a dugačke konzolne table. Vijugavo stepenište predstavljalo je arhitektonsko čudo, naročito imajući u vidu kad je kuća građena. Prostor je bio ogroman i tih kao u katedrali.

Čovek je, ne progovarajući, pokretom glave pokazao Grifu da ga prati. Grifu je ponovo palo na pamet da ga Foster Spikmen čeka u zasedi. Da li je sprave za mučenje i bičeve držao u tamnici?

Kada su stigli do dvokrilnih vrata, batler - u nedostatku bolje reči - otvorio je oba krila, a onda stao sa strane. Grif je zakoračio u sobu, očigledno biblioteku, jer su se zidovi od poda do plafona

sa tri strane sastojali od polica za knjige. Četvrti zid je gotovo sav bio u prozorima, i pružao je pogled na široki travnjak i cvetnu baštu.

„Pitao sam se.“

Grif se na neočekivani glas okrenuo i po drugi put se iznenadio. Čovek koji mu se osmehivao bio je u invalidskim kolicima.

„Šta ste se pitali?“

„Koliko bi fizički impozantan bio uživo.“ Odmerio je Grifa. „Očekivao sam da si tako visok, ali ne toliko... glomazan. Naravno, video sam te samo s razdaljine, iz lože na stadionu i na TV-u.“

„Televizija dodaje pet kilograma.“

Čovek se smejao. „A naramenice i da ne spominjem.“ Pružio je desnu ruku. „Foster Spikmen. Hvala što si došao.“ Rukovali su se. Ništa čudno iako je njegova ruka bila mnogo manja od Grifove, dlan mu je bio suv, a stisak čvrst. Pritisnuo je dugme na svojim skupim invalidskim kolicima i udaljio se. „Udi, sedi.“

Pokretom je pokazao Grifu ka redu stolica sa odgovarajućim stolovima i lampama. Grif je izabrao jednu od stolica. Dok je tonuo u nju, osetio je žiganje nostalgije za nameštajem sličnog kvaliteta koji je nekad posedovao. A sada je morao da drži hleb u frižideru koji je iritantno zujao.

Bacivši još jedan pogled po sobi i silna jutra zemlje iza prozora, ponovo se pitao šta on *ovde* radi, u velikoj gospodskoj kući prekrivenoj bršljanom, sa ovim sakatim čovekom.

Foster Spikmen je verovatno bio pet godina stariji, što znači da je imao oko četrdeset. Bio je zgodan. Bilo je teško reći koliko je visok jer nije mogao da stoji, ali Grif je pretpostavljao da je to oskudnih šest stopa. Nosio je odeću kao da pohađa ekskluzivnu privatnu školu - mornarskoplavu golf košulju i kaki pantalone, smeđi kožni kaiš, mokasine u tonu, žutomrke sokne.

Nogavice njegovih pantalona ličile su na izduvane balone, jer nije bilo ničega da ih ispuni.

„Nešto za piće?“ Spikmen je ljubazno upitao.

Uhvaćen kako bulji i nagađa, Grif je svoju pažnju ponovo usmerio na lice domaćina. „Kolu?“

Spikmen je pogledao u čoveka koji je otvorio vrata. „Manuelo, dve kole, *porfavor*.”

Manuelo je bio poput džaka cementa, četvrtast i čvrst, ali pri kretanju bio je bešuman. Spikmen je primetio da Grif posmatra slugu dok je ovaj išao do bara a zatim počeo da im sipa piće. „On je iz El Salvadora.”

„Huh.”

„Bukvalno je pešice došao u SAD.”

„Huh.”

„On se brine o meni.”

Grif nije mogao da se seti ničega što bi na to mogao da kaže, iako je želeo da pita da li je Manuelo, uprkos svom osmehu, držao zbirku sasušanih glava ispod kreveta.

„Da li ste danas došli kolima iz Big Springa?” pitao je Spikmen.

„Advokat me je jutros pokupio.”

„Duga vožnja.”

„Nije mi smetala.”

Spikmen se nacerio. „Pretpostavljam da nije. Pošto si tako dugo bio zatvoren.” Čekao je da Grif uzme svoje piće s malog poslužavnika koji mu je Manuel pružio, a zatim je uzeo svoju čašu od brušenog kristala i podigao je. „Za tvoj izlazak iz zatvora.”

„U to ime.”

Manuelo je izašao kroz dvokrilna vrata zatvarajući ih za sobom. Grif je uzeo još jedan gutljaj kole, nelagodno se osećajući zbog Spikmanovog izrazito radoznalog piljenja.

Šta je ovo predstavljalo? Nedelja pozivanja osuđenika na piće?

Ceo prizor je počinjao da mu smeta. Odlučivši da pređe na posao, spustio je piće na ivicu stola. „Da li ste me zvali da bi izbliza i lično videli bivšeg fudbalera? Ili teškog prestupnika?”

Spikmen nije izgledao zbunjen njegovom neučtivošću. „Mislio sam da si na tržištu zbog posla.”

Ne želeći da izgleda očajno ili siromašno, Grif je neodređeno sle- gnuo ramenima.

„Da li je bilo nekih ponuda?” pitao je Spikmen.

„Nijedna koja bi me zainteresovala.”

„*Kaubojsi* nisu...”

„Ne. Niti bilo koji drugi tim. Izbačen sam iz lige. Sumnjam da bih i kartu za utakmicu nacionalne fudbalske lige mogao da kupim.”

Spikmen je klimnuo glavom kao da je već odlučio da će za Grifa Barketa stvari tako stajati. „Ako ne možeš da radiš nešto vezano za fudbal, šta si planirao da radiš?”

„Planirao sam da odležim kaznu i izađem.”

„Ništa osim toga?”

Grif se zavalio u stolicu, ponovo slegnuo ramenima kao da mu nije stalo, posegnuo za kolom i otpio gutljaj. „Poigravao sam se nekim idejama, ali ništa još nisam odlučio.”

„Ja posedujem avio-kompaniju. *Sansaut*.”

Grif je obuzdavao emocije, trudeći se da ne pokaže da je iznenađen ili impresioniran, kad je zapravo bio i jedno i drugo. „Letim njome. Ili bolje rečeno, nekada sam često leteo *Sansautom*.”

Spikmen se nesvesno osmehnuo. „Kao i mnogi, što mi je drago.”

Grif je pogledao po prelepoj sobi, pogled bi mu se zadržao na nekim od njenih blaga, a zatim se vratio na Spikmena. „Mogu se kladiti da ti je drago.”

Uprkos tome što je bio zabavan, Spikmen se mirno osmehivao. „Pozvao sam te da ti ponudim posao.”

Grifu je srce poskočilo od sreće. Čovek kao što je Foster Spikmen mogao bi da mu bude od velike koristi. Sada se setio zašto mu je njegovo ime zvučalo poznato. Spikmen je bio uticajan u Dalasu, posedovao je i rukovodio jednim od najuspešnijih preduzeća u regionu. Odobrenje od njega, pa čak i mali znak oprostaja, značilo bi mnogo da Grif povрати naklonost koju je izgubio pre pet godina.

Ali obuzdao je nalet optimizma. Koliko je on znao, čovek je hteo da mu on procedi sranja iz odvodnog rezervoara na njegovom avionu. „Slušam vas.”

„Posao koji nudim odmah bi ti bio finansijski isplativ. Razumeo sam da je tvoja imovina poslužila za plaćanje kazne koju ti je sud nametnuo.”

Skrivajući istinu, Grif reče: „Većinom da.“

„Tim prinosima je pokriven i značajan deo dugova. Da li je to tačno?“

„Slušajte, Spikmen, zašto pitate ako znate. Izgubio sam sve i još više. Da li ste to hteli da čujete? Ni pas nema za šta da me ujede.“

„Onda pretpostavljam da će ti sto hiljada dobro doći.“

Šokiran iznosom, Grif je osetio kako njegova uzrujanost prelazi u sumnjičavost. Na težak način je naučio da se pazi svega do čega izgleda da je lako doći. Ako je izgledalo suviše dobro da bi bilo istinito, onda je verovatno i bilo. „Sto hiljada godišnje?“

„Ne, gospodine Barket“, rekao je Spikmen, uz osmeh, uživajući u ovome. „Sto hiljada da sklopimo posao. Koristeći tebi poznat izraz, to bi bilo kao bonus pri potpisivanju ugovora.“

Deset sekundi Grif je piljio u njega. „Sto hiljada dolara. Američkih dolara.“

„Legalan tender. Tvoji su ako pristaneš na ono što predlažem.“

Grif je pažljivo raskrstio noge, pomno razmišljajući o toj količini novca i koliko mu je potreban. „Razmišljate o tome da me koristite kao reklamu za vašu avio-kompaniju? Bilbordi, reklame za televiziju? I tome slično? Ne bih baš da poziram nag, ali i o tome bi se moglo pregovarati.“

Spikmen se nasmešio i odmahnuo glavom. „Shvatam da je davanje autograma bio značaj deo tvojih prihoda kada si bio starting bek u *Dalas Kaubojima*. Taj dres broj deset prodavao je šta god da se reklamiralo. Ali plašim se da bi to sada odbilo mušterije, a ne privuklo.“

Iako je znao da je to istina, Grif se razbesneo. „Pa šta ste onda imali na umu? Koga treba da ubijem?“

Spikmen se naglas nasmejao. „Ništa tako drastično.“

„Ja ne znam ništa u vezi sa avionima.“

„Ovo nema veze sa avio-kompanijom.“

„Treba vam novi baštovan?“

„Ne.“

„Onda stvarno ne znam. Šta treba da uradim da zaradim svojih sto hiljada dolara?“

„Oplodi moju ženu.“

Molim?"

„Dobro ste čuli, gospodine Barket. Još jednu kolu?" Grif je nastavio da pilji u svog domaćina dok mu se pitanje nije urezalo u mozak. Ako ništa drugo, ludi kućkin sin je bio ljubazan domaćin. „Ne, hvala."

Spikmen se odvezao svojim kolicima do poslednjeg stola, pokupio Grifovu praznu čašu i zajedno sa svojom poneo do vlažnog šanka, a onda obe spustio na policu ispod sudopere. Krpom za sudove obrisao je granitnu ploču šanka, mada se s mesta gde je Grif sedeo videlo da je besprekorno ispoliran; na staklastoj površini nije bilo ni kapljice tečnosti, ni crtica vlage. Spikmen je smotao krpu, nameštajući ivice da budu ravne, i proturio je kroz kariku zakačenu za šank.

Dovezao se do stola kraj Grifovog lakta i podmetač za čaše koji je upotrebio vratio u njegov mesingani držač, tri puta ga lupnuo, i unazad se vratio na svoje prvobitno mesto, nekoliko stopa od Grifa.

Grif je, posmatrajući ovo manevrisanje, pomislio: *ljubazan i uredan*.

„Reci mi ako se predomisliš u vezi s pićem", reče Spikmen.

Grif ustade, namesti stolicu, ponovo pogleda Spikmena da bi video da li se njegovo ludilo moglo otkriti sa ove razdaljine, zatim je otišao do prozora i pogledao napolje. Trebalo mu je da se spusti na zemlju, da bude siguran u to da nije upao u zečju rupu ili tako nešto.

Osećao se isto kao prvih nedelja u Big Springu, kada se budio dezorijentisan i kada mu je trebalo nekoliko sekundi da se seti gde se nalazi i zašto. Ovo je bilo isto. Osećao se kao da je odvojen. Morao je da se snađe.

Iza prozora, nigde Ludog Šeširdžije* na vidiku. Sve je i dalje bilo na svom mestu i izgledalo savršeno normalno - smaragdno staklo, kameni puteljak koji vijuga kroz aleju cveća, i drveće čije

široke grane prave hlad. Jezerce u daljini. Plavo nebo. Iznad glava, mlaznjak je prilazio Dalasu.

„Jedan od naših.“

Grif nije čuo kada su mu se Spikmenova kolica približila i iznenadio se kako su mu bila blizu. Eto šta zatvor učini od čoveka. Postaneš nervozan. Nekada su linijski igrači, preko tri stotine funti teški, jurišali na njega nastojeći da ga povrede i prouzrokuju bol, sa zubima iza štitnika za lice, očiju punih zlobe. Bio je pripremljen za njih i njihovo maltretiranje.

Čak i u zatvorima minimalnog obezbeđenja, u kojima su zatvorenici bili kancelarijski kriminalci, čovek bi bio nervozan dvadeset četiri sata, sedam dana u nedelji. Uvek bi bio u pripravnosti i držao druge ljude na odstojanju.

Naravno, on je bio takav pre zatvora.

Spikmenje posmatrao mlaznjak. „Iz Nešvila. Treba da sleti u sedam nula sedam.“ Bacio je pogled na svoj sat. „Tačno na vreme.“

Grif ga je proučavao nekoliko sekundi, a onda je rekao: „Do đavola, ti izgledaš savršeno normalno.“

„Sumnjaš u moj zdrav razum?“

„Pa, pomalo.“

„Zašto?“

„Pa, za početak, ne nosim znak na kojem piše banka sperme.“

Spikmen se nasmejao. „Nisi se nadao da ću ti ponuditi takav posao, ha?“

„Ni u ludilu.“ Sada je Grif bacio pogled na svoj sat. „Slušajte, imam planove za večeras. Treba da se nađem s nekim prijateljima.“ Nije imao nikakve planove. Ali zvučalo je uverljivo. „Moram da krenem da bih stigao na vreme.“

Spikmen je izgledao kao da je prozreo njegovu laž. „Pre nego što odbijete moju ponudu“, rekao je, „barem me prvo saslušajte.“

Pružio je ruku kao da želi da dotakne Grifovu. Grifov trzaj nije bio nameran, ali nije bilo šanse da ga Spikmen ne primeti. Zbunjen, podigao je pogled ka Grifu, ali povukao je svoju ruku pre nego što ga je dodirnuo. „Izvinjavam se“, promrmljao je Grif.

„To je zbog invalidskih kolica“, Spikmen je nabusito rekao. „Tera ljude. Kao bolest ili amajlija koja donosi nesreću.“

„Nije u tome stvar. Uopšte nije u tome stvar. To je, uh... Slušajte, mislim da smo završili. Moram da idem."

„Molim vas, Grife, nemojte još da idete. Mogu li da vas zovem Grif? Mislim da je ovo dobar momenat da prestanemo da persiramo, zar ne?"

U Spikmenovim očima ogledala se jarka svetlost od prozora. Bile su to bistre, inteligentne oči. Nije bilo ni traga ludilu niti divljačkoj veselosti koja bi ukazivala na gubitak razuma. Grif se pitao da li gospođa Spikmen zna za ovo. Do đavola, pitao se da li gospođa Spikmen uopšte *postoji*. Ovaj milioner bi mogao biti sklon obmanama a istovremeno kompulzivno uredan.

Pošto Grif nije odgovorio na pitanje vezano za persiranje, Spikmenov osmeh pretvorio se u razočaranje. „Barem ostani dovoljno dugo da završim sa svojim ubeđivanjem. Ne bih voleo da mi propadne sve ono uvežbavanje." Na brzinu se osmehnuo. „Molim te."

Boreći se da ne izjuri napolje, ali istovremeno osećajući se krivim što je čoveku dao korpu, Grif se vratio na svoje mesto i seo. Dok se nameštao na ukrasnom jastučiću, primetio je da mu je košulja vlažna jer se znojio od nerveze. Čim bude mogao graciozno da izađe, biće *adios*.

Spikmen je započeo dijalog rečima: „Ja ne mogu da stvorim dete. Ni na koji način." Zastao je kao da želi to da naglasi. „Da imam sperme", tiho je dodao, „ti i ja ne bismo vodili ovaj razgovor."

Ni Grif nije želeo da ga vodi. Nije bilo lako gledati u oči čoveka dok govori o gubitku muškosti. „U redu. Treba ti donor."

„Spomenuo si banku sperme."

Grif je odsečno klimnuo glavom.

„Lora - to je moja žena. Ona i ja nismo želeli taj način."

„Zašto ne? Najvećim delom su uvaženi, zar ne? Pouzdani? Testiraju donore. I sve to."

Grif je malo znao o bankama sperme i nije baš bio zainteresovan za to kako funkcionišu. Više je razmišljao o tome zbog čega je Spikmen u kolicima. Da li je oduvek bio paraplegičar, ili je to odskora? Da li je oboleo od neke

degenerativne bolesti koja ga je činila slabim? Zbacio ga je konj? Šta?

„Kada muškarac nije u stanju da stvori dete, kao ja", rekao je Spikmen, „parovi koriste donora sperme. U većini slučajeva, uspešno."

On se očigledno nije sramio i bio je svestan svog stanja, i Grif mu je zbog toga odavao priznanje. Da je on u situaciji kao Spikmen, da mu treba neko kao Manuel da se o njemu „brine", sumnja da bi, kao Spikmen, to sve mogao da prihvati. Znao je da ne bi mogao o tome da priča bez ustezanja, naročito ne pred drugim muškarcem. Možda se Spikmen jednostavno pomirio s tim.

Govorio je: „Grife, Lora i ja očajnički želimo dete."

„Uh, huh", reče Grif, ne znajući šta drugo da kaže.

„A želimo da dete liči na mene."

„U redu."

Spikmen je odmahnuo glavom kao da Grif još uvek ne shvata. A to mu je bilo jasno kad je Spikmen rekao: „Želimo da svi veruju da sam ja otac tom detetu."

„Dobro", reče Grif, ali kao da je na kraju reči bio znak pitanja.

„Nama je to izuzetno važno. Od životnog značaja. U stvari, obavezno." Spikmen je podigao svoj kažiprst kao kakav političar spreman da da najvažniju izjavu u svojoj kampanji. „Niko ne sme ni da posumnja u to da nisam otac deteta."

Grif je ravnodušno slegao ramenima. „Neću nikom reći."

Smešeci se, Spikmen se opustio. „Odlično. Plaćamo te za diskreciju kao i za tvoje... učešće."

Grif se blago nasmejao i podigao šake, dlanova okrenutih nagore. „Čekaj malo. Kada sam rekao da neću nikom reći, mislio sam da nikom neću spomenuti ovaj razgovor. U stvari, ne želim ništa više da čujem. Smatrajmo ovaj... uh... razgovor za posao završenim, u redu? Ti zadrži svojih sto hiljada dolara, a ja ću svoju spermu, a ovaj sastanak će biti naša mala tajna."

Skoro je bio ustao sa stolice kada je Spikmen rekao: „Pola miliona. Pola miliona kad Lora zatrudni."

Zaustavljen u pokretu, Grifu je bilo lakše da sedne nazad na stolicu nego da ustane. Spuštanje je bilo prilično tvrdo, a onda je zaprepašćen seo i buljio u Spikmena. „Zajebavaš me.“ „Uveravam te da nije tako.“

„Pola miliona?“

„Imaš plave oči, svetlu kosu. Kao ja. Sad se to ne vidi, ali viši si od prosečnih pet stopa i jedanaest. Imamo sličan genetski sastav, ti i ja. U svakom slučaju dovoljno sličan za dete koje bi ti napravio da prođe kao moje.“ . . .

Grifov um se tako brzo vrteo da je bilo teško uhvatiti ijednu misao. Razmišljao je o oznakama za dolar, a Spikmen je pričao o genima. „Banke sperme imaju dokumentaciju.“ Pantomimom je pokazao okretanje strana. „Okrećeš strane i nađeš šta ti treba za deo. Izabereš očiju, kose, visinu. Sve to.“ v .

„Ja, Grife, nikad ne kupujem na nevideno. Ne naručujem iz kataloga. Pogotovo ne za svoje dete i naslednika. A tu je uvek i rizik da će se saznati.“

„Ti zapisnici su poverljivi“, raspravljao je Grif.

„Navodno.“

Grif je razmišljao o kapiji kao iz filmova strave i užasa, o visokom zidu koji je okruživao imanje. Privatnost je ovom čoveku očigledno bila veoma važna. Kao urednost. Psiholo iz Bis Springa mogao bi da provede dan na terenu analizirajući opsesivan način na koji je Spikmen sklonio čašu iz vidokruga, presavio krpu i odložio podmetač za čaše.

sklonio casu iz vidokruga, presavio krpu i odložio p⁶ p[^] kako

Grif je neko vreme proučavao milionera, a zatim rekao: „Pa kako bi to funkcionisalo. Otišao bih u doktorsku ordinaciju i izdrkao u posudu i ...“

„Ne u ordinaciju. Ako bi Lora bila oplodena u ordinaciji, ljudi bi pričali.“

„Ko bi pričao?“

„Osoblje ordinacije. Pacijenti koji bi mogli da je vole da pričaju. Naročito o poznatim ličnostima.“

„Ja sam propala zvezda.“ . ,

Blago se smejući, Spikmen reče: „Mislio sam na Loru i sebe. Ali što bi ti bio uključen sigurno bi pridodalo sočnom

ogovaranju. Bilo bi previše primamljivo čak i za ljude vezane profesionalnom privilegijom."

„Okej, neću ići u ordinaciju sa vama. Ti bi mogao da uzmeš moje seme i tvrdiš da je tvoje. Ko bi to znao?"

„Ne razumeš, Grife. To i dalje ostavlja mesta za spekulisanje. Moje stanje je očigledno. Uzorak za koji bih tvrdio da je moj mogao bi da potiče od momka koji čisti bazen. Palo s neba. Od bilo koga." Odmahnuo je glavom. „Nedvosmisleni smo povodom ove stvari. Ništa od medicinskih sestara, recepcionarki raspoloženih za ćaskanje, ništa od ordinacije otvorene za javnost. Uopšte."

„Pa gde onda? Ovde?" Grif je zamislio kako uzima pornografski časopis i nosi *diksi* šolju u jedno od kupatila velike kuće, dok nemi sluga stoji ispred vrata, čekajući da završi i preda uzorak.

Nema šanse, Hoze. Ili bolje rečeno, Nema šanse, Manuelo.

Ali za pola miliona dolara?

Svako ima svoju cenu. On je dokazao da ima. Pet godina ju je znatno umanjilo, ali ako je Spikmen voljan da mu plati pet stotina hiljada za ono što je poslednjih pet godina radio besplatno, neće dozvoliti da mu skromnost stoji na putu.

Otići će s pet stotina hiljada, uključujući i „bonus pri potpisivanju ugovora". Spikmenovi će dobiti klinca lcojeg su očajnički želeli. To je bila pobednička varijanta, a nije čak bila ni protivzakonita.

„Pretpostavljam da će me prvo lekar pregledati", rekao je. „Koliko ti znaš, možda sam imao ljubavnika u zatvoru i dobio virus side."

„Čisto sumnjam u to", Spikmen suvo reče, „ali, da, zahtevao bih da se podvrgneš detaljnom lekarskom pregledu i da mi doneseš neispisan zdravstveni karton koji bi lekar potpisao. Mogao bi da kažeš da ti treba za zdravstveno osiguranje."

I dalje je izgledalo suviše lako. Grif se pitao šta je to prevideo. U čemu je caka? „Šta ako ona ne zatrudni? Da li moram da vratim prvu stotinu hiljada?"

Spikmen je oklevao. Grif je nagnuo glavu kao da govori da bi ovo moglo da pokvari posao. Spikmen reče: „Ne. To je tvoje."

„Jer ako ona ne zatrudni, to ne mora biti moja greška. Možda tvoja supruga nije plodna.“

„Ko je pregovarao za tvoj ugovor s *Kaubojsima*?

„Šta? Moj bivši agent. Zašto?“

„Jedan savet, Grife. Kad tokom poslovnih pregovara osvojiš poen, ostani na tome. Nemoj ponovo da spominješ. Već sam ti potvrdio da možeš da zadržiš početnih sto hiljada.“

„U redu.“ Ovo nisu spominjali na predavanjima za pripremu izla- ska iz zatvora.

Grif je odmerio svoje opcije, a one su se svele na ovo: on nije imao nikakvih opcija, osim da kaže ne i udalji se od ogromnog keša. Odbiti ovo bilo bi čaknuto. Čaknuto kao Spikmen i njegova stara dama.

Nehajno je slegnuo ramenima. „Ako je to sve što se traži, onda smo se dogovorili. Samo još jedna stvar. Svoj deo posla želim da obavim u privatnosti sopstvenog kupatila. Doktor će morati da dođe do mene da to preuzme. Mislim da se to može zamrznuti, pa mu mogu dati više uzoraka iz jedne porcije.“ Smejao se na nenamerno upotrebljenu dvosmislenу reč. „Takoreći.“

I Spikmen se smejao, ali bio je ozbiljan kao greh kada je rekao: „Grife, neće biti doktora.“

Taman kad je pomislio da je sve ukapirao, Spikmen ga udari nečim kao kada bi mu linijski odbrambeni igrač prišao iz mrtvog ugla i oborio ga na zemlju. „Kako to misliš bez doktora? Ko će to...“ Pokazao je rukom kao da drka. „Staviti gde treba da ide.“

„*TI* ćeš“, Spikmen je tiho rekao. „Izvini što ti nisam razjasnio od samog početka. Insistiram na tome da se moje dete začne prirodnim putem. Onako kako je bog zamislio.“

Grif je piljio u njega nekoliko sekundi, a onda je počeo da se smeje. Ili ga je neko poslao na skrivenu kameru, ili je Spikmen skrenuo sa uma.

Nikome u Grifovom životu nije bilo dovoljno stalo do njega da bi napravio ovako dobro razrađenu šalu na njegov račun. Niko se u njegovom trenutnom životu ne bi toliko pomučio. Niko mu iz njegove prošlosti ne bi rekao ni koliko je sati, a

kamoli uložio toliko vremena da osmisli ovaj bizarni scenario i ubedi Spikmena da učestvuje u tome.

Ne, mogao bi da se kladi da Spikmen nije samo ekscentrični milioner i uredni čudak, nego zapravo i ludak.

Kako god, sve ovo je bilo ogromno gubljenje vremena, a on je izgubio strpljenje. Neozbiljno reče: „Moj posao bi bio da jebem tvoju ženu?" Spikmen se trgnuo. „Nisam neki ljubitelj žargona, naročito ne kad..."

„Dosta sranja, u redu? Unajmljuješ me da izigravam pastuva. To je u suštini to, je l' tako?"

Spikmen je oklevao, a zatim rekao: „U suštini? Da."

„I pretpostavljam da za pola miliona ti možeš da gledaš."

„Mene to vređa, Grife. A sigurno i Loru."

„E, pa..." Nije se izvinio. Nastran seks bio je najmanje uvredljiv od celog ovog razgovora. „A ona, da li ona zna za tvoj plan?" „Naravno."

„Uh, huh. Šta ona misli o tome?"

Spikmen se kolicima pomerio ka dnu stola, gde se bežični telefon punio. „Pitaj je sam."

3 .

Gore na spratu, u svojoj kućnoj kancelariji, Lora Spikmen je proveravala koliko je sati. Prošlo je samo pola sata od dolaska Grifa Barketa. Tačan dolazak. To što je došao na vreme sigurno će mu doneti poene kod Fostera. Ali što se tiče ostalih utisaka koje je ostavljao, da li su bili dobri ili loši?

Trideset minuta čitala je novi ugovor za stjuardese koji je njihov sindikat bio predložio. Ništa od toga ona nije zapamtila. Odustajući od pretvaranja da nešto radi, ustala je od stola i počela da šeta gore-dole. Soba je bila svetla i prozirna. Na prozorima su bile zavese, na podu tepih, na plafonu modla u obliku krune. Samo su radni sto i kompjuter sakriven u francuskom antikvarnom ormanu visokom osam stopa odavali da je to kancelarija.

Šta su pričali dole u biblioteci? Izluđivalo ju je što ne zna, ali Foster je insistirao na tome da se sam nađe s Barketom.

„Pusti me da ispitam teren“, rekao je. „Kad ga dokučim, pozvaću te da nam se pridružiš.“

„A ako tvoj osećaj u vezi s njim ne bude dobar, ako budeš smatrao da ne odgovara, šta onda?“

„Onda će on otići svojim putem, a ti ćeš biti pošteđena neobičnog i neproaktivnog razgovora.“

Pretpostavljala je da njegov plan ima smisla. Ali nije bilo u njenoj prirodi da drugima poveri donošenje odluka. Naročito ne u vezi s nečim tako važnim. Čak ni svom mužu.

Naravno, ako se ona i Foster ne bi složili oko podesnosti Grifa Barketa, on bi bio odbijen. Ipak, mrzela je što je propustila njegovu prvobitnu reakciju na njihov predlog i nemogućnost da je proceni. Njegova reakcija mnogo bi rekla o njemu.

Pogledala je ka zatvorenim vratima i nakratko razmotrila mogućnost da siđe dole i predstavi se. Ali to bi ugrozilo Fosterovo brižljivo planiranje. Ne bi mu se svidelo da remeti njegov raspored.

Šetanje gore-dole samo ju je još više unervozilo. Vratila se na svoju stolicu, naslonila se, zatvorila oči i iskoristila tehnike opuštanja koje je sama naučila dok je još bila student. Pošto bi danima učila bez pauze, a glava joj bila tako puna informacija da više nije mogla da podnese, naterala bi samu sebe da legne, zatvori oči, uradi vežbe dubokog disanja, i ako već nije htela da spava, onda barem da se odmori. Vežbanje ove tehnike joj je pomoglo. Ako ništa drugo, usporilo ju je i nateralo da prizna ograničenja uma i tela.

Iako joj je bilo teško da to prihvati, u ovom trenutku nije mogla ništa da uradi osim da čeka.

Dok se njena uzrujanost postepeno smanjivala, njene misli su doplovile do događaja i okolnosti koje su je dovele do ove tačke u njenom životu, do ovog dana i časa, do unajmljivanja totalnog stranca da joj napravi bebu.

Počelo je s bojom uniforme...

Naslovi na poslovnim stranama novina rastrubili su novost kad je Foster Spikmen, poslednji pripadnik istaknute porodice u Dalasu koju su nafta i gas učinili bogatom, kupio osiromašenu avio-kompaniju *Sansaut*.

Godinama se avio-kompanija, kojom se pogrešno rukovodilo, teturala na ivici totalne propasti. Prošla je kroz dugačak štrajk pilota, praćen žestokim napadom medija zbog nemarnog održavanja; a onda je katastrofalan sudar odneo pedeset sedam života. Poslednja nada avio- kompanije bila je objava bankrota, nažalost to poslednje oživljavanje nije je spaslo.

Svi su mislili da je Spikmen lud naslednik kada je potrošio ogroman deo svog bogatstva da bi kupio avio-kompaniju. Danima je ova priča dominirala lokalnim poslovnim novostima: *Skupi hobi za milionera? Spasenje Sansauta, propast Spikmena?* Akviziciju su čak uz blagu porugu spomenuli na nacionalnoj televiziji. Čak su implicirali kako je još jedan bogati Teksašanin otišao i uradio nešto suludo.

Foster Spikmen je zatim iznenadio sve time što je tražio momentalno spuštanje svih aviona i što je otpustio hiljade zaposlenih uz obećanje da će ih ponovo zaposliti čim bude imao vremena da sprovede detaljnu analizu situacije avio-kompanije. Zatvorio je vrata svim medijima, govoreći isfrustriranim novinarima da će ih obavestiti kad bude imao nešto važno da im kaže.

U mesecima koji su usledili, Foster se izolovao s finansijskim i operativnim ekspertima i savetnicima. Šefovima starog režima s viših instanci data je prilika da se ranije povuku uz pravičan penzioni paket. Oni koji to nisu odabrali bili su odmah otpušteni.

Otpuštanja nisu bila osvetoljubiva, nego ispravan poslovan potez. Foster je imao viziju, ali isto tako shvatao je da, ako želi da je sprovede, trebaju mu ljudi sa znanjem jednakim ili većim od njegovog. S njegovim entuzijazmom, harizmom i naizgled ogromnim bankovnim računom, namamio je najbolje iz industrije s njihovih lakših poslova u drugim avio-kompanijama.

Skoro tri meseca nakon preuzimanja, Foster je sazvaio sve nove šefove odeljenja na prvu od mnogih diskusija okruglog

stola. Lora je bila tamo, kao predstavnik stjuardesa. Na tom sastanku prvi put je videla čoveka odgovornog za sve to.

Iz reportaža je znala kako izgleda, ali fotografije i televizija nisu uspele da uhvate njegovu napuklu vitalnost. Energija je zračila iz njega kao električna aura.

Bio je mršav, zgodan, samouveren, privlačan. Krupnim koracima ušetao je u salu za konferencije obučen u savršeno sašiveno odelo na tanke linije, nežno sivu košulju, konzervativnu kravatu. Ali ubrzo pošto je sastanak počeo, skinuo je svoj sako na duplo kopčanje, obesio ga preko stolice, popustio kravatu i bukvalno zasukao rukave. Tim činom, stavio je do znanja da ima nameru da uradi ono što je potrebno da se uradi, da se ne libi prljanja ruku, kao i da istu radnu etiku očekuje od svih u toj prostoriji.

Određen je datum ponovnog početka rada avio-kompanije. Datum je bio zaokružen crvenim na velikom kalendaru na nogarama koji su svi mogli da vide. „Dan D“, Foster je srećno objavio. „Na osnovu revizije budžeta, svakom od vas biće pružena šansa da mi kaže zašto sam ja lud i zašto nema šanse da ispunimo taj rok.“

Kao što je bilo očekivano, svi su se prigušeno smejali. Sastanak je počeo.

Novi glavni finansijski referent - unajmljen jer je bio ozloglašeni škrtac koji je zaradio svoju reputaciju spasavajući jednog američkog proizvođača iz propasti - bio je pozvan da ih uputi u budžet stavku po stavku.

Njegovo monotono zujanje trajalo je bez prekida punih deset minuta, a zatim je rekao: „Program za stjuardese, dodatak koji se isplaćuje uz redovna primanja ostaje isti. Sledeće na dnevnom redu jesu hrana i piće. E ovde...“

„Izvinjavam se.“

Glavni finansijski referent je podigao glavu i, gledajući preko naočara za čitanje, pogledao okupljene za stolom da bi video ko ga je prekinuo. Lora je podigla ruku da bi je pronašao. „Pre nego što nastavimo, ova suma traži širu diskusiju.“

Spustio je guste obrve, gledajući mrko. „Šta nije jasno?“

„Savršeno je jasno“, odgovorila je. „Ono što treba prodiskutovati jeste to kako ovo odeljenje raspolaže s krajnje malo novca.“

„Svi za ovim stolom misle da baš njihovo odeljenje loše stoji s novcem.“ Žmirkao je na nju, pogledao na raspored sastanka, a zatim ponovo zažmirkao. „Ko ste vi uopšte?“

Pre nego što je imala šansu da odgovori, Foster Spikmen je sa čela stola progovorio: „Dame i gospodo, za one koji je nisu upoznali, ovo je gospođica Lora Tejlor.“

Njene usne su se nemo razdvojile. Saznanje da Foster Spikmen zna da ona postoji bio je pravi šok.

Glavni referent za finansije skinuo je svoje naočare za čitanje i, pošto je Lori uputio pogled preneraženosti, upitao Fostera: „Gde je Hejzel Kuper?“

On reče: „Gospođice Tejlor, hoćete li vi imati tu čast?“

Odgovorivši na izazov, rekla je ujednačenim glasom: „Gospođa Ku- per je prekjuče ponudila svoju ostavku.“

„To je tačno“, dopro je glas s druge strane stola. Čovek je bio direktor personalnog odeljenja. „Poslao sam grupni i-mejl. Zar niste svi dobili?“ Upiljenim pogledom prešao je preko stola, ali bio je praćen jednoglasnim odmahivanjem glavom. „Oh, pa, Hejzel je otišla u prevremenu penziju. Rekla je da, budući da je ovako ozbiljna dezorganizacija, bolje joj je da sada ode, jer je svakako planirala da se sledeće godine penzionise. Ja sam pitao gospođicu Tejlor da je zamenjuje dok drugi direktor ne bude unajmljen.“

Glavni finansijski referent se zakašljao u svoju ruku. „Onda je sve u najboljem redu. Čim novi direktor stigne, ja ću se s njim latiti budžeta tog odeljenja.“

„Ili s njom“, reče Foster.

Glavni finansijski referent je pocrveneo. „Naravno, ja sam govorio uopšteno.“

„Pošto smo već ovde, hajde da prodiskutujemo o budžetu ovog odeljenja“, reče Foster.

Referent je opet razdraženo pogledao Loru. „Bez uvrede gospođici Tejlor, ali da li je ona kvalifikovana za vođenje ove diskusije?“

Foster je prelistao gomilu fascikli koje je poneo sa sobom. Pronašao je željenu, ostale precizno složio, bez preklapanja ivica, a onda otvorio onu koju je izvukao.

„Lora Elinor Tejlor... hmm, preći ću na... Evo ga. Sa odličnim uspehom diplomirala na državnom univerzitetu Stiven F. Ostin. Dve godine kasnije, završila master za poslovnu administraciju na poslovnoj školi Saudern metodist. Ponovo sa odličnim uspehom."

„Konkurisala 2002. godine za program za stjuardese u avio-kompaniji *Sansaut*, i bila primljena. Unapređenje, unapređenje, i još jedno unapređenje", rekao je, konsultujući njenu dokumentaciju o zaposlenju.

„Unapređena na osnovu procene obuke i rada 2005. Prethodnim poslovođama bila je kost u grlu i zajedno s gospodom Kuper smetnja, jer su slale memorandum za memorandumom, od kojih ja imam kopije", reče, podižući hrpu papira, „kritikujući standarde i praksu, koji su sada na mestu, i predlažući načine da se ovo odeljenje znatno unapredi." Direktno je čitao s jednog memoranduma. „*Ali* - koje je naglašeno - ne bez uvida, inteligencije i jednostavnog zdravog razuma što se tiče novog vlasnika.' Slučaj je hteo da to..." napravio je pauzu koja se Lori činila kao večnost, „... budem ja."

Sve papire je sklonio u fasciklu i onda je stavio na vrh gomile. Tek pošto je izravnao ivice do preciznosti lenjira, ustao je. „Hoćete li me ispratiti, gospođice Tejlor? Ponesite svoje stvari."

Sedela je zapanjena, upaljenih obraza, osećajući pogled svih prisutnih u sobi, osim pogleda Fosteru Spikmena. On je već bio kod vrata sale za konferenciju, prolazio je kroz njih, očekujući da ga ona prati.

Uzela je svoju tašnu i aktovku, sa onoliko dostojanstva koliko je to bilo moguće, a zatim je ustala. „Dame i gospodo", rekla je. Neki su, osećajući se nelagodno zbog nje, okrenuli pogled. Drugi su uz simpatije klimali glavom. Glavni finansijski referent, s kojim je sve ovo i počelo, otvorio je usta kao da namerava da se izvini, a onda je promislivši žalosno odmahnuo glavom.

Zakoračila je kroz vrata i zatvorila ih za sobom, namestila naramenice i okrenula se prema Fosteru Spikmenu, koji je stajao

u praznom hodniku. „Ne izgledate ni približno tako strašno kao što su me vaši memorandumi naveli da mislim, gospođice Tejlor."

Njeni obrazi su i dalje goreli od poniženja, ali ostala je pribrana. „Nisam znala da su moji memorandumi, namenjeni drugim odeljenjima, bili vama prosleđeni."

„Razmatrajući svoj predstojeći odlazak u penziju, pretpostavljam da je gospođa Kuper osećala da predmeti debate koje ste vi inicirali nisu više njen nego moj problem."

„Pretpostavljam."

„Da li bi saznanje da ih ja čitam promenilo vaše mišljenje?"

„Ne, uopšte. Ali možda bih smekšala ton i jezik kojim sam se izrazila."

Prekrstio je ruke i posmatrao je nekoliko trenutaka. „Zadovoljite moju radoznalost. Zašto ste postali stjuardesa s master diplomom poslovne administracije visokocenjene poslovne škole univerziteta? To jeste časna profesija, ali vi imate previše kvalifikacija."

„Četiri puta sam konkurisala za posao menadžera u *Sansautu*, ali uvek su me zaobišli."

„Da li vam je rečeno zašto?"

„Ne, ali na ta radna mesta bili su postavljeni muškarci."

„Polna diskriminacija."

„Ne optužujem nikoga, samo vam pričam šta se desilo."

„Pa ste se zadovoljili mestom stjuardese."

„Prihvatila sam ga, ali nisam se pomirila s tim. Ali jednom kad se uvučem..."

„Istaći ćete se i probiti do položaja za koji ste prvobitno i konkurisali."

„Manje-više."

Nasmešio se. „Pošto sam proučio vaš dosje, zaključio sam to. Koliko ja znam, nameračili ste se na moj posao, gospođice Tejlor. Na neki način, i nadam se da jeste, jer cenim ambicioznost. Ali danas vam nudim mesto gospođe Kuper - direktora programa za stjuardese. Dodajte tome zvanje potpredsednika zaduženog za... i tako dalje."

Po treći put je iznenađuje otkako ga je prvi put videla. Prvo, samim tim što je znao ko je ona. Drugo, mislila je da je pozivom da izađe sa sastanka otpušta. A sad ovo. „Tek tako?”

Smejao se. „Ja nikad ništa ne radim tek tako. Ne, ova ponuda je došla nakon detaljne analize vašeg radnog dosjea. Takođe sam izvršio i provere vaše kreditne sposobnosti kao i osuđivanost, kao što sam učinio za svaku osobu u onoj prostoriji. Prošli ste, ali imate jednu neizmirenu kaznu za parkiranje.”

„Juče sam poslala ček poštom. Nevoljno. Nije bilo saobraćajnog znaka, ali više bi me koštalo osporavanje nego plaćanje te kazne.”

„Praktična odluka, gospođice Tejlor. Verujem da su menadžeri kojima nedostaje 'uvid, inteligencija i zdrav razum' protraćili vašu energiju, ambiciju i talenat”, rekao je, dok mu se, citirajući fraze iz memoranduma, osmeh razvlačio. „Pretpostavljam da prihvatate ovaj posao?”

Još uvek potresena, ali uz olakšanje, a ne poniženje da će uz kratki pregled njenog dotadašnjeg rada biti otpuštena, izgovorila je da.

Bez dodatne ceremonije, on reče: „Dobro. Hoćemo li sada da se vratimo kod ostalih?” Posegnuo je za vratima, ali onda je zastao. „Reč upozorenja: Vi ćete se boriti oko budžeta. Da li ste dorasli tome?”

„Svakako.”

Kada su ušli, prigušeni razgovori su prestali. Foster je isprepadao ostale predstavljajući je uz novo zvanje, ali većini je izgledalo drago zbog toga. „Gospodine Džordž”, reče Foster, obraćajući se direktoru personalnog odeljenja, „nakon ovog sastanka, vi, gospođica Tejlor i ja pregledaćemo ugovor koji sam unapred pripremio nadajući se da će ona prihvatiti moju ponudu. Mislim da ćete oboje biti zadovoljni njime.” Blago je udario po stolu. „A sada, gospođice Tejlor, vaša prva zvanična dužnost biće da nam kažete zašto je budžet, dodeljen vašem odeljenju, neadekvatan.”

Situacijaje prešla sa zla nagore. Lora je duboko uzdahnula, znajući da je ovo zajedljiv test i nadajući se da neće uprskati. „Izgubili smo dosta stjuardesa dok avioni nisu leteli. Neke su

otišle u druge avio-kompanije. Neke su totalno napustile ovu industriju. Sada sam suočena sa zapošljavanjem zamena. Ne mogu da namamim najbolje kandidate ako ne mogu da im ponudim početnu platu i beneficije podjednake onim koje nudi naša konkurencija. Volela bih da im ponudim bolje uslove, ali zadovoljiću se istim. Drugo, uniforme su ružne i jednolične."

„Ja sam mislio da stjuardese same plaćaju svoje uniforme."

„Plaćaju", reče Lora. „Ali nema budžeta za novi dizajn. Što dovodi do još jedne stvari."

„Izgled avio-kompanije?" Sve glave su se okrenule prema začelju stola. Foster je lupkao po gornjem dosjeu na gomili. „Poslužiću se citatom iz vašeg poslednjeg memoranduma, gospođice Tejlor. Hoćete li vi, molim vas, detaljno izložiti?"

Stvari su se suviše brzo odvijale. Nije očekivala da će tako iznenada biti unapređena na mesto direktora. Niti je planirala da se odmah nađe na tako odgovornom mestu. Ali tom temom bavila se već nedeljama. U slobodno vreme, dugo je razmišljala o tome šta bi uradila da ona vodi glavnu reč. Sada ju je novi vlasnik pozivao da detaljno izloži stavke s mnogih svojih memoranduma. Bila je spremna.

„Nekoliko dana ranije, Hejzel, gospođa Kuper, dala mi je primerak predloga budžeta tako da sam pre ovog sastanka mogla da se upoznam s tim. Trošite mnogo novca na drastične promene u infrastrukturi i potpunoj reorganizaciji rada avio-kompanije", rekla je, direktno se obraćajući Fosteru. „Pravite nešto potpuno novo. Ali naglo ste se zaustavili u prenošenju te novine klijentima."

„Promeniti boju uniformi stjuardesa lako je", neko je prokomentarisao. „Karte i radnike na vratnicama, takode."

Lora je klimanjem glave potvrdila komentar. „Njihov izgled je važan, jer one dolaze u kontakt s našim klijentima. Tako da je utisak koji ostavljaju bitan. Mi ciljamo na potpunu promenu javnog mišljenja o avio-kompaniji *Sansaut*. S takvim ciljem, mislim da promenaboje uniforme nije dovoljna." Njen pogled je preleteo po prostoriji zadržavajući se na Fosteru. „Ali kao što je skoro imenovani direktor odeljenja rekao, ne želim da prekoračim svoja ovlašćenja."

„Ne, molim vas", rekao je, stavljajući joj do znanja da nastavi.

„Zadržavajući njegov pogled, ona reče: „Kad budemo ponovo pokrenuli *Sansaut*, ako budemo isto izgledali, klijenti će misliti da i *jesmo* ostali isti."

Drugi direktor reče: „Bilo je predloga da promenimo naziv avio-kompanije."

„Taj predlog je odbio novi odbor direktora", neko drugi je ubacio.

Lora je rekla: „Slažem se da treba da zadržimo ime. To je dobro ime. Odlično ime."

„Ali?" reče Foster.

„Ali ono sugerise svetlost. Sunčane dane. Svetlo nebo i otvoren pejzaž. Naši avioni su boje olujnih oblaka, kao i uniforme." Napravila je pauzu, znajući da će njen predlog izazvati gomilu primedbi. „Čak i da to znači rezanje troškova u drugim oblastima, uključujući i program za stjuardese, predlažem da prilagodimo budžet prvobitnom prvoklasnom dizajnu kompanije, a u cilju prepravke celokupnog izgleda avio-kompanije."

„Tako je, tako je!" Došlo je od voljenog šefa za reklame i marketing, genijalnog mladića po imenu Džo Makdonald. Uvek je nosio neobičnu leptir mašnu i naramenice. U *Sansautu* su ga svi poznavali, jer nije propuštao priliku da ih sve upozna. Sve je podjednako zadirkivao, od direktora do domara koji su dolazili da očiste kancelarije nakon radnog vremena. „Hvala ti, Lora, što si svoju zadnjicu izložila opasnosti i time spasla moju."

Svi su se smejali. Diskusija je nastavljena, ali u opuštenoj atmosferi.

Lorin predlog, koji je Džo Makdonald podržao, na kraju je imao uticaja mada s mnogo dugih sastanaka i sati raspravljanja. Troškovi su bili glavni faktor. Dizajneri tog kalibra koje je ona predložila nisu bili jeftini. Zatim, prepravka flote aviona spolja i iznutra bila je prekomerno skupa. Svaki sloj farbe na avionu dodavao je na težini, što je zahtevalo povećanje količine goriva potrebne da avion leti, a stoga i povećanje operativnih troškova koji su prebacivani na putnike u vidu cene karte, za koju je Foster Spikmen javno izjavio da će biti najniža u industriji.

Imajući to na umu, dizajnerska kompanija predložila je da se sa aviona skine farba i na srebrni metal stavi novi logo. Konačno, nijansa crvene boje upotrebljena na logou postala je zaštitni znak novih uniformi za stjuardese. Bile su skrojene i izgledale su profesionalno, ali prenosile su živahnost i prijateljsko osećanje koje su mediji uočili i veličali. Pilotske uniforme išle su od mornarskoplave do zemljane boje sa crvenim kravatama.

Prvi avion obnovljene avio-kompanije poleteo je u šest sati i dvadeset pet minuta ujutro desetog marta - po novom redu letenja. To večer su Foster Spikmen i njegova supruga, Ilejn, bili domaćini raskošne zabave u njihovom domu. Svi koji su nešto značili u Dalasu dobili su poziv za ovaj formalni događaj.

Lorin pratilac za to večer bio je prijatelj s kojim je igrala tenis u me- šanim parovima. Njihovo prijateljstvo nije bilo ni komplikovano ni romantično. On je bio razveden, vlasnik knjigovodstvene firme, neposredan sa strancima i stoga neko kome ona nije morala da udovoljava, o kome nije morala da brine niti da ga pazi.

Zaista, ubrzo pošto su stigli u veliku gospodsku kuću, izvinio se da bi otišao do sale za bilijar. Jednom prikazana u izdanju *Arkitekčural dajdžesta*, važila je za sobu iz snova za muškarce. „Ne žuri“, rekla mu je. „Muvaću se tu okolo.“

Gospođa Spikmen, Ilejn, bila je predivna žena, pojavila se besprekorna, u nedovoljno glamuroznoj dizajnerskoj haljini i nakitu od kojeg zastaje dah. Ali njena lepota bila je krhka, lomljiva, kao nekog lika kojeg bi F. Skot Ficdžerald mogao da izmisli. Kao i njen suprug, bila je plava i imala je plave oči, ali njene su bile plave kao voda. Stojeći ruku podruku, u poređenju s njim, bukvalno se izgubila.

„Divno je konačno vas upoznati“, srdačno je rekla Lori kad ih je Foster predstavio. „Ja sam u odboru *Sansauta* - jedna od retkih koja je preživela potres kada je novi vlasnik preuzeo kontrolu.“ Laktom je gurnula muža u rebra.

Naslanjajući se, Foster je prošaputao. „Čuo sam da ume da bude pravo đubre.“

„Ne verujte u to“, Ilejn je rekla Lori.

„Ne verujem. Moje iskustvo mi govori da je on strog i zna šta hoće, ali zadovoljstvo je raditi s njim."

„A kod kuće je pravo luče", reče njegova žena. Oni su se nasmešili jedno drugom, a zatim se Ilejn okrenula ka Lori. „Mi u odboru smo čuli za vaše izvanredne ideje i inovacije. U ime članova odbora, investitora, i u moje ime, hvala vam na dragocenom doprinosu."

„Hvala vam, ali odajete mi preveliko priznanje, gospodo Spikmen."

„Ilejn."

Lora je to potvrdila uz blago klimanje glave. „Foster je obznanio da je novi *Sansaut* timski napor. Svaki zaposleni ima pravo glasa u kompaniji."

„Ali neki glasovi nude znatno više od ostalih", rekla je Ilejn, sme- šeći se.

„Hvala ti još jednom. Međutim, ja i dalje držim da će naš uspeh biti pripisan motivacionim i menadžerskim sposobnostima tvog muža."

„Da li sam pocrveneo?"

Ilejn mu je uputila pogled obožavanja, a zatim rekla Lori: „Gospodin s kojim si stigla, da li je to tvoj..."

„Dobar prijatelj", reče Lora, prekidajući je i nadajući se da neće morati da objašnjava svoj samački status. Iako su na hiljade žena u svojim tridesetim ostale neudate, izgledalo je kao da se objašnjenje i dalje zahteva.

Istina je bila da niko, čak ni povremeni ljubavnici - a bilo ih je mnogo - nije bio tako značajan Lori kao njena težnja za karijerom. Ali nekako to jednostavno objašnjenje nije zadovoljavalo radoznalost ljudi. „Opčinjen je vašom bilijarskom salom. Možda ću morati da ga izvučem odande."

Još su neko kratko vreme ćaskali, ali Lora je bila svesna drugih koji su želeli da budu sa ovim parom. Rukovala se sa oboma i udaljila.

Kasnije, kad su odlazili, dozvolila je svom prijatelju da se pozabavi momkom zaduženim za parkiranje dok je ona koristila priliku da zahvali domaćinima. Ugledala ih je s druge strane sobe, kako pričaju o nečemu ličnom, pripijenih glava. Foster se

nagnuo i rekao nešto što je izazvalo smeh kod Ilej. Poljubio ju je u glatku slepoočnicu. Lora je ponovo bila pod utiskom zbog ovog privlačnog i očigledno zaljubljenog para.

„On joj je odan.”

Lora se okrenula i zatekla saradnicu koja je stajala pored nje. I ona je posmatrala Spikmenove. „I ona je njemu” reče Lora. „Ona je divna.”

„I spolja i iznutra. Prava dama.”

„Da.” Žena je uzdahnula. „To je ono što celu stvar čini tragičnom.” Lora se okrenula ka njoj. „Tragičnom?”

Saradnica je, shvatajući svoju grešku, dotakla Loru po ruci. „Izvini. Mislila sam da znaš. Ilej Spikmen je bolesna. U stvari, ona umire.”

Iznenadni smeh s donjeg sprata bio je tih zbog razdaljine a ipak do- voljno glasan da bi uzdrmao Loru iz njenog sanjarenja. Smeh nije pre- poznala kao Fosterov, pa mora da je bio Grifa Barketa. Šta je Foster mogao reći da izazove smeh?

Nekoliko trenutaka kasnije, zazvonio je telefon na njenom stolu. *Konačno*, pomislila je. Podigla je slušalicu pre nego što je po drugi put zazvonio. „Foster?”

„Draga, možeš li nam se pridružiti?”

Srce joj je lupalo. Njegov poziv značio je da, bar zasada, postoji dogovor. „Odmah ću sići.”

Dok je čekao da im se Spikmenova supruga pridruži, Grif je proučavao globus. Na ispoliranom mesinganom postolju, bio je velik kao lopta za plažu i izrađen od poludragog kamenja. Poprilična tričarija. Razmišljao je kako se za te pare mogao kupiti đavolski dobar auto.

Čudno kako imanje ili nemanje novca menja čovekovu perspektivu. Prisećajući se retko korišćenih, nebitnih predmeta iz kutije sa igračkama, nije mogao loše da misli o Spikmenu zbog ovog fensi globusa koji je i te kako mogao da priušti.

Kad je čuo da su se otvorila, Grif se okrenuo prema vratima biblioteke. Nadao se da će prvi put videti gospođu Spikmen, a umesto toga ušao je hladnokrvni Manuelo.

Otišao je pravo do Spikmena i pružio malu srebrnu tacnu. Na njoj je bila flašica s lekovima i čaša vode. Spikmen je uzeo pilulu i sprao je uz tri gutljaja vode. Kratko su razgovarali na španskom, a onda je Spikmen rekao Grifu: „Dok je Manuelo ovde, želiš li da ti nešto donese?" Grif je odmahnuo glavom.

Spikmen je pogledao u čoveka iz Centralne Amerike i otpustio ga uztiho: „*Nada mas. Gracias.*"

Manuelo i gospođa Spikmen sreli su se kod otvorenih vrata. Sklonio se u stranu da bi ona mogla da uđe u sobu, a onda je izašao, zatvarajući dupla vrata za sobom. Ali Grif više nije bio zainteresovan za Manuela. Fokusirao se na gospođu Spikmen. Lora, tako se zvala.

Nije odavala nikakve ludačke vibracije. Zapravo, delovala je savršeno mirno i držala je svoje moći pod kontrolom. Nije pogledala ka Grifu, iako je on činio poveću siluetu čak i u ovako velikoj sobi. Umesto toga, otišla je do muža koji je sedeo u invalidskim kolicima. Stavila je ruku na njegovo rame, nagnula se i poljubila ga u obraz.

Kad su se odvojili, Spikmen reče: „Lora, ovo je Grif Barket."

Pošto ga je sve do sad ignorisala, bio je iznenađen kad mu je prišla, sa ispruženom desnom rukom. „Gospodine Barket. Drago mi je." Sreo se s njom na pola puta i rukovali su se. Kao i stisak njenog muža, i njen je bio suv i čvrst. Stisak poslovne žene.

Grif je ograničio svoj pozdravna jednostavno: „Ćao."

Ona je spustila ruku, ali zadržala je kontakt očima. „Hvala što ste došli. Zar vas nisu tek jutros pustili?"

„Već smo pričali o tome", reče Spikmen, s humorom u glasu.

» O, izvinjavam se. Pitala bih vas za dugu vožnju, ali radije ću zamisliti da ste i tu temu pokrili."

„Jesmo", reče Grif.

„Isprazno ćaskanje u ovakvim situacijama čini se još ispraznijim, zar ne?"

Nije imao nameru da se u to upušta.

Ona reče: „Sigurna sam da vam je ponuđeno piće."

„Jeste. U redu je."

„Ako se predomislite, recite mi."

Možda im je falila po koja vijuga u glavi, ali maniri nisu.

„Molim vas, sedite, gospodine Barket." Uzela je stolicu najbližu kolicima svog muža.

Do tada, Grif nije imao vremena da spekuliše o tome kakva je gospođa Fostera Spikmena, ali da je morao da objasni svoju prvobitnu reakciju, bilo bi to iznenađenje. Ni u njenom stisku ruke. ni u gledanju pravo u oči nije bilo ničeg što bi moglo da se protumači kao nervoza, koketnost, stidljivost. Niti se činila zbunjeno zbog teme koja im je sada bila zajednička. Mogao je komotno da bude tamo i da priča o čišćenju njihovih tepiha.

Nije se ponašala pokorno, niti kao da je zastrašena, niti kao da je ovo nešto što je njen muž smislio radi svog uživanja a ona na to pod prinudom pristala.

Do đavola, nije znao šta je očekivao, ali šta god to bilo, Lora Spikmen sigurno nije.

Nosila je crne pantalone i belu košulju, bez rukava, s naborima - bar je mislio da se tako kaže - zašivenim dole s prednje strane. Košulja je ličila na smoking. Crne cipele s niskim potpeticama. Funkcionalan ručni sat, jednostavan svečani kaiš. Neki od igrača iz fudbalskog tima nosili su dijamante u ušima mnogo veće i drečavije nego što su bili oni u njenim ušima.

Kosa joj je bila crna i kratko ošišana. Nekako... talasasta. Smatrao je da bi se kovrdžala da je duža. Bila je viša od prosečne žene, vitka, i, sudeći po golim bicepsima, u formi. Možda tenis. Dva-tri puta nedeljno, verovatno se bavila jogom ili pilatesom, neki od treninga za žene za napetost mišića i fleksibilnost.

Trudio se da ne bulji, trudio se da izbegne da preblizu posmatra crte njenog lica, mada je njegov sveukupni utisak bio: da ju je video u nekoj gužvi, verovatno je ne bi isprve primetio. Ona nije bila neka riba, ne nalik nekoj silikonskoj lutki iz Dalasa koju su on i igrači iz njegovog tima često vidali po noćnim klubovima, u paru ili ne. Ali Lora Spikmen nije bila ružna. Nimalo.

Još jedna stvar: izgledala je dovoljno zdravo da ima bebu. I dovoljno mlado, ako nije gubila vreme. Imala je tridesetak godina, možda. Otprilike njegovo godište.

Osećao se nelagodno, tamo na sredini sobe, dok su ga njih dvoje posmatrali kao da čekaju da ih on zabavlja.

„Gospodine Barket? Grife?" Spikmen je klimnuo glavom pokazujući na stolicu okrenutu prema njima.

Rekao je sebi da će im, čim mu se ukaže prilika, reći „Hvala, ali ne hvala" i pobeći. Ali osećao se dužnim da ostane. Do đavola ako je znao zašto.

Pa, bilo je tu šest stotina hiljada. Cifra je prilično dobro zvučala pa ga je prosto prisiljavala da ostane. Otišao je do stolice i seo. Gledajući direktno u Loru Spikmen, rekao je: „Vaš muž mi je rekao da se vi slažete sa ovim. Da li je to tačno?"

„Da."

Bez oklevanja. Čak nije ni trepnula. „Okej. Izvinjavam se, ali ovo je..."

„Nekonvencionalno?"

„Hteo sam reći nenormalno. Čovek pita drugog čoveka, *plaća* drugog čoveka, da spava s njegovom ženom."

„Ne da spava, gospodine Barket. Ne u tom kontekstu. Nego da oplodi. A što se tiče nenormalnosti, nije bez presedana. U stvari, zapisano je u Bibliji. Postanak. Sećate se?"

U domaćinstvu u kakvom je Grif odrastao, nije bilo Biblije. Kad je pohadao školu i učio zakletvu na vernost, bio je šokiran kad je čuo psovku *bog* u njoj. Uskoro je shvatio da reč *bog* nije uvek išla u kombinaciji sa *jebem ti*.

U svakom slučaju, njemu je bila šokantna novost da nešto tako postoji u Bibliji.

„Mi žarko želimo bebu, gospodine Barket", rekla je.

„Postoje drugi načini da zatrudnite."

„Postoje, da. Razlozi zbog čega smo mi izabrali ovaj način su lični i ne bi trebalo da vas se tiču."

„Tiču me se."

„Ne bi trebalo", ponovila je.

„Mi, uh, obavimo naše, ja odem kući i spavam čiste savesti. Je l' tako?"

„Na to se svodi, da."

Pogledao ju je, pitajući se kako može tako smireno da priča o tome kako njih dvoje to rade dok njen muž sedi tamo i drži je za

ruku. Grifov pogled prešao je s nje na Spikmena, i čovek kao da mu je čitao misli.

„Lora, pre nego što si nam se pridružila, Grif je pomislio da... pa, da ću ja posmatrati dok vas dvoje to radite."

Ona gaje gledala dok je objašnjavao. Prošlo je nekoliko sekundi pre nego što je opet pogledala u Grifa, a on je prigovorio na njeno uvređeno mrštenje. „Hej, ne gledaj u mene kao da *samja* ovde perverznojak."

„Ti misliš da je ovo perverzno?"

„A kako bi ti to nazvala?"

„Da li bi smatrao perverznim da smo te pitali da doniraš bubreg? Uj da daš krv?"

On se smejao. „Velika je razlika. Da bi donirali bubreg ne treba da... dodirujete", rekao je brzo zamenivši reč koju je hteo da izgovori. „Ne morate nikad ni da se sretnete."

„Nažalost, reproduktivna fiziologija je takva da je *dodirivanje* neophodno."

Đavola je neophodno. Da bi imao žetvu, nije morao lično da zasadi seme. Ali to je već raspravio s njenim mužem. Spikmen je bio odlučan da ona zatrudni prirodnim putem. Ako njoj to nije predstavljalo etički ili moralni problem, zašto je on od toga pravio problem? Doneo je odluku: Oni su želeli da on nju pojebe, on bi mogao da je pojebe. Nema tri oka ili nešto tako.

Obratio se Spikmenu. „Rukujemo se i ja dobijem sto hiljada?"

Spikmen je odgurnuo kolica do radnog stola i otvorio fioku. Izvadio je smeđu kovertu, a kada se vratio i pružio je, Grifa je to podsetilo da je, kao kakav klinac kojem daju džeparac, morao da prihvati pozajmicu od svog advokata. Što pre prestane da zavisi od drugih, to bolje.

Uzeo je kovertu.

Spikmen je rekao: „Unutra je ključ za sanduče za čuvanje vrednosti, i kartica. Potpiši se na nju. Ja ću se postarati za to da kartica bude vraćena sutra u banku, gde će ostati među dokumentima. Dok sam tamo, ja ću deponovati tvoju gotovinu u sanduče. Možeš je podići, hm, recimo bilo kad posle dva sata sutra posle podne. Lora i ja imamo sastanak pre podne s

predstavnicima sindikata stjuardesa oko njihovog novog ugovora."

Iznajmljivanje pastuva bila je samo još jedna stavka na njihovom prepunom rasporedu.

Što se njega ticalo, bilo je u redu, dokle god je taj novac u sandučetu.

Grif je sklonio karticu i bacio pogled na nju. „A šta je s lekarskim pregledom? Šta ako ga ne prođem?"

Bračni par se pogledao, a Foster je u ime oboje rekao: „Uzdaćemo se u to da ćeš proći."

„To je mnogo poverenja."

„Da smo predvideli neki problem, ti ne bi sada bio ovde."

„U redu, ja dobijem svoj predujam, a vi besprekoran zdravstveni karton. I onda?"

„Onda čekaš da te obavestimo gde da budeš i kada. Lorina sledeća ovulacija."

Grif ju je pogledao. Ona mu je uzvratila smirenim pogledom, očigledno ne mareći za to što se priča o njenoj ovulaciji. On bi voleo neko precizno razjašnjenje šta ovulacija iziskuje, ali neće pitati. Nije morao da zna. Znao je kako da jebe, a to je sve što se od njega zahtevalo.

„Vidaćete se jednom mesečno koliko god bude bilo potrebno da ona zatrudni", objasnio je Spikmen. Podigao je ruku svoje supruge do svojih usta i poljubio dlan. „Nadajmo se da neće trajati mnogo ciklusa."

„Da, i ja se nadam", rekao je Grif. „Biću bogatiji za pola miliona dolara."

Osećajući se opet uznemireno, ustao je i otišao do jedne od polica s knjigama. Pročitao je nekoliko naslova, onih koji su bili na engleskom, ali nisu izazvali nikakav utisak na njega. Zvučali su kao filozofija i dosada. Nije bilo Elmora Leonarda ni Karla Hijasena među njima.

„Nešto te muči, Grife?"

Okrenuo se prema bračnom paru. „Zašto ja?"

„Objasnio sam ti", odgovorio je Spikmen.

„Ima mnogo plavokosih, plavookih momaka na sve strane."

„Ali nijednog s tako posebnim genetičkim sastavom kao tvojim. Ti imaš sve što bismo mogli poželeti našem detetu. Snagu, neverovatnu izdržljivost, brzinu, okretnost, čak i savršen vid i izvanrednu koordinaciju. Mogao bih još da nabrajam. O tebi su pisani članci, objavljeni ne samo u sportskim časopisima nego i u medicinskim, o tome kako si neverovatan primerak muškog tela."

Grif se setio članaka koje su napisali treneri i sportski medicinski stručnjaci, među kojima je bio jedan koji ga je nazvao „biološkim remek-delom". Zbog toga su mu u svlačionici vadili mast, njegovi suigrači su ga mučili zbog njegovog takozvanog savršenstva i želeli da ga testiraju najgrubljim fizičkim borbama koje su mogli da smisle.

Sećao se i oštih uvodnika koji su ga pratili kad se našao u nemilosti. U njima je bio izgrđen ne samo zbog krivičnog dela nego i zbog toga što je protraćio bogomdane atribute.

Bogomdane, *malo sutra*, pomislio je.

Oni koji su se čudili ne bi pomislili da je tako jebeno savršen da su poznavali ono dvoje koji su ga napravili. Kad bi gospodin i gospođa Spikmen mogli da vide od čega je nastao, dvoumili bi se. Da li su oni stvarno želeli da krv njegovih roditelja teče venama njihovog deteta?

„Vi ne znate ništa o mom poreklu. Možda sam jednostavno imao sreće, pokupio dobre gene koji su se sasvim slučajno dobro posložili. Moj fond s genima mogao bi biti zagađen lošim semenom."

„Susreli bismo se s tim rizikom ko god da je donor sperme, uključujući i mene", rekao je Spikmen. „Zašto pokušavaš da nas odgovoriš, Grife?"

„Ne pokušavam." Zapravo, u neku ruku i jeste pokušavao. Proveo je pet godina u zatvoru razmišljajući o pogrešnim izborima koje je napravio. Ako je nešto naučio, onda je to da se ne upušta u nešto dok dobro ne ispita teren.

Rekao je: „Ja samo ne želim da se upuštam u nešto, a onda kad krene po zlu da ja budem kriv."

„Šta bi moglo da krene po zlu?" pitala je Lora.

On se gorko nasmejao. „Ti kao da si se juče rodila. Veruj mi, svašta inože. Na primer, šta ako ja ispaljujem ćorke?"

„Misliš, šta ako imaš mali broj spermatozoida?" pitao je Spikmen.

Grif je osorno klimnuo glavom.

„Da li imaš razloga da misliš tako?"

„Ne. Ali ne znam. Samo pitam, šta ako?"

„Kad budeš išao na lekarski pregled, proveri." Spikmen je zastao, a onda rekao: „Ja mislim da samo prenosiš paranoju iz zatvora."

„Budi đavolski siguran u to."

Usledila je teška tišina. Spikmen je trljao svoju vilicu kao da pretura po rečima ne bi li našao pravu. „Pošto smo otvorili raspravu, hajde da pričamo o tome kako si dospeo u zatvor."

„Šta s tim?"

„Priznaću da smo se zbog toga dvoumili da li da izaberemo tebe."

Grif je stavio ruku na srce, pretvarajući se da su mu povredili osećanja. „Hoćeš da kažeš da nije bilo dovoljno to što sam u fizičkom smislu idealan primerak?"

Spikmen je ignorisao njegov sarkazam. „Prevario si svoj tim, ligu, i većinu svojih obožavatelja. Što te je pretvorilo u *personu non grata*, Grife. Bojim se da ćeš biti izložen uvredama."

„Nisam još imao sučeljavanja."

„Nije bilo vremena za njih", rekla je Lora.

Njen razumni ton ga je živcirao. „Ne očekujem pobedu na takmičenju za popularnost, u redu? Varao sam i prekršio sam zakon. Bio sam kažnjen za svoj zločin. Sve to je sada iza mene."

„Ali tu je i pitanje bukmejкера koji je umro."

Grif se pitao kada će to doći na red. Da su imalo pametni, a on je verovao da jesu, neizbežno bi pitali za Bendija. Iznenadilo ga je samo što je tu delikatnu temu načela njegova žena.

„Bil Bendi nije *umro*, gospođo Spikmen. Bio je ubijen."

„Ti si bio osumnjičeni."

„Mene su ispitivali."

„Bio si uhapšen."

„Ali nikad optužen."
„Niti bilo ko drugi."
„Pa?"
„Pa ubistvo ostaje nerazjašnjeno."
„To nije moj problem."
„Nadam se."
„Šta do đavola..."
„Da li si ti to uradio?"
„Ne!"

Njihova razmena reči bila je zagrejana i brza, praćena napetom tišinom koju je Grif odbijao da prekine. Rekao je šta je imao da kaže. On nije ubio Bila Bendija. Tačka. Kraj.

„Međutim", reče Spikmen mekim i pomirljivim glasom grobara, „senka sumnje bila je bačena na tebe, Grife. Na kraju su te pustili zbog nedostatka dokaza, ali to te ne opravdava."

„Slušaj, ako mislite da sam ja ubio Bendija, šta onda, do đavola, radim ovde?" Zabacio je rukama kao da obuhvata sobu, kuću. „Zašto želite da budem otac vašem detetu?"

» Mi ne mislimo da si ti izvršio ubistvo", reče Spikmen. „Apsolutno ne."

Grif je prebacio svoj ljutiti pogled na Loru da vidi da li ona deli suprugovu veru u njegovu nevinost. Njen izraz ostao je neosetljiv, nije bio optuživački, ali sigurno nije ni oslobađao od optužbe.

Zašto ga je onda unajmljivala da ide u krevet s njom? Da li mu je stvarno trebala ova vrsta zlostavljanja?

Da, nažalost jeste. Trebao mu je novac. Morao je ponovo da stane na svoje noge, a šest stotina hiljada bilo je i više nego što je mogao da očekuje. Do đavola i s njima, i s njom ako misli da je on razbio Bendija. Mora biti da se nisu mnogo dvoumili u vezu s tim, inače on ne bi bio ovde. Osim što su bili ludi, bili su i licemeri.

„Pitanje Bendijevog ubistva kao i federalno krivično delo za koje si bio osuđen ostaju crne mrlje na tvom imenu, Grife", rekao je Spikmen.

„Svestan sam toga."

„Koliko je realno da će te neko odavde zaposliti? Koliko je realno da će te neko unajmiti za bilo koju sumu novca, daleko manju od ove koju ti Lora i ja nudimo?"

Odgovor je bio očigledan. Kada je Grif odbio da troši svoju pljuvačku na to, Spikmen je nastavio: „Tvoji izgledi su turobni. Ne možeš igrati fudbal. Ne možeš biti fudbalski trener. Ne možeš ni pisati ni pričati o fudbalu, jer te nijedna medijska kuća neće unajmiti za to. Priznao si mi da si morao da rasprodaš svu svoju imovinu da bi platio dugove, stavljajući mi do znanja da nisi sačuvao ništa za crne dane."

Spikmen je izgledao kao da uživa u naglašavanju njegovih nedostataka. Možda bi, pomislio je Grif, trebalo da ga izazove na trku. Da vidimo ko će biti bolji u tome. „Ja sam zarađivao tri miliona godišnje od *Kaubojasa*, ne računajući bonuse", stegnuto je rekao. „Svi su dobili deo od toga, počevši od mog agenta do poreznika, ali ono što je trebalo da uštedim, ja sam potrošio, i super sam se provodio. Šta pokušavaš da kažeš?"

„Hoću da kažem da nemaš glavu za biznis, inače bi drugačije rasporedio svoju zaradu. Takode se čini da nisi imao talenta ni za krađu, inače te ne bi uhvatili."

„Bila mi je postavljena zamka. Upao sam pravo u nju."

„Pa ipak." Nakon verbalnog udarca, Spikmen je rekao: „Ne želim da te uvredim, Grife."

„Stvarno?"

Spikmen je ponovo ignorisao njegov zajedljivi ton. „Pitao si zašto smo tebe izabrali?"

„Skoro da sam zaboravio na pitanje."

„Zahteva dugačko objašnjenje. A ja sam želeo da budemo brutalno iskreni zašto tebi dajemo ponudu. Primarno je što ti imaš genetski sklop kakav želimo za naše dete. Drugo, iz upravo pomenutih razloga, tebi je novac hitno potreban, a mi nudimo da platimo. Poslednje, ti si potpuno nezavisan."

„Nemaš porodicu, pravih prijatelja, veza, nikoga kome bi morao da polažeš račune, a to je za nas izvanredna olakšica. Naglasili smo tajnovitost koju ovaj aranžman zahteva. Samo nas troje bićemo jedini koji će ikada znati da ja nisam biološki otac Lorinog deteta."

Grif se malo stišao. Osim toga, nije mogao da priušti uvredljivost. Naročito ne oko gole istine. Pomerio se do stola, podigao kristalni držač za papir i izmerio njegovu težinu na svom dlanu. „Imate mnogo poverenja u mene da ću držati usta zatvorena.“

Spikmen se prigušeno nasmejao. „Zapravo, i ne. Imamo mnogo poverenja u pohlepu.“

„Sest stotina hiljada?“ Grif je spustio držač za papir i nacerio se Spikmenu. „I nije tako mnogo kad malo bolje razmislite. Nije ono što bih ja nazvao pohlepom.“

Lora je pogledala u svog muža. „Nisi mu rekao ostatak?“

„Nismo stigli do toga“, odgovorio je Spikmen.

Grif reče: „Ostatak?“

Spikmen je pomerio svoja invalidska kolica do stola i podigao držač za papir. Uzevši maramicu iz džepa pantalona, počeo je da polira kristal dok se smešio Grifu. „Nije da sumnjamo u tvoj integritet.“

„Sereš. Bili biste ludi da ne sumnjate.“

„Tačno“, reče Spikmen, tiho se smejući. „Bili bismo.“ S maramicom još uvek umotanom oko držača za papir, spustio ga je na sto, pomerio malo ulevo, zatim polako izvukao maramicu, koju je ponovo savio u savršen kvadrat pre nego što ju je vratio u džep.

„Zbog mog i Lorinog mira, i da bismo osigurali tvoje ćutanje, biće ti plaćen jedan milion dolara po rođenju deteta. Kao dodatak, primaćeš milion dolara svake godine na njegov rođendan. Sve što ti treba zauzvrat da učiniš jeste da zaboraviš da si nas ikad upoznao.“

Grif je bacio ključeve *honde* momku za parkiranje i živahno odšetao do uglađenog hola otmene zgrade. Elegantni hotel zauzimao je dvanaest donjih spratova, a stanovi gornjih dvanaest.

Bar u holu bio je relativno tih ove večeri usred nedelje. Pijanista je svirao Sinatrine standarde na malom belom klaviru. Većinu stolova zauzeli su biznismeni koji su se, pijuckajući koktele, međusobno takmičili.

Bar je imao pristup na osvetljeno otvoreno dvorište gde je bilo slobodnih mesta, ali Grif je izabrao da ostane unutra gde je mogao da uživa u klimatizaciji posmatrajući ulaz. Tražio je slobodan sto, signalizirao je konobarici i naručio burbon.

„Domaći ili strani?”

„Domaći će odgovarati.”

„Vodu?”

„Led.”

„Želite li da načnete?”

„Moliću.”

„Da li će vam se neko pridružiti?”

„Ne.”

„Odmah se vraćam.”

Iako su prilika - izlazak iz zatvora, i dan kakav je imao, bizarni susret sa Spikmenom - prosto iziskivali koktel ili dva, Grif zapravo nije voleo da pije. Otkad je kao mali morao često da čisti ispuvačana pića, nikad ga alkohol nije privlačio.

Ali piće koje mu je konobarica donela izgledalo je i mirisalo lepo. Prvi je gutljaj skliznuo glatko iako je po trenutnoj vatri koju je zapalio u stomaku mogao reći da je prošlo više od pet godina otkako je konzumirao bilo kakav alkohol. Samog sebe je upozoravao da pije polako. Nije bio siguran koliko treba da čeka.

Milion dolara.

„Bićeš plaćen u gotovom", Spikmen mu je rekao. „Biće u sandučetu, i samo ćemo ti, ja i Lora biti potpisnici. Neće se voditi nikakva dokumentacija, nikakva papirologija. Čim Lora zatrudni, nikakva veza ne sme postojati između tebe i nas. Ako nam se putevi ukrste, u šta čisto sumnjam, nećeš nas prepoznati. Srešćemo se prvi put. Razumeo?"

„Razumeo."

Razgovor je bio obustavljen kad je Manuelo ušao da isporuči telefonsku poruku za gospođu Spikmen. Ona ju je pročitala, izvinila se, rekavši da će se brzo vratiti. Otišla je, Manuelo za njom.

Spikmen je primetio da Grif posmatra batlera dok je tiho za sobom zatvarao dupla vrata. „Ne brini za Manuela", reče. „On zna samo nekoliko reči na engleskom. Rekao sam mu da si ti stari školski drugar u prolazu. Ne bi te prepoznao iz tvojih fudbalskih dana. Kad je on stigao u SAD, ti si već bio u Big Springu."

Lora Spikmen se skoro odmah vratila. Njen muž ju je pitao: „Nešto važno?"

„Džo Makdonald mi je samo kratko postavio pitanje za koje je mislio da ne može da sačeka do jutra."

Foster se smejao. „Takav je Džo. Uvek u žurbi."

Dok su ćaskali o nestrpljivom Džou, Grif je razmišljao o drugom problemu. „Gotovinu će biti teško potrošiti", iznenada je rekao.

Nakon kratkog oklevanja, Foster reče: „Da, bojim se da će to predstavljati problem. Mislim da ćeš biti pod neprestanim nadzorom poreske službe i FBI-a, budući da je bilo nekih spekulacija u vezi s tvojim praznim bankovnim računom u vreme hapšenja."

„Pretpostavljalo se da negde imaš sakriven novac."

U pozadini Lorine hladne izjave, on je čuo znak pitanja. „Baš kao što se pretpostavljalo da sam overio Bendija", rekao je. „A nisam, nisam."

Nekoliko trenutaka je piljila u njega, a onda rekla: „U redu."

Ali rekla je to kao da je bila samo delimično uverena, a to ga je razljutilo. Iako će ići u krevet s njom, znao je da mu se nikad

neće svidati. Bila je lepa na oko, ali nikad ga nije privlačio tip žena koje zavrću jaja. A zašto je zavrtila njegova kad su bila od vitalnog značaja za ono što je njoj trebalo. Razmotrio je mogućnost da joj skrene pažnju na tu ironiju, ali odustao je. Sumnjao je da će videti humor u tome.

Rekao je: „Treba mi novac, gospođo Spikmen. Novac je jedini razlog zbog kojeg ovo razmatram. Ja sam barem iskren.”

Njegova primedba je bila jasna: da oni baš i nisu bili iskreni u vezi sa svojim razlozima. Taman je ona htela da raspravi s njim kad se suprug umešao: „Nisi tražio finansijski savet od mene, Grife, ali daću ti ga. Nađi posao koji će ti obezbeđivati platu. Otvori tekući račun, uzmi kreditnu karticu. Uobičajene stvari. Ako te budu proveravali, kako ćeš objasniti životni stil milionera jeste tvoja stvar. Verovatno će do kraja tvog života tražiti tvoj izvor prihoda.”

Podigao je obrvu, dodajući: „Možda ti neki od bivših poslovnih saradnika može pomoći. Siguran sam u to da povremeno koriste banke u inostranstvu koje ne ispituju poreklo velikih novčanih suma.”

„Ne bih znao”, reče Grif. „Ali čak i da se time bave, ja više ne bih poslovao s njima.” Pogledao je u Loru i dodao: „Nikada.” Naglasio je to uz brzi pokret glavom.

Spikmen je pitao Grifa da li ima još pitanja. Raspravili su manje probleme. A onda je Grif spomenuo jedan koji se ispostavio kao veliki. Ticao se potencijalnog problema oko dugoročnih isplata. Nije želeo da se za deset, petnaest, dvadeset godina, susretne s dilemom za koju rešenje nije unapred bilo nađeno.

Usledila je uzavrela diskusija. Nikakvo rešenje nije nađeno, ali Spikmen je obećao da će ozbiljno razmisliti o tome i javiti se Grifu sa odlukom čim bude mogao. Da li bi Grif mogao da živi s tim, pitao je. Gundajući, Grif je rekao da bi mogao. Onda je to bilo rešeno, Spikmen je predložio da se dogovor zapečati rukovanjem, što su i učinili.

Spikmen ga je, zatim, pozvao da ostane na večeri.

Pre nego što je Grif mogao da prihvati ili odbije poziv, gospođa Spikmen je rekla: „Oh, dragi, žao mi je, ali nisam

obavestila gospođu Dobins da ćemo imati gosta, a ona je već završila za danas. Mislila sam da je poseta gospodina Barketa tajna. Manuelo je jedno, ali..."

Prvi put je, otkako im se pridružila, izgledala usplahireno i tražila izgovore da ne sedi s njim za stolom. Očigledno joj se nije gadilo da deli pohotu s njim, sve dok ne mora da jede s njim. „Osim toga", neubedljivo je dodala, „gore me čeka strašno mnogo posla."

„Nema veze", rekao je Grif. „Imam neke planove. U stvari, već kasnim."

„Onda te nećemo više zadržavati", reče Spikmen.

Lora Spikmen je ustala. Laknulo joj je što on odlazi, i možda je malčice bila postidena zbog svog negostoprimstva. „Čućemo se za otprilike dve nedelje, gospodine Barket. Kako mogu da te dobijem?"

Dao joj je svoj broj telefona, onaj koji je Turner priključio u otrcanom stanu. Zapisala ga je na papiriću. „Nazvaću te da ti javim gde da se nađemo."

„Za dve nedelje?"

„Otprilike. S danom ili dva razlike, tamo ili ovamo. Koristiću opremu za predviđanje ovulacije da testiram LH nalet."

„LH...?"

„Luteinizirajući hormon."

„Ah." Što je bilo nešto kao *shvatam*, a zapravo nije imao pojma.

„Nadajmo se da ću moći da predvidim dan, ali može da se desi da bude hitno."

„U redu. Kako god."

Snebivljivo je sklonila pogled s njega, i tada ju je Grif prokljuvio. Mogla je da igra grubu igru s velikim dečacima do određene tačke. Mogla je bez ustezanja da priča o svom menstrualnom ciklusu, ovulaciji i njegovom broju spermatozoida koristeći tehničke i praktične termine. Ali kada bi se došlo do suštine, do konkretnog odlaska u krevet s nepoznatom osobom, pretvarala se u pravu ženu. Što je za njega bilo uverljivo.

Pozdravila se i otišla. Spikmen je ponudio da ga isprati do glavnih vrata. Kada su stigli do njih, rekao je: „Radoznao sam, Grife.“

„U vezi s čim?“

„O čemu ćeš razmišljati dok budeš odlazio odavde? Da li ćeš razmatrati šta prvo da kupiš?“

Zapravo, dok se udaljavao od sive kamene gospodske kuće, razmišljao je da je dobro što Foster i Lora, iako su izgledali kao razumni i inteligentni ljudi, ne mogu da se razmnožavaju, jer su oboje bili jebeni ljudi.

Ko bi ovo uradio? Niko, eto ko, ne sada kad su naučne metode za oplodnju dostupne. I ne kad imaš novca da platiš te metode. Možda je u biblijsko vreme ovo bio normalan način ako nisi mogao da imaš dece. Ali ne danas, kada postoji izbor.

Dok nije stigao do svoje destinacije, skoro je bio ubeđen da mu se bračni par nikad više neće javiti. Iznenadio se kad je video da je čaša s burbonom prazna. „Ne, hvala. *Perije*, molim.“

„Naravno. Odmah se vraćam.“

Odmah se vraćam. Dva puta je upotrebila taj izraz, ne znajući da je taj, na oko bezazlen izraz za njega zapravo so na ranu.

Njegova majka je izgovorila te reči one noći kad je otišla. Tog puta zauvek.

Često je danima bila odsutna iz kuće, govoreći na odlasku ništa više od do viđenja vraćajući se bez ikakvog izvinjenja ili izgovora zbog odsustva. Nikad se ne bi previše uzrujavao niti brinuo kad nje nije bilo kod kuće. Znao je da, kad joj trenutni momak bude dosadio ili ona njemu, ili kad je momak bude šutnuo ili se jednostavno odselio, ona će se vratiti kući.

Kad bi se vratila, nikad ga nije pitala kako mu je bilo, niti šta je radio dok je ona bila odsutna. Da li je išao u školu? Da li je jeo? Da li ga je oluja uplašila? Da li je bio bolestan?

Jednom je bio. Bolestan. Imao je trovanje hranom, jer je jeo konzervu goveđeg paprikaša koja je predugo bila otvorena. Povraćao je dok se nije onesvestio. Došao je k svesti na podu kupatila, ležeći na leđima u dijareji i povraćki. Imao je čvorugu na glavi veliku kao pesnica, zadobijenu od pada.

Imao je osam godina.

Nakon toga, obraćao je više pažnje na ono što jede kad bi mama bila odsutna. Prilično dobro je naučio da se brine o sebi dok se ona ne bi ponovo pojavila.

Te noći kada je zauvek otišla, znao je da se neće vratiti. Celog dana, kada je mislila da on ne gleda, krišom je iznosila stvari iz kuće. Odeću. Obuću. Satenski jastuk koji je neki momak osvojio za nju na vašaru. Spavala je na njemu svake noći tvrdeći da joj taj jastuk ne kvari frizuru. Kada je video da ga gura u papirnu vreću i odnosi u auto svog tadašnjeg momka, znao je da će ovaj put njeno odsustvo biti trajno.

Poslednji put kad je Grif video svog oca, imao je lisice na rukama, i gurali su ga u policijski auto. Komšija je zvao policiju i prijavio porodičnu svađu.

Svađa. Učtiv naziv za situaciju kada njegov otac prebija njegovu majku pošto je došao kući i zatekao je u krevetu s tipom kojeg je upoznala prethodne večeri.

Njegova mama je otišla u bolnicu. Njegov tata u zatvor. On je smešten kod hraniteljske porodice dok se njegova mama nije oporavila od povreda. Kada je slučaj stigao na sud, tužilac je šestogodišnjem Grifu objasnio da će možda biti pozvan da kaže sudiji šta se te noći desilo, jer je on bio svedok napada. Umirao je od straha. Ako oslobode njegovog oca, on će ga naterati da plati za to što ga je cinkario. Kazna je uključivala udarce kaišom. Ne bi bio prvi put, ali obećavalo je da će biti najgori.

Iskreno, nije mogao da kaže da krivi svog oca. Grif je znao da reći kao kurva, drolja, pička, znače ružne stvari vezane za njegovu mamu, ali mislio je da je zaslužila da je tako naziva.

Ispalo je da suđenja nije bilo. Njegov otac se izjasnio krivim za manju optužbu i bio optužen. Grif nikada nije saznao kada je izašao iz zatvora. Kad god da je to bilo, on ih nije kontaktirao. Grif ga nikada više nije video.

Otada, bili su samo on i njegova mama.

I muškarci koje je dovodila. Neki bi se uselili na duži period, nedelju dana, možda dve. Drugi bi izašli na vrata čim bi navukli pantalone.

Grif se sećao plakanja, ne dugo po odlasku njegovog oca u zatvor, jer je njegova mama zaključala vrata od njegove spavaće sobe i on nije mogao da izađe, nije mogao da pobegne od pauka koji se uspuzao na krevet. Tip s kojim je bila te noći na kraju je ušao u njegovu sobu, ubio pauka, pomazio ga po glavi i rekao mu da je sve u redu, da sada može da spava.

Kada je bio dovoljno velik da su mogli da ga pošalju napolje da se igra, neki od maminih prijatelja gledali su ga uz izvinjenje, čak osećaj krivice. Naročito ako je vreme bilo loše. Drugima se nije svidelo da on bude u blizini. To je bilo kada mu je mama rekla da se gubi i da se ne vraća nekoliko sati. Ponekad su mu davali novac pa je mogao da ide u bioskop. Najčešće bi tako isteran iz kuće lutao sam po komšiluku, tražeći nešto da ga zaokupi, kasnije tražeći nestašluke.

Neki od maminih prijatelja marili su za njega koliko i za lanjski sneg. Ne mnogi, nekoliko njih, zapravo su bili fini prema njemu. Kao tip koji je ubio pauka. Ali nažalost, on se nikad više nije vratio. Jedan tip, neki Nil, ostao je mesec dana ili tako nešto. Grif se lepo slagao s njim. Umeo je da izvede dva- tri trika s kartama i otkrio je Grifu njihovu tajnu. Jednog dana je ušao u kuću s kesom iz prodavnice i dao je Grifu rekavši: „Evo, mali. Ovo je za tebe.“

U kesi je bila fudbalska lopta.

Godinama kasnije, Grif se pitao da li ga je Nil prepoznao kada je postao profesionalni igrač. Da li se sećao da mu je dao njegovu prvu fudbalsku loptu? Verovatno ne. Verovatno se uopšte nije sećao ni Grifa ni njegove mame.

Muškarci su dolazili i odlazili. Godine su prolazile. Njegova mama bi odlazila. Ali uvek bi se vraćala.

A onda je došao taj dan kada je krišom pakovala stvari u auto tipa koji se pojavio s njom nekoliko nedelja ranije i ostao. Zvao se Rej, i Grif mu se od samog početka nije svidao, jer bi skeptično frktao kad god bi Rej pričao o svom fenomenalnom rekordu kao rodeo kauboju pre nego što mu je neobučeni divlji konj povredio leđa i upropastio ga za dalja takmičenja. Bilo je očigledno da ga je taj konj upropastio i za sve drugo, jer koliko je Grif mogao da vidi, Rej nije imao nikakva vidljiva pomagala.

Reju se nije svidao Grif, a nije ni mario za to. Ali Grif nije ni bio dopadljiv. Kada se Rej pojavio na sceni, Grifu je bilo petnaest godina, bio je pun sebe, pun besa i pobune. Bio je hapšen zbog krađe po prodavnicama i oštećenja automobila, ali na svu sreću oba puta je dobio uslovnu kaznu. U školi je bio dva puta suspendovan zbog tuče. Nosio je osećaj besa i inferiornosti koji je prosto izazivao tuče. Tokom godina, njegova kosa postala je tamna, kao i njegov pogled na svet.

Te večeri kada je njegova mama ispratila Reja do vrata i okrenula se da se oprosti, Grif je odglumio ravnodušnost i nije skretao pogled s televizora. Polovnog televizora sa slikom punom snega, ali bolje išta nego ništa.

„Vidimo se kasnije, dušo.”

Mrzeo je kada mu kaže dušo'. Ako mu je ikad tepala, bilo je to tako davno da nije mogao da se seti.

„Grife, da li si me čuo?”

„Nisam gluv.”

Ispustila je dramski uzdah. „Zašto si tako sitničav večeras? Odmah se vraćam.”

Okrenuo je glavu, pogledali su se, i ona je znala da on zna.

„Je l' dolaziš, ili šta već?” Rej se prodrao iz dvorišta.

Pogled koji je Grif razmenio s mamom trajao je nekoliko sekundi duže. Možda joj je bilo žao zbog toga što je upravo radila. On je želeo tako da misli. Ali verovatno nije. Zatim se brzo okrenula i otišla. Vrata su se zalupila za njom.

Grif nije izlazio iz kuće tri dana. Četvrtog dana, čuo je auto koji staje kod prilaza. Mrzeo je sebe što oseća talas nade da je on pogrešio i da se ona ipak vraća. Možda je pročitala Reja i njegova sranja. Možda je Rej shvatio kakva je kurva ona bila i vraćao ju je.

Ali koraci na verandi bili su preteški da bi bili njeni.

„Grife?”

Sranje! Trener.

Grif se nadao da ga ne može videti tako skrupčanog na oronulom trosedu odakle je gledao TV. Ali nije bio te sreće. Vrata su zaškripala pri otvaranju, a on je proklinjao sebe što ih

nije zaključao. Krajičkom oka, mogao je da vidi trenera koji se pojavio kod ivice troseda. Podbočenih ruku, stajao je i gledao Grifa uz negodovanje.

„Nisam te video na treningu. U školi mi kažu da poslednja tri dana nisi dolazio na časove. Gde si bio?"

„Ovde", reče Grif, nastavljajući da pilji u TV.

„Bolestan si?"

„Nisam."

Pauza. „Gde ti je mama?"

„Kako, do đavola, to da znam?" progundao je.

„Pitaću te još jednom. Gde ti je mama?"

Grif ga je pogledao i s preuveličanom nevinošću reče: „Mislim da je na roditeljskom sastanku. Ili to, ili u crkvi s grupom žena koje šiju."

Trener je otišao do televizora. Nije ga isključio; izvukao je utikač iz utičnice na zidu. „Uzmi svoje stvari."

„Ha?"

„Uzmi svoje stvari."

Grif se nije pomerio. Trener je krenuo ka njemu, dok su njegovi koraci izazivali zveckanje praznih posuda u kojima su bile žitarice i konzervi soka na televizijskom poslužavniku koji je Grif bio stavio ispred troseda. „Skupi svoje stvari. Odmah."

„Zašto? Kuda idem?"

„Mojoj kući."

„Đavola idem."

„Ili ćeš se nagoditi sa mnom, ili ću zvati socijalnu službu." Trener je ponovo stavio svoje mesnate šake na kukove i prodorno ga pogledao. „Imaš jednu sekundu da odlučiš."

Smeh koji je dolazio sa susednog stola trgnuo je Grifa nazad u stvarnost. U nekom trenutku tokom njegovog sanjarenja, konobarica je donela *perije*. Popio ga je kao da umire od žeđi. Prikrivao je tiho podrigivanje kada je žena koju je čekao ušla kroz pokretna ulazna vrata. Ustao je i mahnuo konobarici da mu donese račun, čime je privukao pažnju te žene.

Videvši ga, odjednom je stala, vidljivo iznenađena.

Dao joj je znak da prička dok se on ne postara za račun. Brzo je to učinio, a zatim otišao do žene koja je i dalje stajala na pola puta između ulaza i lifta.

„Hej, Marša."

„Grife. Čula sam da izlaziš iz zatvora."

„Loše vesti brzo putuju."

„Ne, divno je videti te." Nasmejala se i odmerila ga pogledom. „Dobro izgledaš."

Opijao ga je pogled na nju, od vrha njene razbarušene kestenjaste kose do njenih sandala s visokim potpeticama. Od krivudavog terena između njih postao je sulud od požude. Nežno se smejući, rekao je: „Ne tako dobro kao ti."

„Hvala."

Zadržao je njen upiljeni pogled na nekoliko trenutaka, a onda upitao: „Da li si slobodna?"

Njen osmeh je bio nesiguran. Pogledom je preletela po hodniku, otkrivajući svoju nelagodnost.

Zakoračio je bliže njoj i tiho joj rekao: „Bilo je to dugih pet godina, Marša."

Razmatrala je to još jedan trenutak, a onda, donoseći odluku, rekla: „Očekujem nekoga u ponoć."

„Neće mi trebati ni približno toliko vremena."

Uhvatio ju je za lakat i otišli su do lifta, ne govoreći ništa dok se nisu našli u odeljku sa ogledalima. Ubacila je mali ključ u diskretan prorez na mehaničkoj tabli. Odgovarajući na njegov znatiželjan pogled, reče: „Preselila sam se nekoliko spratova više, u potkrovlje."

„Mora da ti posao dobro ide."

„Tri devojke sada rade za mene."

Zviznuo je. „Posao ti *stvarno* dobro ide."

„Za moju robu tržište nikad ne jenjava." Smejući se, dodala je: „Takoreći."

Grif je bio još više impresioniran njenim uspehom kada su iskoračili iz lifta u hodnik s mermernim podom i svetlošću vedrog neba s plafona koji je pružao vidik na četvrtinu meseca i svetlucanje zvezda dovoljno jarkih da ocrtaju liniju horizonta.

Troja vrata vodila su u privatni hodnik. „Da li si u prijateljskim odnosima s komšijama?"

„Jedan je japanski biznismen. Retko je ovde, ali kad jeste, blizina mu veoma odgovara."

Grif se prigušeno nasmejao. „Svraća da pozajmi šećer?"

„Barem jedanput kad je u gradu", stidljivo reče. „Drugi komšija je prijatelj, gej, dekorater koji mi zavidi na klijenteli."

Otključala je vrata. Grif ju je pratio unutra. Interijer je izgledao kao iz časopisa, verovatno bi to bio uzbudljiv san njenog gej prijatelja. Grif je bacio površni pogled i ućtivo rekao: „Vrlo lepo", a onda je pružio ruku i privukao je sebi.

Pet godina nije poljubio ženu, i seks će morati da bude đavolski dobar da nadmaši zadovoljstvo koje je osećao gurajući svoj jezik u njena usta. Ljubio ju je kao napaljeni klinac čija je pratnja za maturu bila laka ženska. Suviše željan, suviše pohlepan, suviše aljkav. Njegove ruke odjednom su bile posvuda.

Nakon što ju je izmrcvario koji minut, ona ga je odgurnula, smejući se. „Znaš pravila, Grife. Nema ljubljenja. I ja sam inicijator."

Njegov sportski sako borio se da ostane dok je on izbezumljeno pokušavao da ga otrese. „Daj, pusti me."

„Odmah. Ali neka pravila moramo primeniti."

„U redu. Platiću unapred."

„Hmm."

Rukavi njegovog sakoa bili su izvrnuti prema spolja kad je konačno uspeo da baci ovu stvar na pod. Kopao je po džepovima pantalona da napipa spajalicu od keša koju mu je Vajat Turner dao. Škrtac bi imao napad besa da je znao da njegov klijent troši novac namenjen za hranu i benzin na prostitutke. Što se njega ticalo, nije mu bilo žao nijednog penija datog Marši. Da je morao, preskočio bi koji obrok.

„Koliko?"

„Dve hiljade. Za sat vremena. Čistog seksa."

Zinuo je i progutao golf lopticu smeštenu u njegovom grlu. „Dve *hiljade*? Poskupela si. Mnogo."

„Pa i troškovi života su poskupeli", hladno je odgovorila. „I poslovni troškovi."

Potisnuo je dah razočaranja, zatim se sagnuo i podigao sako s poda. „Nemam. Možda sutra uveče“, rekao je.

„Koliko imaš?“

Izvadio je svežanj novca. Ona ga je uzela, izvukla dve novčanice od sto dolara i vratila mu svežanj. „Nemoj nikom da kažeš.“

Grif je mislio da će zajecati od zahvalnosti. „Biću tvoj večni dužnik.“

Marša je bila najčešće birana prostitutka u Dalasu, i bili su to isključivo poslovni postupci koji su je dotle doveli. Ona je u potpunosti bila poslovna žena. Grif je nezvaničnim putem čuo da je napojnice od klijenata mudro ulagala u nekretnine. Kupila je farmu na severu Dalasa, i kada se grad proširio u tom pravcu, imala je ogromne koristi. Takođe se priča da je imala akcije u milionskoj vrednosti.

Sve su to mogle biti glasine, ali ne bi se iznenadio da je bila istina. Priča se da je počela kao 'poslovna pratnja' da bi pomogla finansiranje zubarske škole, ali uskoro je shvatila da je bila bolja u poliranju vrhova falusa nego zuba. I mogla je da zaradi daleko više novca.

Ubrzo pošto je potpisao za *Kaubojse*, Grif je čuo od suigrača za nju. Rekli su mu da je Marša najbolja, ako možeš da je priuštiš, jer je i tada bila skupa. Više je voleo profesionalne nego grupi cure koje su se bacale na njega, i kad bi spavao s njima, neizbežno bi izazvao nepotrebne svade.

Marša je bila diskretna. Bila je čista. Bila je skrupulozna kada se radilo o proveru klijenata, jer je htela da bude sigurna da nemaju neku bolest, da su finansijski stabilni i sigurni. Nikada nije primala nepoznate. Za njega je večeras napravila izuzetak. Imala je dobro lice, kao solista crkvenog hora, spojenog s pohotnim telom koje je pozivalo na greh. Nekako, uprkos njenom zanimanju, uspeła je da ostane dama, i ako je klijent ne bi tretirao kao damu, ne bi ostao njen klijent.

Pet godina nije ostavilo nikakvo vidno oštećenje, Grif je bio zadovoljan tim otkrićem dok se skidala. Bila je bujna, ali čvrsta tamo gde je trebalo. On nije mogao dovoljno brzo da se skine.

Poznajući ga, sećajući se šta voli, nije mu pomagala, nego se lenjo dodirivala dok je posmatrala kako skida odeću sloj po sloj i baca u stranu. Kada su joj prsti nestali među butinama, nevoljno je napravio zvuk grgotanja, ali predaleko je otišao da bi brinuo o tome kako nespretno se činio.

Kada se skinuo, ona je došla do njega i nežno ga gurala dok nije seo na ivicu kreveta. Prilomio je lice na njen duboki dekolte i gnječio njene teške grudi obrazima. Dodala mu je kondom, navukao ga je. „Šta želiš da radiš, Grife?”

„U ovom trenutku... nije važno.”

Spustila se na kolena između njegovih butina i sagnula glavu, šapućući: „Uživaj.”

„Grife?”

„Hmm?”

„Prošlo je jedanaest sati. Moraš da ideš.”

Spavao je na stomaku, glave zagnjuren u meke, mirisne jastuke, bukvalno komiran. Okrenuo se na leđa. Marša se istuširala i bila je umotana u bade mantil. „Ugasio si se kao svetlo”, rekla je. „Nisam imala srca da te budim ranije, ali sada moraš da ideš.”

Protegnuo se celom dužinom. „Prijalo mi je da spavam go, da spavam na čaršavima koji se ne osećaju na industrijski jak deterdžent.” Izvio je leđa i ponovo se protegnuo. „Je l' baš moram?”

„Moraš.”

Rekla je uz osmeh, ali on je znao da tako misli. Nije mogao da se raspravlja pošto je bila tako milosrdna. Seo je i zabacio noge na pod. Ona mu je spremila odeću, zapravo ga požurujući, mada nije tako izgledalo dok se oblačio. Pridržala mu je sako, a zatim stavila ruku na sredinu njegovih leđa i pokrenula ga prema vratima.

Kada su stigli do njih, okrenuo se ka njoj. „Hvala ti. Napravila si ogroman ustupak, i ja to cenim više nego što misliš.”

„Povratnik prisutan.” Poljubila se u prst i utisnula ga na njegove usne. „Ali sledeći put, moraš zakazati i platiti punu cenu.”

„Moja finansijska situacija bi trebalo značajno da se popravi do sutra." Setivši se kako bi joj bilo neprijatno da je vide s njim na hodniku, dodao je: „To jest, ako me još uvek želiš za klijenta. Mogao bih loše da utičem na tvoj posao."

„Svaki posao zahteva malo uglađenosti s vremena na vreme." Potcenjivala je to, ali on je znao da joj je ta misao pala na pamet. „Možda ćeš hteti da probaš neku od novih devojaka. One su mlade i predivne, a lično ja sam ih obučila."

„Zadovoljstvo zagarantovano?"

„Uvek. Želiš da ti nešto zakažem?"

Slika Lore Spikmen prošla mu je kroz glavu. „Nisam siguran šta ću da radim, ni gde ću da budem. Nazvaću ja tebe. Probao sam stari broj i dobio snimak da je broj isključen."

Dodala mu je vizitkartu. „Moram povremeno da ga menjam. Da bi policajci iz odeljenja za javni moral ostali poštteni", dodala je, smešeći se.

Poljubio ju je u obraz, još jednom joj se zahvalio, i izmenjali su do viđenja. Vrata je zatvorila tiho ali snažno. Pri ulasku u lift, Grif se susreo s gej dekoraterom koji je izlazio. Čovek ga je pogledao od glave do pete, zatim je zatvorio oči i tiho zastenjao, kao da će pasti u nesvest. „Suviše, suviše sladak", promrmeljao je dok je prolazio.

U baru hola sada je bilo mnogo manje posla. Devojka koja ga je usluživala ćaskala je s jednim od besposlenih portira. Pijanistu je zamenila snimljena muzika.

Vratar je pozdravljao goste koji su dolazili kada je Grif prolazio kroz pokretna vrata. Napolju, vazduh nije bio toliko vruć, ali ipak je bio dovoljno vruć da mu ukrade dah dok se nije aklimatizovao. Stajao je tamo, znojeći se, punih šezdeset sekundi, čekajući da se pojavi momak za parkiranje. Pošto se nije pojavio, Grif je otišao da ga traži. Prošao je celom dužinom verande i zašao za ćošak u garažu.

Gde je naleteo na pesnicu.

Kao čekić se spojila s njegovom jagodičnom kosti. Jedan kratki direkt. Dva. Pa još jedan.

Zateturao se unazad, glasno psujući, divljački se ljuljajući u nekoordinisanoj samoodbrani, pokušavajući da se usredsredi na napadača.

Rodarte.

6 .

Rodarteov kez bio je kao s maske za Noć veštica. „Oh, izvini. Je l' bolelo?"

Grifov uvučeni dah prozviždao je kroz njegove zube, stisnute od bola. Dodirnuo je jagodičnu kost, a potom je pogledao prste koji su bili krvavi. „*Kučkin sine!*"

Rodarte je zapalio cigaretu, smejući se i tresući šibicu. „I ja sam to čuo."

„Čuo sam da bi tvoja mama pojebala i psa ako ništa drugo nije bilo u blizini. Jadni mali Grif. Bilo ti je teško, zar ne? Dok te trener Miler i njegova žena nisu primili."

Kada je Grif bio optužen, i od momka s postera preko noći postao odbačenik, mnogo od njegove ružne prošlosti bilo je izloženo. Ni trener ni Eli nisu bili izvor informacija. Grif je mogao u život da se kladi. Ali vešti reporter iz *Morning njuza* kopao je dok nije iskopao taman dovoljno činjenica da bi se njegova nagađanja održala. One su predstavljale senzaciju. Kao zaključak, pisac implicira da je pad Grifa Barketa bio predodređen od njegovog rođenja, bio je stvoren da zgreši, a zločin koji je počinio trebalo je da bude predvidljiv.

Rodarte mu se cerio. „Kaži mi, kakav je osećaj bio namestiti važnu utakmicu? Sad stvarno, među nama. Da li si imao ikakvu grižu save- sti? Ili ne?"

Upozorenje Vajata Tarnera odzvanjalo je u Grifovim ušima. *Nemoj ga zajebavati. Okreni drugi obraz.* Što je u ovom trenutku delovalo kao ironično podsećanje, jer mu je jagodična kost pulsirala i cela strana glave tako ga je bolela da je mislio da će povraćati.

Grif je želeo da zgrabi Rodartea za njegovu masnu kosu i da mu razbija lice o betonski zid garaže, ponovo i ponovo dokle god mu se njegove ružne crte lica ne bi pretvorile u kašu.

Ali Grif nije mogao da uradi ni jednu jedinu bogovetnu stvar a da se ne uvali u nevolju, i Rodarte je to znao. Ništa tom kopiletu ne bi pružilo više zadovoljstva nego da Grif opet završi u zatvoru i to istog dana kad je pušten.

Mrmljajući psovku, Grif se okrenuo, ali Rodarte ga je ščepao za rame, okrenuo ga i svom snagom tresnuo o zid. „Ne okreći mi leđa, ti uobraženi seronjo."

Nije mu toliko smetalo što ga tako naziva, ali takvo postupanje raz- bistrilo je Grifovu glavu od oštrog bola i učinilo njegov bes oštrim i hladnim kao staklo. Mogao je da ubije tog kućkinog sina. Lako. Biti oboren na utakmici bila je jedna stvar. A da ga Rodarte dira, nešto sasvim drugo. „Skidaj ruke s mene."

Da li su njegov čelični ton, ili možda njegove oči, odašiljali bes koji je osećao, tek Rodarte ga je pustio i vratio se nekoliko koraka unazad. „Bio si mi dužan", rekao je, podižući svoju bradu prema Grifovoj krvavoj jagodičnoj kosti. „Zato što si me otkačio danas. Vozio sam čak do države prerijskih zečeva da bih proslavio tvoj izlazak iz zatvora, i to mi je hvala."

„Juče sam imao interesantan razgovor s nekim tvojim bivšim saradnicima."

Grif je zastao i okrenuo se.

Rodarte je duboko povukao dim iz cigarete, a zatim je bacio na pod garaže i ugasio je vrhom cipele dok je duvao dim uvis. „Ne moram nikog da imenujem, zar ne? Znaš o kome pričam. Tvoji bivši poslovni partneri."

„Bili su da posete sirotinjski kvart?"

Rodarte se jedva nacerio.

Šefovi tri grupe organizovanog kriminala: *Vista bojsi*, kako ih je Grif nazivao. O njima je Rodarte govorio. Ljudi u odelima vrednim pet hiljada dolara. Trojka koju je Bil Bendi predstavio Grifu kad mu je trebao neko ko će brzo da reši veliki kockarski dug.

Vista trijumvirat je obavezivao, i to podosta. Širom bi otvorili vrata njihovih luksuznih kancelarija u visokospratnicama koje

su posedovali u Las Kolasu s pogledom na igralište za golf. A to je bio samo početak. U privatnim trpezarijama restorana s pet zvezdica odigravale su se raskošne večere. Putovanja privatnim mlaznjacima u Vegas, na Bahame, u Njujork, San Francisco. Limuzine. Cure.

Zavođenje u najčistijem obliku.

Jedina stvar koju je odbio bila je droga, mada je u bilo koje doba imao pristup svemu što je želeo.

„Ti momci znaju da si izašao“, govorio je Rodarte. Njegov osmeh je bio opasan i insinuirajući, šakalov kez. „Nije im baš nešto naročito drago. Bili su sigurni u to da će te ukebat i zbog Bila Bendija.“

„Ja nisam imao nikakve veze sa onim što se desilo Bendiju.“

„Da, da, kako da ne.“

Grif bi radije pristao na to da bude proklet nego što bi stajao ovde i kleo se ovom govнару u svoju nevinost. „Kad budeš opet video Vista bojse, kaži im da sam ja rekao da mogu da se jebu.“

Rodarte se trgnuo. „Oooo, to im se neće svideti. Prvo im ubiješ njihovog bukmejкера...“

„Ja nisam ubio Bendija.“

„Vidiš? Ja mislim da oni neće pasti na to, Grife. Ti si toliko bio besan na njega što te je cinkario FBI-u, naravno da si ga ti ubio. Imao si pravo to da uradiš. Skoro *obavezu*. Vidi, ja razumem. A i oni. Cinkaroš je cinkaroš. Da ga nisi ubio, Bendi bi možda i njih cinkario.“

„Pa, na šta se onda žale?“

„Nikad neće zasigurno znati da li bi ih Bendi izdao. Dok si ti“, rekao je, upirući kažiprstom u Grifove grudi, „zapravo dao FBI-u imena. *Njihova* imena. Vidiš li problem? Njihovo razmišljanje je da bi im Bendi ostao odan da nije bilo tebe. Bez obzira na to kako je sve ispalo, tebe krive što si im sjebao koncepciju.“

„Au, kako tužna priča.“

Ignorišući ovu primedbu, Rodarte je nastavio: „Loše si uticao na njihov posao. Godinama nakon što su te poslali u Big Spring, bilo im je teško da privuku profesionalnog sportistu bilo gde u južnim državama SAD. Svi sportisti su bili nervozni, plašili su se da će, ako budu varali, biti uhvaćeni kao ti.“

Rodarte je uzdahnuo, a kada je ponovo progovorio, glas mu je bio liši. „Vista bojsi, kako ih ti od milja zoveš, nisu se u potpunosti oporavili od tuge koju si im ti naneo.”

„Tuge koju sam ja naneo *njima*. Grif je konačno popustio pod naletom besa koji je rastao u njemu. „Nijedan od njih nije služio ni dana zatvorske kazne.”

„Samo zato što je FBI gradio njihov slučaj reketiranja isključivo oko Ivog svedočenja.” Rodarte je tužno slegnuo ramenima zbog grešaka u loj strategiji. „Federalna porota nije poverovala u tvoju priču. Mislili su da pokušavaš da optužiš druge da bi skinuo krivicu sa sebe.”

Ponovo je prstom gurnuo Grifa. „To je jedini razlog zašto Vista bojsi nisu bili optuženi. Ali bili su blizu. Oni nisu zaboravili koliko blizu. A sve to zahvaljujući tebi. U neku ruku ti zameraju.”

„Osećanje je obostrano. A sada mi se skloni.”

Kada se Rodarte nije pomakao, Grif je pokušao da ga zaobiđe. Rodarte je zakoračio u stranu, zablokiravši ga. „Ali ovo su u suštini fini momci. Možda će te opet primiti u svoju zajednicu, pod jednim uslovom.”

„Sad regrutuješ za njih?”

Rodarte je namignuo. „Recimo samo da bi jedna moja reč prouzrokovala da stvari krenu nizbrdo za tebe.”

„Nisam zainteresovan da ponovo budem član.”

„Nisi me saslušao.”

„Ni ne moram.”

Rodarte je izazivački pogladio Grifa po reveru sakoa. Ako ga ovaj čovek još jednom dodirne, razmišljao je Grif, moraće da mu slomi svaku košćicu.

„Poslušaj savet, Grife. Razmisli o tome.”

„Imao sam pet godina za razmišljanje.”

„I, nećeš više raditi s njima?”

„Ne.”

„Šta je s njihovom konkurencijom? Vista bojsi su, pre svega, biznismeni. Nervozni su - samo malo - zbog toga šta bi ti mogao da uradiš sada kada si izašao.”

„Razmišljao sam da otvorim štand s limunadama.”

Rodarteov namrgođen pogled govorio je da nije vredan truda.

„Šta ću ja raditi, ne tiče se ni njih ni tebe", rekao je Grif.

„Oni se ne slažu. Posebno ako planiraš da se povežeš s nekim od njihovih suparnika."

„Kaži im da mogu da budu sigurni da se to neće desiti. Nemaju razloga za brigu. Vidimo se, Rodarte."

Ponovo se Grif pomerio, a Rodarte se iskoprcao i našao na njegovom putu. Približio mu se i opet utišao glas, ovog puta do zavereničkog šapata. „A tu je i pitanje novca."

„Kog novca?"

„Ma daj, Grife", reče on nekim pevljivim tonom. „Novac koji si ukrao od Bendija."

„Nije bilo nikakvog novca."

„Možda nije bilo keša. Ali neki ključ od sefa? Brojevi bankovnog računa u inostranstvu? Šifra za sef. Zbirka poštanskih maraka."

„Ništa."

„Sereš!" Rodarte je još jedanput prstom ubo Grifa u grudi, još jače, besnije.

Grifu je pao mrak na oči, ali uprkos želji da mu slomi kosti, nije smeo ni da takne čoveka. Jedan dodir bio bi sva provokacija potrebna Rodarteu da se potuče. Kad bi se potukao s Rodarteom, čak i kad bi pobedio, proveo bi noć u okružnom zatvoru u Dalasu. Koliko loš njegov novi stan bio, sviđao mu se više od zatvorske ćelije.

„Poslušaj me, Rodarte. Ako je Bendi i imao neki skriveni novac, ta tajna umrla je s njim. Ja ga sigurno nisam uzeo."

„Vučeš me za nos." Rodarte ga je tresnuo o zid i približio se, otkrivajući svoje zube. „Žustra osoba kao ti postarala bi se za to da ne ostane praznih ruku. Voliš skupe stvari. Automobile. Odeću. Pičke. Kako misliš da plaćaš sve te skupe stvari ako nisi sklonio nešto od Bendijevog novca?"

„Nemoj lupati svoju lepu glavicu oko toga, Rodarte. Postarao sam se ja za to." Jeli?"

„Aha."

„Radeći šta?"

Grif nije odgovorio.

Rodarte reče: „Znaš da ću saznati.”

„Srećno. A sad mi se sklanjaj s puta.”

Izmenili su dugi, neprijateljski pogled. Bio je potreban svaki atom volje da Grif ne udari tipa kolenom u jaja i i šutne ga. Ali on se suzdržao i njegov upiljeni pogled nije ustuknuo. Na kraju je Rodarte skinuo svoje šake s Grifovih ramena i napravio korak unazad. Ali nije prihvatao poraz.

„Okej, broju deset”, tiho je rekao. „Ako želiš sebi da otežaš stvari, ja nemam ništa protiv. Zapravo, tako mi se više sviđa.” Šaputao je kao da daje zlobno obećanje.

Grif je prošao pored njega i stigao do ugla garaže kad ga je Rodarte pozvao. „Hej, odgovori mi na jedno pitanje.”

„Da, mislim da si ružan.”

Rodarte se smejao. „Dobar fazon. Ne, stvarno, kada si slomio Bendijev vrat, da li si svršio? Znam da se to ponekad desi.”

„Šta ti misliš?”

Lora nije morala da pita *u vezi s čim?* Ona i Foster još nisu razgovarali o Grifu Barketu, ali on je mogao da bude i ukras na trpezarijskom stolu. Njegovo prisustvo među njima bilo je skoro opipljivo.

Spustila je viljušku i posegnula za čašom vina. Ljuljajući čašu među rukama, zamišljeno je piljila u crvenu boju sadržine. „Moj prvi utisak je da je besan.”

„Na?”

„Život.”

Formalna trpezarija, koja je primala tridesetoro ljudi i više, bila je korišćena samo za zabavu. Prvih dvanaest meseci braka, bili su domaćini mnogobrojnih zabava. U poslednje dve godine, bila je samo jedna: za Božić, kada su pravili zabavu za odbor direktora *Sansauta* i njihove supružnike.

Ove, kao i većinu večeri, večerali su u porodičnoj trpezariji. Mnogo udobnija, bila je vratima odvojena od kuhinje uobičajene veličine. Žena koja je vodila domaćinstvo i bila kuvarica završavala je s poslom svakog dana u šest sati. Njena poslednja dužnost bila je da večeru ostavi na zagrejanom poslužavniku.

Otkad je Lora preuzela veliki deo Fosterovog posla, obično je u kancelariji korporacije ostajala do pola osam ili osam, te bi večerali kasno. Foster je odbijao da jede pre nego što se ona vrati.

Večeras, njihova večera bila je odgođena za kasnije zbog intervjua s Grifom Barketom. Lora je izgubila apetit, ali Foster je uživao u govedini Velington. Odsekao je parče i žvakao ga tačno dvanaest puta, četiri serijala po tri puta, progutao, otpio gutljaj vina, obrisao usta salvetom. „Pet godina provedenih u zatvoru svakom bi čoveku oduzelo smisao za humor.”

„Mislim da bi gospodin Barket bio ljut u bilo kakvim uslovima.”

„Taj bes je ukorenjen u njegovoj ličnosti?”

„Pa, čitao si članke u novinama o tome kako je odrastao”, rekla je. „Priznajem, njegovo detinjstvo je bilo noćna mora. Ali to nije izgovor za ono što radi kao odrastao čovek. Prekršio je zakon. Zaslužio je kaznu. Verovatno i više nego što je dobio.”

„Podseti me da se nikad ne sukobim s tobom, gospodo Spikmen. Nemilosrdna si.”

Nije se uvredila, znajući da je zadirkuje. „Ja samo ne trpim odrasle ljude koji za svoje nedostatke, čak i bezakonje, okrivljuju svoje nesrećno detinjstvo. Gospodin Barket je sam odgovoran za svoje postupke.”

„Za koje se iskupio”, suprug ju je nežno podsetio. Podižući raspoloženje, dodao je: „Obećavam da ću se postarati za to da naše dete nema nesrećno detinjstvo.”

Nasmejala se. „Mislim da bi ga razmazio do besvesti kad bih ga ostavila samog.”

„Njega.”

„Ili nju.”

„Ja bih voleo devojčicu koja bi potpuno ličila na tebe.”

„A ja bih bila presrećna da bude dečak.”

Njihovi osmesi nisu se pomerili, ali neizgovorene reči visile su u vazduhu. Ni sin ni ćerka ne bi imali Fosterove osobine. Slične, možda, ali ne njegove.

Lora je otpila još jedan gutljaj vina. „Fostere...”

„Ne."

„Zašto ne? Ni ne znaš šta ću reći."

„Da, znam." Pokazao je na njen tanjir. „Završila?"

Klimnula je glavom. Postavio je svoj nož i viljušku u preciznu dijagonalu preko tanjira i presavio salvetu pored tanjira.

Ona je ustala dok se on u kolicima udaljavao od stola. „Tražiću od Manuela da raspremi sto dok ja donesem kafu."

„Hajde da je popijemo u našoj jazbini."

U kuhinji je napunila posudu s kafom, koja se kuvala dok su večerali. Stavila ju je na poslužavnik sa šoljicama i tanjirićima, posudom za mleko i šećer. Poslužavnik je odnela u njihovu jazbinu. Foster je prao ruke sredstvom za dezinfekciju. Kad je završio, sklonio ga je u fioku.

Njemu je napravila kafu onako kako on pije i odnela mu. Zahvalio joj je, sačekao da spremi sebi i sedne na jednu od kožnih fotelja za dvoje, sa stopalima ušuškanim ispod sebe.

Nastavio je razgovor kao da nije ni bio prekinut. „Htela si da kažeš da bismo mogli da izaberemo konvencionalniji način. Veštačku oplodnju anonimnog davaoca."

To je bilo upravo ono što je ona htela da kaže. „Davaoci sperme su s razlogom anonimni, Fostere. Nikada ne bismo saznali njegov identitet, nikad ne bismo imali njegovu sliku u glavi. Dete bi bilo naše. Nikada ne bismo proučavali njegove ili njene osobine, tražeći sličnosti s... nekim koga smo upoznali."

„Da li imaš nešto protiv osobina Grifa Barketa?"

„Nije u tome stvar."

Smejao se i dogurao kolica do fotelje. „Da, znam. Samo te zadirkujem."

„Pretpostavljam da danas nisam raspoložena za zadirkivanje."

„Izvini." Pružio je ruku i razbarušio joj kosu.

Ali nije se dala tako lako umiriti. „Ovo je verovatno najvažnija odluka koju ćemo ikada morati da donesemo."

„Već smo je doneli. Pričali smo o ovome hiljadu puta, proučili iz svakog ugla. Mesecima smo diskutovali. Do besvesti smo pričali o tome, a onda još malo, i konačno smo se složili da je to pravi način za nas."

Za tebe, krenula je da kaže, ali ipak nije. „Znam da sam se složila, ali...”

„Šta?”

„Ne znam. U teoriji...” Pustila je da se rečenica vuče. Ono što funkcioniše u teoriji ne mora da funkcioniše u stvarnosti. Naročito jer je to uticalo na *njenu* krv i meso.

„Tražim samo jedno dete”, rekao je, milujući joj obraz. „Da mogu, dao bih ti troje ili četvoro dece koje smo ranije planirali.”

Ranije. Evo ga, taj ogromni kvalifikator. Ta reč od šest slova koja ih je svojim značajem opterećivala. U njihovim životima ta reč je predstavljala graničnik. *Ranije*.

Njegov pogled je s ljubavlju prešao preko njenog lica. „I dalje sanjam kako vodim ljubav s tobom.”

„Ti i vodiš ljubav sa mnom.”

Bledo se nasmešio. „Na neki način. Nije to to.”

„Za mene jeste.”

„Ali nije isto.”

Približila mu se i prisno ga poljubila u usta, a onda se licem prilju- bila uz njegov vrat. Zagrlio ju je, milujući njena leđa. Tokom radnih dana prepunih posla, prošli bi sati i ona bi zaboravila na njegovo stanje i drastične efekte koje je imalo po njihove živote, njihov brak.

Zlobni podsetnici pogodili bi je nespremnu, dolazeći niotkud, bez upozorenja, bez šanse da ih izbegne. Tokom sastanka, ili dok je pričala preko telefona, ili dok je vodila sednicu, zadali bi joj udarac, umrtvljujući je na milisekundu pre nego što bi zbolelo.

Ali ove tihe večeri kod kuće bile su najgore. Kada bi bili sami, kao sada, prisećali bi se kako je nekada bilo, kako bi vodili ljubav kad im dođe, smejući se toj strasnoj žurbi, padajući u srećnu zasićenost.

Sada bi povremeno odlazila u sobu u kojoj je on spavao u bolničkom krevetu, uz svu moguću modernu opremu koja bi pružala maksimalnu udobnost. Ona bi se skinula i legla kraj njega, tela stisnutog kraj njegovog. Ljubili su se. On ju je mazio, i ponekad bi samo ta prisnost bila dovoljna. Drugih noći, dosegla bi vrhunac, koji nije bio zadovoljavajući, jer se uvek posle toga

osećala sebično. Kada bi to rekla, on bi je tešio govoreći da ga ispunjava saznanje da joj i dalje može pružiti fizičko zadovoljstvo.

Ali ako bi napustila njegov krevet osećajući se kao egzibicionista, znala je da se on morao osećati kao voajer. Zato što ih nije oboje ispunjavalo, to je bilo... pa, kao što je on rekao, nije to to.

Retko su razgovarali o svom zajedničkom životu pre noći kada se sve okrenulo naglavačke. U prisećanjima na prvu godinu braka uživali su u privatnosti, ne želeći da izazovu bol prisećajući se naglas. Sećanja su, za nju, bila mučna. Mora da su bila još groznija za Fostera. Ona je jnš uvek bila zdrava i u jednom komadu. On nije. Nije delovalo kao da mržnju ili ogorčenost prema sudbini, bogu ili njoj.

Ali kako mu je to uspevalo?

Uzimajući je za ramena, pažljivo ju je udaljio od sebe. „Imaš li ikakvih sumnji, Lora? O korišćenju Barketa ili bilo koga drugog. Bilo kakvih kolebanja? Ako imaš, otkazaćemo.”

Da li je imala ikakvih sumnji? Imala je na hiljade. Ali Foster je insistirao da se to uradi na ovaj način, stoga, ovako je moralo da se uradi. Želim da vidim kompletne rezultate lekarskog pregleda.”

„Obećao je da će to brzo odraditi i poslati nam izveštaj. Čim ga bu- ili'ino pregledali, spalićemo ga.”

„Mislim da neće biti problema. On se čini fizički idealnim kao što smo i mislili.”

„Šta je s njegovim karakterom?”

Rugala se tome. „Nije tako idealan. To je dokazao pre pet godina.”

„Njegovo krivično delo me ne interesuje. Mislio sam, da li možemo da računamo na njegovu diskreciju?”

„Mislim da će novac biti podsticaj da zadrži naše poverenje.”

„Postavio sam uslove za njega što jednostavnije sam mogao.”

Objasnio je Grifu Barketu da nikada ne sme da traži pravo nad detetom, niti da ih kontaktira, niti da prizna da postoje. Ako se Grif bude pridržavao ovih uslova, primaće milion dolara godišnje.

Barket je pitao: „Koliko dugo?"

„Do kraja tvog života."

Uputio mu je skeptičan pogled. „Ozbiljno?"

„Ozbiljno."

Ponašajući se kao da su oboje izgubili pamet, rekao je: „Imati dete i tajiti o njegovom začecu, da li ti je to tako važno?"

Pitanje je zvučalo kao uvod u iznuđivanje. Lora se ne bi iznenadila kada bi on u tom momentu zahtevao duplo veću sumu novca od one koju su mu nudili. Ali kada je Foster rekao: „Da, to nam je tako važno", Barket se prigušeno nasmejao i odmahnuo glavom, kao da nalazi takav ideal neshvatljivim. Očigledno mu nikada ništa nije bilo tako važno niti drago. Čak ni njegova karijera.

„Pa, nije kao da ja hoću dete", rekao je. Zapravo, od puberteta sam veoma vodio računa da ne napravim nijedno. Tako da se možeš osloboditi brige da ću ikada doći da ga tražim. Ili nju", reče, obraćajući se Lori.

„Šta je s pitanjem poverljivosti?" pitao je Foster.

„Nema ga. Shvatio sam. Držim usta zatvorena. Slučajno se sret- nemo, ja gledam kroz vas kao da vas ne poznajem. Za milion dolara godišnje, mogu da izgubim pamćenje. Samo tako." Pucnuo je prstima. „Mada, ima jedna stvar."

„Šta?"

„Šta se dešava ako te... ako te ja nadživim?"

„Lora će održavati našu obavezu prema tebi."

„Šta ako nje ne bude?"

Bilo je to pitanje koje nisu predvideli. Nikad nisu razmotrili mogućnost da ih on oboje nadživi. Ona i Foster su se pogledali, i ona je znala da isto razmišljaju. Ako ih Grif Barket nadživi, oni ostavljaju svoje dete i naslednika ranjivog na iznuđivanje, finansijsko kao i emocionalno. Dogovorili su se da njihovo dete nikad ne sazna kako je nastalo. Pustiće ga da pretpostavi, kao što bi i bilo ko drugi, da mu je Foster otac.

„Taj scenario nam nije pao na pamet", priznao je Foster.

„E pa sad, pošto mi je pao na pamet, moramo ga razmotriti."

Lora je rekla: „Ali tada ćeš ti biti izuzetno bogat."

»Ti si sada bogata", uzvratio je Grif. „Ti ne bi sklapala ugovor s nesigurnošću koja je vrlo velika ako se ovo ostavi nerešeno. Zar ne?"

Bio je u pravu, ali nerado je to priznala. „Sigurna sam da ćemo s vremenom nešto smisliti."

„Uh-huh. Ne s vremenom. Sada."

„U pravu je, Lora. Vreme je kritično. Ja sam živi dokaz da nam se život može promeniti za sekundu. Bolje da sada rešimo taj problem, nego da ostavimo da nam visi nad glavom." Foster je nekoliko trenutaka razmišljao o tome, a onda rekao: „Nažalost, svako rešenje kojeg se setimo zahtevaće papirologiju, a bitno je da to izbegnemo." Raširio je ruke, s dlanovima okrenutim nagore. „Grife, ili ćeš ti morati da imaš poverenja da ću ja smisliti neko izvodljivo rešenje, ili..."

„Kada?"

„Biće mi to prioritet."

Barket se namrštio kao da to nije bilo dovoljno dobro. „Šta je ono i/i'?"

„Ili, ono što ja vidim po tebi, to je da je dogovor propao."

Lora je primetila da nije morao dugo da razmišlja o tome. „Dobro, verujem ti da ćeš nešto smisliti. Na kraju krajeva, vi dajete svoje poverenje meni, a ja sam osuđivani zločinac."

„Drago mi je što si ti to rekao, gospodine Barket."

Lora je govorila bez razmišljanja, ali nije se pokajala što je to rekla. Trebalo ga je podsetiti na to da je rizik koji oni preuzimaju nadmašivao njegov. Nije pomerio ništa osim očiju, ali osetila je njihov ljutiti udar kada su se srele s njenim.

„Misliš, da ne moraš ti", rekao je. „Da ne bi morala da istakneš da, ako iko u ovoj prostoriji nije dostojan poverenja, onda sam to ja."

„Lora nije htela da te uvredi, Grife", reče Foster.

Nastavljajući da zuri u njega, on reče: „Nije. Naravno da nije. Nisam se uvredio."

Ali ona je znala da on nije tako mislio, kao što je znala da je ona mislila to što je rekla.

„Rizik u poslovnom partnerstvu postoji sa obe strane." Foster je govorio iz iskustva. On je takođe bio i odličan posrednik.

Uvek je pokušavao da smiri nesporazum pre nego što izmakne kontroli. „Mislim da je podela rizika pozitivna stvar. U neku ruku, čini sve ranjivim i iskrenim." Okrenuo se prema Lori. „Još nešto?"

Odmahnula je glavom.

„Odlično", rekao je, lupivši šakama tri puta po invalidskim kolicima. „Rukujmo se."

Foster reče: „Rekla si mu da ćeš mu se javiti za dve nedelje."

„Pratiću svoj ciklus, meriću temperaturu svako jutro, pa ću, nadajmo se, znati dan ovulacije."

„A koliko vremena će biti potrebno pre nego što saznaš da si zatrudnela?"

„Dve nedelje."

„Vrti mi se u glavi dok razmišljam o tome."

„Vrteće ti se u glavi kada budem piškila na test štapić i on postane ružičast. Ili plav. Ili šta god treba da postane."

Smejući se, bučno ju je poljubio, a onda prećutnim sporazumom uputili su se ka lifitu diskretno sakriveni ispod stepeništa. „Trkamo se do gore", rekao je dok su kolica ulazila u metalni kavez.

Trčala je uz vijugave stepenice i bila je tamo kad je on stigao. „Ti uvek pobediš", gundao je.

„Ovo sprintovanje uza stepenice održava me u formi."

„Slažem se." Napravio je polukrug i lupio je po guzi.

Čuvši da prilaze, Manuelo je otvorio vrata iz Fosterove spavaće sobe. „Možemo li da preskočimo terapiju večeras?" pitao je Foster. Pomoćnik se nasmešio i slegnuo ramenima, indikujući da nije razumeo pitanje. „On se pretvara. Znam da se pretvara. Zna on vrlo dobro da ja govorim o terapiji koju on radi i kako se ja osećam u vezi s tim." Čvrsto je stegnuo njenu ruku. „Poštedi me, Lora. Molim te."

„Hej, i ja sam imala naporno veče. Moram ponovo da pregledam onaj sindikatski ugovor. Ali doći ću da te ušuškam." Površno ga je poljubila u usta i nastavila niz široki hodnik do svoje kancelarije.

Ali sat vremena kasnije, kada je ušla u Fosterovu spavaću sobu, Manuelo je već bio odradio sve što je trebalo. Zaveses su bile navučene. Termostat je bio namešten na željenu temperaturu. Na njegovom noćnom stočiću nalazio se bokal s ledenom vodom i čaša. Pri ruci mu je bilo dugme da pozove pomoćnika. On je spavao, s knjigom u krilu.

Ugasila je lampu pored kreveta i dugo sedela tamo u mraku, u stolici pored njegovog kreveta, slušajući ga kako diše. Nije se meškoljio, i bila je zahvalna što on može da spava tako mirno.

Na kraju, ostavila ga je i otišla sama u krevet koji su nekad delili, želeći da i njen san bude tako spokojan.

7.

Sledećeg jutra, Grif je imao bol u leđima od spavanja na mekom dušekui koji je bio ulegnut na sredini. Poricao je da se hronični bol pojavio nakon trinaest godina obaranja na zemlju - od osmog razreda pa tokom svih godina s *Kaubojsima*.

Desno rame ga je takođe rnućilo više nego što je hteo da prizna. Igrajući fudbal, slomili su mu četiri prsta, jedan mali prst dva puta je bio slomljen na istom mestu. Drugi put, nije se potrudio ni da mu nameste, pa je krivo zarastao. Drugi raznovrsni nesrećni slučajevi na ludbalskom terenu i borbe prsa u prsa činili su da svakodnevno ustajanje iz kreveta bude spor proces.

Rado se prisećajući komfora Maršinih neparfimisanih i svilenih čaršava, odšepao je u žućkastosmeđu kuhinju, prokuvao vodu za instant kafu, napravio tost i zalio ga čašom mleka da otera gorki ukus takozvane kafe iz usta.

Pre nego što je zaboravio, nazvao je socijalnog radnika koji mu je bio dodeljen. Glas Džerija Arnolda zvučao je na telefonskoj sekretarici dovoljno dopadljivo, a sada je njegov glas

uživo zvučao još prijateljskije i sasvim nepreteće. „Pozvao sam samo da se uverim u to da ste dobili poruku koju sam juče ostavio“, rekao je Grif posle razmene 'zdravo, kako si'.

„Naravno da jesam. Ali dozvoli da ti ponovim informaciju, da proverim da li sam dobro razumeo.“ Izrecitovao je adresu i broj telefona koje mu je Grif dao.

„Tačno.

„Šta je s poslom, Grife? Ima li nešto?“

„Danas treba da pogledam.“

„Dobro, dobro. Obaveštavaj me o bilo kakvom napretku.“

„Hoću.“

» Pa, znaš pod kojim uslovima si pušten, tako da te neću opet gnjaviti s tim.“

„Ugravirani su mi u mozgu. Ne želim da se vraćam u zatvor.“

„Ni ja.“ Birokrata je oklevao, a onda rekao: „Bio si đavolski dobar fudbaler, Grife. Bilo je uzbudljivo gledati te.“

„Hvala.“

„Pa, srećno danas.“

Nakon što je i ovaj zadatak odradio, Grif se uputio na tuširanje. Na fugama između pločica rasla je neka dlakava crna tvar, ali na njegovo iznenađenje bilo je mnogo tople vode. Brzo se obukao ali pažljivo, birajući najbolje od odeće koju mu je Vajat Turner ostavio u stanu. Napravio je mentalnu belešku da pita advokata gde je ostatak njegovih stvari i kako može da ih povрати.

Onda se setio da, ako mu Spikmenovi uplate, mogao bi da ode i kupi sve nove stvari. Od te pomisli, stomak mu je zažuborio od radosnog iščekivanja.

Međutim, tek posle dva sata znaće da li su izvršili uplatu kao što su bili obećali. U međuvremenu, morao je da obavi ostale poslove.

Ušao je u zdravstvenu kliniku u osam i trideset i izašao za manje od sat vremena. „Kad mogu da podignem rezultate iz laboratorije?“

„Za tri do pet dana.“

„Neka bude tri“, rekao je, namigujući medicinskoj sestri uz svoj najbolji osmeh. Usiljeno se smeškajući, obećala je da će probati. Očigledno nije pratila ni *Kaubojse* ni fudbal.

Od klinike se odvezao do javne biblioteke, najbliže njegovoj prvobitnoj adresi na Tertl Kriku. Sumnjao je da postoji biblioteka u komšiluku njegovog sadašnjeg stana, sumnjao je da mnogi stanovnici u tom delu grada znaju da čitaju.

Stigao je do biblioteke da bi saznao da se ne otvara pre deset sati. Gomila male dece i mladih mama - kada su mlade mame postale tako đavolski zgodne? - skupila se kod vrata čekajući da se otvore.

I mame i deca posmatrali su ga podjednako radoznalo. Sa šest stopa i četiri inča dizao se uvis iznad svih njih. Posekotina i modrica na jagodičnoj kosti, Rodarteovo delo, takođe su privukli njihovu pažnju, zbog čega se osećao naročito upadljivo među *Terzdej morning stori tajmom* u gužvi ispred biblioteke.

Kada su se vrata otključala, mame su poterale svoju decu u udaljeni ćošak, dok je on otišao do informacija. Bibliotekarka se ljubazno nasmešila i pitala šta može da učini za njega. „Treba mi kompjuter na korišćenje. A verovatno i pomoć.“

Pet godina napretka kompjuterske tehnologije jednaka je hiljadama miliona godina. Ali bibliotekarka mu je strpljivo pokazala kako da pristupi internetu i pretražuje na *Guglu*, i uskoro je imao informacija preko glave o avio-kompaniji *Sansaut*, i još važnije o vlasniku.

Prvo je dobio pregled porekla Fostera Spikmena. Počevši od njegovog čukundede dvadesetih godina prošlog veka, njegova porodica je nagomilala bogatstvo od nafte i prirodnog gasa. Kao jedini naslednik, Foster je dobio milione kao i ogromne parcele zemlje u Nju Meksiku, Koloradu i Aljasci.

Posedovao je master diplomu iz poslovne administracije harvardske Poslovne škole i bio renomirani igrač pola. Primio je bezbroj pohvala i nagrada od poslovnih i građanskih grupa za dobrobit zajednice. Ekonomski analitičari pohvaljivali su njegovo hrabro preuzimanje i promene uvedene u avio-kompaniji koja je počela da propada.

Da je bio fudbaler, Spikmen bi bio starting bek u *Superbol* šampionatu i bio bi izglasan za najkorisnijeg igrača.

On i gospoda Spikmen - ne Lora - bili su fotografisani na raznim dobrotvornim i društvenim dešavanjima. Jedna fotografija koja je pratila članak iz Forbsa pokazivala je Fostera kako stoji visok i ponosan ispred mlaznjaka *Sansauta*, ruku prekrštenih preko grudi, kao čovek koji je upravo osvojio svet. Izgledao je robusno i snažno.

Što znači da je negde između perioda kada je kupio avio-kompaniju, nekoliko godina ranije, i danas, postao paraplegičar. BoleM? Kataklizmični događaj?

Dok je razmišljao o mogućnostima, Grif je naišao na podužu čitulju Ilejn Spikmen. Umrla je nakon hrabre i duge borbe s leukemijom. Iz njihovog braka nije bilo dece.

Udovac se oženio Lorom Spikmen, godinu i pet meseci nakon Ilejnine smrti.

Foster i Ilejn su bili pozitivno predstavljani u štampi. Ali Foster i gospoda Spikmen broj 2 skoro svakodnevno su bili prikazivani - što objašnjava njegovu aluziju da su oni poznate ličnosti.

Zatim je Grif otkrio ono što je tražio. Nakon jedne godine i sedamdeset dana u braku, životi Fostera i Lore Spikmen bili su nepovratno promenjeni. Priča se nalazila na naslovnoj strani *Dejli morning njuza* ispod naslova i grafičke fotografije. Vesti nisu stigle do Big Springa. Ili i ako jesu, on ih je propustio. Ili ako je čuo o tome, zaboravio ih je, jer ga se nisu ticale, niti ga interesovale.

Grif je dva puta pročitao priču. Bilo je linkova za bezbrojne prateće priče. Sve ih je pročitao, a zatim, koristeći opciju *back*, vratio se na originalnu priču i pročitao je ponovo. A kada je po treći put stigao do rečenice koja je toliko toga objašnjavala, naslonio se u stolici i rekao: „Huh.“

Bio je to fin komšiluk. Za razliku od onog u kojem je odrastao, na ovim kućama nije bilo klimavih prozorskih kapaka niti iskrivljenih stakala na prozorima. Travnjaci su bili pokošeni,

živice podšišane, a cvetne leje bez korova. Košarkaški obruči stvarno su imali mrežu, a ako je na automobilskim prolazima između kuća bilo smeća, bili su to bicikli i skejtbordi, a ne zardali automobili koji samo tako stoje na ulici.

Iako je ovaj komšiluk imao manje od dvadeset godina, posedovao je istu onu 'porodičnu' atmosferu kao i onaj u kojem su trener i Eli Miler živeli. Tamo gde je on živeo od dana kada ga je trener preselio iz njegovog oronulog doma. Trener je stupio u vezu sa službom za zaštitu dece i rešio sve zakonitosti, neshvatljive i neinteresantne petnaestogodišnjem Grifu. Pretpostavljao je da se trener postavio za njegovog staratelja. U svakom slučaju, on je ostao s Milerovima sve dok nije završio srednju školu i otišao da igra fudbal za Univerzitet u Teksasu.

Locirao je adresu koju je tražio i polako prošao pored nje kolima, proveravajući je. Sa obe strane ulaznih vrata nalazila se saksija s belim cvećem. Iznad dvorišne ograde, Grif je mogao da vidi vrh tobogana kraj bazena. Dva klinca su bacala fudbalsku loptu napred-nazad na prednjem travnjaku. Imali su dovoljno godina da bi bili na oprezu zbog stranaca i držali su Grifa na oku dok je polako prolazio.

On je otišao do kraja ulice i zašao za ćošak. Shvatio je da su mu dlanovi vlažni od zebnje. Zbog toga se ljutio, sam na sebe. Zašto bi mu se, za boga miloga, dlanovi znojili? Imao je prava kao i bilo ko drugi da luide na ovim lepo održanim ulicama. Ljudi koji su živeli ovde nisu bili i ništa bolji od njega.

Osećao je istu onu uznemirenost kao i onog dana kada ga je trener Džo Miler dovezao do prilaza njegove kuće i rekao: „Evo je.“ Grif je pogledao u kuću sa otiračem za cipele na kojem je pisalo 'dobro došli' i s bršljanom u cvetu koji se penjao uz senicu. Osećao se kao da ne pripada tu, kao govance u činiji punča. On nije pripadao ovde. Ali pre će umreti nego odati da se oseća inferiorno.

Iznenada, vukući noge, pratio je trenera do stepenica i kroz ulazna vrata. „Eli?“

„Ovde sam.“

Grif je viđao trenerovu suprugu na utakmicama. Izdaleka je delovala okej, pretpostavljao je. Nikada nije razmišljao o njoj.

Kada su ušli u kuhinju, ona se okrenula prema njima. Na glavi su joj liili vikleri, a na rukama je imala jarkožute gumene rukavice.

„Ovo je Grif“, rekao je trener.

Nasmešila mu se. „Zdravo, Grife. Ja sam Eli.“

Zadržao je namrgođeni izraz koji je govorio 'zabole me', da ne bi primetili da mu srce lupa jače nego kada je u četvrtini utakmice postigao gol, i nadao se da neće čuti kako mu krče creva. Bacio je pogled kroz otvorena vrata špajza. Osim u supermarketu, nikada nije video loliko hrane na jednom mestu. Na kuhinjskom šanku nalazila se pita sa zlatnom koricom. Puštala je sok od višanja. Od mirisa, Grifu je pošla voda na usta.

Trener reče: „Neko vreme će boraviti kod nas.“

Ako je ova vest bila šok za Eli Miler, ona je to sakrila. „Oh, pa, dobro“, rekla je. „Dobro došao. A sada, možeš li mi pomoći, Grife? Iz pite je iscurila lepljiva smesa svuda po rerni. Pokušavam da izvučem žicu napolje kako bih je očistila dok je još vruća, ali rukavice će mi se istopiti ako je uzmem. U gornjoj polici imaš rukavice za to.“

Ne znajući šta drugo da uradi, navukao je rukavice i izvukao vruću metalnu žicu iz rerne. Bez ikakve posebne ceremonije, uselio se u kuću Milerovih i u njihov život.

Oduvek je pretpostavljao da su trener i Eli razgovarali o ovoj mogućnosti pre nego što je trener tog jutra došao po njega, jer je bio odveden u sobu uređenu za dečaka adolescenta. Imao je dupli krevet prekriven crveno-belim ćebetom sa slikom maskote srednjoškolskog tima: žestokog Vikinga mrkog pogleda. Zastavice ostalih sportova bile su prikačene na zid.

„To je orman. Kaži mi ako ti bude trebalo još vešalica.“ Eli je pogledala u malu platnenu torbu koju je Grif bio poneo, ali nije komentarisala koliko je malo u nju moglo da stane, koliko malo je on imao. „Odeću koja se savija možeš držati u ladici. Ako nešto treba da se opere, korpa za prljavi veš je u kupatilu. Oh, bože, nisam ti pokazala kupatilo.“ Kupatilo je bilo tako čisto da se plašio da piški.

Tog popodneva svi su otišli u *Sirs* da bi Eli mogla da „pokupi neke stvari“, ali ono sa čime su se oni vratili kući bila je nova odeća za Grifa. Nikada nije jeo hranu kakvu je Eli kuvala, uključujući pitu koju je te noći pojeo za desert. Nikada nije bio u kući koja je tako dobro mirisala, koja je imala knjige na policama i slike na zidovima.

Ali naučio je iz doživljaja sa čišćenjem rerne da takav luksuz nije bio besplatan. Od njega se očekivalo da obavlja kućne poslove. Budući da se od njega nikada nije zahtevalo da bilo šta radi, osim da se drži podalje od mamine spavaće sobe kada bi neki muškarac bio unutra s njom, Grifu je trebalo vremena da se navikne na tu stranu porodičnog života.

Eline pridike bile su blage i obično su uključivale i neki prekor koji je sama sebi upućivala. „Jutros si zaboravio da namestiš krevet, Grife. Ili sam ja zaboravila da ti kažem da se čaršavi ne menjaju do petka?“ „Nećeš moći da obučeš onu omiljenu majicu sutra, jer je nisam našla ispod kreveta sve dok već nisam obavila pranje veša. Postaraj se za to da sledeći put stigne do korpe.“

Trener nije bio tako suptilan. „Da li si završio seminarski iz istorije?“

„Ne.“

„Zar ne treba sutra da ga predaš?“

Znao je da treba. Jedan od pomoćnih trenera bio je Grifov profesor istorije. „Uradiću ga.“

Trener je isključio TV. „Dobro. Uradićeš ga. Sada.“

Kad god bi zavodili disciplinu, Grif bi mrmljao pobunjeničke planove o odlasku. Dosadilo mu je da mu stalno govore isto. Uradi ovo, uradi ono, očisti ovo, iznesi ono. Samo su glupaci išli nedeljom u crkvu, ali da li je on imao izbora? Ne. To se jednostavno očekivalo. I šta njega bilo briga ako je auto opran, a travnjak pokošen?

Ali nikada nije sproveo nijednu od svojih pretnji odlaskom. Osim toga, njegova mrmljanja uglavnom su bila ignorisana. Eli bi nešto ćaskala, a trener bi ili okrenuo leđa ili izašao iz sobe.

Trener ga nije štedeo ni na treninzima. Ako išta, bio je stroži s njim, kao da je hteo da uveri ostale igrače da Grif nije poseban samo zato što boravi pod njegovim krovom.

Jednog popodneva, i dalje besan što prethodne noći nije imao pristup TV-u, Grif se skinuo za vreme vežbanja. Nijednom nije dodao livataču. Bekovi su morali da dođu i uzmu loptu od njega, jer se baš nije otimao da im doda. Ispuštao je loptu.

Trener ga je posmatrao; uprkos njegovom mrkom pogledu, nije zviždao pištaljkom, nije mu davao savet, niti ga je na pasja usta izgrdio.

Ali na kraju treninga, kada su se ostali uputili ka svlačionici, trener mu je naredio da ostane tu gde je. Postavio je lutku za vežbanje blokiranja trideset jardi dalje i bacio Grifu fudbalsku loptu. „Udari je.“

Grif je bacio loptu jednako nevoljno kao i za vreme treninga, i promašio je lutku. Trener ga je besno pogledao. „Pokušaj ponovo“, rekao je, baciivši mu drugu loptu. Ponovo je promašio.

Trener mu je dao i treću loptu. „Udari prokletu stvar.“

„Imam slobodan dan. U čemu je stvar?“

„Stvar je u tome da si kukavica.“

Grif je tada bacio loptu, pravo na trenera. Lopta se odbila od njegove čvrste grudi. Grif je krenuo prema svlačionici.

Kada ga je trener zgrabio za ramena i prodrmao, kaciga mu je skoro spala, noseći i glavu sa sobom. Pre nego što je Grif uspeo da dođe sebi, trener je postavio svoju široku, kožnu šaku u centar njegovih grudi i gurnuo ga. Tresnuo je na dupe. Bol je krivudala od repne kosti, pravo uz kičmu i direktno u mozak. Tako je jako bolelo da su mu, došavši do vazduha, oči zasuzile. To ga je više ponizilo od sedenja na zemlji.

„Ne plašim te se!“ viknuo je treneru.

„Da li me sad slušaš?“

„Zašto za promenu ne kinjiš nekog drugog? Filip je danas promašio deset od deset. Ne vidim da njega teraš da šuta dok ne dobije jednu u jaja. Koliko puta je Reynolds ispustio loptu na poslednjoj utakmici? Tri? Četiri? Zašto njemu ne visiš za vratom? Zašto uvek meni?“

„Zato što Filips i Reynolds nemaju nimalo talenta!" Izgledalo je da je trener iskoristio sav vazduh u tom jednom urlanju. Glas mu je bio mnogo mekši kad je rekao: „A ti imaš."

Palcem je obrisao znoj sa čela. Pogledao je u stranu, a zatim ponovo u Grifa, koji je još uvek sedeo u prašini zato što ga je trtica suviše bolela da bi pokušao da ustane.

Trener reče: „Nijedan drugi igrač u ovom timu, niko drugi u ovoj školi, niti u bilo kojoj suparničkoj školi, nema talenat koji se može meriti s tvojim, Grife. A ti ga tračiš, sažaljevajući se i osećajući se inferiorno zato što ti je mama bila kurva. Imao si ušljiv život sve do sada, niko to ne poriče. Ali ako dozvoliš da upropastiš ostatak života, ko je onda budala? Koga ćeš pljuvati? Sebe, eto koga.

„Možda me se ne plašiš, ali bojiš se samog sebe", rekao je, probadajući prstom prostor između njih. „Jer, uprkos samom sebi, bolji si od ono dvoje koji su te napravili. Pametan si i zgodan. Imaš više prirodnog talenta za sport nego što sam ikada video u ijednom sportu. I zbog tog dara, možeš postati neko.

„To te plaši, jer onda ne možeš da se valjaš u đavoljem samosažaljenju. Ti ne bi bio u stanju da mrziš svet i sve u njemu zbog usranih karata koje su ti podeljene. Ne bi imao izgovora za to što si egocentričan, opsednut sobom, potpuni i totalni seronja koji jesi."

Završivši govor, stajao je gledajući dole u Grifa još jedan trenutak, a zatim se okrenuo ispunjen gađenjem. „Ako imaš hrabrosti za to, sredi se do sutra i spremi da prioneš na posao. Ako nećeš, drži se podalje od mog tima."

Grif je došao na trening sledećeg dana i svakog dana posle toga, i te sezone doveo je svoj tim do državnog šampionata, kao i sledeće tri godine. Nikada više nisu spomenuli ni incident ni trenerovo predavanje. Ali Grif ga nije zaboravio, a znao je da nije ni trener.

Njihov odnos se poboljšao. Imali su uspone i padove, jer ih je Grif konstantno provocirao da vidi dokle će on i Eli izdržati pre nego im se smuči i izbace ga.

Kada se bunio protiv policijskog časa tokom vikenda i vraćao se sat i po vremena kasnije, nisu ga izbacili, ali trener je

nametnuo najgoru zamislivu kaznu: naterao ga je da čeka dva meseca nakon šesnaestog rođendana da bi polagao vozački i dobio dozvolu.

Ohrabrivali su ga da dovodi prijatelje, ali on to nikada nije činio. Nikada nije razvio sposobnost uspostavljanja prijateljstva, a nije ni imao želju. Pokušaji druženja njegovih drugova iz razreda bila su odbijena. Pre ili kasnije, ljudi te napuste, pa zašto se onda truditi? Na duže staze, bolje je da se uzdaš u sebe i u svoje kljuse.

Ponekad bi uhvatio Eli kako ga tužno gleda i znao je kakve neizrecive brige Eli ima zbog njega. Možda je osetila, čak i tada, da najgore tek sledi.

Stvari su se kretale u dobrom smeru. A onda, tolcom ranih studentskih dana, zbog incidenta u svlačionici, Grif je suspendovan iz škole na tri dana. To nije bila ravnopravna borba: Grif protiv petorice sportista, trojice fudbalera i dvojice iz košarkaškog tima.

Kada ih je pomoćnik trenera razdvojio, dvojicu mladića su odvezli u hitnu pomoć, jednog sa slomljenim nosom, a drugog na ušivanje donje usne. Ostala trojica imala su krvave noseve i torzo pun modrica što nije zahtevalo bolničku negu.

Grif, podstrekivač naizgled ničim isprovocirane tuče, zadobio je ne više od nekoliko ogrebotina i šljivu na oku.

„Nemamo izbora, treneru Miler“, rekao je direktor škole prepuštajući mu Grifa. „Budi srećan što su roditelji ostalih mladića odbili da podignu tužbu. Mogli su“, dodao je, besno gledajući u Grifa.

Trener ga je odveo kući, naterao da promaršira pored potčinjene Eli, i zatvorio ga u sobu dok je trajala suspenzija iz škole. Drugog dana uveče, trener je nenajavljen ušao u Grifovu sobu. Grif je na leđima ležao na krevetu, dokono bacajući fudbalsku loptu uvis.

Trener je primakao stolicu i opkoračio je. „Danas sam čuo nešto interesantno.“

Grif je nastavio s bacanjem lopte, držeći pogled na lopti i plafonu. Pre bi mu istrunuo jezik nego što bi progovorio.

„Od Robija Lancelota."

Grif je zadržao loptu na grudima i okrenuo glavu ka treneru.

„Robi je tražio da ti zahvalim za ono što si učinio. A posebno za to što ga nisi odao."

Grif je i dalje ćutao.

„Mislio je da ja znam o čemu se radi. Ja te molim da mi sada ispričaš."

Grif je pritisnuo loptu između svojih jakih prstiju i proučavao šavove, izbegavajući da pogleda trenera.

„Grife."

Ispustio je loptu. Uzdahnuo. „Koliko kila ima Lancelot? Sto dvadeset pet, možda? On je štreber. Napast, znaš? Ljudi prepisuju hemiju od njega na testovima, ali inače..." Pogledao je ka treneru, koji je klimnuo glavom pokazujući da shvata.

„Završio sam s dizanjem tegova i otišao u svlačionicu. Čuo sam komešanje kod tuševa. Tih pet momaka sateralo je Robija u ćošak. Imali su njegov donji veš. Stajao je tamo go, a oni su ga terali... znaš. Da ga dira. Govorili su mu nešto kao: 'Da li ti je, stvarno, kao koplje?' 'Hajde da vidimo to tvoje veliko koplje' 'Šteta što ti koplje nije veliko kao mozak.' I tako to."

Prodorno je pogledao u trenera, a zatim u stranu. „Plakao je. Sline su mu curile iz nosa. Njegov penis je... snažno ga je drkao, ali nije se... ništa dešavalo."

„U redu."

„Ti tipovi su ga maltretirali. Pa sam se ja probio kroz njih i izvukao ga iz ćoška, odveo ga do njegovog ormana, rekao mu da se obuče, obriše nos, za boga miloga, i izgubi se odatle."

„A onda si se vratio i ubio boga u njegovim mučiteljima."

„Pokušao sam", promrmljao je Grif.

Trener ga je dugo posmatrao, zatim je ustao, vratio stolicu ispod radnog stola i otišao do vrata. „Eli kaže da će večera za pola sata. Bolje bi ti bilo da opereš ruke."

„Treneru?" Okrenuo se. „Nemoj nikom reći, okej? Ostao mi je još jedan dan suspenzije, a... a i obećao sam Lancelotu."

„Neću nikom reći, Grife."

„Hvala."

Do današnjeg dana, Grif se sećao izraza na trenerovom licu kada jo to veče napustio sobu. Nikada nije mogao da definiše, ali znao je da se nešto važno desilo, da je između njih nastala neka vrsta razumevanja. Koliko je on znao, trener nikada nije izneverio njegovo poverenje u vezi s tim incidentom.

Do sada je obišao komšiluk i po drugi put prišao kući s belim cve- čem sa obe strane ulaznih vrata i bazenom s toboganom. Dovoljno vremena je protraćio. Bilo je sad ili nikad.

Dvojica dečaka su se i dalje dodavala loptom kada je Grif parkirao kod ivičnjaka i izašao.

8 .

Momci su prestali sa igrom i gledali dok im se približavao. „Hej“, rekao je.

„Hej.“ Rekoše oni jednoglasno, obazrivo. „Da li je ovo kuća Bolija Riča?“

„On je unutra“, odgovorio je viši momak. „On je moj tata.“

„Kako se zoveš?“ pitao je Grif.

„Džejson.“

„Igraš fudbal?“

Džejson je klimnuo glavom.

„Na kojem položaju?“

„Beka.“

„Jeli?“

„Rezervni igrač“, zbunjeno je priznao Džejson. „Da li bi želeo da igraš u prvoj postavi?“

Džejson je pogledao u svog druga, a onda opet u Grifa.

„Naravno.“ „Daj mi tu loptu.“

Opet se Džejson pogledom konsultovao s drugom, a zatim dodao loptu Grifu, držeći ga na odstojanju. „Ja bacam sporaće.“

Grif se nacerio korišćenju termina za sporo i klimavo bacanje. „Sva- kom se to desi s vremena na vreme, ali možeš to izbeći.“

Uzeo je loptu u desnu ruku i utisnuo vrhove prstiju u šavove. „Vidiš ovo?" Držao je loptu tako da Džejson i njegov prijatelj mogu da posmatraju.

„Jastučice prstiju moraš čvrsto držati, kao da pokušavaš da istisneš vazduh iz njih. Tako da kad pustiš..." Džejsonovom prijatelju je dao znak da trči da bi mu dodao. Dečko je drage volje otrčao. Grif je povukao svoju ruku. „Imaš kontrolu, brzinu, i bolje ciljaš."

Bacio je loptu. Letela je pravo i sigurno. Dečko ju je uhvatio i zado- voljno se smešio. Grif mu je pokazao podignut palac, a onda se okrenuo Džejsonu. „Metak umesto sporaća."

Džejson je podigao ruku zaklanjajući oči od sunca. „Ti si Grif Barket."

„Tačno."

„Imao sam tvoj poster u sobi, ali tata me je naterao da ga skinem."

Grif je šmrknuo i nasmejao se. „Nisam iznenađen."

„Grife?"

Okrenuo se. Mršavi čovek u šorcu, majici punoj rupa i starim patikama, otvorio je ulazna vrata i stajao između saksija sa cvećem. Bio je proćelav, ali naočare su bile iste one kojih se Grif sećao s poslednjeg intervjua s njim.

„Zdravo, Boli." Pogledao je u dečka. „Nastavi da vežbaš, Džejstone." Momak je klimnuo s poštovanjem. Grif se pridružio Boliju kod vrata i pružio ruku. Posle samo sekunde ili dve oklevanja, čovek se rukovao s njim. Ali oči iza žice za komarce nisu baš sijale od sreće što ispred svojih vrata opet vide najomraženijeg čoveka u Dalasu.

„Mislim da Džejson ima potencijal da jednog dana bude dobar."

Boli je odsutno klimnuo glavom, još uvek pokušavajući da se oporavi od šoka. „Šta radiš ovde, Grife?"

„Mogu li dobiti minut ili dva tvog vremena?"

„Zašto?"

Bacio je pogled na dva momka, koja su sve ovo posmatrala s puno pažnje. Vraćajući se, Grif reče: „Obećavam da neću pobeći s porodičnim srebrom."

Sportski novinar se kolebao još nekoliko sekundi, a potom je ušao u kuću i pokazao Grifu da ga sledi. Blizu ulaza, Boli ga je odveo niz kratakhodnik u zbijenu, drvetom obloženu sobu. Police su bile dupke pune - štaviše prepune - sportskih uspomena. Uramljene fotografije na kojima je Boli pozirao sa sportskim zvezdama zauzimale su najveći deo zidova. U uglu se nalazio neuredan radni sto na kojem su dominirali telefon i kompjuter. Monitor je - bio na njemu. Screenshot je prikazivao vatromet u šarenoj tišini.

„Sedi dole ako ne možeš da nađeš mesto“, Boli je rekao kad se ugurao iza stola.

Grif je sklonio hrpu novina s jedine preostale stolice u sobi i seo. „Zvao sam sportsku redakciju *Njuza*. Tip koji se javio rekao je da danas radiš kod kuće.“

„Većinu dana. U kancelariju idem samo dva-tri dana u nedelji, ako i toliko. Ako imaš i-mejl, bilo koji posao možeš da radiš od kuće.“

„Jutros sam koristio kompjuter u biblioteci. Osećao sam se kao pećinski čovek koji gleda na kontrolnu tablu *boinga 747*.“

„Održavaju princip zastarelosti. Teraju te da stalno kupuješ bolje verzije.“

„Aha.“

Usledila je neprijatna tišina. Boli je podigao zalutalu tenisku lopticu sa svog stola i kotrljao je između dlanova. „Slušaj, Grife, želim da znaš da ja nisam doprineo tom članku o tebi koji je izašao tokom suđenja.“

„Nisam ni mislio drugačije.“

„Pa, dobro. Ali hteo sam da znaš. Taj novinar... Znaš da je sada u Čikagu.“

„Dobro da su ga se rešili.“

„Amin. Kako god, ispitivao me je o tvom poreklu. Tvojima. Treneru Mileru. O svačemu. Sve što sam mu rekao, *jedino* što sam mu rekao, bilo je da imaš najbolju ruku i energičnost od svih bekova koje sam ikada video. Nadmašio si Montanu, Stobaha, Favra, Marina, Elveja, Junitasa. Koga god da spomeneš, bio si bolji. Zaista tako mislim.“

„Hvala.“

„Što me još više razljuje kad pomislim na ono što si uradio."

Boli Rič, sportski novinar *Dalas morning njuz*, uvek je bio pravičan prema njemu. Čak i kada nije igrao dobro, kao jednom na utakmici protiv *Pitsburga*. Te godine je bio novajlija, prvi put je igrao protiv *Stilersa* na njihovom terenu. U celoj karijeri tada je igrao najgore. Bolijeva kolumna sledećeg jutra bila je kritički nastrojena, ali deo krivice prebacio je na ponižavajući gubitak na odbrambenoj liniji, što je slabo zaštitilo novog beka. On nije razapeo Grifa kao drugi sportski novinari. To nije bio Bolijev stil.

Grif se nadao da će opet moći da prizove Bolijev osećaj za pravičnost. „Zajebao sam", rekao je. „Veoma."

„Kako si mogao, Grife? Posebno nakon tako izvanredne sezone. It'dna utakmica te je delila od Superbola. Sve što je trebalo da uradiš bilo je da pobediš na utakmici protiv *Vašingtona*."

„Da."

„Nema šanse da bi *Okland* porazio *Kaubojs* te godine. Svi biste l.idno prošli na Superbolu protiv njih."

„I ja to znam."

„Samo je trebalo da odneseš loptu do Vajthorna, koji je stajao na dvojci. Dvojci! Nikoga u blizini."

Boli nije morao da mu prepričava utakmicu. Hiljadu puta ju je već ponovio u svojoj glavi, od onog dodavanja lopte dok su poslednje sekunde utakmice otkucavale.

Četvrtina i gol za *Redskins* - morali su da budu *Redskinsi* - na liniji deset jardi. *Kaubojsi* zaostaju za četiri poena. Pogodak iz terena neće biti dovoljan.

Centar je bacio loptu u Grifove ruke.

Vajthorn je bacio blizu najveće gužve za loptom.

Linijski igrač *Redskinsa* se okliznuo, nije uspeo da ga obori na zemlju. Vajthorn je stigao do linije pet.

Odbrambeni igrači *Skinsa* bili su zaustavljeni u pokušaju da izvrše napad. Nisu mogli da probiju liniju *Dalasa*, te sezone nazvanu „kameni zid".

Linijski bek *Skinsa* jurišao je prema Vajthornu, ali Vajthorn je sada bio na dvojci sa slobodnim prostorom oko sebe. Tim je bio samo jedan korak udaljen od gola, pobeđe, Superbola.

Sve što je Grif trebalo da uradi bilo je da baci sporu, visoku loptu preko linije u Vajthornove ruke.

Ili da promaši, pa da mu Vista bojsi isplate dva miliona.

Kaubojsi su izgubili 14 prema 10.

„Bio je to poražavajući gubitak“, Boli je govorio, „ali sećam se kako su te navijači ipak bodrili dok si tog dana napuštao teren. Tek kasnije su se okrenuli protiv tebe, kada je ispalo da si namerno promašio Vajthorna. A ko je mogao da ih krivi? Ispostavilo se da je njihova Superbol zvezda bio prevarant, varalica.“

Pričajući o tome pet godina kasnije, Boli je i dalje to razljučivalo. Ispustio je tenisku lopticu, koja se odbila o radni sto i pala na pod.

Ignoricali su je. Skinuo je naočare, uznemireno protrljao oči i grubo upitao: „Šta hoćeš, Grife?“

„Posao.“

Boli je ponovo stavio naočare i pogledao ga kao da očekuje poentu vica. Na kraju, uvidevši da je Grif ozbiljan, reče: „Šta?“

„Dobro si čuo.“

„*Posao?* Da radiš šta?“

„Mislio sam da bi neki kancelarijski posao mogao biti slobodan. Da li bi mogao da kažeš koju lepu reč za mene nekome u tom odeljenju?“ Boli je nastavio da bulji u njega; nije se smeškao. „Zezam se, Boli.“

„Da li? Pošto, inače, ne mogu ni da zamislim zašto si došao kod mene da pitaš za posao. Priđi bilo kojem sportskom novinaru u redakciji i verovatno ćeš biti namazan katranom i uvaljan u perje. Ako budeš imao sreće.“

„Ne bih morao da odem do sportske redakcije. Mogao bih da radim direktno za tebe.“

Boli se namrštio. „Šta si imao na umu? Iako ne mislim da ima ikakve šanse da se to ikada desi. Samo sam radoznao da čujem lcako tvoj um radi.“

„Ne možeš svuda biti u isto vreme, Boli. Ne možeš pokrivati više od jedne utakmice. Znam da koristiš druge ljude za to. Pod uslovom da je odgovarajući, samo neko ko je na utakmici može o njoj da piše."

„Da, koristim honorarce."

„Dozvoli mi da i ja budem jedan od njih. Engleski mi je bio glavni predmet u školi. Imam poprilično znanje što se jezika tiče. Kao i bilo ko drugi u Teksasu." Njegovbrzi kez nije bio uzvraćen. „Mogu bar dve rečenice da spojim. A najvažnije od svega, poznajem fudbal. *Živeo* sam fudbal. Mogao bih da ti pružim pronicljiv direktan prenos koji niko drugi ne bi mogao, da dodam jedinstvenu perspektivu, zasnovanu na ličnom iskustvu. Godine iskustva."

Vežbao je ovo ubeđivanje, i njegovim ušima zvučalo je dobro. „Ja bih mogao da objasnim kako je divan osećaj pobediti. Kako je grozan osećaj kada pobediš, a znaš da si igrao bedno i da je pobjeda slučajna." Napravio je pauzu, a onda upitao: „Šta ti misliš?"

Boli ga je jedan trenutak proučavao. „Da, mislim da bi mogao da daš precizan opis pobjeda i poraza uz dozu originalnosti. Verovatno bi bio prilično dobar u tome. Ali čak i uz izvanredne jezičke veštine, ne bi mogao ni približno da opišeš kako je to biti timski igrač, Grife. Zato što ne znaš."

„Kako to misliš?" Ali nije ni morao da pita. Znao je na šta Boli misli.

„Ti si bio predstava u kojoj samo jedan čovek učestvuje, Grife. Uvek si bio. Čak i u srednjoj školi, kada su počeli da te primećuju i regrutuju za koledže, sve se vrtelo oko tebe, nikad oko tima. Vodio si svoje timove iz pobjede u pobjedu svojom neverovatnom sposobnošću na terenu, ali van terena bio si pišljivi voda.

„Koliko ja znam, nikada nisi bio izglasan za kapitena tima, što me ne iznenađuje. Pošto je jedina stvar koja te je činila članom bilo kojeg tima bio dres iste boje. Oni te nisu voleli, i tebi je to bilo u redu. Bolelo te dupe dok god su igrali kako si ti svirao.

„Nikada nisam video da ohrabruješ drugog igrača koji je pogrešio, nikad te nisam video da čestitaš nekom na dobroj igri.

Nikada nisam video da si pružio ruku prijateljstva, ili ikome pomogao. Ono što sam video bilo je vraćanje Dorsinih neotvorenih božićnih poklona, uz reči: 'Ne interesuje me to sranje'

„Video sam da si prekorio Čestera kada te je pozvao na molitveni doručak za njegovu ženu, koja je prolazila kroz užasnu hemoterapiju i zračenje. Kada je Lambertova verenica poginula u saobraćajnoj nesreći, ti si bio jedini iz tima koji nije otišao na sahranu.

„Bio si izvanredan sportista, Grife, ali žalosna zamena za prijatelja. Verovatno sam zato iznenađen, i blago uvređen, što si sada došao kod mene da tražiš moju pomoć, kao da smo dobri drugari."

Nije bilo lako čuti sve te stvari o sebi, naročito zbog toga što su bile tačne. Tiho, ponizno, Grif je rekao: „Treba mi posao, Boli."

Boli je skinuo naočare da bi ponovo protrljao oči, i Grif je znao da će ga odbiti. „Mrzim što si uradio to što si uradio, ali svako može da pogreši i svako zaslužuje drugu šansu. Samo... Do đavola, Grife, ne bih mogao da te uguram ni u jednu novinarsku ložu u ligi."

„Ja bih radio reportaže o sportu na koledžu. U srednjoj školi."

Boli je odmahivao glavom. „Tamo bi se susreo sa istom zlovoljom. Možda čak i većom. Ti si varao. Prvo si prekršio kockarska pravila. Onda si predao igru. Prokleta si predao utakmicu", rekao je uz žestinu. „Za novac. Uskratio si svom timu sigurnu pobedu na Superbolu. Petljao si sa... sa gangsterima, za ime boga. Da li misliš da bi te iko pustio blizu dece, mladih igrača?" Odmahnuo je glavom i ustao. „Žao mi je, Grife. Ne mogu ti pomoći."

Ručao je u *Sonik drajv-inu*. Sedeći u iznajmljenoj *hondi*, proždrao je halapenjo čizburger, frito pitu, duplu porciju *tater tots*a, i ledeni sok od jagode. Prošlo je pet godina otkad je jeo brzu hranu. Osim toga, kontao je da, ako će već biti omraženi izgnanik, mogao bi biti i debeo.

Od vožnje do Bolijevog komšiluka, pa do momenta kad mu je Boli rekao ne samo *ne*, nego i *nema šanse*, Grif je čestitao sebi što je bio karakter da traži posao kada će do dva sata i trideset minuta ovog popodneva njegovi novčani problemi biti rešeni. Bio je u potrazi za poslom *pre* nego što je otišao u banku da proverii sadržaj sandučeta. Po njegovom mišljenju, trebalo je mnogo integriteta da bude pokoran i prijavi se za posao, što je bilo za poštovanje, kada posle današnjeg dana neće morati ništa da radi, ikada više, osim ako ne bude hteo. Čak je izdržao Bolijevu propoved, a ovaj sportski novinar nije bio blag što se tiče Grifovih mana.

Mada, morao je da prizna da je Bolijevo pamćenje bilo očuvano. Čovek je takođe imao uvid u njegovu prirodu. Zbog toga nije tražio oprostaj, niti je pokušao da se opravda. Nikada nije bio preosetljiv tip. Nikada nije pozeleo da potapše svoje suigrače po guzi posle važne utakmice, a sasvim sigurno nije želeo da iko potapše njega. Prepustio je sve to *ura-ura* sranje rezervnim igračima, dok je on na terenu lomio kosti, obavljao krvav posao, bivao potučen i obaran na zemlju, a protivnički igrači udarali recke na kacigi ako bi ga izbacili iz igre.

Ali zašto se nervirao oko Bolijeve osude? Ništa od toga nije bilo važno. Sada je imao samo dva suigrača, i sve što je trebalo da uradi da ih učini srećnim bila je trudnoća. Vrlo lako.

Stomak mu je stao kad je ušao u zgradu banke. Okrivio je halapenjo, ne živce. Pogledao je oko sebe, kao da je očekivao da će neko uperiti reflektore i prikazati ga kao najlakoverniju budalu koja je ikada hodala planetom.

Odigralo se tačno onako kako mu je Foster Spikmen rekao. Bez gužve i gungule. Raspitao se na informacijama, zatim su ga otpratili do lifta koji je vodio do podzemnog dela banke, gde ga je ljubazna službenica zamolila da potpiše karticu. Uporedila ju je s potpisanom karticom koju je Foster priložio, kao što je bilo i dogovoreno. Zadovoljna, službenica je odvela Grifa do željenog mesta.

Srce mu je lupalo po taktu Janijeve muzike koja se probijala kroz zvučnike. Službenica je donela mali sef, rekla mu da ne žuri i da pritisne dugme na zidu kada završi, a potom se povukla.

Ključ koji mu je Spikmen dao prethodne noći bio je u džepu farmerica. Izvukao ga je i otključao sef.

Iz banke, Grif se odvezao pravo do Nort parka da se nakupuje raznoraznih stvari. Farmerice su mu se svidale stare i „iznošene“, ali ipak je kupio dva nova para - zato što je mogao. Njegove čizme su bile suviše udobne da bi ih zamenio, ali dao ih je na glancanje. Našao je tri dizajnerske košulje u *Najmanu* a da nisu izgledale previše pederasto. Presvukao se u kabini i u jednoj izašao iz radnje.

Nijedan sportski sako u *Armanijevom* butiku nije bio dovoljno širok u ramenima, ali našao je jedan koji se mogao prepraviti. Rečeno mu je da može doći po njega za nekoliko dana.

Kupio je naočare za sunce od četiri stotine dolara. Čudno da se stil naočara za sunce promenio za ovih pet godina više nego išta. Takođe je kupio i mobilni telefon. Verovatno mu ne bi trebalo toliko vremena da je kupovao kuću. Dok mu nisu pokazali sve dodatke, i objasnili sve opcije za pozive, a vraćanje njegove *vojs-mejl* pošte namestili na opciju pritiskanja jednog broja, bio je nestrpljiv da izađe odatle i upotrebi da- volju stvar da telefonira.

Poziv je bio upućen Marši. Okrenuo je prvi broj sa liste koju mu je dala i dobio je anonimn, bezopasan snimak koji je tražio da ostavi poruku, što je on i učinio. Čekajući da mu ona uzvрати poziv, vozao se po gradu, razgledajući sve radnje, prolazeći pored svojih starih svratišta i omiljenih restorana. Neki su i dalje radili, a neki su posao prepustili novim restoranima.

Kada ga ni nakon sat vremena Marša nije nazvala, okrenuo je broj koji je pripadao jednoj od njenih cura. Mlada, predivna, zadovoljstvo zagarantovano.

„Halo?“

Imala je promukli, seksi glas. Već mu se svidala. „Zdravo. Zovem se Grif Barket. Ja sam Maršina mušterija. Preporučila mi te je.“

Prvo je pomislio da štuca, ali onda je shvatio da plače. „Marša..." Zagrcnula se i nije mogla da završi. Zatim je zacvilela: „Oh, bože! To je užasno!"

„Šta je užasno?"

„Marša je u bolnici."

Prezbiterijanska bolnica je bila okružena mrežom popravljenih puteva. Dok nije prošao vijugave puteve pod radovima i nametnuta skretanja, Grif je obilno psovao kao što se i znojio.

Pretrčao je ono što je izgledalo kao više milja parking prostora, i konačno stigavši do glavnog ulaza, morao je da čeka na red da bi pitao za informacije. Bio je užasno nestrpljiv kad su mu konačno dali broj Maršine sobe.

Ispred vrata, naslanjajući se na zid, stajao je komšija kojeg je Grif prethodne noći video da izlazi iz lifta. Kada je primetio da Grif krupnim koracima ide ka njemu, poskočio je kao oparen i stao ispred vrata bolničke sobe.

Izbezumljeno je mahao rukama ispred svog lica. „Ne, ne. Odlazi. Ne želi da je vidiš ovakvu."

„Zašto je ovde?" Grif nije ništa uspeo da sazna preko telefona od histerične cure.

Čovek je prestao sa svojim protestovanjem i spustio ruke. Njegovo lice oštih crta poput lisice iskrivilo se u tragičnu masku. Oči su mu već bile crvene od plakanja. Sveže suze počele su da cure. „Ne mogu da verujem da joj se ovo dogodilo. Prvo sam mislio da si ti iako ne izgledaš kao takav tip. Ovo divljaštvo je bilo..."

„Divljaštvo?"

Čovek je ponovo počeo da maše rukama ispred svog lica, ovoga puta da prikrije neprijatnost zbog svojih osećanja. Frustriran, Grif ga je pomerio, ignorisao znak 'posete zabranjene', i ušao u sobu. Roletne su bile navučene zbog odbleska popodnevnog sunca, i sva svetla bila su ugašena. Ali mogao je dovoljno dobro da vidi, a ono što je video nateralo ga je da stane na pola puta između vrata i bolničkog kreveta.

„O, gospode."

„Rekao sam ti da je divljak." Komšija je ušao za njim. „Da se predstavim, ja sam Dvajt."

„Grif. Ja joj nisam ovo učinio."

„Shvatam to. Sada."

„Šta se desilo?"

„Otprilike sat vremena pošto sam tebe video u hodniku, čulo se zvono na mojim vratima. Nisam očekivao goste, a hotelski radnik nije nikog najavio. Pogledao sam na bezbednosni monitor i ugledao Maršu. Stajala je tamo u foajeu, samo nekako... presavijena. Bila je... ovakva."

Ubili su boga u njoj. Grif nije mogao da je vidi celu, naravno, ali na svakom deliću otkrivene kože imala je modricu ili oteklinu. Ako je ostatak nje izgledao kao i njeno lice, imala je sreće što je živa. Nekoliko posekotina bilo je zašiveno. Kosa na glavi bila joj je zamršena od krvi. Njeno lice je do te mere bilo izobličeno oteklinama da je nikad ne bi prepoznao da nije znao da je to ona.

„Vilica joj je bila slomljena", prošaptao je Dvajt. „Jutros su je hirurškim putem sredili. Sinoć nije bilo te količine morfijuma koja bi joj ublažila bol."

Grif je spustio glavu i nekoliko puta uzdahnio. Kada je podigao glavu, upitao je mrtav ozbiljan: „Ko joj je bila sledeća mušterija? Posle mene. Trebalo je da neko dođe u ponoć. Gurala me je napolje da bi me se rešila zbog njega. Da li znaš njegovo ime?" Iznenada se okrenuo ka Dvajtu, a zbog izraza na njegovom licu čovek je ustuknuo. „Da li znaš njegovo ime?" ljutito je ponovio.

Stenjanje iz kreveta odvuklo im je pažnju na Maršu. U dva koraka Grif je bio kraj nje. Vodeći računa na kanilu u njenoj ruci, nežno ju je dodirnuo. „Hej, ti", tiho je rekao.

Oba oka bila su natečena i zatvorena, ali uspela je da podigne kapak najednom. Divan zeleni iris plutao je na jezeru jarkocrveneboje. Pošto nije mogla da pomera vilicu da bi pričala, jedva je zacvilela.

„Pst." Sagnuo se i poljubio je u čelo, jedva je dodirnuši usnama iz straha da će je povrediti. „Iskoristi lekove. Odmaraj se."

Ponovo ju je poljubio u čelo, ispravio se i okrenuo ka Dvajtu, koji je stajao u dnu kreveta i tiho šmrcao.

„Da li si zvao policiju?”

Dvajt je odmahnuo glavom.

„Zašto, zaboga?”

„Zbog vilice nije mogla da govori, ali postala je histerična kada sam spomenuo policiju. Pretpostavljam...” Bacio je pogled preko ramena da se uveri u to da niko ne prisluškuje. „Zbog posla kojim se bavi, nije htela policiju.”

„Ali nazvao si 94.”

„Odmah. Bolničari su stigli za minut.”

„Kako si objasnio stanje u kojem je bila?”

„Imam kružno stepenište u stanu. Rekao sam im da je otišla gore da napuderiše nos i pala pri silasku.”

„I oni su poverovali?”

„Verovatno nisu. Ali prepustili su osoblju hitne pomoći da nazove policiju.” Ni on nije poverovao u priču o stepeništu i podsticao je Maršu da napiše ime napadača. Ona je odbila.

Uz ograničenu snagu, stisnula je Grifovu ruku. Ponovo se nagnuo nad nju i nežno sklonio pramen kose s dela glave koji je zbog ušivanja bio obrijan. „Ko je to bio, Marša? S kim je trebalo da se vidiš posle mene?”

Jedva se pomerajući, odmahнула je glavom. Upotrebila je više snage stisnuvši mu ruku, i on je shvatio da ona želi da joj se približi dovoljno blizu da bi je čuo. Sagnuo se vrlo nisko, stavivši svoje uvo tik iznad njenih usana.

Kada je čuo tu jednu reč koju je prošaputala, trgnuo je glavom i pogledao dole ka jedinom oku koje joj je bilo otvoreno. Zatvorila ga je na nekoliko sekundi, dajući mu do znanja da je dobro čuo.

„To je bilo povezano sa mnom?”

Klimnula je glavom.

Bes je pokuljao kroz njega. Vene su mu nabubrile i pulsirale. Ali glas mu je ostao savršeno smiren. „On će umreti.” Izgovorio je to kao činjenicu, s nedvosmislenim značenjem. Rekao joj je da može da se kladi u to. „Stenli Rodarte će umreti.”

Sada mu je bilo jasno zašto je odbila da zove policiju. Rodarte bi joj stavio do znanja da bi optuživši njega usledila repriza, i to mnogo gora nego batine koje je sad dobila.

Najodvratnije od svega bilo je to što ju je Rodarte izmučio samo da bi Grifu poslao poruku. U tome je uspeo. Grif je poruku pročitao jasno i glasno. Rodarte još nije završio s njim.

Pa, kaži dragička, drkadžijo, pomislio je Grif. S tobom sam tekpočeo.

„Platiće on meni zbog ovoga“, šapatom se zakleo Marši. „Kunem ti se.“

Stisnula je njegovu ruku. Ponovo se sagnuo ka njenim usnama. Iz grla su dopirali izvitopereni zvuci, ali njeno upozorenje bilo je jasno. „Čuvaj ga se.“

9 .

Poziv je stigao u ponedeljak rano ujutro, samo što se probudio, ali još nije bio ustao iz lcreveta. Prevrnuo se, pospano potražio svoj mobilni telefon na noćnom stočiću, i otvorio ga. „Halo?“

„Gospodine Barket?“

To ga je razbudilo. „Da. Ovde.“

Nije se predstavila. Nije ni morala. „Da li ti odgovara danas u jedan sat?“

„U jedan sat?“ Kao da je morao da razmišlja o tome. Kao da bi mogao imati sukob. Kao da je imao nešto drugo u planu. „U jedan sat odgovara.“

„Evo i adrese.“ Dala mu je broj u ulici Vindzor. „Zapisao?“

„Zapisao.“

Prekinula je vezu. Grif je zatvorio telefon, a potom ležao držeći ga u ruci, držeći se za činjenicu da se to stvarno dešava. Zatim je seo prav kao strela. Trzaj u njegovim leđima bunio se dovoljno glasno i naterao ga da uhvati dah. Zbacio je pokrivač,

ustao iz kreveta, i sasvim nag gegao se kroz stan sve dok nije našao papir i olovku da zapiše adresu. Bio je siguran da to može da poveri svom pamćenju, ali nije hteo da rizikuje.

Otišao je u kupatilo. Stojeći iznad toaleta, pogledao je dole i promrmljao: „Nemoj da ti padne na pamet da te uhvati trema.”

Kao što se i očekivalo, lekarski pregled je prošao pobednički. Medicinska sestra mu je sredila da rezultati budu gotovi za samo dva dana. Izveštaj je pokazivao da mu je EKG normalan, pluća čista. Imao je nizak krvni pritisak, nizak nivo holesterola, kao i PSA - smatrao je da to ima neke veze sa prostatom. Broj spermatozoida je, naprotiv, bio visok. Odlično.

Izveštaj je, kao i broj svog mobilnog telefona, stavio u adresiranu kovertu sa zalepljenom markicom koju mu je Spikmen dao u tu svrhu, i ubacio u najbliže poštansko sanduče.

To je bilo pre dve nedelje. Otada, on se preselio u drugi stan i pocrneo.

Koristeći svoj novopristigli keš, napustio je mesto prepuno bubašvaba i preselio se u duplex. Živeći isključivo od gotovog novca izazvao je očekivane probleme. Obrve su se podizale kada je potpisao ugovor o izdavanju stana, ali menadžer celokupnog kompleksa uzeo je novac ne postavljajući suvišna pitanja. Njegov novi stan nije bio u najluksuznijem komšiluku, koje bi zahtevalo pisma preporuke i detaljniju proveru, ali ovo je bilo daleko bolje od prethodnog mesta.

Kompleks stanova imao je sigurnosnu kapiju, dobro održavan travnjak, teretanu, i bazen - što je objašnjavalo njegov taman ten. Pošto se uneo novi nameštaj i namestio sistem za slušanje muzike i plazma TV (najbolji izum ikad), nije imao šta drugo da radi nego da diže tegove - samo u trenutku uvrednosti razmišljao je da se ugoji - i da baza pored bazena.

Takođe, skoro svaki dan išao je u bolnicu da poseti Maršu, i uvek bi joj nešto odneo. Nosio je cveće sve dok se medicinsko osoblje nije pobunilo da se soba pretvara u zelenu baštu. Dvajt, koji se potvrdio kao njen postojan i pažljiv prijatelj, kritikovao je Grifa što nije maštovitiji. Talco joj je jednog dana doneo plišanog među. Sledećeg dana uneo je smešan šešir. „Da ga носиš dok ne

izadeš odavde i središ kosu", rekao joj je nežno joj stavljajući šešir na glavu.

Još uvek nije mogla da govori, ali svojim izražajnim očima odavala mu je svoju zahvalnost zbog njegovih dolazaka. Dvajt se obratio plastičnom hirurgu koji je, po rečima Dvajtove imućne i dobro očuvane klijentele, bio genije. Pošto je pregledao Maršu, hirurg je obećao sjajne stvari, ali rekao je da ne može početi dok se sasvim ne oporavi.

Još uvek je srkala svoje obroke kroz slamčicu, i svaki put kad bi Grif tome prisustvovao, njegov bes bi ponovo izbio na površinu. Ono što je on pretpostavljao bilo je da se Rodarte popeo do njenog potkrovlja odmah nakon njihovog susreta u garaži. Očekujući mušteriju, otvorila mu je vrata. Tražio joj je informacije o Grifu, a kada ih ona nije dala - zapravo nije ni mogla da otkrije nijednu - pokušao je batinama da dođe do njih.

S Rodarteovog stanovišta, to je bila neuspešna misija samo utoliko što i dalje nije znao Grifove buduće planove. Ali uživao je u terorisanju i unakazivanju prelepe žene koja ja bila Grifova poznanica. Činjenica da se može izvući da ne odgovara, samo zbog njene profesije, bio je bonus. Rodarte je bio ništarija, siledžija koji je uživao u nanošenju bola samo radi uživanja. Zadovoljenje njegove zlobe bila je sva motivacija koja mu je bila potrebna.

Grif nije mogao o tome da razmišlja a da se ne razbesni. Prilikom jedne posete bolnici, još jednom je načio temu prijavljivanja Rodartea policiji, ali strah i bol u Maršinim očima razuverili su ga.

„Neće se izvući tako lako", rekao joj je. „Obećavam ti."

Od napada, nije bilo ni traga ni glasa od Rodartea. Grif je znao gde da ga nađe, ali nije se usudio da ga traži. Rodarte bi voleo da Grif dođe i razvali vrata, preteći krvoprolićem. Nema sumnje u to da se nadao da će izazvati takvu nemarnu reakciju.

Grif neće pružiti Rodarteu zadovoljstvo da ga ponovo vrate u zatvor, niti je želeo da prijatelju u patnji još više otežava stvari. Tako da je, za sada, poštovao Maršine neizgovorene molbe i nije tražio odmazdu.

Danas su misli o Rodarteu bile zamagljene telefonskim pozivom Lore Spikmen. Mada je imao dve nedelje da se psihički pripremi, bio je iznenađen svojom nervozom. Da bi odvratio misli dok ne dođe vreme, otišao je da istrči pet milja, potom je dizao tegove u teretani. Cilj mu nije bio da se vrati na kilažu koju je imao dok je igrao fudbal, već da ostane vitak i snažan kao što je sada bio.

U bazenu je radio vežbe, ali kada mu je palo na pamet da previše naprezanja može biti štetno za seksualni učinak, odmah je izašao.

Pre nego što je oprao zube, očistio ih je koncem. Posekao je nokte. Obukao je svoj novi *armani* sportski sako. U dvanaest sati i trideset minuta napustio je stan. U dvanaest i trideset sedam bio je na datoj adresi. Imao je dvadeset tri minuta da ubije nekog.

Kuća je bila u uređenoj zoni koja je imala komšiluk organizovan u borbi protiv kriminala, a stanari su bili na oprezu od ljudi koji su se tuda motali i sumnjivo izgledali. Odlučio je da je bolje da ne čeka parkiran u ulici s drvoredom, jer bi tako u potpunosti odgovarao opisu.

Umesto toga, parkirao je u uzanom prolazu kroz koji je potom stigao do zadnjeg dela kuće, gde su bili pokriveni parking prostor i uredno dvorište, s dva javora dostojna poštovanja lcoja su bacala senku. Ograda je razdvajala imanje od kuća sa obe strane.

U ovom starijem komšiluku, ljudi su kupovali kuće da bi ih ili srušili i ponovo gradili u tako željenom šumovitom okruženju, ili potpuno renovirali. Grif je smatrao da je ovo drugo urađeno s kućom, jer je izgledalo da je ono što je ranije bila garaža sada bilo pretvoreno u sobu. Ali bilo je dobro urađeno, a kuća je zadržala svoj karakter i šarm.

Hondu je kupio od Vajata Tarnera. To nije bio auto koji je on želeo da vozi, ali dobro je išao. Mislio je da bi plaćanjem u gotovini za bleštavi novi auto - ubrzo pošto je potrošio depozit na duplex - samo izazivao socijalnog radnika, poresku, FBI. Čak ga je i njegov advokat sumnjičavo gledao kada ga je Grif upitao koliko traži za auto a zatim izbrojao novčanice od po sto dolara

kojim ga je platio. Turner ga nije pitao kako je došao do keša. Grif se nije dobrovoljno javio da otkrije tu informaciju.

Ostavio je *hondu* upaljenu da bi klima mogla da radi. Palčevima je udarao po volanu i pevušio kao pratnja kantri muzici koja se čula na radiju. Na otvaranju jedne od utakmica *Kaubojsa* na domaćem terenu, ovaj pevač pevao je himnu, a potom, na poziv vlasnika, odgledao sve četiri četvrtine pored terena.

Nakon lake pobede protiv *Tampa beja*, od Grifa je zatražio auto- gram. Ovaj momak je bio nova seksi zvezda. Osvojio je nekoliko *Gremija*, ali dok je Grifu pružao program i olovku, govor je stalno prekidao mucanjem i zastajkivanjem. Bio je fasciniran što tako blizu stoji jednoj zvezdi i jezik mu je bio vezan.

Danas, ovaj pevač ne bi ni pišao na njega ni kad bi se zapalio.

Uprkos muzici sa radija i sopstvenom pevušenju, čuo je njen automobil. Zaključao je *hondu*, duboko uzdahnuo, izdahnuo i izašao iz auta.

Pratio je prilaz kući sa zapadne strane i prišao joj na malo verandi kad je ona otključavala ulazna vrata. Osećajući da je tu, okrenula se, iznenađena. „Oh.“

„Zdravo.“

„Nisam videla da si već stigao.“

„Parkirao sam iza kuće.“

Ponovo je rekla: „Oh,“ a potom užurbano otključala vrata i ušla ispred njega. Zatvorila je vrata čim se sklonio sa praga. Malo predsooblje vodilo je u dnevnu sobu. Prozorski kapci sa otvorima za vazduh bili su zatvoreni preko širokih prozora, pa se soba nejasno videla. U suštini bila je četvrtastog oblika, s malim kaminom u sredini jednog zida, a pod je bio od tvrdog drveta, sa standardnim nameštajem.

Spustila je remen svoje tašne s ramena, ali stegla ju je preko grudi, kao da se plašila da će joj oteti. „Mislila sam da ću stići pre tebe.“

„Živim u blizini.“

„Shvatam.“

„Dve-tri milje. Stigao sam brže nego što sam očekivao.“

„Da li si dugo čekao?"

„Ne predugo. Ali ti ne kasniš. Stigla si tačno na vreme."

Tokom briljantne konverzacije, podesila je termostat na zidu. Prohladan vazduh počeo je da se kovitla kroz ventilaciju na plafonu. Grif je bio zahvalan. Počeo je da se znoji. Hteo je da skine svoj sportski sako, ali pomislio je da bi skidanje odevnog predmeta, bilo kojeg odevnog predmeta, ona mogla da protumači kao sugestivan čin. Budući da nije imao ideju kako sve ovo treba da se odvija, smatrao je da je bolje da pusti da ona vodi, čak i ako je zbog toga trebalo da se znoji.

Ona je bila obučena kao za kancelariju. Njen komplet je bio crne boje, ali od nekog laganog materijala. Lan, tako je bar mislio. Suknja je dopirala do vrha njenih kolena, sako je bio strukiran. Ispod njega nosila je bledoružičastu bluzu koja je bila zategnuta preko grudi i izgledala je mekano. Nakit isti kao pre. Crne sandale s visokim potpeticama. Nokti na nogama bili su lakirani bojom slonovače i bisera.

Sve to je primetio na verandi dok je išao iza nje. Sada se nije usuđivao da je šmekne, jer je bila napeta kao žica na klaviru. Ponašala se nervozno i poslovno. Da je na čelu imala natpis *NE DIRAJ*, ne bi bilo ništa jasnije to kako se osećala što je sama s njim.

„Tamo ima nekih časopisa." Pokazala je na veliki ormar u ćošku. „I TV sa... s video-kasetama." Istovremeno su pogledali u zatvorena vrata ormara, a onda ponovo jedno u drugo.

„U redu", rekao je.

„Daj mi nekoliko minuta. Onda, kad god budeš bio spreman, ja ću biti u spavaćoj sobi."

Rekavši to, izašla je iz dnevnog boravka, niz predsoblje, ušla u prostoriju na kraju hodnika, i zatvorila vrata.

Pa, sada je barem znao kako će to sve izgledati. Obaviće to onako kako to rade bodljikava prasad.

Zbacio je svoj sako i presavio ga preko naslona stolice. Otišao je do ormara i otvorio dupla vrata. Ormar je sadržavao pornografsko blago. Prelistao je zalihu časopisa. Gomila mogućnosti. Za svakog ponešto. Ista situacija i s kolekcijom video-kaseta.

Ko je nakupio ove stvari, pitao se. Foster? Ona? Nekako nije mogao da ih zamisli kako ulaze u videoteku sa tri iks i pregledaju naslove, tražeći nešto što bi njega uzбудilo. „Šta misliš, šta bi se njemu svidelo, dušo? *Između bliznakinja* ili *Euro stisak?*”

Možda su Manuela poslali da obavi taj posao; jedan od časopisa bio je na španskom. Možda je Manuelo bio u porno-industriji. Možda to objašnjava njegov neinteligentan osmeh.

Grif je znao šta ovo razmišljanje znači: odugovlačenje.

Zalutao je u kuhinju u zadnjem delu kuće. U frižideru je bilo flaširane vode i pakovanje od šest dijetalnih kola. Uzeo je flašu vode, odvrnuo poklopac, otpio malo dok je ulazio u ono što je nekad bila garaža, a sada soba sa suncem, mada nije mnogo sunčeve svetlosti ulazilo kroz navučene roletne. Kuća je bila izolovana koliko i gospođa Spikmen.

Vratio se u dnevni boravak i seo na kauč naspram velikog ormara. Svukao je svoje čizme, razmrdao prste, i pokušao sebi da kaže da mu je udobno i da je opušten. Ponovo je prelistao časopise, a fotografije na sjajnim naslovnim stranama pokrenule su stvari. Ali odlučivši da mu se više sviđa njegova mašta, sklonio je časopise u stranu, ispasao košulju i otkopčao farmerice.

Naslonio se na ukrasno jastuče na kauču, sklopio oči i prisetio se noći s Maršom. Erotske slike odmah su bile zamenjene njenim slikama u bolničkom krevetu, gde je izgledala kao da je došla iz rata.

Sranje!

Pre nego što ga je izgubio, pretraživao je svoj um ne bi li našao nešto što bi ga držalo dignutim. Šta mu je skoro zagolicalo maštu ili čak podstaklo radoznalost? Pretraživanje je trajalo samo nekoliko sekundi, ali bila je to prava stvar, zaista. Istog trenutka se uzбудio.

I onda kad se stvarno koncentrisao na to...

Kucnuo je na vrata. „Možeš ući.”

Otvorio je vrata i zakoračio u spavaću sobu. Bila je u potpunosti opremljena, iako se kasnije nije mogao setiti ničega osim čaršava pastelnih boja kojima je bila pokrivena do struka. Ležala je na leđima, s jastukom ispod glave, stegnutim šakama na stomaku. I dalje je na sebi imala ružičastu bluzu, a on je mogao da vidi deo bretele od grudnjaka na njenom ramenu.

A ispod čaršava?

Njen sako i suknja bili su savijeni preko stolice. Sandale su bile pored kreveta.

Gaćice? Nije ih video. Na njoj ili ne?

U svakom slučaju, bilo mu je drago što je poslušao svoju intuiciju i ostao obučen. Očigledno, skidanje nije bilo u planu.

Ali iz neophodnosti, farmerice su bile otkopčane. Njen pogled u tom pravcu bio je tako kratkotrajan da se on pitao da li je uopšte registrovala ono što je videla pre nego što je pogled uperila gore prema plafonu, zadržavši ga na jednoj tački.

Otišao je do druge strane kreveta i okrenuo se od njega. Ona ništa nije rekla, pa nije ni on. Skinuo je farmerice, ali ostavio je bokserice. Kao dopunu - bukvalno - diskretno ga je stisnuo kroz šorc i osetio razuveravajuće kapljice koje su navlažile tkaninu. Leđima uz nju, podigao je čaršav i legao. Osećao se smešno skromno navlačeći čaršav preko nogu, ali uradio je tako.

Ležao je na leđima. Takođe buljeći u plafon, tridesetak sekundi. Ali to je stvarno ubijalo raspoloženje, da ne spominjemo opasnost u kojoj je bila njegova sposobnost da napravi dete.

Ležeći na svojoj strani kreveta okrenuo se prema njoj. Nije govorila, čak ni treptala. Ali raširila je noge. Noga bliža njemu napravila je kontakt. Spoljna strana njene butine srela se sa vrhom njegove. Blagi dodir kože dao mu je potrebnu snagu.

Podigao se, smeštajući se između njenih nogu, skinuo je bokserice pored njenih kukova. Podigla je kolena, ne na naročito izazovan način, ali barem su bile anatomske nameštene za seksualni odnos. Ispipavao je tamo gde je trebalo da ispipava.

Srce mu je lupalo. Nema gaćica. Samo... ona.

Okrenula je glavu u stranu i zažmurila.

Što ga je razljutilo. Znao je da će ovo biti neprijatno. Čak teško. Do sada nije uradila ništa da to imalo olakša. Dok se on tamo trudio da održi u glavi prljave misli da bi se uzbudio, šta je ona radila? Očigledno ništa. Masturbacija verovatno nije bila u njenom rečniku, ali da li je mogla da učini nešto čime bi bila prijemčivija? Ako ne zbog njega, a onda zbog sebe. Zar nije mogla da pomeri kukove samo malo više? I li da ih pomera napred-nazad? Uzme ga za ruku i odvede kući? *Nešto?*

Jedina stvar koju je uradila bila je okretanje glave od njega.

Što je više razmišljao o tome, sve više je bio besan. Ovo je bila njena ideja, ne njegova. Ona je dirigovala, a ne on. Zar nije želela razgovor pre ovoga? U redu. Ionako nije imao šta da joj kaže.

Da li je htela da to urade obučeni? Što se njega ticalo, u redu.

Bez predigre? Kome to treba? Njemu ne.

Želela je da okrene glavu u stranu kao da će biti žrtvovana ili nešto slično? Pusti je da radi kako hoće.

Htela je da leži ukrućena i tvrdoglava kao daska? Dobro.

Ali nije bilo dobro, jer ubrzo je postalo jasno da ne može da prodre a da je ne povredi, a pomisao na to da će je povrediti...

„Uradi to“, rekla je.

Tako je i bilo.

Nakon toga, biologija i prvobitni instinkti preuzeli su stvari. Čvrst otpor samo ga je prisiljavao da gura jače, dublje. Zažmurio je, ali samo zato što nije mogao da podnese izraz na njenom licu. Tako je rekao sam sebi. Pokušao je da isprazni mozak od svih misli osim onih o novcu koji će dobiti.

To je to. Misli na novac. Nemoj misliti na nju. Nemoj misliti o tome kako se ona oseća ili kako je tesna... Sranje! Nemoj misliti o tome kako je tesna. Nemoj misliti... ah, do đavola...

Uz dugačko stenjanje, ispraznio se, a onda zaboravio pravila i srušio se na nju. Lice ostalo je utisnuto u jastuku, blizu njene glave, pramenovi kose uvijali su se oko njegovog nosa, dok nije uhvatio vazduha.

Ona se nije pomerila kad se podigao i povukao. Jednostavno je ležala tamo, lica još uvek okrenutog ka zidu, zatvorenih očiju, s vertikalnom borom mrgođenja između obrva. On je ustao iz

kreveta, navukao bokserice i ušao u farmerice. Kada je završio zakopčavanje i nameštanje kaiša, pogledao je preko ramena. Ona je spustila kolena. Čaršav je opet bio navučen do struka. Ležala je s jednom rukom preko očiju.

„Da li si dobro?”

Samo je klimnula glavom.

Stajao je tamo, osećajući se krivim iako nije znao zašto. Osećao se kao onda kada ga je Eli uhvatila kako iz njenog novčanika krade novčanicu od deset dolara, a zatim je insistirala da je zadrži. Otvorio je usta da nešto kaže, ali ona nije gledala u njegovom pravcu. „Ako ležim ovde oko pola sata, to povećava šanse da zatrudnim. To je sve.”

„Oh. Znači, dobro si?”

„Da.”

Nije mu zahvalila. Sigurno nije bilo podesno da on zahvali njoj

Navlačila je sako kad je ulazila u dnevnu sobu. Videvši ga na kauču, zastala je, šokirana što je i dalje tu. Ocenivši po njenom izrazu lica, uopšte nije bila srećna zbog toga. Uvukla je ruku u rukav i namestila sako. „Zašto nisi otišao?”

Ustao je. „Ja...”

„Trebalo je do sada već da odeš.”

„Ja...”

„Nije trebalo da čekaš, gospodine Barket.” Glas joj je zvučao kao cepanje tkanine. Ili je bila ljuta kao đavo, ili je bila na ivici histerije. Nije bio siguran da li je bila jedno ili drugo, ali ovo je bilo najviše emocija koje je ikad video kod nje. Obrazi su joj bili crveni. Smirena, hladnokrvna i pribrana dama velikog imanja samo što nije pukla. „Zašto nisi jednostavno *otišao*?”

Tiho je rekao: „Tvoj auto je zablokirao moj.”

Iste sekunde, njegov stav je prešao od rigidnog do opuštenog. Polako je izdahнула, vrhovima prstiju dodirnula je čelo, potom upaljene obraze drugom stranom prstiju, i zbunjeno pogledala. „Oh.”

„Ja bih ga sam pomerio, ali kod tebe su ključevi.”

Gestikulacijom je pokazala na tašnu. Pogledala je nadole, gde je visila. „Dobro.” Zatim, opet promenivši stav u *držim svepod*

kontrolom, ja sam poslovna žena, rekla je: „Izvinjavam se što te zadržavam.“

„Nema problema.“

„Trebalo je da uđeš i kažeš mi.“

„Ako ležanje posle... pomaže... znaš... ne bi mi smetalo da pričekam. Poenta svega ovoga je da ti zatrudniš.“

Klimnula je glavom, a potom pogledala na ručni sat. „Moram da idem, ili ću zakasniti na sastanak. Hoćeš li resetovati termostat, molim te?“

„Naravno.“

„Samo zatvori vrata za sobom. Zaključaće se sama. Bićemo u kontaktu, kako god bilo.“

Nije mogla dovoljno brzo da ode odatle, a njena žurba da ga ostavi učinila je da se on oseća zlobno. Odlučio je da neće ništa reći. Ako je pametan, neće ništa reći.

Ali.

Rekao je: „Pitao sam se zašto si se ti složila sa ovim, gospodo Spikmen.“

Već na pola puta do izlaza, zastala je, okrenula se i pogledala u njega. „Znaš zašto, gospodine Barket? Želim dete.“

„Ali ovo?“ Dodirnuo je svoj cibzar, a onda pokazao ka njenom stomaku. Gestikulacija je izazvala emotivno uzbuđenje u njenom hladnom držanju. Nešto od boje vratilo se u njene obraze. Prišao joj je, zastavši samo nekoliko koraka dalje. „Posle susreta s vama dvoma, skoro da sam mogao da razumem tvog muža.“

„Nama nije važno da ti razumeš. Niti neophodno.“

„Okej. Recimo da sam, zbog samog sebe, hteo da razumem. Tvoj muž je ekscentrik, možda čak i lud, ali gledavši na ovo dete i naslednika iz njegovog ugla, iz ugla bogatog čoveka, mogao sam da shvatim. Nekako.“ Odmahnuo je glavom, mršteći se zbog čitave zbrke. „Ali tebe nisam mogao da dokučim.“

„Nemoj se ni truditi.“

Napravio je još jedan korak bliže njoj, opkoljavajući je, čineći da se oseća neugodno. Želeo je to, jer se u spavaćoj sobi osećao zbog nje kao vandal koji siluje seosku devicu. „Zašto, pitao sam se, zašto bi ti pristala na pravljenje bebe na ovaj način?“ Njegove oči zadržale su njen pogled. Spustio je glas. „A sada znam.“

Hladno, ona reče: „Sada?“

„Sada kada znam zašto je tvoj muž u invalidskim kolicima.“

* * *

Mogu ja to, Lora je tvrdila samoj sebi ulazeći u salu za sastanke. Svi drugi su se već okupili. Pomerila se ka začelju stola. „Izvinjavam se što kasnim.“

„Obećali smo da nećemo reći Fosteru“, jedan od šefova odeljenja se našalio.

„Hvala vam. Svi znamo da je tačnost za njega religija.“

„Ručak je dugo trajao?“ neko ju je zadirkivao.

Ruka joj je samo malo posrnula kad je posegnula za bokalom vode. „Ne, samo poslić koji je trajao duže nego što sam očekivala.“

Poslić nije trajao tako dugo. Nego njen oporavak od njega. Pitala se kako žene koje imaju vanbračne ljubavne afere usred dana završavaju poslepodneva sa imalo smirenosti. Bila je sigurna u to da će je, kad se vratila u kancelariju, njena asistentkinja, Kej, optuživački pogledati i reći: „Ti si upravo imala seks.“

Očigledno nije bilo nikakvih vidljivih znakova u vezi s tim kako je provela svoju pauzu za ručak. Kej se ponašala prema njoj kao i uvek, efikasno je podsećajući na sastanak dok joj je pružala gomilu telefonskih poruka poredanih po važnosti.

Ostalima, ovo je bio običan ponedeljak. Fosteru, ovo je bio dan od monumentalnog značaja. Za nju, dan značajne dvosmislenosti. Foster je provodio dan kod kuće. Ona nije imala taj luksuz. Morala je da se suoči sa skupom šefova korporacije, a nepun sat ranije, upražnjavala je seks sa strancem.

Da, isključivo u svrhu rađanja, i da, učinila je to uz blagoslov svog muža, i da, zarad njihove zajedničke budućnosti mogla je to opet da uradi sve dok ne budu imali uspeha. Ona *bi* to uradila.

Otpila ja gutljaj vode iz čaše, potom se osmehnula niz celu dužinu konferencijskog stola. „Ko je prvi na redu?“

„Ja“, reče čovek zadužen za prtljag. „Nažalost, imali smo incident u Ostinu. Fosteru se to neće svideti.“

Foster je i dalje bio veoma prisutan, ali u zadnje vreme ona je bila njegov zastupnik na nekim od sastanaka s direktorima. Svakodnevno putovanje u kancelariju, kako god kratko bilo, i zajedno s Manuelom koji je to olakšavao, pokazalo se kao previše. Tako je Foster smanjio dane u kancelariji na dva nedeljno. Danima kada je bilo obavezno da se šefovi odeljenja sastanu, Lora je predsedavala, zatim bi mu uveče dala detaljan opis onoga o čemu se diskutovalo.

Za samo nekoliko kratkih godina, prešla je od postavljanja pitanja putnicima „Kafa ili čaj?“ do zamenika glavnog izvršnog činovnika. Kada ju je Foster zaposlio kao zamenika Hejzel Kuper, njen prelazak u menadžment prošao je glatko. Ona se godinama pripremala za takvo mesto. Tome je težila, i pošto joj se pružila prilika, osećala se sigurno da može da odgovori na izazove.

Ali, kada se opis posla proširio na postupanje sa onespособljenim mužem i preuzimanjem mnogih od njegovih poslovnih odgovornosti, prelaz i nije bio tako lak. Sve do tog momenta, nije morala drugima da poverava odgovornosti. Sada nije imala izbora. Manje i rutinske poslove koje je ranije obavljala sama, čak insistirala na tome, počela je da dodeljuje svojim podređenim.

Čak i tako, najveći deo posla ostajao je njen. Ni zadatke koje je radila za Fostera nisu mogli da budu predati nakom drugom. Samo je ona mogla da ih obavi, jer je Foster zahtevao da se obave određenim redosledom i na određen način, *njegov* način, lcoji je bio daleko precizniji od drugih. Njegovo insistiranje na savršenstvu stavljalno je pritisak na njeno vreme.

Bez obzira na to koliko težak ili zahtevan njen raspored bio, odbijala je da popusti. Odustajanje, ili čak popuštanje, nije dolazilo u obzir. Radila je ono što je moralo da se odradi, i tako će i nastaviti.

Međutim, počela je da razmišlja o uticaju koji će materinstvo imati na izbalansiranost koju je ona pažljivo održavala. Kako može biti i mama puno radno vreme, što je želela, a da joj to ne oduzima od njenih dužnosti kao supruge, direktora odeljenja i zamenika glavnog izvršnog činovnika? Izgledi o žongliranju te

dodatne odgovornosti obeshrabrivala ju je. Ali ako - *kada* - bude morala da se suoči s tim, ona će to i učiniti.

Sada su druge stvari zahtevale njenu pažnju, kao što je ova s prtljagom. „Kakav incident?“ upitala je tog šefa odeljenja.

„Najgori. Ukradene torbe.“

„U pravu si. Fosteru se to neće svideti. Detalji?“

Objašnjenje je bilo poduže i povuklo je za sobom raspravu za stolom. Lora je pokušala da se koncentriše na to o čemu se pričalo, ali misli su joj lutale. Sposobnost da se fokusira jednostavno nije postojala.

Ostavila ju je u onoj maloj, urednoj kući u ulici Vindzor, zajedno sa svojim dostojanstvom.

Zašto si, pitao sam se, pristala da praviš bebu na ovaj način?

„Lora?“

Trgnula je misli nazad na trenutni posao. Svi su je gledali, a ona se pitala koliko puta su joj se obratili pre nego što je to shvatila. „Izvinjavam se. Misli su mi, na trenutak, odlutale.“

Pitanje je bilo ponovljeno. Lora je odgovorila. Sastanak je nastavljen. Dok se nije u potpunosti dovela u sklad, nisu je više zaticali mislima odsutnu. Ali čim se ukazala prilika da prekine sastanak, tako je i uradila. „Nastavićemo na sledećem sastanku, u redu? Imam ubitačan raspored po podne.“

Dok su ostali izlazili jedan po jedan, nilco nije delovao naročito radoznalo u vezi s njenom rasejanošću ili naglim prekidom sastanka. Džo Makdonald je zastao na izlasku. „Naporan dan?“

„Više nego obično.“

„Možda će te ovo oraspoložiti.“ Iza leđa, izvadio je veliki beli koverat i, uz mahanje, stavio ga na sto ispred nje. „Ta-da!“

„Šta je to?“

„Tvoja beba.“

„Moja *šta?*“

„Uh...“ Očigledno zatečen njenom zapanjenom reakcijom, rekao je: „Hteo sam da kažem, dugo si čekala na ovo. Pogledaj.“

Pošto se oporavila od njegovog izbora reči, otvorila je koverat i gurnula sadržaj da sklizne na sto. Umetnik je napravio prikaz

mlaznjaka *Sansaut* s novim i osobenim logoom na njegovom trupu, veličine jedanaest sa četrnaest.

„O, moj bože!" uzviknula je Lora. „Super izgleda, Džo! Stvarno super!"

Zadenuo je palčeve u tregere. „I mislio sam da će ti se svideti."

„Svideti?" rekla je, ne mogavši da zadrži uzbuđenje. „*Obožavam* ga." Dok je čitala reči odštampane na avionu, prešla je prstom preko crteža. „*Sansaut selekt.*"

Džo je bio ozaren. „Kao što rekoh, tvoja beba."

10.

Džo ju je napustio, i Lora je odlučila da iskoristi to što je sama u sali za konferencije. Ostala je da sedi u visokoj kožnoj fotelji u začelju stola -istoj onoj u kojoj je Foster sedeo kada ga je prvi put videla - i ponovo je pogledala u četvorobojni prikaz doteranog mlaznjaka.

Sansaut selektje bio koncept na kojem je ona radila više od godinu dana. Bila je to novina usmerena ka uslugama koje se pružaju putnicima poslovne klase, i nadala se njihovom uvođenju pre nego što konkurencija uradi nešto slično. Želela je da *Sansaut* bude inicijator, ne imitator.

Džo je izgledao iznenađeno što Foster još nije video plan. Loraje na njemu radila mesecima, i kada ga je završila, Džo je pretpostavljao da će ga odneti pravo Fosteru. „Ne", rekla mu je. „Želim da *Sansaut selekt* bude iznenađenje. Hoću da mu ga predstavim kao kompletan paket." „Želiš sve da odradiš do kraja."

„Tačno. Još uvek čekam neke analize tržišta i prikaze troškova. Kada budu gotovi, a ja stignem da ih proučim, izložiću mu ceo plan."

To je bilo neuobičajeno. Ranije su ona i Foster uvek radili u tandemu. Retko bi jedan napravio potez a da drugi nije bio

upućen u to. Tačno je da je htela da ga iznenadi celokupnim predlogom; takođe je tačno i da je uvek tražila njegovu nepodeljenu pažnju. A to nije imala već mesecima. Bio je prezauzet traženjem pravog čoveka s kojim bi začela njihovo dete.

Malo je o čemu drugom razmišljao, i pričao. Svaki razgovor je morao bar malo da bude u vezi s detetom i začecem. Sada je ta stvar preovladavala njihovim životima. Znala je da bi, ako bi zatrudnela, Foster bio stručnjak za prenatalnu negu, ishranu, vežbe. Sate bi provodio istražujući i pamteći svaki aspekt trudnoće. Nema sumnje u to da bi, svakodnevno, na grafikonu beležio razvoj deteta.

Jedanput su ga citirali u *Biznis viku* da je uspeh njegove avio-kompanije, velikim delom zbog njegovog OKO: opsesivno-kompulzivnog oboljenja. Novinar je mislio da se on šali. Ali nije se šalio.

Dijagnoza je bila postavljena još dok je bio adolescent, iako je simptome pokazivao još u ranom detinjstvu. Njegovi roditelji su mislili da je njegova kompulzivnost išla ruku pod ruku s njegovim briljantnim umom i da nije bilo mesta brizi. Ali kad je ta kompulzivnost počela da utiče na normalno funkcionisanje i svakodnevni život, njegovi roditelji su potražili psihijatrijsku pomoć.

Fosteru je dobio lekove da bi oboljenje držao pod kontrolom. Ipak, nije bio „izlečen“, i njegova opsesivnost u potpunosti je bila odgovorna za njegovo fanatično obraćanje pažnje na detalje, a samim time i za izvanredan uspeh *Sansauta*.

Osim ako vremenske prilike nisu bile razlog, kašnjenja pri dolascima i odlascima nisu bila tolerisana u avio-kompaniji *Sansaut*.

Isti broj kikirikija nalazio se u svakoj kesici. Prečesto je putnik bio prevaren, a to je avio-kompaniju koštalo novca.

Stjuardese i piloti nisu menjali svoje uniforme, čak ni manžetne ili nijansu najlon čarapa ako je to bilo protivno propisu.

Da je bio manje harizmatičan, Fosterova opsesivnost bi izazvala pobunu podređenih. Ali on je toliko lično razoružavao

da mu se povlađivalo. Većini je to bilo zabavno, nisu na to gledali s nestrpljenjem. Čak su ga i zadirkivali zbor toga. Na to se gledalo kao na nešto njemu svojstveno ali drago. Niko, čak ni njegovi najstroži kritičari, nisu mogli da ospore njegov uspeh.

Lora je imala drugačiji pogled na Fosterovo OK oboljenje, jer je živela s tim. Pokrivala ga je da bi kolege manje primećivale. Samo je ona znala do koje mere im to upravlja životom. Izgleda, sve više. Njegova kompulzivnost bila je sastavni deo njega. Ona je to prihvatila i tolerisala, jer ga je volela. Ali nekada je to bilo lakše. Ranije.

Lora je ustala i prišla prozoru, trljajući svoje ruke da otera jezu koju je uključena klima stvarala. Podesila je žaluzinu i kroz proreze

pogledala na saobraćaj koji je jurio autoputem. Mlaznjak *Sansauta*, samo nekoliko minuta od poletanja, uzdizao se ka zapadu: 3:45 za Denver, automatski je pomislila.

Posmatrala je mlaznjak dok se uzdizao, sunce se odbijalo o srebrni trup, zbog čega su je oči zbolele kada ih je zrak sunca probio. Ali onda je shvatila da je oči peku zbog potrebe da plače. Naslonivši glavu na ram prozora, čvrsto je zažmurila, pustivši suze da krenu. Prošaputala je: „Želim svoj život nazad.“

Foster je čekao da prođe godina od Ilejnine smrti pre nego što je pozvao Loru da izađu. U početku je Lora pogrešno protumačila njegov poziv, verujući da je zbog posla poziva na neki formalan događaj u dobrotvorne svrhe. Ali kada je nekoliko tuceta belih ruža bilo isporučeno u njen stan pre nego što će on doći po nju, počela je da misli da tu ima još nešto. Neosporno, od te pomisli proradili su joj leptirići u stomaku.

Do kraja večeri, nije bilo sumnje da je to bio *bonafide* sastanak. Da je Foster pitao bilo kog drugog šefa - recimo, glavnog finansijskog referenta - da mu se pridruži, ne bi ga uhvatio za obe ruke i poljubio ga u obraz za laku noć.

Njihovi večernji izlasci postali su sve učestaliji. Posle posla su zajedno išli na večere, nedeljom posle podne plovili su jezerima u blizini, a nedeljom su jeli večere koje je ona kuvala, kod nje. Prisustvovala je njegovim utakmicama u polu, a njega nije grizla

savest kad bi je nakon pobeđe poljubio pred svojim saigračima. Postala je njegov stalni pratilac na privatnim žurkama i javnim dešavanjima. Prestala je da prihvata druge pozive na izlazak, čak i one od drugara s tenisa, koji su je zadirkivali zbog novog dečka.

Tako frivolan nadimak nije mogla da pripoji Fosteru Spikmenu, mada se van kancelarije ponašao kao njen dečko. Što su više vremena provodili sami, zajedno, to su manje čedni bili njihovi zagrljaji. Počela je sve više misli da posvećuje njemu, njegovom osmehu, očima, manirima. Zatekla je sebe u romantičnom sanjarenju o njemu, kao ni o jednom čoveku pre, čak ni u pubertetu. Uvek je uživala u aktivnom društvenom životu. Imala je darežljiv broj momaka, i dovoljno ljubavnika da bi bila sigurna u svoju privlačnost, ali ne tako mnogo da bi trebalo da se stidi.

Među njima, niko se nije isticao, nije bilo razočaravajućih raskida, ili zamalo propuštenih veridbi. Sve romantične veze koje je ikad imala, od prvog sastanka u autu do poslednjeg čoveka s kojim je spavala, bile su uslovljene. Nisu smele da ometaju njenu ambiciju.

Što ju je sad stavilo u pravu zagonetku s Fosterom. Zbog poslovne povezanosti, nisu hteli da priznaju ni svoju sve veću intimnost ni žudnju za više. Ljubljenje i maženje ostavljalo ih je u groznici i frustraciji, ali oboje su bili odlučni da sačuvaju svoju poslovnu vezu.

Jedne večeri dok su bili sklopčani na kauču u njenoj jazbini i gledali TV, on je odjednom posegnuo za daljinskim upravljačem i ugasio TV. „Hvala“, rekla je. „I meni je bilo teško da pratim.“

„Lora, ja sam svim svojim srcem voleo Ilejn.“

Prepoznavši ozbiljnost tona kojim je govorio, uspravila se i pogledala ga u lice. „Da, jesi. Znam to.“

„Da je ona ostala živa, ja bih je zauvek voleo.“

„Ne sumnjam u to.“

„Uvek ću gajiti uspomenu na nju i godine koje smo proveli zajedno.“

Ništa od ovoga za Loru nije bilo iznenađenje. Videla ih je zajedno u bezbrojnim prilikama nakon prvog puta u njihovu

kući. Bilo je očigledno koliko su voleli jedno drugo. Nakon Ilejnine smrti, Foster je njoj u čast osnovao fondaciju za skupljanje novca za istraživanja u oblasti leukemije. On nije bio samo portparol sa čekovnom knjižicom, nego i advokat u pohodu i osoba koja bi se latila skupljanja novca u fondove. U smrti, kao i u životu, Ilejn je bila značajan deo njega.

Pomazio je Lorin obraz. „Ali Ilejn više nije tu. Ti jesi. A ja sam zalju- bljen u tebe."

Tu noć proveo je s njom. Većinu noći nakon te, provodili su zajedno. U kancelariji bi nastavili, kao i uvek, da izvršavaju poslove, da se ponašaju profesionalno i ophode se jedno prema drugom isto kao i prema kolegama. Bili su ubeđeni u to da niko ne zna za njihovu vezu, ali Lora je kasnije saznala da su se samo zavaravali. Svi su znali.

Jednog jutra, ušla je nenajavljena u njegovu kancelariju i stavila koverat na njegov sto. „Šta je to?"

„Moja ostavka."

Borio se da zadrži osmeh. „Ne plaćamo te dovoljno? Našla si bolji posao?"

Sela je u stolicu s druge strane stola. „Fostere, poslednja četiri meseca bila su najsrećnija u mom životu. Takođe i najbednija."

„Pa, nadam se da je to što si sa mnom srećan deo."

Nežno ga je pogledala. „Znaš koliko sam srećna što sam s tobom. Ali skrivanje čini vezu..."

„Prljavom?"

„Da. I ljigavom. Spavam sa svojim šefom. Kao žena od karijere, ne sviđa mi se ono što ta situacija implicira o meni. Ne sviđaju mi se konotacije koje bi saradnici mogli tome da pridodaju. Ne želim da se odrekнем svog posla. Naporno sam radila da bih postigla to što jesam. Znaš koliko volim svoj posao.

„Ali ja te se ne mogu odreći", rekla je, a glas joj je postao promukao od emocija. „Između ta dva, tebe volim više od svog posla. Tako da..." Pokazivala je na koverat na stolu. „Moram otići iz *Sansauta*."

On je podigao koverat i pogledao ga. Obrtao ga je i okretao kao da razmišlja o sadržaju. „Ili", rekao je, „mogla bi da se udaš za mene."

Ilejn Spikmen je napravila presedan radeći u odboru direktora, i niko nije vikao da je to nepotizam. Niko nije ni hteo. Kada su Foster i Lora objavili svoje planove ostalim šefovima i članovima odbora, jedina rasprava bio je datum svadbe i da li će na medeni mesec ići mlaznjakom *Sansauta*.

Ako se i desio neki razgovor koji je trebalo da ga polije hladnom vodom, o tome kalco se udaje za Fostera zbog njegovog novca, ili iz nekog drugog sebičnog razloga, Lora nikad nije saznala. Čak i da je bila svesna takvih priča, ona bi ih ignorisala. Dok su neki smatrali da je ono što se dogodilo bilo kao priča o Pepeljugi - baš tim rečima su napravili poređenje u novinskoj kolumni - ona je znala da je njen je- dini razlog udaje to što ga je volela, sasvim i potpuno. Nije htela da joj zli ljudi smetaju pretpostavkama.

Štampa je opširno pokrivala njihov brak iako nije bilo slika da proprate priču. Samo venčanje održali su u tajnosti, i pozvali su samo naj- bliže prijatelje u kapelu i posle na večeru.

Foster je platio prazna obećanja da se sele s njegovog porodičnog imanja, ali Lora je shvatila kolika bi to žrtva bila za njega. On je voleo svoj porodični dom i čvrsto ju je grlio kada mu je rekla da ga i ona voli i da tu treba da ostanu i stvore zajednički život.

Uselila se, i vrlo malo promenila od Ilejinog dekora. Kao i njegovo bogatstvo, i njegova ljubav prema Ilejn bila je još jedna strana njega. Lora nije osećala pretnju zbog u;pomene na njegovu pokojnu suprugu, ništa više nego što je bila zastrasena njegovim bogatstvom.

Foster je želeo da ona zatrudni pre nego što se vrate s medenog meseca na Fidžiju. Kada je ona protestovala, zadirkirivao ju je zbog njenog biološkog sata. „Imam trideset jednu godinu!“ uzviknula je.

Prislonio je uvo na njen stomak. „Ali ja ga čujem kako kuca.“

Bez obzira na to, molila je da joj da vremena da bude nevesta pre nego što postane majka. Kasnije se ta odluka pokazala kao užasno sebična, i zbog nje će uvek žaliti.

Prve godine bili su zauzeti nizvijanjem avio-kompanije i smirivanjem u okviru bračnog života. Mada, Lora je naučila da

je „smirivanje“ koncept nepoznat njenom mužu. Čovek se nikad nije odmarao. Što je više imao da radi, više bi bilo urađeno. Bio je neumoran, neprekidan generator energije. Imao je radnu etiku jednog Trojanca, ali bio je i zagovornik slatkog života. Njegova volja za život i življenje bila je zarazna. Lora je uživala u kovitlacu njihovog života.

Foster je koristio medije i redovno ih je hranio delićima informacija o avio-kompaniji čak i kada nije bilo stvarnih novosti, tako je *Sansaut* konstantno bio u mislima javnosti. Njegovo ime, zajedno s Lorinim, često se pojavljivalo u poslovnom delu novina.

Nacionalni časopis je pravio reportaže o njima, objavivši jednom sliku na kojoj igraju tenis u parovima s predsednikom i prvom damom. Televizijski magazin *20/20* radio je jedan segment o njima, reklamirajući ih kao tim koji je, uprkos onima koji su u toj industriji bili protiv, uskratio propalu avio-kompaniju. Pojavili su se u *Dobro jutro, Ameriko* da bi pričali o fondaciji Ileana Spikmen i medicinskom istraživanju koje finansira.

Kada su odlazili s jednog takvog događaja, doneta je odluka koja će im zauvek promeniti tok života.

Bio je utorak, noć. Prisustvovali su večeri povodom odlaska u penziju jedne ugledne ličnosti Dalasa. Hotel u kojem se održavala večera i imanje Spikmenovih bili su samo tri milje gradskih ulica udaljeni jedno od drugog.

Kada je momak za parkiranje dovezao Fosterov auto, Lora je otišla okolo do vozačeve strane. „Ti si mu nazdravio više puta nego ja“, rekla je.

„Mogu ja da vozim.“

„Zašto rizikovati?“

Ona je sela za volan. On je seo na suvozačko mesto. Razgovarali su o rasporedu za sledeći dan. Upravo ga je bila podsetila na sastanak sledećeg popodneva. „Sutra imam mnogo posla“, komentarisao je. „Ima li šanse da to promenimo?“

Tada se sve promenilo.

Vozač kamiona prošao je kroz crveno, greška koja ga je koštala života. Pošto nije stavio pojas, bio je izbačen iz svog kamiona kroz vetrobran.

U suprotnom, verovatno bi ga tek sečenje zbrke metala izazvane sudarom izvuklo iz automobila... kao Fostera. Kabina kamiona spojila se sa suvozačkom stranom Fosterovog sedana. Spasiocima je trebalo četiri sata da ga izvuku iz olupine.

Lora je od udara izgubila svest. Osvestila se u ambulanti, a prva misao bila je vezana za muža. Njena histerija pojačavala se zbog bolničara koji su je lečili. Iskreno su joj odgovorili: „Ne znamo ništa o vašem mužu, gospodo.”

Prošli su sati i sati agonije pre nego što su joj rekli da je on živ, ali u kritičnom stanju. Kasnije je saznala da je bio podvrgnut hitnoj operaciji saniranja obimnih unutrašnjih povreda koje su krvarenjem ugrožavale njegov život. Pošto je ona zadobila samo potres mozga, slomljenu ruku, nekoliko ogrebotina i modrica, na kraju joj je najzad bilo dozvoljeno da dođe na intenzivnu negu, gde se Foster borio za život. Specijalisti su dolazili i odlazili. Utišavajući glasove, savetovali su se. Niko nije delovao optimistično.

Dani su prolazili; Foster se čvrsto držao za život. Lora je bdela kraj njegovog kreveta dok su monitori, zvucima koje su ispuštali, pokazivali Fosterovu neverovatnu volju za životom.

Sve ukupno, imao je šest operacija. Na samom početku shvatila je da ortopedi znaju da nikada više neće hodati, ali operacije su obavili kao da je bilo nade. Koristili su pribadače i šrafove da ponovo spoje kosti koje se nikad više neće same pomeriti, osim ako ih neko ne pomeri. Drugi specijalisti su spojili krvne sudove radi bolje cirkulacije. Bio je podvrgnut drugoj operaciji abdomena da bi se zašila poderotina na crevima koja je prošla neprimećena tokom prve operacije.

Nije mogla da zapamti za šta su bile ostale operacije.

Tek nekoliko nedelja nakon sudara, Foster je bio obavešten o svom stanju i prognozama. Vesti je primio sa izvanrednim samopouzdanjem, hrabrošću i verom u sebe.

Kada su bili sami, on je posegnuo za Lorinom rukom, stisnuo je između svojih i uverio je da će sve biti u redu. Pogledao ju je s

neograničenom ljubavlju i iznova izrazio zahvalnost bogu što je ona izbegla ozbiljne povrede u nesreći.

Nikada nije tvrdio da je ona odgovorna. Ali tog dana, upiljenog pogleda, kroz suze je rekla ono što je znala da je on hiljadu puta pomislio, kao što je i ona. „Trebalo je da pustim tebe da voziš.“

Dve godine kasnije, besciljno zureći kroz prozor *Sansautove* sale za konferencije, i dalje je patila zbog odluke da one večeri ona vozi. Da li bi Foster vozio malo brže, malo sporije, čime bi sprečio da budu nasred raskrsnice kada se kamion nije zaustavio? Da li bi ga on unapred video i skrenuo da izbegne sudar? Da li bi on uradio nešto što ona nije?

Ili ako je sudbina diktirala da budu na tom mestu baš tog trenutka, trebalo je da ona sedi na suvozačkom mestu.

Foster nikada nije nagovestio da je ona kriva. Nikada nije ni spomenuo u njihovim kratkim razgovorima koliko je svako popio i ko je trebalo da vozi. Ali iako je ostalo neizrečeno, pitanje je uvek bilo prisutno: Da li bi se to desilo da je on bio za volanom?

Lora je priznala kako je beznačajno postaviti to pitanje. Pa ipak, pretpostavke su je mučile, kao što je znala da muče i Fostera. Otići će u grob pitajući se: *Šta bi bilo da...?*

Grif Barket je nekako saznao za nesreću. Nije ostala dovoljno dugo da bi o tome razgovarala s njim, ali kad bi on znao za razloge što je Foster bio u kolicima, sigurno bi razumeo zašto je ona pristala na ovaj ili bilo koji plan koji bi Foster smislio.

Foster nije umro, ali njegov život, kakav je bio dotad, završio se te noći u olupini. A Loru je izjedala krivica.

Dobiti dete, začeti na način na koji je Foster želeo, zahtevalo je vrlo malo od nje, uzimajući u obzir sve čega je on morao da se odrekne. Dete i naslednik jedan su od njegovih snova koji su mu te večeri bili oteti. Možda će se, ostvarivši taj san, ona osloboditi krivice, a time vratiti deo svog života kakav je ranije bio.

Nestrpljiva zbog samosažaljenja, okrenula se od prozora. Učinivši to, osećaj štipanja među nogama izazvao je da se trgne, koliko zbog prisećanja koja je budio, toliko i zbog fizičke nelagode.

Grifu Barketu je bilo teško da prodre u nju. To što je bila suva i nefleksibilna govorilo je mnogo o njenom privatnom životu, a to je bilo ponižavajuće. Ali on je barem imao osećajnosti da shvati njeno stanje i da okleva. Čak je izgledao nevoljan da nastavi, znajući da će je po- vrediti. U stvari, on je...

Ne. Neće razmišljati o tome. Neće razmišljati o njemu. Razmišljanje o tome učinilo bi ga ličnim. Ako bi postalo lično, njen razlog ne bi ništa vredeo. Razlog koji je koristila da bi sebe ubedila da pristane na Fosterov plan bio je da je *korišćenje surogat oca radi začeca isto tako klinički kao podvrgavanje veštačkoj oplodnji u sterilnom okruženju doktorske ordinacije, a i emotivno uplitanje nije bilo ništa veće.*

Ali osetljivost koju je osećala među butinama bio je mučni podset- nik da je bila s muškarcem; muškarcem koji se pomerao unutar nje; koji je doživljavao vrhunac unutar nje.

Kako je i jednog jedinog trenutka mogla da pomisli da će osećaj biti klinički?

1 1 .

Sportski bar je bio prepun i bučan, ali Grif je mislio da će skrenuti s uma ako provede još jedno veče zatvoren u svom stanu.

Pošto nije bilo ničeg konstruktivnog što bi tokom dana mogao da radi, večeri su bile naročito duge. Njegov ten već je bio previše taman da bi bio zdrav. Iako se držao strogog režima vežbi, vežbanje mu je dosadilo. Video je sve najnovije filmove, neke i više puta. Nadoknadio je čitanje knjiga. Sve što je smatrao zabavnim.

Marša je završavala svoj oporavak kod kuće, i preko Dvajta, tražila da je Grif više ne posećuje tamo. „Tokom oporavka, suočava se s mnogo toga. A sada sledi i plastična operacija”,

Dvajt mu je rekao. „Treba joj prostora. Siguran sam da će ti se javiti kad opet bude ona stara.”

Poruka je bila dovoljno ućtiva, ali Grif je mogao da čita između redova. On je predstavljao dodatnu, nepotrebnu komplikaciju. Ona ga nije krivila zbog onoga što se desilo, ali bilo bi sigurnije i zdravije, i za nju, i za posao, da ga drži na odstojanju.

Zbog toga, nije bilo ni tih svakodnevnih poseta bolnici kojima sa radovao. Bilo mu je dosadno. I, verovatno prvi put u životu, bio je usamljen. Biti izopšten iz društva nije isto što i izabrati samoću.

Jedna od stvari koju je mrzeo u zatvoru bio je nedostatak privat- nosti. Tokom tih pet godina, žudeo je za osamom, i zakleo se da kada bude izašao, nikad je više neće uzimati zdravo za gotovo. Ali barem kad je bio raspoložen za priču, imao je ostale zatvorenike da s njima mlati praznu slamu. Obroke je jeo s drugim ljudima.

Sada nije imao nikoga s kim bi išta mogao da radi. Prošli bi dani a on ni sa kim ne bi prozborio reč.

Mada po prirodi nije bio pričljiv. Kao što je Boli iskreno ukazao, oduvek je bio usamljenik. Nema sumnje da je ta tendencija bila produžetak njegovog detinjstva. Majka ga je zanemarivala i to ga je naučilo da bude sebi dovoljan. Za sve se oslanjao samo na sebe: sredstva za život, umirivanje i zabavu.

To obavezno oslanjanje na samog sebe razvilo se u karakternu oso- binu. Takođe je postalo i oružje koje je koristio da bi druge ljude držao na odstojanju - da li zato što mu se nisu sviđali, ili zato što im nije verovao. Nije shvatao zašto bi bilo kome dozvolio da utiče na njega. Čak je i neko usputno prijateljstvo zahtevalo previše. Da bi bio prijatelj, čovek mora davati kao i prihvatati. Grif je oba smatrao teškim. Trener i Eli su konačno to shvatili i prestali su da ga primoravaju da sklapa prijateljstva, pomirivši se s tim da više od bilo čijeg društva voli svoje sopstveno.

Ali u svom ranijem životu barem je bio blizu drugih ljudi, čak i ako se nije kretao među njima. U školi, s *Kaubojsima*, u Big Springu. Sada je stvarno bio usamljen. Tako je pre nekoliko

dana, iz čistog očajja, nazvao jednog od bivših igrača iz tima, jednog s kojim je bio prijatelj.

Bivši hvatač, koji je sad bio vlasnik uspješne softverske kompanije, čestitao mu je na izlasku iz zatvora i slagao ga rekavši da mu je drago što su se čuli. Ali kada je Grif predložio da odu na pivo, momak je izbacio tuce izgovora u roku od trideset sekundi, jedan od kojih je bio da se oženio.

„Ona je sjajna dama, nemoj me pogrešno shvatiti. Ali drži me na kratkoj uzici. Znaš kako je to.”

Zapravo, nije. Ono što je znao to je da je ovaj veliki, čvrsti bivši igrač nacionalne fudbalske lige radije želeo da Grif misli da je on papučar nego da ode s njim na pivo.

Večeras, ne želeći da provede još jednu noć u samici svog stana, Grif se obukao i otišao da traži gomilu ljudi. Našao je jednu u skupom sportskom baru u luksuznom komšiluku. Mesto je bilo ugladeno i pomodno, više su služili martinije voćnog ukusa nego pivo. Namenjeno mladima, lepima, i onima u dobroj formi. Grif je od svih prisutnih imao najbleđi ten.

U njega su piljile cure od dvadeset i nešto godina u oskudnim let- njim majičićama i kratkim suknjama. I on je piljio u njih, ali bez ikakvih ambicija, što je nekako bilo iznenađujuće, jer od Marše nije imao seks ni sa kim.

U stvari, imao je s Lorom Spikmen.

Nemoj zalaziti u to.

To bi sebi rekao svaki put kad bi mu misli odlutale u tom pravcu.

Ljudi su stajali u tri reda zbijeni oko kružnog bara. Morao je da čeka skoro pola sata da bi došao do slobodne šank stolice. Zauzeo ju je, naručio pivo i hamburger. Dok je jeo, gledao je bejzbol utakmicu na velikom TV ekranu koji je visio u sredini bara.

Primetio je brinetu koja je sedela u udaljenom kraju bara, naspram njega. Pokazala mu je osmeh i letimično dojkicu svaki put kad njen momak - ili muž, ili šta god je bio - nije gledao. Osim toga, Grif je pustio da drama u baru pulsira oko njega, a da on nije obraćao pažnju.

Razvukao je svoj obrok na pet delova *Rendžersove* utakmice. Da bi zadržao vlasništvo nad barskom stolicom, i da se ne bi vraćao u prazan stan, naručio je drugo pivo koje nije želeo.

Rendžersi su vodili sa tri poena. Imali su dobru sezonu. Da su došli do plej-ofa, on bi se zainteresovao. U suprotnom, nije baš voleo bejzbol. Nije mu imao smisao sport u kojem je savršena utakmica bila ona u kojoj se ništa ne desi. Ljubitelji bejzbola ne bi se složili, rekli bi da se svašta dešava i kada nema pogodaka, ali on to nije cenio.

Naravno, bilo je daleko zabavnije gledati kada bi se kladio na ishod.

Njegovo kockanje je započelo vrlo nevino. Kockao se iz zabave. Čak i dok je bio na Univerzitetu u Teksasu, zvao bi i stavljao opklade na utakmice Nacionalne asocijacije fakultetskih sportova, iako se nikad nije kladio na utakmicu *Longhorns*a. Ali želeo je. Odolevao je iskušenju da se kladi na svoje sopstvene utakmice sve dolc ga *Kaubojsi* nisu regrutovali.

Psihijatar koji ga je savetovao u Big Springu imao je teoriju. Rekao je da se Grif oseća krivim zbog svoje srećne sudbine. *Longhorns*i su osvojili nacionalno prvenstvo kad je on bio poslednja godina fakulteta. Za samo dva glasa izgubio je da bude nagrađen s Hajnsmanom. On je te godine bio izbor broj jedan i zavidna nagrada za *Kaubojs*e, čiji se bek veteran bio povukao iz igre. Kada je on potpisao za tim, njegova slika bila je na naslovnoj strani *Sports ilustrejtida*. Slava i sreća u dvadeset trećoj godini. Opojna stvar.

Psihijatovo objašnjenje bilo je da se kockao jer je podsvesno želeo da bude uhvaćen, kažnjen i da izgubi sve, uključujući trenerovu i Elinu

privrženost. Psihijatar je to naglasio. „Trener Miler je verovatno jedini na svetu kojeg si poštovao i prema kojem si osećao naklonost. Ipak si namerno uradio ono što si znao da neće moći da ti oprost, jedini čin koji bi izazvao nepopravljiv prekid u vašoj vezi.”

Njegova sažeta analiza bila je da je Grif podsvesno smatrao da treba da bude kažnjen za sve dobre stvari koje su mu se desile - počevši od trenera koji mu je pružio dom, i na kraju što je postao

bek *Dalas Kaubojsa* - jer u njegovoj najdubljoj, najmračnijoj biti, osećao je da ove blagodeti nije zaslužio. Njegova propast postala je samoispunjavajuće proročanstvo.

Možda je to bilo tačno.

A možda je to bilo sranje.

Kockao se, jer je bilo zabavno i jer je prolazio nekažnjen.

Onda, kad se jako zadužio, prestalo je biti zabavno. I više nije mogao da se izvuč.

Dok je sedeo i ispijao drugo pivo, trudeći se da mu to bude i poslednje, pitao se, tek tako, koja je količina novca bila prokockana na rezultat ove *Rendžersove* utakmice. Koliko bi njegovi bivši poslovni saradnici u fensi kancelariji u Las Kolinasu zaradili u ovih devet delova? Mnogo, mogao se kladiti na to. Vista bojsi su imali kladioničare koji su radili za njih po celoj zemlji.

Jedan manje, sada kada Bil Bendi nije više bio njihov zaposleni.

Grif se nadao da se balavi mali potkazivač polako okretao na ražnju na najjačoj vatri u paklu.

„Kladio si se na tu utakmicu?”

Zamišljen, Grif je okrenuo glavu na desnu stranu, da se uveri u to da se neko njemu obraća. Čovek na susednoj barskoj stolici prodorno ga je gledao, njegova gornja usna podigla se u ratoboran zloban osmeh.

„Pardon?”

„Ponovo ga pitaj." Iza prvog čoveka stajao je drugi. Njegov prkosni izraz slagao se sa izrazom njegovog prijatelja, a oči su mu bile podjednako krvave od previše pića.

Grif je smireno rekao: „Šta da me pita?”

„Pitao sam te da li si stavio novac na ovu utakmicu." Onaj na stolici podigao je prst prema televizijskom ekranu.

„Ne, nisam." Grif se okrenuo, nadajući se da je završio s tim.

„Ne kockaš se više?”

Ignorišući ga, Grif je posegnuo za svojim pivom.

Onaj na stolici rukom je zadao kratki direkt, zbog čega je bar bio poprskan pivom. „Hej, šupku. Zar me nisi čuo? Pitao sam te nešto."

Do sada je onima koji su bili najbliži njemu postalo jasno da se raz- menjuju naprasite reči. Muzika je nastavila da trešti kroz zvučnike uz skoro opipljive bitove. Akcija na TV ekranu se nastavila, ali konverzacija u baru stala je, jer je pažnja bila usmerena ka njima.

„Ne želim nikakve probleme", rekao je Grif šapatom. „Momci, zašto me ne ostavite na miru, odete negde i otreznite se, okej?" Ali on je znao da oni neće jednostavno otići. Drugi tip iza stolice približio se i opkolio ga. Grif mi je bio okrenut leđima, ali mogao je da oseti čovekov neprijateljski, izazivački stav.

Barmenu je očima dao do znanja da hoće račun. Barmen je požurio do kompjuterizovane kase. Grif je bacio pogled na brinetu koja mu je pre toga pokazivala dojku. Srkala je piće na slamčicu, posmatrajući ga preko smrznutog stakla. I njen pratilac ga je posmatrao.

Tip koji je stajao iza Grifove barske stolice reče: „Pretpostavljam da se on kladi samo na utakmice u kojima on baca loptu."

„Jebeni prevarant." Prvi tip je ponovo zadao kratki direkt, ovaj put jako. „Jebeni, jebeni, preva..."

Grifova šaka je udarila brzinom zmiје koja ujeda, zgrabio je čoveka za zglobove i tresnuo ga o bar kao *coup de grace* u takmičenju u obaranju ruku.

Zajaukao je od bola. Drugi se spustio na Grifova leđa kao madrac napunjen olovom. Grif je sišao sa stolice i pokušao da otrese tipa sa sebe. Culo se bučno kretanje nogu dok su se ljudi užurbano povlačili. Negde se razbila čaša. Dva izbacivača su se pojavila i skinula tipa s Grifovih leđa. „Prekinite."

Jedan od izbacivača je gurnuo Grifovo rame, gurajući ga nazad nekoliko koraka. Grif se nije opirao. Podigao je ruke. „Nisam tražio nikakve probleme. Nisam ih hteo."

Dva izbacivača su čvrsto zgrabila tipove koji su mu dobacivali i ispratili ih napolje. Oni su pijano protestovali, ali bili su izbačeni. Ali predstava nije bila gotova. Sve su oči ostale na

Grifu, pogotovo sada kada su ga prepoznali. Njegovo, šapatom izgovoreno ime, kretalo se kroz gomilu kao fleka koja se širi.

Barmen mu je uručio račun. Pre nego što je uspeo da izbroji novčanice, jedan mladić u modernom odelu stvorio se kraj njega. Bilo je očigledno da je on tu glavni. „Kuća časti“, rekao je barmenu, koji je klimnuo glavom i povukao račun.

Grif je zahvalio.

Ali izraz na mladićevom licu nije bio gostoljubiv. „Molim te da izađeš i više se ne vraćaš.“

Bes i neprijatnost situacije izazvale su da se Grifovo lice upali. „Ja nisam ništa uradio.“

„Molim te da izađeš i više se na vraćaš“, mladić je ponovio.

Grif je još nekoliko sekundi zurio u njega, zatim ga odgurnuo i krupnim koracima prošao pored njega. Gomila se razdvojila da mu raščiste prolaz. Kada je stigao do vrata, jedan od izbacivača mu ih je otvorio. Dok je Grif izlazio, izbacivač je promrmljao: „Jebeni prevarant.“

Napolju, vazduh se obmotao oko Grifa kao vlažni veo. Međutim, bolje bi mu bilo da zbací zasićenu, vlažnu atmosferu nego svoj bes. Gledao je samo svoja posla, nikoga nije povređivao, a momak u košulji, pored koje je Grif prošao u Najmanu, jer je izgledala pederasto, tražio je od njega da izađe i ne vraća se.

Ko ih jebe. Za delić tih para, jeo je bolje hamburgere u *Dejri Kvinu*, pa šta ga onda boli dupe?

Bilo ga je briga, jer je bio ponižen pred ljudima koji su ga nekada bodrili. Preći put od superzvezde *Dalas Kaubojsa*, okružen fotografima i obožavaocima koji vrište, do toga da ga izvode iz slavne pečenjare bio je popriličan pad.

Došao je do auta i otključao ga. Pre nego što je stigao da otvori vrata, neko ga je zgrabio odnazad i tresnuo o gepek.

„Nismo završili s tobom.“ Bio je to tip iz bara, onaj koji mu se prvi obratio. Njegov kompanjon je stajao odmah do njega. Nisu bili pijani. Bili su kao kamen trezni. A Grif je odjednom shvatio da oni nisu bili nezadovoljni navijači.

„Ovo je za moj zglob“, tip je zarežao. Svoju pesnicu je zabio u Grifov stomak.

Ne, pomislio je Grif dok su mu se kolena pretvarala u žele, ovi momci nisu sportski navijači koji su popili previše piva. Oni su suprotnost tome.

1 2 .

„Fostere?”

„Hmm?”

„Da li ćeš sutra doći u kancelariju?”

Spustio je knjigu koju je čitao i pogledao u Loru. Donela je kući papire iz kancelarije. Posle večere sedela je na dvosedu u biblioteci, preturajući po raznoraznim izveštajima. „Ako ti to želiš.”

„Neke od ovih stvari su previše za mene”, rekla je. „To su tehničke stvari i zahtevaju tvoj doprinos. Prošlo je skoro nedelju dana otkad si bio tamo poslednji put. Mislim da je važno da ideš u kancelariju kad god možeš.”

„Misliš miševi lcolo vode?”

Nasmešila se. „Ne, jer znaju da bih prijavila svakog ko popušta u radu.” Oklevala je, a onda rekla: „Mislim da je *tebi* važno da odeš.”

„O, ti misliš da *ja* popuštam.”

Stavila je ruke na kukove glumeći da je ljuta. „Da li pokušavaš da započneš svađu?”

„Dobro, nema više zadirkivanja. Ali ti shvataš, zar ne, da iako nisam fizički u kancelariji, to ne znači da ne radim.”

„Znam da ti je mozak uvek zauzet, ali kad si u kancelariji, dobijaš dodatnu infuziju energije.”

Zamislilo se načas. „Ti obavljaš i svoj posao i pokrivaš mene. Da li su duple odgovornosti postale previše za tebe?”

Pogodio je u žicu, i ona je reagovala. „Da li *ti* tako misliš?”

„Ne, uopšte. Samo sam primetio da izgledaš umorno.”

Pustila je to nakratko. „Brinem se za tebe, ne za sebe. Ti voliš *Sansaut*. To je tvoja pokretačka snaga. Ta avio-kompanija ti treba koliko i li njoj. I kad smo poslednji put izašli na večeru?"

Malo je trgnuo glavom. „Izvinjavam se. Kada smo promenili temu? Mora da sam to propustio."

„Nismo promenili temu. Ista je."

„Jeli?"

„Retko se viđamo s našim prijateljima. Ne mogu da se setim kad smo poslednji put izašli, ili kad je neki par bio kod nas na partiji karata ili nedeljnom doručku. Ovde boraviš većinu dana. Ja samo radim. Volim to, i ne žalim se, ali..." Napravila je pauzu, spustila bradu, i pustila da se rečenica izgubi.

„Dobila si menstruaciju."

Podigla je glavu, susrela njegov upiljen pogled, i kako su joj ramena polako tonula, klimnula je glavom. „Žao mi je."

Namrštio se sa žaljenjem. „Znao sam."

„Po kukanju?"

„Ne. Ovo je prvo jutro a da te nisam pitao da li si dobila."

„Fostere." Pogrešila je. Iza njegovog izraza nije se krilo žaljenje, nego samoprekor. Vredno je pratio njen ciklus i pitao ju je svakog dana, ponekad i više puta na dan.

„Ureкао sam jutros time što nisam ustao na vreme da te ispratim pre nego što si otišla na jutarnji sastanak. Kao prvu stvar, uvek te ujutru pitam za menstruaciju. Jutros te nisam pitao."

„Fostere, verovao ili ne, moja menstruacija ne zavisi od toga da li si se ti interesovao za nju."

„Kasnila ti je."

„Samo dva dana."

„Zašto ti je kasnila?"

„Ne znam."

„Ranije ti nikad nije kasnila."

„Obično ne."

„Ali zašto onda sada?"

„Ne znam, Fostere", rekla je, trudeći se da ne izgubi strpljenje. „Možda zbog stresa."

„Do đavola!" Tri puta je rukama udario o svoja kolica. „Kad nisi dobila pre dva dana, dozvolio sam sebi da počnem da se nadam. Trebalo je da te pitam. Da sam te pitao..."

„Ipak bih dobila menstruaciju."

„Nikad nećemo saznati."

„Ja znam. Temperatura mi se spustila, što je ukazalo da nisam trudna. Nekoliko dana sam osećala da ću dobiti. Zato sam se vukla i bila umorna. Nadala sam se da sam pogrešila, ali..." Čežnjivo je odmahнула glavom. „Plašila sam se da ti kažem."

„Nisi ti kriva. Dođi ovamo."

Njegov nežni glas prisilio ju je da ostavi papire. Kada je stigla do njega, on ju je smestio u krilo. Pažljivo je sela. „Nemoj dozvoliti da te povredim."

„Kao da bi mogla." Nasmušili su se jedno drugom, ali sve one činjenice o saobraćajnoj nesreći i gomila posledica koje je njihov život pretrpeo, koje su uvek ostajale neizrečene, opet su ostavili neizgovorene. S ljubavlju je stisnuo njena ramena. „Ovo je razočaranje, ali nije poraz. Učinila si sve što si mogla."

„Što očigledno nije bilo dovoljno."

„Uspeh je odložen. To nije isto što i neuspeh."

Zagnjurila je glavu u šake, mrmljajući: „Ti me tako dobro poznaješ."

„Znam kako tvoj preambiciozni um radi. Ponekad na štetu."

Pošto su oboje bili vrhunske ličnosti, uporedili su svoja detinjstva i otkrili da su, uprkos nemerljivom finansijskom jazu između dve porodice, podizani na sličan način. Njeni roditelji, kao i njegovi, mnogo su očekivali od svojih jedinaca.

I njen i njegov otac bili su dominantni, ali pružali su im ljubav. Pritisak da budu uspešni više se podrazumevao nego što se otvoreno iskazivao, ali to ga nije činilo manje efikasnim.

Njen otac je izgradio karijeru u ratnom vazduhoplovstvu kao pilot bombardera koji je dva puta služio u Vijetnamu. Posle rata, bio je probni pilot i instruktor. Po prirodi je voleo da izaziva đavola i da rizikuje, vozio je motor bez kacige, skijao se i na vodi i na snegu, skakao je s padobranom i išao na bandži džamping.

Umro je u snu. Cerebralna aneurizma. Nije znao šta ga je strefilo.

Lora ga je obožavala i teško je podnela njegovu smrt, ne samo zbog same bizarne nepravde smrti nego i zato što nije doživeo da vidi kako je postigla sve ciljeve koje je sebi zadala.

Njena majka je smatrala svog smelog supruga za nenadmašnog heroja. Obožavala ga je, i nikad se nije oporavila od šoka što ga je zatekla mrtvog u krevetu pored nje. Žalost je prerasla u depresiju. Lora je bila bespomoćna da zaustavi majčin neumoljivi pad, sve dok na kraju to nije Uzelo život njene majke.

Lora je uvek imala sve petice u školi; kao student držala je oproštajni govor na ceremoniji dodele diploma, bila član *Fi beta kape*. Postigla je svaki cilj koji je sebi postavila. Njeni roditelji su otvoreno pokazivali svoj ponos. Nazivali su je svojim vrhunskim dostignućem. Ali njihove smrti ostavile su je da oseća da ih je užasno izneverila.

Foster je to znao. Sada je uperila prstom u njega, govoreći: „Ne započinji s tim psihobrljanjem o tome kako nisam želela da razočaram svoje roditelje.”

„Dobro.”

„Ali o tome razmišljaš”, optužila ga je. „Baš kao što misliš da si ti kriv što me jutros nisi pitao za moj ciklus.”

On se smejao. „Ko koga dobro poznaje?”

Prstima je prošla kroz njegovu kosu. „Znam da ne voliš da menjaš rutinu, jer ako je promeniš, užasne stvari će se desiti. Zar to nije princip po kojem živiš, Fostere Spikmene?”

„A evo sada i dokaza kako je taj princip čvrst.”

„Zakoni prirode su takođe čvrsti.” Slegnula je ramenima. „Jajna ćelija nije bila oplodena. Jednostavno rečeno.”

On je tvrdoglavo odmahnuo glavom. „Ništa nije tako jednostavno.”

„Fostere...”

„Neosporno je, Lora. Nepisani zakoni upravljaju našim životima.”

„Donekle, moguće, ali...”

„Nema ali. Postoje kosmički šabloni koje ne treba narušiti. Kad se to desi, posledice su ozbiljne."

Spuštajući glavu, tiho je rekla: „Kao zamena vozača u poslednjem trenutku."

„O, bože. Sada sam te učinio još nesrećnijom." Spustio je njenu glavu na svoje grudi i mazio joj leđa.

Oko ovoga nije mogla da se raspravlja s njim. Sam pokušaj bio bi uzaludan. Ubrzo nakon venčanja, u pokušaju da bolje razume njegovu opsesivnu kompulzivnost, razgovarala je s psihijatrom. Objasnio joj je Fosterovo ubeđenje da nered izaziva katastrofu. Sablon se nije smeo narušavati. Serijali se nisu smeli prekidati. Foster je verovao u ovo svim svojim srcem, umom i dušom, i doktor joj je rekao da je uzaludno pokušavati ubediti ga u suprotno. „On se vrlo dobro nosi s tim", rekao joj je. „Ali bilo bi dobro da zapamtiš da, ono što je za tebe začkoljica, za njega je kaos."

Prečutno se složivši da ne pričaju o tome, sedeli su u tišini. Nakon nekog vremena, Foster je rekao: „Grif Barket će takođe biti razočaran."

„Da. Moraće da čeka bar još mesec dana na još pola miliona."

Nije pitao ništa posebno u vezi s njenim prvim susretom s Barketom. Kada je to večer stigla lcući, u detalje mu je ispričala sve što se dešavalo u kancelariji, ali nije mu rekla ništa o tome, sve dok on nije pitao. „Kako je prošao tvoj susret s Barketom?"

„Bio je lcratak. Uradio je šta je imao i otišao."

Nije išla u detalje, a on nije tražio više informacija, možda je osećao da bi joj zbog detalja bilo neprijatno.

„Znači, nazvaćeš ga za dve-tri nedelje?" upitao je sada.

Uspravila se i zagledala u dubinu njegovih očiju. „Da li želiš da ga nazovem, Fostere?"

„Da. Osim ako nije bilo nepodnošljivo za tebe."

Odmahnula je glavom, ali ipak je skrenula pogled u stranu. „Alco ti možeš to da podneseš, ja mogu."

„Zar se nismo tako dogovorili?"

„Da."

„To je ono što želimo."

„Znam. Nadam se samo da će se uskoro ostvariti.“

„To je ono što želimo.“

„Volim te, Fostere.“ Ponovo je naslonio njenu glavu na svoje grudi i rekao: „To je ono što želimo.“

Nedelju dana nakon tuče, Grif je počeo da misli da će preživeti. Prethodnih šest dana nije bio tako siguran.

Kučkini sinovi nisu bili dovoljno ljubazni da ga isprebijaju do nesvesti. I to je bilo namerno. Želeli su da bude budan da bi osećao svaki udarac pesnice, gruvanje i povređivanje oka. Hteli su ga svesnog da bi, kad su ga podigli za kosu i pokazali mu auto parkiran u blizini, on prepoznao Rodarteov maslinasti jednoličan sedan i video njegovo simpalično paljenje i gašenje farova. Nisu želeli da bude zbunjen i pomućenog uma. Hteli su da se seća batina i ko je stajao iza njih.

Zadobio je potres mozga. U fudbalu ih je nekoliko pretrpeo, pa su mu simptomi bili poznati. Iako nije iskusio amneziju koja ponekad prati potres mozga, mučnina, vrtoglavica i pomućen vid opsedali su ga dvadeset četiri časa.

Po pravilu, nije trebalo da se pomera, osim da mobilnim telefonom nazove hitnu pomoć na parkiralište. Ali put do hitne pomoći upleo bi papirologiju, policiju. Sam bog zna šta sve ne.

Nekako je uspeo da se popne do svog auta i odveze se kući pre nego što mu se oči zatvore od otoka. Otada, kljukao se *ibuprofenom* svaka dva-tri sata i pokušavao da pronade položaj u kojem bi ležao bez bola koji ga je ključao. Nije se brinuo za unutrašnje povrede. Profesionalac je znao kako da mu nanese štetu da je oseća, ali nisu hteli da ga ubiju. Da su hteli, bio bi mrtav. Hteli su da se moli za svoju smrt da bi se bolje osećao.

Ustajao je samo da bi vršio nuždu, i to tek kad bi mu bešika bila tako puna da samo što nije pukla. Kada bi napuštao krevet, koraćao je kao starac, savijen u struku, vukući noge, jer svaki put kad bi pokušao da ih podigne, probadajući bol u donjem delu leđa doveo bi ga do suza.

Juče se njegova pokretljivost poboljšala. Jutros je skupio dovoljno hrabrosti da ode pod tuš. Topla voda zapravo mu je prijala, jer je ublažavala bolove.

Spavaća soba je smrdela, jer nije mogao da menja čaršave. Pošto mu je dojadilo da svakodnevno gleda iste zidove, prvi put u nedelju dana napustio je svoju sobu. Kafa je zvučala sjajno. Shvatio je da je proždrljivo gladan. Stvari su išle nabolje.

Kajganu u tiganju skupljao je kašikom i trpao pravo u usta; tada se začulo zvono. „Ko, do đavola?" Nije mogao nikoga da se seti ko bi to mogao biti.

Stigao je do prednjih vrata i pogledao kroz špijunku. „Mora da se šališ", promrmrljao je. A zatim: „*Sranje*\"

„Grife?"

Grif je obesio glavu i tresao je u čudu zbog njegove loše sreće u fa- zonu *jebešve*. „Da. Samo trenutak." Petljao je oko brava koje su mu bile potrebne da obezbedi svoj dom nakon one noći kada je bio pretučen, plašeći se da bi se Rodarteove siledžije mogle pojaviti za drugu rundu.

Otvorio je vrata. „Zdravo."

Socijalni radnik zinuo je u njega. „Jebote. Šta ti se desilo?"

Džerija Arnolda je upoznao u njegovoj kancelariji nedelju dana na- kon telefonskog razgovora. Grif je mislio da bi susret licem u lice mogao da mu donese naklonost. Kada je odlazio s desetominutnog sastanka, znao je da je osvojio poene.

Sada je Arnoldovo pozitivno mišljenje o njemu bilo u opasnosti. Obično bi se Grif dizao uvis iznad niskog, zdepastog crnputog čoveka. Danas, pošto je Grif stajao pod uglom od šezdeset stepeni, u najboljem slučaju, otprilike su bili na istoj visini. „Šta se desilo?" Arnold je ponovio.

Pošto je ovo bilo Grifovo najduže izbivanje iz kreveta u nedelju dana, počeo je da oseća vrtoglavicu i nesigurnost. „Uđi." Okrećući leđa svom gostu, polako je otišao do najbliže stolice i spustio se u nju što je pažljivije mogao. Čak i tako, svaki bol koji je toplom vodom bio umiren, ponovo je bio uzdrman. „Odmori se, Džeri", rekao je, pokazujući na drugu stolicu.

Arnold se oblačio i ponašao kao birokrata i izgledao kao čovek sa ogromnim odgovornostima, a na mnogo toga morao je da misli: suprugu, hipoteku, nekoliko dece koju je trebalo podizati od plate vladinog zaposlenog. I da pazi na nepouzidane bivše

osuđenike. Stavio je ruke na kukove, podsećajući na trenera. „Reći ćeš mi, ili, šta?”

„Bio sam bačen u kavez s gorilama u zoološkom vrtu. Ta stvorenja umeju da budu jako mrzovoljna.”

Arnoldu nije bilo zabavno.

Grif je uzdahnio, rezigniran i bolan. „Naleteo sam na neke bivše obožavaoce. Prošlog, hmm, četvrtka, mislim.”

„I još uvek tako loše izgledaš?”

„Ne brini. Boli mnogo više nego što se čini.” Nacerio se, ali namrštene izraz drugog čoveka nije se pomerio.

„Da li si išao u hitnu pomoć? Da li te je doktor pregledao?”

Grif je odmahnuo glavom. „Nisam ni policiji prijavio. To je bilo samo nekoliko pijanaca. Zaskočili su me na parkiralištu restorana.” Napravio je gestikulaciju odbacujući važnost incidenta. „Ja se nisam lukao, pa se ne moraš brinuti da će podići optužnicu protiv mene.”

Konačno, Arnold je seo. „Da li ti se ovo često dešava?”

„Upućuju mi gadne poglede, ali ovo je prvi put da je negostoljubivost postala fizička. Kao što sam rekao, bili su pijani.” Dao je skraćenu verziju događaja.

„Da li misliš da je Vista iza toga?”

„Vista?” frknuo je Grif. „Da se Vista krije iza toga, ja ne bih bio ovde da ti o tome pričam, Džeri. Kunem se bogom. Mnogo bolje se osećam.”

Arnoldu nisu promakle graške hladnog znoja koje je Grif osećao na svom čelu, ali nije komentarisao. „Kako se inače snalaziš?”

„Dobro.”

Arnold je pogledao po stanu, zagledajući fensi TV, nov nameštaj. „Ovo je lepo mesto.”

„Hvala.”

Oči čoveka vratile su se na Grifa. „Kako plaćaš sve ovo?”

„Kešom. Do kojeg sam došao legalnim putem.”

„Kako?”

„Nema nikakve veze s Vistom, niti s bilo čim sličnim. Nisam prekršio nikakve zakone. Nisam se kladio.”

„Da li već imaš posao?”

„Razmatram dve opcije."

„Išao si na razgovor..."

„Ništa nije ispalo od toga."

„Šta je to bilo?"

„Nisam dobio posao, pa zašto je onda važno?"

Arnold se nije vidno uzrujao zbog Grifovog stava oko postavljenog pitanja, ali ponovio je na *nemoj mi srati* način. „Šta je to bilo?"

Rezigniran, Grif reče: „Pitao sam sportskog novinara da obavljam trčkanje za njega. Znaš Bolija Riča?"

„Čitam njegovu kolumnu."

„Predložio sam mu da budem honorarac. On me je odbio." Zapravo, Grifu je bilo drago što ga Arnold pritiska u vezi sa ovim. Nadao se da će socijalni radnik nazvati Bolija da mu potvrdi. Boli bi potvrdio da je Grif iskreno pokušao da sebi obezbedi zaposlenje.

„Još nešto?"

„Ništa konkretno." Grif se nadao da će Arnold stati na tome, jer se Grifu, u suštini, tip dopadao. Imao je truo posao, ali neko je i to morao da radi. Grif nije imao ništa lično protiv njega, i mrzeo bi da mora da ga laže.

„Javi mi se čim nešto nađeš. Dobro će izgledati u tvojoj dokumentaciji."

„Hoću. Čim nešto nađem."

„U međuvremenu, bez kladioničara, bez Viste."

„Do đavola, znam to."

„Bez obzira na to koliko obeshrabren budeš bio."

„Veruj mi, Džeri, ništa ne želim da imam s njima."

„Verujem ti." Rekao je to kao da je hteo da veruje, ali nije mogao. „Po- kušaj da izbegneš mesta na kojima bi mogao da sretneš fudbalske fanove."

Grif ga je značajno pogledao.

Zbunjen, rekao je: „Teško je to učiniti, znam, ali probaj da ne isprovociraš još jedan incident."

„Nisam ni ovaj izazvao."

„I to ti verujem." Ovaj je put zvučao sigurno. Ustao je da krene. Grif nije hteo da se njegovo olakšanje vidi. „Ostani gde si", rekao je Arnold kada je Grif pokušao da ustane. „Sam ću izaći." Okrenuo se da ode, a onda se vratio. „Da li si išta čuo od Stenlija Rodartea?"

Grifu je bilo drago zbog skrivenog efekta koji su otekline i modrice imale na njegov izraz lica. „Zapravo, pojavio se ispred zatvora onog dana kada sam bio pušten." Priznao je, u slučaju da je trik pitanje. Arnold bi mogao da bude u kontaktu s Vajatom Tarnerom, koji bi mogao da spomene Rodarteovo nedobrodošlo pojavljivanje.

„Da li si tamo razgovarao s njim?"

„Ne." Istina, opet.

„On bi za tebe značio nevolju. Poslednja osoba koju bi želeo da vidiš."

„Možeš to ponovo reći."

„Voleo bih da znam ako bude svraćao. U stvari, moram znati."

„Naravno."

„Bio bi glup da ga primiš sam, Grife."

„Neću."

Zamišljen, Arnold je provukao njegovu kravatu kroz prste. „S obzirom na njegovu reputaciju, malo sam iznenađen što se drži na distanci. Ništa od njega od dana u zatvoru, huh?"

„Ne. Ništa."

Toliko o nelaganju svom socijalnom radniku.

Grifa su dobro služile njegova fizička snaga i forma, i on se oporavio. Tokom te nedelje, praćene iznenadnom posetom Džerija Arnolda, otok oko oka i usta je spao, i njegovo lice je počelo da liči na ono od ranije.

Modrice su izbledele do ružne zelenkastožute boje, zatim je zelena počela da nestaje, što ga je ostavilo sa sveukupnim izgledom žutice. Duboka zasekotina iznad obrve smanjila se na liniju bledoružičaste boje. Sлагala se s bledoružičastom linijom preko jagodične kosti, što je bio trajni poklon koji mu je Rodarte lično isporučio one noći u garaži.

Rodarte je trebalo da odgovara zbog gomile jada. Uprkos onome što je rekao službeniku, Grif nije mogao da dočeka priliku da se osveti kopiletu.

I dalje nije mogao da nastavi sa svojim trčanjem od više milja, ali poslednja dva dana preplivavao je bazen. Mišići su ga boleli, ali to je bilo zbog vežbanja, a ne zbog toga što je bio izudaran pesnicama kao čekićem za meso.

Nije bio baš u punoj brzini, ali nije se više kretao kao da je devedesetogodišnjak sa artritismom u svakom zglobu. Sve se više osećao kao on, što je bilo dobro, jer je Lora Spikmen nazvala jednog dana dok je on izlazio iz kupatila.

„U jedan sat?”

„Meni odgovara.”

„Vidimo se tada.”

Pogledao se u ogledalu koje se pružalo celom dužinom vrata od kupatila. Kad je već ranije izbegla njegov pogled, danas bi mogla potpuno da se sakrije od njega. Njegov izgled se popravio, ali i dalje je izgledao kao da je dobio dobre batine.

Bacio je još jedan kritički pogled na sebe od glave do pete, spreda i otpozadi. *Dobra stvar je, pomislio je, što me neće videti golog.*

Lora mu je otvorila vrata, stala u stranu i pokazala da uđe u kuću.

Primetila je da ovoga puta ne nosi sportski sako. Obukao je belu rolku od oksfordske tkanine upasanu u farmerice, i kaubojke smeđe boje, koje je nosio i prethodna dva puta kad ga je videla. Nosio je malu belu papirnu kesu.

Zatvorila je vrata i pridružila mu se u dnevnom boravku baš kada je on skidao naočare za sunce. Jedva je uspela da se suzdrži

od dahtanja. Njegovo lice, naročito predeo oko očiju i duž vilice, bio je sav u modricama.

Procenjujući po nezdravoj boji modrica, bile su oko nedelju dana stare. Mora da su mnogo gore izgledale kad su bile sveže. Posekotina iznad obrve bila je nova. Ona iznad jagodične kosti bila je bleđa nego mesec dana ranije.

Ili je bio sklon nezgodama, ili...

Nije htela da nagađa oko onog *ili*. Nijedna od mogućnosti koje su joj odmah pale na pamet nisu bile dobre.

Primetio je da pilji u njega, ali pošto nije ni priznao ni objasnio svoj prebijen izgled, ona nije pitala. Sunčane naočare i kesu stavio je na stočić za kafu, a onda nekoliko trenutaka stajao gledajući u zatvorena vrata velikog ormana pre nego što se okrenuo ka njoj. „Nije se primilo?”

Pošto se ona još uvek pitala pod kakvim uslovima je njegovo lice postalo tako puno modrica, trebalo je da prode nekoliko sekundi da bi pitanje doprlo do nje. Sklanjajući pogled, odmahнула je glavom. „Da jeste, ne bi sada bili ovde.”

„Ta
no.”

Još jedan ciklus na račun. Bez onog tihog zujanja, kuća je delovala neuobičajeno mirno.

„Pa...”

„Ja...”

Počeli su u isto vreme. Lora mu je dala znak da on kaže prvi.

Posegnuo je za malom papirnom kesom koju je poneo sa sobom i dodao joj. „Doneo sam ovo.”

„To nije, uh, nije vrsta koja ima spermicid”, rekao je. „Dva puta sam proverio, jer neki imaju. Mislim, imaju spermicid.”

Ne verujući svom glasu da će progovoriti, samo je klimnula glavom.

Kaubojke su se blago pomerile. „Samo sam mislio pošto...”

„Da. Hvala ti.” Požurila je ka spavaćoj sobi pre nego što je išta više moglo biti rečeno.

Kada je ušla, zatvorila je vrata i naslonila se na njih. Kesu je stegla u samrtnom grču. Dlanovi su joj bili vlažni. Biti ovako usplahirena bila je ludost. Ono što ju je u većoj meri usplahirilo

od tube lubrikanta jeste to što je on pomislio da je donese... što je uopšte razmišljao o onome što će danas raditi.

Stavila je svoju tašnicu na toaletni stočić i ušla u kupatilo. Ogledalo iznad lavaboa odražavalo je lik koji je bio iznenađujuće normalan. Tamna kosa. Sive oči skoro zelene, karakteristična crna tačka u desnom oku. Trouglasto lice, čelo blago šire od vilice. Punim i - tako su joj rekli - seksi usnama izbegnuta je preterana prefinjenost.

Boja lica bila je malo prejaka, ali to je pripisala podnevnoj vrućini.

Pre mesec dana, baš kao i danas, pažljivo je izabrala šta će obući, a to je bio najposlovniji kostim. Ništa previše ženstveno, i naravno ništa provokativno. Skinula je sako, suknju i cipele. Kao i prošlog puta, ostala je u majici kratkih rukava, ovaj put s jednostavnim ve-izrezom, svetloplave boje, ali previše tesnoj. Takođe je ostavila i tri srebrna lančića oko vrata, zbog čega se osećala manje golo.

Iz kese je izvadila kutiju, otvorila je i izvadila tubu. U slučaju da je on ipak pogrešio, pročitala je svako slovo. Dva puta.

* * *

Plašeći se da predugo traje, požurila je iz kupatila, presavila prekrivače i ušla u krevet. Skinula je gaćice i tutnula ih između madraca, kao što je i prošli put uradila. Čaršav je podigla do struka, a onda malo više.

Zaklopila je oči i pokušala da se opusti i kontroliše svoje grozničavo disanje. Srce joj je prebrzo lupalo. Čekanje njega bilo je mučno.

Šta je tamo radio?

Pa, naravno da je znala šta je radio. Samo se pitala *šta* je radio. Da li je sedeo uspravno? Ležao na dvosedu? Da li se uopšte osećao samosvesno? Da li je bio bar malo uzrujan zbog svoje sposobnosti da to obavi? Da li mu je palo na pamet da se zapita o čemu je ona razmišljala dok ga je čekala?

Ni prošli put, a ni danas, nije čula nikakav zvuk iz dnevne sobe, pa je mislila da se odlučio za časopis umesto za videokasete.

Ili mu možda ništa nije ni trebalo i jednostavno je maštao, prizivajući sopstvene pohotne slike. Sigurno je bio s bezbroj žena. Dok je bio fudbalska zvezda, žene su se verovatno bacale na njega. Nesumnjivo, mnoge bi se još uvek bacale. Imao je stotine erotskih iskustava koje je mogao da iskoristi.

Kakva mu se žena svidala? Visoka ili niska, vitka i sportski građena, ili puna oblina i punačka, plava ili crvenokosa? Brineta?

Njegovo kucanje bilo je tiho, ali ipak ju je prepalo. Duboko je uzdahnula. „Uđi.“

Zakoračio je u sobu. Zatvorio je vrata iako su njih dvoje bili jedini u kući. Čak i bez čizama, delovao je visoko u skučenosti te spavaće sobe. Oči su im se susrele na nanosekundu dok je prilazio krevetu. Seo je na ivicu, okrenut leđima.

Oklevao je nekoliko sekundi i podigao kukove tek toliko da može da svuče farmerice. Svukao ih je s nogu i ostavio da leže na podu. Mislila je da je skinuo i sokne, ali nije mogla da bude sigurna. Krenuo je da se zavuče među čaršave, zatim je promrmljao nešto što ona nije razumela. Pogledala je ka njemu, želeći da ga pita šta je rekao, kad je on zavukao palčeve za gumu bokserica i skinuo ih.

Bacila je pogled na pocrnalu liniju na njegovom struku. Između smeđe boje kože iznad i bele kože - dragi bože - ispod, bila je velika razlika. A onda se njegova rolka vratila na svoje mesto.

Podigao je čaršav i uvukao se pored nje. „Da li si ga stavila?“

„Da.“

Bez većeg uvoda od ovog, otkotrljao se na nju i svojim kolenima razdvojio njena. Njegovo prvo guranje smestilo je glavić penisa u nju. Ali jedva. Zažmurila je i okrenula glavu na drugu stranu, ali mogla je da oseti kako gleda dole ka njoj razočaran i besan.

Koristeći jednu ruku da se podupre, drugu je smestio između njihovih tela. Ona se stegla. Ali on nije dodirnuo nju, dirao je

sebe kratkim, brzim pokretima. Nekoliko puta su se njegovi zglavci očešali o nju.

Ubrzo je osetila zatezanje njegovih mišića. Disanje mu je postalo nejednako i vrelo. Tiho je zaječao tik pre nego što će skloniti ruku, gurnuo ga celog u nju i svršio.

Ruka koja je držala njegovu težinu popustila je. Svom težinom spustio se na nju. Potamnela koža i bela koža. Duboko je uzdahnio i polako ispustio vazduh. Drugačije je namestio svoju desnu nogu. Na unutrašnjoj strani butina osetila je njegovu mišićavu i čvrstu, grubu i dlakavu nogu. Rolka mu je bila blago vlažna od znoja. Vлага je curila kroz njenu majicu, na njenu kožu. Mogla je da namiriše njegov znoj. Sapun. Spermu.

Kada se pomerao, činio je to iznenada, kao neko ko je na ivici da zaspi a mišići se grčevito trzaju. Podigao je glavu i sebe, ali onda se trgnuo nazad na nju. Ne shvatajući šta se dešava, Lora je pokušala da ga odgurne.

„Smiri se!" zarežao je.

Onda je ugledala problem. Jedan od njenih lančića obmotao se oko dugmeta njegove rolke. On je petljao oko njega, tiho psujući, dok ga nije otpetljao.

Pre manje od pet minuta skidao je svoje bokserice, a sada ih je ponovo navlačio. Lora je i dalje odvrćala pogled, ali perifernim vidom pratila je njegove pokrete, nagle i odsečne, kao u nekog besnog čoveka koji je jedva savladavao svoj temperament.

Upasao je svoju rolku u farmerice kao da je besan na njih. Brzo je zakopčao šlic, ali kaiš je predstavljao izazov. Kada se konačno izborio s njim, lagano ga je ćušnuo na mesto i okrenuo lice lica njoj.

„Zašto si me lagala?"

„Nisam ga stavila, jer sam se plašila da će nešto da promeni."

„Naravno da bi nešto promenilo. Zato sam ga i doneo."

„Htela sam da kažem da sam se plašila da bi uticalo na začecje."

„Rekao sam ti da neće."

„Možda bi uticalo na pokretljivost sperme. Na nešto. Ne znam", rekla je u svoju odbranu. „Jednostavno nisam želela da rizikujem."

„E, a ja nisam želeo da te opet povredim." Njegova glasna vatrenost iznenadila je njega koliko i nju. To ih je vratilo tišini. Konačno je on rekao: „Slušaj, znam da imaš loše mišljenje o meni. Misliš da sam zločinac. Kriminalac. Veliki, glupavi fudbaler. E pa, dobro. Misli šta god hoćeš. Marim za to koliko i za lanjski sneg, sve dok je novac valjan."

Napravio je pauzu da udahne, a kad je opet progovorio, glas mu je bio grub. „Ali povredio sam te. Dvaput. I vređa me što misliš da mi to ne smeta. Zato što mi smeta."

Uspravila se, ali čaršav joj je i dalje bio do struka. „Ne bi trebalo da te bude briga."

„E pa, jeste."

„E pa ne bi trebalo!" Provocirao ju je emotivni odgovor koji je dala, jer nije želela nikakve emocije, čak ni bes. „Nije važno kako se ja osećam, niti kako se ti osećaš."

„Razumem. Ali ako već moraš to da uradiš na ovaj način, mogla bi bar da olakšaš sebi. Zašto *ti* ne gledaš porno-filmove?" Podigao je svoje šake da je spreči da komentariše. „Zaboravi, zaboravi."

Još jednom je morao da napravi pauzu da bi nekoliko puta duboko udahnuo, a zatim rekao: „Nema osećajnosti. U redu. Ni mene to ne interesuje. Nema ljubljenja ni predigre, jer to bi... jer... Znam zašto nema ljubljenja ili predigre, okej? Ali zar ne bismo mogli barem da razgovaramo prvo?"

„Zbog čega?"

„Zato što bi to možda sprečilo tvoje grčenje, a ja se ne bih osećao kao da te prisiljavam."

„Ja ne mislim o tome kao o prisiljavanju."

Frknuo je u negodovanju. „Mogla si da me prevariš. Čak ni ne gledaš u mene."

Tada mu je uputila značajan pogled, ali nije se usudila da to o čemu je razmišljala pretvori u reči: da bi gledanje jedno u drugo komplikovalo stvari, a ne olakšalo.

Činilo se da on to shvata, jer se okrenuo i promrmljao čitav niz psovki. Podigao je lice prema plafonu, stavio ruke na kukove i ispustio nalet daha. Provukao je prste kroz kosu. „Isuse." Nakon

nekoć vremena, ponovo ju je pogledao. „Ja uđem ovamo, jedva se pogledamo. Ti ležiš tamo, nepokretna i tiha, prepuštena sudbini goroj od smrti. Šta misliš kako se ja osećam zbog toga?"

„Nije me briga kako se ti osećaš."

Bilo ju je briga, ali nije smela da mu da to do znanja. Zapravo, dirnula ju je njegova obzirnost, a to je bio opasan osećaj. Oni nisu mogli biti prijatelji. Niti neprijatelji. Jedno drugom mogli su samo biti ništa. Između njih nije smelo biti ništa osim potpune ravnodušnosti, ili se ona nikad ne bi mogla vratiti ovoj kući.

Neosetljivih crta lica, hladnog glasa, rekla je: „Gospodine Barket, ovo je biologija. Ništa više."

„Zašto ja onda ne bih samo izdrkao u čašu i predao ti? Jasno si mi pokazala koliko ti je neukusno kad sam na tebi. Priznaj, izgubila si kontrolu kada sam stavio ruku dole. Do đavola, uhvatila te je panika kada ti se lančić zakačio za moje dugme. Ako je to sve odvratno, zašto to radiš?"

„Mislila sam da si shvatio."

„Ti si vozila one noći kada je tvoj muž izgubio muškost. Jadna ti. Taj krst ćeš nositi do kraja života. Ovo je tvoja kazna, pretpostavljam. Zaječavanje bednika kao što sam ja. Da li se o tome radi?"

Stavio je so na ranu, a ona je i dalje, u samoodbrani, napadala. „Ako ja mogu da podnesem, sigurno možeš i ti."

Njegov izraz se promenio da bi odgovarao njenom. Koža na njegovom licu tako se zategla da je zapravo menjala konfiguraciju modrica. „Nisam se prijavio da bih bio vređan."

„A ja nisam obećala da ću voditi učtivu konverzaciju. Prekini da brineš o tome kako se ja osećam i samo..."

„Izigravaj pastuva."

„Pristao si da to radiš."

„Pa, razmatram naš dogovor. Ne treba mi ovo sranje."

„Ne. Samo naši milioni."

Posmatrao ju je nekoliko sekundi, a onda se okrenuo. U dva krupna koraka, stigao je do vrata i širom ih otvorio, tako jako da su se odbila kad su udarila o zid. „Rekao bih 'Jebi se, damo', ali već sam to uradio."

Zalupio je ulazna vrata na odlasku, misleći da odlazi poslednji put. Čak i kad bi hteo da se vrati, što nije hteo, njegova poslednja rečenica bila je dovoljan razlog da ga otpuste.

Da ga *otpuste*? Kao da je ovo normalan posao. Kao da bi uslovi njegovog zapošljavanja ikad bili zabeleženi u njegovom dosjeu. Mogao je da zamisli kako ga, kroz neko vreme u budućnosti, potencijalni poslodavac intervjuiše.

Gospodine Barket, štaje bio vaš poslednji posao?

Bio sam plaćen da jebem ženu jednog čaknutog bogataša.

Uh-huh. I niste uspeli da obavite taj zadatak?

O, ne, dobro sam ga obavio.

Pa štaje onda bio razlog otpuštanja?

Izgubio sam strpljenje i izgrdio je.

Shvatam. A sve što je trebalo da uradite bilo je da se pojavite, držite usta zatvorenim i samo je povalite?

Tačno.

Gospodine Barket, vi baš niste nešto naročito pametni, zar ne?

Izgleda da nisam.

Zvučalo je kao trećerazredni vic.

Mora da se parkirala iza, tamo gde se on prvi put parkirao, jer je crvena *honda* bila jedini auto na prilazu. Dok nije stigao do njih, već je razmišljao da se vrati unutra i izvini. I dalje je bio ljut kao ris, ali nije mogao da priušti taj bes. Cena je bila pola miliona sada, i milioni kasnije. Nije bilo vredno toga. Ne na duže staze.

Okrenuo se na petama i krenuo nazad ka kući kada je ugledao nešto zbog čega se ukočio.

Rodarte je bio parkiran na pola puta niz blok. Vetrobran je reflektovao drveće puno lišća iznad njega, pa ga Grif nije mogao videti.

Ali izbacio je ruku kroz prozor s vozačeve strane i prijateljski mu mahnulo.

Grif je zaboravio na svoje izvinjenje Lori Spikmen. Otrčao je do *honde*, uvukao se unutra i upalio motor. Dok je vozio u rikverc, parčići gume ostali su na prilazu. Jurio je tu kratku razdaljinu i zakočio uz škripu točkova na pola inča od rešetke na Rodarteovom sedanu. Izašao je iz *honde* pre nego što je inercija učinila svoje.

Rodarte ga je čekao. Motor njegovog automobila radio je uprazno, ali prozor s vozačeve strane bio je spušten. Grifu je trebala sva moguća samokontrola da ga ne zgrabi za vrat i izvuče kroz prozor. „Ti si prokleta kukavica, Rodarte.”

„Da li pokušavaš da me uvrediš?”

„Unajmljuješ siledžije da za tebe obave prljavi posao na muškarcima. A žene sam prebijaš.”

„Kad je već spominješ, kako je tvoja omiljena kurva?” Rodarte se smejao Grifovom izrazu razjarenosti. „Dobro, malo sam se zaneo. Zašto me nisi prijavio policiji?”

„Tako je Marša odlučila.”

„Kladim se da se ti nisi raspravljao s njom, je li? Od same pomisli na to da će policija biti umešana, diže ti se kosa na glavi, zar ne? A što se tiče batina koje si dobio, čuo sam da su te dva bivša navijača zaskočila.”

„To su bili profesionalci.”

„Ti to znaš?”

„Ti stojiš iza toga.”

Rodarte je mahao prstom na njega. „Ali nisi prijavio policiji. Kladim se da ni svom advokatu nisi rekao. Ili socijalnom radniku. Džeri Arnold beše, zar ne?”

„Znaš ko je moj socijalni?" Čim je postavio pitanje, zažalio je. To je otkrilo koliko je bio iznenađen i uplašen što čuje da je Rodarte tako dobro upoznat s njegovim životom.

Rodarte se iskezio. „Znam ja mnogo o tebi, broju deset."

Morao je da zna. Mora da ga je pratio, inače ne bi znao da će Grif biti u tom određenom sportskom baru te noći kada je napujdao zveri na njega. Takođe ga ne bi našao ovde, u ovoj ulici, danas. Baš sad.

Isuse.

Pre nego što je Grif mogao u potpunosti da obradi u svojoj glavi šta to podrazumeva, Rodarte je rekao: „Jedina stvar koju ne znam jeste ime tvoje nove cure."

Grif je brzo okrenuo glavu da bi ugledao Loru Spikmen kako izlazi s prilaza. Na svu sreću, odvezla se u suprotnom smeru.

„Agent za nekretnine", reče Grif. „Pokazivala mi je kuću."

Rodarte se zakikotao. „Tražiš kuću, a samo što si se uselio u dupleks?"

„Ispostavilo se da mi se komšiluk baš i ne sviđa."

„Gde si nabavio novac za sve te luksuzne igračke? Sprave za muziku? Veliki TV ekran? Sve to."

Grifu se vrtelo. Hteo je da nabije šaku u Rodarteova usta, jer ga je svaka reč koja je odatle izlazila uznemiravala. Rodarte je znao gde on živi. Znao je kako troši novac. A sada je znao i za ovu kuću. Najviše ga je uznemiravalo to što je mogao da sazna za Grifov dogovor sa Spikmenovima.

„Vidi", rekao je Rodarte sav udubljen u razgovor, „ja mislim da si, pre nego što si upotrebio svoje velike, snažne šake beka da Biliju Bendiju slomiš vrat, zavukao ih u njegovu privatnu kasu."

„To je sranje, i ti to dobro znaš. Kako sam mogao da uzmem bilo kakav novac? Bio sam uhapšen na licu mesta."

„Tehnički detalj", Rodarte je rekao pokazujući da tu ideju odbacuje. „Pre nego što se pravi pakao stuštio na tebe, uspeo si da sakriješ nepošteno stečene fondove gde ih niko neće naći. Sedeli su negde, zarađivali kamatu i čekali te da ih podigneš. Sada su dobro došli. Baš kao što si planirao."

Napravio je pauzu, namrštio se i tužno rekao: „Jedini problem, Grife, jeste u tome kako Vista bojsi to vide; to je njihov novac, ne tvoj. Oni bi bili stvarno veoma zahvalni svakome ko bi ih vratio kući, njima."

„Drugim rečima, ti."

„Samo pokušavam da ti olakšam stvari, to je sve. Ja svima činim usluge. Ako ovi momci dobiju nazad svoj novac, možda će zaboraviti šta si uradio jednom starom Bendiju. Shvataš kuda ovo vodi? Kako bi to bilo divno za sve?" Njegov osmeh dodvoravanja je nestao. „Gde je novac?"

„Varaš se. U vezi s Bendijem. U vezi s nepošteno stečenim fondovima. U vezi sa svakom jebenom stvari. Misliš li da bih vozio ovo govno da imam para?" Podigao je ruku ka *hondi*. „Polovni auto kupljen od mog advokata?"

Rodarte ga je posmatrao na trenutak, a onda mirno rekao: „Dobro izgledaš u tom novom *armani* sakou."

Grif je pokušao da zadrži neutralan izraz lica. „Hvala. Na tebi bi izgledao grozno."

Rodarte se prigušeno smejao. „Bojim se da si u pravu. Nemam ja stas za to."

„Nemaš ti ni muda. U suprotnom, izašao bi iz tog ko dupe groznog automobila, prestao s prikrivenim pretnjama i potukao se kao muškarac."

Rodarte se pravio da razmatra predlog. „Siguran si da to želiš, Grife? Dobro razmisli."

Grif je penio iako je znao da besu ne sme dati oduška. Kad bi napao Rodartea, dao bi tom kučkinom sinu što bije žene upravo ono što hoće. „Marša nije imala šta da ti kaže", rekao je. Upropastio si joj lice ni za šta."

Rodarte je slegnuo ramenima. „Izgleda. Ništa korisno mi nije rekla, a po onome što sam čuo još dugo neće nikom ništa govoriti. Pitam se da li će moći da puši mušterijama budući da joj je vilica zatvorena žicom i tako to. I još nešto..." Grif nije zagrizao mamac, ali Rodarte mu je ipak rekao. „Čovek bi pomislio da se kurva neće toliko buniti da ga primi u dupe."

Plima usijanog gneva prošla je kroz Grifa.

Rodarte je to osetio i nacerio se. „Da li si je ikad tako...?"

Grif se pitao da li je u Rodarteov napad spadalo i silovanje. Nije pitao Maršu, jer nije hteo da je dodatno uzrujava. A, možda, jednostavno nije hteo da zna tačno koliko je ona propatila zbog njega. Sada kad je znao, još više je želeo da ubije čoveka koji mu se cerio.

Rodarte je klimnuo prema kući na pola puta niz blok. „A šta je s njom? Čak i sa ove razdaljine, mogao sam da vidim da tvoja nova prijateljica ima sočnu malu guzu. Bolje da mi kažeš njeno ime. Ionako ću saznati."

Grifova ozlojeđenost je u roku od sekunde prešla iz žestoko vrele do ledeno hladne. Uplašilo ga je koliko je besa u njemu, a trebalo bi i da je Rodarte zastrašila. „Jednog od ovih dana", tiho je rekao, ubedljivo, obećavajući, „moraću da te ubijem."

Rodarte je ubacio u rikverc i osmehnuo se dok je vozio unazad. „Pali me pomisao na dan kad ćeš pokušati."

Protiv svoje volje, konsijerž* je pozvao Maršin stan. Ledima okrenutim Grifu, šaputao je u telefon dok Grif nije stigao do njegovog stola i potapšao ga po leđima.

„Daj mi telefon. Molim te", dodao je ali nestrpljivo. Nerado, čovek je Grifu pružio slušalicu. „Marša?"

„U stvari, Dvajt je."

„Hej, Dvajte. Grif Barket je. Hteo bih da dođem gore."

„Žao mi je, ali ne možeš."

„Ko kaže?"

„Ona ne želi tvoje društvo."

„Moram da je vidim."

„Odmara se."

„Čekaću."

Usledio je dramatičan uzdah, praćen sa „Verovatno će me ubiti, ali dobro."

Dvajt je otvorio vrata stana i stao u stranu da Grif uđe. „Danas joj baš i nije dobar dan."

„Ni meni." Grif je smrknuto uzvratio dok je pratio Maršinog komšiju u prostrani dnevni boravak gde je Marša bila opružena na kauču. Izgledala je kao da spava mada je bilo teško reći, jer joj je glava bila zavijena.

„Imala je operaciju?"

„Prvu od mnogih. Pre tri dana. Ponovo su morali nos da joj slome. Još uvek je jako boli, ali rekli su da joj je dovoljno dobro da bi mogla ići kući."

„Sve u svemu, kako je?"

„Ne baš dobro. Ona..."

„Čujem vas, znate." Glas joj je bio prigušen zavojima a vilica joj je još uvek imala ograničen opseg pomeranja, ali bila je to ona stara zabavna Marša, i Grifa je to ohrabrilo.

S lakoćom u glasu, rekao je: „Slušaj! Mumija govori!"

„Čorba od jastoga krčka mi se na šporetu", rekao je Dvajt. „Mrzovoljna je kao mama medvedica, ali budi ljubazan prema njoj." Potapšao je Grifa po ruci odlazeći u kuhinju.

Grif je privukao fotelju bliže kauču i stavio je tako da ga Marša vidi bez okretanja glave. Rekla je: „Ako misliš da sad loše izgledam, sačekaj da mi skinu zavoje. Tad ću biti prava nakaza."

Bila je umotana u kućnu haljinu od vrata do članaka, ali mogao je da vidi da su se njene bujne obline smanjile. Pitao se koliko je kilograma izgubila otkad ju je poslednji put video. Posegnuo je za njenom rukom i utisnuo poljubac u dlan. „Ti ne bi mogla da budeš nakaza koliko god da se trudiš."

„Ne bih volela ni da me rođena majka vidi ovakvu, mada neće, jer me se pre mnogo godina odrekla."

„Toliko o tvom izgledu, ali kako se osećaš?"

„Komirano."

Smejao se. „Dobri lekovi?"

„Mogla bih se obogatiti njihovom prodajom. Samo da nije protivzakonito. Ali i prostitucija je."

„Kad već pričamo o kršenju zakona..." Pogledao ju je pravo u oči, koje su, kroz prorez na zavoju, čkiljile u njega. „Ići ću u policiju zbog Rodartea."

Njena reakcija bila je momentalna. „Ne!"

Osoba zadužena za ugodan boravak VIP gostiju u hotelima visoke kategorije

„Slušaj me, Marša. Znam šta ti je uradio. Nema ni sat vremena kako mi se hvalio."

Zurila je u njega jedan duži trenutak, potom zatvorila oči kao da želi da izbaci njega, svoje sećanje, sve. Grif je osetio jezu koja je kroz nju prošla.

„Zašto mi nisi rekla?"

„Nisam želela da pričam o tome."

„On te je povredio."

„Da."

„Gadno."

Zatim je otvorila oči. „Ja sam kurva. Sve sam radila. Ali uvek kad sam ja kontrolisala stvari. Prisiljavanje je nešto drugo." Ponovo je zaklopila oči. „Veruj mi." Kad ih je ponovo otvorila, rekla je: „Probaj to da objasniš panduru."

„Hoću. Ti si bila silovana."

„A on će reći da nije važno."

„E pa meni je važno!" Iskočio je iz fotelje, usled čega se ona prevrnula. Dvajt je dotrčao, s keceljom olco struka i kašikom s koje mu je kapalo u ruku. „Vrati se svojoj čorbi", naredio je Grif. Dvajt je oklevao, a zatim prebacio kašiku u slobodnu ruku i, hodajući unatraske, povukao se u kuhinju. Skoro komičan dolazak dekoratera da je spase razoružao je Grifa. Uspravio je fotelju i seo, ponovo uzevši Maršinu rulcu.

„Rodarte neće odustati. Kućkin sin me uhodi. Zna sve što se dešava u mom životu. Ali to nije ništa u poređenju sa sodomijom. Voleo bih da ga ubijem zbog toga. Ali ne mogu, a on to zna. Ne mogu ništa da uradim a da ne prekršim uslovnu. On će ostati posle mene, Marša. Napadaće. Nastaviće da povređuje ljude bliske meni. Jedina opcija je da ga prijavimo policiji."

„Molim te, Grife, nemoj."

„Ali..."

„Pogledaj me!" Oči su joj se napunile suzama. „Ako to učiniš, na mene i moj posao biće uperena sva svetla. Izlaziće sa svih strana, mahaće Biblijom, a među njima i moje mušterije koje će optuživati i mene i moj posao. Mojim moralnim kritičarima neće biti važno što sam bila u Hitnoj pomoći, razderana i krvava. Reći će da sam na odgovarajući način kažnjena zbog svojih grehova."

„Ako Rodarte, uopšte, bude odgovarao za svoje postupke, u šta či- sto sumnjam, poricaće da me je pretukao i krivicu će svaliti

na mušteriju ili momka koji je posle njega došao. Verovatno će okriviti tebe. Nema DNK. Koristio je kondom." Kiselo je dodao: „Bar zbog toga mi je drago."

„Isuse", psovao je Grif, znajući da je ona verovatno u pravu. „Znači, očekuješ da ništa ne uradim?"

„*Molim te* da ništa ne preduzimaš. Izbegla sam ispitivanje javnosti kad sam bila predivna i pohotna. Misliš li da bih to izdržala izgledajući *ovako*? Ne bih mogla, Grife. Pre bih skočila s krova." Rekla je to na vrlo uverljiv način. „Pretnja od izlaganja oterala bi moje klijente zauvek. Sve bih izgubila. Ako imaš obzira ili ikakvih osećanja prema meni, pusti. Pusti." Povukla je svoju ruku iz njegove i sklopila oči.

„Mislim da bi sada trebalo da odeš. Treba joj odmor." Dvajt se uvukao nazad u sobu. Ton njegovog glasa nije bio neučtiv, ali on je nesumnjivo bio Maršin samopostavljeni advokat i zaštitnik.

Grif je klimnuo glavom i ustao. Pre nego što se okrenuo, sagnuo se i poljubio Maršine zatvorene oči.

Dvajt ga je ispratio do vrata. „Predlažem ti da sledeći put nazoveš pre nego što opet dođeš ovamo." Grif mu je dao pristanak, bez glasa, klimnuvši glavom.

U foajeu, pritisnuo je dugme na liftu, ali bio je tako zadubljen u misli da je nekoliko trenutaka gledao u prazan lift pre nego što je shvatio da je stigao.

Pri silasku, shvatio je da dalje raspravljanje s Maršom neće uticati na to da se ona predomisli. Vršenje pritiska na nju samo bi još pridodalo njenoj psihičkoj patnji. Već joj je naneo dovoljno patnje, i kad se podvuče crta, ona je bila u pravu. Prijavljivanje policiji privuklo bi pažnju ne samo na nju nego i na njega. Nije to želeo ništa više od nje.

Ne, moraće sam da reši problem Rodartea, licem u lice s kućkinim sinom.

Stao je kod cvećara u holu hotela i naručio da se orhideja odnese u Maršin stan. Na kartici je napisao: „U redu. Ostaće naša tajna. Ali *platiće* on."

Nije se potpisao.

Grif je u kući čuo melodiju zvona i korake koji su se približavali.

Creva su mu se zavezala uz iščekivanje kako će ga pozdraviti. Možda ispred nosa zalupljenim vratima.

Da li je dolazak ovamo bila loša ideja?

Sada je bilo kasno da se predomišlja. Vrata su se otvorila i on je gle- dao u nasmejano lice Eli Miler.

U strahu je čekao da njen osmeh nestane. Umesto toga, ozarila se. „Grife!”

Izgledala je spremna da se baci na njega i jako ga zagrlji, ali zaustavila je taj impuls, prešla preko praga i zgrabila njegovu ruku iznenađujućom snagom za tako malu ženicu. Osmotrla ga je od glave do pete. „Smršao si.”

„Mnogo plivam, a manje dižem tegove.”

Još uvek nije prestala da se smeška. „Uđi, uđi, stojimo ovde i puštamo hladan vazduh unutra, a račun za struju već nam je do neba visok.”

Zakoračio je u kuću i istog trenutka bio uvijen u poznate mirise i slike. Zastao je da pogleda po kući. Drvo u hodniku bilo je gde i uvek. Tapete nisu menjane. Uramljeno ogledalo, koje se njemu uvek činilo premalo za to mesto, još uvek je bilo tamo.

„Prošle godine promenila sam tepih u dnevnoj sobi.”

„Lep je.”

Osim tepiha, sve je bilo potpuno isto kao i poslednji put kad je bio ovde. Jedino fotografija s njih troje više nije bila na ivici stola.

Fotografisali su se nekoliko minuta nakon pobede na nacionalnom prvenstvu Nacionalne sportske asocijacije, on još uvek u dresu umrljanom od trave i krvi, kose zamršene od znoja i težine njegove kacige, stajao je između Eli i trenera. Tri ozarena osmeha. Eli je dala da se fotografija urami, i u roku od nekoliko dana nakon utakmice, izložila je.

Milerovi nikada nisu bili srećniji niti ponosniji na njega nego tada nakon pobeđe na Oranž kupu, osim možda kad je potpisao za Teksaški univerzitet. Tog dana, kuća je bila dupke puna sportskih novinara iz cele države. Eli je dizala frku zbog nereda koji su pravili, jer su prosipali mrve od kolača i punč. Trener se žalio kad su reflektori televizijskih kuća izazvali izbacivanje osigurača.

Ali njihovo gundanje niko nije ozbiljno shvatao. Svima je bilo jasno da braćni par puca od ponosa zbog Grifa. Ne samo što mu je bila ponuđena puna stipendija da igra za Univerzitet, nego je i srednju školu završio sa odličnim uspehom. Isplatila se trenerova odluka da ga prime. Na neki način, isplatila se njegova investicija u ovog neposlušnog petnaestogodišnjaka i van Grifovih sportskih sposobnosti.

Četiri godine koliko je Grif igrao za Univerzitet u Teksasu, trenirali su ga najvaženiji i najbolje obavešteni ljudi u svetu sporta. Ali i dalje se oslanjao na savete trenera Milera. Sve što je naučio od trenera, uneo je u tu utakmicu Oranž lcupa. Bio je to trenerov trijumf koliko i njegov.

Kasnije, posle potpisivanja ugovora za *Kaubojse*, Grif je prestao da sluša savete svog mentora i počeo trenera da smatra više smetnjom nego glasom razuma. Nedostatak te uramljene fotografije na stolu u dnevnoj sobi govorilo je mnogo toga o trenerovim osećanjima prema njemu sada.

„Dođi ovamo pozadi“, rekla je Eli, pokazujući mu prema kuhinji. „Ljuštīm grašak. Možeš ga kupiti već oljuštenog, ali meni nema tako dobar ukus. Želiš li ledeni čaj?“

„Može, hvala.“

„Kolač?“

„Ako imaš.“

Namrštila mu se kao da bi se pakao zamrznuo ako ona ne bi imala kolača. S kuhinjskog stola počistila je svoj projekat čišćenja graška. Seo je u stolicu koja je bila njemu dodeljena nakon prve večere tu, i bilo ga je sram zbog nemuževne nostalgije od koje mu je zastala knedla u grlu. Ovo je bio jedini pravi dom koji je ikad imao. A on ga je osramotio.

„Trener nije ovde?“

„Na golfu je uznemireno je rekla Eli. „Rekla sam mu da je prevruće da igra u ovo doba dana, ali nije ništa manje tvrdoglav nego ranije. U stvari, postao je još gori."

Poslužila je čaj i kolač i sela preko puta njega, stegnutih ruku na stolu. On je gledao u te ručice, prisećajući se jarkožutih gumenih rukavica koje je nosila onog dana kad se on doselio i jednog od retkih dana kada nije izbegavao njen dodir. Tada je imao grip. Sedeći na ivici njegovog kreveta, stavila mu je ruku na čelo, proveravajući da li ima temperaturu. Ruka joj je bila meka i prohladna, i do dana današnjeg seća se lako mu je prijala na njegovoj koži koja je gorela. Za nju je to bila stvar instinkta, ali do tada, Grif nije znao da to mame rade kada se deca žale da su bolesna.

Eli i trener nikad nisu imali dece. Razlog mu nikad nisu objasnili, a čak i kao tinejdžer imao je osećaj da ne treba da pita. Možda je to što nije imala dece uticalo na to da tog nabusitog i sarkastičnog dečaka primi u svoj dom.

Nije ga davila materinskom ljubavlju koju bi on odbacio, što je ona tačno i osetila. Ali i na njegov najmanji signal, ona bi mu se stavila na raspolaganje. Saslušala bi ga ako bi hteo da priča o nekom problemu. Na hiljadu malih i suptilnih načina, ona je pokazala materinsku nežnost koju je očigledno imala za njega. Sada je to mogao da vidi u njenim očima.

„Lepo je videti te opet, Eli. Lepo je biti ovde."

„Jako mi je drago što si došao. Da li si primio moja pisma?"

„Jesam, i zahvalan sam na njima. Više nego što možeš da zamisliš?"

„Zašto nisi odgovorio?"

„Nisam mogao da nađem reči. Ja..." Bepomoćno je slegnuo ramenima. „Nisam mogao, Eli. I nisam želeo da stvaram raskol između tebe i trenera. On ne zna da si mi pisala, zar ne?"

Uspravila se još više i mudro rekla: „To je moja stvar šta radim ili ne. Sama donosim odluke."

Grif se nasmešio. „Znam da sama odlučuješ, ali isto tako znam i da podržavaš trenera. Vas dvoje ste tim."

Imala je uljudnosti da ne raspravlja o tome.

Jasno se sećao dana kada je njihova veza koja se stalno pogoršavala bila konačno prekinuta. Trener ga je posle treninga čekao u kolima. Treneri *Kaubojsa* su dobro znali trenera Milera. Znali su koliki uticaj ima na njihovog starting beka, i uvek im je bilo drago da ga vide.

Grifu nije. Njihovi razgovori postajali su svadljivi. Trener nije imao pridike na njegovu izvedbu na fudbalskom terenu, ali mnogo toga drugog nije odobravao, kao što je brzina kojom je Grif trošio novac.

Grif je hteo da zna koja je svrha posedovanja novca ako ga ne možeš trošiti. „Bilo bi mudro staviti nešto u stranu za crne dane“, trener mu je rekao. Grif je ignorisao savet.

Trener nije odobravao ni njegov tempo života. Upozoravao je Grifa na besomučno trošenje energije, naročito tokom mrtve sezone, kada je postajao aljkav što se vežbanja tiče i ostajao do kasno u sjajnim moćnim klubovima Dalasa i Majamija, gde je kupio stan s pogledom na plažu.

„Disciplina te je i dovela tu gde si sada“, rekao je trener. „Brzo ćeš potonuti ako ne održavaš disciplinu. Zapravo, sad bi trebalo da bude stroža nego ranije.“

Da, da, mislio je Grif. Smatrao je da se trenerovo nezadovoljstvo zasniva na ljubomori. Više nije imao kontrolu nad Grifovim odlukama niti načinom života, i to je grizlo starijeg čoveka. Iako je Grif cenio sve što je trener učinio za njega, po njegovom mišljenju bio je staromodan. Njegove stroge lekcije nisu se više primenjivale. Trener ga je doveo tu gde jeste, ali sada kada je tu, bilo je vreme da preseče pupčanu vrpцу.

Grif je počeo da se udaljava. Njihove posete postale su rede. Retko je uzvraćao telefonske pozive svog mentora. Nije bio srećan što vidi trenera onog dana kad ga je on sačekao u zasedi kod automobila. S taktičnošću tipičnom za njega, trener je odmah prešao na stvar. „Zabrinut sam zbog tvojih novih saradnika.“

„*Novih saradnika?*“

„Ne pravi se glup, Grife.“

Mogao je jedino da priča o Vista bojsima, i Grif se pitao kako on zna za njih. Ali s druge strane, retko kad je uspevao da nešto

krišom uradi a da on to ne primeti. Trenerova budnost bila je Grifu tinejdžeru zamorna. Sada kad je bio odrastao čovek, još i više. „Ti si mi večito dosadivao da nađem prijatelje. Imao sam nekoliko prijatelja. Sada ti se ne sviđaju."

„Ne sviđa mi se što si se suviše sprijateljio s tim tipovima."

„Zašto? Šta im fali?"

„Po mom mišljenju, jako sijaju."

Grif se grohotom smejao. „Sijaju?"

„Prepredeni su. Nepouzdati. Ne verujem im. Trebalo bi da ih proveriš."

„Ne špijuniram svoje prijatelje." Pogledavši trenera pravo u oči, rekao je nešto za šta je verovao da će završiti raspravu. „Ja ne zabadam nos u tuđa posla."

Trener nije razumeo nagoveštaj. „Napravi izuzetak. Pronjuškaj malo."

„Zbog čega?"

„Saznaj o čemu se tu radi. Kalco plaćaju te elegantne limuzine i šofere?"

„Oni su poslovni ljudi."

„A kojim poslom se bave?"

„Kopanjem kalaja u rudnicima Južne Amerike."

„Rudnik kalaja, malo sutra. Nijednom rudaru nikad nije trebao telohranitelj."

Grif je dovoljno čuo. „Slušaj, baš me briga otkud mu za limuzine. Meni se sviđaju i limuzine i šoferi, da ne spominjem privatne mlaznjake i cure koje dobijam za džabe. Pa zašto onda ne ideš do đavola i ostaviš me na miru? U redu?"

Trener je upravo to i uradio. Bio je to poslednji razgovor koji su vodili.

Sada je Grif pogledao u Eli i tužno odmahnuo glavom. „Mislio sam da sam pametniji od njega. Pametniji od svih. Kad su me uhapsili, trener me se odrekao. Nisam ga krivio. Razumeo sam zašto je oprao ruke od mene."

„Slomio si mu srce."

Presekao ju je pogledom. Ona je klimnula glavom i svečano ponovila: „Ti si mu, Grife, slomio srce." Zatim se blago nasmejala. „Naravno, bio je i besan ko ris."

„Da, pa, možda je i dobro što nije ovde. Da je ovde, sumnjam da bih bio pozvan na kolače."

„Iskreno rečeno, i ja sumnjam."

„Znao sam da dolaskom ovamo rizikujem."

„Pa zašto si došao? Oduševljena sam što si došao. Ali zašto?"

Ustao je od stola i otišao do kuhinjskog elementa gde je stajao grašak. Uzeo ga je iz smeđe papirne kese, stavio mahunu između palčeva i otvorio je, a potom istresao grašak u činiju od nerđajućeg čelika. Praznu mahunu ubacio je nazad u kesu.

„Stalno povređujem ljude, a ne želim to."

„Pa onda prestani."

„Ja ne želim da ih povređujem. Jednostavno se desi."

„Kako?"

„Tako što sam ja ja, Eli. Takav sam." Okrenuo se i naslonio se kukovima na kuhinjski element, prekrstio članke, prekrstio ruke preko grudi i proučavao vrh čizama. Trebalo ih je još jednom premazati. „Ja sam destruktivan. Izgleda da je to moja kletva."

„Prestani da se sažaljevaš."

Podigao je glavu i pogledao u nju.

„Prestani da plačeš za prolivenim mlekom i ispričaj mi šta se dešava. Ko je povređen?"

„Poznanica. Jako je povređena zbog mene. Samo zato što me poznaje, samo iz tog razloga."

„Žao mi je zbog toga, ali ne zvuči mi kao da si ti kriv."

„Osećam se kao da jesam. Sve je počelo..." Gestikulacijom kao da je rekao *davno*. „Ima jedan tip. Otkad sam izašao iz zatvora, on je ovde", rekao je, držeći svoj dlan jedan inč dalje od svog nosa. „Navrzao se na mene i neće da me ostavi na miru dok ne budem prašina pod njegovim nogama."

Sve vreme, dok je vozio ovamo, Grif je držao jedno oko na retrovizoru. Vozio je i zaobilaznim putem, i nekoliko puta vraćao se da se uveri u to da ga ne prate ni Rodarte ni neko koga je Rodarte angažovao za to.

Naravno, Rodarte bi znao gde Milerovi žive. Da je želeo da dođe do Grifa time što bi njih povredio, on bi to i uradio. Grif je pretpostavljao da je Rodarte smatrao trenera manje ranjivim od

Marše. Ideja da se sukobi s trenerom čak bi ga i uplašila. A i trebalo bi.

„Grife, da li si u nekoj nevolji?”

Znao je da ga pita da li se opet uvalio u nešto protivzakonito. „Ne. Kunem ti se.”

„Verujem ti. Pa onda idi do vlasti i kaži im za tu osobu koja te proganja i...”

„Ne mogu, Eli.”

„Zašto ne možeš?”

„Zato što on ne radi po svome.”

„Hoćeš da kažeš...”

„*Vista*. Isti čovek kojeg je trener nazvao nepouzdanim, a nije znao ni polovinu toga.”

„Onda zaista treba da razgovaraš s vlastima.”

Odmahnuo je glavom, razmišljajući o onome što je prethodnog dana odlučio kada je napuštao Maršin stan. „Poslednjih pet godina do guše sam bio u 'vlastima'. Ne želim da imam nikakve veze s vlastima.”

Nije mogao da prijavi Rodarteovo krivično delo a da ne navuče gomilu problema na sebe i Maršu. Najgore od svega bilo je to što je njihovo ćutanje davalo Rodarteu zaštitu i prostor za manevrisanje. Rodarte je mogao da ga ugrozi, a Grif je bio bespomoćan.

„Ali policija i FBI treba da znaju ako...”

„Ja više ne verujem sistemu, Eli. Radim ono što se od mene očekuje. Stvorio sam dobar odnos sa svojim socijalnim radnikom. Mislim da je na mojoj strani. Hoću da budem neprimetan, da ne radim ništa što će privući pažnju na mene.”

„I na ono ubistvo.”

„I na ono ubistvo”, priznao je.

„Nikad nisu uhvatili osobu koja je ubila tog Bendija, zar ne?”

„Ne, nisu.”

Tišina je postala teška, razvučena. Ona ga nije otvoreno pitala. Nije htela da ga uvredi. Ili možda nije htela da čuje odgovor. Srknula je čaj, vraćajući čašu na sto pažljivije nego što je bilo neophodno.

„Ne možeš, Grife, živeti svoj život izbegavajući loše momke. Jednostavno ćeš morati da ih ignorišeš."

„Pokušao sam. Nije to baš tako lako. U stvari, nemoguće je. Ako bih ih ignorisao, samo bi postali još odlučniji u tome da mi privuku pažnju. Poslužiće se i drugim ljudima da bi to učinili, da bi me privukli na svoju stranu. Ne želim da imam veze s njima, Eli. Neću ponovo da kršim zakon. Ali ne želim da drugi ljudi stradaju."

Posebno Spikmenovi. Ako Rodarte sazna za Grifov dogovor s njima, mogao bi sve da upropasti, a to je bila jedina stvar koja je funkcionisala. Osim toga, Rodarte bi mogao nepovratno da uništi reputaciju bračnog para. Spikmen je možda lud ko struja, ali delovao je kao veoma pristojan momak. Poštovali su ga zbog njegovog zalaganja u zajednici kao i zbog davanja džakova para u dobrotvorne svrhe.

Grifu je bilo mučno pri pomisli na to da Lora Spikmen bude izložena onakvom nasilju kao Marša. Kad bi mogao, Rodarte bi je povredio i ne bi ni trepnuo. Već ju je primetio, pričao o njoj na način koji je Grifa razbesneo.

Primetivši Elin zabrinuti pogled, Grif je olabavio svoj stav i nasmešio se. „Nisam došao ovamo da bih te zabrinjavao. Samo mi je trebalo s nekim da se ispričam, a s tobom sam uvek mogao."

Ustala je i uzela ga za ruku. „Više od svega želim da ti, Grife, budeš srećan."

„Srećan?" Ponovio je reč kao da je bila iz nekog drugog jezika. Biti srećan delovalo je kao nedostižan cilj.

„Da li si već našao posao?"

„Razmatram neke opcije. Jedna će se uskoro otvoriti."

„Kako se, u međuvremenu, snalaziš za novac?"

„Moj advokat je prodao sve moje stvari. Ostalo je nešto malo nakon što je poplaćao honorare i slično. Ono što nije prodao stavio je u skladište. Pre nekoliko nedelja ispraznio sam ga. Nekoliko stvari prodao sam na *Ibeju*. Dobro mi je."

Svukla je svoju tašnu s klina blizu vrata i izvadila iz novčanika novčanicu od pedeset dolara. „Izvoli."

On ju je odbio. „Eli, ne mogu da uzmem."

„Da, možeš. Insistiram. To je deo mog havajskog novca."

„Havajskog novca?"

„Pošto sam ga godinama gnjavila, Džo je konačno pristao da me ovog leta vodi na Havaje. Uštedela sam nešto novca za trošenje. Ako ne uzmeš, kupiću neki nepotrební drečavi suvenir za pedeset dolara i nikad više neću hteti da ga pogledam. Uzmi."

Uzeo je novčanicu. Ne zato što je hteo, niti zato što mu je trebala, nego zato što je ona želela da mu da, i njoj je bilo potrebno da on uzme. „Vratiću ti."

U isto vreme čuli su automobil. Pogledala ga je, blago se nasmejala, uveravajući ga da je sve u redu, i kad je trener ušao, okrenula se ka vratima. „Čiji auto..."

Toliko je uspeo da kaže. Videvši Grifa u svojoj kuhinji, ostao je bez teksta. Njegova retka kosa sada je bila seda. Nabacio je pet kilograma, ali i dalje je bio jak kao bik, ne debeo. Iz uglova njegovih očiju širile su se bore od žmirkanja, bele na njegovom uvek preplanulom licu. Inače je izgledao isto kao onog dana kad je pre skoro dvadeset godina doveo Grifa u svoju kuću.

Grif je sve ovo registrovao u roku od jedne sekunde, koliko je trener stajao mirno pre nego što je krupnim koracima nastavio kroz kuhinju, pored dnevne sobe i niz hodnik. Kroz kuću je glasno odjekivao zvuk zalupljenih vrata spavaće sobe.

Prošlo je neko vreme pre nego što je Eli progovorila. „Žao mi je, Grife."

„Nisam ni očekivao da će mu biti drago što me vidi."

„Drago mu je, samo ne zna da pokaže."

Grif nije imao srca da joj kaže da je u zabludi. „Moram da idem."

Nije se raspravljala. Kad su stigli do vrata, zabrinuto ga je pogledala. „Čuvaj se."

„Hoću."

„Obećavaš?"

„Obećavam."

„Nikada nisam imala prilike da ti lcažem, ali kad se pre pet godina sve ono desilo, bila sam povređena. To što si uradio, Grife, bilo je pogrešno. Veoma pogrešno, i nemaš nikakvog

opravdanja. I nisam mogla biti više povređena ni da si bio moja sopstvena krv."

„Znam to." Njegov glas bio je opasno grub.

„Nemoj se obeshrabriti." Potapšala ga je po ruci. „Najbolje ti tek predstoji. Sigurna sam u to."

Ni tu iluziju nije hteo da joj razbija.

„Da li treba pomoć oko toga, gospojo?"

Lora se okrenula, spremna da prihvati ljubaznu ponudu za pomoć. Ali kad je videla Grifa Barketa, osmeh joj se na mestu ukočio, dok su joj se oči uznemirile. „Otkud ti ovde?"

Preuzeo je veliku kutiju iz njenih ruku, koje su, kad ga je ugledala, izgledale kao bez kostiju. „Gde si ovo nosila?"

Ona je nastavila da zuri u njega.

„Ako nastaviš da me tako gledaš, privući ćeš pažnju", rekao je. „Gde si nosila ovu kutiju?"

„U moj auto." Glavom je pokazala u pravcu parking mesta rezervisanih za direktore, ne tako udaljenih od ulaza za zaposlene, odakle se pojavila. Nervozno je gledala unaokolo. Redovi automobila pekli su se na vrelom suncu, ali nikog drugog nije bilo u blizini, što je i bio razlog zašto je ona nosila kutiju.

Zgrada u kojoj su bile smeštene korporacijske kancelarije avio-kompanije *Sansaut* bila je jedna od čuvenih savremenih struktura Dalasa. Izgrađena uglavnom od stakla koje su pridržavali čelični ramovi. Tako da, ko god je gledao napolje sa ove strane zgrade, imao je neograničen pogled na parking i mogao je videti nju s njim, verovatno ga čak i prepoznati.

Međutim, da nije stajao tako blizu, ni ona ga ne bi mogla identifikovati. Bejzbol kapom i sunčanim naočarima promenio je svoj izgled. Na sebi je imao izbledelu majicu koja je skoro bila otrcana, šorc iskrzanog poruba do kolena, i patike umesto kaubojki. Ali njegova visina i širina ramena nisu se mogli sakriti, mada je on pokušao, hodajući pognut.

„Šta ti radiš ovde?" ponovila je.

„Znam da je protiv pravila."

„Foster bi..."

„Poludeo, znam. Bilo mi je važno da te vidim."

„Mogao si nazvati."

„Da li bi se javila?"

Verovatno ne, pomislila je. „Dobro, sad si ovde. Šta je tako hitno? Da li odustaješ?"

Stao je. Obratio joj se. „Da li želiš da odustanem?"

„Otišao si govoreći da ti ne treba ovo sranje, sećaš se?"

„A ti si me podsetila koliko mi treba."

Nekoliko sekundi su se gledali, a onda se u isto vreme setili da je opasno da ih vide zajedno i krenuli u pravcu rezervisanih mesta.

„Koji je tvoj?"

„Onaj crni BMW."

„Pritisni dugme da se gepek otvori."

Petljala je ključevima, pritisnula dugme, i vrata gepeka su se automatski otvorila. Spustio je glomaznu kutiju i stavio je unutra. „Šta je unutra? Laka je budući da je masivna." „Model aviona. Nosim ga kući."

„Spikmenu? Primetio sam da danas nije došao na posao." Još uvek je bio savijen u struku i petljao oko kutije. Slučajnom posmatraču činilo bi se da namešta kutiju kako bi izbegao oštećenja prilikom transporta. „Kako znaš?"

„Zato što je na prvom parking mestu njegovo ime, a mesto je prazno. Znam da nije bio ovde ranije, jer sam bio u bazi prelco puta ulice..." „U bazi?"

„U piceriji. Satima. Posmatrajući ova vrata, čekajući priliku da pričam s tobom."

„Šta je to tako važno što nije moglo da sačeka kad se sledeći put budemo videli?"

„Da li će biti sledećeg puta?" Uspravio se i okrenuo prema njoj.

Blago je klimnula glavom.

„Ti si, uh..."

„Da. Prekjuče."

„Oh."

On je samo stajao tamo. Ona je proučavala ključeve. Zauvek.

Zatim je rekao: „Mora da si bila razočarana.“ „Naravno da sam bila. *Mi* smo bili. Foster i ja.“ Brzo uzdahnuvši, rekla je: „Tako da se ti i ja moramo ponovo videti.“ Izbegavši da ga gleda, osim krajičkom oka, nakrivila je glavu i pogledala ga direktno u neprozirna stakla naočara za sunce. „Osim ako ne odustaneš.“ „Već smo raspravljali o tome.“ „Pa šta je onda tako važno pa si došao ovamo?“ „Došao sam da te upozorim.“

Očekivala je zahtev za veći avans. Možda čak i izvinjenje za ono što joj je rekao poslednji put kad je odlazio. Ali upozorenje? „Da me upozoriš na šta?“

„Pre dve nedelje. Kad smo bili zajedno. Videla si modrice na mom licu?“

„I na tvom kuku.“

Nakrivio je glavu, a ona je znala da, kad bi mogla da pogleda u nje- gove oči, one bi je radoznalo pogledale. Samo je najedan način mogla da zna za modrice na njegovoj guzi, i ona se odala. Ali bilo bi još čudnije kad bi pokušala da se izvuče iz te grube greške.

„A šta je s modricama?“ nestrpljivo je pitala.

„Voleo bih da mogu da kažem da su ti drugi izgledali još gore.“

„Drugi? Više od jednog?“

„Dvojica. Zaskočili su me na parkingu restorana i prebili. Nekoliko nedelja pre toga, moja prijateljica je još gore prošla.“ Njene usne su se pretvorile u tvrdu, tanku liniju. „Mnogo gore. I još se nije oporavila.“

Lora nije mogla da veruje svojim ušima. „U šta si se upetljao?“

„Ni u šta!“

„Ti i tvoja prijateljica ste pretučeni *ni zbog čega?*“

„Slušaj me“, rekao je, približavajući se i pričajući brzo i tiho. „Sve je počelo pre pet godina, ali nema nikakve veze sa mnom sada. Samo postoji taj govнар kojem je životna misija da mi uništi život. Zove se Stenli Rodarte. Vozi ružan, maslinastozeleni auto. Ako ga vidiš, drži se podalje od njega. Ni pod kakvim okolnostima nemoj mu dozvoliti da ti se približi kad si sama. Da li me razumeš?“

„Ja sam retko kad sama.“

„Sada si sama. Pogledaj kako je meni bilo lako da ti se približim." Kao da je želeo da to naglasi, pogledao je dole u prostor između njih, manji od stope.

„Hvala što si me upozorio", reče Lora, udaljavajući se, i ne samo fizički. „Ali tvoje aktivnosti u slobodno vreme nemaju nikakve dodirne tačke s Fosterom i sa mnom. Taj Stenli, ili kako god, ne predstavlja pretnju za nas."

„Rodarte, i đavola ne predstavlja pretnju", prasnuo je. „Slušaj me. On je opasan. Ako bude imao priliku, povrediće te, na način na koji verovatno ne možeš ni da zamisliš. Ovo nije proseravanje. On..."

„Lora?"

Na zvuk drugog glasa, poskočili su kao krivci. Ona se okrenula i ugledala Džoa Makdonalda kako im prilazi iz susednog reda. „Zdravo, Džo", uzviknula je, pokušavajući da zvuči uobičajeno i kao da joj je drago što ga vidi.

„Zapamti šta sam ti rekao", Grif je tiho rekao, a zatim se brzo udaljio.

Primoravajući se da se pokrene, Lora je predupredila direktora marketinga, koji je radoznalo gledao za Grifovom visokom figurom koja se provlačila između redova automobila. „Ko je to bio?"

„Neko ko je išao preko parkinga. Na svu sreću po mene. Video je kako teglim kutiju s modelom *Selekta* i ponudio se da je ponese."

„Gde je bio čuvar?"

„Nije bio na vratima kad sam ja prošla, a nisam htela da čekam." Ne želeći da bude očigledno, krenula je s Džoom ka ulazu. „Jedva čekam da odnesem model kući i pokažem ga Fosteru."

„Dakle, večeras je to veče?"

„Jeste. Poželi mi sreću."

Dok su prilazili ulazu, ona je bacila nonšalantni pogled preko ramena. Grif Barket je bio nestao.

Lora nije rekla Fosteru za Grifovo neočekivano pojavljivanje. Obično nije ništa krila od svog supruga. Ali nerado je prećutala Barketovo upozorenje o čoveku u zelenom automobilu, jer bi i nagoveštaj opasnosti bacio Fostera u paniku. Odgovorio bi na tipičan Fosterov način: u roku od jednog sata ona bi imala naoružane čuvare.

Osim toga, večeras nije želela da bilo šta drugo skreće Fosterovu pažnju.

Pre nego što je sišla na večeru, presvukla se u jednostavnu, crnu, jednu od njegovih omiljenih haljina. Provela je više vremena nego obično nameštajući kosu i šminkajući se. Namirisala se.

Silazeći niza stepenice, shvatila je da ima leptiriće u stomaku, i to osećanje nervoze ju je iznenadilo. Ali tada je samu sebe podsetila da se za ovu noć pripremala već mesecima. Podrazumevalo se da ima malo treme.

Jedva je okusila večeru, ali Foster nije primetio, jer joj je, pun entuzijazma, pričao o novoj vežbi koju je Manuelo uveo u njegovu fizikalnu terapiju.

„Pomaže mi da ojačam leđa i ruke. Već sam primetio značajno poboljšanje.”

„Da li je tu tehniku naučio na onom seminaru na koji si ga poslao prošlog meseca?”

„Da. Očigledno brzo uči.”

„Još brže bi učio da zna engleski.”

„On je vrlo ponosan čovek.”

„Kako bi učenje engleskog jezika narušilo njegov ponos?”

„On bi to smatrao izdajom svog nasleđa.”

Pre nego što je mogla dalje da komentariše, pitao ju je kako je provela dan u kancelariji. „Drago mi je što si to spomenuo”, rekla je, uz nestašan osmeh. „Imam iznenađenje za tebe posle večere.”

Kada su završili s večerom, pozvala ga je da je prati iz trpezarije. Tri puta je pokrenuo točkove svojih invalidskih kolica napred i nazad pre nego što je krenuo. Tu naviku je stekao nekoliko nedelja ranije.

Takođe, plastične flaše sa sredstvom za dezinfekciju ruku počele su svuda da se pojavljuju. U početku ih je koristio kad je mislio da ona ne gleda. Sada su na desetine bile razbacane po kući tako da je jedna uvek bila Fosteru pri ruci. Čistoća i ubijanje bacila uvek su mu bile opsesije, ali ovi najnoviji znaci opsesivno kompulzivnog oboljenja uznemirili su je. Insistira e da razgovora s psihijatrom o ovim ispoljavanjima.

Večeras neće spomenuti njegovo oboljenje ili bilo šta negativno. Osim toga, kada se Foster koncentriše na projekat koji će mu ona predstaviti, njegovi simptomi će se verovatno ponovo povući.

Unapred je sve namestila u svojoj jazbini. Vodeći do zatvorenih vrata, gurnula ih je i otvorila, a onda je dramatičnom intonacijom rekla: „Predstavljamo *Sansaut selekt*.” Sklonila se u stranu dabi on mogao da vidi na istaknutom mestu umetničko izlaganje: zastavu koju je ona napravila s novim logoom, grafikonima i dijagramima na nogarama kao kratko objašnjenje, i maketu.

Nadvladan emocijama zbog onoga što je video, Foster je načinio tri pokreta napred-nazad, a zatim je kolicima polako ušao u sobu. „Šta je sve ovo?”

„Novina u uslugama avio-kompanije, osmišljena za one koji često lete, kao i za putnike poslovne klase”, rekla je, kao da se s podijuma obraća sobi punoj ljudi. „Mogu li?”

„Svakako.”

Stajala je ispred njega kao na centralnoj bini. „*Sansaut selekt* će imati ponudu sa crvenim tepihom na ograničenom broju letova iz Dalasa ka gusto naseljenim destinacijama. Hjuston, Atlanta, Denver, Los Anđeles, Vašington DC, Njujork. Jedan rani jutarnji let i jedan kasni večernji.

„*Selekt* će biti samo za članove. Putnici će biti unapred provereni i registrovani. Imaće propusnice koje će im omogućavati da izbegnu uobičajene bezbednosne provere.

Selekt će pružati rukovanje prtljagom u belim rukavicama. Uslužna vožnja kolima do aerodroma i od njega ne bi bila obavezna, ali bila bi preporučljiva, jer bi garantovala još bolju uslugu i manje nevolja uobičajenih za poslovno putovanje.

„Avioni dizajnirani za sto trideset putnika bili bi prepravljani da smeste pedeset. Čak i prekomorski nosači koji udovoljavaju svojim putnicima prve klase biće bleđa slika u poređenju s tim kako će *Sansautselekt* razmaziti svoje korisnike.

„Skupo? Svakako. Ali jeftinije nego posedovanje samo neznatnog dela privatnog mlaznjaka, i pruža malo više mesta za noge i glavu", dodala je uz osmeh. „Onim što bi direktor potrošio na čarter-letove privatnim mlaznjakom na ove destinacije, mogao bi da leti daleko udobnije sa specijalno obučanim stjuardesama koje bi ga čekale. Ili nju."

Do sada Foster nije ništa rekao, ali je slušao.

Ona je nastavila. „Pošto bi radio pod pokroviteljstvom avio-kompanije *Sansaut*, putnik bi bio uveren u pouzdanost *Selekta*, stroge bezbednosne standarde i neuporedivu efikasnost.

„Ta efikasnost je zaštitni znak avio-kompanije *Sansaut*, ali ona i košta. Česta kritika, naročito od putnika poslovne klase koji često putuju, jeste ta da je putovanje *Sansautom* jednako putovanju autobusima *Grejhaund*. Pre deset meseci, avio-kompanija je počela da nudi rezervaciju sedišta umesto sistema ko prvi devojci njegova je. To se dokazalo kao izuzetno uspešna opcija."

„Osamnaest zarez tri procenta naših putnika spremno je da plati dodatnih dvadeset dolara po karti kao garanciju rezervisanog mesta i pogodnosti da se prvi ukrcaju. Izveli smo računicu: ako samo polovina jednog procenta od onih osamnaest zarez tri procenta kupi članstvo u *Sansaut selektu*, avioni će leteti punog kapaciteta.

„Poslednjih godina, vlasništvo nad privatnim mlaznjacima postalo je izuzetno konkurentno, ali ovaj način prevoza i dalje je pristupačan samo malom procentu putnika. S jedne strane, imate obične avio-kom-panije, kao *Sansaut* i *Sautvest*. S druge strane, privatne mlaznjake.

„*Sansaut selekt* popunio bi prazninu između njih. Ta praznina se sve više povećava, jer nosači sve više ulažu u ekonomsku klasu na štetu usluge prve klase. To je malo tržište, ali od vitalnog značaja, jer udovoljava onima koji moraju i stvarno prelete hiljade milja godišnje. Na sreću, ti putnici su oni koji imaju novca da troše na prevoz avionom. Ako *Sansaut* ne bude tražio pravo na tu prazninu na tržištu, konkurentne avio-kompanije hoće. *Selekt* će se pobrinuti da *Sansaut* održi svoju poziciju kao vođa u avio-industriji.”

To je bio planirani rezirne njenog ubedivanja. Kad je Foster bio siguran u to da je završila, tri puta je pomerio svoja kolica napred-nazad i otišao do stola na kojem je ona smestila maketu. Jedna strana trupa aviona bila je napravljena od providne plastike tako da se videla unutrašnjost koja je daleko prčvazilazila čak i najluksuznije i prostranije kabine prve klase. Lori se činilo da ga on beskrajno dugo proučava.

Konačno je progovorio. I ranije je bilo pokušaja. *Rols-rojs* usluga po *rols-rojs* ceni. Te avio-kompanije nisu dugo opstale.”

Onaje imala odgovor na taj argument. „Oni nisu prodavali članstvo. Oslanjali su se na pojedinačna rezervisanja, pa su naišli na problem s protokom novca. Mi bismo prodavali članstvo, koje bi se obnavljalo na godišnjem nivou. Pre nego što bi prvi avion uzleteo, mi bismo rukovali kapitalom koji bi omogućio održavanje usluge na najmanje godinu dana. A istovremeno i zaradu.”

„Članstvo bi putniku davalo pravo da leti određen broj segmenata?”

„Zapravo milja, jer su nčki segmenti dalji od drugih. Mi smo razmišljali o krugu od sedamdeset pet hiljada milja. Ako ih putnik ne bi iskoristio sve, gubio bi pravo na njih. Ako bi putovao preko tog broja, za svaki dodatni let plaćao bi kartu jednaku ceni karte prve klase neke' druge avio-kompanije.”

„A ti brojevi funkcionišf?”

„Sve je u programu.” Dodala mu je registrator sa ispupčenim logoom *Sansauta* na kožnim koricama. Proučavao je logo, ali registrator je vratio neotvoren, na sto.

„Koliko bismo morali da naplaćujemo za članstvo?”

„Kao što sam rekla, program sadrži nekoliko finansijskih projekcija. Ako naplatimo toliko, naš koeficijent zarade bio bi veći nego kad bismo naplatili ovoliko."

„Znam šta je finansijska projekcija, Lora."

Iznenadena njegovim tonom, promrmljala je: „Naravno da znaš. Samo sam htela da shvatiš da je sve ovo samo preliminarno."

„Stvarno? Čini se kao dobro promišljeno."

„Dugo i naporno sam radila na tome, Fostere. Pokušala sam da promislim o svakom aspektu i pripadajućem delu."

„Ko je još radio na ovome?" Smejala se. „Zvuči kao da je zavera."

„Pa nekako i liči na zaveru. Pre nekoliko nedelja kad sam te pitao da li miševi kolo vode dok mačke nema, gledao sam na to kao na šalu." „Da li si ljut?"

Napred-nazad, napred-nazad, napred-nazad, a onda do bara, gde je sebi sipao malo skoča. Nije ponudio da i njoj sipa. „Šta Uprava za bezbednost transporta kaže za te posebne propusnice izdate članovima?"

„To nije nova ideja. Propusnice za putnike koji često lete već je poznata stvar. Neki se već koriste na odabranim aerodromima."

„Odakle bi avioni dolazili?"

„S tako mnogo avio-kompanija koje smanjuju letove iz ekonomskih razloga, mogli bismo da otkupimo avione s dobrom zaradom."

„I dalje bi koštalo milione. I još miliona da se promene u to", rekao je, pokazujući ka maketi.

„*Sansaut* ima opsežnu mogućnost kreditiranja. Mi pozajmljujemo uovac..."

„A ako zamisao ne uspe, zaglavićemo sa ogromnim dugom i bez načina da ga vratimo."

„Nove kupljene avione uključili bismo u naš normalan rad. Naši avioni uvek lete puni, obično su rasprodati, a ionako smo planirali da sledeće godine proširimo flotu."

Jednim gutljajem popio je skoč, a zatim se vratio do bara, uzeo salvet i obrisao rub prazne čaše, okrenuvši je tri puta, pre nego što ju je vratio na šipku ispod sudopera. Vratio je zapušač

na ukrasnu kristalnu flašu i stavio je tačno tamo gde je bila. Upotrebio je jedan od sredstava za dezinfekciju ruku.

Konačno je rekao: „Sve je vrlo spekulativno, Lora.”

„I preliminarno. To sam i rekla. Potrebno je još dosta finog podešavanja. Za to se uzdam u tebe.”

Nije reagovao na to. „Male su šanse da će to uspeti.”

„Takve su bile i za *Sansaut* kad si ga ti preuzeo. Svi su ti rekli da nema prostora za još jednu komercijalnu avio-kompaniju stacioniranu u Dalasu. Ekonomisti su rekli da si lud. Poslovni analitičari smejali su ti se u lice. Ti nisi slušao. Smrvio si te skeptike. Nisi dozvolio da te išta sprečava u ostvarivanju tvog sna.”

„Tada nisam bio bogalj.”

Ne bi je više šokirao ni da ju je ošamario. Zaista, udario ju je tamo gde je znao da će je najviše boleti. Zurila je u njega, a potom, oporavljajući se od prvobitnog zaprepašćenja, okrenula se i uputila ka vratima.

„Lora, Lora, čekaj! Izvini.” Zastala je s rukom na kvaki. Došao je iza nje i posegnuo za njenom rukom. „Bože, izvini. Oprosti mi.”

Povukao ju je u krilo, stavio njenu glavu među svoje šake, terajući je da ga pogleda. „Izvini.” Poljubio ju je u obraz, zatim u usta. „Izvini. Oprosti mi.”

Čuvši iskreno žaljenje u njegovom glasu, popustila je. „Zašto si to rekao, Fostere?”

„Bilo je neumesno. Potpuno.”

Preko njegovog ramena pogledala je u maketu koja je za nju i mnoge druge predstavljala sate i sate rada. „Mislila sam da će te ovo uzbuditi i okrepiti.”

Pomazio ju je po kosi. „Svojom negativnošću upropastio sam tvoje iznenađenje. Izvinjavam se zbog toga. Pogotovo što si ove nedelje već imala jedno razočaranje.”

Govorio je o njenoj menstruaciji. Tačno, to je bilo razočaranje, ali ona nije dozvoljavala da je odvrća od ove teme pričajući o tome. „Da li mrziš ideju o *Sansaut selektu*?”

„Mnogo toga treba da apsorbujem za petnaest minuta.” Njegov nežan osmeh bio je pokušaj da se ublaži udarac, kao i

pažljivo birane reči. „Imala si nekoliko meseci da podstičeš svoj entuzijazam. Ja o tome nisam ništa znao. Daj mi malo vremena da razmislim."

Što je u prevodu značilo neodobravanje.

Stavio joj je glavu na svoje rame. „U međuvremenu, čestitam na odličnom poslu. To je jedna od najboljih prezentacija koju sam ikada čuo."

Odbacivao je njenu ideju, ali dao joj je peticu za trud. Mrzela je što se ophodi prema njoj na snishodljiv način, ali bila je suviše potištena da bi se večeras raspravljala s njim. Svu svoju energiju unela je u tu prezentaciju. Sada kad je bila okončana, i nije donela rezultat kojem se nadala, osećala se prazno i iscrpljeno.

„Sada", rekao je, kao da je neka neznatna stvar bila razmotrena i odbačena, „kaži mi šta se još danas desilo."

1 7 .

Boli Rič se popeo na tribine gde su bila najjeftinija sedišta i seo pored Grifa. Punih šezdeset sekundi sedeli su tamo u identičnim pozama: s rukama na butinama i sklopljenim šakama među kolenima. Zurili su u igrače na terenu.

Boli je prvi prekinuo tišinu. „Grife, šta, do đavola, radiš?"

„Gledam trening."

„Treći dan zaredom si ovde."

„Brojiš?"

„Da, brojim. U čemu je stvar?"

„Pa, po mom učenom mišljenju, Džejson je dobar kao i bilo koji drugi igrač u ovom timu. Nemaju jakog raning beka. Odbrana im ne vredi ni pišljivog boba. Džejson se otima, ali on je..."

„Ne seri, Grife", rekao je Boli, još ljući nego pre. „Zašto gledaš srednjoškolski fudbalski trening?"

Grif je tada okrenuo glavu i pogledao ga. „Ubijam dosadu, Boli. Nemam šta drugo da radim. Poslednji put kad sam proveravao, ovo je bila društvena svojina, što mi daje za pravo da budem ovde. Ako ti se ne sviđa, ne moraš da pričaš sa mnom. Nisam te zvao da dođeš ovamo. Pa zašto se ti onda lepo ne vratiš dole i pridružiš pristojnim ljudima pre nego što se 'zaraziš' od mene, pa te isteraju iz navijačkog kluba?"

Dole na terenu, trener je okupio igrače, dozvoljavajući im da piju vodu iz njihovih flašica dok im on objašnjava. Momci su izgledali premalo za svoje široke naramenice. Sa ove razdaljine, izgledali su kao lutke s punjenim glavama, neproporcionalni. Grif je počeo da igra fudbal kad je bio otprilike Džejsonovih godina. Pretpostavljao je da je i on tada izgledao sitno.

Boli je ostao tu gde je bio. Rekao je: „Ti si idol mog klinca."

„Jadan sam ja heroj."

„I ja sam mu to rekao."

Posmatrali su trenere kako razdvajaju napadače od odbrambenih igrača i združuju dve grupe na suprotnim krajevima terena da bi vežbali. Prošlo je pet minuta. Deset.

Zatim je Boli pročistio svoje grlo. „Te noći u Bafalu?"

Grif nije stavljaو do znanja da ga je čuo iako je odmah znao na koju noć misli.

„Nikad u životu nije mi bilo tako hladno."

„Deset ispod nule u vreme utakmice", reče Grif. „Ili tako nešto, posle su mi rekli. Nisu imali srca da nam kažu u svlačionici pre utakmice. Šezdeset minuta igrali smo fudbal dok je sneg padao, i kad se zviždajka poslednji put oglasila, sve što smo imali da pokažemo bio je čudovišni gol. Šuter, koji je sve vreme utakmice, umotan pelerinom, srkutao topla pića na klupi, izvodi svoje mršavo dupe i postiže tri jedina poena na toj utakmici. Moji prsti krvare, jer neki linijski igrač ukopava klinove na kopačkama. Tako su hladni da ne mogu ni da ih savijem. Taj prcvoljak od šutera pokupio je svu slavu."

Boli se nasmejao. „On je pre svega bio samouvereno kopile."

„Pričaj mi o tome. Odakle je on uopšte bio? Nije bilo samoglasnika u njegovom prezimenu."

„Iz jedne od istočnoevropskih zemalja. Prebacio se sa evropskog na američki fudbal da bi mogao da dođe u Sjedinjene Države i zaradi više novca. Dobro je što su ga se *Kaubojsi* rešili."

Bila je to sramotna pobeda na utakmici, koja je došla kasno, s rezultatom nebitnim za plej-of. Aerodrom je bio zatvoren zbog mećave, pa tim nije mogao da leti kući. Niko nije bio raspoložen za žurke, jer su još jednu noć morali da provedu u hotelu. Većina je otišla pravo u sobu.

„Ti i ja smo završili poslednji u baru", reče Boli, kao da prati Grifove misli. „Ubio sam še to večē."

„Boli..."

„Ne, ne, moram ovo da kažem, Grife. Ubio sam se kao Namac i baljezgao kao beba o svojim problemima u braku."

Najviše što je Grif mogao da se seti bilo je da se Bolijeva žena spakovala i iselila, rekavši mu da joj je dosadilo da sedi kod kuće s njihovim mlađim sinom dok se on zabavlja s momcima, izveštavajući sa ove ili one sportske utakmice.

„Na kraju je ispalo dobro", rekao je Grif.

„Na svu sreću po mene."

S obzirom na to kako je Boli bio pijan te noći, Grif se čudio što se uopšte seća svog emotivnog topljenja. Možda mu je trebalo očišćenje da bi ispravio stvari kod kuće. On i njegova žena su i dalje bili zajedno. Imao je lepu kuću, klinca s razumnom frizurom i bez vidljivih znakova pirsinga. Zašto bi to sad spominjao?

„Nisam ti nikad zahvalio što si čuvao ono što sam ti u poverenju rekao", Boli je tiho rekao.

Grif je pogledao ka njemu.

Zbunjeno sležući ramenima, Boli je skinuo svoje zatamnjene naočare i vrteo ih. „Mnogo mojih kolega vara žene kad su na putu. Oni sigurno ne plaću za njima. Mnogo toga sam ti rekao u svlačionici. A ti nikad nisi nikom rekao ni reč."

„Ja nisam ni imao prijatelje, sećaš se? Nisam imao kome da kažem."

Boli ga je popreko pogledao. „Ali ti to nikad nisi ni spomenuo. Niti si upotrebio protiv mene. Znaš. U stvari, pravio si se kao da se nije ni desilo." Spustio je glavu i začkiljio ka svojim

patikama. „I nikad nisi tražio uslugu, čak ni kad si došao da tražiš posao od mene. Još odonda me to izjeda."

Boli je ponovo stavio naočare. Nekoliko minuta prošlo je dok su po- smatrali Džejsonovog trenera kako mu daje savet oko izvođenja lopte. Konačno, Boli reče: „Nije loš ovaj momak za trenera srednje škole, ali Džejsonu bi dobro došla dodatna pomoć. Znam da nije neki posao. Zapravo, Grife, to nije..."

„Prihvatam."

„Čekaj. Bilo koja suma novca koju ti ponudim biće uvredljiva."

„Ne moraš me plaćati. Potrebno mi je da nešto korisno radim. Kupi mi tuce fudbalskih lopti da koristim i kvit smo."

Boli je na momenat razmatrao, a onda doneo odluku. „Šta kažeš da bude ovde, svakog dana sat vremena pre treninga?"

„Odgovara mi." Rukovali su se. „Reci Džejsonu da se spremi za žestok rad."

„Biće oduševljen. Sutra počinjemo?"

„Biću ovde."

Boli je ustao i teškim koracima spustio se nekoliko redova, zatim je zastao i okrenuo se. „Ovo ne znači da sam ti oprostio, Grife. Još uvek si na uslovnoj, za mene kao i za sud. Na najmanji nagoveštaj nepravilnosti, letiš odavde."

„Neće biti nikakvih nepravilnosti. Kunem se."

Boli je klimnuo glavom i nastavio niz tribine da bi se pridružio ostalim očevima koji su s linije terena posmatrali trening.

Grif nije bio pozvan da im se pridruži, a nije ni želeo, i to je bilo u redu. Već duže vreme se nije osećao ovako dobro. Sada je imao projekat, nešto čemu će se radovati, razlog da ujutru ustane iz kreveta. A za treniranje ambicioznog beka, niko nije bio kvalifikovaniji. To saznanje učinilo je da se oseća dobro.

Smeškao se kad mu je telefon zazvonio.

Stigao je pre nje i parkirao se pozadi. Nekoliko minuta kasnije, parkirala je auto iza njegovog.

„Sastanak se odužio", rekla je dok je izlazila iz kola.

„I ja sam tek stigao."

Zajedno su krenuli ka ulaznim vratima kuće. Dok je otključavala vrata, on je gledao u oba smera ulice. Nije bilo maslinastog sedana. Došao je pravo sa srednjoškolskog terena i znao je da ga tamo niko nije pratio. U stvari, shvatio je da nije video ni Rodartea niti ikog sumnjivog od njihovog poslednjeg sukoba, pre mesec dana.

Ali ni jednog jedinog trenutka nije pomislio da je zaplašio Rodartea. Zapravo, njegovo primetno odsustvo činilo je Grifa rastrojenim. Grif bi više voleo da mu je na oku, barem povremeno. Imajući to na umu, upitao je Loru, čim su ušli unutra, da li je videla čoveka na koga ju je upozorio.

„U ružnom zelenom automobilu?" Jedna od obrva na njenom licu blago se izvila u luk.

„Zašto me tako gledaš? Misliš da sam ga izmislio?"

„Mislim da si nepotrebno rizikovao da te vide sa mnom."

„Znam pravila, ali bilo je potrebno da saznaš za Rodartea."

„Sumnjam u to."

„Slušaj..."

„Ne želim da se raspravljam o tome", prasnula je. Potom je protrljala čelo i umorno uzdahnula. „Nisam videla čoveka u zelenom automobilu kako se mota ovuda."

„Dobro. Hvala ti. To je sve što sam hteo da znam. Zašto nisi jednostavno to odmah rekla i pošteдела nas rasprave?"

Izgledala je spremno da nastavi debatu, ali predomislila se i krenula lca spavaćoj sobi.

„Šta je bila ona maketa?"

„Molim?"

„Maketa. U kutiji koju sam nosio do tvojih kola."

„Maketa aviona."

„Toliko sam shvatio. Nosila si je kući da pokažeš mužu. Zbog čega?"

„Zbog prezentacije."

„Je l'? Kako je prošla?"

Izbegavajući susret očiju, provukla je prste kroz kosu. „Sada to nije važno." Pre nego što mu je dala šansu da još nešto kaže, otišla je niz hodnik i nestala u spavaćoj sobi.

Grif je stajao i gledao za njom, pitajući se zbog čega je bila tako uzbuđena. Svada kod kuće? Loš dan u kancelariji? Ili je samo bila ljuta što mora opet da bude s njim.

Jebi ga. Neka bude besna. Nek se duri. Šta god. Nije ga bilo briga. Samo se molio bogu da ovaj put uspe. Bio je spreman da to unovči i nestane.

Ispasao je košulju iz kaiša i svukao čizme. Proverio je zidni termosta i spustio temperaturu za nekoliko stepeni. Ušao je u kuhinju i pregledao frižider. Ista flaširana voda, isto pakovanje šest dijetalnih kola. Nije želeo ni jedno ni drugo, već je otkopčao košulju i stao kraj otvorenih vrata frižidera, hladeći svoj grudni koš.

U dnevnoj sobi, otvorio je veliki ormar i iščitao nazive video-kaseta. Možda bi trebalo da odgleda jednu, čisto radi raznovrsnosti. Da vidimo. Muškarci sa ženama. Zene sa ženama. *Priča o dva grada*. Hmm. *Koja dva grada*, pitao se. Na omotu ženska, koja nema ništa na sebi osim trake crne kože, opkoračila je motor. Njeno režanje i oštri crveni nokti smorili su ga, a ne napalili.

Zatvorio je vrata ormara, još jednom odbacujući video-kasete i časopise u korist svoje sopstvene mašte.

„Uđi.“

Ušao je u spavaću sobu i zatvorio vrata. Na polovini sobe je zastao. Ležala je kao i pre, zureći u plafon, pokrivena čaršavom do struka. Iznad struka, bila je potpuno obučena.

Ali ovoga puta na obrazima su bili tragovi suza.

Pošto nije odmah došao do kreveta, ona ga je letimice pogledala, a onda opet vratila pogled na plafon.

Došao je do ivice kreveta. „Šta je bilo?“

„Ništa.“

„Ti plačeš.“

„Samo sam umorna.“

„Plačeš kad si umorna?“

Pogledala je u njega i razdražljivo rekla: „Ponekad. Možemo li sada, molim te, da završimo sa ovim?“

Razljućen zbog njenog tona i snishodljivosti koja se osetila u tom tonu, promrmljao je: „Na usluzi, gospojo." Zbacio je farmerice, zapravo se nadajući da će se, ugledavši njegove bokserice, uvrediti. Tako je i bilo. Okrenula je glavu na drugu stranu.

Šutnuo je svoje farmerice, svukao bokserice, uvukao se u krevet i popeo se na nju. Rvao se sa čaršavom, psujući njegovu čvrstinu, pre nego što je uspeo da ga skloni. Njene noge su se razdvojile. Zauzeo je položaj, gurnuo, promašio, ponovo gurnuo.

Bilo je lakše nego prva dva puta. I brže. Brzo je bilo gotovo. Ako ste potražili u rečniku izraz *uđeš, izadeš i gotovo...*

Nije sebi dao ni vremena da dođe do vazduha a već je krenuo da ustaje. I dok je to činio, bacio je pogled na njeno skriveno lice. I ukočio se. Sveže suze klizile su niz obraze kao tihi prekor. Njenu donju usnu držali su zubi kao sponu, da spreče drhtanje.

Pa, sranje. Koliko loše je bilo?

Očigledno prilično loše, jer joj se grudni koš trzao pri jecaju.

„Do đavola, da li sam te povredio?"

Odmahnula je glavom.

„Rekla si da hoćeš da završimo s tim."

Pokušala je da kaže nešto, ali reči su joj zastajale u grlu. Gutala je u grču.

Grif nije znao šta da kaže. Umesto toga, stavio je ruku na njen vlažni obraz. Na njegov dodir, ona se zgrčila. Kada je podigla svoju ruku, očekivao je da će skloniti njegovu. Umesto toga, njegovu ruku pokrila je svojom, potom okrenula svoje lice ka njegovom dlanu tako da je donji deo šake bio ispod njene brade a vrhovi prstiju savijali su se prema početku kose na čelu.

Dah joj je bio pun naleta emocija. Suze su bile uhvaćene u njegovom dlanu. Posmatrao je njeno grlo dok se borila da zaustavi ispresecane zvuke jecanja. A onda, kad više nije mogla da ih zadrži, ponovo je zagrizla usnu. Osim što ovaj put, zubi nisu naišli na njenu usnu. Bilo je to mesnato jastuče njegovog palca. Zarila je svoje zube u njegovu šaku.

Efekat koji je to imalo na Grifa, bio je momentalan. Uvukao je brz, glasan dah.

Njeni zubi su odmah popustili. Podigao je ruku s njenog lica. Susret očiju bio je isto tako iznenađujući kao i ugriz. Njene oči, zamagljene od suza, neznatno su se raširile kad je osetila ono što on nije mogao da kontroliše. Nije želeo da kontroliše. Još uvek u njoj, nabrekao je s tako vrelom i upornom navalom krvi da nije imao ni vremena ni snagu volje ni želju da se povuče.

Ispunio ju je u potpunosti. Ili se ona skupljala oko njega? Bilo je teško reći. A i nije bilo važno, jer, bože, bio je to nalet, najerotičnija stvar koja mu se ikad u životu desila.

Pomerio je kukove unapred, ispitujući njenu reakciju. Njene oči nakratko su se zaklopile, a zatim otvorile. Trepavice su joj bile vlažne i stvarale su šiljaste grudve, veoma lepe. U zenici desnog oka nalazila se crna tačka koju ranije nije ni primetio, ali nikada nije ni bio tako blizu nje. Nikad je nije stvarno pogledao u oči. Nije sebi dozvoljavao da ih pogleda.

Još uvek isprobavajući, pomerio je kukove napred i gore. Njen dah je odao nežan i piskav zvuk dok je disala kroz zube. Oči su joj se zaklopile. Ohrabren, provukao je ruku ispod nje, obuhvatio njenu guzu i nagnuo je nagore u isto vreme kad je duboko pritisnuo. Gladan zvuk odzvanjao je u njenom grlu, jer sada su njene usne bile izvrnute ka unutra, čvrsto stisnute. Ubrzano je disala kroz nos.

Povukao ju je nazad, skoro izašao, a potom ponovo zaronio u nju. Ona je stenjala. Ponovio je pokret. Njegovi pokreti bili su dugi, spori i duboki, a ona je uzvratila odgovarajućim pokretima što ga je ubrzo nateralo da priziva božanstva u bezumnom dahtanju.

Ruke, koje je obično nepomično držala uz telo, sad su se nemirno kretale. Zgrabila je čaršav, uvrnula ga, pustila ga i posegnula za još nečim, i našla prednju stranu njegove košulje, još uvek neotkopčanu. Ščepala je tkaninu, vukući je sve dok on nije osetio kako se zateže na leđima. Vrat joj se izvio u luk kad je zarila glavu u jastuk. Njeni kukovi su se podizali da bi se susreli s njegovim pokretima, sada plićim i bržim.

Zatim, čvrsto je držeći, gurajući ga napred-nazad, jako je svršio, a i ona je. Čak i kad je bio istrošen, ležeći na njoj kao da je mrtav, njeni mali posleorgazmički udari su ga štipkali. Osećaj je

bio kao da ga neko ljubi u vrh penisa. Bio je suviše umoran da bi se makar nasmešio, ali u svojim mislima - nasmešio se.

Konačno su bili mirni.

Podvukavši šaku ispod njene glave, pomerio ju je ka njegovoj strani kreveta. I držao ju je tako, jednom šakom držeći njenu glavu ispod svoje brade, a drugom i dalje čvrsto držeći njenu guzu. Držao ju je na mestu, a sebe unutar nje. Osećaj je bio neopisiv. Bio je rastrzan između želje da ostane tako dok se ne skamene, i da je gleda.

Želeo je da postoji način da se izvuku iz svoje odeće bez pomeranja. Odjednom je očajno želeo da oseti kožu na koži. Želeo je da posmatra njene grudi. Sve njeno. Da dodiruje, istražuje, da se priljubi i mazi sva ta mesta koja su ga mučila i o kojima nije smeo da razmišlja.

Kasnije. Upravo sada, njena letargija je bila tako apsolutna da je izgledalo kao da spava. Pomerio je glavu unazad da bi mogao da gleda njeno lice. Usne su joj bile blago razdvojene, vlažne i meke, natečene i crvene od silnih ugriza. Tamo gde se punija donja usna sretala s gornjom nalazila se plitka jamica. Isuse, bilo je to seksi mesto koje je molilo da ga vrh njegovog jezika miluje.

Spuštao je glavu da upravo to i uradi kad se njeno telo ukrutilo. Njene oči su se širom otvorile, i u užurbanosti izmlaćenih udova odvojila se i uspravila. „O, bože." Zarila je lice u svoje šake. „O bože, bože, o bože..."

„Lora..."

„Nemoj ništa da kažeš! Samo molim te nemoj... nemoj... O, bože." Tražila je nešto po krevetu, i on je video da traži svoj donji veš. Na brzinu je navukla donji veš i napustila krevet, nestajući u kupatilu i glasno zatvarajući vrata za sobom.

On je ustao i nespreno navukao bokserice, otišao do vrata kupatila, pokucao. „Lora." Ne čekajući dozvolu, otvorio je vrata.

Nameštala je suknju preko kukova i u isto vreme gurala stopala u cipele. Čim je zakopčala suknju, zgrabila je sako s čiviluka na vratima. U večitom kretanju, gurnula ga je u stranu i prošla pored njega, šćepala lašnu s vrha plakara i širom otvorila vrata.

„Lora, čekaj!" Pratio ju je niz hodnik. Na polovini dnevnog boravka, uhvatio je njen lakat da bi je okrenuo. „Hoćeš li pričekati jedan trenulak? Razgovaraj sa mnom."

Trgla je ruku, ali nije htela da ga pogleda. „Nema o čemu da se razgovara." „Osim o svemu."

„To se nije desilo." Potapšala je vazduh obema rukama, naglašavajući svaku reč. „To se nije desilo."

„Desilo se."

Stegnuvši oči, besno je odmahнула glavom. „Ne, nije. Ja..." Rukom je pokrila usta da bi zaustavila jecaj. „O, moj bože." Okrećući se od njega, brzo je otišla do vrata.

On se bacio za njom, ali ona je izletela kao munja. „Lora!" viknuo je. Nije se okrenula.

18.

Foster je pričao preko telefona kad je Lora ušla u njegovu kancelariju.

Oklevala je na pragu, ali on joj je mahnuo da uđe. Njen dolazak mu je bio dobrodošao izgovor da završi razgovor s jednim od članova odbora. Razgovor je počeo da mu biva dosadan.

Upravljanje avio-kompanijom nije više bilo tako zabavno kao pre. Ključno osoblje bilo je tako dobro u svom poslu da su mogli i bez njegovog nadzora. S menadžerskog stanovišta, bilo je zadovoljstvo znati da je napravio mudar izbor zaposlivši ih. Njihova pouzdanost je njega učinila suvišnim.

Ovih dana osećao se lcao simbol hendikepiranog zaposlenog.

Završio je telefonski razgovor uz obećanje da će ga uskoro nastaviti. Lora je stajala leđima okrenutim njemu i zurila kroz prozor. „Čemu sam zaslužio ovu čast?" pitao je. „Obično si suviše zauzeta da bi nazvala u radno vreme. Ili je ovo poslovna poseta? Da li si došla kao direktor odeljenja ili supruga?"

„Kao supruga. Imaš li sad vremena za mene?"

„Uvek."

Teško je podnela njegovo odbijanje *Sansaut selekta*, teže nego što bi mogao da zamisli. Otkad su se udružili, direktori avio-kompanije odbili su je i nadglasali u brojnim slučajevima, ali ona je te male poraze lako podnela i na kraju dala svesrdnu podršku većini.

Ne i ovoga puta, i to a razlogom. Iako je drugima odavala priznanje za kreativnost i informisanost, *Selekt* je bio njena vizija, a on ju je na kraju porazio. Sudeći po svom raspoloženju tokom protekle dve nedelje, ona je to smatrala ličnim odbijanjem.

U međuvremenu, tema je samo jedanput iskrsla. Prošle nedelje, tokom sastanka direktora, Džo Makdonald je u prolazu spomenuo *Selekt*. Lora ga je ustrelila pogledom, a potom rekla: *Nemoj o tome*. Ta tema se više nije spominjala, barem ne u prisustvu Fostera, a on nije mislio da se iza njegovih leđa šapuće o tome. Nigde u zgradi nije video materijal koji je Lora koristila za prezentaciju. Imao je osećaj da su, otkad je on preuzeo palicu, svi to smatrali mrtvom debatom.

Imao je ideju o *Sansaut selektu* dok su izgledi za ponudu alternativnih usluga bili uzbudljivi. Bez Lorinog znanja, razmišljao je o tome i obavio istraživanje tržišta u porastu, ocenjujući kako bi mogao da uzme njegov veliki deo.

Proučavao je nove superlake mlaznjake i razmatrao mogućnost da naruči čitavu flotu kojom bi započeo prvoklasnu čarter uslugu. Čak je imao iste ideje kao i Lora da se osnuje ogranak *Sansauta*.

Ali u kojoj god formi bila inovacija, to bi bio njegov koncept i njegov dizajn. Ne njen niti bilo koga drugog. On bi bio vođa, a ne obogaljeni nekadašnji vođa.

Dao joj je vremena i prostora da oporavi svoj povređeni ponos, u suštini se pretvarajući da ne primećuje njenu utučenost. Da li je ova nezakazana poseta njegovoj kancelariji bila znak da konačno izlazi iz snuždenosti? Mogao je da se nada.

Rekao je: „Ovaj put nisi donela vino."

Okrenula se i zbunjeno ga pogledala.

„Zar je bilo tako davno da si zaboravila? Iznenadila si me ručkom, ovde, u kancelariji. Za proslavu naša prva tri meseca."

„Četiri meseca. I bio je šampanjac."

„Je li? Ne sećam se šta smo pili. Međutim, živo se sećam deserta."

Osmehnula se i skromno spustila glavu. „Zabavna vremena."

„Nedostaju mi."

Nakon nekoliko sekundi, podigla je glavu i pogledala ga, ali sada sva ozbiljna. „I dalje bismo mogli da se zabavljamo, Fostere."

„Ali ne tako."

„Ne *isto* tako. Drugačije. Ali isto tako dobro."

Neveselo se nasmejao. „Ne s moje tačke gledišta."

Na trenutak je zadržala njegov upiljeni pogled, a onda objavila: „Ja se ne vraćam tamo."

„Tamo?"

„U kuću. Grifu Barketu. Neću više to da radim."

Tako dakle. Evo kako će mu ona vratiti za to što ju je povredio. Zadržavši ravnodušan izraz lica, sklopio je ruke u krilu, ne stegnuvši ih. „O?"

„Ne."

„Čemu ovo iznenada..."

„Nije iznenada. O malo čemu drugom sam razmišljala od... od poslednjeg puta. Ne vraćam se tamo."

„To si već rekla. Mislim da zaslužujem da znam zašto."

„Zato što je pogrešno."

„Pogrešno po kojem standardu? Kako može biti pogrešno ako sam ja odobrio?"

„Ja nisam. Pogrešno je po *mojim* standardima."

„Razumem. Kada si donela odluku da je pogrešno?"

Pogled je skrenula u stranu, tiho rekavši: „Prvi put kada si predložio." Potom, sa više čvrstine, reče: „Od početka sam bila protiv toga. Pristala sam samo zato što te volim i želim da ti pružim sve što od mene tražiš. Ali ovo ne mogu. Neću."

„Mislio sam da želiš dete koliko i ja."

„To se nije promenilo", uzviknula je. „Ja *zaista* želim bebu. Želim to za nas. Veoma. Ali imamo i drugih opcija. Mogu se

podvrgnuti veštačkoj oplodnji koristeći spermu anonimnog davaoca."

„Znaš šta mislim o tome."

Oklevala je, a onda rekla: „U redu. Učiniću taj ustupak. Pošto Grif Barket već ima naše poverenje, možemo koristiti njegovu spermu. On je to predložio još pri prvom susretu, sećaš se? Na taj način, on neće izgubiti svoj novac. Mi bismo odneli njegov uzorak u doktorsku ordinaciju i tvrdili da je tvoja. Niko ne bi primetio razliku."

„Radije ne bih pribegavao tom metodi."

„Ja to ne vidim kao pribegavanje."

„Ja vidim. U svakom slučaju, zar nije prerano za plan B? Prošla su samo tri ciklusa."

„Znam koliko je prošlo", odsečno je rekla. „Ali čak i da je samo jedan, ja to neću više raditi."

„Da li Barketu nešto zameraš? Da li loše postupa prema tebi?"

„Ne."

„Neuljudno, grubo?"

„Ne."

„Jer ako jeste..."

„Nije."

„U redu." Pustio je stvar bez daljeg komentarisanja, dajući joj vremena da se pribere.

Duboko je uzdahnula i polako izdahnula. „Moja odluka nema nikakve veze s njim. O meni se radi. I celokupnoj ideji."

„Mesecima smo razgovarali o toj temi, Lora. Prošli smo svaki deo, više puta."

„Svesna sam toga."

„I složila si se."

„Da. Ali pričati o tome kao o nečemu apstraktnom i zapravo..." Odjednom se uspravila. „Ne bi trebalo da opravdam svoja osećanja. Niti da pokušavam da ih objasnim. Ne želim to da radim", naglasila je. „To bi trebalo da bude kraj tome."

Pustio je da prođe nekoliko trenutaka, a onda rekao: „Ovo me iznenađuje. Ne liči na tebe da ostaviš posao nedovršen."

„Tačno."

„Nikada nisi napuštala obavezu."

„Ne, ne nameravam to ni sa ovom. Mislila sam da ovome mogu prići kao i bilo kojem drugom izazovu. Ali ne mogu."

„Nisam mislio da će to izazvati toliko emotivnog jada."

„E pa, sad znaš."

„Možda to suviše lično shvataš."

Zaprepašćeno ga je pogledala. „Ja sam tvoja *supruga*. Imam seksualne odnose s drugim muškarcem. Kako to, zaboga miloga, da ne shvatam lično?"

„Počiriješ da histerišeš, Lora." Bacio je oprezan pogled ka vratima kancelarije.

Obuhvatila je svoje laktove i okrenula mu leđa. On je kolicima napravio tri puta pokret napred-nazad, a zatim se udaljio od stola i stao iza nje. Posegnuo je ka njoj i stavio ruke na njen struk. Ona se trgnula i pokušala da se udalji, ali on ju je čvrsto držao. „Loše sam procenio. Nisam mislio da će tvoj osećaj za dobro i loše biti uvređen."

„Mrzim da te razočaram, Fostere. Znam koliko ti to znači. Ali postoji moralna dvosmislenost koju ne mogu da zaobiđem." „Poštujem tvoja osećanja, naravno. Kao i tvoju odluku." Tiho je ispustila dah. „Hvala ti."

Primenio je dovoljno sile da bi je okrenuo prema sebi. „Već nedeljama si mrzovoljna. Nisam ništa rekao, ali primetio sam."

„Priznajem da nisam bila svoja. Ovo me je jako opterećivalo. Odvrćalo mi je pažnju s posla. Još gore, stvaralo je barijeru između nas. Znajući da će biti razočaranje, odlagala sam ovaj razgovor, ali morala sam da ga obavim pre sledećeg susreta s Barketom. Plašila sam se da ti kažem i to mi je kidalo živce. Drago mi je što smo obavili ovaj razgovor." Uputila mu je treperavi osmeh, zatim se nagnula i poljubila ga u usta.

Kada se odvojila od njega, on je rekao: „Prošlo je petnaest dana otkad si poslednji put bila s Barketom, tačno?" Klimnula je glavom.

„Može biti da nepotrebno vodimo ovaj razgovor", rekao je uz vedar osmeh. „Možda si već trudna."

Šta ako jeste trudna?

U Grifovom životu to je sada bilo veliko *šta ako*. Svako jutro ustajao je i pitao se da li je danas taj dan kada će ga nazvati i čestitati mu.

Naravno, to je i bio njihov cilj, zar ne? Oplođeno jaje bilo bi rešenje za sve njihove nevolje. Učinilo bi neplodni par srećnim, a njega milionerom do kraja života.

Ali ako je Lora zatrudnela, on je više nikada neće videti.

Što nije bio razlog za slavlje.

„Grife?”

Trgnuo se videvši da Boli stoji tik pored njega na liniji kraj terena. Sportski novinar ga je čudno posmatrao. „Izvini. Ja sam...”

„Miljama daleko. Morao sam tri puta da izgovorim tvoje ime. Da li si zaspao?”

Grif je skinuo naočare za sunce i žmirkao zbog žestokog sunca. „Po ovoj vrućini? Teško. Koncentrisao sam se na Džejsona. Danas je bio poprilično energičan.”

„Zahvaljujući tebi.”

„Ne, takav je. On je zaslužan.”

„Dečko je opsednut fudbalom, što zabrinjava njegovu majku.

„Zbog čega?”

„Plaši se da će on ići do kraja i povrediti se.”

„Takve su mame.” Pretpostavljao je.

„Ona bi više volela da on igra badminton.”

Grif je namignuo a Boli se nasmejao. „Slažem se. Ej, slušaj, upravo sam primio telefonski poziv. Dali su mi intervju sa onim novim golmanom koji je juče potpisao za *Stars*, ali imam malo vremena dok se ne vrati kući u Detroit. Ako požurim, mogu da ga uhvatim na aerodromu Dalas - Fort Vort pre poletanja. Bilo bi mi mrsko da Džejsonu prekidam trening. Da li bi ti smetalo da ga ti odvezeš kući?”

„Naravno da ne bi.”

„Ne bih ti to tražio, ali moja tašta je morala da ide kod pedikira, a moja žena se ponudila da je vozi, pa...”

„U redu je. Nema problema.”

Boli je pogledao ka terenu i opazio svog sina, koji je jedva imao vremena da preda loptu halfbeku pre nego što ga je tek

tresnuo o zemlju. Ali nije dugo bio na zemlji. Za tren oka je ustao da bi video kako je halfbek pao. Skočio je uvis, podigao pesnicu i uzviknuo od radosti.

Boli, koji je još uvek gledao, nasmešio se, ali onda se bora zabrinutosti pojavila između obrva. „Grife, kad malo bolje razmislim, možda...”

„Možeš imati poverenja u mene, Boli.”

Boli se okrenuo ka njemu i gledao ga nekoliko sekundi dok se tiho premišljao u vezi s korisnošću traženja usluge od Grifa. Zatim je klimnuo glavom. „Cenim to, Grife. Hvala.”

Kada je trening bio završen, Džejson je trčkarao preko terena prema Grifu, koji mu je dao petaka. „Sjajan trening, KB. Posebno poslednja serija odbrana.”

„Hvala.” Dečko je bio crven u licu, znoj mu je ispod kacige prilepio kosu uz glavu, ali on je uživao u pohvalama.

Grifmu je rekao za Bolijev iznenadni posao koji je morao da obavi. » što znači da preostaje da te ja danas vozim kući.”

„Stvarno?”

„Nemoj se uzbuđivati. Moj auto je krš.”

Na putu do kuće, Grif je zastao kod *Brauma*. „Dobro bi mi došao milkšejk. A tebi?”

Odlučili su da, pošto su već bili tamo, uzmu i hamburgere i pomfrit uz milkšejk. Seli su u separe i prijateljski pričali o Džejsonovom timu i jakim i slabim stranama različitih igrača, kad je Grif postao svestan trojice građevinara. Primetio ih je kad su ušli, ali uputio im je samo letimičan pogled pre nego što je svoju pažnju ponovo posvetio Džejsonu.

Sada je shvatio da su ga primetili i prepoznali. Radnici su tiho pričali, ali pogledi koje su upućivali prštali su od neprijateljstva. I drugi su počeli da primećuju. Grif je osećao tuce pari očiju fiksiranih na njega.

Džejson, koji je konstantno pričao, jedva praveći pauzu da bi stavio hranu u usta, postao je svestan napete situacije. Njegova usta su usporila i onda u potpunosti ućutala. Pogledao je u pravcu trojice muškaraca, potom u Grifa, očiju ispunjenih zabrinutošću.

„U redu je, Džejstone.”

Ali nije bilo, jer kad su radnici dobili hranu i krenuli ka izlazu, morali su da prođu pored separea gde su Grif i Džejson sedeli. Kad je poslednji u redu prošao, rekao je: „Ti si sranje, Barket.” Zatim je skupio pljuvačku i pljunuo ka Grifu. Promašio je, a pljuvačka je udarila u vinil tapacirung tek neki milimetar od Grifovog ramena.

Njihov odlazak ostavio je vakuum. Niko se nije pomerao. Grif je zaključio da svi čekaju da vide šta će on uraditi. Ono što je on želeo da uradi bilo je da krene za tim tipom i nabije mu zadnjicu u šlem. Da je bio sam, tako bi i uradio.

Ali s Džejsonom kraj sebe, nije mogao. Njemu samom nije smetala neprijatna scena, ali smetala mu je zbog dečaka, koji je sedeo spuštene glave, sa šakama u krilu ispod stola.

Ubrzo su se i zaposleni i ostale mušterije vratile svom poslu. Svi osim Džejsona. „Jesi li završio?” pitao je Grif.

Dečko je podigao glavu. „Nije fer!”

Grif je bio iznenađen što njemu nije bilo neprijatno nego je bio be- san. „Šta nije fer?”

„To što je taj čovek sad uradio. To što ljudi pričaju o tebi.”

Grif je gurnuo svoj tanjir u stranu i naslonio se podlakticom na ivicu stola. „Slušaj me, Džejstone. Pljunuti nekoga tako je odvratno. On je zbog toga ispao budala, ali ono što sam ja uradio pre pet godina mnogo, innogo je gore.” Kroz prozor je pogledao u njih trojicu, koja su se penjala nazad u svoj kamion. „Šta misliš koliko taj tip zarađuje godišnje?”

Džejson je nezainteresovano slegnuo ramenima.

„Delić onoga što sam ja zarađivao dok sam igrao fudbal. Majušni deo. Taj momak naporno radi i ne zarađuje ni koliko ja potrošim Na hemijsko čišćenje ručno šivenih košulja. On me ne mrzi zato što zarađujem više novca od njega. Mrzi me zato što sam živeo životom o kakvom svaki momak mašta, i odbacio ga. Uzeo sam novac Na prevaru. Bio sam glup i sebičan, i prekršio sam zakon. To se ne inože izbeći.”

„Ali sada nisi loš.”

Jebao je ženu paraplegičara za novac. To je bilo prilično loše. Jedina gora stvar bila bi da želi da je jebe, bio plaćen ili ne.

Trudio se da uopšte ne razmišlja o onome što se desilo. Kada je razmišljao, trudio se da to predstavi kao psihološki uzrok i posledicu, seksualnu mehaniku koja je, sa svim brzinama podmazanim i u funkciji, proizvodila predvidiv rezultat.

Ili kao ćef. Slučajnost. Zvezde su se sudarile, ali to se neće ponoviti narednih milion godina.

Ali kako god pokušao da objasni, ostajalo mu je u glavi. Neprestano. Svaki put kad bi pomislio na njene zube kako se zarivaju u njegov palac, digao bi mu se, stomak bi mu se zategao od žudnje i sve što je želeo bilo je da ponovo bude u njoj.

„Nisam ja ničiji heroj, Džejsone. Nemoj praviti heroja od mene. Ako ti je potreban heroj, pogledaj svog oca.”

„Mog ćaleta?” podrugljivo će Džejson. „Šta je on tako herojski uradio?”

„On voli tvoju majku. Voli tebe. Vodi računa o tebi, brine se za tebe.”

Džejson je, još uvek sumoran, rekao: „To nije ništa.”

„To je ogromno.” Zatim je, da ne bi zvučao kao neki propovednik, dodao: „Ali sranje kako baca loptu. Nemoj mu reći da sam pred tobom rekao *sranje*.”

„On to stalno govori.”

Grif se smejao. „Onda je on *moj* heroj.”

Džejson je ponovo počeo da se smeje.

Sledeći dan počeo je kao i bilo koji drugi. Grif je ustao iz kreveta i otišao u kupatilo. Čim je piškio, pogledao je na kalendar prikačen na zidu. Ovo je sada bila njegova rutina. Precrtavao je dane, eto tako.

Kupio je kompjuter i sam naučio kako da ga koristi. Posle iscrpnog pretraživanja Interneta, pomislio je da prilično dobro razume ženske reproduktivne organe i način na koji funkcionišu, više nego što je naučio u školi na časovima biologije.

Neki od sajtova pružili su mu više informacija nego što je hteo - da li je zaista morao da zna o začepljenjima od sluzi i kesicama žumanceta? - ali naučio je mnogo o tempiranju i šta se dešava u

ciklusu od dvadeset osam dana. Saznao je šta je nalet luteinizirajućeg hormona.

Ako je bio s Lorom na dan ovulacije, izračunao je kad bi približno trebalo da dobije menstruaciju - ako je uopšte i dobije. Tih pet dana došli su i prošli. Ako je dobila i ako je njegov proračun bio tačan, trebalo je da ga zove pre tri dana, kada je nova ovulacija trebalo da nastupi.

Ali ona ga nije zvala u kuću u ulici Vindzor. Pa da li to znači da nije dobila i da je stoga trudna? Možda je odlagala objavljivanje radosnih vesti doklekar ne potvrdi trudnoću. Ili možda, zbog onog što se zadnji put desilo, nije imala nameru da ga ikada više nazove. Ali zar ne bi bio obavešten da je dogovor prekinut?

Ludeo je što ništa ne zna, ali ništa mu drugo nije bilo preostalo nego da čeka.

Kao što je svakog dana činio, zabeležio je dan na kalendaru, a potom se istuširao. Kada je izašao iz tuš kabine, čuo je kako neko udara njegovim novinama po ulaznim vratima. Ne želeći da se već oblači, obmotao je peškir oko struka. Uzeo je novine sa svoje male verande, ušao u kuhinju i uključio aparat za kafu.

Dok je čekao da se skuva, pregledao je naslovnu stranu i pio sok od narandže iz tetrapaka. Prevrnuo je stranicu, pročitao naslov ispod nabora novina, i videvši da je tema svetska kriza kao i u jučerašnjim, okrenuo je sportsku stranu.

Od naslova mu je srce preskakalo. Krv mu je jurnula u glavu i istog momenta mu se zavrtilo. „Šta je ovo, kog đavola?"

Naslov je glasio: BARKET ISPITIVAN ZBOG SMRTI BUKMEJKERA.

JOŠ JADA ZA BIVŠEG *KAUBOJSA*?

TRENER VETERAN ODRIČE SE PROPALE ZVEZDE.

Prepoznavši priče, pogledao je datum. Nije bilo jutrašnje izdanje. Hilo je pet godina staro, i mada dobro očuvano, sada je zapazio da se list sa sportskom stranom nije slagao sa ostatkom novina. Požuteo je zbog godina.

Rodarte.

U žurbi je srušio kuhinjsku stolicu. Za sekund je izašao iz kuhinje, prošao kroz dnevnu sobu i otvorio ulazna vrata. Izjurio

je na uzani deo dvorišta i brzo pregledao ulicu. Nije zapravo očekivao da vidi zeleni *sedan*, i nije ga ni bilo. Rodarte je imao vremena da pobegne.

„Kučkin sin!“ Grif je zgrabio peškir, koji mu je klizio niz struk, i jurnuo unutra, zalupivši vrata za sobom. Rodarte se skoro dva meseca nije pojavljivao. Sada, kad je Grif počeo da misli - da se nada - da je kopile odustalo i otišlo, desi se ovo.

Pametno od njega, podmetnuti staru sportsku stranu u današnje novine gde će ih Grif sigurno naći. Rodarte mu je nabijao na nos sranje koje je pre pet godina napravio od svog života.

Kada se smirio dovoljno da se suoči sa štampom, uspravio je stolicu i usuo sebi šolju kafe, zatim je seo za kuhinjski sto i počeo da čita. Svaka reč bila je kao udarac, i nanosila je bol, jer je bila istinita.

Još od kockanja Pita Roza i Hozeovog priznanja o korišćenju steroida, nijedan sportista nije tako šokirao kao što je to učinio vrhunski bek koji je oborio rekord, Grif Barket. Reportaže su bile obimne i prožimale su sve medije. Priča se proširila i na međunarodne naslovne strane. Kablovska mreža za zabavu i sport posvetila je tome sate svog programa.

Ali Rodarte je napravio dobar potez odabravši baš ovo izdanje *Dalas morning njuza*, jer su ove reportaže sumirale hronike njegovog dugog i neumoljivog pada.

Kockanje je počelo kao igra, ali postepeno je preraslo u nešto što nije mogao da kontroliše i što je počelo da dominira i biva uzbudljivije od nedeljnih utakmica. Veliki dobitak na opkladi bio je uzbudljiviji nego pobeda na fudbalskom terenu.

To je preraslo u zavisnost. Pre nego što je izmaklo kontroli, trebalo je da bude dovoljno pametan da prepozna znake opasnosti. Možda i jeste prepoznao. Možda ih je jednostavno ignorisao.

Bio je uhvaćen u opasnu ali stimulativnu spiralu. Kada bi dobijao, podizao bi uloge pri sledećoj opkladi, da bi još više dobio. Kada bi gubio, podizao bi uloge da nadoknadi izgubljeno. Spirala je postala vrtlog koji ga je na kraju uvukao.

Bil Bendi je više ličio na poreznika nego na kladioničara. Bio je sitne građe, i na dan smrti verovatno nije imao više kila nego na dan velike mature. Imao je smeđu proređenu kosu, malo lice sa špicastom bradom i špicast nos. Njegove prikleštene nozdrve i svetloplave oči vodile su neprestan rat sa alergenima iz vazduha. Njegove šake bile su meke i bele kao u neke žene, i čovek je imao osećaj da bi na dodir bile vlažne.

Nikome ne bi palo na pamet da je mafijaš. Pa ipak on je bio upravo to. Pričalo se u Sent Luisu da je, pre nego što su ga premestili u Dalas, otrovao ujaka koji ga je prevario. Grif nikada nije bio siguran da li je to bila činjenica ili izmišljotina.

Bendi je radio za Vistu, sindikalnu korporaciju glupaka koja je to- bože upravljala iskopavanjima kalaja negde u rudnicima Južne Amerike. Tačna lokacija i ostali detalji bili su nejasni. Pravi Vistini poslovni poduhvati bila su kockanja s visokim ulozima, pranje novca, i kako je Grif sumnjao, rasturanje droge.

Vistini *rudari* u višespratnici u Las Kolinasu nosili su markirana odela i *rolekse* optočene dijamantima. Naelektrisali bi atmosferu čak i kad bi išli u toalet. Imali su telohranitelje sa automatskim pištoljima i automobile sa staklima otpornim na metke.

ovek se s njima nije zajebavao.

Jedne večeri, Bil Bendi je to rekao Grifu uz tanjir enčilada piletine u njegovom omiljenom meksičkom restoranu. Grif je bio na pola četvrte sezone s *Kaubojsima*. Bendi ga je pozvao na večeru da bi razgovarali o poslu, posebno isplati njegovog kockarskog duga, koji je sada iznosio tri stotine hiljada i nešto sitno.

„Grife, ne treba se zajebavati sa ovim ljudima. Da je do mene, ja bih ti produžio veresiju. Pa, na kraju krajeva, ti zarađuješ milione. Znam da ćeš za nekoliko meseci imati taj novac. Ali ovi ljudi?" Vlažnom belom maramicom zablokirao je nos koji je curio. „U njihovim srcima nema milostinje. Veruj mi."

Grif je umočio parčence tortilje u sos i bučno ga žvakao. Srknuo je ledenu margaritu i namignuo tinejdžerkama koje su fascinirane zvezdom piljile u njega sa susednog stola. „Šta će

uraditi? Poslaće nekog lipa dlakavih zglavaka da mi polomi obe noge?"

„Ti misliš da je to smešno?"

„Mislim da paničiš bez veze. Svake nedelje povećavaju kamatu, što mene čini njihovim glavnim profitom. Pa u čemu je onda njihov problem?"

„Žele svoj novac."

Konačno je Bendijev pogrebni ton privukao Grifovu pažnju. Bendijev bleđi pogled nije više bio nervozan niti uzvrpoljen, nego čvrst kao stena. Čak je i njegov nos postao privremeno suv. Grif je pomislio da je priča o trovanju starog ujaka istinita.

Zadržavši hladan izraz lica, nastavio je: „Budi srećan što su mene poslali kao glasnika, jer u suprotnom, ti ne bi igrao u nedelju niti u bilo koju nedelju do kraja sezone. Nemoj biti u zabludi, Grife, oni te mogu ozbiljno povrediti. I *hoće*."

„Ne bi imalo nikakvog smisla da me povrede. Ako ja ne mogu da igram, oni nikad neće dobiti svoj novac."

Argument nije nimalo promenio Bendijev odlučan izraz lica. Grif je gurnuo svoj tanjir u stranu i uz gađenje uzdahnuo što sada mora ovim da se pozabavi. U nedelju je trebalo da tim igra protiv *Falkonsa* u Atlanti. *Kaubojsi* su bili favoriti, ali ne s velikom razlikom. Ni u kojem slučaju to neće biti laka pobeda. Trebalo bi psihički da se priprema za lešku utakmicu, da proučava načine igranja drugih igrača, a ne da se ulaguje gangsterima.

„Okej. Daj mi nekoliko dana", rekao je Bendiju. Nešto ću prodati. Automobil. Stan na Floridi. Nešto. Koji je minimalni iznos koji bi ih privremeno zadovoljio? Dve stotine hiljada? To je više od polovine od onoga što im dugujem. Da li bi time dobio malo naklonosti?"

Bendi je krajičkom maramice tapkao suzne oči. „Možda postoji drugi način."

„Da dobijem na vremenu?"

„Da otpišeš dug."

Grif je zinuo u njega kao da je rekao da može nedelju dana da provede na pustom ostrvu sa svakom zečicom meseca od prošle

godine, da su one sve nimfomanke napaljene na njega, i da nikakva odeća nije dozvoljena.

Bendi je upitao: „Da li si voljan da se nađeš s njima? Razmotriš opcije?”

„Gde i u koliko sati?”

Ono „njima” odnosilo se na trojicu muškaraca koji su Grifa primili u Vistinu luksuznu kancelariju uz srdačno rukovanje i neograničenu gostoljubivost. *Šta želiš da popiješ? Posluži se sendvičima s poslužavnika. Toplo preporučujem govedu pečenicu sa sosom od rena. Mogu li da te zainteresujem za masažuposle sastanka? Imamo curu koja će te izmasirati sa srećnim završetkom.* Trep, trep. *Ako me razumeš.* A Grif je razumeo.

Po načinu na koji su ga dočekali, nikada ne biste rekli da im duguje više od četvrtine miliona dolara i da su mu pretili ukoliko odmah ne izmiri svoj dug.

Jedini rođeni Teksašanin bio je visok, doteran, tamnog tena, velikih i veoma belih zuba. Bio je strastven golfer koji je glasno pričao, nepristojno i bez prekida. On je zagrlio Grifa i rekao mu za maserku s magičnim rukama i usnama. Zvao se Lari.

Martin je bio crnomanjast, mediteranskog izgleda i gojazan. On nije disao, brektao je kao gajde koje falširaju, a izgledao je kao da bi svakog momenta mogao da doživi infarkt samo kad bi njegovo srce moglo da stvori toliku energiju.

Treći, Benet, bio je tih i nenametljiv. Blede kože i s kosom koju je počeo da gubi, sedeo je sa strane, učestvujući vrlo malo, ali zato je proučavao Grifa ne trepćući, upiljenog pogleda kao kod otrovnog stvorenja s krljuštima.

Nakon početnih pozdrava, prešli su na posao. Uslovi njihovog predloga bili su jednostavni: Predajom utakmice protiv *Atlante* u nedelju, dug nestaje. Nisu baš tim rečima rekli, ali to je bila poenta.

Martin mu je rekao da nisu očekivali od njega da se trudi da izgubi. „Samo nemoj dati sve od sebe.”

Lari je ponovo namignuo. „Daj jebenim *Falkonsima* jebenu šansu. To je sve.”

„I ko zna", frknuo je Martin, „ako *Falkonsi* izvuku pobjedu, mogli bismo da ti damo mali dodatni bonus, kao dodatak na otpis tvog duga." Dahtanje. „Je l' tako, Benete?"

Benet Tihi klimnuo je glavom, kose očešljane tako da prekriva čelu.

Grif im je rekao da će razmisliti.

U redu, rekli su. Imao je rok do nedelje da odluči. A da bi pokazali ilobru volju, insistirali su na tome da iskoristi masažu sa curom koja je pcdesetominutno trljanje krunisala oralnim seksom. Ne može se reći da nije mogao da dobije oralni seks kad god je želeo. Uvek je bilo cura koje su umirale od želje da udare recku na posteru kraj kreveta s logoom dalaskih *Kaubojsa*. Ali ova cura je bila izuzetna.

U nedelju, dok se oblačio, tokom pevanja nacionalne himne, čak i dok je zauzimao teren nakon početnog šuta, još uvek se rvao sa odlukom. Nije znao šta će uraditi sve do već odmakle igre u četvrtoj četvrlini, s rezultatom 10:10, kada je Dalas bio duboko na svojoj teritoriji a bio je treći i dvanaesti.

Uhvatio je loptu. Linijski igrač Dalasa srušio se kao čun od iznenadnog napada *Falkonsa*. Njegovog najbržeg, najjačeg raning beka blokirala su dvojica lajnbeka. Treći je, namirisavši krv, brektao prema Grifu. Otimajući se, tražeći slobodnog hvatača, Grif je shvatio kako bi lako - i ubedljivo - bilo da preseče pas.

Atlanta je pobedila sa 17:10.

Partnerstvo je sklopljeno.

„Ako želiš da je zavrtiš, moraš da staviš palac ispod nje." Grif je pokretom šake demonstrirao rotiranje Džejsonu Riču. „Vidiš?" Moraš brzo da staviš palac ispod baš kad puštaš loptu. A sad probaj ponovo."

Dodao mu je fudbalsku loptu. Džejsonovo lice bilo je napeto od koncentrisanosti kad je obuhvatio loptu kako mu je Grif pokazao i bacio pas. „Mnogo bolje."

„Još jednom, Grife? Mislim da sam prekasno pustio."

„Dobro, ali samo jednom. Trening samo što nije počeo."

Grif je primetio napredak kod sledećeg pasa.

„Odlično, Džejstone. Dokučio si. Baci još nekoliko hiljada puta i znaćeš sasvim dobro. Obaraćeš rekorde."

Iza maske, Džejsonovo oznojano lice razvuklo se u kez. „Juče je bilo zabavno. Osim... znaš."

„Da, žao mi je što si morao to da vidiš."

„Rekao sam ćaletu. On je rekao da si postupio na jedini mogući način. Da si se pošibao s njima, samo bi pogoršao stvari."

„Slažem se. Da li si video koliki su ti momci?"

Džejson se smejao, a zatim ispitujući teren rekao: „Možda bismo nekad mogli opet da odemo na milkšejk."

„Voleo bih."

„I ja. Vidimo se sutra."

Grif je dva puta lupnuo po dečakovoj kacigi. „Biću ovde."

Džejson se kaskajući pridružio svojim suigračima, koji su se skupljali sa strane terena. Boli je bio među ostalim očevima. Grif je podigao ruku u znak pozdrava, a Boli je uzvratio.

Grif je otrčao preko terena da pokupi lopte koje je Džejson bacio i strpao ih u platnenu vreću koju je uzeo iz gepeka svog automobila. Povukao je vrpцу da zaveže vreću i prebacio je preko ramena.

Tada je ugledao Rodartea, kako stoji izvan kredom označene linije i posmatra ga.

Grifu je već bilo vrućina, jer je sat vremena bio na suncu sa Džejsonom. Kada je ugledao Rodartea, izgledalo je kao da je u roku od jedne sekunde njegova krv dostigla tačku ključanja. Morao je sam sebe da suzdržava da ne jurne.

Bez žurbe, prošao je kroz kapiju i pridružio se Rodarteu na drugoj strani. Kučkin sin ga nije ni pogledao. Umesto toga, buljio je u liniju s druge strane terena, gde je glavni trener srednje škole upozoravao svoj mladi tim da se ne pregreju ili dehidriraju tokom treninga.

„Ti si patetičan, Rodarte“, rekao je Grif. „Skupljaš stare novine kao neka uličarka.“

Rodarte se prigušeno smejao, ali i dalje se nije okrenuo ka njemu. „Zabavno štivo. Bilo mi je žao da ga zadržim za sebe.“

Grif je želeo da ga zgrabi za ramena i na silu okrene, ali nije se usudio da ga takne. Rodarte bi mu uzvratio. A ako bi postalo gadno, što bi bio neizbežno, bilo bi previše svedoka. Naročito Boli. Grifmu je obećao da neće biti problema. Juče mu je sportski novinar poverio svog sina. Grifu bi bilo strašno žao da sada izda to poverenje.

Mogao je reći Rodarteu da ide do đavola i jednostavno se udalji. Da ga pusti da tamo stoji i topi se od vrućine dok od njega ne oстане ništa osim barice znoja koju bi tvrda, ispečena zemlja upila.

Ali ignorisanje ne bi bilo pametno. Nije bila slučajnost što je Rodarte bio tamo, kao što ni jutrošnji incident s novinama nije bila bezazlena šala. Pošto se nedeljama nije dao videti, Rodarte se ponovo pojavio. Dok ne sazna zašto, Grif mu neće okrenuti leđa.

Rodarte je stavio ruku u džep i izvadio pakovanje žvaka. „Pokušavam da prestanem da pušim.“

„Srećno s tim. Jednostavno bi bilo grozno da se razboliš i umreš.“

Rodarte mu je uputio lukav kez dok je odmotavao pločicu žvake i stavljao je u usta. „Još uvek udaraš onu ribu?“ Grifova vilica se zategla.

„Pretpostavljam da, pošto tvoja omiljena kurva još nije upotrebljiva, moraš negde da dobiješ.“ Njegov kez postao je još

lukaviji. „Mogao si mnogo gore proći. Ne samo što gospoda Spikmen ima slatku guzu nego je i puna para. Ali siguran sam da si to već znao. Nikad te niko nije nazvao glupakom, Broju deset. Nadenuli su ti gomilu drugih ružnih imena, ali ne i glupak."

Grif nije zagrizao mamac.

„Da li ti ona ovih dana plaća račune? Kupuje ti sve te krasne nove stvari?" Rodarte se opet smejao onim gadnim smehom i bučno žvakao

svoju žvaku. „Sigurno ti plaća. I drago joj je zbog toga. Zaglavljena s mužem koji je polumuškarac, kladim se da rado plaća bilo koju cenu da bi jahala velikog, jakog fudbalskog heroja kao što si ti."

Grif se nije pomerio, mada je žudeo za tim da vidi Rodartea kako krvari.

Utišavajući svoj glas na sugestivni šapat, Rodarte reče: „Kladim se da je ona od onih ozbiljnih poslovnih žena koje totalno podivljaju u krevetu. Da li sam u pravu? Sve svoje nesigurnosti u karijeri dokuči na tvom penisu, i voli da bude gore. Hajde, Barkete, kaži. Da li je ona od tih?"

„Ti si govno larve."

Rodarte se tako nasmejao da je to zaličilo na lajanje. „Ti jebeš ženu paraplegičara, a *ja sam* govno larve?" „Šta hoćeš?"

„Šta hoću? Ništa", Rodarte je nevino izjavio, „Samo sam svratio da ti se javim. Da ne misliš da sam te zaboravio. Hteo sam da te uverim u to da ću, kad budeš samog sebe uništio - a hoćeš, i ti to znaš, - biti tu da to vidim, i nadam se pripomognem da to izazovem. Za petama sam ti, Barkete. Nemaš pojma koliko."

Grif se plašio da će, ako ostane još malo duže, napraviti prvi korak ka predviđenom samouništenju. To je bilo tačno ono što je Rodarte želeo. Uprkos odluci da ne okreće leđa ovom čoveku, to je učinio i udaljio se.

„Džejson je napredovao."

Grif se brzo vratio. Tiho se smejući, Rodarte pljunu žvaku u prašinu. „Dečko nema mnogo prirodnog talenta, ali naporno radi. Lako je primetiti da obožava tlo po kojem ti hodaš. Verovatno želi da ide tvojim stopama. Pa, ne baš putem varanja i

ubijanjakojim si ti išao, nego onim kojim si išao u vreme slavnih fudbalskih dana."

Žmirkajući u Grifa preko prostora koji ih je razdvajao, Rodarte je dozvolio zlobnom kezu da se raširi po njegovom licu razrovanom aknama. „Bila bi šteta da se nešto dogodi dečku. Nezgoda koja bi ga ubogaljila, ili nešto što bi ga sprečilo da ispuni svoj san. Mogao bi i da umre."

Grif je preuzeo korake neophodne da zatvori prostor između njih. Dodirneš li tog momka..."

„Smiri se", rekao je Rodarte laskavim glasom. „Samo sam spekulisao o promenljivom prstu sudbine. Isuse, kako si naprasit. Pokušavam da prijateljski ćaskam na ovom srednjoškolskom sportskom terenu a ti..."

„Šta hoćeš, Rodarte?"

Prestao je da se pretvara, a oči su mu zavarničile. „Znaš ti šta ja hoću."

„Vistin novac nije kod mene."

„Oni nisu ubeđeni u to. Ja sigurno nisam. I neću te ostaviti na miru dok te ne slomim i ti ne predaš novac. Ja sam stalan kao i mladež."

Grif je uperio kažiprst ka njemu i počeo da se povlači. „Drži se dalje od raene. Drži se podalje od svih oko mene."

Rodarte se smejao. „Ili šta, Broju deset? Ili šta?"

Grif je prekršio svoju uslovnu kaznu, prvo na šta ga je Džeri Arnold neprestano podsećao: *Ne idi ni blizu svojih bivših saradnika.*

Kako je Grif to video, nije bilo šanse. Rodarte je pretio Džejsonu. I način na koji je pričao o Lori... Od nagoveštavane pretnje, koja je prevazilazila gadne stvari, Grifu se dizala kosa na glavi. Rodarteu ne bi bilo muka od povređivanja bilo koga od njih. Čak ni Lorin novac ne bi je zaštitio. Povredio bi Loru i Džejsona, a ne bi ni trepnuo, i pri tom hi tlo zla boga uživao.

Da bi to sprečio, Grif je sada morao direktno da se suprotstavi tome. Nije želeo da živi s neprestanim Rodarteovim pretnjama. A naravno, nje želeo ni da dovodi u opasnost dvoje potpuno

nedužnih ljudi. Nije mogao da podnese krivicu da još neko padne kao žrtva Rodarteove brutalnosti kao što je Marša.

Grif se odvezao s terena pravo kući, na brzinu se istuširao i obukao. Ostavio je svoj novi *armani* sako a uzeo onaj koji je nosio pre odlaska u zatvor, ne želeći da izgleda suviše fensi.

Bilo je drsko doći pred Vistinu kancelariju nenajavljen, ali mogao je da se kladi da će trijumvirat pristati da ga primi, ako ni iz kojeg drugog razloga, a onda iz čiste radoznalosti. Bio je u pravu. Nakon skoro pola sata čekanja u prijemnoj sali, bio je pozvan u unutrašnjost svetog mesta gde se prvi put sreo s njima.

Isti zidovi obloženi drvetom, indirektno osvetljenje i ćilimi koji apsorbuju zvuk, ali gostoprimstvo je primetno nedostajalo. Nije bilo poslužavnika sa sendvičima ni otvorenog bara. Larijev ten bio je podjednako bronzan, ali izgledalo je da je više vremena provodio za šankom kluba nego na golf terenu. Oko struka je nabacio sala.

Grif je bio iznenađen što Martin još uvek može da diše bez pomoći nekog respiratornog aparata. Ali sada se jako oslanjao na štap kojim je podupirao svoje ogromno telo.

Benet je odustao od češljanja kose preko ćelave glave i obrijao ju je. Glava je bila savršeno bela i okrugla, a otpozadi je izgledala kao prevelika bilijarska kugla na njegovim ramenima. Sada, s još manje trepavica, oči su mu još više ličile na reptila nego ranije.

Lari je podupro jedan kuk ivicom stola. Benet je sedeo u fotelji, prekrštenih nogu. Kad je Grif ušao, Martin se zavalio u kratki kožni dvosed koji je jedva bio dovoljno širok da ga primi. Kad se smestio, i njegova pluća i jastučići emitovali su isto šištanje vazduha.

Grifu nije bilo ponuđeno da sedne.

Martin je počeo. „Šta hoćeš?”

Grif je odgovorio isto tako nabusito. „Opozovite Rodartea.”

Punih trideset sekundi, niko ništa nije rekao. Konačno je Lari razbio nategnutu tišinu. „Ti to pričaš o Stenliju Rodarteu?”

Grif nije naseo na taj štos. „Biće vam drago da čujete da je vaš pas čuvar uporan. Bio je u Big Springu onog dana kad sam izašao, i odonda mi dosađuje. Napao je moju prijateljicu. Izvršio

je sodomiju i upropastio joj lice. Kada time nije uspeo da me nadvlada, poslao je dva lika.

Nedelju dana nakon toga, jedva sam hodao a moja mokraća je bila crvena."

„Zaboga, Grife, žao nam je što to čujemo", reče Lari, sa sarkazmom u glasu. „A to je naš problem... zbog čega?"

Grif je prezirao što glume da su nedužni. On im nije rekao ništa što već nisu znali, pa mu je bilo draže da oni priznaju i kažu mu da su on i Marša dobili šta su zaslužili.

„Slušajte, loše je po vas ako je Bil Bendi sakrio novac gde ga ne možete naći. Ali skinite mi se s vrata. Ja nisam ništa uzeo od njega. I veoma ilobro znate da ga nisam ubio."

„Imao si motiv."

„Pa i vi ste."

FBI je uhapsio Bendija pod optužbom za nezakonito kockanje. Suočivši se s nekoliko godina federalnog zatvora, Bendi je odigrao na kartu Grifa Barketa. Rekao je federalnim vlastima za Grifovu povezanost s Vistom, a posebno za nastupajuću utakmicu plej-ofa protiv *Vušingtona*. Niko u Dalasu tog dana nije bio srećan zbog poraza, osim federalnih agenata koji su prikupljali čvrste dokaze protiv reketiranja lu'ka *Kaubojsa*.

Dogovor koji je Bendi postigao s njima išao mu je na ruku. Grifa su uhvatili; sve optužbe protiv Bendija bile su odbačene. Ali zbog zamene, ljudi iz Viste su bili nervozni. Šta ako FBI bude tražio od Bendija više od fudbalera prevaranta? Bukmejker je možda bio u iskušenju da, u nekom momentu u budućnosti, njih koristi kao propusnicu.

Vista trio je uklonio to iskušenje ubivši Bendija.

Barem je Grif tako pretpostavljao, a sada ih je i optuživao. Nimalo zbunjeni, njihovi upiljeni pogledi ostali su nepromenjeni.

„Možda je imao neko skrovito mesto", nastavio je, „ali poslednjih pet godina nisam proveo u potrazi za blagom. Ne želim nazad u vašu organizaciju, a ne radim ni za suparničku jedinicu. Možete mi pretiti do sudnjeg dana, i dalje ćete ostati kratkih rukava. Tako da, koliko god da plaćate Rodarteu da vrši pritisak na mene, to je bačen novac. Opozovite ga."

Prošlo je nekoliko trenutaka. Sedeli su kao kipovi. Konačno je Martin pogledao ka Lariju, Lari ka Benetu, a Benet je nastavio da pilji u Grifa.

Da se Grif i dalje kockao, stavio bi svoj novac na Beneta kao vođu grupe. Lari je bio brbljivac, društvena osoba, momak za odnose s javnošću. Martin je bio mozak i čovek koji je povlačio konce. Benet, tihi i nepokretni Benet, koji kao da je imao hladnu vodu u venama, bio je zadužen za kontrolu štete.

Na kraju je Martin progovorio. „Zbog čega misliš...” Šištanje. „... da imamo neke veze...” Dahtanje. „... sa ološem kao što je Rodarte?”

„On mi je rekao. Kaže da je pričao s vama. Preneo mi je vašu poruku da možda postoji način da ispravim grešku. Da ste možda voljni da oprostite i zaboravite.”

„Oprostimo i zaboravimo?”

Ovo je bio prvi i jedini put da je Grif video Martina kako se osmehuje, a od toga su mu se jaja skupila.

„Da li je Rodarte poludeo, ili ti?” upitao je Lari. „Pošto si poroti dao sočne detalje o nama, misliš da bismo te ikad primili nazad?” Svoje mišljenje o šansi da se to desi iskazao je frknuvši. „Prvo i prvo, govнару, mi ne opraštamo i ne zaboravljamo. Drugo, ti si poslednja osoba koju želimo u našoj organizaciji. Nismo mi glupi. Jednom kad si nas zajebao, zajebao si *samog sebe*. Treće, ako te neko od naših suparnika - mada nema nijednog bitnog - primi, to je dobra vest za nas. To samo pokazuje da su jebeno glupi.

„Poslednje, zapravo si u pravu što se tiče jedne stvari. Rodarte je malo njuškao naokolo pre nego što su te pustili iz zatvora. Uvek je imao pogrešnu ideju o tome da je neka zverka i da smo mi impresionirani njime. Nismo. On je najobičniji siledžija, i to je sve.

„Ali hej, ne želimo da ispadnemo neučtivi, pogotovo prema nekome ko je tako inferioran. Pa smo ga zaslepeli nekim sranjima i pomoću nekoliko čaša osamnaest godina starog viskija, i ispratili ga. Ako te on pritiska, on to radi u svoje slobodno vreme i iz svojih razloga.”

„Svaka mu čast”, Martin je zašištao.

„Amin“, reče Lari. „Svaka mu čast. Nećemo plakati kad budeš umro, Barkete. Jedini razlog što si živ jeste taj što ne zaslužuješ ništa bolje od Rodarte. Više volimo da se neko njegovog kalibra pobrine za ništariju kao što si ti da ne moramo mi da prljamo ruke. A sada se gubi odavde pre nego što se setimo koliko smo stvarno besni.“

* * *

Vozeći se iz Las Kolinasa, Grif se zaglavio u saobraćajnoj gužvi iza uezgode na autoputu zbog koje su dve trake bile zatvorene. Gledajući u stop svetla automobila ispred sebe, razmišljao je o onome što mu je Lari rekao. Činilo se kao da je istina. Ne bi žalili da umre, ali da su ga želeli mrtvog, bio bi mrtav.

Vista bojsi su bili zastrašujući, ali Rodarte, radeći na svoju ruku, bio je još zastrašujući. Grifa nije tešilo saznanje da je Rodarte radio samostalno.

Tu misao prekinulo je cvrkutanje mobilnog telefona. Otvorio ga je. „Halo?“

„Da li si slobodan?“

2 0 .

Srce mu je poskočilo. „Kada?“

„Sada.“

„Trebaće mi petnaest minuta.“ Najmanje trideset, ali nije želeo da se ona predomisli.

„Vidimo se tada.“

Trebalo mu je pet minuta da zaobide saobraćajnu nezgodu, a onda je poterao *hond*u kao da vozi za Le Man i stigao do kuće za

dvadeset dva minuta nakon primljenog poziva. Ušao je kroz nezaključana ulazna vrata i zatekao je kako stoji u centru dnevnog boravka.

Nosila je pripijenu belu suknju i crvenu majicu bez rukava s dugmićima s prednje strane i širokim bretelama na ramenima. Predivno je izgledala.

„Zdravo“, rekao je.

„Zdravo.“

„Bio sam na putu 114 kad si nazvala. Bila je saobraćajka.“

„Nisam ti baš mnogo rekla.“

Skinuo je sako i stavio ga preko naslona najbliže stolice. „Kako si?“

„Dobro. A ti?“

„Okej. Zauzeta avio-kompanijom?“

„Uvek.“

„Ova vrućina ubija.“

„Ne mogu da se setim kad je zadnji put padala kiša.“

„Pretpostavljam u to doba godine.“

Sve do sada, nisu prekidali pogled. Sada ga je ona prekinula. Pogledala je ka prozoru, gde je prozorski kapak sa otvorom za vazduh propištao samo delić sunčeve svetlosti. „Tražila sam da se nađemo danas da bih ti lično rekla.“

Stomak mu se spustio. „Trudna si.“

Odmahnula je glavom.

„Ne?“ pitao je da bi se uverio.

„Ne.“

„Mislio sam da ćeš biti. Prošli put smo udvostručili šanse.“

Njene oči su se nakratko prebacile na njega, a onda opet nazad na prozor. „Nisam trudna. Ali ja... mi, Foster i ja, odlučili smo da probamo *in vitro*.“

Njegov susret s Rodarteom, njegov sastanak s Vista bojsima, njen poziv, ludačka vožnja ovamo, susret s njom, sve se pomešalo da bi mu uzbrkalo um. Njene reči nisu se računale. Blago je odmahnuo glavom. „Izvini?“

„Veštačkom oplodnjom.“

„O, da.“ Stomak mu se ponovo spustio. „Umesto nas...“

„Da.“

„Huh.“

Pre nego što je nastavila, javila se poprilično dugačka pauza. „Shvatamo kakve će finansijske implikacije naša odluka imati na tebe.“

„Uh-huh.“

„Pa bismo hteli da ostaneš donor.“ Nervozno je nakvasila usne. „To jest, ako želiš. Ako želiš, i ako osemenjavanje bude uspešno, uslovi isplate ostaće isti.“

Pretraživao je po njenom licu, ali ona je izbegla da ga direktno gleda. Nakon nekoliko trenutaka, otišao je do troseda, seo na ivicu i gledao u bliski prostor, razmišljajući o tome kako je dan ispao loš.

Mora da je njegovu tišinu shvatila ili kao nevoljnost ili kao neodučnost. Rekla je: „Ne moraš mi danas odgovoriti. Imaš vremena da o tome razmisliš. Moram da zakažem kod specijaliste. Sigurna sam da i'e biti testova. Mislim da ću morati da primam dodatne hormone. Pa bi moglo da prođe dosta vremena pre nego što nam zatrebaš. Nekoliko nedelja, po mom mišljenju.“

Pogledao je u nju.

» Kad se zakaže procedura“, nastavila je, zvučeći kao da je neko požuruje, „nazvaću te, i smislićemo vreme i mesto odakle da pokupim uzorak. Mora biti uzeto istog dana. Javiću ti što pre budem mogla. U roku od jednog dana, možda dva.“

„U redu.“

„U međuvremenu, ako odlučiš da ne želiš da... da učestvuješ, svejedno ćemo ti platiti pet stotina hiljada. Za prethodne pokušaje... za angažovanje.“

„Velikodušno od vas.“

„Naravno, bez obzira na to da li se odlučiš da nastaviš ili otkažeš dogovor sada i ovde, podrazumeva se da očekujem potpunu poverljivost na koju si pristao.“

Na kraju, nešto čega je on hteo da se dotakne. „Ne želiš da iko zna za...“ Nagnuo je glavu u pravcu spavaće sobe. „Ono što se tamo desilo poslednji put.“

„Za bilo šta, gospodine Barket.“

„Ne, siguran sam da ne želite, gospođo Spikmen.“

Uspravila se i uzela tašnu s fotelje. „Pa, mislim da smo sve pokrili. Hvala što si tako brzo došao.”

„Ako sam ikad čuo dvosmislene reči, onda je to ovo.” Mrmljao je, ali namerno dovoljno glasno da bi ona čula.

Ignorišući primedbu, krenula je ka vratima. „Moram da idem. Imam sastanak za pola sata.”

„Lažljivice.”

Brzo se okrenula.

„Nemaš sastanak. Bežiš.” Ustao je sa stolice i krenuo ka njoj. „Bojiš se. Nemaš poverenja u sebe ovde. Da li si priznala mužu da si se prošli put stvarno dala?”

„O čemu Foster i ja razgovaramo...”

„Da li se zbog toga predomislio oko našeg malog dogovora?”

„Nije *on*. Ja sam.”

Sve do tada, postajao je sve besniji. Ali sada je to prestalo. Bila je to njena odluka, ne Spikmenova, i ne odluka koju su doneli kao par, Rekao je prvu stvar koja mu je pala na pamet, prvu stvar koju je želeo da zna. „Zašto?”

„Ne mogu...” Posrnula je, a onda ponovo počela. „Ne mogu tako da nastavim s tobom, to je sve. Pristala sam na to samo zato što je to Foster želeo. A ja ga volim. Zaista. Volim svog muža.”

„U redu.”

„To je jedini razlog što sam pristala na to.”

„Tako kažeš.”

„Ali ne mogu biti s tobom ikad više.”

„I to sam shvatio. A kad se sve svede na to, to je sve što si imala da kažeš. Ne duguješ mi objašnjenje.”

Čudno ga je pogledala, potom spustila glavu. Nijedno od njih nije i pomerilo. Sekunde su prošle dok je gledao kako joj kosa raste kovrdžajući se oko vrha njene glave. Konačno je rekao: „Kada si odlučila?”

„Prošli put kad sam odlazila odavde, znala sam da se neću vraćati. Sekirala sam se oko toga, i nisam Fosteru rekla za svoju odluku sve do pre dve nedelje.”

„Zašto me onda nisi nazvala da mi kažeš?”

„Rešili smo da čekamo i vidimo da li sam zatrudnela pre nego što i i kažemo. Da sam zatrudnela, bila bi to sporna tačka. Mislila

sam da je stvar rešena." Crvena majica se širila s njenim dubokim uzdasima, i beli dugmići su se zatezali. „Ali Foster je poslednje dve nedelje pokušavao da me ubedi u suprotno."

„I dalje želi da se njegova beba začne na prirodan način."

„Da. On nije zapravo vršio pritisak, ali stavio je do znanja koje su mu želje. Objasnio je koliko će biti razočaran ako sada promenimo kurs ?ivari. Upotrebio je svaku njemu znanu taktiku da me ubedi u to da treba da nastavimo po planu, barem još nekoliko ciklusa."

„Ali nije te ubedio."

„Ne."

„Zašto me onda nisi nazvala i rekla mi da dogovor više ne važi? Zašto si ovde?"

„Zato što sam pustila Fostera da misli da me je izmorio." Njen pogled kretao se po sobi, potom se zaustavio na nekoliko sekundi na trećem dugmetu njene majice pre nego što se susreo s njegovim očima. „ Ubeđivao me je sve dok nisam pristala da se po poslednji put nađem s tobom. Ako danas ne zatrudnim, rekao je, *obećao je*, nikada više neće tražiti od mene da dođem ovamo, i pristaje na to da pređemo na kliničku metodu."

Grif se prilagodio tome. „Poslednji put."

»Da."

„Danas."

„Da."

„Dakle, on misli da mi..."

„Da."

„Ali mi nećemo."

„On nikad neće saznati, zar ne? Misliće da je ovaj put ispalo kao i prethodna tri puta."

„Samo ćemo nas dvoje znati da nije tako bilo."

„Osim ako mu ti ne kažeš."

„Tvoja tajna je za mene svetinja."

„Mrzim tu reč", rekla je uz očigledan bol. „Ne sviđa mi se da imam tajne pred svojim mužem."

Pogledala je preko njega ka hodniku koji je vodio u spavaću sobu, i njen pogled ostao je tako dugo fiksiran da je Grif pogledao preko ramena da bi video šta joj je tako zadržalo

pažnju. Hodnik je bio prazan. Mislio je da možda vidi spavaću sobu, njih dvoje kako se pomeraju, sebe kako dostiže vrhunac. To je tajna koju je htela da sakrije od muža. Vratio se iz razmišljanja baš kad ga je ona pogledala. Njihovi upiljeni pogledi trajali su još nekoliko dugih trenutaka, a onda je ona pokazala ka ulaznim vratima. „Pa...”

„Tvoj sastanak.”

Uputila mu je bleđi osmeh. „Nema nikakvog sastanka.”

„Znam.” Povratio je njen osmeh, ali nije ga osećao.

Posegnula je za kvakom iza sebe. „Ne zaboravi svoj sako.”

„Dobro.”

„Uveri se u to da su vrata dobro zatvorena da bi se zaključala.”

„Naravno.”

Otvorila je vrata, i bili su pogođeni naletom vrelog vazduha. Rekla je: „U zavisnosti od okolnosti, ovo bi mogao da bude poslednji put da te vidim.”

„Mogao bi da bude.”

Napravila je pauzu, a zatim zbunjeno slegnula ramenima. „Ne znam šta bih primereno rekla.”

„Nevažno ćaskanje deluje manje važno.”

Bledo se nasmešila na to što ju je podsetio na reči koje je ona uputila njemu one noći kad su se sreli.

„Ne moraš ništa reći, Lora.”

„Onda...” Pružila je desnu ruku. „Zbogom.”

Prihvatio je njenu ruku. Pogledali su nadole u njihove stegnute šake, A potom jedno u drugo. Istovremeno je pustila i njegovu ruku i njegov pogled, i okrenula se ka otvorenim vratima.

Ali samo to je uradila. Okrenula se i stala.

Grif se kolebao samo onoliko koliko je trajalo nekoliko otkucaja srca pre nego što je prešao u akciju. Približio joj se iza leđa, posegnuo rukom preko njenog ramena, stavio šaku na vrata i polako ih zatvorio.

Lora je zurila u sebe u ogledalu taštine. Odras koji joj je uzvraćao pogled činio se kao da je od nekog drugog. Žena u ogledalu bila je razbarušena, ne tako pedantna kao obično. Gde je bilo karakteristično samopouzdanje? Šta se desilo sa

uverenošću da ona ima situaciju u i nkama? Ko je bila ova drhtava strankinja?

Prešla je vrhovima prstiju preko usana i nežno obrisala razmazanu njaskaru u uglu oka. Nema greške, lik u ogledalu bio je njen.

„Lora?”

Okrenula se, stavljajući ruku na grudni koš. „Fostere... Nisam te čula.”

„Očigledno. Skoro si iskočila iz svoje kože.” Njegova invalidska kolica opkoračila su prag između spavaće sobe i kupatila.

„Manuelo mi je rekao da si kod kuće.”

Parkirala je u odvojenoj garaži, ušla u kuću kroz sobu u kojoj se smelo unositi blato, i upotrebila stepenište sa zadnje strane.

„Rekao mi je da telefoniraš.” Naterala se da se blago nasmeje.

„Barem mislim da mi je to rekao. Nisam htela da prekidam tvoj razgovor. Drago mi je ilo si odlučio da ostaneš kod kuće danas. Vrućina je nepodnošljiva. Svi mi mrzovoljni. Ljudi su vozili kao manijaci, pa je vreme najveće gužve bilo još opasnije nego inače.”

Shvatajući da previše i prebrzo priča, naterala se da uspori. „Sve to da bih ti rekla da sam u haosu i da želim da se istuširam pre nego što se vidimo. Kakav je bio tvoj dan?”

„Dosadan. Osim vremenskih prilika i saobraćaja, kakav je bio tvoj dan?”

„Jutros sam imala sastanke jedan za drugim, uključujući i onaj s predstavnicima Federalne vazduhoplovne administracije da bismo prodiskutovali žalbe *Sautvesta* i *Amerikana*.”

„Moraćeš da budeš preciznija. *Sautvest* i *Amerikan* stalno podnose žalbe protiv nas.”

„Najviši oblik laskanja.”

Nacerio se. „Da nismo dobri, nikad ne bismo ni reč čuli od njih. Kako je prošao tvoj sastanak s Grifom Barketom?”

Pitanje je došlo tako brzo i van konteksta da ju je iznenadilo. „Isto kao i pre. Kratko. Efikasno.”

„Mislio sam da je on razlog zašto tako kasniš kući.”

„Zašto bi to pomislio?”

„Bez nekog posebnog razloga.”

Nije nastavila temu. „Nadam se da me nisi čekao na večeri."

„Gospođa Dobins mi je napravila sendvič da mi pomogne."

„Dobro."

„Pa, zašto kasniš?"

„Bila sam skoro stigla kad sam se setila nečega što sam ostavila u kancelariji i morala sam skroz nazad da se vraćam. Mirna je još uvek bila tamo."

„Moja asistentkinja obično poslednja odlazi. Osim ako to nisi ti."

„Završavala je neka poslovna pisma i pitala da li bih sačekala da ih ponesem kući da ih ti potpišeš. Ovde su."

Pokušala je da se provuče pored njegovih kolica u spavaću sobu, ali on ju je uhvatio za ruku. „Pisma mogu da čekaju. Želim da čujem kakva je bila Barketova reakcija kad si mu rekla da se poslednji put nalaziš s njim. Da li si mu rekla?"

„Rekla sam mu čim je stigao."

I?"

„I ništa, stvarno. Čim sam ga uverila u to da ćemo se držati prvobit nih uslova ako on ostane donor, rekao je da mu je svejedno. Nešto tako."

„Znači, ne odustaje?"

„Nisam imala taj utisak, ne."

„Nisam ni mislio da će odustati. Da li ste raspravili o tome kako da dođemo do semena?"

„Samo u glavnim crtama. Rekla sam mu da se moram prvo konsultovati sa specijalistom. Onda kad on bude bio potreban, biće obavešten."

„Možda veštačka oplodnja neće biti neophodna. Nadajmo se."

„Tome se svi nadamo, Fostere."

Iznenadio ju je pritiskajući svojom šakom njen donji stomak. „Ovog puta imam dobar osećaj. Karma. Nešto. Imam neki drugačiji osećaji, kao da se nešto važno desilo."

Ona se nasmešila, nadajući se da osmeh nije izgledao nesigurno. „Sačuvaj tu misao." Udaljavajući se, rekla je: „Stvarno bih htela da izađem iz ove odeće. Možeš ostati ako hoćeš."

„Ne, ostavljam te tuširanju. Ostao bih samo kad bih mogao da ti ponudim da ti operem leđa."

„Možeš mi, umesto toga, sipati malo vina. Neću dugo."

„A šta kažeš na kiselu vodu? Za svaki slučaj."

„U redu."

Poslao joj je poljubac, a onda pokrenuo kolica preko susedne spavaće sobe i kroz vrata, sa svakim pokretom izvedenim u nizu od po tri.

Lora je sačekala da bude sama, potom je zatvorila vrata od kupatila užurbano skinula odeću. Pre nego što je zakoračila pod tuš, skupila je dovoljno hrabrosti da se u celosti pogleda u ogledalu. Oči su joj još uvek bile staklaste i zbunjene, a usne blago nagrižene. Dodirnula je svoje bradavice, pupak, pubične dlake.

Zadržavajući cviljenje krivca, stavila je prste vertikalno preko usana i šapnula: „O, bože." Ali nije bila sigurna za šta se, konkretno, moli.

21.

Ovaj mesec bio mu je duži nego bilo koji proveden u zatvoru. U poređenju sa ovim, ti meseci su mu projurili kao kometa. Izdržaće još tri dana pre nego što učini neoprostivo. Nazvao je kancelarije *Sansauta*. Pošto je preslušao beskrajnu listu zbunjujućih opcija koje su zahtevale pritiskanje serije dugmića, konačno je stigao do ljudskog bića koje mu je na ućtiv ali vrlo zauzet način rekao da je dobio kancelariju gospođe Spikmen. „Kej Steford kraj telefona, izvolite?"

„Treba mi gospođa Spikmen."

„U vezi s čim?"

Pitao se šta bi pribrana, dobro obučena Kej Steford kazala kad bi joj rekao apsolutnu istinu. Umesto toga, odgovorio je: „Foster

je moj bivši drugar s koledža. Pre nekoliko meseci video sam se s njima dvoma."

„Vaše ime?"

„Gospođa Spikmen će se setiti."

Stavila ga je na čekanje i nestala na beskrajno dug period. Kad se na pokon vratila, rekla je: „Žao mi je, gospođa Spikmen nije u mogućnosti da preuzme vaš telefonski poziv. Da li biste hteli da ostavite poruku?"

Pitala je to kao nešto što je naučila napamet. Ako je Lora odbila njegov poziv, velike su šanse da bi asistentkinja bacila bilo kakvu poruku od njega. Uostalom, šta bi mogao da kaže?

Ostavi svog bogatog muža i udaj se za mene.

Ili nemoj ga ostaviti a budi sa mnom.

Nije me briga šta ćeš uraditi, samo budi sa mnom.

„Nema poruke", grubo je rekao i završio razgovor.

Upisivao je njen ciklus čak vrednije nego ranije, precrtavajući dane na kalendaru.

Navukao se na sapunice.

Gledao je turnire u šahu i golfu za seniore na sportskim kanalima, a oni su se kretali još sporije nego u njegovo vreme.

Svakog dana pregledao je male oglase, ali ukoliko nije želeo telemarketing, nije našao ništa drugo što bi mogao anonimno da radi, a već je unapred znao da niko neće zaposliti zloglasnog Grifa Barketa.

Očajnički usamljen jednog poslepodneva, nazvao je Maršu i pozvao se na večeru. „Ja ću doneti večeru i vino. Kako bi mogla tome da odoliš?"

„Cenim ponudu. Ali daj mi još vremena, Grife."

Vreme. Postalo je njegov neprijatelj.

Kao utehu, Marša se ponudila da ga poveže s jednom od njenih cura. On je odbio, što je izazvalo njen promukli, seksi smeh. Bilo je lepo ponovo je čuti kako se smeje, znak da se stara Marša pojavljivala ispod zavoja i trauma. „Ne želiš sastanak s jednom od mojih talentovanih cura? Interesantno. Da li se vidiš s nekom?"

Ukazao mu se živi prikaz scena s Lorom, kako se kreće ispod njega, kako ispušta dubok, seksi zvuk koji je sada čuo u svojim snovima. „Da. Vidam se s nekom.”

Veći deo vremena nemirno je proveo, šetajući se po sobama svog stana, pitajući se kad će mu se javiti, *da li* će mu se javiti, *šta* će čuti.

Rodarte se nije pojavio. Grif se samo mogao nadati da su ga Vista Imjsi savetovali da prekine sa uznemiravanjem Grifa. Ali to je bilo naivno i optimistično. Suprotno onome što je Rodarte implicirao, on nije bio n timu s Vistom, niti je njima bio odgovoran. A čak i da jeste, oni bi ga podržali u bilo kakvom lošem završetku koji je on isplanirao za tii lfa Barketa.

Kazmatrao je da upozori Bolija i Džejsona na ružnog čoveka u ružnom automobilu, ali plašio se da bi to zastrašilo Bolija i da bi on sprečio trening, a taj jedan sat svakog dana bio je jedini sat koji je Grifu odvrćao pažnju.

Još dva puta je, bezuspešno, nazvao Loru u kancelariju. Nakon drugog puta, drsko ju je nazvao na njen mobilni telefon. Znajući da će prepoznati njegov broj na identifikaciji, bio je iznenađen ali ushićen kada se javila. Ali sve što je rekla pre nego što je prekinula bilo je: „Prestani da me zoveš. Ne smeš me zvati.”

Pokušao je da se izmori preplivavajući nekoliko dužina bazena. Onih dana kad nije plivao, pretrčavao je kilometre. Vežbao je u teretani kao da još uvek trenira. Išao je u bioskope sa više ekrana i video svaki film koji se reklamirao ispred bioskopa.

Ubijao je vreme.

Na kraju, čekajući u radnji svoju mešavinu jogurta i šumskog voća, stigao je poziv. Skoro je ispustio telefon skidajući ga s kaiša i otvarajući ga. „Halo?”

„Grife, Foster Spikmen. Čestitam.”

Njegovo polje vida skupilo se na tačkicu, koju je progutao nalet crnila. Prodavac iza pulta davao mu je znak da mu je jogurt gotov. Grif ga je pogledao ne razumejući šta govori. Okrenuo se i napustio radnju. Napolju na pločniku, stajao je u hladu, ali vrućina je bila zarobljena ispod platnene nadstrešnice. Osećaj je bio kao u rerni. Gušio se.

„Grife, da li si me čuo?"

„Uh, da, samo sam..." Ruka mu je postala klizava od znoja. Prebacio je telefon u drugu ruku. „Pretpostavljam da 'čestitam' znači da imaš dobre vesti za mene."

„Uspeli smo." Milioner nije čak ni pokušao da zadrži svoje ushićenje. „Lora je trudna."

Nezadovoljni prodavac izašao je iz radnje i doneo Grifu jogurt. Imao je srebrnu pločicu kao pirsing na obrvi i žute zube kojima je trebalo čišćenje. „Ne možeš da naručiš nešto i onda jednostavno da odeš."

Ignorišući ga, Grif je upitao: „Da li si siguran?"

„Sva tri kućna testa na trudnoću jutros su bila pozitivna. To je poprilično neosporno."

„Hej, tebi govorim", rekao je prodavac. „Platićeš za ovo." Bacio je jogurt na Grifa.

„Sačekaj minut", rekao je Spikmenu. Pokrivajući telefon, zgrabio je jogurt koji je izgledao da ti se život smuči, sav penast i bogat, i bacio ga u najbližu kantu za smeće. U džep prodavčeve košulje tutnuo je novčanicu od pet dolara. „A sad mi se sklanjaj sa očiju da ti ne iščupam tu stvar iz obrve."

„Treballo je da te ostave da istruneš u zatvoru." Podrugljivo se osmehnuvši, prodavac je prstom pucao na Grifa i ušao nazad u radnju.

Grif je nekoliko puta duboko udahnuo, a to mu je samo ispunilo pluća vrelinom vazduhom.

„Očigledno sam te našao u nezgodno vreme", reče Spikmen.

„Baš i ne. Plaćao sam u radnji. Izvinjavam se. Koliko su ti kućni testovi pouzdani?"

„Delim tvoju nevericu. Lora, takođe. Ona, pre svega, nije bila voljna ni da uradi test, plašeći se da će time baksuzirati." Smejao se. „Alikada je treći test ispao pozitivan, počela je da veruje da je to istina. Test u doktorskoj ordinaciji potvrdio je to."

„Već je bila kod lekara?"

„Jutros. Molila je ordinaciju njenog ginekologa da je prime. Uradili su analizu krvi. Upravo su je zvali da joj saopšte radosnu vest da nivo hormona ukazuje na trudnoću."

„Da li je tu s tobom?" Grif ih je zamislio kako se grle, smeju, plaču od sreće.

„Bila je u kancelariji, ali sada je na putu kući. Ohladio sam šampanjac. Zapravo, *ću* piti šampanjac. Lora, naravno, ne sme više da pije, pa za nju imam kiselu vodu s ledom." Spikmen se smejao. Grif se naterao da mu se pridruži. „Odmah sam hteo da s tobom podelim novost. Postao si veoma bogat čovek."

„Da. Teško je to shvatiti."

„Da li bi bilo zgodno da dođeš do naše kuće sutra uveče? Razradio sam detalje one začkoljice."

„Začkoljice?"

„Kako bi nastavio da primaš novac u slučaju da nadživiš Loru i mene." „A to."

Činilo se kao da je pre mnogo vremena bio u biblioteci velikog imanja, pijuckao kolu iz čaše od sečenog kristala, pričao o detaljima dogovora, s teškoćom izrađivao detalje tog bizarnog aranžmana. Sada kad je ponovo razmišljao o tome, izgledalo je kao san. I tek sada je shvatio da nikad nije pomislio da će se planirano ostvariti. Nije računao da će se završiti na zadovoljstvo svih. Ali jeste. Spikmenovi će imati dete koje su želeli. On će ponovo biti milioner. Bio je obezbeđen zauvek.

Osećao se kao da je pogođen vrećom govana.

„Scenario je neverovatan", govorio je Spikmen, „ali razradio sam i nepredviđenu situaciju. Takođe, hteli bismo da ti tvojih pola miliona isplatimo lično."

„Mislio sam da ne treba ikada više da se vidimo."

„Samo ovaj put. Ovo je posebna prilika, i hoću da priredim ceremoniju koju zaslužuje. Gest naše večne zahvalnosti. Da li ćeš doći?"

„Naravno", Grif je čuo samog sebe kako govori. „U koliko sati?"

Stigao je tačno u osam i trideset. S kapije je nazvao kuću, predstavio se Manuelu, i kapija se otvorila. Pomoćnik je otvorio vrata i pre nego što je Grif pozvonio. Sa uobičajenim bezizražajnim licem, nosio je svoju uobičajenu crnu garderobu.

Ni reč nije rekao pre nego što je uveo Grifa kroz zasvođen ulaz u porodičnu biblioteku, gde je Foster čekao. Sam.

„Grife!" srećno je uzviknuo. Uradio je nešto smešno sa svojim kolicima pre nego što ih je pokrenuo ka napred. Sa osmehom od uva do uva, obema šakama obuhvatio je Grifovu ruku i oduševljeno je stisnuo. „Veoma mi je drago što si uspeo da dođeš."

„Ne bih to propustio ni za šta na svetu."

„Vredno truda, huh? Pet stotina hiljada u gotovini. Imaš li oklopno vozilo kojim ćeš otići kući?"

Grif se, što je bilo i očekivano, smejao.

„Šta želiš da popiješ?"

Klimnuo je glavom ka visokoj čaši koja se nalazila na ivici stola kraj Spikmenovog lakta. „Jedno od tih će odgovarati."

„*Uno mas*", Spikmen je kazao Manuelu, koji je odmah otišao do bara i natio Grifu piće iz dekorativne flaše. Čim ga je doneo, Spikmen je pokazao pomoćniku da može da ode. Manuelo je zatvorio dvokrilna vrata za sobom.

Spikmen je uzeo svoje piće sa stola. „Sinoć sam popio celu flašu šampanjca i jutros se probudio sa užasnom glavoboljom. Ali može se nazdraviti i s dobrim burbonom, zar ne?" Podigao je svoju čašu. „Za naš uspeh."

„Za naš uspeh", čuo se Grifov eho. Otpio je poveći gutljaj viskija, koji je pržio celim putem ka stomaku. „Gospođa Spikmen nam se neće pridružiti?"

„Nažalost, ne. Već mesecima imamo problem u Ostinu. Problem rukovanja prtljagom kojem se morala posvetiti. Ili je ona tako mislila. Pokušao sam da je odgovorim od toga, ali ona je insistirala da jedno od nas dvoje treba da donese odluku, a smatrala je da bi put bio previše za mene."

Grif je računao da je to izgovor koji je upotrebila za svog muža. Istina je da je uhvatila maglu za Ostin da ne bi morala da se vidi s *njim*. Njeno odsustvo bila je jasna poruka koja je izazvala da se on koleba između žudnje da je opet vidi i besa zbog njenog kukavičluka da se sretne s njim lice u lice nakon onog zajedničkog popodneva.

„Neću dozvoliti da još dugo preuzima dodatni posao“, reče Spikmen. „Od sada pa sve dok se beba ne rodi, moj najteži posao biće da je nateram da podeli obaveze. Tvrdoglava je kad dođe do predavanja zadataka nekom drugom.“ Prigušeno se smejao uz samoosudu. „Naravno, i ja sam. Ali oboje želimo da budemo roditelji puno radno vreme. Kad dođe beba, ne sumnjam u to da će se posvetiti majčinstvu.“

Naravno, o ovome se radilo, zar ne? Lora je želela bebu. Želela je da svom mužu podari bebu. Nekoliko orgazama bio je bonus, ali sigurno nisu promenili njen raspored, a on je bio lud što je pomislio da bi mogli.

Nije bio ništa drugačiji od banke sperme, osim što je imao neke prednosti za zabavu: tvrd penis, prste, jezik. Doveo ju je do vrhunca nekoliko puta. Pa? Pa, ništa. Ona je pripadala Fosteru Spikmenu, a i beba koju će roditi. Bingo. Zadatak izvršen. Vreme da se otvori šampanjac.

Do viđenja, Grife Barkete. Bilo mi je drago poznavati te. Bilo mi je lepo jebati se s tobom. Bilo mi je lepo što sam te zajebala.

I, ako je imao nekakve nedoumice u vezi s tim, mogao je samo da sluša zaneseni monolog njenog muža. „Da si mogao da je vidiš jutros kad je i treći test ispao pozitivan.“ Stavio je pesnicu preko usta da zadrži rastuće emocije. „Njeno lice... nikad nije bila lepša nego tada kad mi se nasmešila i rekla: 'Imamo bebu' *Mi*. Ta reč od dva slova bila je izuzetno značajna čoveku u mom stanju.“

„Kladim se.“

Spikmen izgleda nije shvatio Grifov sarkazam. Suviše je bio obuzet euforijom. „Čak i pre nego što je uradila test, znao sam da je trudna. Grudi su joj već bile punije. Tako osetljive da mi nije dala da ih dodirujem.“ Smejao se. „Bilo bi joj neprijatno što ti ovo pričam. Izvini što ti dosađujem. Ne mogu da se obuzdam. Srce mi je puno da presipa. A i mislim da sam još uvek pomalo pijan.“

To ga je podsetilo na to da Grifu ponudi još jedno piće. Grif je odbio odmahivanjem glave. Na spomen Lorinih grudi, iskapio je preostali viski. Uši su mu odzvanjale a kuce brže lupalo. Osećao se lepljivo i gadilo mu se.

„Da li imate ikakve indicije šta će biti?" pitao je Foster.

„Šta će šta biti?"

„Beba. Da li si se osećao naročito punim iksova ili ipsilona na dan začeca?"

Tog danakadje beba začeta, ono što je on osećao bila je Lora. Njena koža. Njena vrelina. Njena strast. Od viskija ga je peklo grlo, ali uspeo je da kaže: „Ne. Nikad nisam razmišljao u jednom ili drugom pravcu."

„Ja stalno razmišljam o tome", Spikmen je snebivljivo priznao. „Pol našeg deteta - zapravo, sve njegove ili njene karakteristike - određene su onog trenutka kad je jajašce oplodeno. Zar to nije neverovatno?"

„Neverovatno." *Neverovatno je koliko sam puta svršio u njoj.*

„Jedva čekam da saznam da li je dečak ili devojčica, ali nećemo moći da saznamo sve do petog meseca."

Neverovatno koliko smo puta zajedno svršili.

Spikmen se prigušeno smejao. „Za pet meseci ti ćeš verovatno ležati na plaži nekog karipskog ostrva s hladnim pićem u jednoj i zgodnom ribom u drugoj ruci."

Grif se primorao da se nasmeje. „Dobro zvuči."

„Pretpostavljam da ćeš kad-tad saznati za bebu: kog je pola, kako smo je nazvali, itd. Verovatno ćeš čitati u novinama."

„Ako na tom karipskom ostrvu stižu novine."

Spikmen se nacerio. „Siguran si da ne želiš još jedno piće?"

„Ne, hvala."

Spikmen je posegnuo za Grifovom čašom i odneo je do bara. Kao i ranije, obavio je ritual stavljanja čaše na policu ispod sudopere, brisanja besprekornog šanka i savijanja krpe dok ivice nisu bile u istoj ravni. Pošto ju je okačio na kariku za krpe, ponovo je namestio rub. Kada je konačno bio zadovoljan, oprao je ruke sredstvom za dezinfekciju.

Potom je blago tri puta čušnuo rukohvat svojih kolica. „Sada, da pređemo na posao." Kolicima je izveo onu čudnu stvar napred-nazad, a onda otišao do stola. Na vrhu je bilo nešto što je ličilo na kutiju kancelarijskog materijala. Pokazujući na nju, rekao je: „Tvoj novac."

Grif se nije pomerio ka njoj.

Spikmen se, pogrešno protumačivši njegovo kolebanje, smejao. „Izvoli. Tvoj je. Pogledaj u kutiju.“

Grif je prišao stolu i nezainteresovano podigao poklopac s kutije. Unutra su bile gomile novčanica od sto dolara, uredno uvezane papirnim trakama.

„Lep prizor, zar ne?“

Grif je zagrizao unutrašnjost svog obraza, ne rekavši ništa. Bojao se onog što bi mogao reći, plašio se da će reći Spikmenu kakvo loše mišljenje ima o čoveku koji je platio drugome da ima seks s njegovom ženom, bez obzira na to kako uzvišen razlog bio.

Iz čiste radoznalosti, pogledao je u priču iz Biblije. Bila je to Sara, koja je svome mužu poslala drugu ženu, ali u osnovi, priča je bila ista. Ni u Postanju nije ispalo baš najbolje. U stvari, stvari su se prilično pokvarile. I sve to zato što je Sara želela bebu, a htela ju je na svoj način.

Mogao si sebi reći da je to bila samo biologija, ali to je ipak bio seks. I dalje su to bili muškarac i žena koji su zajedno ležali i koristili opremu koja je bila i funkcionalna i ona koja pruža zadovoljstva. Niko još nije izumeo nešto intimnije.

Ono što je on hteo da zna bilo je sledeće: Kako bilo koji muškarac može to da traži od svoje žene? Prezir prema Fosteru Spikmenu zamutio se u njegovom stomaku zajedno s viskijem, zajedno s njegovom ljubomorom.

Naravno, on nije bio princ vrlina. Uzimao je čovekov novac. Kasnije će se pozabaviti sopstvenim gađenjem. Ali u ovom trenutku, bio je revoltiran Spikmenom, koji mu se smeškao kao da je osvojio džekpot, i nije razmišljao o metežu kroz koji su Grif i Lora prošli zarad ludog, sebičnog, tvrdoglavog zahteva.

„Neću se uvrediti ako hoćeš da ga izbrojiš.“

Grif je odmahnuo glavom.

Spikmen ga je radoznalo pogledao. „Iskreno, iznenađen sam.“

„Čime?“

„Tvojom rezervisanošću. Da li me se stidiš?“

„Šta si očekivao?“

„Više..." Napravio je talasasti pokret rukama. „Reakciju. Radost. Ponašao se kao da ti nije drago što uzimaš svoj novac,

kao da ti je žao..." Zastao je, i na jedan trenutak proučavao Grifa, a onda je počeo da se smeje. „O, bože."

„Šta je?"

„Ti ne želiš da se to završi, zar ne? To je to, zar ne? Žao ti je što je kraj popodneva s Lorom."

„Glupost."

Spikmen je mrdao svojim kažiprstom uperenim ka Grifu. „Ne slažem se s tim."

„Hajde da završimo posao da mogu da odem odavde." Čak i njegovim sopstvenim ušima ovo je zvučalo kao rezanje.

„Ah, Grife, nemoj da ti bude neprijatno. Vođenje ljubavi s mojom ženom nije teška obaveza. Pa ja znam. Kako si mogao da izbegneš da se ne zaljubiš u nju? Kao i svoje kockanje, razvio si ukus za nju, zar ne? Što si je više imao, više si je želeo. Sada je teško odreći je se. Razumem. Zaista razumem."

Grif je stisnuo pesnice.

Spikmen se ponovo prigušeno smejaio, a potom podigao obe šake, okrenutih dlanova. „Izvini, izvini, izvini. Izvinjavam se što sam ti se smejaio, ali tako je đavolski zabavno. Tvoj posao je završen i zaradio si svoj novac, ali srce ti je slomljeno zbog toga. Zar ne možeš da ceniš ironiju?" Spikmen mu je namignuo. „Tako si utučen, mislim da si *stvarno* uživao obrađujući je."

To je pokidalo poslednju tanku nit Grifovog ustezanja. Dao je oduška osećaju gađenja. „Ti, bolesni nitkove."

„Verovatno", ljubazno je rekao Spikmen. „Ali ja bar nisam napaljen na tudu ženu, ženu koju nikad, nikad ne mogu ponovo imati. Jadni Grif, jadni Grif, jadni Grif."

Grif je pogledao dole ka njemu kroz crvenu sumaglicu besa, zatim je okrenuo glavu i pretražio sto, tražeći nešto, bilo šta, što bi utišalo tu ludačku melodiju koja mu se rugala.

* * *

„Gospodo Spikmen?"

Lora je zurila kroz prozor aviona dok je mlaznjak prilazio Dalasu. Oslovila ju je stjuardesa naginjući se preko praznog prolaza između Kcdišta.

„Kada stignemo do vratnica, ispratiću vas pre ostalih putnika."

„O, ne, molim te, nemoj." Nije joj se sviđalo što joj pridaju posebnu pažnju kada je na *Sansautovim* letovima.

Mlada žena se nasmešila. „Žao mi je, naređenje iz pilotske kabine."

„Zašto?"

„Toranj je informisao pilota da će vas sačekati odmah po dolasku."

„Sačekati? Ko?"

Stjuardesa je utišala svoj glas na šapat. „Možda onaj vaš zgodni muž. Sećam se jednog vašeg rođendana kada je doveo žičani orkestar na odeljenje za prtljag. Kakvo romantično iznenađenje. Kako god, morate poslušati kapetanovu naredbu i iskrcati se prvi."

Nadala se da Foster nije večeras razradio za nju detaljan plan povratka kući. Bio je to iscrpljujući dan, koji je počeo ranije a završio se kasnije nego što je trebalo. Sve što je želela bilo je da ode kući, istušira se na brzinu i onda se naspava.

Pilot je savršeno sleteo, tačno na vreme. Nameravala je da o tome izvesti Fostera.

Posle kratke vožnje taksijem do vratnica, stjuardesa je preko zvučnika zamolila putnike da ostanu na svojim sedištima. Lora se osetila samosvesno dok su je pratili duž prolaza. Putnicima, s kojimaje usposlavila kontakt, upućivala je osmeh izvinjenja.

Kada je stigla do vrata pilotske kabine, sreća se s kapetanom koji je tamo stajao. Skinuo je svoju kapu. „Gospodo Spikmen."

„Besprekora let, kapetane Moris", rekla je, čitajući perifernim vidom njegovo ime s pločice, caka koju je razvila tokom godina.

„Hvala."

Ali njegov izraz bio je ozbiljan, i zato što je nije uključio u razgovor, osetila je peckanje zebnje. „Nešto nije u redu?"

„Molim vas." Pokazao je ka otvorenim vratima aviona. Zakoračila je u *džetvej* i iznenadila se što je pilot prati. Što je

bilo još iznenađujuće, slavio je svoju ruku ispod njenog lakta. Pre nego što je mogla da reaguje, primetila je dvojicu muškaraca koji se kreću prema njima.

Nosili su uniforme viših policijskih činova. Videvši je, uz poštovanje su skinuli kape.

Posrtala je. Pilot je stezao za lakat.

„Šta se desilo?" Reči koje su izašle bile su suvoparne, škripave, jedva čujne. Zatim je viknula: „Šta se desilo?"

Detektiv za ubistva piljio je u telo i ispustio nalet vazduha. „Isuse Hriste."

Njegov partner, čovek od malo reči, groknuo je saglasnost.

Član forenzičkog tima, koji je prethodni sat skupljao dokaze, složio se uz tužno odmahivanje glavom. „Gadno, huh? Gadnije nisam video. Možda ne tako jezivo kao neka ubistva, ali... pa, samo stvarno hladnokrvno kopile moglo je to da izvede."

„Ili stvarno *toplokrvno*", primetio je prvi detektiv.

„Misliš li da je zločin iz strasti?"

„Možda. Kako god, kućkin sin zaslužuje iglu."

Njegov partner je opet pročistio grlo.

„Izvinite, detektivi?" Uniformisani policajac se pojavio kod otvorenih duplih vrata biblioteke. „Rekli ste da vas obavestim čim gospođa Spikmen stigne ovamo. Sada je uvode u dnevni boravak. Onuda." Pokazao je pravac.

Kada je par istražitelja ušao u sobu, Lora Spikmen je stajala između dva policijska kapelana. Jedan im je uputio skriveni pokret glavom, da-jući im do znanja da joj je rečeno, ali to je bilo očigledno. Bila je bleđa kao i ovo mrtvo telo.

Čutljivi detektiv naslonio se na zid. Drugi je ušao u sobu. „Gospođo Spikmen?"

„Moj muž je mrtav? Nije greška?"

„Nema greške. Žao mi je."

Kolena su joj klecala. Kapelani su je odveli do dvoseda. Jedan je seo kraj nje, zaštitnički stavivši ruku preko naslona sedišta. Drugi je zamolio uniformisanog policajca da joj donese čašu vode.

Dok je detektiv prilazio, izvukao je svoju vizitkartu iz džepa jakne i pružio joj. „Stenli Rodarte, gospodo. Detektiv za ubistva, policija Dalasa.

22.

Lora, on je ovde."

Kej Steford se pojavila na vratima Lorine spavaće sobe, gde se ona opružila u stolici za ležanje. Zavesu su bile navučene. Soba je bila hladna i mračna. Njena asistentkinja je govorila tiho i polako, na način na koji su joj se danas svi obraćali, kao da su se plašili da će se od iznenadne buke slomiti kao kristal. Možda su bili u pravu.

„Odvela sam ga u sobicu", rekla je Kej. „Daj sebi vremena da se smiriš. Rekao je da će sačekati."

Lora se uspravila u stolici i uvukla noge u cipele. „Mogu i sada da razgovaram s njim iako ne znam šta bi mu danas mogla reći što nisam sinoć."

Detektiv Rodarte je ostao skoro do ponoći. Nešto vremena proveo je ispitujući Loru. Ostatak vremena, on, njegov ćutljivi partner i drugo osoblje policije kretali su se po biblioteci i van nje, radeći šta god je trebalo da se radi na mestu očiglednog ubistva.

Konsultovali su se tihim glasom, bacajući pogled u njenom pravcu, povremeno je pitajući za informaciju. Zabrinuta policajka ju je pitala da li treba nekoga da pozove. „Neko ko bi noćas ostao s vama."

Ni ona ni Foster nisu imali porodicu. Od nesreće, nisu održavali lilijske veze s prijateljima. „Moja asistentkinja", Odgovorila je.

Dala je policajki broj kuće Kej Steford. Kej je stigla u roku od pola sata, deleći Lorin šok, ali uspevajući nekako da obavi jednostavne zadatke za koje Lora nije bila sposobna. Ona je davala upute, odgovarala na praktična pitanja i bavila se telefonskim pozivima, koji su počeli da zvone iritantno često.

Kej je držala notes dok su zajedno silazile niza stepenice. „Mrzim što moram da ti smetam sa svim ovim sada, Lora."

„Izvoli. Ne mogu sebi da dozvolim luksuz da se srušim. To će se desiti kasnije, kada... kada se sve smiri. Šta ti treba?"

Uslov Fosterovog testamenta, koji je izmenio kad su se venčali, bio je da će, u slučaju njegove smrti, Lora biti na čelu *Sansauta* dok odbor ne izabere drugog. Advokat joj je dodelio pravo da donosi odluke i vodi posao. Tako da je, osim što je postala udovica, dobila i ulogu glavnog izvršnog direktora.

Kej je rekla: „Novinari kampuju ispred ulaza u našu zgradu, čekajući izjavu."

„Zamoli Džoa da napiše nešto uopšteno. 'Svi u *Sansautu* su zapanjeni ovim tragičnim događajem, i tako dalje.' Ali zamoli ga da ga prvo pusti meni na faks radi odobrenja." Svom direktoru marketinga poverila je da napiše odgovarajuću izjavu za štampu, ali bila je to njena navika, kao i Fosterova, da sve potpiše. „Kaži mu da ne organizuje formalnu pres-konferenciju, niti da odgovara ni na kakva pitanja u vezi sa... zločinom. To ćemo prepustiti policiji."

Kej je štriklirala stavku na svojoj listi. „Operativci pitaju da li da organizuju minut ćutanja u znak sećanja na Fostera. Nešto poput toga?"

Lora se blede osmehnula i odmahнула glavom. „Foster ne bi dozvolio da se satnica prekida čak ni na minut. Ali cenim tu želju. Postaraj se da to svi znaju."

„Da li si razmišljala o sahrani?"

Stigavši do dna stepeništa, Lora je zastala i okrenula se. „Ne mogu da zakažem sahranu dok se telo ne vrati."

Neočekivano, oči su joj se ispunile suzama. Dve godine ranije, na- kon automobilske nesreće, Foster je ležao na intenzivnoj nezi boreći se za život. Tada se plašila da će mu svaki udisaj biti poslednji i da će uskoro organizovati sahranu. Ali sada nije imala vremena da se spremi za tako nešto. Ovoga puta to je bila iznenadna stvarnost. Biće sahrane. Kada će biti, još nije znala.

Sinoć su je savetovali da ne ide u biblioteku. Poslušala je savet. Ono što su joj objasnili bilo je groteskno, i nije želela da joj to bude poslednja Fosterova slika. Bilo je dovoljno potresno što je videla crnu vreću na kolicima koja su izgurali. U vreći je bilo telo njenog muža, ali za policiju, to je bio dokaz.

Osećajući uznemirenost svoje šefice, Kej reče: „Izvinjavam se što mo da vam spomenem. Ali ljudi stalno zovu, i ovde i u kancelariju, i raspituju se kada i gde će biti održana služba. Hodnik je već pretrpan cvećem.”

Lora je dodirnula asistentkinju po glavi. „Javiću ti čim nešto budem znala. U međuvremenu, zamoli Džoa da objavi za štampu da, umesto cveća, ljudi mogu davati donacije u Ilejinu fondaciju. Foster bi to više voleo.”

„Naravno. Poslednja stvar. Guvernerka je jutros dala izjavu, veličajući Fostera kao preduzetnika, uzornog Teksašanina i čoveka. Zatim je nazvala i pitala da li može nešto lično da uradi, kao vaša prijateljica.” „Čim budem mogla, lično ću joj se javiti. U međuvremenu, kaži joj koliko cenim njenu pažnju.”

Kej ju je otpratila do sobice, gde je detektiv Stenli Rodarte čekao. *Rodarte*. Lora je odmah prepoznala ime zbog onog Grifovog upozorenja. Postarao se za to da joj spomene maslinastožućkasti sedan, ali propustio je da joj kaže da je Rodarte detektiv dalaske policije, zadužen za ubistva.

Rodarte je proučavao sliku s tematikom lova u Engleskoj. Okrenuo se kada je ona ušla. „Da li je ovo original?” „Verujem da jeste.”

„Hmm”, rekao je, zvučeći impresionirano. „Mora da je mnogo koštala.”

Nije ga udostojila odgovora.

„Imate divan dom, gospodo Spikmen.”

„Hvala.”

„Da li ste menjali dekor kad ste se uselili nakon venčanja s gospodinom Spikmenom?”

„Ilejn Spikmen je odradila to tako dobro da nisam videla potrebu da to menjam.”

Čudno, njegov osmeh nije poboljšao njegov izgled. Učinio ga je još ružnijim. „Većina supruga broj dva želi da izbriše tragove prve žene.”

Izjava nije bila na mestu a bila je i nevažna. Mislila je da je to rekao samo da bi video kako će reagovati. Sinoć nije bila srdačna prema njemu, i odmah je osetila da je glup i lukav. Sada je odlučila da joj se jako ne sviđa.

„Pitaju me za organizovanje sahrane“, rekla je.

„Patolozi će danas po podne uraditi autopsiju. U zavisnosti šta ona pokaže, trebalo bi da budemo u mogućnosti da vam telo vratimo ili sutra ili sledećeg dana. Ali ne savetujem vam da pravite neke definitivne planove bez konsultovanja sa mnom.“

„Razumem.“

Okrenuvši mu leđa, otišla je do jednog od kožnih dvoseda i spremala se da sedne kad ju je on zaustavio. „Ako nemate ništa protiv, hteo bih da sada pogledate biblioteku. Da vidite da li nešto nije u redu. To jest, osim očiglednog.“

Znala je da će pre ili kasnije tražiti od nje da uđe unutra. Bila je rastrzana, jedan deo nje hteo je da vidi mesto gde je Foster umro, drugi se opirao ulasku u tu sobu ikada više. Da joj je bio dat izbor, možda bi odlagala dokle god je to bilo moguće, pretvarajući taj strah u mučenje. Na neki način, bilo joj je drago što ju je Rodarte spasao donošenja te odluke.

Sva ukočena, napustila je sobicu i sledila put kroz predvorje do duplih vrata biblioteke. Drvenarija je bila prekrivena prahom za skidanje otisaka. Videvši da je primetila umrljani tamni prah, Rodarte je rekao: „Ubistvo je neuredna stvar.“

Otvorio je vrata i ona je zakoračila u sobu. „Sećate se Kartera“, rekao je Rodarte.

Njegov partner detektiv, kojeg je prepoznala od prethodne noći, stajao je ispred zida s policama za knjige, ćutljiv i strog kao neki stražar. Ni njegov stav ni izraz lica nisu se promenili kad je ona ušla.

Osim njega, veći deo sobe izgledao je iznenađujuće normalno. Samo jedan deo radnog stola bio je u neredu. Sa samog stola, kao i sa svega na njemu, uzimani su otisci. Jedan stočić nalazio se pored radnog stola. Lampa i sve što je bilo na stolu bilo je razbacano po ćilimu, većina toga razbijena. Sam ćilim bio je izvijen. Foster nikada ne bi dozvolio ni da se resica izgužva. Insistirao je na tome da se češlja nekoliko puta na dan.

Nevoljno je ispustila neki odsečni zvuk kad je videla njegova invalidska kolica.

A bilo je i krvi. Na kolicima. Na ćilimu. Na stolu.

Rodarte ju je dotakao za lakat. „Da li biste želeli da to kasnije uradimo?"

Ono što bi ona želela to je da je on ne dodiruje. Uklonila je svoj lakat iz njegove ruke. „Osim očiglednog, ne izgleda kao da je nešto narušeno."

„Dobro." Pokazao joj je ka garnituri za sedenje. „Hajde da sednemo."

„Ovde?"

Slegnuo je ramenima i napravio izraz lica koji je pitao: *Zašto da ne?*

Ili je bio glup i bezosećajan seronja, ili je samo bio sirovina. Lora je sumnjala u ovo poslednje, ali nije htela da se raspravlja s njim o tome gde će on obaviti razgovor. „Ceo dan sam ili sedela ili ležala. Radije bih stajala." Otišla je do zida od prozora i tu stala, leđima okrenuta sobi.

Bez gracioznog uvoda, Rodarte je pitao: „Zašto ste juče otišli u Ostin?"

Krajičkom oka primetila je da se Karter konačno pomerio. Uzeo je mali notes i hemijsku olovku iz gornjeg džepa. Ali bilo je očigledno da je on samo pojačanje. Rodarte je bio glavni istražitelj.

„Na zahtev svog supruga, otišla sam da rešim problem. Prijavljene su krađe prtljaga. Optuženo je naše osoblje. Jedan od njih, kako se ispostavilo, bio je kriv. Policija Ostina ima izveštaje ako hoćete da proverite."

„Vratili ste se *Sansautovim* letom?"

„U devet sati, poslednjim te večeri. Neposredno pre sletanja, stjuardesa me je obavestila da ću biti ispraćena iz aviona. Vaši kapelani sačekali su me u džetveju. Odveli su me u privatni salon na aerodromu i rekli mi da je moj muž umro. Nisam znala da je bio ubijen dok mi vi niste rekli."

„Do momenta kada ste bili ispraćeni iz aviona, niste znali da nešto nije u redu ovde kod kuće?"

„Kako sam mogla da znam?"

„Telefonski poziv? Tekst poruka?"

„Nisam znala da nešto nije u redu."

„Ceo dan ste bili odsutni. Da li ste juče, u bilo koje vreme, pričali s vašim mužem?"

„Oko podneva, pozvao me je na mobilni da me pita kako stoje stvari. Onda sam ja njega nazvala oko šest sati da mu kažem da je stvar rešena i da ću biti u avionu koji poleće u devet sati i da me ne čeka na večeri."

„Samo ta dva poziva?"

„Da."

„Da li je gospodin Spikmen sinoć imao neki zakazani sastanak?"

„Ne, koliko ja znam."

„Pa, očigledno je da se s nekim sastao."

Okrenula se i pogledala ga.

„Nije bilo naznaka provale", rekao je kao objašnjenje. „Ko god da je ubio vašeg muža bio je pušten u kuću."

„Manuelo bi otvorio vrata."

Namrštio se. „Još ne možemo da ga pronađemo, gospodo Spikmen."

Sinoć kada je Rodarte tražio da mu pomogne oko rekonstrukcije mesta zločina, ona je spomenula pomoćnika. Rodarte je zapisao njegovo ime i prezime. Kada je objasnila šta su obuhvatale Manuelove obaveze, detektiv je naredio da se celo imanje pretraži. Nije bilo ni traga od čoveka.

„Njegova soba iznad garaže još uvek je prazna", sada joj je rekao. „Krevet je namešten, u sudoperi nema sudova. Odeća je u ormanu. On nema auto, je l' tako?"

„Ne, koliko ja znam."

„Nijedno od vozila koja pripadaju vama i gospodinu Spikmenu ne nedostaje. Pa kako je gospodin Ruiz otišao i kuda?"

„Nemam pojma. Jedina stvar koju sigurno znam to je da on ne bi ostavio Fostera samog."

„Da li ima rođake?"

„Ne verujem. Ja bar ne znam ni za jednog."

„Sigurni ste da je sinoć bio na dužnosti?"

„On je uvek na dužnosti, gospodine Rodarte."

„Dvadeset četiri/sedam?"

„Da."

„Vaša upravnica kuće i kuvarica, gospoda... uh..."

„Dobins."

„Tačno. Ona kaže da ona odlazi u šest sati."

„Čim je večera gotova. Ne vidim zašto bi bilo ikakve promene u tom rasporedu. Da li ste pitali gospođu Dobins za sinoć?"

„Stavila je pečeno pile na poslužavnik i otišla u šest. Kaže da je Manuelo Ruiz bio ovde kad je ona otišla. Sigurna je u to, jer mu je rekla da odlazi. Pretpostavka je da je on bio ovde."

„Sigurna sam da jeste. Ne bi ostavio Fostera samog", ponovila je. „Nikad."

Rodarte je otišao do mesta ispred stola gde je ćilim bio nagomilan. Čučnuo je kao da proučava tamne mrlje na njemu. „Koliko god to mrzeo, moramo da razgovaramo o samom ubistvu."

„Moramo li? Sinoć ste bili vrlo rečiti. Zvučalo je vrlo... užasno." „Bilo je. Zato sam vam savetovao da ne gledate u telo vašeg muža. Verujte mi, ne biste želeli to da vidite. Još uvek je bio u kolicima s nožićem za otvaranje pisama koji mu je štrčao iz vrata."

Stisnula je svoje laktove preko grudnog koša. „Po vašem opisu, sigurna sam da je to bio Fosterov nožić za pisma. Bila je to replika Ekskalibura. Poklonila sam mu ga za Božić, jer je voleo legende o Arturu.

Stajao je tamo na stolu."

„Gospođa Dobins je to potvrdila. Ali čim ga dobijem od forenzičara, vi ćete ga identifikovati da ne bi bilo zabune." *Još nešto čega me treba biti strah*, pomislila je. Rodarte je rekao: „Kako se čini, ubica ga je gurnuo do balčaka, a potom pokušao da ga izvuče. Ali oštrica noža je presekla arteriju, tako da, kad je pokušao da ukloni oružje iz vrata vašeg muža, iz rane je počela da šiklja krv. Pretpostavljam da se uspaničio i odlučio da ga ostavi." „A moj muž je na smrt iskrvario."

„Da." Rodarte je ustao. „Našli smo dve krvne grupe na ćilimu. Jedna pripada vašem mužu."

„Dve?" Pogledala je u mrlje od krvi, potom u Kartera, i na kraju u

Rodartea.

On je slegnuo ramenima. „Ne znamo kome pripada druga grupa. Mogla bi biti Manuelova, ali nemamo sa čime da je uporedimo. Osim u odeljenju za motorna vozila, Ruiza nema ni u jednoj drugoj datoteci. Ima važeću vozačku dozvolu Dalasa. I to je to." „On je vozio Fostera u prepravljenom kombiju." „Da li je Ruiz imao papire?" „Imigracione papire? Pretpostavljam da jeste." „Nije."

Njeno raspoloženje je varničilo. „Ako ste znali, zašto ste pitali?" Uputio joj je ono što je on pogrešno smatrao razoružavajućim kežom. „Navika. Stalno pokušavam da uhvatim nekoga u laži. Opasnost mog posla."

„Ja ću vam reći istinu, detektive."

Njegovo lice se ozarilo. „Hoćete li?"

„Da."

„Dobro. Pričajte mi o vama i Grifu Barketu."

Nije to očekivala. Napao ju je talas vrtoglavice.

Primećujući njenu nestabilnost, Rodarte joj je pokazao ka dvosedu. „Ovo bi moglo da potraje. Želite li da ponovo razmislite sedećki?"

Nije htela da prizna da joj je to bilo potrebno, ali bilo je. Sela je u fotelju. Rodarte se ponudio da joj donese čašu vode. Ona je odbila odmahnuvši glavom. Seo je u stolicu naspram nje, i naginjući se ka njoj, stegnuo je svoje ruke između razdvojenih kolena. Primetila je da je njegovim noktima potrebno sređivanje.

„Obama ću uštedeti vreme, gospodo Spikmen. Otisci prstiju Grifa Barketa bili su svuda po nožiću za otvaranje pisama kojim je ubijen vaš muž."

Lora je pokrila rukom usta, plašeći se da će povratiti pred dvojicom detektiva.

„Da li ste dobro?“ upitao je Rodarte.

Odmahnula je glavom, skočila na noge i istrčala iz sobe. Jedva je stigla do kupatila na vreme da povrati u toalet. Pošto ništa nije jela nakon sinoćne večere, nije imala šta da isprazni. Ali žuč je bila gorka i nekoliko minuta ju je terala da povraća. Kada su grčevi konačno prestali, odeća joj je bila natopljena znojem. Uši su joj zujale, ruke i noge brideli, i nekontrolisano se tresla.

Rukama je pokrila lice. Od trenutka kada je ugledala policijske kapelane u džetveju, znala je da je ono što će joj oni reći katastrofalno i da je, šta god to bilo, Grif Barket umešan. Ta preplavljujuća intuicija sada je bila potvrđena, a ona nije bila sigurna u to da li može da preživi. Saznanje da je on ubio Fostera mogla bi biti i njena smrt, smrt deteta koje je nosila.

Ali sada nije mogla da razmišlja o bebi, ili bi stvarno poludela.

„Lora?“ Kej je kucala na vrata. „Lora?“

„Samo trenutak.“ Isprala je usta i hladnom vodom poprskala lice, blede kao krpa. Provukla je prste kroz kosu, ne bi li se pribrala, i otvorila vrata kupatila.

Tu je bila Kej, Rodarte odmah iza nje. Njegov izraz lica bio je više radoznao nego zabrinut. Kej je rekla: „Vodim te gore na sprat da te stavim u krevet.“

„Ne. Sada mi je bolje. Ali možeš li, molim te, da mi doneseš čašu *koka-kole*, *sprajta*, nečeg gaziranog?“

Kej ju je nerado napustila, ali otišla je da joj sipapiče. Lora se očešala o Rodarteu i povelala nazad u biblioteku. Njena kolena bila su kao od gume. Zbog vlažne odeće bilo joj je prohladno u blizini klime. Uvila se u tanak prekrivač pre nego što se vratila u stolicu iz koje je tako brzo izletela.

Drugi detektiv nije napuštao svoje mesto; koliko je Lora mogla da primeti, nije se čak ni pomerio. Njih troje su ćutali sve dok

Kej nije donela traženo piće. „Zovi me ako ti nešto zatreba“, rekla je i prostrelila Rodarte pretećim pogledom, a Lorinu ruku stisnula u znak podrške.

„Hvala ti, Kej. Molim te, zatvori vrata kad budeš izlazila.“

Lora je srknula gazirani sok, nadajući se da će to smiriti njen stomak i da se neće opet podići.

Rodarte je opet počeo bez uvoda. „Da li ste ga znali pre nego što je otišao u zatvor?“

Odmahnula je glavom.

„Samo otkad je izašao?“

Klimnula je glavom.

„Kako ste se upoznali? Gde?“

„U ovoj sobi.“ Videla je da ga je to iznenadilo. „Foster je bio zainteresovan za njega. Čuo je na vestima da je pušten. Pisao mu je, tražio da se ovde nađu.“

„Zainteresovan za njega, u kom smislu? Šta je to u vezi s fudbalerom zločincem interesovalo vašeg muža?“

Gledajući ga pravo u oči, slagala je. „Ne znam.“ Nije dolazilo u obzir da kaže istinu. Takođe, morala je da zaštiti tajnost na kojoj je Foster insistirao. „Gospodin Barket je bio ovde samo taj jedan put. Kad je trebalo da im se pridružim i upoznam ga, oni su već bili završili poslovni deo sastanka i zajedno su pili piće.“

„Bio je to prijateljski sastanak?“

„Veoma. Bar je tako izgledao.“

Proučavao ju je na trenutak. Nije bila sigurna u to da li joj je poverovao. U stvari, bila je skoro sigurna da nije. Ali nije bilo nikoga da joj protivureči. „Da li su tokom tog prijateljskog skupa počele da lete varnice između vas i Barketa?“

„Molim?“

„Koliko je vremena prošlo od tog susreta do trenutka kad ste se vas ilvoje spetljali u onoj kući u ulici Vindzor?“

Čaša gaziranog pića skoro joj je ispala iz nesigurne ruke.

On se nacerio. „Kladim se da se pitate kako znam za vašu romansu. Pa, vidite, Barketa držim na oku od onog dana kad je napustio Big Spring.“

„Zašto?“

„Istraživao sam ubistvo Bila Bendija. Da li vam to ime išta znači?"

„Grif Barket je bio umešan u to ubistvo."

„On je *počinio* to ubistvo, gospođo Spikmen. Nema sumnje. Ali bio je lukav, nije ostavio nikakav čvrst dokaz, ne dovoljno da bih mogao da podignem optužnicu. Po statutu, slučaj ubistva ne zastareva. Makar ini to bila poslednja stvar koju ću uraditi, postaraću se za to da pravda luide zadovoljena za pokojnog Bila Bendija."

Grif je znao da ga detektiv prati. Sad je bilo jasno zašto on nije želeo iliti ona priča s Rodarteom, zašto se koristio taktikom zastrašivanja da je upozori da ne bude nasamo s njim. On nije želeo da ona čuje uverenost u Rodarteovom glasu dok govori: *On je počinio ubistvo.*

„Ovoga puta bio je neoprezniji", Rodarte je govorio. „Ili arogantniji. Ostavio je oružje kojim je ubistvo počinjeno. Otiske prstiju."

„Zašto mislite da je on to uradio?"

„Prva stvar koju nameravam da ga pitam kad ga budemo našli."

Podigla je glavu i pogledala ga. Pročitao je pitanje u njenim očima.

„Ne, još ga nismo pronašli. U zemlju je propao. Imamo policajce koji motre na njegov stan, ali nema ni traga ni glasa od njega. Ta stara *honda* koju vozi? Našli smo je na parkiralištu u centru, gore u Edisonu. Momci iz laboratorije je pregledaju sada. Imam ljude koji motre i na kuću u ulici Vindzor, ali nije bio tamo. Uzgred budi rečeno, služba za održavanje je bila jutros i pokosila travu, i sredila ivice trotoara. Ko plaća održavanje te kuće?"

„Ja plaćam. Iznajmila sam je."

Bacio je pogled na luksuzno okruženje, ćutke praveći poređenje između te dve kuće. Kad se vratio na nju, nabusito je rekao: „Zbog čega?"

Uputila mu je značajan pogled.

Proučavao ju je na trenutak, a potom nabacio odvratan kež.

„Već sam znao da si ti iznajmila kuću."

„Znam", hladno je rekla.

Širom je raširio ruke. „Izvinjavam se. Bila mi je dužnost da proverim, gospodo Spikmen. Ugovor o zakupu nije na vaše ime, ali preko imena korporacije došao sam do vas."

„To i nije bilo tako teško uraditi." Bila je to suptilna uvreda njegovih veština kao istražitelja, ali ako je i shvatio ovo omalovažavanje, nije se dalje raspravljao.

„Kada ste poslednji put videli Barketa?"

Pogled joj je pao na šake, vlažne i stisnute u krilu. Znala je da će lukavi detektiv shvatiti govor tela, ali nije mogla da odoli.

„Skoro pre šest nedelja."

„Šest nedelja? Tako dugo?"

„Da."

„Sigurni ste?"

Dala mu je tačan datum i videla da ga je Karter zapisao u svoj mali notes sa spiralom.

„Zbog čega ste zapamtili taj datum?" upitao je Rodarte.

„Rekla sam mu da se neću vratiti."

Tiho je zazviždao. „Kako je to podneo?"

„Razumeo je i prihvatio moju odluku."

„Stvarno?" skeptično je upitao.

„Ne vidim zašto je to bitno?"

„Možda i nije. A možda je i izuzetno bitno."

Izgubila je u takmičenju zurenja. „Ono što smo mi radili bilo je pogrešno. Nisam to više mogla da radim. Rekla sam mu da se više ne možemo vidati."

„Pre njega, da li ste imali drugih ljubavnih veza?"

„Ne."

„Niko vas ne bi krivio. S obzirom na gospodina Spikmena..."

„Šta s gospodinom Spikmenom?" zahtevala je.

Popustio je. „Barket je bio vaša prva i jedina veza otkad ste se udali za Spikmena?"

„To sam i rekla."

„A kad ste je prekinuli, Barket se nije svađao, dizao frku, molio vas da razmislite još jednom?"

„Ne."

„Huh." Zamišljen, počeo je svoje lice prekriveno ožiljcima od .ikni. „To ne liči na Grifa Barketa kojeg ja poznajem."

Hladno je rekla: „Onda ga možda ne poznajete dobro.”

„Očigledno ga ni vi ne poznajete, gospodo Spikmen, jer kad ste prekinuli svoju vezu, Barket to nije mirno prihvatio. Uopšte. Ključalo je u njemu. Sinoć je došao ovamo, nadvladao Manuela Ruiza, potom zabio nožić za pisma u vrat vašeg muža. Klasičan zločin napuštenog Ijubavnika.”

Primorala je sebe da ne okreće pogled od njega. Pretpostavljala je da je zaslužila njegov prezir, iako u svetlu njene tuge i krivice, to se činilo kao neobično surova kazna. Jedna stvar bila je da se izdrži osuda ljudi koje ceniš, a sasvim druga da podnosiš prezir nekoga koga nimalo ne poštuješ.

Ustao je i otišao do radnog stola. „Sigurni ste u to da ništa iz ove sobe ne nedostaje?”

„Ne verujem. Ne mogu biti sigurna dok detaljnije ne pregledam.”

„Kada vam bude do toga, molim vas.”

„Naravno.”

„Da li vam ovo nešto znači?”

Navukao je par gumenih rukavica da bi sa stola podigao jedan je- dini list papira. Odneo ga je do nje. „Hteo sam da vidite ovo pre nego što ga kao dokazni materijal stavim u kesu.”

Papir je držao tako da ona može da pročita otkucane pasuse. Bilo ih je tri. Nakon nekoliko pokušaja da s nekim stepenom razumevanja pročita prvu rečenicu, zbunjeno je pogledala u njega. „To je budalaština.”

On se kratko nasmejao. „Drago mi je što ste to rekli. Već sam mislio da sam poludeo. Ni meni nije imalo smisla. To je samo gomila velikih reči zajedno nanizanih, zar ne?”

„Samo gomila velikih reči.”

„Neko objašnjenje?”

„Ne.”

„Da li mislite da je vaš muž otkucao ove pasuse?”

„Zašto bi?”

„Nemam pojma. Pitao sam se da nije možda izgubio nešto od svojih mentalnih sposobnosti, takođe.”

Bila je uvređena pitanjem, i stavila mu je to do znanja. „Takode'?”

„Izvinjavam se, ako delujem bezosećajno. Fizičko stanje vašeg muža bilo je očigledno. Kakvo je bilo njegovo mentalno stanje? Mnogo je ljudi zavisilo od njega zato što je Foster Spikmen bio glavni izvršni direktor. Zaposleni, akcionari, čak i putnici koji lete *Sansautom* oslanjali su se na to da je čitav u glavi."

„Dozvolite mi da vas uverim u to da je bio *čitav u glavi*, gospodine Rodarte. Foster je u potpunosti upravljao svojim sposobnostima."

„Mislio sam da se možda nešto otkačilo u saobraćajnoj nesreći." Potapšao je jednu stranu svoje glave." „Možda niste ni primetili."

„Primetila bih."

„Pa, možda su vam promakli znaci. Bili ste užasno zauzeti."

Napravio je stratešku pauzu. *Zauzeti vašim Ijubavnikom*. Na to je aludirao. Odbila je da zagriže mamac i samo je piljila u njega s pasiv- nošću koju nikako nije osećala.

„Vaš muž je uzimao lekove."

»Da. Lekove za jačanje imuniteta. Druge za zdravlje sistema za varenje, koji je bio ozbiljno povredjen u nezgodi. Ponekad lekove za spavanje."

„Uz te, imao je prepisane lekove za akutnu anksioznost. Uštedeću nam nešto vremena, gospođo Spikmen. Već sam pričao s psihijatrom vašeg muža."

Lora je duboko udahнула. „Kao adolescentu, ustanovljen mu je OKO. Opsesivno..."

„Znam šta je to."

„Onda takođe znate da se to može lekovima kontrolisati."

„Verujem vam." Prigušeno se smejao. „I ja sam pomalo opsesivan. Ako anketirate sto ljudi na ulici, skoro svi će biti ljudi na jedan ili drugi način."

Takva ništavna primedba nije zaslužila odgovor.

„Da li biste rekli da je opsesivno-kompulzivno oboljenje vašeg muža bilo pod kontrolom?"

„Da."

„Da li je bio depresivan?"

„Ne."

„Čak nimalo?" detektiv je terao svoje. „Na primer, možda je bio malo depresivan zbog vaše veze s Barketom. Stomak mi se okreće od

tog tipa zbog onoga što je uradio, ali čak i ja moram da priznam, ima facu na koju žene padaju. Visinu. Kosu. Telo gladijatora. Čoveku koji je nepokretan, kao što je vaš muž bio, to bi naročito bio udarac ispod kolena. Da li je znao za vas i Barketa?"

Odmahnula je glavom.

Rukom je napravio fišek gestikulirajući da nije čuo.

„Ne," kratko je rekla. „Nije. Koliko ja znam." Ustala je. „Da li je to sve, detektive?"

„Ne baš. Da li je Barket pokušao da vas kontaktira nakon raskida?"

Razmatrala je mogućnost da slaže, a potom bolje razmislila zbog šanse da Rodarte već zna odgovor i na ovo pitanje. „Dva-tri puta je nazvao kancelarije *Sansauta* i pokušao da nagovori Kej, ali ja nikad nisam preuzela pozive."

„Niste ga videli od onog dana kad ste mu rekli da je između vas gotovo?"

„Nisam."

„Ni razgovarali s njim?"

„Jedanput kad me je dobio, spustila sam mu slušalicu."

„Da li je ikad izrekao pretnje vašem mužu?"

„Naravno da nije!"

„Da li vam je ikad sugerisao da, ako bi vaš hendikepirani muž bio van igre, da biste bili slobodni da mu se vratite? Momentalni razvod. Tome slično. Da li je ikad sugerisao da bi mogao ukloniti vašeg muža?"

Iskosa ga je pogledala. „Da jeste, zar ne mislite da bih preduzela nešto po tom pitanju? Prijavila?"

Njegov zlobni smešak insinuirao je mnogo toga.

Uspravila se. „Ne, gospodine Rodarte. Grif Barket nikad nije predstavljao pretnju ni Fosteru ni meni."

„Koliko vi znate."

Taman je htela nešto da kaže kad je shvatila da je spekulacija na mestu. Ograđujući se, reče: „Meni nikad nije pretio."

„Foster nikad nije rekao..."

„Ali Barket je *mogao...*”

Nevoljno, klimnula je glavom.

Rodarte je bacio pogled na svog nemog partnera, njegov neiskren izraz. Kada je pažnju vratio na Loru, rekao je: „Da li je Barket ikada spominjao skriveno mesto? Da li je pričao o prijatelju s kućicom na jezeru, ili privatnom mestu namenjenom za bekstvo, negde gde bi mogao da se sakrije sada?”

„Ništa tako. Nije mi se poveravao. Uopšte nismo mnogo pričali.”

Prekasno je shvatila da je upala u zamku. „Ne, pretpostavljam da niste”, Rodarte je rekao, cereći se i bacajući još jedan pogled ka svom partneru. „Gospodo Spikmen, podrazumeva se da, ako vam se Barket javi, da me odmah kontaktirate.”

„Naravno.”

„Ostaviću nekoliko ljudi ovde u kući.”

„Da li je to neophodno?”

„Barket je možda sinoć došao zbog vas oboje”, tiho je rekao. „On nije znao da ćete vi biti u Ostinu, zar ne?”

Polako je odmahнула glavom, zaprepašćena mislju da bi Grif mogao poželeti da je povredi. „Odlučili smo juče rano ujutru.”

„Znači kad je Barket sinoć došao ovamo, očekivao je i da vi budete ovde.”

„Pretpostavljam.” Zatvorila je oči, pokušavajući da zamisli Grifa u ubilačkom besu. Njegove ruke bile su velike i snažne, ali znale su biti nežne. Da li su bile sposobne za nasilje? To nije mogla da zamisli. Da li je mogla?

„Savetujem vam da neko bude s vama”, rekao je Rodarte. „Zapravo, više bih voleo da se preselite na skrivenu lokaciju dok ne uhapsimo Barketa.”

„Razmisliću o tome.”

„Učinite to.” Pogledao je po sobi i tiho se posavetovao s Karterom, koji je zatvorio svoj notes i ubacio ga u džep na uniformi. „Pretpostavljam da je to sve za sada. Ukoliko nemate još nešto značajno da mi kažete.”

Odsutno je odmahнула glavom. Onda se setila pitanja koje je htela da mu postavi. „Ko je prijavio ubistvo?”

„Poziv je primljen na 911.”

„Od Fostera?"

Rodarte je odmahnuo glavom. „Forenzičari kažu da ne bi imao vremena. Ne bi bio u stanju. A nije ni bilo telefona u njegovoj blizini."

„Manuelo ne zna engleski."

„Ne, onaj ko je pozvao definitivno govori engleski."

„Znači da je bio Grif Barket."

Rodarte je slegnuo ramenima. „Tako izgleda."

2 4 .

Grif se probudio pitajući se gde je bio.

A onda se setio i pozeleo da se nije budio.

Krv Fostera Spikmena bila je na njegovim rukama. Čovek je umro boreći se za svoj život, krv je šikljala iz njegovog vrata, njegove preplašene oči bile su uperene u Grifa.

Grif je seo i zario svoje lice u šake. „Jebeš mene."

Ako ne već sada, onda vrlo uskoro, tražiće ga svaki pandur u Teksasu i susednim državama. Kada otisci na nožiću za pisma u vratu Fostera Spikmena prođu proveru u bazi podataka i poklope se s Grifovim, Rodarte će se osećati kao da je dobio na lutriji. Bolje.

Nije uhvatio Grifa zbog Bila Bendija. Ali ovoga puta bilo je toliko fizičkih dokaza koji smeštaju Grifa u Spikmenovu biblioteku u vreme Fosterove smrti da se verovatno neće baktati sa suđenjem.

Nije bilo sumnje u postojanje motiva. Rodarte je znao za Grifove ljubavne sastanke s Lorom i odlučio da su bili zbog seksa. Svi su se elementi posložili. Grif Barket će otići pravo u red za smrt. Mogao bi već da počne da briše ruku da je dezinfikuje za iglu.

Rodarte bi otišao na televiziju i rekao da je Grif Barket, već osuđivani prestupnik koji je bio umešan u jedno ubistvo, otišao na Spikmenovo imanje, svađao se s bespomoćnim, prevarenim mužem - koji je bio vezan za kolica, za ime boga - i divljački ga izbo nožem. Nema sumnje u to da bi naglasio divljaštvo zločina ubacivanjem još nekoliko priloga, kao *nemilosrdno*, *brutalno*, i *gnusno*.

Mediji bi uživali u tome. Priča je sadržavala sočne detalje od kojih svaki novinar bali: Žrtva već pogođena tragedijom. Novac. Seks. Prijatni ljubavni sastanci. Bezobraznik koji je zaveo prelepu ženu i namamio je u vezu koja je na kraju dovela do nasilne smrti njenog muža.

Novinar, kojem ne bi smetalo da se valja u blatu, mogao bi sa ovom pričom da dobije Pulicerovu nagradu.

Grif je seo na ivicu uleglog dušeka i pogledao mrlje od krvi koje su se urezale u nabore na njegovim šakama. Ribao ih je dok od malog sapuna nije ostalo parčence, ali mrlje su i dalje bile tamo, neizbrisiv deo njegovog otiska.

Stvari ne bi mogle biti gore.

Pa, u stvari, mogle bi. Lori bi rekli da je on ubio njenog muža.

Sinoć, nakon što je pobegao sa imanja Spikmenovih, odvezao se do svog stana i u žurbi spakovao toliko odeće da može nekoliko puta da se presvuče. Ali nije se zadržavao, znajući da će odatle krenuti potraga za njim. Prvi put kad su ga uhapsili bio je kod kuće, izvukli su ga s lisicama na rukama, osramoćenog pred komšijama, njegova bruka bila je u žiži interesovanja medija. Nije želeo reprizu te ponižavajuće scene, pa je otišao u žurbi, uzimajući samo ono što je mogao da ponese, znajući da možda nikad više neće zakoračiti na to mesto.

Odvezao se u šoping centar i ostavio crvenu *hondu* na parkiralištu. Uskoro će poternica biti izdata. Tražiće ga svaki policajac kriminalističke službe, pa je morao da se udalji od automobila.

Hodao je kilometrima, držeći se mračnih ulica, bez neke određene destinacije na umu. Jednostavno je hodao. Pokušavajući da dokuči šta će, do đavola, sada da uradi. Prvo je

trebalo da pronade mesto gde će se zavući dok ne bude mogao da drži glavu uspravno.

Stigao je do motela, došavši sa zadnje strane. Motel je gledao na međudržavni autoput, ali nalazio se dosta dalje od njega, na pristupačnom putu, s nizom niskih soba koje su čučale između zalagaonice i prodavnice polovnih guma po ceni od samo \$ 14.99. Radnje su bile zatvorene, s katancima na vratima preko noći.

Kirijaje bila mala, jadan motel sa svetlećim crvenim neonskim zna kom 'Prazne sobe' na prozoru kancelarije. Zapravo mu je odgovarao. Bilo je to mesto na koje bi njegova mama otišla sa čovekom kojeg je upoznala u baru. Mesto na kojem je Grif mogao biti začeo.

Recepcionaru su oči bile staklaste od džointa koji je uvlačio kad je Grif ušao. Grif je pitao koliko košta jedna noć, stavio novac na tezgu i uzeo ključeve koji su bez reči bili gurnuti ka njemu. Čak mu nije tražio da se potpiše u knjigu gostiju. Ako je narkoman i primetio krvave mrlje na Grifu, bio je ravnodušan prema njima.

Grif je sam ušao u sobu, bacio svoju platnenu torbu i otišao pravo u kupatilo veličine telefonske govornice. Toalet je bio umrljan. Smrdeo je na mokraću. Cela soba je bazdela na druga tela, plesan, upropašćene živote. Zakoračio je pod tuš potpuno obučen, perući i sebe i odeću, puštajući vodu da teče dok crveni kovitlac oko njegovih nogu nije izbledeo u ružičastu boju i konačno postao bistar.

Krevetski pokrivač bio je umrljan, ali bio je suviše iscrpljen da bi ga bilo briga. Ljubavna roktanja i stenjanja koja su dolazila kroz tanke zidove iz susedne sobe držala su ga budnim, ali ritmičko lupanje uzglavlja uljuljkalo ga je u nesiguran san baš kad je sunce izlazilo.

Mada je sada bio potpuno budan. Bližilo se podne, a on je morao da zna koliko je njegova situacija bila ozbiljna. Upalio je TV koji je bio pričvršćen za zid. Lokalne stanice započinjale su svoje podnevne vesti, i kao što je i očekivao, ubistvo Fostera Spikmena bila je glavna vest na svakom kanalu.

Prikazivali su snimke uživo sa zida imanja, policijski automobili blokirali su kapiju. Jedna stanica imala je svoj helikopter koji je kružio iznad imanja iako zbog drveća nije imao dobar pogled na kuću. Fotografija od ranije „ovog istaknutog poslovnog čoveka i slavnog građanina Dalasa" pojavila se na ekranu. Slika Spikmena bila je nekoliko godina stara, napravljena, Grif je nagađao, pre nesreće kada je bio snažniji.

Govoreći iz svoje kancelarije u Ostinu, guvernerka je svečano hvalila Fostera Spikmena kao čoveka koji je bio, i ostao, inspiracija svima koji, su ga znali. Pohvalila ga je zbog hrabrosti s kojom se suočio sa svojom ličnom tragedijom. Njegovo ubistvo bilo je šokantno. Njeno srce bilo je s njegovom udovicom, Lorom Spikmen, koja je pokazala hrabrost i plemenitost jednake onima njenog pokojnog supruga. Obećala je punu saradnju svoje kancelarije kao i svake državne agencije u hapšenju i osuđivanju Spikmenovog ubice. „Izvršilac ovog nečuvenog zločina odgovaraće za njega", obećala je.

Neki Džo, kojeg se Grif sećao s parking prostora *Sansauta*, bio je identifikovan kao portparol avio-kompanije. Odlučno je izbegavao mikrofone i kamere dok je s mukom prolazio kroz gomilu reportera na putu ka zgradi korporacije.

„Obećao je da će izjava koja sledi biti kratka", spikerka je rekla gledaocima. „Prenećemo je čim budemo bili u mogućnosti. Greg, ti si intervjuisao istražitelje na mestu zločina. Šta si saznao od njih?"

Greg, reporter s terena, zauzeo je položaj kod dela zida imanja koji nije bio prekriven bršljanom. Rekao je da je policija bila nevoljna da u ovom trenutku komentariše detalje istrage. „Jedan interesantan aspekt ove misterije jeste taj", rekao je, „da žrtvin pomoćnik, Manuelo Ruiz, koji je uvek bio uz gospodina Spikmena, sinoć nije bio u kući. Njegovo odsustvo je neobjašnjivo."

„Interesantno", spikerka je nezainteresovano rekla.

Spikerka s lepo sređenom frizuricom nije pridavala nikakav značaj Manuelovom nestanku, ali Grifu je bilo đavolski važno što pomoćnik još nije bio pronađen.

Nastavio je da šeta s kanala na kanal sve dok sve stanice nisu prešle na druge novosti. Nije bio osumnjičen, ali nije ni iko drugi. Samo je taj jedan reporter spomenuo Manuela. A Rodarte se nije pojavio ni u jednoj reportaži koju je Grif video.

„Drži nos na zemlji tražeći me“, promrmljao je, isključujući TV.

Grifova umešanost još uvek je bila nepoznata široj javnosti, pa mu je to kupilo malo vremena. Imao je mesto za skrivanje. Mala verovatnoća je da će se motelski recepcionar setiti gosta iz sobe sedam, čak i kad bi se Grifovo lice počelo pojavljivati na TV ekranima. Tako da je imao malo slobodnog prostora.

Njegova glavna briga bila je nalaženje Manuela - Ruiz beše, zar ne? - pre nego što ga Rodarte nađe. Ali da bi u tome uspeo, trebao mu je automobil.

Telefonski imenik Dalasa pronašao je ispod kreveta, zajedno s prašnjavom Biblijom. Telefonski imenik je češće bio korišćen, ali ne mnogo. Bio je nekoliko godina star, i bube su ostavile svoje izmete po stranicama, ali sadržavao je i poslovne brojeve i brojeve fizičkih lica. Upotrebio je telefon motela da obavi razgovor.

„*Hanikat motori.*“

„Da li je Glen tu?“

„Sačekajte, molim. Pogledaću.“

Na nekoliko minuta bio je prepušten muzici iz lifta.

„Glen Hanikat.“ Tutnjao je glas, velikkao i čovek koji ga je posedovao.

„*Komfort In.* Rekao si da je mogao biti i mladenački apartman u pariskom *Ricu.*“

Samo je drugi bivši robijaš, čak i onaj zatvoren u zatvoru minimalne obezbeđenosti, mogao prepoznati ton i znati šta on znači, znati da ne sme izbrbljati ime ili reći previše. Nakon značajne pauze, prodavac automobila reče: „Sačekajte.“

Grif je čuo kako se slušalica spušta; kretanje, zatvaranje vrata, još lcretanja. Kada se vratio telefonu, Glen Hanikat je pričao dubokim glasom. „Kako si?“

„Bio sam dobro.“

„Bio?“

„Sada sam sjeban. Moram da pozajmim auto, a niko ne sme da zna za to."

Glen Hanikat je bio uspešan prodavac korišćenih automobila. Po svom sopstvenom priznanju, postao je gramziv. Nekoliko godina je nameštao svoje knjige, teško varajući po pitanju prihoda koji je prijavljivao poreskoj službi. Uхватili su ga i poslali u Big Spring da se pokaje.

Odvojenost od supruge za njega je bilo pravo mučenje. Bila je tačno onakva kakvom ju je opisao. Svakim dahom, oplakivao je svoju nostalgiju za njom i njihovim bračnim krevetom. Jedne večeri, Hanikat je stvarno bio snužden dok je davio o svom mizernom celibatu.

„I ne nedostaje mi samo spavanje s njom. Ona je posebna. Zaista, stvarno. Ona me trpi, a to govori mnogo. Toliko je volim. To možda zvuči budalasto, ali to je istina od Boga. Ne znam mogu li podneti da budem odvojen od nje. Stvarno ne znam. Ona..."

Grif, koji je silom prilika bio publika ovog jadikovanja, zaklatio je stolicu unazad pa se bacio ka Hanikatu. „Isuse Hriste, hoćeš li ućutati?"

Zatim je svojom čuvenom rukom udario Hanikata po ustima što je jače mogao. Zglavci na njegovoj šaci spojili su se s Hanikatovim kronicama i jasno ih razdvojili od desni.

Pošto je ispljunuo parčiće porcelana i krv, Hanikatu su ostali zatvorenici pomagali da stane na noge dok su bacali na Grifa protivoptužbe i uvrede. Dok je jedan držao peškir za Hanikatoва krvava usta, **rekao** je: „Zajebao si se, šupku. Hanikatu si samo učinio uslugu."

Iznad glava ostalih, Hanikat i Grif su se pogledali oči u oči. Grif je zadržao pogled nekoliko trenutaka pre nego što se okrenuo.

Za zatvorenika u minimalnom obezbeđenju bilo je moguće da do bije odsustvo - privremeno otpuštanje iz zatvora bez pratnje. Davala su se u ograničene i posebne svrhe, kao što je porodična kriza, sahrana, ili specijalistički medicinski tretman. Uključujući i zubara.

Sledećeg jutra, Hanikat je podneo formalni zahtev za odsustvo da bi popravio zube. Ispunio je zahteve. Dali su mu formular sa svim pravi lima i ograničenjima odsustva. Potpisao se u dnu, obećavajući da će ih se pridržavati. Nakon nekoliko dana, čuvar mu je dodelio privremeno otpuštanje.

Između poseta zubarskoj ordinaciji, Hanikat i njegova žena su gre- jali čaršave u *Komfort Inu* u Big Springu.

Zbog jakog udarca koji je naneo svom ortaku iz zatvora, Grif je dobio ukor a njegove privilegije privremeno su bile opozvane.

Kad se prodavac automobila vratio, sjajne nove krunice bile su nameštene, a on se ulagivao i zahvaljivao Grifu. „O čemu ti pričaš?" gundao je Grif. „Samo sam hteo da začepiš."

Znajući istinu, Hanikat reče: „Tvoj sam dužnik. Veliki."

Grif se nadao da se Hanikat sećao tog obećanja. Sada je hteo da to iskoristi. „Ništa skupo ni sjajno", rekao je u masnu telefonsku slušalicu. „Samo pouzdan komplet točkova. Hoćeš mi pomoći?"

Usledilo je dugo kolebanje, a onda je Hanikat rekao: „Imam sina sada."

Grifova je obesio ramena u razočaranju. Mogao je da ga pritiska. Mogao je da podseti Hanikata da, dok su se on i njegova žena jebali do besvesti, on je za kaznu obavljao niz ropskih i neprijatnih zadataka.

Ali kakvo pravo je imao da uvlači ovog dragog momka, supruga, a sada i oca, u sranje u kojem je on bio? Hanikat bi bio kriv za pružanje pomoći. Prekršio bi uslovnu. Bilo bi previše tražiti to od njega. Previše.

„Razumem", rekao je Grif.

„Tek je napunio četiri."

„U redu je. Zaboravi da sam tražio."

„Začet je u 'Komfort Inu'."

Grifovo srce je poskočilo. Zadržao je dah.

Hanikat je rekao: „Poslednji red na parkingu. Treći auto od avenije i Lemon. Ključevi će biti ispod otirača."

Grif je privukao telefon, jako zažmurio, a ono što je izašlo iz njegaih usta mogla je biti tiha molitva zahvaljivanja. Potom je rekao: „Ako te budu pitali, ja sam ukrao auto, u redu? Nemoj da zbog ovoga upadneš u nevolju. Kaži im da sam ukrao."

Hanikat nije ništa rekao.
„Da li si me čuo?”
Hanikat je spustio slušalicu.

Grif je procenio da bi mu peške trebalo nekoliko sati da dođe do *Hanikat motora*. Nije mogao da krene pre mraka. Sumrak je u ovo doba godine kasno padao. Imao je otprilike devet sati koje je trebalo da ubije.

Bio je gladan, ali njegov stomak će morati da sačeka dok ne bude mogao da koristi neki drajv-in i smanji šanse da će ga neko prepoznati.

Pokušavajući da ignoriše mučninu od gladi, legao je na krevet i zurio u prljavi plafon. Razmišljao je o Lori, pakao kroz koji je morala da prolazi, emotivan bol, krivicu.

Pošto je dosada ona već znala za njegove otiske na oružju. Rodarte joj je na svoj podmukli način rekao da zna za njihovu ljubavnu vezu. Bio je to klasičan slučaj ljubomore, skoro kliše. Njen ljubavnik ubio je njenog muža.

A kako bi Lora na to reagovala? Kako je mogla da reaguje? Da li bi rekla Rodarteu za njihov ugovor? Ne. Grif nije mogao da je zamisli kako sve govori Rodarteovim željnim ušima. Izostavila bi taj deo. Ne zbog Grifove zaštite, čak ni zbog svoje sopstvene. Ali zbog Fosteru Spikmena. I deteta. Može biti označena skarletnim slovom, ali ona bi po svaku cenu sačuvala Fosterovu reputaciju i obezbedila budućnost njene bebe.

Kad bi samo mogao da razgovara s njom...

Ali to se neće desiti, pa je mogao i da prestane da priželjkuje.

Ponovo je otvorio telefonski imenik i tražio listu prezimena Ruiz. Nije bilo nijednog sa imenom Manuelo. Nije ni očekivao takvu sreću. Ali možda je čovek iz Salvadora imao rođake. Koristeći se telefonom iz motela, Grif je okrenuo prvi broj.

„Ola?”

„*Manuelo, porfavor.*”

Njegovo znanje španskog bilo je ograničeno na ono što je naučio za dve godine u srednjoj školi, ali shvatio je, po onom što mu je žena rekla, da je pogrešio broj.

Išao je redom po listi, nazivajući svakog Ruiza. *No Manuelos*. A čak i da je pronašao tog jednog kojeg je tražio, Manuelo se verovatno ne bi zadržavao čekajući da se Grif pojavi. Bežao bi ko đavo.

Čovek nije bio budala.

Bez automobila, Grif ništa drugo nije mogao da uradi pre mraka. Nije imao drugog izbora nego da čeka satima posle podneva.

2 5 .

Lepo je ovde napolju."

Na zvuk njegovog glasa, Lora je skočila i naglo se okrenula. „O, detektive. Zdravo."

Rodarte joj se namerno prišunjao, želeći iskrenu reakciju od nje, ne onu za koju bi imala vremena da uvežba. Popeo se stepenicama i pridružio joj se u baštenskoj kućici. „Ovako nešto se više ne viđa često." Pretvarao se da se divi rezbariji na kružnom krovu.

„Fosterova baka je dala da se sagradi čak pre nego što je kuća bila završena. Foster mi je rekao da je želela mesto gde može da sedi i gleda labudove. Uvek su u jezercetu imali labudove."

Baštenska kućica se nalazila na uzvišenju koje je gledalo na jezerce gde je par labudova klizio po površini kristalno čiste vode. *Bogataši*, prezrivo je pomislio. Kad bi on imao njihov novac, potrošio bi ga na nešto bolje od baštenske kućice i labudova.

„Da li će vam smetati?" Klimnuo je u pravcu prazne, od pruća pletene stolice. Odmahnula je glavom i on je seo. Nosila je naočare za sunce, pa on nije mogao da joj vidi oči i utvrdi da li je plakala. Pretpostavljao je da jeste, jer je između prstiju uvirtala vlažnu *klineks* maramicu. *Suze žalosti ili krivice?* pitao se. Zaista

mu nije bilo važno. Ne ukoliko nije s Grifom Barketom skovala zaveru da ubiju njenog muža.

E, to bi bila priča, zar ne? Našla bi se u časopisu *Pipl; 20/20* bi radio reportažu o tome. Napravili bi od toga film nedelje. Možda bi on imao malu ulogu, ili bi producentu mogao da posluži kao tehnički savetnik i dobije filmske zasluge.

Ali prvo je morao da dokaže.

„Mirnije je ovde napolju nego unutra“, primetio je dok se u stolici naslanjao na jastuče cvetnog dezena.

Asistentkinja gospođe Spikmen pridružila se drugoj gospođi Spi- kmen, ženi po imenu Mirna ili tako nešto, koja se kolebala između plakanja kao beba i naređivanja kao vodnik na vežbi. Zajedno s gospođom Dobins, upravnicom kuće, baktale su se s telefonom, nalazile mesta za cvetne aranžmane i korpe s voćem koje su isporučivali kamionima, čistile za svim tim policajcima koji su prethodne noći bili u kući, i pravile spiskove.

Ubistvo je napravilo mnogo posla svima osim lešu.

„Morala sam da izađem na svež vazduh“, rekla je Lora Spikmen. „I da se udaljim od telefona.“

„Ko je zvao?“

Pretpostavljao je da mu je iza neprozirnih stakala upućivala jedan od svojih nadmenih, snishodljivih pogleda. „Ljudi izražavaju saučešće.“

„Neko za koga bi ja trebalo da znam?“

„Grif Barket. Na njega mislite.“

Nabacio je kez kao da kaže: *Suviše me dobropoznaješ*. „Dužnost mi je da proverim. Da li je pokušao da stupi u vezu s vama?“

„Ne. Ne bi on.“

„Sigurni ste?“

» Nebi on.“ Vratila se gledanju u labudove. Jedan je zagnjurio glavu ispod krila.

„Dobio sam od forenzičara izveštaj sa autopsije.“ Njena jedina reakcija na to bila je izvrtanje usana na unutra i sabijanje u čvrstu liniju. „Vaša saobraćajna nesreća pre dve godine? Osim očiglednog oštećenja na kičmenom stubu i nogama, vaš muž je pretrpeo mnogo unutrašnjih povreda.“

„Spomenula sam vam to jutros kad smo pričali o njegovim lekovima."

„Bilo je prilično loše."

„Da, bilo je."

„Neki od njegovih organa su se drobili. To je reč koju je forenzičar upotrebio. Bio je slab. Na kraju bi umro usled otkazivanja jednog od organa. Verovatno ranije nego kasnije. To je takođe forenzičar rekao." Namerno je zastao. „Ali ono što ga je ubilo bila je otkinuta arterija.

Progutala je pljuvačku. „Koliko dugo bi to trajalo?"

„Hmm, ne dugo. Ali bilo je krvi na njegovim rukama, tkivu ispod noktiju."

Trgnula je glavu da bi pogledala u njega.

„Tačno, gospodo Spikmen. Vaš muž se borio za život."

Rodarte je, u stvari, uživao govoreći joj to. Konačno je dobio njenu reakciju. Njen grudni koš se podigao i spustio zbog brzog malog izdaha. *Klineks* maramicu pritisnula je na usta.

„Živeo je dovoljno dugo da bi se borio sa svojim napadačem", nastavio je. „Moramo da mu se divimo zbog toga. Njemu, paralizovanom od struka naniže, koji se borio s tipom Barketove visine i snage. Nije imao šanse, ali hrabro se borio." Naginjući se napred, stavio je svoje šake preko njenih. „Da li ste dobro?"

Istrgnula je svoju ruku ispod njegove. „Biću dobro."

„Znam da vam je teško."

„Ima li još nešto, detektive?"

„Sada možete da organizujete sahranu."

„Hvala."

„Samo kontaktirajte pogrebnu službu. Oni će znati šta da urade."

Klimnula je glavom.

Ustao je i otišao do ograde koja je okruživala baštensku kućicu. Zureći u lepo održavan travnjak, zamišljeno je rekao: „Da li vi mislite da je Barket iznenada napao vašeg muža, iz ljubomore? Ili mislite da su se svađali oko novca?"

„Novca?"

Kad se vratio na mesto, ona je već skinula naočare i radoznalo gledala u njega.

„Zar vam nisam spomenuo novac?"

„O čemu pričate, detektive? Kakav novac?"

„Gotovina. U tamnoplavoj kutiji. Kad je jedinica koja je radila na mestu zločina došla ovamo, kutija je bila lako uočljiva na radnom stolu vašeg muža. Skoro su se usrali kad su... izvinjavam se. Izvinite na psovki." Uputio joj je slabašan osmeh. „Vidite? Samo kad pomislim na to zbunim se. Ne vidite svakog dana takvu količinu novca na jednoj gomili. Pola miliona u novčanicama od sto dolara."

Njene usne su se nemo odvojile. Zurila je u bliski prostor nekoliko trenutaka, potom prebacila upiljeni pogled na žbun prekriven velikim belim cvetovima koji su ličili na topovske cevi. On nije znao kako se cveće zove, ali znao je kako da definiše reakciju gospode Spikmen. Bila je zapanjena kad je čula za pola miliona. Tačnije rečeno, bila je zapanjena što on zna za to.

„Pola miliona dolara u gotovini", rekao je. „Sedi baš tamo. Pod ključem je u prostoriji za dokaze. Dobićete ga nazad. Osim ako se ne ispostavi da je dobijen na nelegalan način."

„Na nelegalan način?"

„Novac od droge, nešto tome slično."

Ponovo mu se obratila i iznenada ustala. „Slušajte me, detektive Rodarte. Moj suprug nije bio umešan ni u šta nelegalno, i da ste proverili njegov finansijski dosje, shvatili biste koliko je takva izjava smešna."

„Rekli ste da je ovde u vašoj kući imao sastanak s Grifom Barketom. Tako ste se vas dvoje upoznali."

„Kakve to veze ima sa ovim sada?"

„Rekli ste da ne znate o čemu su razgovarali."

„I dalje ne vidim kakve veze..."

„Barket je bio optužen za reketiranje, gospodo Spikmen. Pa sam mislio da..."

„Šta god mislili, niste u pravu."

„Pa kako onda objašnjavate gotovinu?"

Prekrstila je ruke po sredini i nakrivila glavu na jednu stranu. „Zašto mi baš sada spominjete tu kutiju novca?"

„S obzirom na sve o čemu sam razmišljao, ovo sam zaboravio", lagao je.

Njihov uzajamni upiljeni pogled trajao je nekoliko sekundi, zatim je ona slegnula ramenima. „Foster je držao ogromne količine novca u sefu u kući, i u drugom sefu u njegovoj kancelariji."

„Ma nemojte reći. Zašto?"

„Voleo je da ga deli."

„Da ga deli?"

„Bila je to njegova osobina. Njemu svojstvena. Davao je raskošne napojnice. Obožavao je da daje ogromne napojnice u znak zahvalnosti konobarima, sobaricama u hotelu, radniku koji naplaćuje drumarinu,

liilo kome ko bi mu pružio neku uslugu. Ponekad bi odlazio na aerodrom i delio poklone u vidu novca *Sansaut* agentima za karte, radnicima na prtljagu, ljudima koji su radili za njega i kojima se retko kad neko zahvaljivao za posao koji su obavljali. Često je radio takve stvari. Pitajte bilo koga."

Podigao je ruke u znak predaje. „Verujem vam. Čudan je to hobi. Nikad nisam čuo za takav."

„Foster ga nije reklamirao. Činio je to jer mu je pružalo zadovoljstvo, ne da bi sebe veličao."

„Hvala vam što ste mi rekli to", Rodarte je rekao, glumeći iskrenost. „To bi moglo biti jedno objašnjenje za kutiju novca. Samo što..."

„Šta?"

„Barketovi otisci su bili na poklopcu kutije. Kako to objašnjavate?"

„Ne mogu da objasnim. Ali to dokazuje da Grif Barket nije lopov."

Rodarte se prigušeno smejao. „Pa, odeljenje za pravdu, kockari širom sveta, i *Kauboji* se ne bi složili. Uzimao je mnogo svaki put kad bi nameštao bodove. Pretpostavljam da mu nije trebalo pola miliona od vašeg muža." Skočila je na njegovu primedbu kao da će da mu prolivreči, a onda je brzo zatvorila usta i ponovo stavila naočare za sunce. Šta god da je htela da

kaže, bilo je bolje da to ne učini. „Ako je to sve, želela bih da uđem unutra i nazovem direktora pogrebne službe."

„Naravno", reče, pokazujući joj pokretom ruke ka stepenicima. Hodao je pored nje dok su prelazili preko skupog travnjaka. Kad god bi se suviše približio, ona bi se udaljila, što ga je zabavljalo. „O, zaboravio sam da vam kažem. Pronašli smo dve različite krvne grupe u Barketovoj *hondi*. Jedna je, naravno, pripadala vašem mužu. Mora da je Barket imao njegovu krv svuda po sebi."

Naočare za sunce nisu bile dovoljno velike da bi sakrile njenu grimasu, ali nije imala nameru da komentariše to što je krv njenog muža bila na njenom ljubavniku. „Druga je verovatno njegova", rekla je. „Ako je bilo tkiva ispod Fosterovih noktiju, verovatno ga je ogrebao."

Rodarte je rekao: „I ja bih to pomislio, ali već smo je proverili. Ne slaže se s Barketovom krvnom grupom. Tako da ja mislim da je to krv Manuela Ruiza. Ista je kao i ona koju smo skinuli sa ćilima u biblioteci."

„Što znači šta?"

„Da je Manuelo Ruiz, takođe, krvario." Rodarte je povukao svoju usnu školjku kao da to ponovo razmatra. „Čovek je nestao. Stupio sam u vezu sa Imigracionim da bi pokušali da mu uđu u trag. Pogodite šta? Ruiz nije imao papire. Vaš muž ga je zaposlio protivno zakonu."

„To je sada teoretski, zar ne?"

Ta bogata kučka bila je jedna hladna riba koja je zurila u njega kroz tamne sunčane naočare, a njen govor tela otkrivao je njen prezir prema njemu. Voleo bi da je uradio nešto što bi je prodrmalo, nešto od čega bi napukla ta glatka maska koju je nosila kad god je razgovarala s njim. Da joj možda zavrne bradavicu. Gurne ruku među njene noge. Nešto što bi je šokiralo i uplašilo.

„Pretpostavljam da to sada nije važno." Ljubazno se osmehnuo, čak i dok je razmišljao koliko zadovoljstva bi dobio omalovažavajući je.

„Pa, u čemu je onda stvar, detektive?"

„Grif Barket je sredio i ilegalnog iseljenika koji je došao preplivavši reku."

Pa, barem je to izazvalo iskrenu reakciju. Nije bio siguran da li je ustuknula usled nacionalnog nipodaštavanja ili zbog njegove izjave da je Barket počinio duplo ubistvo. Bilo je teško ne izgledati samozadovoljno, ali zadržao je svoj izraz kamenog policajca. „Ne znam da li se rešio Manuela pre nego što je ubio vašeg muža ili nakon toga, ali skoro je sigurno da je odgovoran za Ruizov neobjašnjivi nestanak."

Ovlažila je svoje usne, provukla donju usnu kroz zube, i njemu je bilo jasno zašto se Barketu toliko svidelo da je jebe da bi za nju i ubio.

„Možda se Manuelo uplašio zbog onoga što je video", rekla je. „Pobegao je."

„A da nije uzeo ništa od odeće ili ličnih stvari? Bez automobila? Bez pola miliona dolara u gotovini? Teško, gospodo Spikmen. Ali pod uslovom da jeste pobegao iz straha, policajci su zvali svakog Ruiza u Dalasu koji se nalazi u telefonskom imeniku. U Fort Vortu, takođe." Nagnuo se napred i šapnuo: „Hoćete li da čujete nešto smešno? Nismo bili prvi koji su danas nazvali te ljude, raspitujući se da li poznaju Manuela."

„Ne?"

„Ne. Kad malo bolje razmislim, neko nas je preduhitrio. Neki čovek je zvao te iste ljude, tražeći Manuela Ruiza."

„Grif Barket?"

Raširio je ruke i nasmejao se.

Skinula je svoje naočare za sunce, pažljivo ih sklapajući, promatrajući ih nekoliko trenutaka pre nego što je podigla glavu i pogledala u njega. „Pa, koje je od toga, detektive Rodarte?"

„Koje je šta?"

„Ako je Grif Barket ubio Manuela, kao što tvrdite, zašto je onda zvao ljude koji se prezivaju Ruiz, tražeći ga?"

Nekoliko trenutaka ga je gledala, onda mu okrenula leđa i krenula ka kući.

Rodarte je piljio za njom, trudeći se da savlada bes koji je pulsirao kroz njega. U redu, tu ga je sredila, a za tu glupu grešku mogao je samo sebe da krivi, nikog drugog.

Pošto je istina bila rečena, nije se dugo zadržavao na sudbini Manu-ela Ruiza, jer nije davao ni pišljiva boba za to šta će biti s njim. Da li ga je Barket ubio, ili je pokušavao da ga uhvati i ućutka jer je bio svedok ubistva, Rodarteu je bilo svejedno.

Ili će naći telo ilegalnog iseljenika, ili će ga uhvatiti i naterati da svedoči protiv Barketa. Kako god, imao je Grifa Barketa kao krivca za ubistvo Fostera Spikmena. Barketovo dupe pripadalo je Stenliju Rodarteu.

A i udovičino.

Prigušeno se smejući sam za sebe, razmišljao je o osveti koju je smislio zbog njene ohole snishodljivosti. Posle sahrane. Nakon što čitava koještarija utihne. Pošto Barket bude zaključan iza rešetaka. Koristeći nezvanične izvore, postaraće se za to da Desetka čuje za pažnju koju će posvetiti dami. Svaki sladostrastan detalj.

Isuse, baš će to biti sjajno...

2 6 .

Ostatak poslepodneva, Grif je šetao po sumornoj sobi, pitajući se kako je, zaboga miloga, tako nisko pao. Kada je ovaj nezaustavljivi pad počeo? Kad ga je Vista prvi put podmitila? Ili pre toga, kada je počeo da se kladi dok je još bio na Univerzitetu u Teksasu? Ili je bio nepovratno loše sreće kad ga je mama napustila da bi otišla sa svojim momkom Rejom?

Ponekad bi pomislio da je bio proklet i pre rođenja. Tokom nedelja između njegove osude i dana kada se javio u Big Spring da bi započeo služenje kazne, obavio je pretragu ne bi li našao svoje roditelje. Zar nije bilo normalno da se dete obrati svojim roditeljima kad je u nevolji?

Zahvaljujući Internetu i vebstranovima posvećenim povezivanju sa izgubljenim rođacima, nije mu trebalo mnogo vremena da pronađe svog oca. Pošto je odslužio svoju zatvorsku kaznu u Teksasu, otac je napustio državu. Svrtao je na nekoliko mesta, ali nikad nije ostajao dugo, dok konačno nije završio u Laramiju, u Vajomingu. Tamo je umro u lokalnoj bolnici u četrdeset devetoj godini. Bolnička dokumenta kažu da je bolovao od nekoliko bolesti povezanih sa alkoholizmom.

Trebalo mu je više vremena da locira mamu. Ili je izvršila bigamiju i udala se za čoveka a da prvo nije obezbedila razvod od prethodnog, ili je jednostavno preuzimala prezimena različitih muškaraca s kojima je živela.

Kako se bližio dan Grifovog odlaska u zatvor, često se pitao zašto se uopšte trudi da je pronađe, zašto ga je sada uopšte interesovao njen život kad je ona njega ostavila bez trunke kajanja. Koliko je on znao, ona nikad nije ni pokušala da sazna šta se desilo s njim, pa zašto je onda ponovno uspostavljanje veze s njom bilo tako važno?

Nije znao šta ga to tera. Bila je to neodoljiva sila koju nije mogao da objasni, pa je odustao i samo joj se prepustio.

Njegova upornost se isplatila. Jedan dan pre nego što će početi sa služenjem kazne, našao ju je u Omahi. Nabavio je adresu i telefonski broj. Pre nego što je uspeo da samog sebe ubedi da to ne radi, okrenuo je taj broj.

Bila je to odluka zbog koje je zažalio.

Kakav ispraćaj u zatvor, razmišljao je sada, zajedljivo.

Zašto se danas, kad je bio u većoj nevolji neko ikada pre, prisećao svih ovih sranja o svojim roditeljima? Možda zato što je razmišljanje o njima pojačalo ono u šta je sumnjao: On je bio na putu samouništenja i pre nego što je napustio matericu.

Što nije slutilo na dobro povodom krajnjeg rezultata.

Deprimiran, legao je na oronuli krevet i zapravo malo i odspavao. Možda mu je na taj način njegovo telo dozvoljavalo da privremeno pobegne od stvarnosti. Čak je i njegova podsvest bila ljubaznija, te mu je dopustila da sanja o Lori. Njegove šake bile su na njoj. On se kretao unutar nje. Ona je grabila njegovu zadnjicu, izvijala se u luku da bi ga primila, stenjala njegovo ime.

S lupanjem srca koje je bilo daleko od svršavanja, on se probudio, s njenim imenom na usnama, obliven znojem, paradirajući s bolnom erekcijom.

Ustao je, istuširao se i upalio TV na vreme za lokalne večernje vesti. Kao što se i pribojavao, spikerka puna sebe i s lošom frizurom objavila je da policija traži Grifa Barketa da bi ga „ispitivali u vezi s brutalnim ubistvom Fostera Spikmena."

Ovo nije bilo iznenađenje, naravno, ali Grif je seo ošamućen, u nemogućnosti da se pokrene zbog pojavljivanja Stenlija Rodarte na ekranu. Stajao je pod reflektorima, koji su pojačavali njegovu ružnoću. „U ovom trenutku, jedina osoba koja nas interesuje jeste Grif Barket. Sve što zasada znamo to je da je sinoć bio na imanju Spikmenovih."

Ova činjenična izjava izazvala je pomamu među reporterima, koji su počeli da ga rešetaju pitanjima. Pun sebe, Rodarte im nije davao odgovore, i samo je govorio: „Barketova umešanost garantuje dalju istragu. To je sve što za sada imam za vas." Okrenuo im je leđa i prošao kroz gvozdenu kapiju na imanje Spikmenovih.

Rodarte je bio tamo. Unutar zida prekrivenog bršljanom. S Lorom. Ona će sada psovati Grifa Barketa. Rodarte će to podsticati i koristiti da je privoli na njegovu stranu. Zbog pomisli na nju i Rodarteu kako udišu isti vazduh, njegov prazan stomak se zgrčio kao pesnica.

Mrak je konačno pao. Čak i s niskom temperaturom, bilo je lepo biti napolju, daleko od smrada hotelskih soba. Ali Grifu je trebalo skoro dva sata da bi peške stigao do *Hanikat motora*, a do tada je vrućina uzela danak. Nije se usuđivao da stane i kupi flašu vode, pa je na parking stigao prekriven suvim znojem i dehidriran.

Ali hodanje se isplatilo. Auto je bio ostavljen kako mu je bilo obećano.

Bio je to neodređen *sedan* nešto između smeđe i sive boje. Ime modela na poklopcu prtljažnika bilo mu je nepoznato, a čak ni proizvođača nije mogao da identifikuje. *Pontijak*⁷. Možda *ford*?. Kad je oprezno otvorio nezaključana vrata, tapacirung je

odavao buđavi miris ustajalog dima cigarete. Alarm se nije uključio.

Ključevi su bili ispod otirača, rezervoar napunjen, a motor se upalio čim je okrenuo ključ. Pogodno, lanac koji je obično bio razapet preko puta kao mera bezbednosti, ležao je na trotoaru. Hanikat je na sve mislio.

Advokat Vajat Turner živeo je u kraju novih bogataša u Severnom Dalasu. Svaka kuća imala je bazen u zadnjem dvorištu, štapove za golf u garaži, a unutra, ambiciozan par koji je morao da ima sve što i komšije. Kućni ljubimci nisu bili obavezni. Većina je imala decu.

Turnerovi su imali samo jedno. Grif nikad nije uživo video Vajata mlađeg, ali video je njegove fotografije na Vajatovom radnom stolu. Bio je podjednaka mešavina svojih roditelja, što nije išlo detetu u korist. Grif je samo jedanput sreo Suzan Turner, na nekoj svečanosti pre nego što su mu zatrebale Vajatove usluge. Ona je bila bleđa žena, bukvalno bez boje, s ličnošću koja se slagala s tim. I ona se bavila pravom, ali ne krivičnim kao njen suprug. Porezi, korporacije, potvrda testamenta, nešto tako dosadno. A Grif je mogao da se kladi da je bila dobra u tome.

Uila je uštogljena, neljubazna i nimalo privlačna. U poređenju s njom, Vajat je bio duša društva.

Grif je polako prošao pored njihove kuće i video da je upaljeno samo jedno svetlo. Nadao se da to Vajat radi prekovremeno, a ne Suzan. Parkirao je dve ulice dalje, i kad je izašao iz automobila, savesno je zaključao vrata. Nosio je šorc i majicu kratkih rukava, patike, kačket. U lcomšiluku punom japija, kao što je ovaj, ljudi su u bilo koje doba dana išli na trčanje, i kad god su mogli, u svoj pretrpani raspored progurali bi vežbanje. Nadao se da će ga, ako ga neko bude video, pobrkati s momkom lcoji je jedino kasno noću imao vremena za vežbanje.

Džogirao je dva bloka. Iza drvene ograde, jedan pas je lajao na njega, ali osim toga prošao je neprimećen. Barem se tome nadao. Neko ga je iz jedne od ovih luksuznih kuća mogao primetiti i

nazvati obezbeđenje ili policiju. Bio je to rizik koji je morao da preuzme.

Primetio je da je kuća pored Tarnerovih imala znak 'Na prodaju'. Kuća je bila mračna, i unutra i spolja, što je njemu išlo na ruku. Kad je stigao do nje, skrenuo je s trotoara u senku dvorišta. Otišao je okolo do dvorišta koje se graničilo s prilaznim putem Tarnerovih. Potom je čučnuo u žbunje da uhvati dah i isplanira svoj sledeći potez.

Kroz otvorene roletne mogao je da vidi osvetljenu sobu kuće Tarnerovih. Bila je to kućna kancelarija, koja je podsećala na Bolijevu samo što je bila uredna. Glava punjenog jelena visila je na zidu. Uramljene diplome. Pravne knjige na policama. Kompjuterski monitor bio je uključen i bacao je plavičasto svetlo na radni sto i nekoliko otvorenih dosjea.

Advokat se pojavio. Ulazio je u sobu noseći čašu mleka i nešto što je ličilo na sendvič na tanjiru. Nosio je belu majicu kratkih rukava i donji deo pidžame. Zadnji deo majice bio je upasan za gumu pidžame. *Upasan*. Uprkos situaciji, Grif je morao da se nasmeje na opremu za spavanje svog advokata. Ali činjenica da je postelju delio s gospođom Tarner, objašnjavala je sve. Grif bi radije vodio ljubav s ljušturom kukuruza.

Tarner je seo za sto, uzeo zalogaj sendviča, i dok je žvakao, gledao je u ekran kompjutera. Grif je duboko uzdahnuo i izašao iz žbunja. Prešao je prilazni put i otišao do para staklenih vrata na koja se ulazilo pravo u kancelariju. Tiho je pokucao na stakleno okno.

Trgnuvši se, Tarner je pogledao u njegovom pravcu. Kad je ugledao Grifa, preko njegovog lica je prešao niz izraza: zapanjenost, zebnja, i na kraju bes.

Grif je pokušao da otvori vrata. Bila su zaključana. Prodrmao je kvaku nekoliko puta, usled čega je metal začangrljao. Pročitao je psovku sa Grifovih usana kad je ustao sa stolice. Oprezno je bacio pogled u pravcu onoga što je Grif pretpostavljao da je hodnik, a potom brzo došao do vrata i otključao ih.

Ljutito je prošaptao: „Da li znaš da te svaki pandur u krugu od pet stotina kilometara traži?"

„Onda bi ti bolje bilo da me pustiš unutra pre nego što me jedan od njih ne primeti na tvom pragu."

Tarner mu je pokazao da uđe, zatim je iskoračio napolje i pogledao niz prilazni put na ulicu. Zadovoljan što nije bilo vukova na kapiji, zatvorio je vrata, nakon čega je užurbano išao po sobi i spuštao roletne.

Grif je podigao sendvič i počeo da ga proždire. Između parkinga i Tarnerove kuće, koristio je drajv-in da bi pokupio stravaburger i razbucao ga dok je vozio. To je smanjilo glad, ali nije ga utolilo. Kikiriki buter i džem nikad mu nisu bili omiljena hrana, ali sada su bili ukusni. Popio je i mleko. Tarner ga je promatrao dok je bes u njemu kipeo.

„Meni je ovo potrebnije nego tebi", reče Grif punih usta. Zatim, pokazujući na advokatov stomačić, dodade: „Mnogo više."

„Želim da odeš odavde."

„Trebaju mi informacije."

„Nisam ja CNN."

„Ti si moj advokat."

„Nisam više."

Grif je prestao sa žvakanjem. „Otkad?"

„Otkad si ti..." Tarnerov glasan ton iznenadio je i njega samog. Ukočio se, osluškujući, potom je otišao do vrata i ponovo pogledao u hodnik. „Ne pomeraj se", šapnuo je Grifu preko ramena. „Da nisi pisnuo."

Advokat je nestao u tamnom hodniku. Grif je mogao da čuje vrata - pretpostavio je, od spavaće sobe - kako se tiho zatvaraju. Uprkos Tarnerovom upozorenju, otišao je do staklenih vrata i razdvojio roletne da bi provirio napolje, pitajući se da li je Hanikatov auto parkiran dve ulice dalje izazvao sumnju budnog vlasnika kuće. Da li je iko primetio džogera koji u ponoć iznenada nestaje u mračnu senku koja okružuje praznu kuću?

Tarner se vratio, hodajući na prstima. Tiho je zatvorio vrata za sobom. „Suzan ima lak san."

„Otkad nisi moj advokat?"

„Otkad si ubio Fostera Spikmena", uzvratio je advokat, glasom koji je odgovarao Grifovom besnom šapatu. „Isuse, Grife. Foster

Spikmen! Mogao si ubiti i predsednika. Da li je tačno da si jebao njegovu ženu?"

Grif je zadržao svoj optuženički pogled nekoliko sekundi, potom je u usta strpao poslednje što je ostalo od sendviča, mrmljajući: „Ti imaš sreće."

„Šta?"

„Ništa." Popio je mleko do kraja i rukom obrisao usta. „Nisam znao da advokat može da da otkaz klijentu."

„Ne želim da imam ikakve veze s tobom. Suviše si opasan."

„Opasan?" Grif je širom raširio ruke. Sve što je imao kod sebe bili su ključevi od auta i mobilni telefon zakačen za gumu šorca.

„Ja bih rekao da si opasan", rekao je Tarner. „Rekao je da si zabio Spikmenu nož u vrat. Paraplegičaru, Grife. Kazao je da je Spikmen pokušao da se bori, da se odbrani od tebe, ali..."

„Ko je to on? Ko je to rekao? Rodarte?"

„Naravno da je Rodarte. On i onaj njegov nemi partner jutros su došli u moju kancelariju. Rodarte je pričao. Pitao me je da li znam gde si, i na svu sreću mogao sam iskreno da kažem da ne znam." Tarner se namrštio, nesrećan što sad zna gde se Grif nalazi. „Rodarte je na terenu. Ovoga puta, nemoj se zavaravati, ima te."

„Neću dobiti svoj dan u sudu?"

Tarner je zagrizao unutrašnjost svog obraza i bacio zabrinuti pogled ka zatvorenim vratima. „Neka bude brzo." Seo je u svoju kancelarijsku stolicu i pokušao da izgleda advokatski - uloga koju je teško izvesti u pidžami. „Kako si se upoznao sa Spikmenovima?"

„Bio sam pozvan u njihov dom. Spikmen mi je ponudio poslovnu pogodbu."

Tarner je izgledao sumnjičavo. „Kakvu poslovnu pogodbu?"

„Pričali smo da radim neke reklame za njegovu avio-kompaniju." To i nije u potpunosti bila laž. Nije bila u potpunosti ni istina, ali Tarneru nije mogao da kaže istinu. Ne još. Reputacija Fostera Spikmena bila bi prokleta. Što se ticalo čuvanja njegove tajne, sve opklade su bile isključene. Ali Lora je delila tu tajnu. Grif će je čuvati zbog nje.

„To su budalaštine", Tarner je prokomentarisao.

„To sam mu i ja rekao. Ali posle sam saznao da je on imao specifične i uvrnute ideje. U svakom slučaju, kazao mi je da razmislim, da će i on, i tako dalje."

„Supruga? Lora?"

„Upoznao sam je te iste večeri."

„*Momentalna požuda*, kazao je Rodarte."

„Rodarte je to rekao?"

„U tom smislu. Kazao je da ste vas dvoje imali vrelu i uzburkanu ljubavnu vezu."

Grif se pitao odakle je Rodarte dobijao informacije. Verovatno je samo nagađao a činio da zvuči kao činjenica. „Ona i ja smo bili zajedno. Četiri puta, da budem precizan. Tokom nekoliko meseci. Poslednji put kad smo se videli, ona je raskinula."

„Zašto?"

Nesklon da Tarneru kaže više od toga, slegnuo je ramenima. „Tipični razlozi. Uglavnom osećaj krivice. Mislio sam da je nikad više neću videti."

„Ali želeo si."

Nije odgovorio, ali mora da ga je izraz na licu odao.

Tarner je prostenjao. „Upravo si Rodarteu pružio motiv na srebrnom tanjiru. Da bi dobio curu, ubio si njenog muža. Ne treba ti diploma Pravnog fakulteta da bi to uvideo, Grife."

„Osim motiva..."

„I prilike."

„Nisam ja jurnuo na Spikmena sinoć. Otišao sam u kuću na njegov poziv."

„On je *pozvao* tebe?"

„On je pozvao mene."

„Zbog čega? Da li ti se suprotstavio zbog ljubavne veze? Da li se žena toliko osećala krivom da je sve priznala?"

„Ne znam. Ne znam koliko mu je Lora rekla o nama." Najiskrenije i nije znao.

„Da li si bio u kontaktu s njom?"

Odmahnuo je glavom.

„Savetujem ti da ne pokušavaš."

„Kao moj bivši advokat?"

Ignorišući sarkastičnu primedbu, Tarner je upitao: „Možeš li dokazati da te je Spikmen pozvao sinoć u njegovu kuću?"

„Ne još."

„Šta to znači?"

Gubeći strpljenje, Grif reče: „Osim motiva i prilike, šta Rodarte ima o meni?"

Advokat je oklevao.

„Hajde, Tarneru. Duguješ mi barem to. Protiv čega se ja borim?"

Tarner je frknuo. „Pa, tu je oružje kojim je počinjeno ubistvo, prekriveno tvojim otiscima. Tvoj DNK će se poklopiti s tkivom ispod Spikmenovih noktiju." Pokazao je na krvave ogrebotine na zadnjem delu Grifovih šaka. „Tačno?"

„Tačno."

„Do đavola, Grife", rekao je, trгнуvši se. „Rodarteu ništa više i ne treba da bi te prišrafio zbog Spikmena. Ali tu je i taj tip Ruiz."

„Manuelo. Spikmenov pomoćnik. Izgleda kao južnoamerički lovac na glave, s prijatnim ali ravnodušnim osmehom."

„Niko ga nije video." Tarner je zastao i pogledao ga u iščekivanju. Pošto Grif nije ništa rekao, on je nastavio: „Rodarte je proverio sa Imigracionom službom. Nema dosjea na njegovo ime. On je bio ilegalac."

„Koristiš prošlo vreme."

„Da li je on bio tamo sinoć?"

Grif se ponovo suzdržao da ne kaže ništa.

„Nemoj se ni truditi da lažeš", rekao je advokat. „Našli su krv na ćilimu i u tvom automobilu. Mojoj staroj *hondi*. Ta krv nije bila ni tvoja ni Spikmenova. Rodarte je pretpostavljao da je Ruizova. On traži njegove ostatke."

Uz uzdah, Grif reče: „Sranje!"

„Konačno, prorok govori. I zar to nije jedna elokventna izjava?" ogorčeno reče advokat. „Da li je bio živ kad si ti otišao?"

„Koji od njih?"

Tarner je protrljao svoje visoko čelo kao da pegla bore od zadobijenih briga. „Bilo koji."

„Spikmen je bio mrtav. Ruiz je otišao."

„Pobegao ti je?"

„Bežao je."

„Da li je on video kad je Spikmen bio proboden?"

Grif nije odgovorio.

„Da li si ti... Da li je Ruiz bio povređen? Da li je to bila njegova krv na ćilimu i u *hondi*?"

Grif se spremao da odgovori, ali zaustavio se. „Da li si ti moj advokat ili nisi?"

Tarner ga je proučavao jedan momenat, a onda ga tiho upitao: „A šta je s novcem, Grife? S pola miliona. I nemoj se praviti glup, jer su tvoji otisci bili na poklopcu kutije. Pa, o čemu se tu radilo?"

„Nemam pojma", kratko je odgovorio, uz sleganje ramena. „Spikmen je kazao: 'Pogledaj u kutiju' Ja sam pogledao u kutiju. Pretpostavio sam da se razmeće svojim bogatstvom."

„To nije bilo za tebe?"

Grif ga je pogledao kao da je to bila najapsurdnija stvar koju je ikad u životu čuo.

„Rodarte je smatrao da te je Spikmen isplaćivao za nešto."

Grif je osetio grč u stomaku. „Za šta?"

„Za nešto što si isporučio. Ili za uslugu koju si obavio za njega."

„Sranje, Tarneru, gde ti je pamet? Gde je Rodarteova? Da je taj novac bio za mene, ja ga sigurno ne bih ostavio. Sada bih ga imao i živeo bih na nekoj egzotičnoj lokaciji, a ne bih te moljakaao za sendvič s buterom od kikirikija."

Advokat je bio zbunjen. „Mnogo novca, Grife. Velike novčanice uvezane zajedno. Uredno poredane u kutiji. Slično pazaru koji si dobio od Bendija za lažiranje plej-of utakmice protiv *Skinsa*."

„Kažem ti..."

„U redu, u redu. Za sada recimo da je Spikmen jednostavno voleo da kutije s gotovinom drži naokolo i da to nema nikakve veze sa ubistvom. Rodarteu čak nije ni potreban taj element da bi te osudio." Tarner je ustao, okrenuo stolicu ukrug i stavio ruke na naslon stolice, kao da će se obratiti sudu. „Slušaj me, Grife. Za tužioca je ovo slučaj iz snova. Imaju čvrste dokaze. Imaju tvoj DNK. I ako je Ruiz živ..."

„Živ je. Ili je bar bio kad sam ga poslednji put video."

„I ako se nije već vratio u Honduras..."

„El Salvador."

„Šta god. Ako uspeju da ga uhvate, imaće svedoka kao dodatak na inkriminišuće dokaze. Ali", rekao je, blago lupnuvši naslon kožne stolice da bi naglasio, „gledano s pozitivne strane, ti si pozvao 911, je li tako?" Grif je klimnuo glavom. „To navodi na pomisao da nisi hteo da Spikmen umre. Može se raspravljati o tome da te je Spikmen pozvao tamo, a ako porota poveruje u to, sledeći korak je uveriti ih u to da s tvoje strane nije bilo predumišljaja. Otišao si u Spikmenovu kuću na njegov poziv. Suprotstavio ti se zbog veze koju imaš..."

„Imao."

„Imao s njegovom suprugom. Prepirali ste se. Nešto što je on rekao zapalilo je tvoj fitilj, i sledeće što se desilo..."

„Podigao sam nožić za pisma sa stola i zario ga u njegov vrat."

Tarner je zapravo izgledao tužno zbog ovoga. „Imaš velike šanse da te optuže za ubistvo bez predumišljaja, umesto za ubistvo prvog stepena. To je verovatno najbolje što možeš da izvučeš, i to ti kažem i kao savetnik i kao prijatelj." Napravio je pauzu da bi to što je rekao doprlo do Grifa.

„Žao mi je što moram da ti prikažem tako turobnu sliku, ali tako stoje stvari, Grife. A bežeći samo izgledaš još više kriv. Da se predaš Rodarteu, bilo bi grubo. Ne kažem da ne bi. Ali biće mnogo gore za tebe ako se ne predaš."

„Neću se predati."

„Ako se predaš - večeras, sada - ja ću te zastupati. Biću uz tebe na svakom koraku koji budemo preduzeli. Pusti ih da vode istragu, a onda ćemo da vidimo koliko su gadni dokazi protiv tebe. Rodarte je poznat po preterivanju, po tome da insinuiira da ima više nego što stvarno ima, ali *znamo* da ima oružje, i zajedno s motivom, to prilično inkriminiše.

„Činjenica da nisi uzeo novac ide nama u prilog. Nisi izvršio pljačku, pa nije ubistvo zbog novca. Đavolski ću se prepirati za ubistvo bez predumišljaja. Takođe ću zahtevati drugo mesto za suđenje. Da sudski proces bude van Dalasa.

„Ali gde god proces bude bio vođen, možeš se kladiti u to da će se tužilac đavolski truditi da objasni kako je Spikmen bio bespomoćan protiv tebe. Opisće te kao grubijana koji je napao čoveka bez šanse da mu uzvрати i pobedi ga. Učiniće da te porotnici mrže, i koji god argument da izneseš, neće promeniti neospornu činjenicu da si ti bio fudbaler a on paraplegičar.

„Predaj se, a odbranu prepusti meni. Jedini put kad ćeš ti morati da govoriš to je kad se budeš izjašnjavao kao nevin na optužbu. Ne moraš da kažeš ni jednu jedinu reč ni Rodarteu ni poroti, nikome."

Grif je strpljivo slušao, ali sada je rekao: „I ti misliš da će me to što *neću* pričati učiniti da izgledam nevino? Ma hajde, Vajate."

„Ja verujem u pravnu filozofiju, u naš sistem pravde."

„Pa, tvoj stav o tome drugačiji je od mog. Obećao si mi da ću se izvući sa uslovnom kaznom ako sarađujem s federalcima i ako im kažem šta znam o operaciji Viste. Pogledaj šta se desilo s tim."

„To je bilo drugačije."

„Da. Imali smo posla s federalnom velikom porotom i sa nedostatkom dokaza. Ovoga puta Rodarte ima moje otiske na oružju kojim je ubijen muž moje ljubavnice."

Tarner je spustio glavu. On je ustao, mršteći se, što mu je napravilo boru na čelu. Na kraju je podigao glavu. „Još jednom ti kažem, Grife. Predaj se."

„To je najbolje što znaš?"

„To je to."

Grif ga je proučavao na trenutak, a onda tiho rekao: „Nisi me čak ni pitao."

„Šta te nisam pitao?"

Kroz žalostan smeh, Grif reče: „Nema veze. Da li si se čuo s Džerijem Arnoldom?"

„Zvao je danas po podne. Uporno je govorio: 'Zašto bi on tako nešto uradio?' I tome slično. Izgubio si još jednog obožavaoca."

Grif nije bio iznenađen. „Pa, hvala na informacijama. I na sendviču." Okrenuo se ka staklenim vratima.

„Grife, čekaj."

„Vidimo se, Tarnere." Otvorio je vrata.

Čuo je škripu kočnica kao da je auto suviše brzo skrenuo za ćošak. Čuo je motore automobila koji rade punim gasom, zvuk guma na vrućem trotoaru. I u kući preko puta, prednji prozori reflektovali su svetla u boji. Crvena. Plava. Bela.

27.

Tarner je podigao ruke u znak predaje. Samoodbrana možda. „Morao sam da ih nazovem, Grife. Za tvoje dobro."

Grif se podrugljivo osmehnuo. „Kao savetnik i prijatelj, jebi se." U sledećem trenutku, bio je napolju. Išao je uz bazen i poslužio se baštenskom stolicom da preskoči ogradu. Njegova kolena primila su glavni udar pri padu na drugu stranu s visine od oko dva metra. Još jedan bazen. Ovaj je imao upaljena svetla pod vodom. Osećaj je bio kao da su reflektori upereni u njega.

Reflektor ga je naveo da pomisli na policijski helikopter, a to mu je dalo podstreka da probije kapiju bez petljanja oko katanca. Protrčao je kroz to dvorište, pa preko ulice, u prednje dvorište neke druge kuće, gde su prskalice bile uključene. Njegove izmlačene noge bile su mokre, a i donovi patika, što ih je činilo klizavim.

Još jedna ograda. „Sranje!" Zar ovi ljudi nemaju poverenja u svoj sopstveni komšiluk? Tražio je kapiju, ali bilo je teško videti je u mraku. Pronašao ju je, ali bila je zaključana iznutra. Povukao se unazad i bacio se na nju. Nije se ni mrdnula.

Cuo je škripu guma, dovoljno blizu njega da bi namirisao spaljenu gumu. Ponovo je protrčao pored prskalica u susednu kuću. Konačno, kuća bez ograde, samo živica. Prošao je kroz nju. Trnoviti cvetovi zelenike zarili su se u njegove gole noge i kidali mu kožu, ali nije dozvolio da ga to uspori. Trčao je između

te kuće i one iza nje, što ga je izvelo na ulicu gde je ostavio pozajmljeni auto.

Zastao je u mraku između dve kuće, pluća su mu radila kao mehovi, a srce kao čekić. Mogao je da čuje viku, škripu guma, zalupljena vrata automobila. Hanikatov auto bio je tri kuće od mesta na kojem je stajao. Ovde se ništa nije pomeralo. Još. Nije smeo da odlaže. Potraga za njim ubrzo će se proširiti na ovu ulicu. Morao je da rizikuje da bude viđen.

Zakoračio je od mesta između dve kuće, spreman na šprint.

Policijski automobil, osvetljen kao božićno drvo, skrenuo je kod najbližeg ćoška, na dva točka.

Grif je zagnjurio nazad u senku. Prokleti Turner. Prokleta njegovu sreća. Proklet ceo njegov jebeni život.

Zatim je potrčao.

Kasnije će se pitati kako se, do đavola, izvukao odande. Zbog bega je skoro počeo da veruje u božansku intervenciju. Možda se jednom u životu bogu svidelo da igra u njegovom timu. Kroz komšiluk se kretao cik-cak, od jednog zamračenog mesta do drugog. Helikopter se pojavio sa svojim reflektorom, koji su bili moćniji od svetla bilo kojeg svetionika. Satima ga je izbegavao, a policijski automobili su ili jurili ili se vukli po ulicama. Policajci su peške pretraživali teren, bukvalno od vrata do vrata.

Na nekoliko minuta se sklonio u otvorenu garažu, gde je našao neku krpu da obriše potoke krvi sa svojih nogu. Od znoja su ga rane nemilosrdno pekle. Jednom, kad se našao u zamci između reflektora helikoptera i policajca pešaka, klisnuo je u duboki kraj bazena. Na svu sreću, nije bilo podvodnog svetla, a bazen je bio jedan od onih pretencioznih, osmišljen kao replika tropske lagune formirane od lave, tako da je bio mračan.

Zadržao je dah koliko gbd je mogao, ali zbog sveg onog plivanja od skoro, bio je u boljoj kondiciji nego što bi inače bio. Gledajući nagore ka površini, mogao je da vidi kako reflektor helikoptera prelazi preko tog područja. Policajac je bio jako blizu, Grif je mogao da ga čuje kako mrmlja sam sebi.

Konačno su se i policajac i helikopter pomerili. Grifova glava izronila je na površinu i on je gutao kiseonik. Izašao je iz bazena,

izgledajući kao suva šljiva, ali ponovo živ. Noge ga više nisu peckale. Nije ni pokušao da se vrati do auta. Čim su policajci proverili tablice u Odeljenju za motorna vozila i otkrili da auto nije pripadao nikome u ovoj ulici, sigurno su ga opkolili.

Još uvek je imao svoj mobilni telefon. Hvala bogu što ga je poneo sa sobom. Razmišljao je da pozove Glena Hanikata, da ga pita da se negde nađu, da ga pokupi. Ali nije želeo da ovog čoveka umeša više nego što već jeste.

Nije imao koga drugog da zove. Nikoga kome bi mogao da veruje. Nikoga ko je njemu verovao.

Osećao se sigurnije kad se udaljio iz komšiluka Vajata Tarnera, ali samo malo, jer ga je očekivalo još mnogo od puta do motela. Panduri bi sada po celom gradu tražili čoveka njegovog izgleda koji se kreće pešice. Tog jutra je bilo mnogo uznemiravanih rekreativaca u Dalasu. One koji su pre zore išli na trčanje sigurno bi zaustavili da proveru.

Kad je hodao ispod nadvožnjaka i video neonsko svetlo koje je sijalo kroz prozor kancelarije motela, hteo je da zajeca od olakšanja. Nije to bilo bogzna šta, ali bilo je jedino skrovište koje je imao. Zora je upravo svitala.

Trebalo mu je da legne. Zatvori oči. Polako diše. Odmara se.

Ali dok se približavao parkiralištu, primetio je da noćni recepcionar s džointom nije više bio dežuran. Njegov zamenik je bio ležerno obučen, ali izgledao je suviše uredno obrijan da bi radio na ovakvom mestu.

Grif se sakrio iza pokretne nadstrešnice prodavnice polovnih guma. S tog, ne baš naročitog skloništa, posmatrao je tipa koji je izašao iza pulta. Napustio je kancelariju i krenuo niz put između motela i garaže. Nosio je šoljicu iz koje se dizala para. Od mirisa sveže skuvane kafe, Grifu je krenula voda na usta. Ali bio je utučen kad je video da se tip zaustavlja kod sobe broj sedam i tri puta kuca na vrata.

Vrata je otvorio čovek koji je isto tako bio uredno obrijan. Uzeo je kafu od svog drugara i uživao u prvom gutljaju uz dugačko „ Ahhh". Na brzinu su obavili razmenu, onda je mom'ak iz kancelarije ostavio ovog u sobi i otišao nazad do kancelarije.

Grif je čučnuo iza reklame za specijalne gume s novom gazećom trakom i pognuo glavu.

Kako su ga, do đavola, pronašli? Dali je Rodarte bio jebeni vidovnjak?

Neko vreme, ostao je tako u čučućem stavu iza reklame, dok mu preopterećeni mišići nogu nisu počeli da se grče, kolena da se ukrućuju, a istočni horizont boji u narandžasto.

Znajući da treba da promeni mesto, zavukao je ruku u čarapu da bi izvadio novčanice koje je tamo stavio pre nego što je otišao Tarnerovoj kući. Valuta je bila vlažna od bazena, ali mogla se potrošiti. Svoj mobilni telefon sakrio je iza odskočne daske bazena, van vidnog polja, pre nego što je skliznuo u vodu, a onda ga uzeo kad je izašao. Baterija je još uvek radila.

Ta beznačajna suma novca i telefon bili su jedino što mu je ostalo. Nije čak imao ni suve odeće da se presvuče. Ali nije mogao da ostane ovde. Morao je da se kreće. Naterao je svoje bolne noge da se isprave i počnu da hodaju, pazeći da se nešto nalazi između njega i kancelarije motela.

Dok je hodao, otvorio je svoj telefon i obavio jedan kratak poziv.

Glen Hanikat je bio u kancelariji, pio kafu i preganjao se s mušterijom kad mu je recepcionarka kucnula na otvorena vrata kancelarije. „Izvinite što vas uznemiravam, gospodine Hanikat. Neko želi da razgovara s vama. Detektiv s policijskog odeljenja. Kaže da je važno.”

„Uđite.” Hanikat je savio šaku, pokazujući čoveku da uđe u njegovu kancelariju.

„Stenli Rodarte, DPO.” Pružio je Hanikatu svoju vizitkartu.

„Sedite, detektive”, reče Hanikat pokazujući ka stolici. „Želite li kafu?”

„Ne, hvala.”

„Sigurni ste? Naša kafa je isto tako dobra kao i naši automobili.”

„Ne, hvala.”

„Možda jednog finog, hladnog *drpepera*?”

„Ništa, hvala”, reče Rodarte, pokazujući nestrpljenje.

„Kupujete automobile jutros, detektive?"

„Ne." Rodarte je klimnuo glavom u pravcu drugog čoveka u prostoriji, koji je sedeo preko puta Hanikatovog račnog stola. „Možemo li nasamo da razgovaramo? Ovo je policijska stvir."

„Upoznajte Džejmsa Makalistera. Džim je moj advokat, tako da nemam nikakvih tajni pred njim." Izgled Rodarteovog lića bio je neprocenjiv. To je sve što je Hanikat mogao da uradi a da se ne smeje. Detektiv nije očekivao da će advokat biti prisutan.

Hanikat je stigao u prodavnicu automobila ubrzo nakon svitanja pa je stigao da zameni sigurnosni lanac pre nego što su radnici počeli da se javljaju na posao. On je bio za stolom, nadoknađivao papirologiju kad je Grifov poziv upozorenja došao putem glavne telefonske veze. Na svu sreću, on se javio.

Pošto je čuo njegov glas, Grif reče: „Počela su sranja. Žao mi je. Javiće ti se pandur po imenu Rodarte. Stenli Rodarte. Reci mu da ti dosađuje sa svojim kritikama. Slušaš li?"

„Slušam."

Grif je ostavio Hanikatu poruku, a onda prekinuo vezu.

Sada se obraćajući Rodarteu, Hanikat reče: „Džim je došao da kupi auto za svoju ćerku koja sledeće nedelje puni šesnaest. Od mene očekuje popust. Rekao sam mu, nema šanse. On meni nikad nije dao popust na sudske troškove. Rekao sam mu..."

„Pronašli smo auto koji pripada vama", reče Rodarte, odsečno se ubacujući. „Nađen je napušten u komšiluku, nekoliko kilometara odavde."

Hanikat je pogledao u Makalistera, ostavljajući utisak iznenađenosti. „Našli? Već?" Zazviždao je. „Impresioniran sam. Tek što smo prijavili krađu... Kada, Džime? U osam, devet sati jutros? Vi, momci u DPO-u, sjajni ste!"

Rodarte je primio drugi udarac. „Prijavili ste da je auto ukraden?"

Makalister je otvorio svoju akten-tašnu koja je ležala u njegovom krilu i izvadio formular iz nje. Ispunio ga je policajac koji se javio na Hanikatov poziv, kad je prijavio da mu nedostaje automobil u inventaru. Rodarte je trgnuo formular od Makalistera, bacio pogled na njega i potvrdio njegovu tačnost, sve do marke i modela automobila, registarske tablice i

identifikacionog broja vozila. Hanikat je imao utisak da će Rodarte zgužvati formular i baciti ga na pod. Makalister ga je spasao na vreme i vratio u svoju akten-tašnu.

„Kad je ukraden?" škrtro je pitao Rodarte.

„Ne znam. Do jutros nisam primetio da fali. Automobili se premeštaju tokom celog dana, svaki dan. Možda fali nekoliko nedelja, a možda nekoliko dana ili nekoliko sati. Nema načina da to utvrdim."

„Otisci Grifa Barketa svuda su po automobilu", Rodarte je zarežao, izgledajući kao čovek koji jedva savladava svoj bes.

„Grif Barket? Čuveni Grif Barket? Nemoj da sereš! Sigurni ste?"

„O, da. Siguran sam."

„Pa, proklet bio. Zamisli to. Hmm. Čuda nikad ne prestaju."

Rodarteov smrknuti pogled postao je još tamniji. „Ostavio ga je parkiranog dve ulice dalje od njegovog advokata, gde je sinoć otišao da traži neke informacije koje bi mu pomogle da izbegne hapšenje za ubistvo Fostera Spikmena. Tarner je umesto toga pozvao nas."

Hanikat je pogledao ka Makalisteru. „Sreća što ja imam vas."

„Barket je uspeo da pobegne pešice", reče Rodarte.

„Dečko je talentovan", reče Hanikat. „Najbrži bek kojeg sam ikada video. Onaj njegov rad nogu bio je izuzetan, zar ne?"

Rodarte je izgledao kao da će eksplodirati. „Ti su mu dao taj auto, što znači pružanje pomoći osumnjičenom za ubistvo."

„To je užasno opasan iskaz", Makalister je smireno rekao. „Ja, ovde prisutni, savetujem svog klijenta da više ne odgovara na vaša pitanja, detektive."

Ignorišući advokata, Rodarte je držao pogled na Hanikatu. „Kada je Barket zvao? Juče? Sinoć?"

Hanikat nije ništa rekao.

„Očigledno je da mu se divite, ali on nije nikakav heroj. Juče je obavio gomilu poziva upućenih porodicama s prezimenom Ruiz. Moji policajci su zvali te iste porodice, tražeći neki nagoveštaj u vezi s nestankom Manuela Ruiza, za kojeg verujemo da je svedok ubistva Fostera Spikmena. Uporedili smo beleške. Isti broj telefona pojavio se kod identifikacije brojeva

pozivanih. Pratili smo trag tog broja do vreće buva od motela na putu 635. Imam ljude koji su tamo zaboli kočice i čekaju da se ušunja nazad tamo gde su mu stvari.

„A kad se vrati, ja ću ga iscediti. Vaše ime će se pojaviti. Odaće vas, Hanikate. Barket nema prijatelje, samo ljude koje koristi a onda se na njih posere. Nije veran nikome osim samom sebi. Razgovarajte sa mnom sada, ili se posle suočite sa optužnicom."

Rodarte je napravio pauzu, udahnuo. „A sada, gde je on? Ako znate a ne kažete mi, ometate pravdu. *Gde je on?*”

Hanikat je mrtav hladan zapalio cigaretu. „Sigurni ste da vam ne bi prijao *dr peper?*”

Rodarte je tresnuo pesnicom o Hanikatov radni sto. „Recite mi, prokleti bili!"

„Detektive Rodarte, vi uznemiravate mog klijenta", rekao je Makalister.

Rodarte je ustao i nagnjo se preko Hanikatovog stola, gurajući svoje lice što bliže. „Mogu da nabavim listu telefonskih poziva za ovo mesto i dokažem da je zvao ovdt."

„Trebaće vam nalog za pretres", reče advokat. „Sumnjam da će vam ijedan sudija u ovom okrugu dati nalog za tako klimav razlog, ali ako vam i da, i vi nađete na listingu broj koji pripada gospodinu Barketu, to i dalje neće biti dokaz da je razgovarao s gospodinom Hanikatom.

„Koliko poziva na danprocenjujete da primite u vašoj prometnoj prodavnici automobila? Sto, tačno? Moj klijent ne može biti odgovoran ni za jedan od njih. A i kad biste uspeali da dokažete da je moj klijent pričao s gospodinom Barketom, to ne dokazuje da mu je on nabavio automobil, ili mu na bilo koji način pružio pomoć."

I dalje ignorišući advokata, Rodarte besno pogleda u Hanikatovo prostodušno lice.

„Mislim da ste ostali bez municije da podržite svoje pretnje, gospodine Rodarte." Hanikat je stavio svoju cigaretu u praznu sredinu pepeljare u obliku armadila i ustao. Otišao je do vrata kancelarije i otvorio ih.

Rodarte se nije obazirao na otvorenu sugestiju da treba da ode. Pitao je: „Kako bi Barket došao do ključa za taj auto ako mu ga vi niste dali?”

Hanikat je viknuo kroz otvoreni ulaz: „Srce, dođi ovamo na sekund.”

Recepcionarka koja je uvela Rodartea pojavila se i veselo upitala: „Da li se predomislio za kafu?”

„Koja je moja glavna briga?” Hanikat ju je upitao. „Šta ja govorim prodavcima više nego išta?”

„O puštanju mušterija da odu a da nisu kupili auto.”

Hanikat je pukao od smeha. „Posle toga.”

„O ostavljanju ključeva ispod otirača.”

„Hvala, zlato.”

Ona je otišla, a Hanikat se opet okrenuo ka Rodarteu. „O ostavljanju ključeva ispod otirača. Oni to rade jer im je tako zgodno, i uvek

nameravaju da se vrate i zaključaju auto koji su izveli na probnu vožnju. Planiraju da se vrate kad nemaju gomilu clijenata. Ali - hvala bogu, a ja se ne žalim - ponekad ih mušterije čekaju. Tako da samo gurnu ključ ispod otirača. Onda im nešto odvрати pažnju, ili su zauzeti i zaborave.” Slegnuo je svojim snažnim ramenima. „Upljujem se objašnjavajući, ali šta da se radi. Prodaju automobile ko ludi.”

Izmenio je dugačak pogled s Rodarteom, a on je bacio pogled na advokata koji se nije dao uzrujati. Makalister je podigao obrve. Rodarte je oholo prešao preko praga kancelarijskih vrata. Kad je prošao pored Hanikata gurnuvši ga, zlobnim i tihim tonom rekao je: „Čućete vi još od mene.”

Hanikat reče svom advokatu: „Izvinite, Džime. Ispratiću ga.”

„Glene...”

„U redu je.”

Kretao se brzo za čoveka te visine i stigao je Rodartea kad je ovaj ulazio u svoj automobil. Rodarte ga je zaobišao. „Znam da si ti nabavio Barketu auto. Bili ste zajedno u zatvoru u Big Springu. Sledeći put, ići ćeš u Hantsvil, i samo da ti kažem, to nije kantri klub od zatvora kao onaj na koji si navikao. Na tvoje veliko belo dupe paliće se mnogo pедера koje sam tamo smestio.” Njegove

oči svetlucale su od zlobe. „Danas si stekao neprijatelja, Hanikate. Niko od mene ne pravi budalu a da se posle izvuče. Čekaj i videćeš."

Hanikat se nagnuo ka njemu. Bio je za glavu viši od Rodartea i nekoliko desetina kilograma teži. „Nemoj mi pretiti. Znam ja za tebe. Ti si nasilnik. Najgore vrste. Imaš značku iza koje se kriješ. Ali ako i pomisliš da povrediš mene ili člana moje porodice, zapamti šta sam ti danas rekao."

„Daa, a šta to?"

Hanikat se još više približio i šapnuo: „Marša ima mnogo prijatelja." Dok se ispravljao, imao je zadovoljstvo da vidi kako Rodarteove oči postaju oprezne. Grif je znao o čemu je govorio. Ime je nešto značilo Rodarteu, a i nagoveštena pretnja. Usadila je, ako ne strah, onda rezervisanost.

Hanikat je i dalje gledao u detektiva, potom je napravio korak unazad i široko mu se osmehnuo. „Ako ikada budete kupovali polovni automobil, dodite kod mene." Otišao je do maslinastozelenog sedana i šutnuo gumu. „ Ali odmah ću vam reći, ne bih ovo uzeo ni uz doplatu."

Šta da radi?

Gde bi mogao da se sakrije?

Predaja, na šta ga je njegov advokat izdajnik primoravao, nije dolazila u obzir. Čak i da je hteo da sebe ponovo poveri sistemu pravde, a nije, Tarner ga je napustio, a po svemu sudeći, i njegov socijalni radnik. Nije bilo nikoga na njegovoj strani.

Ne, nije mogao da se preda. Ali dok je izbegavao da ga uhvate, mogli su ga ubiti na ulici, ako ne neko sa značkom, onda neki građanin iz odbora za građansku samozaštitu.

Privremeno se sklonivši u odvodni kanal od cementa, otvorio je svoj telefon i ukucao poznati broj, samo zato što nije imao koga drugog da pozove.

Telefon je zvonio šest puta pre nego što je prešao na vojs mejl. „Hvala što ste nazvali Milerove. Molim ostavite poruku." Grif je prekinuo vezu i odmah ponovo nazvao, više iz želje da čuje Elin veseli glas, nego s nadom da će se neko javiti. Ponovo je

preslušao snimak, pitajući se gde bi trener i Eli mogli da budu ovako rano ujutru.

Ali i da se neko od njih javio, šta bi rekao? Šta bi mogao da kaže da mu oni poveruju?

Ukucao je još jedan broj koji je poverio pamćenju. Džejson Rič se javio. „Hej, Džejsone, Grif je." Pokušao je da zvuči kao da se ništa neobično nije desilo. „Nazvao sam da se izvinim za to što juče nisam stigao na naš trening. A izgleda da ni danas neću biti tamo."

„Zašto?"

„Imam neki stomachni grip. Bljujem ko lud." Usledila je kratka pauza. „Da li ti je tata kod kuće? Hteo bih da pričam s njim, molim te."

„Bolestan si?"

„Da."

„Onda nije tačno to što je rekao?"

„Šta je ko rekao?"

„Taj policajac."

Grif je udario most nosa, i to jako. „Da li se zove Rodarte? Detektiv?"

„Čovek sa ožiljcima na licu. Juče je bio i razgovarao s tatom i sa mnom."

Grif se nadao da će Rodarte zaboraviti njegove veze s Ričijevima, ali Rodarte nikad ništa ne zaboravlja. Pretnja da će povrediti Džejsona bila je prikrivena. Juče ga je ispitivao, verovatno pritiskao da mu klinac kaže sve što zna o Grifu Barketu. On bi uplašio momka. Grif bi zbog toga mogao da ubije kućkinog sina.

„Rekao je da..." Džejsonu je zastala knedla u grlu. „Rekao je da..."

„Džejsone!"

Bolijev glas dopirao je iz pozadine. Oštar. Nametljiv. „S kim pričaš? Džejsone, *koje* to?"

Onda je Džejson, molećivim glasom, rekao: „Tata, on je..."

„Daj mi telefon." Zvuci gužve. Potom je Boli zarežao, pravo u Grifovo uvo: „Trevalo je da znam da ne treba da ti verujem."

„Boli, slušaj, ja..."

„Ne, *ti* slušaj. Panduri su već dvaput dolazili ovamo. Moja žena je požizela, pogotovo kad joj je detektiv Rodarte rekao šta si uradio."

„Boli..."

„Ne želim da zoveš ovde. Ne želim te blizu moje porodice. Poverio sam ti svog sina. Isuse, kad pomislim..." |

„Ne bih ni taknuo Džejsona. Ti to znaš."

„Ne, ubijanje muža tvoje ljubavnice koji je paraplegičar više je tvoj stil."

Grif je zažmurio, pokušavajući da blokira optužbe i slike koje je to prizivalo. „Nazvao sam da ti kažem da se paziš tog Rodarte. Drži Džejsona podalje..."

„Ne usuđuj se da izgovaraš ime mog sina."

„Slušaj me!"

„Dosta mi je slušanja."

„Nemoj ostavljati Džejsona samog s Rodarteom. Nemoj ostavljati ; Džejsona samog, tačka. Znam šta misliš o meni..." |

„Ne znaš ti ni polovinu onoga što ja mislim o tebi. Nadam se da će te taj Rodarte konačno uhvatiti. A kad to uradi, nadam se da ćeš na električnu stolicu."

Sahrana Fostera Spikmena priličila je jednom predsedniku države.

Baptistička crkva Prestonvuda jedina je imala dovoljno veliko svetište da primi gomilu ljudi, i članstvo koje je milostivo ponudila, kao i usluge svog hora. Dvorana je bila dupke puna. Oni koji nisu stali bili su smešteni u pripojenu zgradu, a misa se prenosila putem televizije.

Agenti tajne službe osiguravali su bezbednost prve dame, koja je u ime predsednika, koji je bio van zemlje, prisustvovala sahrani. Nekoliko kongresmena takođe je bilo prisutno. Guverner Teksasa održao je govor u slavu pokojnika. Ugledni sveštenik održao je službu. Zvezda s Brodveja koja je osvojila nagradu Toni, i koja je pohađala pripremnu školu s Fosterom, predvodila je članove crkve u pevanju molitve. Kao završnicu službe, stariji pilot avio-kompanije *Sansaut* izrekao je molitvu Bogu, i nije bilo nikoga u crkvi kome oči nisu bile pune suza. Pogrebna povorka protezala se miljama daleko. Događaj je bio praćen u medijima, od dolaska dostojanstvenika i poznatih ličnosti u crkvu pa sve dok se gužva oko groblja nije razišla. Većina televizijskih reportaža završila se istom, dirljivom, srceparajućom slikom koju je snimio fotograf mrtve prirode, a koja je bila objavljena u novinama: silueta Lore Spikmen nasuprot nebu bez oblaka, kako stoji sama, spuštene glave pored kovčega svog supruga.

Dok je Lora stajala tamo, nije primetila da su fotoaparati s telefoto sočivima brzo i besno škljocali sa učtive razdaljine. Zapravo, bio je to prvi trenutak od Fosterove smrti da se osećala zaista samo.

Bilo je skoro nemoguće pronaći privatnost da bi žalila, jer je stalno bila okružena ljudima. Bilo je tu dužnosti i obaveza koje je samo ona, koja je ostala posle njega, mogla da obavi. Izvršavajući te zadatke, svoju tugu držala je tokom dana u zapećku.

Noću, kad bi se vratila u svoju spavaću sobu, i dalje je bila svesna prisustva drugih ljudi u svojoj kući. Kej se udobno smestila u jednu od gostinjskih soba, Mirna u drugu, i obe su odbijale da Loru ostave noću samu. Policajci su bili na kapiji. Drugi su patrolirali područjem unutar zidina imanja.

Zbog toga, još uvek nije mogla da se prepusti svojoj tuzi, niti u potpunosti da shvati da Fostera više nema. Sve dok se ovog tihog, usamljenog trenutka stvarnost nije obrušila na nju.

Kej je išla s njom do pogrebne službe da izabere kovčeg. Sećala se da je išla tamo, gledala u izbor kovčega, slušala predloge direktora pogrebne službe. Ali sve do sada, ona nije

zaista pogledala u kovčeg. Bio je lep i jednostavan. Foster bi odobrio izbor.

Za miris je izabrala bele kale, cvet koji je on naročito voleo zbog njegovog čistog i jednostavnog oblika. Pružila je ruku i dodirnula jedan cvet, trljajući ga među prstima, osećajući i punu teksturu i ono što je cvet na dodir označavao. To je bila stvarnost. To je bilo za stalno. Foster se ne vraća. Nikada ga više neće videti. Toliko toga je htela da ga pita, toliko toga da mu kaže, a nikad neće moći.

„Volela sam te, Fostere“, prošaptala je.

Njeno srce bilo je ubeđeno da je on to znao. Bar je onaj stari Foster znao koliko ga je volela. Čudno, ali od njegove smrti, kad bi mislila o njemu, nije videla čoveka u invalidskim kolicima, čudnog ponašanja, koji govori stvari za koje zna da će je povrediti.

Umesto toga, videla ga je onakvog kakav je bio pre nesreće. Zamišljala je Fostera vitalnog, punog energije, tela jakog i živahnog poput njegove ličnosti, humora i optimizma kojim bi zarazio svakog s kim bi došao u kontakt.

To je bio Foster Spikmen za kojim je ona žalila.

Dok je limuzina stigla na veliko gospodsko imanje, kuća je već bila dupke puna gostima koji su bili pozvani da jedu, piju i dele uspomene na Fostera. Očekivalo se da ona bude dornačica takvog prijema, ali sama pomisao na to da treba sve to da izdrži iscrpla ju je. Organizaciju je predala Kej i Mirni. U trpezariji za formalne prilike nalazio se bogat švedski sto. Konobari su prolazili s poslužavnicima kanapea. Ljudi su čekali u redu za barom. Harfista je tiho svirao.

Lora se kretala među gostima, primala njihove izjave saučešća, s nekima plakala, s drugima koji su pričali anegdote o Fosteru smejala se. Za vreme jedne takve priče, krajičkom oka je primetila da su vrata biblioteke ostala zatvorena. Kej ju je obavestila da je policija dala dozvolu da se ponovo slobodno koristi. Gospođa Dobins se postarala za to da je temeljno očiste.

Pa ipak, niko nije išao ni blizu te sobe. Niti je iko spominjao okolnosti Fosterove smrti.

Detektiv Rodarte je bio užasni podsetnik na te okolnosti. Stigao je kasno i držao se dalje od gužve. Lora je pokušala da se pretvara da on nije tamo, ali stalno je bila svesna njegovog prisustva. Okrenula bi se i uhvatila ga kako prezrivo osmatra ljude, ili s nepokolebljivom koncentracijom pilji u nju.

U kući skoro da nije bilo više gostiju kad je Lora povukla Kej u stranu. „Želim da sazoveš sastanak za sutra u dva sata.“

„Kakav sastanak?“

„Izvršnog veća i članova odbora.“

„Lora, ne misliš valjda da sutra ideš u kancelariju“, uzviknula je. » Niko ne očekuje od tebe da se odmah baciš na posao.“

„Foster bi očekivao“, rekla je uz kratak osmeh. „U dva sata. Molim te, Kej“, dodala je kad je videla da se njena pomoćnica sprema da protestuje. „Izvini se u moje ime. Moram da idem gore. Javi mi kad se svi razidu.“

Pola sata kasnije, Kej je pokucala na vrata Lorine spavaće sobe. „Ja sam“, rekla je, zakoračivši u sobu. „Svi su otišli osim osoblja ugostiteljske firme. Upravo pune svoje kombije i uskoro će otići.“ Bacila je pogled na kofer koji je na Lorinom krevetu ležao otvoren. „Objasni mi ponovo zašto se seliš iz sopstvene kuće?“

„Detektiv Rodarte veruje da ću biti bezbednija u nekom hotelu.“

„Bezbednija zbog koga? Grifa Barketa?“ Kej se rugala. „On je sada verovatno u Meksiku ili negde drugde. Ovde imaš čuvare dvadeset četiri časa. Ne bi mogao da dođe do tebe sve i da hoće, a bio bi lud da pokuša.“

„Pa, detektiv veruje da je on dovoljno lud. Barket nije napustio ovo područje. Pre tri dana još uvek se motao u blizini. Otišao je do kuće svog advokata usred noći. Advokat je pozvao policiju. Barket je uspeo da pobjegne. Ali peške.“ Zatvorila je rajsferšlus na koferu i skinula ga s kreveta. „Detektiv Rodarte je mišljenja da je očajan i opasan, i dok ga ne uhvate, predstavlja pretnju za moju bezbednost.“

I, mislila je, plaši se da ću zaštititi svog ljubavnika da ne bude uhvaćen. On nije to rekao, ali nije trebalo pogađati šta je mislio.

Kej je rekla: „Mislim da je užasno što te primoravaju da napustiš svoj dom, naročito sada kad ti je potrebno utočište.“

Lora je čežnjivo pogledala na prelepo okruženje. „U stvari, Kej, ionako verovatno ne bih ostala ovde. Kuća je užasno velika za jednu osobu. U svakom slučaju, nikad nije stvarno bila moja."

Nije objasnila tu izjavu. Nije bila sigurna u to da bi mogla. Tokom poslednjih nekoliko dana, shvatila je da se oseća kao posetilac. Dobrodošao posetilac, ali ipak samo posetilac. Foster se nikada nije tako ophodio prema njoj. Zapravo, on ju je ohrabrivao da promeni dekor po svom ukusu, da je učini svojom kućom. Ali ona to nije smatrala prikladnim. Kuća je mnogo duže bila dom njegove porodice, nego što je ona bila član te porodice. On je bio jedini razlog što je ona bila tamo i njena jedina veza s kućom. Njegova smrt presekla je tu vezu.

Osim toga, nije bila sigurna u to da bi ikada mogla opet ući u biblioteku.

Kej joj je uzela kofer. „Daj mi da ga nosim. Izgledaš kao da ćeš se onesvestiti. Da li si išta jela?"

„Malo", slagala je. Povratila je englesku pogačicu koju je za doručak na silu pojela. Što se tiče mirisa kafe s poslužavnika, nije mogla da ga podnese i sve je prosula u lavabo. Zasada, niko nije znao za njenu jutarnju mučninu.

Ona i Kej su sišle niz široko stepenište. Rodarte je čekao u podnožju, naslanjajući se na izrezbareni stub stepeništa i čisteći svoje nokte vrhom džepnog nožića.

„Spremni?" Sklonio je nožić i ubacio ga u džep pantalona, odgurujući se od ograde i idući ka glavnom ulazu. Policijski auto je čekao tik ispred ulaza.

Kad ga je Lora ugledala, naglo se zaustavila. „Sama ću voziti."

„Da li ste sigurni da ste u stanju, gospodo Spikmen? Policijsko odeljenje bi želelo da vam uljudno ukaže..."

„Hvala, ali više volim da idem svojim kolima."

„Neće vam trebati", raspravljao se Rodarte. „Drugi će vas voziti gde god vi budete želeli da idete."

„Da li sam ja uhapšena, detektive?" Bio je to prvi izazov koji mu je uputila.

„Ništa slično."

„Pošto, ako je to vaša namera, uradite kako valja. Hoću da mi se pročitaju moja prava, a onda ću da pozovem svog advokata."

Verovatno je do sada već trebalo da zatraži pravni savet, ali da jeste, izgledalo bi kao da je kriva. Plašila se da bi Rodarteovo tumačenje bilo takvo. Isto je tako bilo moguće da je time što nije zvala advokata, sebe stavila u ruke detektiva. Problem oko automobila bio je način da se ispita priroda njegove „zaštite“ na kojoj je insistirao.

Rodarte je pogledao Kej i sa žaljenjem odmahnuo glavom, kao da je hteo da kaže da je Lora postala histerična i da je bilo razumljivo da pod takvim okolnostima njeni živci popuste. Pogledavši nazad u Loru, obratio joj se kao da je mentalno nestabilna osoba. „Gospodo Spikmen, ove mere su preduzete zarad vaše sigurnosti.“

„Idem svojim kolima“, izjavila je, izgovarajući svaku reč.

Pokušao je da je natera da spusti svoj pogled, ali ona nije ni trepnula. Na kraju je ispustio teatralni uzdah i kazao jednom od policajaca u uniformi koji je tumarao u blizini patrolnih kola: „Idi po njen auto.“

Lora je dodala policajcu ključeve. Niko nije ništa rekao dok se policajac nije vratio, vozeći njen auto. Izašao je iz auta i Lora je sela na njegovo mesto, vozačko. Pre nego što je zatvorila vrata, Kej se nagnula ka njoj.

„Ja ću ovde sve pozavršavati i pomoći ću gospođi Dobins da zaključa. Nakon toga, moći ćeš me da me dobiješ kod kuće.“ Gledala je u Lorino lice, zabrinuta zbog onoga što je videla. „Naruči nešto u sobi hotela. Priušti sebi dugo kupanje u kadi. Obećaj mi da ćeš se odmoriti.“

„Obećavam. Nemoj zaboraviti da zakažeš sastanak. Trebalo bi večeras da ih sve pozoveš.“

„Zvaću ih.“

Lora je zatvorila vrata automobila i posegnula za pojasom.

Rodarte je otvorio vrata za putnike i ušao. Smešeći se, reče: „Mislio sam da bi vam dobro došlo društvo.“

Tvoje sigurno ne, pomislila je. Ali nije ništa rekla dok je palila auto, odvezla se niz dugačak prolaz i prošla kroz kapiju. Policijski auto koji je bio parkiran na ulici stao je ispred nje. Rodarteov partner, Karter, vozio je zeleni *sedan*, tik uz zadnji branik njenog auta. Pratio ga je drugi policijski auto.

Ona se žalila na policijsku pratnju. „Izgledamo kao parada.”

Rodarte se samo nakašljao, otvorio svoj mobilni telefon i raportirao, ko god to bio koga je nazvao, da su krenuli.

Ispostavilo se da je njihova destinacija luksuzni hotel u centru grada gde ju je on prijavio pod lažnim imenom. Uz pratnju Kartera i još dvojice uniformisanih policajaca, ušli su kroz ulaz za osoblje i upotrebili teretni lift da bi stigli na poslednji sprat.

„Imaš ceo sprat za sebe”, Rodarte joj je rekao dok su izlazili iz lifta. Dvojica policajaca čekali su na kraju dugačkog hodnika. Rodarte je otključao vrata sobe i uveo je unutra. Karter je ostao napolju.

Soba je bila dobro opremljena i prostrana. Rodarte je stavio njen kofer na policu unutar ormana, zavirio u kupatilo, kroz prozor pogledao na horizont Dalasa, a onda pustio da se prozirna zavesa vrati na svoje mesto dok se on okretao ka njoj. „Nadam se da će vam ovde biti udobno.”

„Lepo je.”

„Jedan policajac će stajati ispred vaših vrata, bez obzira na to da li ste u sobi ili ne. Drugi će biti na kraju hodnika, odakle će motriti na stepenište i oba lifta. Biće na vezi sa čuvarima na različitim mestima na donjem spratu, u zgradi i izvan nje.”

„Da li su sve te mere predostrožnosti neophodne?”

„Hoću da budem siguran u to da niko neće ući.”

I da ja ne izađem.

Kao da je podvukao njenu misao, pružio je ruku. „Mogu li dobiti vaše ključeve od kola, molim vas?”

„Zbog čega?”

„Da ih čuvam. Motrićemo i na vaš auto.”

Uprkos svemu što je rekao, ova soba je u suštini bila ćelija. Dok ne bude siguran u to da je Barket sam učestvovao u ubistvu njenog muža, ona će biti pod sumnjom - i činilo se pod ključem.

Prekrstila je ruke preko grudi i zauzela stav. „Interesuje me šta moj advokat ima da kaže o vašem ovlašćenju da mi uzmete ključeve od kola.”

Nacerio se i širokim pokretom ruke pokazao ka noćnom stočiću. „Telefon je tamo.”

Njegovo zlobno smeškanje, zadirkivanje u izrazu lica, govorilo je da on zna da ona blefira.

„Šta ako bude trebalo da odem nekud?"

„O, ostaviću ključeve kod policajca ispred vrata. Ako treba nekud da idete, samo ga pitajte. On će to rešiti s policajcima s donjeg sprata. Ili će vam praviti društvo u vašem autu, ili će vas pratiti." Dodirnuo je njenu ruku prstima, skoro kao da je miluje. „Vaša bezbednost je naš prioritet."

Ona je istrgnula ruku, jer joj se od njegovog dodira ježila koža. „Osećam se sigurno."

„Dobro."

Nadala se da će otići. Umesto toga, seo je na ivicu kreveta. Ona je ostala da stoji.

Cerio se, kao da je znao koliko joj je bilo odvratno što sedi na krevetu na kojem će ona spavati. Zatim se njegov osmeh pretvorio u mrštenje. Rekao je: „Bili ste zauzeti organizovanjem sahrane, pa nisam hteo da vas ometam sa istragom. Ali samo da vas obavestim, ne zna se gde je Manuelo Ruiz. Nema čak ni tragova."

„Žao mi je što to čujem", rekla je, a to je i mislila. „Volela bih da čujem šta Manuelo zna o toj noći."

„Mislim da nikad nećemo saznati šta je on video ili čuo. Mislim da se Barket postarao za to."

Udaljila se od njega i otišla do prozora. Svetla su se upravo palila zbog sumraka koji je padao. Na autoputu bio je gust saobraćaj, u oba pravca. Ljudi su vodili svoje živote. Večeravali u restoranima. Prisustvovali bejzbol utakmicama. Pekli hamburgere u dvorištu sa svojim prijateljima. Zavidela im je na toj normalnosti. U njenom životu, to je nedostajalo još od saobraćajne nesreće.

Taj sudbonosni sudar bio je ključni element u njenom životu, čak i više nego što je ona u tom trenutku bila svesna. Da nije bilo sudara, Foster i ona bi možda večeras išli u bioskop. Decu bi začeli prirodnim putem, iz ljubavi. Ne bi bilo potrebe da se traže alternativne metode. Ne bi upoznali Grifa Barketa. On ne bi bio u bekstvu, Foster bi bio živ, a ona ne bi želela da ovaj ogavni detektiv ode i ostavi je na miru.

„Do sada sam uspevao da vašu ljubavnu vezu s Barketom držim podalje od novinara."

Nije čula kad joj se približio. Stajao je tako blizu da je mogla da oseti njegovu kolonjsku vodu i vlažni dah na svom vratu.

„Ali ne znam koliko još dugo mogu to da držim u tajnosti, Lora."

Bilo je neprikladno i neprofesionalno od njega da je oslovljava imenom. Da ga je ispravila, samo bi privukla još više pažnje na to, a više joj se svidalo da deluje ravnodušno. On je hteo da ona bude nervozna i uznemirena, čak i da ga se plaši. Pa je pustila da to prođe i držala je leđa okrenuta njemu.

„Novinari žele da znaju kakva su posla Barket i vaš muž... pokojni muž... imali. Kakav je bio Barketov motiv da ga ubije? Oko toga oni prave buku.

„Sada, čisto kao usluga vama", rekao je, stišavajući glas na intiman ton. „Nisam otkrio, nisam se čak ni ponašao kao da znam šta je Barketa moglo da obuzme da uradi tako užasnu stvar. Ali kad ga uhvatimo, pa, to će biti druga priča. Kad bude bio osuđen, ova stvar će se naduvati do krajnjih granica, više nego što je već sada. Nema šanse da sakrijem vašu prevaru."

Ta reč ju je povratila. Ali pošto nije mogla da podnese da stoji blizu njega, licem u lice, udaljila se. „Spremna sam na to."

„Zaista? Da li ste sigurni u to da ste spremni za udarce koje ćete primiti? Sada vas smatraju tragičnim likom, ucveljenom udovicom žrtve ubistva. Mediji su osetljivi na vaša osećanja, pažljivo postupaju s vama. Ali ne moram da vam kažem kakvih bezobraznih novinara ima, naročito kad se osećaju obmanuto. Mogu se okrenuti protiv vas." Glasno je zapucketao prstima. „Samo tako. Treba će vam zaštita od tog juriša."

„Cenim vašu brigu."

„Ja ću vam čuvati leđa, kao branik."

„Hvala."

„Biće vam drago što me imate u blizini. Da vas čuvam kao..." Sačekao je sekund, a onda rekao: „Brat."

Tresla se u sebi. „Veoma sam umorna. Ako nema ništa drugo..."

„Ključevi od kola?"

Uzela ih je iz svoje tašne i nevoljno ih predala, pazeći da ga ne dodirne. „Hvala.“ Bacio je ključeve u svoj dlan i izgledao zadovoljno što ih ima. „Naručite šta god želite. Policijsko odeljenje će se pobrinuti za troškove.“

„Koliko dugo ćete mi pružati gostoprimstvo?“

„Dok ne uhapsimo Barketa.“

„To bi moglo da potraje.“

Nacerio se. „Ja ne mislim tako. Ali dokle god to bude trajalo, bićete naš gost. U međuvremenu, ne brinite. Ne može vam prići.“ Pošto je razjasnio ovu poruku, otišao je do vrata i stavio ruku na kvaku od vrata. „Ako vam bilo šta zatreba, zovite me. U bilo koje doba.“ Gledao je iza nje ka krevetu, a onda je ponovo pogledao nju i nasmešio se. „Laku noć.“

29 .

Lora je zaključala vrata čim je Rodarte izašao. Čula je kako se napolju savetuje s Karterom i policajcem, zatim tiho *ping* kad je lift stigao.

Ali čak i kad je znala da je otišao, stajala je i grlila samu sebe. Htela je da traži od spremačica da donesu osveživač vazduha kako bi uklonila njegov miris iz sobe. Ali kasnije. Sada nije mogla ni sa kim da razgovara. Nedostajale su joj reči.

Otvorila je kofer i počela da ga otpakuje. Ali obavivši pola posla, ostala je bez snage. Čak ju je napustila i volja da se pomeri. Legla je na krevet. Suze su same tekle. Bez smetnje, slivale su se iz uglova zatvorenih kapaka, kapale niz slepoočnice u njenu kosu.

Baš kao i onog dana kada joj je Grif Barket obrisao suze, onog dana kad se sve promenilo, dana kada je on - suoči se s tim, Lora - probudio u njoj osećanja i osećaje koje dugo nije iskusila.

Govorila je sebi da joj ne nedostaju, da ne žudi za njima. Kako se varala. Kako je pogrešila.

Ali tog popodneva bila je posebno prijemčiva za nežnosti. Fosterova ravnodušnost za njen predlog u vezi sa *Sansautom* dirnuo ju je u živac. To je bilo gore od direktnog odbijanja. On se ponašao kao da ona nikad nije ni napravila tu prezentaciju. Ubio je projekat apatijom, ugušio ga tišinom.

Tog poslepodneva, baš pre nego što će krenuti da se pridruži Grifu Barketu, otišla je u Fosterovu kancelariju da potraži nešto. Pronašla je program na koji je potrošila stotine sati pripremajući ga. Bio je u korpi za otpatke, zajedno s parčićima makete aviona. Rasklopio ga je i svaki deo bacio u smeće.

Čak ju je i Grif Barket pitao za maketu. On, stranac, bez ikakvog interesa za avio-industriju, bio je radoznaliji od Fostera.

Videvši slomljenu maketu, bila je potpuno uništena. To je označavalo smrt njene ideje. Iako je bilo skoro sigurno da će tog dana imati ovulaciju, trebalo je da nazove Grifa Barketa i otkaže mu sastanak. Bila je suviše emotivno krhka da bi išla, ali otišla je, ne želeći da objašnjava Fosteru zašto je preskočila jedan ciklus i proćerdala priliku da im napravi bebu.

Dok je ležala ispod čaršava, čekajući da njihov iznajmljeni pastuv dođe u spavaću sobu, osećala se kao da je žrtvovana na oltaru. I tada joj je palo na pamet da se upravo to dešava, da je ona žrtva na oltaru Fosterovog ega. Zbog toga je plakala kad je Grif ušao u sobu.

Nijedno od njih nije očekivalo ono što je usledilo. Bila je sigurna u to da Grif nije imao nameru da se to desi, ništa više od nje. U stvari, njene suze su ga prvo razljutile.

A onda ih je, sa iznenađujućom nežnošću, obrisao. Njegova briga ublažila je bol usled Fosterovog odbijanja. Instinktivno ju je zgrabila, šćepala je očajničkom potrebom za potvrdom i nežnošću, razumevanjem i naklonošću. Grif je reagovao na to kao većina muškaraca: seksualno.

Nikada se nije sastajala s njim u toj kući tražeći seksualno zadovoljenje. Baš suprotno. Suprotstavljala se samoj ideji. Provodila je dane i noći govoreći sebi da se ne oseća lišeno, da

ispunjenje dolazi iz drugih aspekata njenog života s Fosterom, da joj ne nedostaje težina muškarca na sebi.

Ali osećaj kako narasta u njoj bio je snažan i erotičan. Uхватила ju je čežnja tako jaka - pa zar to nije prirodno, čak i razumljivo - da je njeno telo odgovorilo, i da se, skoro uprkos samoj sebi, predala tome?

Skoro da je mogla da opravda to što se tog dana desilo među njima.

Ali kako je mogla da opravda poslepodne četiri nedelje kasnije? Nije mogla. Ono što su uradili bilo je pogrešno - i krajnje kobno.

Sada je rukom pritisla svoj donji stomak i jecala zbog deteta koje nikad neće upoznati svog oca.

Nijedno od njih.

Sledećeg dana predsedavala je sastankom koji je bila sazvala. Svi šefovi odeljenja bili su tamo, kao i članovi odbora.

Odmah je prešla na stvar. „Neću tražiti od vas da se pridržavate uslova iz Fosterovog testamenta, koji me automatski postavlja za glavnog izvršnog direktora. Foster je napisao taj uslov da bi sprečio napuštanje avio-kompanije bez imenovanja konkretnog izvršnog direktora u slučaju njegove smrti. Znae koliko je mrzeo da bilo šta prepušta slučaju. Kako god, ovu korporaciju je vodio na demokratski način. Ja nameravam da nastavim tu tradiciju.”

Posegnula je za čašom vode i otpila gutljaj. „Način na koji je Foster umro rezultirao je sudskim procesom. Ako ne suđenjem, onda barem formalnom istragom i zakonskim smetnjama koje se ne mogu izbeći. Bilo kako bilo, ja to moram završiti, mada nisam sigurna u to kako ili kada će biti rešeno. Hoću da vas pripremim na neke neprijatnosti. Biće iskaza na koje ću morati javno da odgovorim.

„S medijima će biti stalna borba. Nadam se da ću zaštititi *Sansaut* od najgoreg, ali Fosterovo i moje ime jesu sinonimi za avio-kompaniju. Molim vas za saradnju. Ako vas iko iz medija pita za komentar, molim vas da ih uputite na našu pravnu službu. Bez obzira na to kako se bezazleno činio novinar, molim vas, nemojte odgovarati ni na jedno pitanje, nemojte davati

izjave, i nemojte spekulisati. Bilo šta što kažete može biti upotrebljeno van konteksta."

„Kakve neprijatnosti predviđaš?" neko je upitao.

„Priroda našeg odnosa s Grifom Barketom mogla bi doći u pitanje. Priznajem da je bila izuzetno lična i privatna." Neprijatna tišina spustila se nad prostorijom. Svi su se fokusirali na nešto drugo, a ne na nju.

Pošto niko nije ništa rekao, nastavila je: „To me dovodi do sledeće tačke. Ako me u bilo kojem trenutku budete smatrali nepodesnom ili nesposobnom za obaveze prema avio-kompaniji *Sansaut* i njenim zaposlenima, ukoliko ne budete želeli da kao glavni izvršni direktor predstavljam avio-kompaniju, zatražite moju ostavku i ja ću je ponuditi bez rasprave. Želim da to svi znate."

Konačno je Džo Makdonald podigao ruku. „Ja sam izabran za portparola ovog sastanka."

„U redu." Pripremila se. Možda su već odlučili da žena, čiji je muž umro pod nerazjašnjenim ali nasilnim okolnostima, koja je bila u nekakvoj vezi s bivšim fudbalerom prestupnikom, nije pogodna da bude njihov direktor.

„Raspravljali smo o ovome pre sastanka", Džo joj je rekao. „I jednoglasno smo se složili da želimo da ostaneš na svojoj sadašnjoj poziciji. To jest, kao glavni izvršni direktor."

„Drago mi je što to čujem", rekla je, boreći se da emocije drži pod kontrolom. „Bilo bi mi strašno da iste nedelje izgubim i muža i posao. Ali ono što sam vam rekla i dalje važi. Rad na uspehu *Sansauta* mora biti vaš prioritet. Ako ikada budete mislili da je budućnost avio-kompanije u opasnosti, vaša je *dužtiosť* da me zamenite."

„Naša je dužnost da podržavamo našeg vođu", rekao je Džo. Nekoliko drugih reklo je: „Tako je, tako je." Džo je nastavio. „Uz tebe smo, Lora. Mi imamo potpuno poverenje u tvoj integritet, kao i sposobnost da rukovodiš avio-kompanijom."

„Hvala vam." Treptajem je uklonila suze. „A sada, kada smo to rešili, hajde da razgovaramo o *Selektu*" Čuo se žamor iznenađenosti. „Dali još uvek cirkulišu primerci programa?" upitala je Džoa.

„Sve sam ih skupio. Tako si rni rekla, za sada je *Selekt* odložen."

„Tada je bio. Sada ga zvanično ponovo stavljam na razmatranje."

Bio je to iscrpljujući dan, ali ne i bez nagrade. Mnogo je postigla. Ponovno predstavljanje *Sansaut selekta* bilo je primljeno uz entuzijazam kojem se nadala. Mnogi su je pohvalili što je krenula napred i fokusirala se na budućnost, a nije se zadržavala na nesrećnoj prošlosti.

Posle sastanka, savetovala se sa starijim partnerima pravne firme koja je vodila Fosterove lične poslove. Iz poštovanja prema njoj, dostojanstveni džentlmen došao je u njenu kancelariju. Pročitali su Fosterov testament, različita zaveštanja namenjena dobrotvornim grupama, a naročito fondaciji koja ja dobila ime po Ilejn.

„Volela bih da tu donaciju lično dodeljujem", Lora mu je rekla. „Kao što znate, ta fondacija je bila veonia draga Fosteru. U stvari, kad se imanje proda, želim da sav prihod ode u tu fondaciju."

„Proda?"

Bio je iznenađen time što ona želi da proda imanje i pokušao je da je odgovori od tako radikalne odluke u trenutku kad su joj emocije bile uzburkane.

Ostala je čvrsta. „Ovo nije nagla odluka, dve godine sam razmišljala o tome. Da Foster nije onda preživeo saobraćajnu nezgodu, ja bih stavila imanje na tržište. Nema preživelih Spikmena. Ja ne želim da tamo živim sama, a kuća je suviše veličanstvena da stoji prazna. To bi bila šteta. Tako da vas molim da napravite potrebne pripreme. Želim da se prodaja obavi što je diskretnije moguće, bez fanfara i medija. Ti uslovi moraju biti naglašeni agentu za prodaju nekretnina.

„Razumeo", reče advokat.

Po zakonu, njena nerođena beba naslednik je imanja. Ali ona nije mogla sebe da zamisli kako podiže dete u tim ogromnim, formalnim sobama. Detetu nikad ne bi nedostajalo ono što nije

videlo. Nema sumnje u to da bi raspravljao o nepravедnosti njene odluke, ali ona mu nije rekla da je trudna.

Njemu, kao i osoblju *Sansauta*, trebalo je vremena da se oporave od šoka zbog Fosterove smrti pre nego što opet budu šokirani time da je on ostavio naslednika. I njoj samoj trebalo je vremena da to prihvati.

Osim policijskog automobila koji ju je pratio nazad do hotela, osećala se spokojnijom nego što je to bila od Fosterove smrti. Njeno raspoloženje ni u kojem slučaju nije bilo veselo, ali osećala je zadovoljstvo što je izdržala dan a da nije podlegla tuzi zbog koje je prethodne noći bila troma.

Policaјac koji je stajao ispred vrata njene sobe nije zaboravio da traži njene ključeve od kola. Odrekla ih se mršteći se, a on se pravio da to nije primetio. Dok je pijuckala *koka-kolu* iz minibara, gledala je vesti u šest sati. Lov na Grifa Barketa bila je udarna vest.

Rodarte je bio ispred kamere, pričao je o mogućim tragovima, ali Lora mu nije verovala, a i novinar koji ga je intervjuisao izgledao je skeptično. Kad su ga pitali za Manuela Ruiza, napravio je stratešku pauzu, a potom rekao: „Plašim se da nagađam o sudbini gospodina Ruiza iako se nadamo da ćemo ga pronaći nepovređenog." Onim što nije izrekao rekao je sve.

Isključila je TV i istuširala se. Pogledala je jelovnik, jer uprkos blagom osećaju mučnine, bila je gladna. Pitala se kako je to moguće. Ništa joj nije otvaralo apetit, ali naručila je sendvič i tražila da joj donesu pire od krompira umesto pomfrita. Možda će joj krompiri i tost smiriti stomak.

Hrana je stigla. Policaјac je potpisao račun i, buneći se, dodao napojnicu od pet dolara na kojoj je ona insistirala da daju konobaru kao dodatak na fiksnu cenu usluge. Ponela je poslužavnik sa sobom na krevet, i dok je grickala hranu, počela je da pravi spisak Fosterovih stvari koje je želela da da ljudima koji su bili dragi Fosteru. Bilo je tu stvari iz njegove kancelarije i naročito iz biblioteke, za koje je znala da bi on želeo da određeni ljudi poseduju.

Pošto je to obavila, počela je da piše potvrde. Kej se već bila bacila na posao, ali za neke od zahvalnica Lora je smatrala da je prikladno da ih ona lično napiše.

Policajac je glasno pokucao na vrata, uplašivši je. „Gospodo Spikmen? Da li ste dobro?”

Sklanjajući zahvalnice u stranu, ustala je, otišla do vrata i pogledala kroz špijunku. Stojeći leđima okrenut vratima, ruku ispruženih u visini ramena, kao da predstavlja prepreku ulasku, skoro je ispunio celo sočivo špijunke.

„Dobro sam, policajče.”

„Dobro. Ostanite unutra.”

„Šta nije u redu?”

„Nemojte otvarati vrata.”

Skinula je rezu, otključala i otvorila vrata.

Policajac se okrenuo i gurnuo je nazad u sobu. Udarivši petom, zatvorio je vrata i u isto vreme je prislonio uza zid.

„Nikad nisam upoznao ženu koja je ostala mirna kad joj se tako reklo.”

Bio je to Grif Barket.

3 0 .

Pusti me.”

„Uh-huh.”

Pokušala je da ga odgurne. On ju je još jače stegnuo za ramena, što je izazvalo da se ona još više opire. „Prestani s tim!” rekao je.

„Pa onda me pusti.”

„Nema šanse.”

Prestala je da pokušava da se izbori s njim, ali njen pogled bio je ubilački. „Kako si prošao pored obezbeđenja?"

„Oni su kod stepeništa. Jednom od njih nedostaju kapa, košulja i opasač", rekao je, klimanjem glave pokazujući na sebe. Rukavi košulje bili su mu prekratki, dugmad zategnuta preko grudi, a zbog neodgovarajuće veličine, što se videlo na ramenima, ne bi prošao detaljniji pregled, ali Loru je taman dovoljno prevario da bi otvorila vrata. Nadao se da bi obmanuo bilo koga ko bi ga video kako je prati iz zgrade.

„Nisam ih jako udario. Neće dugo biti u nesvesti. Moram da te prokrijumčarim odavde pre nego što neko ne uvidi da nisu na svojim položajima." Povukao ju je dalje od zida. „Obuci se."

Bila je tvrdoglava i pokušala je da oslobodi svoju ruku iz njegovog stiska. „Vrištanjem ću uzbuniti celu zgradu pre nego što odem s tobom."

Ponovo ju je uhvatio za ramena. „Ja nisam ubio tvog muža, Lora."

Ona je zatvorila oči i odmahнула glavom, odbijajući da čuje.

„Slušaj me. Manuelo Ruiz je izbo Fostera, ne ja."

Njene oči su se naglo otvorile. Zinula je u njega. „Manuelo nikad ne bi..."

„Jeste. A ja ću ti u detalje ispričati šta se te noći desilo. Kasnije. Idemo odavde. A sada se, do đavola, obuci." Rekao je to kao tihu pretnju, igrajući na njen očigledan strah. Kasnije će to ispraviti, ali sada nije imao vremena da bude fin.

Ona hladno reče: „Ne mogu da se obučem dok me držiš."

Postepeno je sklonio ruke s njenih ramena, ali bio je spreman na akciju ukoliko bi krenula ka vratima. Obišla ga je i otišla prema ormanu. Iz fioke je uzela nekoliko odevnih predmeta, razmotrila ih i zamenila ih drugim.

On je nestrpljivo istrgnuo stvari iz njene ruke i bacio ih na krevet, potom je povukao pojas njenog bade mantila, odvezujući ga. „Oblači se, i to brzo." Okrenula mu je leđa i pustila da joj bade mantil sklizne na pod. Bila je gola. On je bežao, spasavajući svoj život, ali ovo je bio prizor zbog kojeg je momentalno prestao da razmišlja o bilo čemu drugom. Obukla je gaćice i

preko glave navukla majicu, onda je krenula ka vratima. Zgrabio ju je za ruku, zaustavljajući je.

„Trenerka je u ormanu“, rekla je.

Orman je bio pričvršćen za vrata. Otišao je do njih, otvorio vrata i razgrnuo odeću.

„Tu“, rekla je.

„Ovu?“ Klimnula je glavom. Svukao je trenerku s vešalice i gurnuo joj. „Požuri.“

Ušla je u donji deo trenerke od streča i navukla ga. „Ako me nateráš da idem s tobom...“

„Nemam izbora.“

„Naravno da imaš!“

„Obuća.“ Uzeo je par patika iz ormara i ispustio ih pred njenim nogama.

„Dodaješ kidnapovanje na svoje zločine.“

Pomogao joj je da održi ravnotežu dok je obuvala patike. „Gde ti je tašna?“

„Grife, preklinjem te.“

„Da li ćeš obući jaknu?“

Obuklajuje. „Rodarte...“

„Svakog trenutka će krenuti da proverava ove momke.“

„Tačno. Nikad me nećeš izvesti iz ovog hotela. I na donjem spratu je postavio čuvar. Kod njih su ključevi od mojih kola.“

Iz džepa je izvukao privezak s njenim ključevima i sada je pred njom zveckao njima. „Ti ćeš izaći odavde, Lora. Ti i tvoj pratilac policajac. Ako ti se bilo ko obrati, kaži da ti trebaju neke stvari iz radnje, da žudiš da pojedeš *tako bel*, da ti je baka bolesna. Nije me briga koji ćeš izgovor upotrebiti, samo nek ti poveruju.“ Ispitivački ga je pogledala. „Zar ne misliš da će te prepoznati, bez obzira na prerađivanje?“

„Zbog tvoje lične bezbednosti, nadaj se da neće.“

Bacila je pogled na njegovu futrolu za pištolj. Umesto da je zaplaši, izgleda da ju je ohrabrila. Zauzimajući stav, prekrstila je ruke i pogledala u njega. „Ti me ne bi povredio. Znam da ne bi.“

„Misliš da ne bi?“

Polako je odmahнула glavom.

Približio joj se i spustio svoje lice na nekoliko centimetra od njenog. „Ne vraćam se u zatvor. Tako da, ako me uhvate, sve opklade otpadaju. Rastrubiću čitavom prokletom svetu da Fosteru Spikmenu nije mogao da se digne. Nije bio muškarac, brak mu je bio prevara, i da bi dobio dete, unajmio je mene da mu jebem ženu." Njeno lice postalo je tromo od užasnutosti.

„Da", reče Grif, „razmisli o tome. Video sam slike s njegove sahrane, gledao reportaže na televiziji, video tebe tako lepu kako poziraš kraj njegovog groba. Pročitao sam njegovu čitulju i slušao kako mu političari pevaju hvalospeve. Svi su mislili da je proketo predivan, zar ne? Šta misliš kakvo će njihovo mišljenje o Fosteru veličanstvenom biti kad im budem rekao da je mene plaćao da izigravam pastuva za njega?

„I ne zaboravi, da bih dokazao da je to istina, imam sto hiljada u banci s njegovim imenom na potpisanom nalogu." Obuhvatio je njen biceps, praveći neraskidiv stisak svojim snažnim prstima, i gurnuo je prema vratima. „Sada kreći."

„Hej, Tomase?"

Grif je zastao, a i Lora s njim. Zvuk je dolazio iz slušalice koju je stavio u uvo pošto je obukao uniformu policajca. Tomasa je zvao jedan od kolega s donjeg sprata. Pogledom upozoravajući Loru, Grif je pritisnuo predajnik zakačen za šav od košulje. „Kaži", promrmljao je.

„Gde je Lejn?"

„Kod lifta s gospođom Spikmen", prošaptao je, kao da nije želeo da ga čuju. „Dovodi Njeno veličanstvo dole."

„Zbog čega?"

„Trebaju joj neke stvari."

„Dosadila joj hotelska hrana?"

Grif je izgovorio neki neodređen odgovor.

„Da, stvarno joj je vrlo teško", sarkastično je rekao pandur. „Čak i uz Lejnovu pratnju, Rodarteu se neće svideti što izlazi po mraku."

„Onda može Rodarte da dođe da joj bude dadilja."

Drugi policajac se smejao. „Slažem se." Odjavio se.

Grif je pogledao kroz špijunku, potom je otvorio vrata i proverio hodnik. Vukao je Loru iza sebe dok je trčao ka

teretnom liftu. Kolica za prevoz robe stavio je na otvorena vrata lifta. Kada su ušli unutra, uvukao je kolica i pritisnuo dugme za prizemlje.

„Gde ti je auto?" upitao je.

„Na parkingu za zaposlene."

„Kad izađemo iz zgrade, gde onda?"

„Desno."

„Koliko daleko?"

„Prilično blizu." Njegove oči su prodirale u njene, tražeći još. Rekla je: „Odmah kod ulaza. Ali nikad nećemo proći pored čuvara kraj tih vrata."

„On drema."

Policajac je i dalje bio napolju, tačno tamo gde ga je Grif ostavio, iza kontejnera, gde ga nije moglo videti hotelsko osoblje koje je koristilo taj ulaz. Grif je obukao tamnoplave radničke pantalone i košulju, noseći gomilu praznih kutija. Prevara je poslužila dovoljno dugo da on dođe blizu pandura i obori ga.

Policajac na gornjem spratu, koji je čuvao stepenište i teretni lift, iznenađeno je reagovao kad su se vrata lifta otvorila a Grif iskoračio iz njega. „Hej, trebalo je da raščistiš dole pre..." Grif je bacio kutije na njega i nokautirao ga.

Čuvši gungulu, pandur koji je čuvao Lorina vrata došao je trkom. Došao je iza ćoška i dobio udarac po glavi kundakom pištolja svog drugara. Od dvojice, on je bio krupniji. Grif mu je užurbano svukao uniformu: košulju, kapu i opasač.

Obojici je stavio lisice, ruke iza leđa, takođe povezujući par lisica zajedno, onda im je stavio traku preko usta. Čak i kad budu došli svesti, izgledaće kao čudna, nema, četvoronožna životinja s problemom da izađe sa stepeništa i podigne uzbunu.

Bio je kriv za napad na trojicu policajaca. To ga je najmanje brinulo.

Znao je da je još jedan policajac postavljen na uglu parking prostora. Bilo je mračno pa se Grif nadao da će s te razdaljine policajac videti samo uniformu i pomisliti da je to Lejn. Kad su se on i Lora pojavili na ulazu za osoblje, Grif je okrenuo svoje lice u stranu, ali podigao je ruku i mahnuo. Policajac je uzvratio pozdrav.

Lora ga je odvela do BMW-a. On je otključao vozačku stranu. Pomislivši na automobilsku trubu, rekao je: „Seti se šta sam ti rekao gore. Ako želiš da sačuvaš reputaciju svog muža, ne želiš da me uhvate.”

Zatvorio je vrata i brzo prešao na drugu stranu auta. Kad je ušao, stavio je ključ i upalio auto. „Idi autoputem za Ouk Lon. Isključi se i kreni ka severu do spajanja s Prestonom.”

Iznenadeno ga je pogledala.

„Tako je, Lora. Idemo do tvoje kuće.”

Proći kraj policajca na kapiji bio je sledeći korak koji je zahtevao lukavstvo. Dok je Lora vozila, Grif je skovao plan.

„Nećeš se izvući sa ovim”, rekla je.

„Dosad jesam, zar ne?”

„Traže te policajci u pet država.”

„Ali nisu me pronašli.”

„Gde si se skrivao?”

Nije odgovorio na to pitanje. „Kad budemo stigli do tvoje kuće, upali dugačka svetla. Auto parkiraj tako da farovi biju direktno u vetrobran patrolnih kola koja su parkirana ispred kapije.”

„Da li si siguran u to da i dalje obezbeđuju kapiju?”

„Siguran sam.”

„Kako si znao gde da me nađeš?”

„Pratio sam Rodartea.”

Zapanjeno je gledala u njega. „Ti si pratio Rodartea? Kako?”

„Koja je šifra na tvojoj kapiji?”

Okrenula je glavu ka putu, a njene šake stisnule su volan. „Ne znam ni jedan jedini razlog zašto bih ti to rekla.”

„Znaš li razlog zašto bi tvoj muž te noći u kući držao pola miliona u gotovini, uredno poredane u kutiji?”

„To sam objasnila Rodarteu.” Nervozno je ispričala Grifu o Fosterovoj navici da daje velike napojnice.

„U vrednosti od pola miliona dolara?” rekao je Grif, smejući se. „Niko nije toliko velikodušan.”

„Rodarte mi je poverovao.”

„Sumnjam. U svakom slučaju, mogao bih da ti dam gomilu rupa u tom objašnjenju. Ili" - napravio je pauzu radi isticanja - „ti bi mogla da mi daš šifru kapije." Dala mu je šifru, a onda joj je on rekao kako će se sve odigravati kad budu stigli na imanje.

Po instrukciji, kad je stigla na privatni prolaz, stala je tako da su farovi bili direktno upereni u policijski auto. Grif je otvorio vrata s putničke strane. Pre nego što je izašao, rekao je: „Mogao bih da napravim papazjaniju od ugleda Fostera Spikmena. Imaj to u vidu."

Izašao je iz auta, ostavljajući vrata otvorena, i otišao do tastature na stubu kraj kapije.

Policajac je izašao iz policijskih kola i krenuo ka njemu, s podignu- tom rukom, štiteći oči od svetla farova. Grif nije stao, pitao ga je preko ramena: „Kako je? Sve mirno?"

„Da. Šta ima?"

„Policajče?" Lora ga je pozvala.

Policajac se okrenuo ka njoj. Grif je stigao do stuba i ukucao niz brojeva koji mu je Lora dala, zadržavajući dah dok dupla kapija nije počela da se otvara.

„Da li je sve u redu ovde?" Lora je izašla iz auta, stala kraj otvorenih vrata i počela da priča s policajcem.

„Da, gospođo."

„Ovo dodatno obezbeđenje totalno je nepotrebno."

„Bolje sprečiti, gospođo."

„Moram da uzmem neke stvari iz kuće. Neću dugo."

Do sada se Grif već bio vratio u kola i uvukao na suvozačko sedište. Ona se sagnula i obratila mu se po scenariju koji joj je on dao. Rekla je: „U stvari, radije ne bih da me pratite. Biću savršeno bezbedna u sopstvenom domu."

„Trebalo bi da ostanem s vama, gospojo. Rodarteovo naređenje", rekao je, vodeći računa o tome da ga drugi policajac čuje.

Ona je duvala kao da je to uznemirava i vratila pogled na policajca. „Možete li, molim vas, da pomerite auto pre nego što se kapija zatvori?"

On se brzo vratio do automobila, upalio ga i odvezao dovoljno daleko od kapije. Lora je prošla.

Grif nije počeo da diše sve dok se kapija nije automatski zatvorila za njima. Ali da je taj policajac bio iole oštrouman, proverio bi s Rodarteom da li je Lorina poseta kući odobrena. Ili će uskoro primiti poziv iz hotela da je gospođa Spikmen oteta. Grif se nadao da će samo ući i izaći pre nego što se išta desi.

„Uđi na glavni ulaz, gde nas može videti.”

Pratila je prolaz za automobile i parkirala tačno ispred kuće. Grif je izašao i prišao glavnom ulazu u veliku gospodsku kuću, pogledao unaokolo, izigravao telohranitelja u slučaju da ih posmatraju. Lora je otključala i otvorila glavni ulaz. Alarm se oglasio. Nije se ni pomerila ka tastaturi.

Grif reče: „Kuća u ulici Vindzor postaće turistička atrakcija.”

Razumela je upozorenje i ukucala šifru koja je isključila alarm.

„Svetla?”

Pritisla je prekidač koji je izgleda upalio sva svetla u kući. „Izvršno”, reče, impresioniran.

„Šta sad?”

„Sad idemo do garaže. Tačnije rečeno, u apartman Manuela Ruiza iznad garaže.”

Pogledala ga je u neverici. „Da li se ovde radi o tome?”

„O tome se radi. Kako se stiže do garaže?”

Izgledajući kao da hoće da se raspravlja, umesto toga ona se okrenula i usiljeno prešla hodnik. On ju je pratio, osećajući olakšanje što ga vodi u pravcu suprotnom od biblioteke.

Kuhinja je bila tri puta veća od kuće u kojoj je Grif odrastao.

Na udaljenom delu prostorije bila su vrata. Lora je išla ka njima. „Čekaj”, rekao je. „Ta vrata vode napolje?”

„Kroz nusprostoriju, a onda napolje.”

„Da li se spoljašnja vrata mogu videti s kapije?”

„Ne.”

Grif ju je zaobišao, otvorio vrata i video veoma korisnu prostoriju koja je zaslužila glamuroznije ime nego što je 'nusprostorija. Otvorio je spoljašnja vrata i pogledao napolje. Više nije bilo policajaca koji su patrolirali po imanju. Povukli su ih kad je Rodarte prethodno veče preselio Loru u hotel. Grif je sve to posmatrao, pa je znao.

Pa ipak, osećao se izloženo dok su on i Lora prelazili prostor za automobile između kuće i odvojene garaže. Lora je pokazala na vrata sa strane zgrade. „Do Manuelovog apartmana dolazi se kroz ta vrata i gore uza stepenice, ali nećeš ga tamo zateći.”

„Nisam ni očekivao.”

Na zidu se nalazila ploča s tastaturom pričvršćena za vrata. „Još jedna prokleta šifra?” Grif je nestrpljivo pokazao, a Lora je ukucala niz brojeva. Vrata su se otvorila uz metalni zvuk. Kliznula su ka unutra. Grif je zatvorio vrata za njima i čuo da se brava zaključala.

„Bez svetla”, rekao je, osećajući da ona ispipava zid pokušavajući da nađe prekidač. „Došla si da pokupiš stvari iz kuće, ne iz garaže. Svetla ostaju ugašena.”

Izvukao je malu baterijsku lampu iz opasača i upalio je. Snop svetla uperio je u njihove noge, ali mogao je da je vidi pod tim ambijentalnim osvetljenjem.”

„Lora. Da li stvarno ima bebe?”

3 1 .

Sudeći po izrazu na njenom licu, pitanje ju je u potpunosti iznenadilo. Nekoliko sekundi zurila je u njega, a zatim napravila blagi pokret glavom.

Osetio je kako raste pritisak unutar njenog grudnog koša. Nikada nije nešto tako iskusio, pa osećaju nije mogao da nadene ime. Bio je to čudan, pa ipak dobar osećaj. Kao uzvišeno zadovoljstvo. Kao potpuna suprotnost onome što je osećao pre neki dan u motelu kad je razmišljao o istorijatu svog života.

Pogledao je ka njenom stomaku, ali nije mogao da opazi nikakvu promenu. Naravno da još uvek nije bilo nikakve promene.

Pitao se da li je ona, kao i on, razmišljala o njihovom posljednjem zajedničkom popodnevnu, kad ju je obišao i zatvorio ulazna vrata. Kako su mogli da predvide kataklizmični uticaj koji će imati običan pokret? Zbog toga, jedan život je bio ugašen. A drugi započet.

Njegov upiljen pogled prešao je sve do njenog lica. Njihove oči su se srele i tako ostale. Ovaj topli, zatvoreni prostor u kojem su stajali iznenada je delovao malo i zagušljivo. Nije se usudio da duboko udahne, jer se plašio da će razbiti tišinu koja ih je pritiskala i vrvela od nagoveštaja.

Znao je da mora postojati nešto podesno da se kaže ženi koja u sebi nosi tvoje dete, ali proklet bio ako je znao šta je to, tako da nije ništa rekao, samo je nastavio da pilji u njene oči, dok ona na kraju nije sklonila pogled.

Dotaknuo je njenu bradu i podigao njenu glavu naspram svoje. „Biću osuđen na smrt ako ne pronađem Manuela Ruiza. Da li razumeš?”

Odmahnula je glavom, prvo polako a zatim nepopustljivo. „Ne, ne razumem. Nije moguće. Manuelo je obožavao Fostera. On ne bi...” „A ja bih?”

Odgovor je tražila u njegovim očima, zatim je napravila pokret glavom i ramenima koji je mogao značiti i da i ne. Ali čak i ako je imala i zrno sumnje, za njega je to bilo poražavajuće.

Spustio je ruku. „Ne znam zašto sam se nadao da ćeš mi poverovati kad se moj advokat nije ni potrudio da me pita da li sam ubio tvog muža ili ne. Samo je pretpostavio da jesam. E pa nisam. Manuelo je.”

„On nije mogao.”

„Bila je to bizarna nezgoda. Videvši šta je uradio, momak se prepao. Pobegao. Uplašen je, i do sada je možda na pola puta za El Salvador. Ali bez njega, ja sam gotov.”

Snop svetla baterijske lampe uperio je ka svom ručnom satu. Iz hotela su se odvezli pre dvadeset sedam minuta. Tomasa, Lejna i ostale Rodarte je do sada već naribao. Uskoro će krenuti potera.

„Ističe mi vreme.” Pokazivao je na stepenište.

Penjući se, ona reče: „Ako Manuelo beži, ovo je poslednje mesto na kojem bi bio.“

„Zvanično, nema podataka o čoveku na osnovu broja socijalnog osiguranja, koji je bio lažan, kao i teksaška vozačka dozvola s nepostojećom adresom.“

„Kako to znaš?“

„Od Rodartea. Citirali su ga u novinama.“

„Ako policija ne može da ga pronađe, kako misliš da ćeš ti moći?“ Do sada je već stigla do vrata na vrhu stepeništa. Bilo je otključano. Grif je ugasio lampu i pratio Loru u apartman.

„Gde su prozori?“

„Nema nijednog. Samo prirodna svetlost sa zadnje strane krova.“ Verujući joj da govori istinu, ponovo je upalio lampu, ali uperenu ka podu. Soba je bila prostrana i jednokrevetna, a Grif je procenio da je prekrivala polovinu garaže koja se nalazila ispod. Bila je opremljena malom kuhinjom, sa uređajima veličine pogodne za spavaonicu, i s televizorom u ormanu naspram kreveta. Kupatilo je bilo zbijeno.

Policajci su već bili preturili apartman. Fioke kredenca bile su otvorene, vrata ormana poluotvorena. S dvostrukog kreveta bila je poski- ilana krevetnina. Madrac je bio nakrivljen.

„Pridrži lampu.“ Grif joj je dodao lampu, a onda počeo da pretražuje orman u kojem je stajao TV. „Kako je Manuelo postao Fosterov pomoćnik?“

„Bio je domar u rehabilitacionom centru. Foster je tamo proveo nekoliko meseci kad je bio otpušten iz bolnice. Jednog dana, nakon naporene terapije, doživeo je respiratorni zastoj. Nije bio priključen na monitore, nije mogao da dohvati dugme za pozivanje pomoći. Manuelo se našao u blizini. Nije pozvao pomoć, nego je ušao, podigao Fostera iz kreveta i odveo ga do medicinskih sestara. Foster ga je smatrao zaslužnim za to što mu je spasao život. Mislim da je i Manuelo isto osećao prema Fosteru. Život mu se drastično poboljšao kad ga je Foster primio kod sebe.“

Fioke kredenca nisu sadržavale ništa osim nekoliko novčića, slo- mljenih naočara za sunce, grickalice za nokte, donjeg veša,

savijenih majica kratkih rukava. „Odakle ga je primio?" pitao je Grif. „Gde je živeo ranije?"

„Možda je Foster znao. Ja nikad nisam znala", odgovorila je, prateći kretanje snopa svetlosti iz lampe u njegovoj ruci. „Manuelo se pojavio ovde s malom platnenom torbom i uselio se u apartman. Foster mu je kupio novu odeću. Platno je njegovu obuku za medicinsku pomoć, kako bi naučio da se brine o paraplegičaru. Manuelo je bio odan Fosteru."

Grif je šmrknuo. „Da. Znam."

Iako je krevet očigledno već bio pretražen, opipavao je madrac i fe- dere, tražeći ispupčenja gde bi nešto moglo biti sakriveno. Pomerio je krevet od zida i gestikulirao joj da svetlo usmeri ka podu ispod kreveta. Tepih. Nema naznaka da je sečen da bi se napravio tajni džep. „Da li je imao porodicu? Prijatelje?"

„Koliko ja znam, nije. Grife, Rodarte me je sve to već pitao. Policija

traži Manuela još od one noći... noći kad je Foster umro."

„Prvi put kad sam ga video, Manuelo je odavao utisak nekoga ko može da preživi", rekao je Grif. „Foster mi je rekao da je u SAD došao peške iz El Salvadora." Mala zavesa je skrivala odvodne cevi od male kuhinjske sudopere. Razdvojio je zavesu, ali našao je samo činije i tiganje, neku tečnost za pranje sudova. Pogledao je u rernu i mikm talasnu, ali bile su prazne. Proverio je frižider, ali nije pronašao ništ.i osim nekoliko konzervi pića, začine, tri narandže.

„Peške je prošao Gvatemalu i Meksiko? To mi govori da je bio ili jako, jako siromašan, ili je bežao od nečega i nije želeo da rizikuje pu tujući javnim prevozom. Verovatno i jedno i drugo."

U kupatilu je pogledao u vodokotlić, a onda uzeo lampu od Lore i osvetlio odvod tuša.

Upitala ga je: „Kako znaš to da radiš?"

„U zatvoru se nauče neke stvari."

U ormariću za lekove iznad lavaboja nije bilo ničega osim pribora za brijanje, paste za zube, četkice za zube. Vratio se u glavnu sobu i podbočenih ruku gledao unaokolo. Plafon? Nigde

nije mogao da vidi mesto gde je Manuelo isekao deo da bi napravio skrovište.

U ormanu je bilo nekoliko pari crnih pantalona, dva para crnih cipela i crna jakna u bejzbol stilu. „Gde je platnena torba?" postavio je retoričko pitanje. „Šta?"

„Rekla si da je stigao s malom platnenom torbom u kojoj su bile lične stvari. Gde je?"

„Pretpostavljam da ju je poneo sa sobom." „Veruj mi, te noći nije zastao da bi se pakovao. Nije poneo ni svoju odeću ni stvari za ličnu higijenu. U novinama je pisalo da je gotovina nađena u njegovom apartmanu. Niko ne ostavlja novac, osim ako to ne učini svojom voljom."

„Zato Rodarte sumnja da si ti..."

„Ubio i Manuela. Znam. Ali nisam. Lora, čovek je bio histeričan. Odlepio je. Bežao je kao da ga sam đavo juri." Namrštio se zbog načina na koji ga je gledala. „Ne, nisam ja bio taj kojeg se uplašio."

Nije odgovorila na to. Umesto toga, rekla je: „Nije se spakovao, pa veruješ da je platnena torba ovde negde. Pa šta? Šta bi nam značilo da je pronađemo?"

„Možda ništa. Ali vrhunska bolnica za rehabilitaciju ne bi zaposlila domara bez imigracionih papira. Ako se Manuelo ušunjao u zemlju, neko mu je morao pomoći da nabavi falsifikovane papire da bi mogao da se zaposli. Morao je imati neku vezu. I kladim se da bi ostao u kontaktu s tom osobom u slučaju da treba brzo da beži. On bi..."

Prekinulo ga je zavijanje sirena koje su se približavale. „Sranje!" zgrabio je Lorinu ruku i povukao je kroz vrata na odmorište stepeništa. Ugasio je lampu, ali upravo u tom trenutku primetio je vrata nasuprot onih koje su vodile u Ruizov apartman. „Šta je ono?"

„Koje? Ne vidim ništa."

„Ona vrata. Kuda vode?"

„To je prilaz potkrovlju iznad druge strane garaže. Još nije završen. Foster je pričao da treba postaviti pod jednog dana, ali... Šta to radiš?"

Grif je gurnuo vrata, a vreli, ustajali vazduh jurnuo je da bi ih obavio. Grif je upalio lampu i osvetlio veliki prazan prostor. Nije imao ništa osim izolacije i greda, vodovodnih cevi i električnih vodova.

Otprilike na metar ispred njega, ventilaciona cev klima-uređaja prolezala se duž poda celom širinom potkrovlja; bila je to cev koja je prenosila hladan i topao vazduh u Manuelov apartman.

Grif je ciljao snop svetla na srebrnu cev i pronašao da počinje kod udaljenog zida ispred njih.

Sirene su bivale sve bliže i glasnije.

Pokušao je da ih ignoriše, koncentrišući se na cev, razgledajući svaki šav, svaki nabor u materijalu, gledajući...

Ispustio je tihi uzvik ushićenja kad je video zakrpu. „Evo je!"

Ne gubeći vreme razmišljajući, zakoračio je na najbližu gredu i polako se pomerao ka zakrpi. Ako bi se okliznuo, noga bi mu prošla kroz gipsanu ploču koja ne bi izdržala njegovu težinu. Jedina stvar koja ga je sprečavala da ne propadne i tresne na pod garaže nekih sedam metara ispod bila je njegova okretnost. I volja da pronade Manuela Ruiza.

Kad se našao kod zakrpe, stavio je lampu u usta, i balansirajući na jastučićima svojih stopala, nagnuo se preko praznine ka cevi.

Sirene su se ugasile. Što nije bio dobar znak.

Pocepao je traku koja je formirala zakrpu i gurnuo ruku u praznu cev. Vrhovi njegovih prstiju očešali su se o nešto, ali bilo mu je van domašaja. Lampa mu je ispala iz usta na gipsanu ploču na podu nekoliko inča ispod grede na kojoj je balansirao. Lampa se otkotrljala, van domašaja. Pustio ju je.

Hodao je postrance duž grede dok nije uspeo da uhvati predmet unutar cevi. U potkrovlju je bilo vrelo kao u rerni. Održavanje ravnoteže dok je posezao za predmetom u cevi bio je izuzetan napor. Kolena su mu vrištala. Znoj mu se slivao u oči i štipao ga. Košulja policajca bila je prokleta premala. Stezala ga je u ramenima, što je ograničavalo pružanje ruku. Naprezao se i cepao šavove na ramenima, ali time je mogao dalje da ispruži ruke.

Konačno je stavio dva prsta na predmet, napravio sponu i izvukao ga dovoljno blizu da bi ga čvrsto uhvatio. Jako ga je trgnuo, cepajući sloj cevi dok ga je izvlačio. Bila je to crna platnena torba.

Brzo je ustao i, veštim koracima jednog hodača po žici, vratio se do vrata i odmarališta na stepeništu. „Imam je!“ Ali govorio je u praznu tamu. Lora je nestala.

32.

Kuća je i dalje bila osvetljena, svetla su bila upaljena u svakoj sobi.

Kroz prozore, na kojima su zavese bile razvučene, Lora je mogla

da vidi uniformisane policajce kako pretražuju sobe, tražeći nju i Grifa.

Bila je na pola puta kroz prostor za automobile kad ju je neko otpozadi uhvatio za lakat. „Ovuda“, rekao je Grif.

Pokušala je da otrese njegove ruke, ali njegov stisak bio je čvrst i morala je da trči da bi držala korak s njim. „Grife, ovo je ludost. Predaj se. Razgovaraj s Rodarteom. Reci mu ono što si meni rekao za Manuela.“

Do sada su već bili daleko od garaže, van vidnog polja kuće, daleko od baštenskog osvetljenja, i trčali su kroz mrak kao muve bez glave. Otišli su oko jezerceta a onda se spustili niz prirodni nasip. Izgubila je tlo pod nogama i pala bi da je on nije čvrsto držao. Spoticala se za njim.

Teren je postao ravan kod zida imanja. Iz daljine nije delovao tako visoko. Sada je njegovih dvanaest stopa izgledalo užasno visoko. Vinova loza i žbunje, koji su ga pokrivali, bili su gusti ali lepo održavani. Sasvim nepodesno, kod uvrnutog korena

vistarije pune lišća, koja je potpuno prekrivala jedan deo zida, uspravno je stajala konzerva hladnog pića.

„Grife!“ Snažno je povukla njegovu ruku.

Okrenuo se ka njoj. „Slušaj i veruj, Lora. Rodarte je ubeđen u to da sam ja ubio Bila Bendija pre pet godina. Sada je uveren u to da sam ubio tvog muža. Ako se predam, biću u milosti zakonodavnog sistema u koji više nemam poverenja. Naročito otkad Rodarte radi na ovom slučaju.“

„Onda se predaj nekom drugom.“

Tvrdoglavo je odmahnuo glavom. „Ne dok ne budem mogao da povedem Manuela Ruiza sa sobom, spremnog i voljnog da potvrdi moju priču. Moram ga pronaći.“

„Dobro, mogu to da razumem“, rekla je, bez daha zbog trčanja. „Ali pusti me da se vratim. Pusti me da ispričam tvoju stranu priče i objasnim zašto nisi voljan da se predaš.“

„Ne.“

„Ako ja kažem...“

„Zašto te je Rodarte držao pod ključem?“

„Da me zaštiti od tebe.“

„Tačno. Ako bi me saterali u ćošak, imao bih čime da pregovaram dokle god imam tebe kao taoca.“

„Ne bi me povredio.“

» Ti to znaš. Rodarte ne zna. A sada kreći.“ Vukao ju je napred, prema vistariji.

„Da li očekuješ od mene da se popnem?“

„Ne moraš.“ Još uvek je držeći jednom rukom, drugom je raščistio izdanke vinove loze, otkrivajući metalnu rešetku u temelju zida. Gurnuo ju je sa strane vrhom cipele. „Odvod“, rekao je.

„Kako si to našao?“

„Gledajući.“ Stavio je ruku na njeno rame, terajući je da se spusti. „Puzi. Ja sam odmah iza tebe.“

Ležeći na stomaku, koprcala se kroz otvor. Zemlja je bila vlažna, ali zbog promaje nije bilo blatnjavo. Zid je bio otprilike trideset centimetara debeo. S druge strane bio je zeleni pojas od dvadeset hektara koji je služio kao tampon zona između elitnih

privatnih poseda, kao što je posed Spikmenovih, i trgovačkog okruga na udaljenom kraju.

Pre nego što je ustala, Grif je već bio gurnuo platnenu torbu kroz otvor. Njegova ramena su jedva prošla, i on je iskočio na drugu stranu. Uzevši je za ruku, vodio ju je preko neravnog i kamenitog korita pritoke. Sada je bilo suvo, ali kad padne kiša, bujica vode sa Spikmenovog imanja tuda otiče kroz rešetku, kroz koju su oni sada pobjegli.

Kad su prešli korito pritoke, Grif je potrčao kroz zeleni pojas. Ali kad su se približili bulevaru na udaljenoj strani, usporio je tempo na hodanje. Duž široke ulice nalazili su se butici i dva popularna restorana. Radnje su bile zatvorene, ali u restoranima je bila gužva za večeru.

Zastavši u senci parka, pustio je njenu ruku dovoljno dugo da bi skinuo košulju, i ostao u beloj majici kratkih rukava. Sklonio je pištolj iz futrole policajca, potom je bacio opasač, košulju, kapu i konzervu hladnog pića u najbližu kantu za smeće. Pištolj je ubacio u platnenu torbu Manuela Ruiza i zatvorio cibzar.

Uzevši je opet za ruku, čekao je da se saobraćaj proredi, a zatim prešao preko podeljene ulice. Nije trčao, jer bi to privuklo pažnju, nego je brzo hodao prema parkingu indijskog restorana. Sproveo ih je kroz redove automobila dok nisu stigli do zadnje strane parkinga, gde je bilo mračno.

Izvukao je ključ iz džepa pantalona i otključao automobil. Otvorio je vrata sa suvozačke strane i pokazao joj da uđe. On je otišao okolo i seo za volan, zatvorio vrata i bacio platnenu torbu na zadnje sedište. Svetlo je postajalo sve bleđe, a potom se ugasilo i ostavilo ih u mraku.

Sedeli su u tišini ne pomerajući se, trudeći se da povrate dah.

Sve dok se nisu zaustavili, Lora nije uvidela koliko je bila bez daha, kalco joj je srce brzo kucalo koliko od adrenalina toliko i od fizičke iscrpljenosti. Dlanovi njenih šaka bili su prljavi. Prednji deo trenerke imao je na sebi trake rastresite zemlje.

„Zao mi je zbog toga“, rekao je, kad je primetio njene dlanove.

„I ja sam begunac. Ne brine me malo prljavštine.“

„Ti nisi begunac, ja sam. Ti si moj talac, zapamti.“

Zalosno se osmehnula. „Pitao si zašto me je Rodarte držao pod bravom? Tvrdio je da je to zbog moje bezbednosti."

„Ali?"

„Plašio se da ću ti pomoći da pobješ." Njegov upiljeni pogled ostao je postojan, ali ona je mogla da pročita u tome nepostavljeno pitanje. „Nikada nije to rekao, ali ja sam osetila da me je zbog toga smestio u hotel, sa obezbeđenjem. I pretpostavljam da sam ti pomogla da pobješ, zar ne?"

„Da li to znači da veruješ u moju nevinost?"

Pre nego što je stigla da odgovori, čulo se zavijanje policijskog automobila niz bulevar, sa svetlima kao na ludačkom kaleidoskopu. Grif je upalio auto. Cereći se, reče: „Gadan komšiluk. Bolje da pređemo u neki sigurniji."

Morao je da sačeka da prođe još jedan policijski auto koji se bučno približavao, pre nego što je izveo auto na ulicu. „Odbijaš ih", primetila je.

„Ništa tako hrabro. Neće tražiti ovaj auto."

„Čiji je?"

Vozio je, bez reči.

„Poseta kući tvog advokata postala je vest."

„Da, video sam. Mediji su zaboravili da spomenu kakav je kućkin sin, nimalo dostojan poverenja, taj moj *bivši* advokat."

„Rekao je da je time što te je prijavio pokušavao da ti pomogne."

„Sere. Pokušavao je da zaštiti svoje sopstveno dupe."

„Satima su te tražili."

„Imao sam sreće."

„Kako si pobjegao?"

Uputio joj je iskrivljen kez. „Nije bilo lako. jednom, kad budeš imala dosta vremena, možda ću ti ispričati sve avanture koje sam te noći doživio."

Gledala je njegovu odeću. „Policija je tražila čoveka u šorcu i patikama."

„Koji su se jedva držali zajedno do svanuća sledećeg dana. Putovao sam bez prtljaga, ali na sreću, pre nego što sam otišao u Tarnerovu kuću, stavio sam nešto novca u čarapu. Upotrebio sam ga sledećeg dana da bi na buvljoj pijaci kupio odeću." Bacio

je pogled na majicu kratkih rukava i radne pantalone. „Izbor je bio ograničen. Siguran sam da je nešto od robe ukradeno, pa niko nije postavljao pitanja kupcu koji je izgledao kao da je bio zamočen u zagađenu reku a onda protrčao kroz sekač."

„Da li su te prepoznali?"

„Sumnjam. Pijaca privlači špansko stanovništvo. Oni prate fudbal, ali ne američki. Trudio sam se da budem neupadljiv."

Njene oči prešle su na njegovu plavu kosu. „To sigurno nije bilo lako."

„Pogotovo nije kad sam počeo da se raspitujem za Manuela Ruiza, tražeći nekoga ko ga poznaje. Ta pitanja su više izazivala sumnju nego moj odrpani izgled. Nisam dugo ostao."

„Gde si se krio?"

Nije odgovorio.

„Nećeš mi reći, zar ne?"

„Što manje znaš, bolje za tebe. Rodarte te ne može optužiti da si bila saučesnik. Ti si moj talac. Kapiraš?"

„Kapiram. Mislim da Rodarte neće biti uveren. Kad se predstavio, odmah sam prepoznala njegovo ime. Ranije, kad si me upozorio na njega, nisi mi rekao da je policajac. Zvučalo je kao da je kriminalac. Rekao si da je prebio tvog prijatelja."

„Jeste. I izvršio sodomiju nad njom. Upropastio joj lice. Razbio..."

„Ženu?"

„Da, Rodarte ju je skoro ubio."

Lora je ranije pretpostavljala da je Grif govorio o prijatelju muškog pola. Saznanje da je Rodarte napao ženu ispunilo ju je osećajem odvratnosti i straha. „Napao ju je zbog tebe?"

„Zato što nije htela da mu da informacije."

„Kakve informacije?"

„O mojoj prošlosti i sadašnjim poslovima. Nije ništa znala, ali nije joj donelo ništa dobro što je to rekla Rodarteu."

„On je sigurno mislio da ona nešto zna. Da li ti je ona bliska prijateljica?"

„Pretpostavljam da bi se to moglo nazvati prijateljstvom. U stvari, ja sam njena mušterija. Ona je prostitutka."

Ta informacija ju je zapanjila. Da li je on koristio sto hiljada dolara koje su mu ona i Foster platili da bi kupio usluge jedne prostitutke? Naravno da je novac bio njegov i da je mogao da ga troši kako je on hteo; radi se o tome da ona nikad nije znala nikoga ko je priznao da posećuje prostitutke. Možda joj je zato bilo tako iznenađujuće to što je on imao tako prozaičan stav.

Radoznalost ju je pritiskala. „Kako se zove?”

„Marša. Ona nije ulična kurva. Ima stan. Čista je, elegantna, veoma skupa, prelepa. Ili je bila. Prošli su meseci od napada, a ona se još uvek oporavlja, podvrgava se nizu rekonstruktivnih operacija na licu. Ne želi da priča o drugim stvarima. Rodarte ima značku, ali koristi je kao propusnicu da bi povređivao ljude i izvukao se.” Bacio je pogled na nju. „Ti si bila s njim. Da li te je ikad dodirnuo?”

„Sinoć mi je pomazio ruku. Naježila sam se. Mislim da je to znao, i da je zato to i uradio. Iza svega što je rekao krio se seksualni nagoveštaj.”

Grifovi dugački prsti savijali su se i grčili oko volana kao da su se pripremali da ga iščupaju s vozačke table. „Bilo je samo pitanje vremena kad će tebe povrediti. Što je bio još jedan razlog zašto sam hteo da te izvučem odande. Šta god da ti je uradio, on bi smatrao da si to zaslužila zbog ljubavne veze koju si imala sa mnom.”

Setila se kako joj je Rodarte prišao otpozadi, obećavajući insinuirajućim šapatom da će biti njen zaštitnik - ili ne - kad njena veza s Grifom bude bila izložena javnosti. Grif ju je možda stvarno spasao. Ali bilo je još mnogo toga za šta je trebalo da odgovara. „Znači, imao si auto, skrovište, i pratio si Rodartea.”

„Ti si bila moja veza s Manuelom. Znao sam da ćeš biti od značaja za njegovo pronalaženje. Ali isto tako, znao sam da će te Rodarte držati na oku očekujući da se ja pre ili kasnije pojavim.

„Juče uveče, nakon sahrane i prijema, parkirao sam na Preston roudu, blizu mesta gde sam večeras ostavio auto. Kada sam video karavan policijskih automobila kako dolaze iz pravca imanja, uključio sam se u saobraćaj. Tako da sam ja, u stvari, bio ispred tvoje policijske pratnje. Usporio sam, pustio vas da prođete, a onda vas pratio do hotela.”

„Kako si došao do broja sobe?"

„I to sam shvatio. Kad sam se juče pojavio tamo, imao sam nanosekundu da pogledam niz hodnik i vidim koja vrata je čuvao policajac pre nego što sam bacio gomilu praznih kutija na njegovog drugara.

„Bilo kako bilo, sinoć, kad sam saznao gde ćeš biti, vratio sam se na imanje pokušavajući da nađem način da udem. Čuvar nikad nije napuštao glavnu kapiju, ali oni koji su patrolirali bili su povučeni. Nije bilo potrebe za njima kad ti više nisi bila tamo.

„Znao sam da je park iza imanja jedini mogući pristup. Prečešljao sam svalci inč te strane zida, praktično na rukama i kolenima. I to u mraku. Tražio sam kapiju sa zadnje strane. Nešto. Trebali su mi sati da bih našao rešetku. Olabavio sam je i puzao kroz nju."

„I ostavio tamo onu konzervu hladnog pića da bi mogao da je nađeš sa unutrašnje strane."

„U žurbi. U slučaju da me panduri gone. Ostatak, manje više, znaš." Nakon jedne sekunde, rekao je: „Osim ovoga."

Skrenuo je na parking prostor bioskopa pod vedrim nebom i našao slobodno mesto između Lombija i Garfielda, koji je šapama bio prilepljen za zadnje staklo, i pik-apa s gumama višim od njihovog automobila.

Ugasio je motor i okrenuo se prema njoj. „One noći kad sam izašao iz zatvora, očajnički sam želeo nešto da povalim. Otišao sam kod Marše. Samo taj jedan put. Od onda, nije bilo nikog drugog."

Udahnula je, zadržala dah nekoliko sekundi i izdahnula. „Pitala sam se."

„Zašto me nisi pitala?"

„Nisam imala prava."

Iznenada se pomerio, pružajući ruke preko prostora koji ih je razdvajao. Savio je šake oko njenog vrata i privukao je k sebi. Strasno ju je poljubio, čvrsto pritiskajući svoje usne o njene, stavljajući jezik duboko u njena usta. Onda ju je isto tako iznenadno odgurnuo kao što ju je i zgrabio.

Promuklo reče: „Imala si prava."

Pustio joj je vrat i vratio se na svoje mesto za volanom. Nekoliko trenutaka sedeli su u tišini, i jedino što se čulo bili su tihi zvuci automobilskih motora koji su počinjali da se hlade.

Na kraju se okrenuo ka njoj. „On je zvao mene. Foster. Onog dana kad je trudnoća bila potvrđena. Pozvao me je u vašu kuću sledeće veče da bi mi zahvalio i lično mi dao novac. Da li znala za to?"

„Ne."

„Isto tako je rekao da je smislio kako da budem plaćen ako vas oboje nadživim. Sećaš se te začkoljice?"

Klimnula je glavom.

„Kazao je da je našao rešenje. Upotrebio je to i obećanje od pola miliona dolara da bi me doveo tamo. I dok sam bio tamo, Manuelo je pokušao da me ubije."

„Šta?"

„Čula si me."

„Zašto?"

„Zato što mu je Foster to naredio."

Udaljila se od njega dok nije dodirnula putnička vrata. „Lažeš!"

„Ne, ne lažem. I ti znaš, Lora, da ne lažem, ili bi se više branila pre nego što si sa mnom napustila hotel. Ti nisi slab protivnik i nisi kukavica. Da si htela da pobegneš od mene, vrištala bi krvavo ubistvo na svakom koraku, jer, kao što si rekla, znaš da ne bih bio u stanju da te povredim. Želiš da čuješ istinu, šta se tamo dogodilo. U svakom slučaju, slušaćeš."

Napravio je pauzu da uzme vazduha i organizuje svoje misli. A i da bi video da li će, nakon svega, ona otvoriti vrata kola i istrčati vrišteći po parkingu. Nije to uradila, pa je on počeo.

„Tokom nekoliko poslednjih dana, provodio sam cele dane i veliki deo noći razmišljajući. *Razmišljajući*. I prisećajući se. U svojoj glavi ponovo sam proživio svaku reč, svaki sitan detalj, od prvog sastanka do onih poslednjih groznih trenutaka Fosterovog života, i sada uviđam kako je dobro isplanirao. Bio je to zapovednički plan.

„Čak mi je palo na pamet da je lagao kad me je nazvao da mi kaže da si trudna. Nisam to od tebe čuo. Mislim da je možda to

bio najsočniji deo mamca za zamku koju mi je postavio. Zato sam te ranije pitao da li si stvarno trudna."

„Potvrđeno je dan pre nego što je umro."

„Znači, toliko je bilo tačno. Kad je Foster saznao da će dobiti dete i naslednika, nije gubio vreme i odmah je počeo da mi smešta kako bih bio ućutkan za sva vremena. Samo što se njegov plan rđavo završio i, umesto toga, on je mrtav."

„Kako? Kako, Grife? Šta se desilo kad si stigao u kuću?"

„Manuelo me je pustio unutra kao i ranije. Usuo mi je piće, zatim ostavio mene i Fostera same u biblioteci, iza zatvorenih vrata. Nazdravljali smo našem uspehu. Počeo je da priča... pa, budalaštine. O tome kako ste vas dvoje oduševljeni zbog trudnoće."

„To nije bila budalaština."

„Da, ali... ali bio je način na koji je on to govorio. Imao je tremu, ili se pretvarao. Rekao mi je da nikad nisi izgledala tako lepo kao kad si mu saopštila: 'Mi ćemo imati bebu', i kako je značajna ta reč *mi* bila čoveku u njegovom stanju.

„Rekao mi je da su ti grudi osetljive, da ne dozvoljavaš da ih dodiruje i kako bi ti bilo neprijatno da saznaš da mi je on to rekao. Pričao je o bebi. Pitao me da li mogu da pogodim šta će biti? Da li sam razmišljao o tome šta bi moglo biti dok smo pravili bebu? Podsetio me je da ću morati u novinama da pročitam da li je dečak ili devojčica. Neću znati ime deteta dok ne pročitam o tome."

Grif se gorko nasmejao. „Kad se osvrnem na to, vidim da me je provocirao. Govorio je stvari za koje je znao da će me razbesneti. U tom trenutku, samo sam hteo da prekine da priča o tebi i bebi. Nisam želeo da slušam o tome kako ćete vas troje biti mala srećna porodica."

Značajno ju je pogledao, pitajući se da li bi mogla da pročita između redova. Pretpostavio je da će moći. Spustila je pogled na svoje šake, koje su bile čvrsto stisnute u njenom krilu.

„Pokazao mi je novac kojim je hteo da me isplati. Videvši to, bilo mi je zlo. Mučnina u stomaku, smučio sam se samom sebi. Marša tvrdi da se nikad ne oseća kao kurva, ali kad sam pogledao u tu kutiju s novcem, ja sam se tako osećao. Naš dogovor nije bio

protivzakonit, ali ja sam se osećao više krivim uzevši Fosterov novac nego kad sam uzeo dva miliona od Viste, i to je božja istina, Lora.

„Nisam čak želeo ni da ga dodirnem, i on je to osetio. Rekao je da je iznenađen time što se ustežem. Ja sam promrmeljao neki izgovor. Onda je on počeo da se smeje i rekao: 'O bože, pa ti ne želiš da se to završi, zar ne?'"

Lora ga je oštro pogledala. „Šta?"

„Nešto tako. Počeo je da mi se ruga što sam razvio ukus za tebe kao i za kockanje. Rekao je da mora da sam stvarno uživao dok sam te 'obrađivao', i to je citat. Imao je taj osmeh naslađivanja tuđom nesrećom. Samo razmišljanje o tome ponovo me razdražuje."

Rizikujući da će baciti sumnju na svoju nevinost, obuzdao je svoj bes i držao se činjenica. „Nazvao sam ga bolesnim drkadžijom. Nije hteo da učuti i stalno je ponavljao: 'Jadni Grif'.

„Ruganje me je iritiralo, Lora. Priznajem. Osećao sam da sam počeo da gubim kontrolu nad sobom. Invalidska kolica ili ne, hteo sam da ga nokautiram. Tako sam žarko to želeo, da sam morao da se udaljim. Kad sam to uradio, pogledao sam u ploču radnog stola. Kunem ti se bogom da nisam video nožić za otvaranje pisama. Ili, i ako sam ga video, nisam obratio pažnju. Ono što sam primetio bilo je parče papira na kojem je rukopis delovao službeno.

„Foster je tada popustio. Prestao je s tom odvratnom pesmicom. Ne znam da li je osetio koliko sam bio blizu da ga nokautiram preko sobe, ili je video šta mi je privuklo pažnju. Ali u svakom slučaju, rekao je:

"O, zato si ovde, zar ne? To je moj predlog šta bi trebalo da se desi ak<> i Lora i ja umremo pre tebe. Pročitaj'

„U tom trenutku, samo sam hteo da završim naš posao i odem što dalje pre nego što uradim nešto zbog čega ću se kajati. Tako sam podi gao list papira i počeo da čitam. Ili bar pokušao."

„To je bilo lupetanje."

Iznenađen, reče: „Videla si?"

„Rodarte mi je dao, pitao me da li znam šta znači."

„Dobro, znači znaš da je to bila smicalica. Sunuo sam jak burbon. I dalje su me činile besnim stvari koje je rekao. Mislio sam da zbog toga ne razumem šta čitam. Vratio sam se na početak i ponovo počeo da čitam. I tada sam osetio kretanje iza sebe."

„Iza tebe?"

„Manuelo. Nisam čuo kad se vratio. Foster je verovatno govorio onaj deo 'jadni Grif' pa nisam čuo. Na vreme sam ugledao Manuela."

Refleksi, izbrušeni dugogodišnjim izbegavanjima teklova, dali su svoj doprinos. Pomerio se u stranu samo za delić stope, ali dovoljno da bi neutralizovao Manuelov zamah ka njemu.

„Nažalost, njegovi refleksi bili su isto tako brzi kao i moji, i on je bio u stanju da obavije ruke oko mene, jednu oko vrata, a drugu oko rebra. Znaš kako je on žilav i jak."

Ona je klimnula glavom.

„Počeo je da me steže. Kao piton." Grif se setio kako se borio, grebao Manuelove ruke. Noktima je razderao Manuelovu kožu, ali ništa više od toga nije postigao. Za tako niskog čoveka, posedovao je zadivljujuću snagu. Njegovi mišići bili su naviknuti na to da rasporede pritisak svuda gde je poželjan, i da to čine uz apsolutnu kontrolu.

Bili su uvučeni u mrtvačko kolo, kretali se unaokolo, prevrtali stočić, rušili predmete na pod, lomili lampu. „Đavolski sam se trudio da prekinem njegov zahvat oko vrata", nastavio je Grif, „makar na mili- sekundu, taman dovoljno da uzmem vazduh. Ništa mi nije uspevalo.

„Ubrzo sam osetio da gubim snagu. Crne tačke pojavile su mi se pred očima. Na fudbalskom terenu dešavalo mi se da mi isteraju vazduh zbog čega sam gubio svest, pa sam prepoznao znake i znao šta me čeka. Ali još uvek sam mogao da vidim Fostera kako sedi u kolicima, udara rukohvat u nizu od tri, mrmljajući 'uradi to, uradi to, uradi to' lakode u nizu od tri."

Lora je pritisla vrhove prstiju preko usta.

„Da li mi veruješ, ili samo trošim vazduh?" pitao je.

„Nastavi."

„Neće ti se svideti ono što ću sada reći. Bio sam na ivici da se onesvestim kad sam shvatio ono što mislim da sam znao od trenutka kad sam ga upoznao. On je bio ludak."

„Nemoj..."

„Ne, Lora. Čućeš ovo. On je bio lud. Barem u neku ruku. Koji bi čovek pri zdravoj pameti, oženjen tobom, tražio od drugog muškarca da ima seks s tobom? Platilo mu. Iz *bilo kojeg* razloga."

Nije odgovorila, a Grif nije ni očekivao. „Sada sam uveren u to da je sve vreme nameravao da me se reši." Mogla je da protestuje, ali on je progovorio pre nego što je stigla to da uradi. „Razmisli o tome. Bio je fanatičan što se tiče držanja našeg dogovora u tajnosti. Da bi to bilo zagarantovano, morao sam da umrem. Ostaviti me u životu bilo je aljkavo. Za kompulzivnog čistunca, ja sam bio neprihvatljivi nabor na krpi za sudove, kapljica vode na granitnoj ploči. Insistirao je na savršenstvu, a da bi njegov plan bio savršen, morao sam da budem eliminisan." Zastao je, a zatim rekao: „Njega sam mogao da razumem. Ali čudio sam se tebi."

„Meni?"

„Da li si ti bila umešana, Lora? Da li je to bio i tvoj plan?"

„Neću te udostojiti odgovora."

„Zašto si tog dana išla u Ostin?"

Slušao je dolc je ona objašnjavala okolnosti. „Šta god se desilo te noći, ja nisam bila deo toga", vatreno je rekla. „Nisam ni znala da si bio u kući dok mi Rodarte nije rekao da su tvoji otisci na oružju kojim je izvršeno ubistvo."

Prešao je šakom preko lica. „Nisam mislio da bi kovala plan za moje ubistvo, ali kad su mi se lampice u mozgu gasile, to pitanje mi je proletelo kroz glavu. Zar nije bilo zgodno to što si bila u Ostinu da ne bi bila svedok mog ubistva?"

„Zaista si to pomislio?"

„Neobjašnjivo je kako jasno vidiš stvari kad misliš da ćeš umreti. Odbila si da razgovaraš sa mnom nakon našeg poslednjeg zajedničkog poslepodneva."

„Znaš zašto nisam, zašto *nisam mogla* da razgovaram s tobom, Grife."

„Krivica."

„Da."

„Možda je jedini način da se rešiš osećaja krivice bio da se rešiš mene."

Pogledala ga je, nepokolebljivim čvrstim pogledom.

On je uzdahnuo. „Okej, znam da nije tačno. Ali to mi je proletelo kroz glavu. Tada, baš pre nego što ću izgubiti svest, još gora misao mi je pala na pamet. I ti si bila deo Fosterove tajne."

Pogledala ga je, ne reagujući nekoliko sekundi, potom je ustuknula.

„Šta pričaš?"

„Posle rađanja deteta, šta bi bilo ako bi on odlučio da si i ti pretnja njegovoj tajni?"

„Foster me je voleo. Znam to. On me je obožavao."

„Ne sumnjam u to, Lora. Ali njegovo telo nije bilo tako nastrano kao njegov um. Šta ako bi počeo na tebe da gleda kao na manu svog savršenog plana? Ako bi tebe uklonio, on bi bio jedini na kugli zemaljskoj koji bi znao istinu o roditeljima njegovog naslednika. Ti bi bila živa pretnja, i kao takva, morala bi da nestaneš."

„Ne bi on nikada!"

„Možda", Grif je rekao, ali nije bio ubeđen. „Strah da bi to učinio spasao mi je život. Dao mi je obnovljenu snagu. Počeo sam da se borim s tim salvadorskim kućkinim sinom kao s nečim što je upravo došlo iz pakla. Ritao sam se. Šutirao. Grebao. Čak sam pokušao i da ga ugrizem.

„Ali trebao mi je kiseonik. Moja koordinacija nije bila ni za šta. Jedva sam mogao da razmišljam. Sve što sam uspeo bilo je da iskoristim svoje rezerve. Tada sam shvatio da je jedini način da preživim bio taj da se pretvaram da sam podlegao. Omlitavio sam.

„Dobro, dobro, dobro", čuo sam Fostera kako govori. Manuelo me je pustio. Imao sam dovoljno pameti da na tepih padnem na lice da bih mogao da sakrijem da dišem. Foster je rekao: 'Muj bjen, Manuelo. Muj bjen. Muj bjen.'

„Mogao sam da čujem kako Manuelo teško diše. Stajao je blizu mene. Delimično sam otvorio jedno oko i video njegovu desnu cipelu

nekoliko inča od moje glave. Zgrabio sam ga za članak i trgnuo njegovu nogu. Gravitacija je uradila teži deo posla."

Manuelo je pao svom težinom, na leđa. Grif se bacio na njega i zabio pesnicu u čovekov nos. Osetio je kako je hrskavica popustila pod udarcem, i osetio je krv na svojim zglobovima- Ali Manuelo nije bio onesposobljen. Stavio je svoj dlan ispod Grifove brade i gurnuo ga takvom jačinom da je mogao da mu slomi vrat da Grif nije na vreme okrenuo glavu.

Manuelo je iskoristio taj momenat da zbaci Grifa sa sebe. Skočio je na noge sa okretnošću jedne mačke i petom šutnuo jednu stranu Grifove glave. Grif je viknuo kako se bol širio njegovom lobanjom. Osetio je nalet mučnine u grlu, ali progutao ju je dok se teturao da stane na noge.

Uspeo je da stoji, ali nestabilno. Soba se vrtela. Da bi odagnao gubitak svesti koji mu je pretio, brzo je trepnuo i fokusirao se na Manuela. Prazan osmeh ovog čoveka bio je zamenjen režanjem.

„U rucije imao nož za otvaranje pisama", Grif je rekao Lori. „Foster je govorio: 'Bez krvi, bez krvi, bez krvi.' Ali mislim da ga Manuelo nije čuo. Nešto nije čuo, za nešto nije mario. Bort>a je postala stvar sopstvene časti. Bilo mu je naređeno da me ubije. P^a bi sačuvao obraz, to je i nameravao da uradi."

Lorine oči bile su širom otvorene. Nekoliko minuta nije ni mrdnula, niti progovorila.

„Kad je Manuelo skočio, ja sam se sklonio." Grif se oslanjao na svoj osećaj za vreme. Ovaj urođeni talenat omogućavao mu je da dodaje loptu s preciznošću koja se suprotstavljala zakonima fizike samo delić sekunde pre nego što će biti oboren na zemlju. Čekao je da se Manuelo pokrene, a onda se sagnuo, pao na pod i otkotrljao se. „Manuelo nije mogao da zaustavi taj impuls. Njegov težak pad zaustavio se na Fosterovim kolicima."

„A nož za pisma..."

„Da." Bio je do balčaka zariven u Spikmenc'v vrat. „Kad se Manuelo uzverao i video šta je uradio, vrisnuo je. Dokle god sam živ, neću zaboraviti taj zvuk." Još jedan zvuk Grif neće nikad

zaboraviti, a to je zvuk krkljanja koji je dopirao iz Spikmenovih
tfsta, koja su se otvarala i zatvarala kao kod umiruće ribe. Ali
Lora nijć morala da zna jezive detalje o tome kako je njen muž
patio pre nego što je umro.

„Bila je to užasna nesreća", rekao joj je sada. „ Ali Rodarteu to
izgleda kao čin ljubomornog napuštenog ljubavnika."

Dugo su sedeli u tišini. Konačno je Lora duboko uzdahnula,
kao da se probudila iz čvrstog sna ili ružnih snova. „U pravu si.
Rodarteu to tako izgleda."

„Kako *tebi* izgleda?"

33.

Nakon nekoliko minuta tišine, Grif reče: „Moraš mi verovati,
barem malo, ili ne bi bila u ovom automobilu."

Lora je prošla prstima kroz kosu. Pokušavala je da nađe reči koje
bi prenele sumnje nagomilane u njenoj glavi, jer nije htela da
zvuči kao da nije odana mužu kojeg je upravo sahranila. Nije
bila sigurna da je to moguće.

„Foster je bio presrećan zbog bebe", počela je, „ali molila sam
ga da ne objavljuje dok ne potvrdimo trudnoću."

„On je nazvao odmah pošto si dobila rezultate testa krvi."

„Te večeri je priznao da je pričao s tobom. Izvinio se što nije
čekao da i ja budem prisutna kad te je zvao, ali nije mogao da
izdrži da ne saopšti dobre vesti. Rekao je da si nam pozeleo
sreću, ali da si uglavnom bio zainteresovan koliko brzo možeš da
dobiješ svoj novac."

„To je laž. Ja..."

Podigla je ruku. „Pusti me da ispričam iz svoje perspektive.
Posle možeš opovrgnuti." On je klimnuo glavom. „Foster i ja
smo te noći slavili. Rekao je gospođi Dobins da nam spremi
specijalnu večeru. Naterao me je da pojedem i drugu porciju
krompira, podsećajući me da jedem za dvoje. Nije me puštao iz

vida. Terao me je da koristim njegov lift umesto da se penjem na sprat. Rekao je da su stepenice opasne, da bih mogla da padnem. Rekla sam mu da ću poludeti ako će se on tako ponašati narednih devet meseci. Ali uživala sam u njegovom raspoloženju. Zapravo smo se smejali njegovoj preteranoj zaštiti.

„Kad ga je Manuelo spremio za spavanje, otišla sam kod njega. Zagrlio me je i rekao da me voli, i da je uzbuđen zbog bebe. Takve stvari." Obrazi su joj se upalili od zbunjenosti. „Bio je veoma nežan i pažljiv, srdačniji nego prethodnih meseci. Ostala sam s njim dok nije zaspao." Veoma je bila svesna Grifove potpune mirnoće, njegovog nepokolebljivog pogleda.

„Zbog takvog ponašanje te noći, nisam mogla da razumem njegovo insistiranje da idem u Ostin sledeće jutro. Bio je to nepotreban put. Nadzornik je mogao da reši taj incident, i trebalo je. Za njega je bila uvreda to što me je Foster poslao da nadgledam. To nije bio njegov uobičajeni stil upravljanja. Nije imalo nikakvog smisla slati me tamo."

„Meni ima smisla."

Nevoljno je klimnula glavom. „Do podneva smo rešili problem u Ostinu. Nisam mogla da se vratim ranijim letom u Dalas, i bez konsultovanja, Foster me je obavezao da večeram s nekim od ključnih ljudi u kancelariji u Ostinu. Obrok se odužio u nedogled. Jedva sam stigla na vreme na aerodrom za let u devet sati, poslednji te noći."

„On nije želeo da se vratiš ranije. Hteo je da te skloni. Dok se ti ne bi vratila, ja bih već bio mrtav."

„Još uvek ne mogu da poverujem u to, Grife. Jednostavno ne mogu. Uprkos tvom mišljenju, on nije bio ludak. Priznajem da je sve više postajao opsesivan, obavljajući stvari u nizu od tri. Čistoća. Da li si primetio bočice sredstva za dezinfekciju ruku?"

„Svuda."

„Ništa nije smelo biti zaprljano, ništa van svog mesta, ništa prepušteno slučaju. Meni je nezamislivo da bi naredio Manuelu da te ubije golim rukama."

„Nije želeo da moja krv curi na njegov neprocenjivi tepih."

Presekla ga je pogledom. „Znaš na šta mislim. Kako je planirao da se izvuče iz toga?"

„Tvrдио bi da sam uleteo u zamak i pokušao da ga ubijem."

„Zbog čega?"

„Zbog tebe. Rekao bi da mu je Manuelo spasao život kad sam ga napao u naletu ljubomore."

„Ali Foster nije poznaо Rodartea. Sigurno nije znao da je ovaj otkrio kuću u ulici Vindzor i zaključio da imamo ljubavnu vezu. Da si, umesto toga, ti bio ubijen, koji bi motiv Foster dao isledniku..."

„Rodarte bi se đavolski potrudio da slučaj bude njemu dodeljen. Obećao je da će biti svedok mog samouništenja."

„Pa koji bi onda razlog Foster njemu naveo za tvoj pokušaj napada na njegov život?"

Grif je razmišljao o tome. „Novac. Otišao sam na imanje i tražio još."

„Foster ne bi nikome rekao za naš dogovor s tobom, pogotovo ne bi nekom tako ljigavom kao što je Rodarte."

„Možda bi mu rekao da mi je ponudio posao reklamiranja, a onda se predomislio i povukao ponudu."

„Uverljivo, pretpostavljam."

„Poznaјуći Rodartea, siguran sam da bi na kraju izvukao keca iz rukava i objavio vest jednom rogonji da ja provodim poslepodneva s nje- govom ženom. Naravno, Foster bi ga pustio da misli da sam postupio iz ljubomore. Zbog naše tajne veze, on bi ispao žrtva, a ja verovatni ubica."

Lora je prećutno priznala da zvuči logično, ali još nije bila spremna da to u potpunosti prihvati. „Zašto bi Foster imao taj lažni dokument? I kutiju s novcem? Kako bi ih objasnio?"

„Da me je Manuelo ubio", rekao je, „oni ne bi bili tamo. Foster nije očekivao da iko drugi osim mene vidi to."

To se nije moglo osporiti. „U redu, vidim kako je Rodarteu mogao pružiti uverljivo objašnjenje, i Rodarte bi ga prihvatio, verujućи da Foster ne zna za nas. Ali šta bi Foster rekao meni?"

„Verovatno da sam zbog potvrđene trudnoće postao gramziv. Otišao sam do imanja i zahtevao više od pola miliona. Kad je odbio da mi plati više, ja sam ga napao. Hvala bogu što je Manuelo bio tamo. I hvala bogu što sam ja obavio posao za koji sam bio angažovan. Ti si bila trudna. Moja smrt je bila tragedija,

ali nije li to srećna okolnost što me više nema, i što je stalna pretnja vašoj tajni i dobrobiti deteta uklonjena." Napravio je pauzu, potom dodao: „Bilo bi baš kao što je zamislio, Lora. Čisto i uredno."

Jedno vreme vladala je tišina. Filmovi su se završili. Ljudi su izlazili iz bioskopa i išli ka svojim automobilima. Drugi su pristizali. Video se red onih koji su kupovali karte. Ali kombi i pik-ap su ostali, i niko nije obraćao pažnju na par koji je sedeo u bezopasnom automobilu srednje veličine između njih.

„Tvoji otisci bili su na balčaku noža za pisma."

„I Manuelovi su."

„Ali on je mogao da ga koristi bilo kad." Pokušala je da im se pogledi sretnu, ali on je to izbegavao. „Grife?"

„Nisam hteo da znaš kako je on umro."

„Moram da znam."

Sklonio je pogled u stranu, zatim pogledao kroz vetrobran. Pratio je četvoročlanu porodicu, mamu i tatu, dvoje dece, koji su upravo bili izašli iz bioskopa. Mlađi sin prevrtao je očima, mlatao rukama, izvodio iščašeni ples džig, očigledno imitirajući neki crtani lik. Smejali su se dok su ulazili u svoj SUV i odvezli se.

„Zašto su tvoji otisci bili na nožu?"

„Pokušavao sam da mu spasem život", odgovorio je tihim glasom. „Kad sam video zbog čega je Manuelo vrisnuo, gurnuo sam ga u stranu i viknuo da nazove hitnu pomoć. Ali on je bio paralizovan od straha zbog onoga što je učinio. Pa sam zato ja pozvao. Dok sam zvao, Manuelo je furao."

„Nagnuo sam se nad Spikmenom da bih video koliko je loše. Moja prvobitna reakcija bila je da probam da izvučem nož iz njegovog vrata. Uhvatio sam ga, ali skoro odmah shvatio da bi bilo bolje da ga ostavim gde je bio. Delimično je zapušio ranu, ali čak i tako krv je šikljala." Zastao je i tiho opsovao. „Lora, ne želiš da slušaš ovo."

„Moram."

Kolebao se, a onda nastavio. „Nisam mogao ništa drugo da uradim nego ono što sam i uradio. Pritisnuo sam oko oštrice noža, polcušavajući da usporim krvarenje."

Ona je progutala pljuvačku. „Rodarte je rekao da je bilo krvi na Fosterovim rukama, ispod noktiju. Da je on...”

Grif je pružio ruke ka njoj, s dlanovima okrenutim nadole, da bi mogla da vidi tragove grebanja na njima. „Pokušao je da izvuče nož. Ja sam znao da će zasigurno umreti ako to uradi, pa smo se tako borili oko kontrole.”

Čekao je da vidi da li će ona reagovati na to, ali pošto nije, on je nastavio. „Pričao sam s njim, pokušavajući da ga smirim i sprečim da

se otima. Rekao sam mu da pomoć stiže, da izdrži, da se drži. Takve stvari. Ali...” Odmahnuo je glavom. „Znao sam da neće preživeti, a mislim da je i on znao.”

„Da li je nešto rekao?”

Odmahnuo je glavom. „Nije mogao da govori.”

„Da li si bio s njim kad je...”

„Da. Ostao sam.”

„Hvala ti na tome.”

„Isuse, nemoj mi zahvaljivati”, rekao je, zvučeći kao da je besan. „Veruj mi, čim je umro, otišao sam odande. Znao sam kako će izgledati. Nisam pokazao ništa više hrabrosti od Manuela. Ščepao sam svoju zadnjicu i pobegao. I...” Zastao je i sklonio pogled ka jarko osvetljenom ulazu bioskopa.

„Šta?”

Ispustio je dah. „Mnogo puta nakon onog poslednjeg popodneva s tobom pozeleo sam da je mrtav.” Tada ju je pogledao pravo u oči. „Ne mrtav izričito. Samo... samo *ne*. U dubini moje propale duše, želeo sam da ga nema.” Nastavio je da je gleda nekoliko teških sekundi pre nego što je ponovo progovorio. „Ali ja ga nisam ubio. Da li mi veruješ?”

Otvorila je usta da kaže, ali otkrila je da ne može. Njegova priča bila je uverljivija nego što je ona to htela. I ona se sećala tog popodneva grozničavog vođenja ljubavi, žudnje i užurbanosti. Njene strasne reakcije oslobodile su divljačku posesivnost u njemu. Sećala se kako su se njegove krupne šake kretale po njenom telu, kako su ga želele; sećala se intenzivnosti s kojom je ušao u nju, i kako ju je ljubomorno držao posle.

Spustila je glavu i masirala slepoočnice.

„Zaboravi da sam pitao“, kratko je rekao. „Ni ti ni Rodarte nećete mi verovati dok ne budemo imali izjavu Manuela Ruiza datu pod zakletvom da je slučajno izbo tvog muža.“

Posegnula je i ljutito zgrabila njegovu ruku. „Da se nisi usudio da me porediš s Rodarteom. Nemoj tako da se ponašaš. Želim da ti verujem, Grife. Ali verovati tebi takođe znači prihvatiti činjenicu da je moj muž, kog sam volela i kojem sam se godinama divila, ludak koji je planirao tvoje ubistvo. Mnogo toga treba da shvatim tako brzo posle njegove sahrane. Oprosti ako se to dokaže kao teško.“

Spustila je ruke, i nekoliko trenutaka atmosfera je prštala. On je prvi popustio. „U redu. Nema više takvog stava.“ Pružio je ruku ka zadnjem sedištu i uzeo platnenu torbu, stavio je u krilo i otvorio cibzar. „Moja jedina nada za oslobađajuću presudu - od bilo koga - jeste ta da nađem Manuela Ruiza.“

Ispreturao je torbu, vadeći ono što je lićilo na pomoćnikove uspomene iz El Salvadora. Brojanica. Mapa Meksika, sa crvenom linijom koja vodi do mesta označenog zvezdicom na granici s Teksasom.

„Njegova maršruta“, rekao je. Bila je tu i stara fotografija nekog para na njihovoj svadbi. „Njegovi roditelji, šta misliš?“ Dodao joj je fotografiju.

„Moguće. Godište je odgovarajuće.“

To je bilo sve, osim nekoliko knjiga na španskom i jeftinog novčanika. Grif je proverio svaku pregradu novčanika. U poslednjoj koju je pogledao našao je parče uflekanog papira. Bio je mnogo puta presavijen, brazde su bile prljave i skoro iskrzane. Grif ga je pažljivo raširio na svojoj butini.

Pročitao je ono što je bilo napisano, potom se nasmešio i dodao joj papir. Četiri brojke i ime bili su olovkom napisani. Pogledala je u njega. „Adresa?“

„Izgleda tako. Poćemo od tog mesta.“

„To mesto moglo bi biti ovde u Dalasu ili u Igl Pasu.“

„Da, ali i to je nešto.“ Izgledao je kao naglo probuđen. „Imaš li mobilni telefon?“

Posegnula je u tašnu i izvukla ga. Proveravajući pozive, videla je da je imala nekoliko propuštenih. „U kancelariji sam ga

utišala i zaboravila da ga vratim na normalnu zvonjavu. Kej je zvala, jedanput. Rodarte je zvao tri puta. Poslednji put pre dvanaest minuta."

Predala je telefon Grifu. Pritisnuo je dugme *send*, da bi Rodarteov broj automatski bio pozvan. Samo jedanput je zazvonio pre nego što se javio. „Gospođo Spikmen?"

„Žao mi je što ću te razočarati, Rodarte. Dobio si mene. A ja imam nju."

„Ti si moron, Barkete. Kopaš sebi sve dublju jamu."

„Slušaj, da skratim stvar, da bude jednostavna čak i za tebe. Ja nisam ubio Fostera Spikmena. Manuelo Ruiz ga je ubio."

Rodarte se smejao. „Da. Ljubimac. Rob koji je idealizovao tog čoveka. Vuci nekog drugog za nos."

„To je bio nesrećan slučaj. Manuelo se tukao sa mnom."

„Pokušavajući da zaštiti Spikmena od tebe."

„Opet grešiš, ali kasnije ćemo o detaljima. I tebi i meni treba Manuelo. U pravu si da on obožava Spikmena. Zato je bio tako prestrašen onim što je uradio i pobegao je. Pronađi ga, i svi naši problemi biće rešeni. Imam jedan trag za tebe." Pročitao je adresu. „Našli smo je među Manuelovim stvarima. Nije imao mnogo, tako da ovo nešto znači, inače je ne bi čuvao."

„Koji grad?"

„Ne znam, ali imaš ti svoje izvore."

„A on ima skoro nedelju dana prednosti."

„Zato ne smeš da gubiš vreme. Ako ga pronađeš, budi fin s njim, i dobićeš istinu o tome šta se te noći desilo. Niko nije izvršio ubistvo. Manuelo će ti to reći. On ti može reći..."

Grif je iznenada prekinuo, iznenadivši Loru, koja je pratila svaku reč. Jedne sekunde brzo je pričao preko telefona, sledeće sekunde je ćutao i gledao u prazan prostor. Preko telefona mogao je da čuje kako Rodarte govori: „Barkete, Barlcete, jesi li tamo? Barkete!"

„Grife?" prošaptala je. „Šta?"

Fokusirao se na nju, potom zaklopio telefon, naglo prekidajući poziv. Otvorio je vrata automobila i bacio telefon na trotoar. Dok je palio motor, reče: „Rodarte je verovatno postavio satelitski tragač na tvoj telefon, moramo da se gubimo odavde."

„Ne razumem." Čvrsto se uhvatila dok je on vozio u rikverc s parkinga i oštro skretao.

„Manuelo Ruiz može da me oslobodi optužbe."

„Zato očajnički treba da ga nađeš."

„I zato Rodarte očajnički *ne* želi da on bude pronađen."

34.

Izjurio je s parkinga bioskopa, probio se kroz kompleks tržnog centra, i na prvom usponu popeo se na centralni autoput, krećući se ka severu, vozeći onoliko brzo koliko je mogao a da ga ne zaustave. Vozio je držeći jedno oko na retrovizoru, plašeći se da će, u nekom trenutku, ugledati policijski auto u poteri.

„Zašto Rodarte ne bi hteo da pronađe Manuela Ruiza?" upitala je Lora.

„Razmisli o tome. Baš i nije pokrenuo poteru za njim, zar ne?"

„Mislio je da si ga ti ubio, da će otkriti samo telo. Bio je zainteresovaniji da pronađe tebe."

„Da bi mogao da me optuži za ubistvo. Najbolji scenario za Rodartea bio bi da je Manuelo prešao granicu, da je uveliko na putu ka džungli, i da ga nikada više niko ne vidi i ne čuje. Sranje!" zašištao je, pesnicom udarajući volan. „Misliš li da je zapisao onu adresu? Misliš li daju je razumeo?"

„Ja..."

„Pošto, ako nađe Manuela pre mene, čovek nikad neće stići do sudnice, verovatno ni do prostorije za saslušavanje."

„Ti misliš da bi mu Rodarte pomogao da pobjegne?"

„Ako Manuelo ima sreće, to će uraditi. Ono što mene plaši to je da će se Rodarte postarati za to da niko ne čuje Manuelov opis događaja. Ikada."

„Misliš... on bi ga ubio?"

Grif je slegnuo ramenima.

„Grife, on je policijski detektiv."

„Koji se posvetio tome da ja dobijem smrtnu kaznu. U tom slučaju, Manuelo je krajnje nebitan."

„Pa, šta da radimo? Pozovi nekog od Rodarteovih nadređenih, ispričaj im svoju stranu priče?"

Odmahnuo je glavom. „Ne znam ko su mu prijatelji. Rekrutovao je dvojicu da me prebiju. Ne bih znao kome da verujem."

„Pa, šta ćemo onda?"

„Naći ćemo Manuela pre Rodarteu."

„Kako ćemo to izvesti?"

Obilazeći kamion da bi se isključio sa autoputa, Grif je promrmljao: „Đavo bi ga znao."

Palačinkarnica je radila celu noć. U bilo koje doba, bila je dobro osvetljena i puna, kao i parking. Auto koji je bio ostavljen tamo nije privlačio pažnju. Grif je parkirao, i oni su izašli.

„Dobro došla u glamurozni svet begunca."

Uhvatio je Loru za ruku i poveo je iza zgrade, gde su smrdljivi kontejneri bili otvoreni i prepuni.

„Kuda idemo?"

„Na šetnju od pola milje. Da li ti to odgovara?"

„Pola milje je zagrevanje."

Nasmešio joj se, ali izraz lica bio mu je smrknut. „Nisam rekao da će biti lakih pola milje."

Ostavljajući iza sebe trgovačku zonu, ušli su u stambeni kraj. Tokom poslednjih nekoliko dana, kroz iznalaženje načina da dođe do cilja, naučio je koji je put najbezbedniji, ako ne i najlakši. Prošli su kroz dvorišta s gustim žbunjem i velikim drvećem, ali bez spoljnog osvetljenja, ograda i pasa koji laju.

Do kuće su došli sa zadnje strane. Grifu je laknulo što vidi da unutra nisu upaljena svetla. Svaki put kad bi se vraćao u svoje sklonište, plašio se da su se vlasnici vratili tokom njegovog odsustva.

Dvorište sa zadnje strane kuće bilo je ograđeno ogradom od palisada, ali kad su se približili kapiji, bez teškoća je skinuo rezu. „Nikad nije zaključano." Uveo je Loru kroz kapiju, a onda je tiho zatvorio.

„Ko živi ovde?" pitala je, govoreći šapatom. Kuće sa obe strane očigledno su bile naseljene. Svetla su bleštala kroz prozore. Negde u blizini, zviždala je prskalica. Mogli su da čuju muziku neke televizijske emisije.

„Nekad sam tu živio." Poveo ju je do vrata sa zadnje strane kuće, otvorio ih i povukao je unutra. Alarm je počeo da zuji, ali on je ukucao niz brojeva i alarm je ućutao. „Nikad ne menjaju šifru. Ista je sve ove godine."

„Ovo je bila tvoja kuća?"

„Mog trenera iz srednje škole i njegove žene. Primili su me kad sam imao petnaest godina."

„Milerovi." Na njegov iznenađeni pogled, ona je dodala: „Čitala sam o tebi."

Nije rizikovao da pali svetla, ali dovoljno svetla provlačilo se kroz zavesu na kuhinjskom prozoru susedne kuće da je mogao da razazna crte njenog lica dok ju je gledao. „Ti si čitala o meni?"

„Kad je Foster preporučio tebe za oca deteta. Istraživala sam tvoje poreklo."

„O." Sačekao je malo, potom rekao: „Pretpostavljam da sam prošao. Uprkos činjenici što je moj otac tukao žene, a majka mi bila kurva."

„To nije bila tvoja krivica."

„Ljudi kažu kakav otac takav sin."

„Uopšteno govoreći, ljudi su nepravedni."

„Ne u ovom slučaju. I ja sam ispao truo."

Odmahnula je glavom i spremala se da kaže nešto kad se frižider upalio, praveći zvuk koji je bio glasan kao motorna testera u tihoj kući. Poskočilaje. Dodirnuo joj je ruku. „To jesamo frižider. U reduje. Hajdemo." Uzeo ju je za ruku i poveo za sobom dok je prolazio kroz kuhinju do dnevne sobe, gde su zavese bile navučene i gde je bilo mnogo mračnije.

I dalje šapatom, rekla je: „Znači, ovde si bio sve ovo vreme?"

„Otkad sam pobegao iz Tarnerove kuće."

„Oni su te skrivali?"

„Teško. Oni ne znaju da sam ovde. Pre nekog vremena, bio sam da vidim Eli. Ona je spomenula put na Havaje. Pretpostavljam da su tamo. Bilo kako bilo, pojavio sam se ovde, spreman da se predam njima na milost. Nisam morao."

„Možda ćeš kad se vrate."

„Možda", žalosno je rekao. „Siguran sam da će me trener izbaciti. Ali barem ne mogu biti optuženi da su me skrivali. Žao mi je što ne mogu da upalim svetlo. Komšije znaju da su otputovali i paziće na kuću. Takav je ovaj komšiluk. Pažljiv. Moram da zatvorim ova vrata." Zatvorio je vrata između dnevne sobe i hodnika, što ih je bacilo u totalni mrak.

„Rodarteu nije palo na pamet da te ovde traži?"

„Siguran sam da jeste, i verovatno još uvek auto povremeno prođe ovuda. Ali kad je saznao da su Milerovi u inostranstvu, pretpostavio je da neću biti ovde. Osim toga, zna da trener sada ne može očima da me vidi. On misli da, kad bih se pojavio ovde, da bi mu trener odmah javio. Nadao sam se da će se sve ovo srediti dok se oni ne vrate sa odmora i da nikad neće saznati da sam koristio njihovu kuću." Tiho se smejao. „Mada bi Eli to verovatno primetila. Trudio sam se da počistim za sobom, ali ona je odlična domaćica."

„Da li smo to bili u njihovim kolima?"

„Njihovim drugim kolima. Nisu mnogo korišćena. Krišom sam ih izvezao iz garaže usred noći, odvezao ih do parking prostora onog restorana, i ostavio ih. Odande sam odlazio i opet tu dolazio. Komšije misle da je auto još uvek u garaži."

Napipavao je prolaz duž zida dok nije stigao do vrata spavaće sobe. „Ovamo."

Kad su se našli unutra a vrata bila zatvorena, pustio je njenu ruku i napipao put do radnog stola. Našao je lampu i upalio je. Treptali su zbog iznenadne svetlosti. Pokazao joj je prema prozoru koji je gledao na prednje dvorište. „Prosto ali efikasno."

Raširio je tamno ćebe preko prozorskog okna i osigurao ga trakom, tako da ni tračak svetlosti ne bi promakao. „Spolja izgleda kao da su navučene roletne."

„Genije."

„Pre će biti očajanje."

Na stolu se nalazio laptop. Uključio ga je. Našao ga je u gostinjskoj sobi. Trener je uvek psovao kompjutere, govoreći da je njima „suviše teško rukovati“, pa je Grif pretpostavio da je Eli ta koja se pridružila dobu elektronike.

Dok se sistem podizao, posmatrao je Loru dok se kretala po sobi, gledala fotografije, trofeje isečke iz novina i druge uspomene iz njegovog života, počevši od petnaeste godine.

„Rano si počeo.“

Gledala je u njegovu fotografiju iz perioda kad je bio premlad da se brije. Klečao je na jednom kolenu na travi, obučen u fudbalski dres s punim naramenicama, s tacigom ispod pazuha i sa opakim izrazom na licu. Fotografije i nagrade u ovoj sobi hronološki su pratile njegovu fudbalsku karijeru od mlidalačkih timova pa sve do te sudbonosne utakmice s *Redskinsima*.

„Voleo si to, zar ne?“ upitala je.

„Da.“

„Da li se kaješ zbog onoga što si uradio?“

„Nemaš pojma koliko.“ Bacio je pogled ka ekranu kompjutera. To nije bio nov, brz i elegantai model. Programi su se još uvek dodavali. Lora je sela na ivicu kreveta i prekrstila ruke u krilu, kao da se nameštala da sluša.

Grif je pogledao uramljenu fotografiju na kojoj je bio uslikan u trenutku bacanja lopte. Fotografisano tokom utakmice na kojoj je njegova srednja škola osvojila državno prvenstvo. Trenerov tim. Okrug je upriličio pobedničku paradu po njihovom povratku iz Hjustona, gde se utakmica igrala u Astrodomu. Sve do tog trenutka, to je bio vrhunac Grifovog života.

„Od dana kad počneš, znaš da ne može večno trajati“, rekao je. „Čak i da dospeš do profesionalnog fudbala, kratkog je veka. S trideset godina, već si star. S trideset pet, prestar. I to ako izbegneš tešku povredu. Uvek te jedna utakmica deli od kraja karijere. Ili čak kraja života. Svaki put kad je lopta bačena, sudbina te dovodi u iskušenje.“

Klimnula je glavom.

„Voleo sam bacanje, da stavim ruke oko lopte. Voleo sam nalet adrenalina svaki put kad bih odigrao nešto lukavo i to

savršeno izveo. Celim putem dobijao sam poklonei dodatnu zaradu, obrazovanje na koledžu, milionsku platu. Ali istina je, Lora, igrao sam ni za šta.

„Čak i na najgori dan, voleo sam da igram. Voleo sam čak i ponedeljkom ujutru kad sam od bolova jedva uspevao da ustanem iz kreveta." Nasmejao se. „I dalje mi ujutru vrlo često treba pola sata da se ispravim."

Pogledao je u kompjuter. Još uvek je gruvao. „Sećam se jedne nedelje po podne na teksaškom stadionu prepunom domaće publike, ležao sam na travi pošto me je konjina teška hiljadu funti izbacila iz igre. Pogledao sam kroz glupu rupu na plafonu stadiona, i čak i tada, bačen na guzicu nakon što sam izgubio sedam jardi terena, bio sam tako đavolski srećan što sam tamo da sam se smejao na sav glas. Svi su mislili da mi je odzvonilo, da sam zadobio potres mozga, ili da sam jednostavno pukao pod pritiskom. Niko nije mogao da pogodi da sam se smejao iz čiste radosti zbog igre. *Igre*." Odmahnuo je glavom i tužno se nasmejavao. „Da, voleo sam to. Bože, koliko sam to voleo."

Prošlo je nekoliko trenutaka. Čuo je kako Lora duboko udiše i polako izdiše. „A oni su voleli tebe."

Kad ju je ponovo pogledao, ona je piljila u njegovu fotografiju s Mi-lerovima. „Misliš na trenera? Eli?" Nelagodno je slegnuo ramenima. „Naglasak na prošlom vremenu."

Pokazala je na zidove, prepune police, i tiho rekla: „Još uvek je ovde, Grife."

Na trenutak je zadržao njen pogled, a onda se okrenuo ka kompjuteru. „Napokon." Pomerio je kursor na ikonu za internet. Osetio je da je Lora stala iza njega i pogledala preko njegovog ramena.

„Kakav ti je plan?"

„Nemam ga. Pretpostavljam da ću pretraživati. Da vidim da li mogu da nađem ovu adresu. Počecu s Dalasom, potom ću preći na okrug Dalas, pa ću da se proširim na celu prokletu zemlju ako treba."

„Da li je to najbrže što možeš?"

Kucao je loveći slova i nabađajući ih. Pogledao je gore ka njoj preko ramena. „Da li si ti brža?"

Zamenili su mesta. Sela je na stolicu. On je stavio ruke na naslon stolice da bi mogao da vidi ekran. Bila je mnogo naprednija u kucanju. „Manuelo nije zapisao da li je Lavaka ulica, put ili prolaz“, primetila je. „Moraćemo sve da isprobamo.“

„Šta misliš koliko ulica, puteva i tako dalje, pod nazivom Lavaka ima u Teksasu?“

„Na stotine?“

„Tako sam i ja mislio. A Rodarte ima bolje kompjutere i više ljudi.“

„Mogu li da predložim nešto?“

„Samo izvoli.“

„Evidencija o porezu. Svaka imovina je oporezovana.“

„Misliš da osoba koja nabavlja lažne dokumente nelegalnim imigrantima plaća porez na imovinu?“

„Porez bi bio procenjen. Da li se plaća to je druga stvar.“

„U redu. Da li postoji onlajn evidencija poreza?“

„Pokušaćemo. Evidencija poreznika za okrug Dalas?“

„Ima ih da se onesvestiš.“

Počela je potragu za takvim veb sajtom. „Pričaj mi o Bilu Bendiju.“

Zahtev ga je iznenadio, i jedan trenutak samo je ćutao. Onda: „Šta želiš da znaš?“

„Kako ste se upoznali? Katko si se spetljao s njim?“

Ispričao joj je skraćenu verziju. „Kad sam se upetljao preko glave, predstavio me je sindikatu. Oni su otpisali moj dug, u zamenu za nekoliko presecanja pasova, ispuštanja lopte. Ništa što se nije moglo desiti bilo kojem beku, bilo koje nedelje.“

„Bendi te je izdao.“

„Federalne vlasti ponudile su mu uslovnu kaznu ako mi smesti, i kladim se da nisu morali jako da mu zavrću ruku.“

„U Dalasu postoji Lavaka ulica, ali adresa ima tri brojke, a ne četiri“, saopštila je.

„Pokušaj Lavaka roud.“

„Novine su pisale da je Bendi doneo dva miliona u tvoj stan u Tertl Kriku.“

„Tačno. Bio je ozvučen. Onog trenutka kad sam uzeo od njega kutiju s novcem, agenti su razvalili ulazna vrata i pročitali mi moja prava."

„Stavili su te u zatvor?"

„Da", procedio je kroz zube, prisećajući se tog poniženja. „Vajat Tarner me je izvukao pod uslovom da predam svoj pasoš. Čim sam izašao, potražio sam Bendija."

Lora je prestala da kuca, okrenula se i pogledala ga.

„Da. Bilo je to jako glupo. Ali bio sam besan. Pretpostavljam da sam hteo da ga zaplašim da pomisli da je maltene mrtav, jer mi je podvalio." Psovao je samog sebe u bradu. „Kakva sam prokleta budala bio.

Kad sam stigao do Bendijeve kuće, vrata su bila otvorena. Ušao sam. Skoro sam izašao a da ga nisam video. Bio je strpan između dvoseda i zida. Vrat mu je bio tako jako istrgnut da mu je glava praktično bila okrenuta unazad."

„Ko ga je ubio?"

„Siguran sam u to da se Vista bojsi kriju iza toga. Hteli su da ga učutkaju, da ih ne bi odao kao što je mene."

„Mogli su i tebe da ubiju."

„Mislim da su smatrali da bi bilo zabavnije ostaviti me u životu, da budem optužen za Bendijevo ubistvo. Siguran sam da su oni obavestili pandure."

„Kako su znali da ćeš otići do Bendija?"

„Mislim da su kontali da ću krenuti za Bendijem, ako ništa drugo a onda da mu kažem kako me je razočarao", sarkastično je rekao. „Još uvek sam klečao pored tela kad su se dva policijska automobila pojavila, odazivajući se na anonimni poziv iz govornice, tako su mi rekli."

„Vista te je posmatrala."

„Očigledno. Da si mogla da vidiš tog tipa, Beneta, pomislila bi da bi mogao da izdrži tornado a da ne trepne. U svakom slučaju, eto mene, suočenog s federalnom optužbom za reketiranje i protivzakonito kockanje, a eto i mog kladioničara, koji me je cinkario, mrtvog na podu.

„Ulazi detektiv Stenli Rodarte, koji je bio poslat da istraži mesto zločina. Ušao je i predstavio se, kazao mi kako sam nekada

bio sjajan fudbaler, i kakva šteta što sam postao prevarant. Potom je pogledao u leš, ponovo u mene, i počeo da se smeje. Slučaj je izgledao kao lako rešiv. "

„Ni u evidenciji okruga Tarant nema ovakve adrese", reče Lora.

„Denton? Šta je na zapadnoj strani Taranta?"

Pogledala je u mapu na ekranu, gde su okruzi bili ocrtni. „Parker."

„Pokušaj i to. Do đavola", rekao je, gledajući u mapu i uvidevši koliko napora sve to iziskuje. „Ovo bi moglo da potraje celu noć." Pogledao je na ručni sat, pitajući se da li je Rodarte već izdvojio adresu i jurio ka njoj.

„To nije bio lako rešiv slučaj kako je Rodarte mislio", reče Lora.

„Bendijeva soba pozadi bila je dozlabora ispreturana. Moji otisci bili su na dvosedu, na zidu iza - do đavola, ja sam klečao pored tela kad je policija stigla. Ali nisu mogli da me smeste u tu sobu pozadi, koliko god da se Rodarte trudio. Porota nije mogla da poveruje da bih uspeo da izbegnem ostavljanje otisaka ili nekih drugih dokaza dok sam vršio premetačinu, a onda da skinem rukavice i ubijem Bendija. A i ako jesam, gde su rukavice?"

„Zašto je njegova soba bila rasturena?"

„Rodarte je bio mišljenja da je Bendi sakrio novac negde u toj sobi i da sam se ja poslužio."

Ona se opet okrenula i pogledala ga. „Ali ti nisi imao nikakav novac po džepovima u to vreme, zar ne?"

„Ne. Ali ne mora da znači da sam tražio gotovinu. Mogao je to da bude broj bankovnog računa. Šifra za sef. Nešto što bih mogao da zapamtim. Kasnije, kad bih izašao iz zatvora, čekalo bi me blago." Snažno ju je pogledao. „Samo da znaš, ja nikada nisam otišao pozadi u Bendijevu sobu. Nisam znao čega tamo ima - ili nema. Koliko ja znam, nije imao nikakve pare sklonjene za crne dane."

Tiho je rekla: „Nisam ni pitala." Opet se okrenula, i pošto je pregledala informacije na ekranu, rekla je: „Nema nikakve Lavake u okrugu Parker."

Grif je otvorio platnenu torbu i izvadio Manuelovu mapu. „Podigni ponovo mapu države." Učinila je to. Kad se pojavila na ekranu, lupnuo je na jedno mesto. „Crvena zvezdica je ovde." Pokazao je na južni nagib države. „Negde između Mišna i Idalga."

„Pretpostavljamo da je tu ušao u zemlju. Gospode, koliko je to mesto udaljeno odavde?"

„Najmanje četiri stotine milja. Verovatno bliže pet."

„Mnogo okruga."

„Da, ali kladim se da njegova veza ne bi bila predaleko od ovog područja. Recimo da je Manuelo došao na sever kroz San Antonio i Ostin."

„U suštini, prateći 1-35."

„U suštini. Hajde da se koncentrišemo na okruge na samom severu Dalas - Fort Vorta."

„Hud, Džonson, Elis."

„Proveri ih i kreni nadole."

Pronašli su ga u okrugu Hil. „Grife! U okrugu Hil ima Lavaka roud. Na periferiji grada prelazi u FM 2010. Mi smo mislili da je to broj kuće!"

Nagnuo se nad nju, a ona je pokazala na ekranu.

„Koji je to grad?" upitao je.

„Itaska."

„Ponovi to", reče Rodarte.

„Itaska."

„Gde je, do đavola, to?" Vozio je jednom rukom, drugom rukom držeći mobilni telefon na uvetu.

Policajac u kancelariji policijske stanice tražio je adresu koju je Grif Barket bio istrtljao Rodarteu pre nego što je prekinuo vezu. Zahvaljujući satelitu i tehnologiji koju nije razumeo, ušli su u trag mobilnom telefonu Lore Spikmen kojeg su locirali kod bioskopa. Pre nego što je uspeo da se obraduje tome, našli su prokletu stvar kako leži na trotoaru kraj parkinga.

Odatle se gubi trag, jer je automobil gospođe Spikmen ostao na imanju, nije im bilo poznato šta Barket sada vozi, a posetioci bioskopa koje su ispitivali nisu imali pojma ni o čemu. Rodarte

je ostavio Kartera tamo da pokuša da nađe trag. Zapravo, Rodarteu je bilo drago što svom partneru može da dodeli neki drugi zadatak. Više mu se svidalo da nadalje radi sam.

Rodarte se razbesneo razmišljajući o tome kako sada Grif Barket i njegova preljubnica - da li je ona zajedno s njim planirala ubistvo svog muža? - pucaju od smeha. Idioti koje je postavio da je čuvaju sutra će tražiti novi posao. Onda će ih on povrediti. I njihove supruge. I njihovu decu. Zažaliće što su se rodili.

A to nije bio ni deo onoga što je planirao za Grifa Barketa i jadnu, nedužnu, ožalošćenu udovicu. Voleo bi da ju je jebao kad je imao priliku. *Kome bi rekla? Pandurima*, razmišljao je, rugajući se. *Nema šanse*. Ne kad je on mogao da preokrene situaciju i ispriča im o njenoj vanbračnoj vezi sa ubicom svog muža. Da, trebalo je da odgovori na impuls koji je imao tamo u njenoj hotelskoj sobi, da je savije i povali. Njegov problem je bio što je bio suviše fin momak.

Policajac mu je iz kancelarije govorio pravac. „Od mesta gde si, idi na jug na 35 E dok ne stigneš do 1-20 a onda na zapad. Onda kad izađeš iz Fort Vorta, uzmi 35 V ka jugu. Pazi na izlaz.”

„Pa gde je taj Lavaka roud ili kako god već?”

„Proteže se na istočnoj strani grada i skreće na put 2010. Pretpostavljamo da su otuda brojevi. To zapravo nije adresa ulice, ali ima smisla.”

„Pretpostavljam”, reče Rodarte, neuvereno. „Ali budi u blizini u slučaju da mi opet zatrebaš.”

„Već sam pozvao lokalnu policiju. Načelnik se zove Marion.”

„Prvo?”

„Poslednje. Takođe sam podigao uzbunu kod specijalaca okruga Hil. Marion šalje policijski auto da izvidi područje, da vidi ako njegovi momci mogu nešto da saznaju. Kad stigneš tamo, imaćeš pojačanja na pretek.”

„Da li tamo još uvek postoji poternica za Manuelom Ruizom?”

„Tražio sam od Mariona da svima osveži pamćenje.”

„A za Grifa Barketa?”

„Smatra se naoružanim i opasnim. Kao što si i rekao, detektive.”

„Kod njega je policijski pištolj."

„I to sam rekao Marionu. Razljutio se." Nakon pauze, dodao je: „I kad pomislim da smo navijali za tog kućkinog sina."

„Da, zamisli."

Najbolje što je moglo da se desi bilo je da Barketa primeti i upuca nedovoljno plaćen pa zbog toga besan pandur Hiksvila, navijač *Kaubojsa* koji je iz principa bio kivan.

Da bilo ko drugi ubije Barketa, to bi uklonilo sumnju s njega. Ali postojala je tu i karakteristična mana: to bi ga onemogućilo da on lično ubije to kopile, a to je bilo nešto čemu se jako radovao.

„Koji je broj telefona njihove policijske stanice?" Rodarte je upitao policajca za kancelarijskim stolom. Kad ga je dobio, odjavio se i pozvao taj broj. Predstavio se i ubrzo bio povezan s načelnikom Marionom. „Rodarte, detektiv dalaske policije."

„Da, gospodine", odlučno je rekao.

„Zovem da čujem šta se tamo dole dešava."

„Nema ničega na FM 2010 osim stare farmerske kuće. Prazne. Izgleda odavno napuštene. Moji ljudi kažu da bi je jak vetar srušio."

„Nemoj reći?"

„Mesto je napušteno. Nastavićemo da tražimo, ali moji policajci i zamenici ne znaju da tamo ima ičeg drugog. Miljama unaokolo."

„U redu. Obaveštavajte me." „Naravno, detektive."

Rodarte je zatvorio svoj telefon i bacio ga na putničko sedište, psujući svoju krivicu. Da li ga je Barket poslao u uzaludnu potragu? Napravio mu posla da bi bio zauzet dok on i njegova ljubavnica ne pobegnu?

Zaustavio je auto kod bankine autoputa, spustio prozor i zapalio cigaretu. Motor je radio uprazno dokje on razmatrao svoje opcije.

„Itaska", ponovila je Lora. „Da li si ikad čuo za to mesto?"

„Ne, ali naći ću ga." Stisnuo je njena ramena. „Sjajno odrađeno. Hvala ti." Krenuo je ka vratima. „Ugasi svetlo dok me

nema. I zapamti da ne pališ svetla osim ako ova vrata nisu zatvorena." „Ti sad ideš?"

„Odmah sada. Nadam se samo da Rodarte nije u prevelikoj prednosti." „Ali ne znamo da li je to to, Grife. A čak i da jeste, Manuelo je možda odavno otišao."

„Moram da pokušam. On mi je poslednja nada."

„Idem i ja", odlučno je rekla.

„Uh-uh. Nema šanse. Ne znam šta ću..."

„Idem s tobom." Ustala je, ali kad je to uradila, čudan izraz pojavio joj se na licu i gurnula je ruke među svoje butine. „Šta nije u redu?"

Samo je stajala tamo i uznemireno ga gledala. Onda joj se pojavio grč na licu i zajecala je: „O, ne."

35.

Ni kad je video krv na njenim rukama, potočiće na nogavicama trenerice, Grif nije shvatao šta se dešava dok je nije pogledao u oči i video bol u njima. „O, Isuse."

Rekla je ostrim glasom: „Moja beba."

Posegnuo je za njom, ali ona se odmakla. „Lora, moram te odvesti u bolnicu."

„Ništa se više ne može uraditi."

„Ne znaš to."

„Da, znam." Oči su joj se napunile suzama. „Izgubljeno je."

„Ne, ne, zaustavićemo ga. Mi to možemo i hoćemo."

Izbezumljeno je gledala unaokolo. „Gde je kupatilo?"

Stigao je do vrata pre nje i posegnuo za prekidačem za svetlo. Uvukla se iza njega i zatvorila vrata za sobom.

„Lora?"

„Nemoj da ulaziš."

Stavio je oba dlana na vrata i, naslanjajući se na njih, udarao čelom o drvo. Nikad u životu nije se osećao tako beskorisno. Pobačaj. Čuo je tu reč, znao je šta znači, ali nije znao da je iziskivala toliko krvi, ili izazivala toliko očaja. Osećao se beznačajno, suvišno i bespomoćno. Zakoni prirode učinili su ga slabim.

Činilo mu se da je večno stajao ispred vrata kupatila. Nekoliko puta je pokucao, pitao kako joj je, da li bi on mogao nešto da učini. Odgovorila je jednosložnim mrmljanjem iz kojeg ništa nije saznao.

Vodokotlić se čuo nebrojeno puta. Voda je tekla u lavabou. Na kraju je čuo tuš. Ubrzo nakon što je voda prestala da curi, otvorila je vrata. Bila je umotana u peškir. Njegove oči kretale su se od vrha njene mokre kose do njenih nožnih prstiju, i opet nagore, zaustavljajući se na suznim očima, crvenih rubova.

„Da li je beznadežno?”

Klimnula je glavom.

Prilagodio se tome, čudio se bolu koji mu je taj događaj izazvao. „Da li boli?”

„Malo. Kao stvarno jaki grčevi.”

„Um-hmm”, rekao je, kao da je imao pojma kako to izgleda imati menstrualne bolove.

„Treba mi da stavim nešto.”

Pogledao je iza nje. Njena trenerka bila je na natopljenoj gomili u kadi. „Naći ću ti nešto.”

„Misliš li da gospođa Miler ima neke uloške?”

Uloške? Njegov mozak je užurbano radio. Ulošci. Dobro. Pitaj ga za *tajger balm* ili za lekove protiv svraba za sportiste, i on će biti u stanju da priča. Atletsko stopalo? Spreman. Ali nikada se nije čak ni prošetao odeljenjem za žensku higijenu u supermarketu. U svakom slučaju, ne namerno. Nikada nije kupio proizvod devojci, ženi, ćerki. Njegovo znanje o tim stvarima bilo je ograničeno na kutiju tampona koju je njegova mama držala ispod lavaboa u kupatilu. Znao je da su bili neophodni, i to je sve.

„Odmah se vraćam.”

Nije čak ni razmišljao o svetlima koja je palio dok je tutnjao kroz kuću, naletao na zidove, širom otvarao vrata koja su nekoliko poslednjih dana bila zatvorena. U spavaćoj sobi Milerovih, otvorio je orman koji su delili. Trenerova odeća visila je s jedne strane, Elina s druge, cipele uredno poredane ispod.

Trgnuo je bade mantil s vešalice, onda počeo da pretura po fiokama kredenca dok nije našao njen donji veš. Ne onu oskudnu, čipkastu vrstu u kojoj je video Loru, nego nešto drugo što će poslužiti.

Ulošci. Zar nije Eli prošla menopauzu? Proklet bio ako je znao. Pretražio je njihovo kupatilo, ali ni u jednom ormanu nije našao nikakve lične stvari. U kupatilu za goste? Eli je imala sestrice koje su povremeno dolazile u posetu. Možda...

U ormanu gostinjskog kupatila našao je dodatan toalet papir, pastu za zube i sapun, žilete za jednokratnu upotrebu, čak i četkice za zube umotane u celofan. Hvala bogu na Eli. Zgrabio je pakovanje uložaka.

Lora je sedela na poklopcu WC šolje, držeći se za stomak. Zurila je u prostor, ljuljajući se napred-nazad. Stavio je stvari na pult, a onda čučnuo ispred nje. Još uvek je bila umotana u peškir. Video je da joj se koža na golim rukama i nogama naježila. „Žao mi je što mi je toliko trebalo.“

„Nije. U redu je.“

„Hladno ti je.“ Stavio je debeli bade mantil preko njenih ramena. „Uvuci ruke u njega.“ Uvlačio je njene ruke u rukave, potom navukao bade mantil preko njenih grudi, peškira i svega.

„Hvala ti.“

„Šta još mogu da učinim?“

„Ništa.“

Ostao je da čuči ispred nje, gledajući u njeno lice. „Da li si sigurna... Možda...“ Odmahnula je glavom, presekavši ga, zaustavivši svaku njegovu nadu.

Nove suze skliznule su niz obraze. „Bilo je mnogo. Previše da bi bila lažna uzbuna.“

„Treballo bi da ideš u bolnicu. Barem nazovi svog lekara.“

„Za dan-dva otići ću kod lekara. Znam da moraju biti sigurni da je sve izašlo.“ Jedva je progutala pljuvačku, i on je mislio da je

to verovatno zbog toga da bi zadržala jecaje. „Biće u redu. Moram da prebrodim ovaj deo. Nije prijatan, ali..." Udarala je suze na svojim obrazima. „Ovo se stalno dešava. Jedna u deset trudnoća. Otprilike toliko."

Ali ne dešava se tebi. Ni meni! Ovo je bila tuga koju su delili. Dodirnuo je njen obraz, ali ona je trgnula glavu unazad i ustala. „Sada mi treba privatnosti."

„Zar ne mogu..."

„Ne. Ne možeš ništa da učiniš. Samo..." Pokazala mu je da ode.

Zbog njenog odbijanja osećao se kao da ima očnjake i kandže. Njegov najmanji dodir bio je narušavanje njene nežnosti, ženskog tela. Njegov pol i veličina iznenada su bili inkriminišući. Nije znao zbog čega je to bilo, ali osećao se krupno i nezgrapno i vredno prekora dok je ustajao i povlačio se ka otvorenom ulazu. Izašao je i zatvorio vrata za sobom.

Kad je izašla, Grif je sedeo na ivici kreveta, s laktovima na kolenima, glavom u šakama, njegovi prsti pravili tunele su kroz kosu.

Čuvši je, pogledao ju je, sumornog izraza lica. Osećala se samosvesno, od brade do članaka umotana u ružičast baršunasti bade mantil koji je pripadao ženi koju nikad nije upoznala. Našao je donji veš za nju. Higijenske uloške. Čak i sa svojim mužem, nikad nije delila tako lične trenutke kao što su bili poslednjih nekoliko s Grifom Barketom.

Rekao je: „Moja je krivica, zar ne?"

„Tvoja krivica?"

Ustao je. „U hotelu sam bio grub prema tebi."

„Ne, nisi bio."

„Jesam, bio sam. Maltretirao sam te. Onda sam te naterao da trčiš, da puziš kroz zid na stomaku, vukao te..."

„Nije tvoja krivica, Grife."

„Đavola nije! To se ne bi desilo da sam te ostavio na miru. Imala bi svoju bebu da si bila bezbedna u hotelskoj sobi, a ne u ovoj mojoj ludačkoj misiji."

„Slušaj“, tiho je rekla, nadajući se da će ga smiriti. „Već nekoliko dana osećala sam probadanje. Na jutro Fosterove sahrane, bilo je nekoliko kapljica krvi. To je normalno tokom rane trudnoće. Mislila sam da je izazvano stresom, šokom zbog njegove smrti. Ignorisa sam. Ali grčevi i kapljice krvi bili su signali. Desilo bi se bez obzira na sve, Grife.“ Po izrazu njegovog lica, znala je da ga nije ubedila.

„Da li još uvek krvariš?“

„Nešto malo. Mislim da sam već izbacila...“ Ne mogavši da se natera da to izgovori, rekla je: „Mislim da je najgore prošlo.“

„Znači, bićeš dobro?“

„Ne brini se za mene. Žao mi je što sam izazvala ovo kašnjenje.“

„Kašnjenje?“

„Manuelo.“

„O, da.“

„Da li znaš kako da stigneš do Itaske?“

Pogledao ju je kao da nije razumeo pitanje, zatim je rekao: „Južno putem 35 kad izađem iz Fort Vorta. Naći ću.“

„Koliko vremena će ti trebati?“

„Ne znam. Sat i po možda.“

„I ako pronadeš Manuela, kako ćeš ga ubediti da se vrati s tobom? On čak ni ne zna engleski.“

„Razumeće on mene.“

„Biće uplašen. Kad te bude video, bog sveti zna šta će uraditi.“

„Umem da se brinem o sebi. Hoćeš li ti moći?“

„Biću dobro.“

„Mogu li ti nešto doneti pre nego što odem?“

„Ne mogu ničeg da se setim.“

Okrenuo je glavu u stranu. „Da, u redu.“ Nejasno je govorio i dlanovima blago udarao spoljašnju stranu butina, željan da ode. „Ostao bih, osim...“

„Ne, moraš da ideš. Zapravo, sada bih više volela da budem sama.“

„Naravno. Razumljivo.“ Prstima je prošao kroz kosu i šetao ukrug, a onda namestio presvlaku na krevet. „Lezi. Spavaj.“

„Hoću. Pazi se.“

„Da.“

Naglo se okrenuo i izašao iz sobe, zatvarajući vrata, ne glasno ali čvrsto. Čula je kad su se vrata koja povezuju hodnik s dnevnim sobom otvorila, i potom zatvorila.

Znajući da je konačno sama, utonula je u svoju tugu. Legla je na krevet, okrenula se na stranu, i sklupčala u malu loptu. Onda, zagnjurivši glavu u jastuk, otvorila je branu koja je jedva zadržavala njene emocije.

Njeni jecaji bili su tako jaki da joj se celo telo treslo. Kad je madrac ulegnuo, nije verovala da se on vratio. Nije dozvolila sebi da to prihvati dok nije osetila kako njegova ruka mazi njeno rame i dok nije čula kako šapuće: „Ššš, ššš.“

Stigao je samo do vrata na zadnjem delu kuće. Čak je i uhvatio kvaku. Njegova budućnost, moguće i njegov život, zavisili su od pronalazjenja Manuela Ruiza pre Rodarte. U njegovom najboljem interesu bilo je da odmah krene, da vozi što je brže moguće do te tačke na mapi, i istera iz skrovišta jedinu osobu na svetu koja ga je mogla spasti da ne bude osuđen za ubistvo Foster. Spikmena.

Osim toga, Lora je odbila njegovu pomoć. Praktično ga je izgurala napolje. Nema tu nikakve misterije. Njegova je krivica što je ona izgubila bebu. Ranije ove večeri, kad mu je rekla da je istina da je trudna, pomislio je: *Napokon*. Prvi put u životu, uradio je nešto ispravno i dobro.

Trebalo je da zna da to neće potrajati, da će nekako zabrljati. U svakom slučaju, gotovo je. Beba je izgubljena, a on ništa nije mogao da uradi u vezi s tim.

Odlazi! Odlazi! Povuci tu prokletu kvaku na vratima.

Vraćao se kroz dnevnu sobu pre nego što je i shvatio da se predomislio. Čuo je njene jecaje kad je otvorio vrata ka hodniku. Prizor šćućurene Lore u ružičastom bade mantilu, dok plače u jastuk, ujeo ga je za srce, i to snažno.

Legao je iza nje i dodirnuo njeno rame. „Ššš, ššš.“

„Treba da ideš“, jecala je.

„Ne, treba da budem ovde pored tebe. Želim da budem.“ Stavivši joj ruku oko struka, privukao ju je k sebi.

„Ne smeš da dozvoliš Rodarteu da..."

„Ne mogu da te ostavim. Neću." Pritisnuo je svoje lice u njen potiljak. „Žao mi je, Lora. Gospode, tako mi je žao."

„Molim te, Grife, prestani to da govoriš. Prestani tako da razmišljaš. Nije tvoja krivica. Nije ničija krivica. To je bio način da priroda kaže da nešto nije u redu. Samo sedam nedelja bila sam trudna. To još nije ni bila beba."

„Za mene je bila."

Podigla je glavu. Njene oči pune suza našle su njegove. Onda se uz dug i žalostan zvuk okrenula prema njemu i pritisla svoje lice na njegove grudi. Njegove ruke su je zagrlile i podvukle njenu glavu ispod njegove brade. Utonuo je prstima u njenu kosu i masirao joj glavu.

Jecala je i on ju je pustio. Bila je to ženska stvar, majčinska. Suze su bile neophodne, one su pročišćavale, isto tako nužne za ozdravljenje kao i krvarenje. Nije mu bilo jasno kako uopšte to zna. Jednostavno je znao. Možda u kriznim vremenima budeš počašćen takvom izvanrednom pronicljivošću.

Kad se njeno plakanje stišalo, nagnula je glavu na njegove bicepse. „Hvala ti što si se vratio."

„Nisam mogao da odem."

„Ja nisam želela da odeš."

„Ti si me odgurnula."

„Da te ne bih moljakala da ostaneš."

„Zaista?"

„Zaista."

Duboko se zagledao u njene oči. „Prelepe su."

„Molim?"

„Tvoje oči. Kad plačeš, trepavice ti se prilepe u crne šiljke. Prelepe su."

Tiho se nasmejala i šmrknula. „Da, sigurna sam da sad zračim. Ali, u svakom slučaju, cenim tvoje slatke reči."

„Nisu to slatke reči. Ja to ne radim."

Jedan trenutak je oklevala, potom ponovo zagnjurila lice u njegov vrat. „Nikad nisi ni morao. Zar ne?"

„Nikad nisam želeo."

„S Maršom?"

„Ona je bila plaćena da mi govori slatke reči."

„A sa mnom, sigurno nije bilo neophodno. S njima ili bez njih, bio si plaćen."

Stavio je prst ispod njene brade, nateravši je da ga pogleda. „Da li misliš da sam poslednjeg dana mislio na novac? Ili na pravljenje bebe? Ne. Prekršio sam sva ograničenja brzine da bih tamo stigao iz jednog jedinog razloga: da vidim tebe. To poslepodne nije imalo veze ni sa čim drugim osim s nama dvoma. Ti to znaš, Lora. Ja znam da znaš."

Polako, klimnula je glavom.

„Pa, dobro." Nežno su se nasmešili jedno drugom.

Prva je ona progovorila. „Ti nisi pokvaren."

On se smejao. „Vraćamo se na to?"

„Da li si ikad potražio svoje roditelje? Šta se desilo s njima pošto su te napustili? Da li znaš?" Tako dugo nije ništa rekao da je ona kazala: „Izvini na pitanju. Ne moraš o tome da pričaš."

„Ne, u redu je. Samo je ružno."

Ona je nastavila da ga gleda, ispitivačkim očima.

Pretpostavljao je da ima prava da zna koliko je bilo ružno. „Moj otac je umro od alkoholizma pre pedesete godine života. Majku sam pronašao u Omahi. Tačno pre nego što sam se javio na služenje kazne u Big Springu, skupio sam dovoljno hrabrosti da je nazovem. Javila se. Čuo sam njen glas prvi put nakon, hmm, petnaest godina.

„Ponovo je rekla 'halo'. Nestrpljivo, kao kad se javiš na telefon a s druge strane se ne čuje ništa osim disanja. Rekao sam: 'Hej, mama. Grif je.' Čim sam to rekao, spustila je slušalicu." Iako je pokušao da navikne na to, bol zbog odbacivanja još uvek je bio snažan.

„Smešno je to. Kad sam igrao fudbal, pitao sam se da li ona zna da sam postao čuven. Da li me je videla na TV-u, da li je videla moju sliku na nekom proizvodu ili u časopisu? Pitao sam se da li je gledala utakmice i govorila prijateljima: 'To je moj sin. Taj bek je moj klinac.' Nakon tog poziva, nisam se više pitao."

„Tvoj poziv ju je uhvatio nespremnu. Možda joj je samo trebalo vremena da..."

„Isto to sam i ja pomislio. Žudeo sam za kaznom, pretpostavljam. Pa sam zadržao broj telefona. Pet godina. Zvao sam je pre nekoliko nedelja. Javio se neki tip, i kad sam ga pitao za nju, rekao mi je da je umrla pre dve godine. Imala je mnogo plućnih problema, rekao je. Spora smrt. Čak i kad je znala da će umreti, nije se potrudila da me kontaktira. Istina je da njoj jednostavno nikad nije bilo stalo do mene. Nikada."

„Žao mi je, Grife."

Slegnuo je ramenima. „Nije važno."

„Naravno da je važno. Znam kako to boli. I mene je mama napustila." Ispričala mu je za svog oca. „On je bio pravi heroj, kao lik iz filmova. Njegova smrt skrhala je i mamu i mene, ali ja sam se nakon nekog vremena oporavila. Ona nije. Njena depresija je postala iznurujuća, do te mere da nije htela ni iz kreveta da ustane. Nije joj bilo bolje ni od čega što bih rekla ili uradila. Nije želela da joj bude bolje. Jednog dana rešila se patnje. Uzela je jedan od tatinih pištolja i ostavila da je ja pronađem."

„Isuse." Privukao ju je k sebi i poljubio njenu kosu.

„Dugo sam osećala da sam je izneverila. Ali sada shvatam da je ona izneverila mene. Iako je ova beba bila beskrajno mala, stara samo nekoliko nedelja, osećala sam snažnu potrebu da je zaštitim, Grife. Želela sam da je čuvam da ne bude povređena, ni emotivno ni fizički. Kako roditelj, bilo koji roditelj, može da se odrekne instinkta da hrani i štiti svoje dete?"

Duboko je uzdahnuo i polako izdahnuo. Nije imao odgovor. Ot- kad zna za sebe, i sam se to pitao u vezi sa svojom mamom. „Trebalo je da budem iskren s tobom u vezi s mojim poreklom. Ali plašio sam se da ćeš onda misliti da sam loše seme i da ćeš izabrati nekog drugog za surogata."

„Priznajem da u početku nisam imala visoko mišljenje o tebi."

„Kaži mi", rekao je, sa osmehom.

„Promenila sam mišljenje kad si doneo lubrikant."

„Zezaš me."

„Ne."

„Nisam želeo da te opet povredim."

„Hmm, i jako si se uznemirio kad si otkrio da ga nisam primenila."

„Da, ali ono što me je stvarno razljutilo bilo je to što si mislila da mi neće smetati ako te povredim."

„Rekao si to. Tvoja razljućena reakcija naterala me je da promenim mišljenje o tebi. Bilo ti je stalo više nego što si hteo da pokažeš. Videla sam da nisi ni približno tako pokvaren kao što ljudi misle. Kao što *ti* misliš za sebe."

„Nemoj da mi kačiš medalje, Lora. I dalje si bila tuđa žena, a ja sam počeo da se radujem što ću biti s tobom. Nisam to hteo da priznam, čak ni samom sebi. Ali tako je bilo. To je bila njegova ideja, i svaki put kad si se sretala sa mnom, to je bilo zato što je on insistirao na tome. Ali nakon onog dana kad si doživela orgazam, prestao sam da se zavaravam."

„I ja sam", tiho je priznala. „Znala sam da je opasno opet biti s tobom nasamo. Zato sam i rekla Fosteru da se ne vraćam. Ali vratila sam se. I uprkos svemu što se dogodilo, ne mogu iskreno reći da mi je žao."

Bio je blizu da kaže nešto, da se u neku ruku ispovedi, iako je mislio da to nikada neće reći drugom ljudskom biću. Ali tajming je bio pogrešan. Jako pogrešan.

Umesto toga, uzeo je njenu ruku i stavio je na svoje grudi, pritiskajući je blizu srca. Ona neće znati, nije mogla da zna, koliko je za njega - koji nikad nije imao potrebu za dodirima - ovaj mali gest bio značajan. Ali on je znao.

Rekla je: „Uvek sam se pitala..."

„Šta?"

Izgledajući razočarano, odmahнула je glavom. „Nije važno."

„Šta?"

„Šta si koristio?"

„Koristio?"

„Da bi... znaš. Dok sam ja bila u sobi i čekala. Uvek sam se pitala šta si ti radio, šta si koristio da se uzbudiš."

„O," rekao je kroz tihi smeh. „Koristio sam tebe."

„Mene?"

„Prvi put kad smo se tamo sreli, imala si meku ružičastu majicu ispod odela 'mudolomke'."

„Izvinjavam se?“

„Nosila si takvu vrstu poslovne odeće koja je govorila da želiš da budeš ozbiljno shvaćena. Da te na radnom mestu vide kao ravnopravnu, a ne kao ženu. Ali nije uspeło, jer si meni i dalje izgledala kao neko s kim bih želeo da imam seks. Pogotovo ta majica. Bila je otprilike iste boje kao i ovaj bade mantil.“

„Znam koja je to majica.“

„Tako da, da bih ga digao, razmišljao sam o tvojim toplim i mekim grudima ispod te majice. Mislio sam o tome kako mi ruke klize ispod tvoje majice i dodiruju ih. I to je upalilo.“

„Samo to?“

„Pa, možda je bilo nekoliko trenutaka prelazaka jezikom preko bradavica“, dodao je, cereći se, nimalo pokajnički. „A kasnije sam razmišljao o tebi, kako ležiš, ukočena, bez ičega dole, i čekaš mene. Upalilo je svaki put. Naravno, poslednjeg dana je bilo drugačije.“

„Da.“

Prstima je dodirnuo njene usne. „Najteža stvar koju sam ikad morao da uradim bila je da te pustim da odeš i vratiš se njemu.“

„Mislim da je on znao da se tog popodneva nešto desilo. Nešto slamajuće za mene. Kad sam to večer stigla kući, on se čudno ponašao. Bila sam upropašćena, i on je to znao. Skoro mi se narugivao.“

Udaljavajući se od njega, okrenula se na leđa i zurila gore u plafon. „Shvatila sam da je sve ovo - ti, beba, sve to - bio način da me Foster kazni za to što sam bila za volanom kad je on bio povređen.“

„Kako je mogao tebe da okrivljuje? To je bio nesrećan slučaj.“

„U tome i jeste stvar, Grife. On nije verovao u nesrećne slučajeve. Moraš razumeti njegovo oboljenje. Sve se moralo raditi u nizu i na određen način. Nije smelo biti nikakvih odstupanja. Verovao je da bilo kakva promena u redosledu rezultira propašću.“

„Te noći, on je hteo da vozi, jer nas je on i dovezao. Ali ja sam rekla da ne može, jer je bio popio više od mene. Ja sam prekinula niz, a ono što se desilo bila je posledica toga. Nikad me nije

naglas optužio. Ali sada mislim da je to činio u sebi. Mora biti da je skupljao duboku ozlojedenost koja ga je izjedala?"

Grifu je bilo drago što su razgovarali o ovome. Njoj je to bilo potrebno, više zbog nje same nego zbog njega.

„Mogla sam da začnem dete na klinici, koristeći donora. Foster je koristio svoje OK oboljenje kao izgovor da to ne učinimo. Ali to nije bio razlog. Sada to uviđam. Volela sam ga čisto i isključivo, i on je to znao. Naš brak je meni bio svet i dragocen. On je smislio način da ga oslabi, ako ne i uništi."

„Kao i njegove noge."

„Kao i njegove noge. Moralno, on je znao kako sam se ja osećala u vezi s njegovim planom. Sto puta sam mu rekla da smatram da je pogrešan, ali nije prihvatao 'ne'. Igrao je na kartu da sam ambiciozna, da nikad ne odustajem od izazova ili zadatka. Sada vidim kako me je vešto izmanipulisao. Apelovao je na ono na šta je znao da ću pristati."

„Onda te je stavio u krevet samnom, odbačenikom, čovekom kojem nisi mogla da se diviš i koji ti se ne bi svideo."

„Ne", rekla je uz tužni osmeh. „Grešiš tu. Izabrao je tebe, jer si ti zgodan i snažan, nesumnjivo pravi muškarac. Apstinirao si pet godina. Ja sam dve. Kako je bilo moguće da nas ne privuče osoba koja nam je pružala ono što nam je nedostajalo? Želeo je da budemo privučeni jedno drugim. Naročito ja. Da bih, u srcu, izvršila preljubu, prekršila bračne zavete koji su mi bila talo dragi."

To što je govorila imalo je snisla. Ili bi imalo izopačenom umu Fostera Spikmena. „Kad je dete bib začeto, a ja mrtav, ti bi osećala gubitak, kao i krivicu."

„Mislim da je to ono što je oi imao na umu."

„Da li mi veruješ? Da li veruješ u sve što sam ti rekao u vezi s načinom na koji je umro? Bez pogovora?"

„Teško je na ovaj način razmišljati o svom mužu, ali da, Grife, verujem ti. Tvoja smrt je bila deo njegovog plana. Savršena kazna. Nikada ne bih bila u stanju da pogledam dete a da ne pomislim na tebe i prisetim se svog greha. Moja nevera nikad ne bi bila potvrđena kao takva, ali ceo život pokušavala bih da se iskupim zbog nje." Nakon nekoliko trenutaka, ponovo se

okrenula na stranu, prema njemu. „Uvukli smo te u užasan haos. Izvinjavam se zbog toga.“

„Nisi me uvukla, ja sam dobrovoljno uskočio, s mnogo manje skrupula od tebe. Ja sam bio zainteresovan za laku zaradu. Gomilu novca. Čak je i Rodarte rekao da bi beskrupulozna osoba poput mene...”

„Rodarte!” Sela je prava kao strela i gurnula ga. „Sada moraš da ideš.”

„Ne mogu da te ostavim.”

„Moraš, Grife. Dobro sam. Ali neću biti ako ostaneš sa mnom umesto da ideš da nađeš Manuela. Moraš ići. Znaš da sam u pravu.”

Znao je to. Žalostan, ustao je s kreveta, zatim se sagnuo da pomazi njenu kosu. „Sigurna si da ćeš biti dobro sa... svim.” Gestikulirao je ka njenom stomaku.

„Biću dobro.”

„Ostani u krevetu. Pokušaj da spavaš.” Blago je poljubio njene usne. „Vratiću se čim budem mogao.” Pre nego što je uspeo samog sebe da nagovori da ne ide, okrenuo se.

Trener i Eli su stajali kraj otvorenih vrata. Najglasnijim mogućim tonom, trener se prodrao: „Šta, kog đavola, radiš u mojoj kući?!”

Evo u čemu je stvar, Rodarte reče sam sebi. Grif Barket je uspešno (a) namamio ili (b) kidnapovao Loru Spikmen iz hotela. Izbegao je hapšenje u njenoj kući. Vozio je nepoznato vozilo. U suštini, bio je u prilično dobroj kondiciji da izbegne hvatanje na još neko vreme, možda čak i dovoljno dugo da stigne daleko.

Zašto se onda poslužio mobilnim telefonom Spikmenove da bi ga nazvao, znajući da će Rodarte moći da uđe u trag pozivu i

locira ih? Naravno, Barket je bio dovoljno mudar da telefon ostavi na parkingu, ali zašto bi uopšte toliko rizikovao?

Barket ne bi. Ne bi osim ako nije imao nešto veoma važno da kaže, nešto za šta je osećao da će ga u potpunosti izvući.

Rodarte je sedeo u kolima kod bankine na autoputu i popužio pola pakle cigareta - jebeš prestajanje - pre nego što je utvrdio da Barket nije glumio. Zvučao je uzbuđeno i odlučno. Barket je verovao da je Lavaka roud u Itaski veza s Manuelom Ruizom, za kojeg je tvrdio da je slučajno ubio Spikmena. Što znači da je Barket nedužan.

To mora biti istina. Ako je Ruiz bio svedok kad je Barket ubio Spi- kmena, Barket bi ga jurio do Itaske da ga ućutka, i ne bi zvao Rodartea da mu kaže gde da ga nađe.

Zaključak: Manuelo Ruiz više nije bio fusnota u slučaju. Prešao je u glavnog igrača. Njegov novi status pozivao je na akciju.

Rodarte je pritisnuo dugme za ponavljanje poziva na svom mobilnom telefonu. Samo jedanput je pozvonilo pre nego što se neko javio. „Policija Itaske.”

„Rodarte je opet. Daj mi načelnika Mariona.”

Nakon nekoliko škljocanja... „Detektive Rodarte?”

„Ima li išta?”

„Ništa. Dvojica još uvek osmatraju kuću.”

„Opozovi ih i otkaži poternicu za Manuelom Ruizom.”

Rodarte je osetio Marionovu iznenađenost. „A zašto?”

„Neko je zajebao”, Rodarte je rekao, glumeći ogorčenje. „Glupi kompjuterski štreberi. Tražili su kućnu adresu a umesto toga naišli na broj puta. Svi smo poskakali ni za šta. Molim boga da tim momcima nikada ne daju pištolje.”

Drugi pandur se prigušeno smejao. „Hvala vam na pozivu, detek- tive. Povuci ću sve, uključujući i šerifovu kancelariju. Moji policajci će biti razočarani. Mislili su da će to biti nešto veliko.”

„Večeras, ne.”

„A šta je s Barketom?”

„Još uvek je u bekstvu.”

„Tako krupan tip, čovek bi pomislio da će biti lako uočljiv.”

„Čovek bi pomislio."

„Pa, držaćemo oči otvorene."

Rodarte se ponovo izvinio zbog zabune, rekao da se nada da nije zadržavao Mariona i njegove policajce, i poželio mu laku noć. Zavrljačio je pikavac kroz prozor, zatim se, smešeći se, uključio u saobraćaj na autoputu i uputio ka Itaski.

Kad je video Milerove, Grif je pomislio: *Iznenadjenjima nema kraja.*

Oboje su nosili sandale, šorceve i cvetne havajske košulje. Eli je no- sila slamnati šešir. Uvenuli venac od cveća visio joj je na vratu. Izgledala je zbunjeno. Trener je, uprkos svojoj smešnoj odeći, kipteo.

Nadajući se da će ublažiti nailazeću eksploziju, Grif reče: „Treneru, Eli, ovo je Lora Spikmen."

Trener je laktom gurnuo Eli u stranu i približio se Grifu. „Udovica? Da, znamo mi ko je ona. Čitali smo o Fosteru Spikmenu u *Vol strit džurnalu* dok smo bili na Havajima." Bacio je pogled na Loru, a onda se njegov ljutiti pogled vratio na Grifa. „Sledeća stvar koja mi se desila, dobijam poziv od dalaskog detektiva koji mi se izvinjava što me uznemirava dok sam na odmoru, ali rekao je: *važnoje.*"

„Rodarte?"

„Tačno. Stenli Rodarte. Pitao je da li znamo gde si. Da li smo se čuli s tobom? Da li znamo gde da započne potragu za tobom? Zašto? Upitao sam. Da li to ima veze s Bilijem Bendijem? O, ne, rekao je. To je stara vest. Traži te u vezi sa Spikmenovim ubistvom. Tvoji otisci su bili na oružju kojim je ubijen."

„Džo, tvoj pritisak", Eli je tiho rekla.

„Kazao sam mu da ne znam ništa o tebi, šta radiš, gde si, i da ne želim da znam. Sada dođem kući i zateknem te *udobno smeštenog na krevetu* sa suprugom pokojnog milionera. A ona mi uopšte ne izgleda kao da je u žalosti."

„E pa, grešiš!" viknuo je Grif, idući ruku pod ruku s trenerovim besom. „Žali za gubitkom svoje bebe. Moje bebe", rekao je lupajući se u grudi. „Pobacila je večeras, tamo u kupatilu."

Eli je ispustila žalostan, ranjeni zvuk.

„Lora je bila trudna sa mnom, ali ja nisam ubio njenog muža." Grif je pogledao iza trenera u Eli. „Moraš mi verovati." Treneru je rekao: „Od Lore zavisi koliko će vam poveriti, ali može vam reći da ja nisam izvršio ubistvo. Sada sam na putu da pronađem jedinog čoveka koji to zasigurno zna i koji može sprečiti Rodarte da me pošalje na električnu stolicu."

Grif je krenuo ka vratima, ali trener je čvrsto stavio šake na Grifove grudi, zaustavljajući ga. „Ne ideš ti nikuda. Ja ću te prijaviti."

„Ne možeš da me zaustaviš."

„Je li?" Trener ga je gurnuo unazad.

„On mora da ide, gospodine Miler." Lora je spustila stopala na pod i ustala s kreveta. „Ja ću vam reći sve što želite da znate. Ali Grif nije ubio Fostera. Da bi to dokazao, on mora sad da krene."

Stariji čovek je prelazio pogledom s Lore na Eli, čiji izraz je govorio da, ovaj put, nije na njegovoj strani. Vratio se do Grifa, koji je mogao da kaže da je trener ratovao s njim iz razloga za koje je verovao da su pravedni i pravični. „Ako si nedužan..."

„Jesam."

„Onda se predaj."

„Ne mogu. Dok ja budem obavljao formalnosti, Rodarte bi mogao da ukloni onog drugog momka."

„Da ga ukloni? Šta to znači?"

„Tačno ono što misliš da znači."

„Ko je taj drugi momak?"

„Spikmenov pomoćnik, koji je nestao. Treneru, nemam vremena da ti sada sve objašnjavam. Moram da krenem."

Trener je napravio korak unazad i podigao obe ruke. „Ukopaj se još dublje. Baš me briga. Perem ruke od tebe."

„Već si to uradio, pre pet godina."

„Davno pre toga!"

Reči su bolele, ali Grif nije mogao da se sada zadržava na tome. Podigao je Manuelovu platnenu torbu. Kad je pogledao u Loru, nije ništa rekao, ali nadao se da ona zna šta on oseća.

Onda se, prolazeći, očešao o trenera i napustio kuću u mrtvoj trci.

Rodarte je locirao napuštenu farmu nekoliko sati pre svanuća. Kao što je i bila opisana, to je bila jedina građevina koju je video otkad je napustio grad, i praktično se raspadala. Prolazeći, nije video nijedna patrolna kola i nijedna nisu bila na vidiku. Načelnik Marion, valjan kao i njegove reči, opozvao ih je.

Rodarte je gurnuo svoj pištolj od devet milimetara da klizne iz njegove futrole ispod pazuha i ubacio metak, uzeo baterijsku lampu iz pregrade za sitnice, a onda obazrivo izašao iz automobila. Napravio je jedan krug oko kuće, upirući lampu u nestabilne stubove koji su pridržavali građevinu, a zatim i u krov koji ne samo što je bio ulegnuo nego je imao i ogromne rupe. Većina prozora bila je porazbijana. Mesto je bilo za rušenje.

Farma je bila okružena neobrađenim poljima pamuka, zemlja je bila ravna i crna kao tiganj. Vazduh je bio vreo i ustajao, i tako je bilo tiho da je mogao da čuje kako komarac prdi. Ni prilazak njegovog automobila ni njegovo šunjanje nisu isterali Ruiza niti bilo koga drugog ko se mogao skrivati unutra. Nije imao osećaj da ga neko posmatra kroz neki od razbijenih prozora, a njegov instinkt je, što se toga tiče, bio izvanredan.

Pazeći na svaki korak zbog straha od propadanja kroz trule daske, prešao je verandu i probao da otvori ulazna vrata. Širom su se otvorila na zardalim šarkama koje su škripale. Stojeći na pragu, s pištoljem u desnoj ruci, šarao je svetlom lampe po interijeru. Smrdelo je na miševe, žive i mrtve.

Tu se nalazila jedna glavna prostorija, s kaminom prepunim smeća i starog pepela. Nekoliko ulaza vodilo je iz ove prostorije. Puzao je do vrata, jedna po jedna. Spavaće sobe. Jedno kupatilo. Kuhinja. Sve pra- zno. Nije bilo znakova da je iko tu stanovao bar jednu deceniju.

„Proldeto gubljenje vremena“, promrmeljao je. Znači, Barket je trzao svoj lanac, šaljući ga u uzaludnu potragu, dok je on požurivao udovicu ka Meksiku zbog malo romanse i sparivanja.

Ugasio je lampu, seo na sims od prozora i upalio cigaretu koju će ispušiti dok bude razmišljao o sledećem potezu. Dunuo je dim kroz prazno prozorsko okno. Pošto nije bilo vetra, dim je lebdeo u vazduhu kao neki duh.

Rodarte je zurio kroz prozorsko okno u parče tvrde, sasušene zemlje.

Tu se nalazio i obor koji je verovatno nekad bio dom nekom krmku ili možda kozi. Premali za konja. Stubovi ograde od bodljikave žice su bili ili nagnuti ili već srušeni. Žica je, u zardalim koturima, ležala na zemlji. Trideset jardi ili otprilike toliko iza pale ograde nalazio se ambar koji je bio u još gorem stanju nego kuća.

Ambar.

Rodarte je zaglavio cigaretu između usana i začiljio kroz dim koji se dizao. Proverio je svoju lampu da bi video u kakvom je stanju bila baterija. Svetlo je postajalo sve bleđe, ali lampa je još uvek funkcionisala. Bacio je cigaretu na goli drveni patos i ugasio je.

Napolju je mogao dovoljno dobro da vidi i bez baterijske lampe. Ali držao ju je u jednoj ruci, pištolj u drugoj, dok je koračao okolo do zadnjeg dela kuće. Dvorište je predstavljalo teren s preprekama. Izvrnuta sa strane, ležala su napuštena kolica. Panj koji je očigledno bio korišćen za cepanje drva još uvek je držao zabijenu sekiru. Za trup u senci ispod prislonjene male zgrade ispostavilo se da je rastureni traktor.

Zakoračio je preko ograde, pažljivo izbegavajući bodljikavu žicu, i krenuo ka ambaru. Dupla vrata bila su zatvorena, ali zajedno ih je držala samo drvena reza zakačena za ekser. Zabacio ju je i otvorio vrata dovoljno široko da bi mogao da gvirne unutra. Mrak je bio prodoran. Ustajali vazduh smrdeo je na đubrivo i prokislo seno.

Ne osećajući nikakav pokret niti zvuk, otvorio je vrata i uvukao se unutra. Upalio je lampu i osvetlio prostor. Njegovo znanje o ambarima bilo je ograničeno na ono što je video u filmovima, ali po njegovom neupućenom mišljenju, ovaj je bio prilično standardan. Golubarnik se protezao celom dužinom s jedne strane. Pregrade za konje. Uže i alatke za farmu.

I Manuelo Ruiz.

Ili neko.

Instinktivno, Rodarte je znao da nije sam. I u jednom trenutku, osetio je žiganje straha. *To bi mogao biti Barket.*

Barket je mogao da mu smesti. Barket je mogao ovamo da ga pošalje u zasedu. Da li ga je nadmudrio taj lukavi kućkin sin?

Pre nego što je Rodarte uspeo da završi misao, osetio je kretanje iza sebe. Kad se okrenuo, snažan udarac zaustavio se na njegovom ramenu, od čega su mu ruka i šaka utrnule. Ispustio je lampu. Drugom rukom je zamahnuo u širokom luku koji si naglo zaustavio kad se njegov pištolj u ruci spojio s glavom napadača.

To nije bio Barket. Prenizak, suviše crn, predebeo u predelu sto- maka. A Rodarte je mrzeo samog sebe zbog olakšanja koje je nastupilo kad je to shvatio.

Ali još uvekje trebalo da se bije. Čovek je bio ošamućen i teturao se, ali nije bio oboren. Sagnuo je glavu i bacio se ka Rodarteu. Detektiv je podigao koleno na vreme da uhvati čoveka ispod brade i praktično mu zabije koleno u nozdrve. Rodarte je čuo kako zubi klopoću i zaključio da su neki slomljeni. Uz bolno groktanje, čovek je pao na zemljani pod.

Rodarte, čiji je trenutni strah sada bio zamenjen besom, zgrabio je lampu i uperio nadole, direktno u lice tog čoveka. Lice je bilo crnomanjasto, široko, jednoličnih crta lica. Oči koje su žmirkale zbog snopa svetla bile su crne ko ugalj. Raširile su se kad su videle bure Rodarteovog pištolja uperenog direktno u njega.

„Ola, Ma-nu-e-lo.”

Čovek se trgnuo od iznenađenja.

„Da. Znam kako se zoveš. Imamo zajedničkog prijatelja. Grifa Barketa.”

Čuvši to, Ruiz je osuo paljbu španskih reči.

„Umukni!” lanuo je Rodarte. Ruiz je ućutao. „Ne interesuje me šta imaš da kažeš. U svakom slučaju, trebao bi da čuvaš snagu za posao koji sledi.”

Posegnuvši niže, zgrabio je prednju stranu čovekove košulje i podigao ga na noge. „Vidiš li onu lopatu tamo?” Usmerio je svetlo lampe u gomilu alata koju je ranije primetio. „Uzmi je.” Ruiz je samo stajao tamo gledajući ga prazno. „Nemoj mi izvoditi to *no comprendo* sranje.” Podigao je pištolj kao da odmerava njegovu težinu i jasno izgovorio: „Idi i uzmi jebenu lopatu.”

Ruizove oči, kao od vulkanskog kamena, svetlucale su od snopa svetlosti baterijske lampe, ali uradio je kako mu je bilo rečeno. „Ni ne pomišljaj na to da me tresneš njome“, Rodarte je rekao kad se Ruiz okrenuo, čvrsto držeći ručku lopate sa obe ruke. „Odmah ću te upucati ako pokušaš.“

Pokazao je Ruizu da ide ispred njega kroz vrata ambara. Rodarte ga je pratio na opreznoj razdaljini, s devetomilimetarkom uperenom u čovekovu kičmu.

Istočni horizont postajao je siv. „Požuri, Manuelo.“ Stavljajući stopalo nasuprot čovekove zadnjice, Rodarte ga je gurnuo dovoljno snažno da bi ovaj zapeo i pao. Ruiz se otkotrljao na leđa i tako besno pogledao u Rodartea da je detektivu bilo drago što je uperio pištolj u njega. „Videćemo kolilco ćeš naprasiti biti kad budeš počeo da koristiš tu lopatu.“ Ruiz je pogledao u lopatu, onda nazad u Rodartea, izgledajući zbunjeno. „Šta?“ Rodarte je upitao kroz prigušeni smeh. „Nisi valjda očekivao da *ja* kopam tvoj grob?“

37.

Lora je piljila u dvoje ljudi koji su isto tako zurili u nju.

Mogla je da oseti miris cvetova sa uvelog venca Eli Miler. Bio je težak i sladak. „Upravo ste se vratili sa odmora?“ upitala je.

Eli je odgovorila. „Došli smo na aerodrom Dalas - Fort Vort pola sata ranije. Oko četiri i trideset.“

„Žao mi je što ste posle dugog leta zatekli stranca u vašem krevetu.“ Usledio je tih smeh bez humora. „Kao tri medveda. Kakav je bio let?“

Eli je prešla kod Lore i uzela je za ruku. „Ti si ta koja je imala napornu noć. Kako se ti osećaš?“

„Biću dobro.“

„Naravno da hoćeš. Ali sada ti nije dobro. Grčevi?“

„Hmm.“

„Znam. Prošla sam kroz to četiri puta."

„Žao mi je."

Eli je filozofski slegnula ramenima. „Tako je bilo suđeno." Potapšala je Lorinu ruku. „Doneću ti nešto protiv grčeva."

Ona je izašla, ostavljajući Loru nasamo s trenerom Džoom Milerom. Njegovo prisustvo ju je zastrašivalo. Zurio je u nju, osuđujućim pogledom. Pa ipak, delovao je i radoznalo u vezi s njom, uprkos samom sebi.

„Žao mi je zbog vaše bebe." Klimnuo je glavom prema vratima kroz koja je njegova supruga malo ranije prošla. „Eli samo odmahne rukom, ali njeno srce se svaki put slomilo."

„Sigurna sam u to."

„Sigurni ste da je to bila Grifova beba?"

„Nema sumnje. Moj suprug nije mogao."

„Sterilan?"

„Nije mogao", ponovila je.

„Huh." Svario je to, a onda upitao: „Da li ste se zbog toga spetljali s Grifom?"

Pre nego što je stigla da odgovori, Eli se vratila noseći bočicu *ibuprofena* i čašu vode. „Uzmi dve."

Lora se već bila odrekla analgetika, jer trudne žene ne smeju da ih piju. Gutanje kapsula bio je bolan podsetnik na to da mera predostrožnosti više nije bila neophodna.

„Šta to radiš?"

Glas je dolazio od Eli. Bio je oštar, zapovednički i upućen njenom mužu, koji je podigao telefonsku slušalicu s radnog stola.

„Zovem policiju."

„Napujdaćeš policiju na tog dečaka?"

„Nije on dečak, Eli. On je odrastao muškarac. On mora da odgovara."

„Molim vas, nemojte zvati Rodartea", rekla je Lora. „On je Grifov zakleti neprijatelj."

„Zato što je on detektiv sa odeljenja za ubistva a Grif je... je..."

„Vidiš?" reče Eli, stavljajući pesnice na svoje uzane kukove. „Ne možeš ni da se nateráš da izgovoriš, jer znaš da nije istina."

„Ako nije istina, zašto onda beži?" upitao je trener. „Zašto se ne preda?"

Eli, nemajući odgovor, bespomoćno pogleda u Loru, lcoja je preklinjala trenera da spusti slušalicu. „Molim vas da ne zovete. Barem nemojte dok vam ne ispričam o Grifu i meni. I Fosteru. Celu priču. Molim vas, gospodine Miler."

Razmatrao je nekoliko trenutaka, zatim protiv svoje volje spustio slušalicu i prekrstio svoje široke ruke preko bureta od grudnog koša. „Dakle?"

Počela je od dana kad joj je Foster prvi put ispričao svoje planove, i ništa nije izostavila osim možda najintimnije detalje o četiri susreta s Grifom u onoj kući.

„Nikad nisam čuo ništa tako čudnovato", kazao je trener. „Kažete da je vaš muž *platio* Grifu da... da uradi to?"

„Nažalost, ja sam pristala, iz razloga koji su suviše komplikovani da bih ih sada objašnjavala. Kad sam saznala da sam trudna, nisam očekivala da ikada više vidim Grifa."

Dok je slušala Lorinu priču, Eline oči su postale vlažne. „Kako si se osećala povodom toga? Da nikada više ne vidiš Grifa?"

Lora je oklevala, zatim rekla: „Bila sam u procepu. I, zbog toga, ne bih sebi dozvolila da ga ikad više vidim."

Eli je s razumevanjem klimnula glavom.

„Zauvek bih ostala s mužem", Lora je nastavila. „Podizala bih dete kao da je njegovo, baš onako kako je on hteo."

„Pa, zbog čega se sve pokvarilo?" pitao je trener. „Da pogađam. Zbog Grifa."

„Zapravo, zbog Fostera. Krivim sebe što nisam primetila kako je opako postalo njegovo OK oboljenje. Mislim da nisam želela da vidim. U svakom slučaju, njegovo oboljenje, zajedno sa saobraćajnom nezgodom, uticali su na to da se on dosta promeni. On više nije bio onaj Foster u kojeg sam se ja zaljubila. Nadala sam se da će beba vratiti tog Fostera.

„U svakom slučaju, posvetila sam se našem braku i zajedničkom životu. Da nije pokušao da ubije Grifa, ja bih večeras bila sa njim. A Grif ne bi bio begunac." Podelila je pogled na oboje. „Kunem vam se da je sve što sam rekla istina."

Nije imala nikakvih sumnji u to da joj je Eli poverovala. Trener je žvakao unutrašnjost svog obraza, očigledno neuveren. Odjednom se okrenuo i podigao telefonsku slušalicu.

„Džo, zar nisi čuo ni jednu jedinu reč onoga što je rekla?"

„Mojim ušima ništa ne fali, Eli."

„Pa, onda, kako možeš?"

„Poznajem Grifa", rekao je. „Uvek je gledao svoje interese. Nikada ga nije bilo briga ni za koga drugog osim za sebe. Nije mario ni za tebe ni za mene ni za svoje saigrače. Ni za koga."

„Grešite", reče Lora.

„Možda je ranije bio pomalo sebičan", reče Eli. „Ali sada je drugačiji. Videla sam tu promenu kad je bio ovde. I da ti nisi bio tako tvrdoglav, Džo Mileru, to bi..."

„Gospodine Miler, molim vas", rekla je Lora. „Biće vam žao..."

„Ja zovem policiju." Viknuo je da nadjača njihovo horsko protestovanje, mašući rukom kroz vazduh. „I to je to."

Nije bilo mnogo saobraćaja da uspori Grifa. Vreme najveće gužve prošlo je nekoliko sati ranije. Za kratko vreme, stigao je do izlaza za Itasku. Grad je još uvek dremao, ali on je puzao kroz njega, vodeći računa o saobraćajnim znacima, ne želeći da ga sada zaustave.

Nije bilo teško pronaći Lavaka roud. Nastavio je da vozi duž njega dok nije prešao na FM 2010, uzani put s tragovima od točkova, kojim se izgleda tako retko vozilo da se na njega nije obaziralo.

Nakon nekoliko milja, počeo je da se plaši da su on i Lora pogrešili. Ali onda je opazio oronulu farmu i ambar, otkrivajući isto tako izbrljane senke nasuprot nebu koje je poprimalo pastelne boje izlazećeg sunca. Ali znao je da je na pravom mestu.

Rodarteov automobil bio je parkiran ispred.

Grif je usporio i skrenuo na prolaz posut šljunkom. Odmah ih je primetio: dve tamne siluete nasuprot sjaju na istočnom horizontu. Zaustavio se, ugasio motor i otvorio vrata automobila. Rana jutarnja atmosfera bila je tiha, varljivo dobroćudna.

Držeći dva čoveka na oku, posegnuo je rukom u platnenu torbu i izvadio policijski pištolj. Imitiranje raznosača, onesposobljavanje pandura, njegovo i Lorino ludačko bekstvo sa imanja, sve je to delovalo jako daleko. Ta sećanja bila su zamagljena.

Ali izraz na njenom licu kad je shvatila da je izgubila bebu bio je veoma živ u njegovom sećanju.

Ako... ako... ako...

Bilo ih je tako mnogo da nije znao odakle da počne s kajanjem.

Ali ostalo je jedno veliko *ako*: ako odavde ne izađe živ, nadao se da Lora zna da ju je voleo. Loš odabir trenutka ili ne, ipak bilo mu je žao što joj nije rekao kad je imao priliku.

Gurnuo je pištolj nazad za kaiš svetloplavih pantalona koje je još uvek nosio. Kad je izašao, ostavio je vrata od kola otvorena, u slučaju da mora brzo da beži. Hodao je duž spoljašnjeg zida kuće ka zadnjem delu, shvatajući kako je velika i laka meta njegova bela majica nasuprot izbledele daske. Rodarte i Manuelo Ruiz stajali su mirno kao strašila za ptice na jalovom polju.

Ali tada je Rodarte podigao ruku i mahnuo. „Zdravo, Grife.”

Grif je mrzeo oružje. Nije mnogo znao o njima. Još manje je znao o pištoljima koji se izdaju policajcima. Dok je prelazio dvorište prepuno smeća i išao ka dvojici muškaraca, tešila ga je težina pištolja za pojasom.

Morao je da opkorači ogradu od bodljikave žice koja je bila srušena. Od grumenja prljavštine i fosilizovanih tragova traktorskih guma, zemljište je bilo neravno. Ali on nije gledao nadole. Fiksirao je pogled na Rodartea. Kad se dovoljno približio da bi razaznao detektivove crte lica, Grif je video da se smeje iz zabave dok je držao pištolj uperen u Manuela.

Živa slika je potvrdila ono čega se Grif plašio: Rodarte nije planirao da iskoristi Manuela Ruiza kao svedoka. Čak i kad bi Grif ublažio Manuelov strah i ubedio ga da se vrati u Dalas i ispriča istinu o nesrećnoj smrti Fostera Spikmena, Rodarte to nikad ne bi dozvolio. Rodarte nije želeo da Grif bude oslobođen optužbe. Nije čak želeo ni da bude zatvoren za sva vremena. Želeo ga je mrtvog.

Sada je Grif razumeo zašto. Znao je zašto ga je Rodarte čekao ispred federalnog zatvora u Big Springu. Bilo mu je jasno zašto ga je pratio i posmatrao svaki njegov pokret od izlaska iz zatvora. Mislio je da Rodarte pokušava da ga zaplaši kako bi on napravio grešku ili priznao. Činjenica je bila da se Rodarte plašio njega.

Zemlja pod Rodarteovim nogama bila je prekrivena pikavcima. Kod Manuelovih nogu ležala je lopata. Iza njega brdo sveže iskopane zemlje i široka rupa. Od nagoveštaja, Grifu bi muka. Kopile je nateralo Ruiza da iskopa svoj grob dok je on tamo stajao, pušio cigarete i smeškao se.

Verovatno će, pomisli Grif, on i Manuelo deliti grob.

Manuelo je stajao nepokretan kao statua izrezbarena iz tikovine. Oči su mu bile čvrste i neprobojne kao ispolirani kamen. Grif nije mogao da kaže da li je bio uplašen, ili se pomirio sa sudbinom, ili je čekao priliku da skoči. Nije imao pojma šta će njegov dolazak značiti Ruizu. Voleo bi da je znao španski da mu kaže da je Rodarte njihov zajednički neprijatelj, *a ne njih dvojica jedan drugome*.

„Počeo sam da mislim da nećeš doći“, reče Rodarte kad je Grif stao nekih deset jardi dalje od njega.

„Očekivao si me?“

„Nadao se. Šta te je zadržalo? Kladim se da znam.“ Namignuo je.

„Udovičin vreli zagrljaj. Nadam se da si ga iskusio, jer će ti biti poslednji.“ I dalje se cereći, prijatno je rekao: „Predaj mi pištolj.“

„Pištolj?“

„Hoćeš da ti raznesem koleno?“

„Ne možeš u isto vreme da ciljaš u obojicu. Ako skloniš pištolj s Manuela, on će biti na tebi pre nego što budeš mogao da trepneš.“

„U redu. Šta kažeš na to da prvo upucam njega, a onda raznesem tvoje koleno zbog drskosti?“

Grif je posegnuo rukom iza leđa.

„Polako.“

Uz preteranu sporost, Grif je izvukao pištolj iz kaiša. Mogao je da ubije Rodartea bez trunke kajanja. Marša je bila dovoljan razlog, da ne spominje ostatak. Ali čak i smrtno ranjen, Rodarte bi možda imao vremena za još jedan pucanj. Grif nije smeo da

rizikuje da Manuelo umre. Još uvek mu je trebalo pomoćnikovo svedočenje u vezi sa Spikmenom. Držao je pištolj daleko od sebe.

„Baci ga ovamo.”

Grif je uradio po naređenju. Pištolj je pao među pikavce kraj Rodarteovih nogu. „Hvala. Sada svi možemo da se opustimo.”

Klimajući glavom u Manuelovom pravcu, Grif reče: „Pusti ga.”

„Ne, neće moći.”

„Uputiće se pravo ka El Salvadoru. Nikad ga više nećeš videti.”

„Verovatno. Ali zašto bih zbog toga rizikovao miran san? Možda će ga gristi savest što je pobegao i ostavio te.”

„Znači, znaš da je on ubio Spikmena?”

„Morao je biti on, ili mi ti ne bi kazao gde se nalazi.”

„Prekasno sam uvideo tu grešku.”

„Izgubio si svoj čuveni osećaj za vreme, Broju deset?” Detektiv je napravio tužan izraz lica. „O, šteta. I to baš sada kad ti najviše treba.”

„Pusti ga. Svadu imaš sa mnom, ne s njim.”

Rodarte se prigušeno smejao. „Pa, tu si u pravu.”

„Hoćeš da idem u zatvor.”

„Šta me je odalo?”

„Hoćeš da idem u zatvor zbog Bila Bendija, ali ne zato što misliš da sam ga je ubio. Znaš da nisam.”

Rodarte se nacerio. „Blizu si.”

„Znaš da ja nisam, jer si ga ti ubio.”

„A kažu za sportiste da su glupi.” Frknuo je. „Naravno, trebalo ti je pet godina da to ukapiraš.”

„Vista bojsi su te unajmili da ga učutkaš za sva vremena.”

„Bila je to neka vrsta audicije. Pričalo se da su Bendiju dani odbrojani. Vista trio se plašio da će ih odati kao što je tebe. Ja sam hteo da odradim neki dodatni poslić za njih, ali oni su čvrsta mala klika. Teško je dobiti njihovo poverenje.”

„Pa si iskoristio priliku.”

„Ponudio sam svoje usluge.”

„Mislio si, ako ih oslobodiš Bendija, da će te raširenih ruku primiti u svoju zajednicu i staviti te na svoj platni spisak.”

Rodarte je izbacio svoj ružni osmeh. „Ko može više da pomogne s problemima kao što je Bendi od detektiva za ubistva koji može da istragu usmeri u pogrešnom smeru?" Počeo je da se smeje duboko unutar svog grudnog koša, a onda naglas. „Bio je to sjajan plan, a onda je postao još bolji. Kunem se bogom, Barket, kad si se pojavio u Bendijevoj kući, skoro sam se upišao od smeha. Ni ja nisam mogao bolje da isplaniram."

„Bio si tamo kad sam stigao."

„U sobi pozadi. Pre nego što sam mu slomio vrat, kleo se u sve živo da nema nikakvo tajno skrovište, ali da li si ikada upoznao kladioničara koji ne laže? Da sam vratio Visti neki novac sa skinutim kajmakom, uz dodatak toga da sam se rešio Bendija, zamisli kako bi zadovoljni bili."

„Bio sam u sobi pozadi, rasturao je, kad sam začuo vrata. Ti si ule- teo unutra kao neki kivni slon. Kad sam shvatio da si to ti, jedva sam se suzdržao da ne puknem od smeha. Dok si ti bio u fazonu 'jao meni' nad Bendijevim telom, ja sam se iskrao."

„I uputio anonimn poziv hitnoj pomoći."

„S govornice iza ćoška. Ubrzo je poziv bio razaslat, ja sam se javio radiom, rekao da sam u blizini, i dobrovoljno se javio da proverim na- vodno ubistvo." Cerio se. „Ostatak znaš."

„Imao si zlatnu priliku da i mene ubiješ. Zašto nisi?"

„Plašio sam se, bojao sam se da će to razljutiti Vista bojse. Mislio sam da možda imaju neke posebne planove za tebe, a ne bi bilo dobro da im uskratim to zadovoljstvo. Kad sad pogledam unazad, trebalo je da te ubijem."

„Tih pet godina bile su užasno dugačke za mene, ali za tebe sigurno su bile mučenje", reče Grif. „Dokle god bih bio živ, ti bi bio ranjiv. Usrao si se od straha da ću te pročitati. Zato si me maltretirao, pretvarajući se da to činiš u ime Viste, znajući sve vreme da nisam ništa ukrao od Bendija. Nisi ništa pronašao u njegovoj sobi, zar ne?"

Rodarte je slegnuo ramenima. „Možda on uopšte nije ni lagao."

„Ti još uvek nisi u Vista zajednici. Očigledno nisu bili impresionirani."

„Još ne."

„Ali nadaš se da ćeš, ubivši mene, dobiti njihovo odobrenje."

„Ne škodi. Ne sviđaš im se."

„Ti još manje."

„Videćemo." Naprasno je počeo da se smeje. „Znaš šta je stvarno smešno? Nisam ni morao da izazivam tvoju propast. Sve si sam obavio. Spavajući sa ženom paraplegičara. To je stvarno nisko, Barket. Jedina stvar", rekao je, skupljajući lice u izraz koncentrisanosti. „Za šta je bilo onih pola miliona? Da li je pokušavao da te potkupi?"

Grif je samo stajao, besno ga gledajući.

„Nećeš mi reći? U redu. Ionako nema veze." Nagnuo se unapred i nonšalantno podigao pištolj sa zemlje, potom se okrenuo i ispalio metak direktno u Manuelove grudi.

Bez ikakvog zvuka, Ruiz je pao unazad u iskopanu raku.

38.

Grif je ispustio prigušeni uzvik i zateturio se unapred. „Ubio si ga!"

„Nisam ja, Barkete. Ti si." Rodarte je bacio pištolj ka otvorenoj raki, gde je pao u prljavštinu. „Ti si ga pronašao. Uzgred budi rečeno, podseti me da pitam gospođu Spikmen kako si saznao za ovo mesto. U svakom slučaju, ti si pronašao Ruiza ovde, naterao ga da iskopa svoj grob, zatim, upotrebivši oružje policajca kojeg si napao, hladnokrvno ubio Ruiza da ne bi svedočio protiv tebe na suđenju za ubistvo Fosteru Spikmena."

Grif je i dalje zurio u prazno mesto gde je Manuelo stajao samo nekoliko sekundi ranije. Pogledao je u pištolj; bio je predaleko da bi došao do njega. Njegov upiljeni pogled vratio se na Rodarteu, i on je podigao svoje čiste ruke. „Oni će znati da ja nisam pucao iz tog pištolja."

„O, ti hoćeš. Pošto budeš mrtav. Ne brini. Namestiću da izgleda ubedljivo."

„Lora zna istinu."

Rodarte je namignuo. „Imam načine da je ubedim u suprotno."

Zaboravljajući na sva pravila samoodbrane, Grif se bacio na Rodartea.

Rodarte je reagovao, ispalivši dva hica pre nego što je Grif zgrabio zglobov njegove ruke u kojoj je držao pištolj i istrgnuo ga. Rodarte je vrisnuo od bola i ispustio pištolj.

Vreme je za osvetu, pomislio je Grif dok je svom snagom udarao Rodartea u usta. Zamahnuo je levom pesnicom na detektivovu jagodičnu kost i osetio kako se koža rascepila. Ali ovo zadovoljstvo bilo je kratkog veka zbog bola u levom ramenu, kao da je neko utiskivao gvožđe za žigosanje duboko u meso. Tek tada je shvatio da ga je pogodio jedan od Rodarteovih metaka. Međutim, bol je samo dodala na njegov bes. Nemilosrdno je udario.

Rodarte je osvetoljubivo uzvratio. Udario je Grifa u stomak, a kad se Grif zateturao, Rodarte je stao sa strane i zadao još jedan udarac u bubreg. Ugao nije bio dobar, pa udarac nije imao potpun uticaj, ali bio je dovoljan da Grif poklekne.

Pre nego što je pao refleksivno je šutnuo Rodartea u cevanicu. To je usporilo detektiva dovoljno dugo da Grif dođe sebi i ponovo se suoči s njim. Zabio je pesnicu u njegova rebra.

Udarali su se dok Grif nije izgubio svaki osećaj za vreme i mesto, dok ga ruke nisu bolele skoro više nego rana od metka, više od bilo kojeg dela tela koji je krvario. Rodarteova usta bila su jeziva čeljust, iz kojih je on neprekidno pljuvao krv. Oči su mu bile mržnjom poremećene. Grif je znao da će se Rodarte tući dok jedan od njih ne bude mrtav.

Ne tako davno, pomislio bi: *Dobro. Ubiću ovo kopile, ili će on ubiti mene, kako god, neće biti naročito važno*. Ali sada je želeo da živi. Želeo je da živi dugo, i to s Lorom. Zbog te nade, nastavio je da se bori čak i kad više nije mogao i kad je svaki napor bio ogroman.

Najsladi zvuk koji je ikada čuo bilo je zavijanje sirena. Dolazile su izdaleka, ali brzo su se približavale. Dok su one za

Grifa bile olakšanje, Rodarte su izludivale i obnavljale mu klonulu snagu i odlučnost.

Pokazao je svoje krvlju prekrivene zube i jurnuo. Grif se pretvarao da će ga udariti s leve, pa onda s desne strane. Rodarte je jurnuo napred, zapeo za duboku brazdu koju je napravila traktorska guma, i pao pravo na lice u gnezdo od namotane bodljikave žice.

Vrisnuo je kao irska vila koja kuknjavom predskazuje smrt, ali kasnije se Grif pitao da li je to bilo zbog bola izazvanog žicom ili zbog gneva usled poraženosti.

Grif je stajao i gledao kako se Rodarte bori da se oslobodi, ali izbe- zumljeni pokušaji da se izvuče iz žice samo su ga još čvršće obuhvatali. Žica se usekla u njegovu odeću, njegovo meso.

Sirene su sada bile još bliže. Grif je viknuo Rodarteu: „Prestani da se otimaš! Gotovo je!"

„Jebi se!"

Nekim čudom, detektiv je uspeo da se otkotrlja na leđa, ali bio je umotan u žicu. Struke žice su se zategnute protezale preko njegovog lica, duboko zarivene u njegove iskrivljene crte lica. I dalje se batrgao nogama i rukama. Uspeo je da podigne koleno, iako je cipela bila uhvaćena u žičanu zamku.

„Odustani, Rodarte", Grif je jedva izgovorio dok je brisao krvavi nos. „Za ime boga."

Sirene nisu mogle biti više od pola milje daleko. Grif je osmotrio put zbog policijskih kola koja su se približavala. Preko ravnog, jalovog polja, ugledao je blesak šarenih svetala. Jedan minut, i...

„Pozdravi se sa životom, Broju deset."

Rodarte je ciljao malim pištoljem; tek sada je Grif mogao da vidi futrolu oko članka ispod nogavice pantalona. Ruka koja je držala pištolj bila je izgrebana i krvava. Ali prst na obaraču bio je miran, kao i njegova meta. Žica preko njegovog lica učinila je njegovu ružnoću još grotesknijom. Iako mu je prikovala jednu stranu usta, uspeo je da napravi iskrivljen osmeh.

Grif je sve ovo registrovao u roku od milisekunde. Znao je da su mu ovo poslednji trenuci. Njegova poslednja misao bila je vezana za Loru.

A onda je Rodarteu osmeh utrnuo. Kratko je uzviknuo istog trenutka kad je Grif bio oboren na zemlju. Manuelo Ruiz je bio zamagljena figura koja je prošla pored njega, a takva je bila i ivica lopate dok se visoko iznad Ruizove glave u luku spustila pravo na Rodarteovu lobanju i rascepila je napola.

Pošto je skoro bez prestanka pričao sat vremena, Grif se umorno namestio na bolnički jastuk i zurio u akustične ploče na plafonu. Njegov novi advokat, kojeg je Glen Hanikat preporučio, govorio je s druge strane prostorije. „Gospodo, moj klijent je odgovorio na sva vaša pitanja. Predlažem da sada odete i pustite ga da se odmori.”

Dva dalaska detektiva ignorisala su advokata i ostala su tamo gde su bili. Grif je pretpostavljao da su čekali da vide da li ima još nešto da doda. Jedan od njih imao je sedu kosu, bio je uzdržan i umoran veteran. Drugi je bio mlađi od Grifa. Agresivniji i nervozniji od svog partnera, on je uglavnom pričao.

Grif nije mogao da zapamti njihova imena. Nije bio siguran ni za advokatovo. Hanikat je sve dogovorio s njim dok je Grif još bio na operaciji zbog rane od metka u ramenu koja je bila gadna i bolna, ali nije napravila veliku štetu, pogotovo ne opasnu po život.

Posle duge tišine, upitao je: „Hoće li Ruiz preživeti?”

„Tako se čini”, odgovorio je mlađi detektiv. „On je žilava mušterija, rekao bih.”

„Jeste.” Grif se sećao kakav je osećaj bio kad je život bio isceden iz njega. „Neće biti optužen za Rodarteovo ubistvo, zar ne?”

Detektivi su zajedno odmahnuili glavama. Mlađi je rekao: „Da ga nije ubio, Rodarte bi ubio tebe.”

Grif je to potvrdio klimnuvši glavom.

„Taj stari ambar koristi se kao kuća na pola puta za ilegalce koji ulaze u zemlju. Kad je ušao, Ruiz je bio upućen tamo, i bilo mu je rečeno da može nabaviti lažna dokumenta od tipa s kojim će se tamo sastati. Za papire je dao sav novac koji je imao, ali s njima je mogao odmah da nađe posao. Imigraciono traži tipa koji vodi tu operaciju.” Napravio je pauzu, a onda dodao: „Preko

prevodioca, Ruiz je takođe priznao i da je ubio Fostera Spikmena."

„To je bio nesrećni slučaj", reče Grif.

„Tako i on tvrdi."

„Istina je."

„Rekao je da ste se vi i on tukli. Da li je to tačno?"

„Da."

Pošto Grif i Makalister - tako se zvao, Džim Makalister - nisu imali vremena da se nasamo posavetuju pre saslušanja, advokat ga je sada upozorio tihim pročišćavanjem grla. Nije da bi Grif istrtljao istinu, celu istinu, i ništa osim istine.

Mlađi detektiv je nastavio. „Ruiz je bio štur povodom uzroka prepirke."

Manuelo je bio odan svom pokojnom gazdi. Nije hteo da inkriminiše Spikmena time što će reći da mu je Spikmen naredio da ubije Grifa. Ni Grif nije video zašto bi im to kazao. Zadržao je svoj pokeraški izraz lica.

„Želite li da razjasnite to, gospodine Barket?" mlađi detektiv ga je podsticao.

„Ne mogu."

„Da li je bilo nečega između vas i Spikmena?"

„Pre te noći, sreo sam ga samo jedanput, i to je bio prijateljski susret."

„Nisu pale teške reči te noći?"

„Ne."

„Da li ste provocirali Ruiza?"

„Ne. U svakom slučaju, ne namerno. Napao me je otpozadi."

„To je priznao", progundao je stariji detektiv. Mrštio se kao da je zbunjen. Ili veoma skeptičan. „Još uvek ne objašnjava zašto vas je napao."

„Ne znam zašto."

„Hajde, Barkete", reče mlađi detektiv. „Naravno da znate. Šta ste tamo radili?"

Advokat se umešao. „Hteo bih nasamo da popričam sa svojim klijentom pre nego što odgovori na to pitanje."

„Ne, u redu je, Makalistere. Mogu da odgovorim." Grif je mogao da se kladi da policija ne zna za njegovu vezu s Lorom.

Kockao se s tim da je Rodarte čuvao tu informaciju kao keca u rukavu, čekajući da zaigra na tu kartu kad bude imao najviše koristi a Grif i Lora najviše štete. Rekao je: „Sastanak te noći bio je drugi razgovor za posao.”

„Posao?”

„Da reklamiram *Sansaut*.” U tu tvrdnju bilo je teško poverovati, ali isto tako, njima je bilo nemoguće da je ne odobre.

„Šta je sa svim onim novcem?”

„Nemam pojma”, lagao je Grif, rekavši to pre nego što je Makalister mogao da ga zaustavi. „Kutija je stajala na radnom stolu na vidnom mestu. Spikmen mi je rekao da je otvorim i pogledam unutra. Tako sam uradio. Otprilike u to vreme, Ruiz me je napao. Možda je mislio da hoću da ukradem novac od njegovog gazde. Kao što sam rekao, ne znam šta ga je podstaklo. Šta god to bilo, kajaće se čitavog života. On je obožavao Spikmena.”

Bilo je jasno da su detektivi verovali da je tu bilo još nečega, ali to je bilo sve što će od njega dobiti.

Gundajući, mlađi detektiv reče da mu je Ruiz ispričao istu priču. „Priznao je da je slučajno ubio svog gazdu tokom tuče s tobom, i kazao je da, kad je istrčao iz kuće, ti si pokušavao da Spikmenu spaseš život. Sve to tebe oslobađa.”

Džim Makalister se zavalio u fotelju od vinila, delujući zadovoljno.

„Da li je potvrdio sve što sam vam rekao o Rodarteu?”

Mlađi detektivje klimnuo glavom. „Nije razumeo kakva je nesuglasica bila između vas i Rodarteja, ali sve drugo što nam je rekao slaže se sa onim što ste vi rekli da se dešavalo na staroj farmi.”

„Šta je sa ubistvom Bila Bendija?” upitao je Makalister.

„A šta s tim?” upitao je stariji detektiv.

„Pet godina sumnjalo se na mog klijenta. On je čvrsto poricao bilo kakvu umešanost, osim otkrivanje tela.”

Detektivi su se pogledali konsultujući se bez reči o tome kolilco bi trebalo da otkriju. Konačno je mlađi detektiv rekao: „Mi verujemo u iskaz gospodina Barketa protiv Rodarteja. Već neko vreme, Unutrašnji poslovi vode istragu. Podneto je

mного žalbi protiv njega i njegovih kolega na odeljenju. Previše da bi se ignorisale. Ozbiljne stvari kao uznemiravanje, brutalnost, korupcija. Jedna osumnjičena žena tvrdila je da ju je Rodarte dodirivao dok je bila u pritvoru a onda je postao grub s njom kad se pobunila."

„Liči na njega", Grif je zarežao. Nadao se da Marša neće morati da ulazi u okršaj s Rodarteom, i sad mu je bilo drago što će biti ostavljena na miru.

Mlađi detektiv je govorio: „U svalcom slučaju, slučaj Bendije-
vog ubistva biće ponovo otvoren i istraga će biti vođena iz drugačije perspektive."

„Da li sam ja uhapšen?" Grif je klimnuo glavom ka vratima bolničke sobe, gde je bio postavljen policajac u uniformi.

„Zbog napada na tri policajca u hotelu, lcao i zbog lažnog predstavljanja da ste policajac."

„Bilo je olakšavajućih okolnosti", reče Makalister.

„Čuvaj ih za sudiju na čitanju optužnice", reče stariji detektiv. Či- nilo se da advokate odbrane ne poštuje ništa više od prestupnika koje su oni zastupali.

„Budi srećan što nisi okrivljen za kidnapovanje", ubacio se mlađi detektiv. „Prema gospođi Spikmen, kada ste joj objasnili da je Rodarte smetnja pravdi, ona je dragovoljno krenula da vam pomogne da locirate Ruiza."

Tri para očiju bilo je upereno u Grifa, u iščekivanju njegovog odgovora. On reče: „Bez gospođe Spikmen, nikad ga ne bih pronašao, a bez

njega, bio bih pogrešno okrivljen za ubistvo njenog supruga. Nikada neću moći da joj se odužim za to što mi je verovala." Zastao je, potom pitao šta se sprema Manuelu Ruizu.

„Čim budemo raščistili stvari s njim, a njemu bude dovoljno dobro da može da putuje, poslaćemo ga nazad u El Salvador. Tamo će se suočiti sa optužbama. Ubio je tipa koji je navodno silovao njegovu sestru. Mi smatramo da treba pustiti tamošnje vlasti da se pozabave njime. Oni su dobili prve pare."

„Želim mu sve dobro", relcao je Grif, skoro sebi u bradu.

„Velikodušno od vas", reče stariji policajac. „Da vas nije napao, ne biste bili u ovoj zbrci."

„On mi je i spasao život." Duboko uzdahnuvši, Grif je zažmurio i umorno upitao: „Da li je to sve?"

39.

Njegov novi advokat preuzeo je odatle. Makalister je izveo detektive napolje. Grifu je dao instrukcije da ostane u kontaktu i da ne odgovara na dalja pitanja bez njegovog prisustva. Takođe mu je rekao da se odmara, a onda je i on otišao.

Grif je zažmurio, ali odmor mu je bežao. Iako mu je telo bilo prebi- jeno a on iscrpljen, njegov um je odbijao da se isključi. Juče je, zajedno s Manuelom, helikopterom bio prebačen na odeljenje za povrede u bolnici Parkland, gde su obojica bila podvrgnuta operacijama.

Zbog lekova, nejasno se sećao priprema i imao je nekoliko maglovitih sećanja na sobu za oporavak. To jutro probudio se u zasebnoj sobi, malo više od dvadeset četiri časa nakon što je video kako je Rodarteova lobanja rascepljena oštrom ivicom lopate.

Džejms Makalister, advokat, pojavio se samo nekoliko minuta pre dalaskih detektiva. Jedva da je imao vremena da se predstavi i kaže Grifu da, čim je Glen Hanikat čuo za dešavanja u Itaski, pozvao ga je da zastupa Grifa.

Grifu je sada laknulo, jer je ispitivanje prošlo. Ali sada ga je više iscrpelo nego ranije. Telo ga je bolelo zbog tuče s Rodarteom. Rame mu je pulsiralo. Ali zbog Lore um mu se nije smirivao.

Kao udovica Fostera Spikmena, još jedanput je morala da bude u centru pažnje dok policija i mediji nisu raščistili zakonske ruševine koje su Barket, Ruiz i Rodarte ostavili. Spekulacije koje će je okružiti bile su neizbežne. Mogao je samo da se nada da će neka važnija priča, koja će preklinjati da bude glavna na večernjim vestima, naići.

Ali u međuvremenu, kako je ona sve ovo podnosila? Da li je bila dobro? Osim očiglednog, da li je patila zbog pobačaja?

Krivio je sebe zbog bilo kakve patnje kroz koju je prolazila. Stvari će se možda promeniti. Njen bol mogao je da bude izbegnut da nije bilo njihovog poslednjeg zajedničkog popodneva. Da je nije sprečio da ode, kao što se spremala, da li je sve što se od onda desilo moglo biti sprečeno?

Ali - a sada je bilo vreme za brutalnu iskrenost - ako bi morao sve ponovo da uradi, da li bi je pustio da ode? Ili, reagujući na njeno oklevanje, da li bi je zaobišao i zatvorio vrata kao što je i učinio? Razmišljajući o tome, pitao se da li bi je pustio da ode? Čak i da je znao ono što sada zna, da li bi?

Zažmurio je i pustio mozak da otplovi nazad do tog poslepodneva, do tog mučnog razočaranja koje je osetio kad mu je rekla da odlazi i da se nikad više ne vraća. Nije pokušao da je ubedi u suprotno. Kako je mogao? Nije imao prava na nju. Nikakva.

Morao je da stoji sa strane, bespomoćno, beznadežno, i da posmatra kako ona otvara vrata i govori: „U zavisnosti od okolnosti, ovo bi mogao biti poslednji put da se vidimo.”

„Mogao bi biti.”

„Ne mogu da smislim ništa odgovarajuće što bih rekla.”

„Časkanje se čini nebitnim.” Njen osmeh govorio mu je da se seća kad mu je rekla te iste reči. „Ne moraš ništa reći, Lora.”

„Onda, zbogom.”

Rukovali su se, i on je imao utisak da ona ne želi da pusti njegovu ruku, kao što ni on nije želeo da pusti njenu. Ali ona je pustila i okrenula se prema vratima. Kad se nije pokrenula, posegnuo je rukom i zatvorio vrata.

Nekoliko sekundi, njegova ruka stajala je tamo, što joj je dalo vremena da se pobuni, da kaže nešto: *Šta to, do đavola, radiš? Otvori vrata. Ja odlazim.*

Kad to nije učinila, on je povukao svoju ruku i stavio je ispod njene brade. Uz najmanji pritisak, okrenuo ju je licem prema njemu. Duboko se zagledao u njene oči i u njima video istu neizrečenu, očajničku žudnju koju je i on osećao, a kad je to video, gladno se bacio na nju, pritiskajući svoja otvorena usta na njen vrat, pribijajući je uz vrata. Ispustila je dubok jecaj i

posegnula za njim. Divlje su se ljubili, nemirno, razuzdano i grubo.

Do ovog trenutka doveo ih je jedan mesec mentalne predigre.

Njena suknja bila je uzana, ali on je uspeo da je podigne preko kukova. Spustio je svoje pantalone do kolena; onda ih je ona preuzela i rešila ih se, dok se on baktao s kaišem i rajsferšlusom. Uhvativši njenu guzu obema rukama, podigao ju je i namestio njene raširene butine preko svojih. Dodirivao ju je. Bila je spremna. Jednim guranjem, bio je u njoj u potpunosti.

Rukama ga je obgrlila oko glave i čvrsto ga držala dok ju je jebao, koliko svojim umom toliko i telom. Zbog položaja koji su zauzeli, nije bilo moguće da se mnogo pomeraju, ali on ju je ljuljao, pritiskao što je više i snažnije mogao. *Razmišljajući o* tome šta su radili, *znajući* da je konačno ponovo u njoj, vatra se razbuktala u njemu. A ugao je za nju bio savršen. Sa svakim pokretom, okrznuo bi njene erogene zone. Kad je on svršio, i ona je. Bila je to havarija.

Tokom nekoliko minuta koji su delovali beskrajno, čvrsto su se držali jedno za drugo. Njihovo glasno disanje odzvanjalo je u praznoj kući, a tela su odavala neverovatnu vrelinu. Na kraju se on povukao i nežno je spustio dole. Njene ruke ostale su obavijene oko njegove glave, njegove usne na njenom vratu. Polako ju je ljubio nagore do brade a onda je pustio da mu usne lebde iznad njenih, mučeći je nekoliko sekundi pre nego što su im se usne spojile. Njene usne su se razdvojile i prihvatile njegov jezik.

Bio je to njihov prvi pravi poljubac. Bio je to savršen poljubac. Svilen, vlažan i sladak. Napet. Veoma seksi. Kad su se konačno udaljili, stavio je svoje dlanove na vrata, sa obe strane njene glave, i naslonio svoje vrelo čelo na njeno. „Poslednjih trideset dana bili su najduži u celom mom životu“, rekao je hrapavim glasom. „Živeo sam u strahu da ćeš me nazvati i reći mi da ne moramo više da se viđamo. Plašio sam se da nikad neću imati šansu da te poljubim.“

Stavila je svoje prste po dužini preko njegovih usana. „Ako pričamo, ja moram da idem“, šapnula je. „Ti ne smeš ništa reći. Ja ne smem ništa čuti.“

Povukao se, spreman da se prepire, ali izraz na njenom licu preklinjao ga je da razume. I on je razumeo. Morali su da se pretvaraju da nema ničeg ličnog. Oboje su znali da nije tako. Nisu sebe zavaravali. Ono što se upravo desilo nije imalo nikakve veze s pravljjenjem bebe niti s bilo čim drugim osim sa sirovom požudom. Ali nisu to smeli naglas da priznaju. Jedini način da ona ostane bio je da se pretvara da ovo radi jer njen muž tako zahteva.

Ne rekavši ništa više, otišli su u spavaću sobu i počeli da uklanjaju odeću. Dok nije izašla iz svojih cipela i skinula bluzu, on je bio skroz go. Nevoljan da čeka ijedan trenutak više da bi legao s njom, raširio se na krevetu i povukao i nju sa sobom. Primićući je k sebi, u svom dlanu je držao njen potiljak i ljubio je dok nisu ostali bez daha.

Otkopčao je njen čipkasti grudnjak s prednje strane. Njene grudi bile su predivne, meke, prirodne. Uzeo je jednu u svoj dlan, prelazio palcem preko bradavice dok se nije ukrutila, potom je mazio jezikom. Kad ju je uvukao u usta, ona je izvila leđa u luk i stenjala od zadovoljstva.

Slepo je tragao za njenom rukom i vodio je nadole. Hrapavo je uzdahnio kad su se njeni prsti zatvorili oko njegove nabrekle muškosti, zatim je njen palac otkrio vlažnu kapljicu u prorezu, pa ju je razmazivao oko glavića sporim krugovima koji su mu rasturali mozak i skoro ga upropastili.

Ispruživši ruku oko nje, otkopčao je njenu suknju, spustio je niz kukove i dole niz noge. Sada gola, skromno je ležala sa skupljenim nogama, formirajući savršeno, čarobno slovo V. Spustio se dole i nežno dunuo, a onda utisnuo poljubac u tamne lokne, zadirkujući je, zadirkujući je dok se butine nisu opustile. Pomerio se između njih i lagano, svojim usnama, vodio ljubav.

Ona je bila ta koja je približila kolena i povukla ga za kosu dok nije legao na nju a njegova muškost ponovo bila duboko u njoj. Ovog puta, nije bio užurban, više emotivan nego strastven. Uživao je u svakom osećaju, i pobrinuo se za to da i ona uživa. Kad je osetio da je blizu, stavio je njeno lice među svoje šake i gledao je u oči, želeći da zna da to on, samo on, vodi ljubav s njom, iz jednog jedinog razloga.

Nije znao koliko su puta tog poslepodneva vodili ljubav, jer je to bio jedan dugačak čin, jedna erotska razmena koja se pretapala u sledeću. Iako nisu smeli da pričaju, jedno drugom su omogućili neograničen pristup.

Njegove usne dodirivale su svaku crtu njenog prelepog lica, iznova i iznova. Bio je slobodan da mazi svaki inč njene licože, da ljubi unutrašnji deo njenih kolena. Klizio je palcem niz žleb njene kičme sve do mesta gde se razdvaja u kukove, a onda bi ležao, odmarajući svoje obraze u dnu njenih leđa.

Podjednako radoznala, ona je istraživala njegove velike šake, prateći trag tvrdih vena na njima, sisajući njegov iskrivljeni mali prst. Izgledalo je da joj se sviđaju njegove dlake na grudima. I to veoma. Često se priljubljivala uz njih. On je voleo da oseti njen dah na njima, vrhove njenih prstiju dok istražuju njegov pupak, njeno koleno dok se udobno smešta ispod njegovih testisa; voleo je trzaj njenih vlažnih usana sve dok ne pomisli da bi mogao umreti od zadovoljstva.

Ležali su u tišini, lenjo se mazeći i ljubeći se, kao što zasićeni ljubavnici čine, a onda ga je tužno pogledala i povukla se. I on je morao da je pusti da ide. Toliko toga je želeo da joj kaže, ali bilo mu je zabranjeno. Hteo je da joj kaže da je, prvi put u svom celom, rđavom životu, zaljubljen. On je voleo, tačka. Voleo je nju.

„Bože, pomози mi“, sada je šaputao zidovima bolničke sobe. „Voleo sam je od samog početka.“

Mora biti da je spavao. Probudilo ga je blago pomeranje vazduha. Otvorio je oči. Trener je stajao tik uz vrata. Rekao je: „Da li si spavao?“

„Samo sam odmarao oči.“

Oklevao je, potom prišao krevetu i pogledao Grifa celom dužinom. Zaustavio se na ramenu u zavojima. „Kako je?“

„Preživeću. Boli ko đavo.“

„Zar u ovoj bolnici nemaju lekove protiv bolova?“

„Dobijam ih.“ Podigao je ruku pokazujući brunilu. „I dalje boli.“

„Neka trajna oštećenja?"

„Hirurg kaže da ne bi trebalo da ih bude. Ako odradim fizikalnu terapiju."

„Da, pa, želim mu mnogo sreće. Uvek si se izvlačio iz toga."

„Njoj."

„Huh?"

„Hirurg ortopedije je žensko."

„O." Trener je pogledao po sobi, primetio TV koji je visio s plafona, širok prozor. „Lepa soba."

„Ne mogu se žaliti."

„Hrana dobra?"

„Sve što sam jeo bila je goveđa čorba i žele od limete."

„Da li si gladan?"

„Ne baš."

Pošto su istrošili teme za ćaskanje, neko vreme su ćutali. Onda je Grif rekao: „Hvala ti što nisi zvao policiju pre neku noć."

„Zvao sam."

Grif ga je iznenađeno pogledao.

„Uprkos Elinom gundanju, nazvao sam. Ali ne Rodartea. Pošto su me prebacivali od jednog do drugog detektiva, konačno sam dospeo do jednog koji je zvučao kao da ima razuma. Rekao sam mu kako stvari stoje, gde si se uputio, i da će situacija, po svoj prilici, biti opasna, možda po nekoga i kobna. On je stupio u kontakt s policijom u Itaski i odmah ih mobilizovao."

„Znači, verovao si mi."

„Verovao sam njoj."

„Lori."

„Verovao sam svakoj reči koja je izašla iz njenih usta. Za tebe znam da si još uvek lažov."

„Nisam lagao! Nisam..."

„Do đavola, znam da nisi ubio Fostera Spilcmena ni onog gmaza Bendija. Ne pričam ti o tome."

„Onda mi daj nagoveštaj."

„Lagao si u vezi sa onom utakmicom protiv *Vašingtona*."

Grifovo srce preskočilo je otkucaj ili dva. Nije se tome nadao. Na trenutak je piljio u trenera, potom je okrenuo glavu i promrmljao: „O čemu ti pričaš?"

„Znaš ti vrlo dobro o čemu ja govorim." Lica crvenog od besa, trener se nagnuo nad njim, i Grif je bio primoran da ga pogleda u oči. „Dodavanje lopte Vajthornu. To dodavanje kojim si namerno izgubio utakmicu i zbog kojeg si završio u zatvoru." Trener je kažiprstom probo ivicu bolničkog kreveta. „Znam ja istinu, Grife, ali hoću od tebe da je čujem, a onda hoću da znam zašto."

„Da kažem šta? Zašto šta?"

Trener se ljutio. „Gledao sam video-snimak te igre dok nisam uzrikavio. Iz svakog mogućeg ugla. Usporeno i ubrzano. Sto puta. Hiljadu puta."

„Svi živi su gledali."

„Ali ne poznaju svi igru kao ja. I ne poznaje te svako kao ja. Niko te nije podučavao i trenirao kao ja, Grife." Njegov glas je postao promukao, i da Grif nije znao, pomislio bi da je video suze kako se formiraju u očima starijeg čoveka. „Nisi mogao dodati bolji, precizniji pas. Praktično si odšetao s loptom do linije na dva jarda i stavio je u Vajthornove ruke. Stavio si je tačno između brojeva na njegovom dresu."

Uspravio se i na trenutak okrenuo na drugu stranu, a kad se ponovo okrenuo prema njemu, jednostavno je rekao: „Nije je uhvatio."

Grif je nastavio da ćuti.

Trener je rekao: „Vajthorn nije uhvatio, ali ne zato što si ti bacio lošu loptu. Jednostavno je ispustio prokletu loptu."

Osećajući pritisak sopstvenih emocija, Grif je klimnuo glavom. „On je ispustio prokletu loptu."

Dah je strujao iz trenerovih usta, što je zvučalo kao da je izvučen utikač iz igračke na naduvavanje. Grifu se čak činilo da se on izduvava. „Pa, zašto si, za ime boga, lagao da si namerno izgubio utakmicu? Zašto si priznao krivično delo koje nisi počinio?"

„Zato što sam bio kriv. Bio sam đavolski kriv. Imao sam nameru da zeznem i izgubim tu utakmicu zbog ličnog profita. Za dva miliona dolara, trebalo je da se postaram za to da izgubimo. Ali..."

Ućutao je, nekoliko trenutaka nije mogao da nastavi. Kad je nastavio, glas mu je bio svečan. „Ali kad je došlo do toga, nisam mogao. Hteo sam da pobedim. Morao sam." Njegova šaka napravila je pesnicu kao da je pokušavala da uhvati nedostižno. „Jedina nada da spasem samog sebe bila je da pobedim."

Zavalio se i zažmurio, smeštajući sebe na taj teren. Čuo je riku gomile, osećao znojave dresove svojih saigrača zbijenih na gomilu, osećao tenziju sedamdeset hiljada gledalaca koji vrište.

„Gubimo za četiri. Gol sa udaljenosti neće izvaditi stvar. Vreme nam ističe. Nije ostalo tajm-auta. Najgori mogući scenario, a ako to nije dovoljno, i *Superbol* je zavisio od ove utakmice. Imamo vremena za još jednu igru.

„Da bih naplatio od Viste, sve što je trebalo da uradim bilo je da pustim da vreme istekne, i *Vašington* bi pobedio. Ali kod poslednjeg nabijanja, pomislio sam: *Jebeš te Vista bojse*. Jebeš njihove dolare. Mogu mi polomiti obe noge, ali ja ću osvojiti prvenstvo.

„Sve se svodi na tu jednu utakmicu, treneru. Jedno dodavanje. Jedan izbor koji bi me učinio boljim od blata iz kojeg sam potekao. Ono što sam uradio na toj utakmici odrediće moj karakter. Zapravo, ceo moj život."

Nakon jednog trenutka, otvorio je oči i smejao se ironiji. „Onda je Vajthorn ispustio loptu. *Ispustio* ju je!" Trljao je svoje lice kao da želi da izbriše sećanje na trenutak kad je video kako njegov hvatač leži na leđima u end zoni, praznih šaka, a sat je zabeležio duple nule.

„Ali to stvarno nije bilo važno. Ionako sam prodao dušu đavolu. Posle poraza, smatrao sam da, kad je već takva situacija, mogao bih da budem plaćen. Kad se Bendi pojavio s mojim parama, ja sam ih uzeo.

„Ponekad pomislim da je psihijatar u Big Springu bio u pravu kad je rekao da sam možda hteo da me uhvate. U svakom slučaju, pošto sam bio uhapšen, ljudi su pretpostavljali da sam bacio pas koji je bilo nemoguće uhvatiti. Vajthorn ih je pustio da tako misle. I ja sam ih pustio da tako misle. Bio sam kriv za sve drugo. Lagao sam, kockao se, varao, prekršio zakon, popišao se

na pravila i etiku profesionalnog sporta." Iskrivljeno se nasmešio. „Ali nisam namerno izgubio tu utakmicu."

Trener je vukao pesnice preko svojih vlažnih očiju. „Dugo sam čekao da to kažeš."

„Dobar je osećaj reći. Zato što je najgori deo, zaista najgori deo celog tog iskustva - zatvora, svega - bio saznanje o tome koliko sam osramotio tebe i Eli."

Trener je pročistio grlo i nabusito rekao: „Preživeli smo."

Rekao je to na neusiljen način, kao da ovaj trenutak nije imao nikakvog značaja. Imao je, i to ogroman. Grif nije molio za oprostaj, a trener mu nije dao. Ne s mnogo reči. Ali to se podrazumevalo kod obojice i bez potrebe da bude sentimentalno. Opet je bio u trenerovoj milosti. Dobio je njegov oprostaj. Možda čak i - usuđuje li se da pomisli? - njegovu ljubav.

„Eli bi mnogo značilo ako bi češće dolazio kod nas, dozvolio joj da ti skuva obrok, pustio je da ti malo soli pamet, prošverca ti nešto novca za koji misli da ja ne znam."

Grif se nasmešio. „Hoću. Obećavam. Ako ne budem u zatvoru."

Trener se namrštio. „Zbog onog što si uradio da bi Loru sklonio od Rodartea?"

„Rekla ti je to?"

„Da, a i svuda je po vestima danas. Ali mislim da se optužbe za napad neće održati. Ne kad se bude saznalo kakvu je pretnju Rodarte predstavljao, a ona će se postarati za to da svi saznaju."

Spominjanje njenog imena dovelo je Loru u sobu, u vidu neopipljivog ali jasnog prisustva. Grif je pogledao u trenera, koji je u njegovim očima pročitao nepostavljeno pitanje. „Ona ne može da dođe da te poseti, Grife." Govorio je što tišim glasom. „Mediji bi se bacili na to kao muve na pseći izmet. Već je bilo spekulacija. Podignutih obrva. Znaš o čemu pričam. Ništa određeno, samo predlog da je nešto među vama trima pomalo sumnjivo.

„Ne zaboravi, tek je nekoliko dana prošlo otkad je organizovala veoma javnu sahranu za svog muža. Običan čovek

ne zna da je Spikmen polupao lončice, a zbog budućnosti avio-kompanije, ona bi htela da tako i ostane. Sigurno ne želi da se zna zašto su te unajmili."

„I to ti je rekla?"

„Sve." Trener je zbunjeno odmahnuo glavom. „Đavolska stvar. Nikad nisam čuo za tako nešto."

„Ima toga u Bibliji."

„Da, ali Mojsije je imao bradu do pupka i jeo skakavce."

„Abraham."

„Pa, kako god, Lora je rekla da ćeš razumeti zašto sada ne može da dođe."

„Zaista razumem." Onda, nakon jedne sekunde: „Volim je, treneru."

„Znam." Na Grifov iznenađen pogled, stariji čovek je klimnuo glavom. „One noći, kad je cela tvoja budućnost zavisila od hvatanja Rodartea i Ruiza, ti si ostao s njom. To nije ličilo na tebe, stavljanje dobrobiti neke druge osobe ispred svoje sopstvene. Sada moraš da podneseš još jednu žrtvu, Grife. Ako ti je zaista stalo do ove dame, moraš joj dati vremena. Prostora. Da se udalji od tebe."

Grif je to znao. Razumeo je neophodnost. Ali to mu nije nimalo olakšavalo da prihvati. „Da li je ona dobro?" „Dobro je. Njen najgori problem je Eli." „Eli?"

„Sad je u fazonu majke kvočke. Praktično guši devojkicu." Grif se nasmejavao i zažmurio. „U dobrim je rukama." Mora biti da je ponovo zadremao, jer kad se probudio, trener je otišao. Soba je bila prazna. Bio je sam.

Grif se javio na mobilni telefon iste sekunde kad je zazvonio.
„Halo?"

„Danas u jedan sat?"

Srce mu je stalo pre nego što je opasno brzo zamucao.

„Možeš li stići tamo?"

„Uh, da. Da. Da."

„Vidimo se onda."

Još trideset sekundi držao je telefon prislonjen uz uvo pre nego što ga je zatvorio. Zatim je stajao u tržnom centru, puštajući ostale kupce da se vrte oko njega dok se uveravao da je budan, da ne sanja, da ga je stvarno Lora zvala.

Kao i prvog puta, lako je stigao do kuće, dvadeset minuta ranije. Vozio se po komšiluku do dvanaest sati i pedeset osam minuta. Kad se vratio, njen auto je bio na prilazu. Parkirao je iza nje. Šetnja do ulaznih vrata činila se predugačkom. Ispružio je ruku ka zvonu kad su se vrata otvorila. Stajala je iza njih.

„Čula sam tvoj auto."

Dugo nije progovorio, samo je stajao tamo i upijao prizor. Konačno je njegova radost izašla iz njegovih čvrstih grudi u obliku blagog smeha. „Divno izgledaš."

„Hvala."

„Ne, stvarno to mislim." Nosila je ružičasti, uzani džemper i par crnih pantalona. Jednostavno, elegantno, đavolski seksi.
„Stvarno divno."

Pocrvenela je zbog komplimenta i napravila korak u stranu, pokazujući mu da uđe. Ušao je u dnevni boravak koji mu je bio tako poznat, pa ipak potpuno promenjen otkad je poslednji put bio tu. Kuća je bila izmenjena u topao dom.

Prepoznao je veliki orman, ali dvosed je bio nov. Bilo je tu dodatnog nameštaja, umetničkih slika na zidovima, časopisa, knjiga i ćilima, vaza s belim lalama na stočiću za kafu. Prvi put,

prozorski šaloni bili su otvoreni, što je omogućavalo sunčevoj svetlosti da uđe. Nije bilo jako hladno napolju, pa je vatrica u kaminu gorela više zbog ambijenta nego grejanja.

Okrenuo se ka Lori, znajući šta namerava da kaže pre nego što je rekla. „Sada živim ovde.”

„Pročitao sam da si prodala imanje. Da li ti se sviđa ovde?”

„Obožavam da živim ovde.”

Razmenili su dugačak pogled, koji je na kraju bio prekinut kad mu je ona pokazala da ide prema dvosedu. „Da li si za čaj?”

„Može.”

„Vruć ili hladan?”

„Hladan, molim.”

Seo je, a ona je nestala u kuhinju. Radoznao, nagnuo se ka napred i otvorio jedna od vrata velikog ormana. Tamo su se nalazili TV, nešto štiva za čitanje i noviji filmovi na DVD-u. Ništa sa oznakom X. Zatvorio je vrata i namestio se na jastučićima dvoseda u ono što se nadao da izgleda kao opušteni položaj. U periodu od dva sata i osamnaest minuta između njenog poziva i njegovog dolaska, nijednog trenutka nije disao.

Ona se vratila noseći poslužavnik s bokalom i dve čaše. Stavila ih je na stočić za kafu i oboma napunila čašu. „Šećera?”

„Ne treba.”

Dodala mu je čašu, a onda odnela svoju do fotelje u koju je sela na- suprot njega.

Srknuo je svoj čaj. Ona je srknula svoj. Ali pili su u vidokrugu onog drugog. On je oklevao da započne razgovor, plašeći se da će reći nešto pogrešno. Nije znao zašto ga je pozvala ovamo. Poznati način na koji ga je nazvala, doba dana koje je odredila, nisu mogli biti slučajnost. Pa ipak, nije učinila ništa što bi sugerisalo da će ovo biti kraj njihovih sastajanja u ovoj kući. Možda ga je jednostavno pozvala na čaj.

Napokon, on reče: „Tvoja avio-kompanija postaje izuzetno uspešna. Taj novi *Selekt* zvuči interesantno.”

„Predviđeno je da za tri meseca krene s radom.” Smejala se dok je odmahivala glavom. „Atmosfera je grozničava i luda. Toliko toga treba da se uradi. Milion odluka. Dnevni rokovi.”

Nasmejao se njenoj očiglednoj veselosti. „Ali ti uživaš u tome."

„Svakog trenutka", priznala je. „Veoma sam optimistična po pitanju *Selektovog* uspeha. Već smo prodali sedamdeset osam procenata od našeg planiranog članstva. Putem nezvaničnih kanala u ovoj industriji, čula sam da se naši suparnici batrgaju da pokrenu slične usluge."

„Imitacija je najiskreniji oblik laskanja."

„Apsolutno. Ali i dalje je *imitacija*. Mi ćemo biti prvi."

Njen entuzijazam bio je vidljiv u smislu da joj se celo lice ozarilo. Oči su joj se caklile. Osmeh joj je bio tako lep i bez inhibicija da ga je srce bolelo. I on je shvatio da je ovo prvi put da je vidi srećnu. Ikada.

Podigao je čašu u lažnom nazdravljanju. „Srećno tebi i *Selektu*. Mada ti ne treba sreća. Deonice *Sansauta* su kao nikad visoke."

„Ti pratiš kretanje deonica?"

„Ja sam investitor."

„Zaista?"

„Aha. Šta god da radiš, samo tako nastavi. Deluje."

„Ja sam veoma zauzeta i vredna, ali održavam ravnotežu u svom životu. Dala sam sebi slobodno sredom posle podne."

To je objašnjavalo njenu neformalnu odeću. Neće se kasnije vraćati na posao. Pokušao je da ne čita između redova. Pokušao, ali nije uspeo.

Pomno ga je posmatrala dok je govorila: „Te slobodne srede omogućavaju mi da posvetim vreme drugim stvarima koje su mi važne. Kao što je fondacija Ilejn Spikmen."

Pomerio se sa svog mesta. „Fondacija. Da. Skoro sam video tvoju sliku u novinama. Na nekom skupljanju novca formalnog karaktera. Kako je to prošlo?"

„Odlično."

„To je dobro."

„Osim novca koji je skupljen te večeri, fondacija je nedavno primila pozamašnu donaciju."

„O, je li?"

„Sto hiljada dolara."

„Ma šta kažeš."

„Hmm, ali bila je to prilično neobična donacija."

„U kom smislu?"

„Prvo, bila je u gotovini. Novčanice od sto dolara deponovane direktno na račun Fondacije."

„Huh."

„Anonimno."

„Huh."

„I banka kod koje je bio depozit rekla je da je darodavac insistirao na tome da ostane anonimna."

Grif je zadržao ravnodušan izraz lica.

„Poštujem ga što tako velikodušnu donaciju drži u tajnosti", rekla je Lora. „Samo se nadam da zna koliko je njegov poklon cenjen."

„Siguran sam da zna."

Nakon onoga što se Grifu činilo kao beskrajn razgovor, popustila je uz nežan osmeh i promenila temu. „I ti si bio zauzet."

„Čula si za program?"

„Videla sam kad su te intervjuisali na TV-u."

„Postaje popularan, ispašće stvarno dobro."

„Zvučiš iznenađeno", primetila je.

„I jesam. Upala mi je kašika u med."

Po otpuštanju iz bolnice, pojavio se na sudu i izjasnio se krivim po optužbi za napad. Džim Makalister ga je oslobodio uz kauciju i na saslušanju briljantno govorio u njegovu korist. Njegovi argumenti bili su podržani svedočenstvom Lore Spikmen, koje je, u njenom odsustvu, pročitao njen advokat, kao i svedočenjem policajaca Unutrašnjih poslova koji su istraživali Rodartea Stenlija.

Grif je dobio od sudije strogi prekor i godinu dana uslovne kazne što je bilo dodato na onu koju je već služio. Makalister i Glen Hanikat, koji su se pokazali kao iskreni prijatelji, izveli su Grifa na večeru da bi proslavili ono što su smatrali pobedom.

Ubrzo nakon toga, Boli Rič ga je iznenadio pozivom na večeru. Izvinio se što ga nije slušao kad je Grif pokušao da ga upozori na Rodartea. Rekao je da mu je žao što je odbio da mu pruži pomoć kad mu je najviše bila potrebna, ali najviše od svega

što nije ni pomislio da je Grif nedužan. „Dve nedelje, Džejson nije hteo da razgovara sa mnom."

Grif je odmahnuo na izvinjenje. „Ne brini zbog toga, Boli."

„Puštaš me da se olako izvučem."

„I mene su pustili da se olako izvučem."

Onda mu je Boli ispričao za program o kojem su on i drugi sport- ski novinari širom zemlje već duže diskutovali. Smatrali su da je došlo vreme da se ostvari. „Dosta nam je negativnosti koja okružuje sportove, na koledžu kao i one profesionalne. Koliko god da pišemo o zakucavanju, tačdaunu i hounmanu, primorani smo da izveštavamo o zloupotrebi droga, korišćenju steroida i oružja, o nasilnom ponašanju, silovanju..."

„Kockanju", reče Grif.

„Kockanju. Muka nam je od sveg tog sranja. Želimo da okrenemo stvari, da čast i ideale valjanog sportskog ponašanja vratimo u sportove. Ali mi smo samo gomila ljudi od pera, a ja sam najživahniji, ako znaš šta hoću da kažem. Nama treba portparol." Nesigurno je dodao: „A neko ko je besprekoran ne bi imao mnogo uticaja."

„Tebi treba momak s postera s privlačnim sloganom kao na primer: 'Nemoj zajebati kao što sam ja'"

Boli se iskezio. „Tako nešto prikazuje suštinu onoga što mi mislimo."

„Treba im loš momak kao ja da razgovara s mladim sportistima", objašnjavao je Lori sada. „Uz glas iskustva, ja ih upozoravam na uobičajene zamke. Boli i njegove kolege okupile su nekoliko sponzora da finansiraju program. Nacionalna asocijacija fakultetskih sportova ponudila je svoju punu podršku. Stipendija hrišćanskih sportista. Organizacija bivših studenata. Sportske asocijacije širom zemlje zakazale su mi držanje govora." Slegnuo je ramenima. „Možda će govori lcoje držim doneti nešto dobro."

„Skroman si, Grife. Baš sam ove nedelje pročitala u kolumni gospodina Riča da su već skupili hiljade obećanja koja su potpisali sportisti koji se odriču steroida, itd. Uključujući i njegovog sina."

„Džejson je dobar momak. On se verovatno i ovako ne bi upustio u to."

„Ali drugi bi. Tvoji govori imaju ogroman uticaj."

„Videćemo." Osmehnuo joj se. „Ako ništa drugo, barem beležim milje zbog čestih letova *Sansautom*."

„Trebalo bi da se prijaviš za *Selekt*."

„Ne mogu to sebi da priuštiti. Moji troškovi se pokrivaju, i primam i više neko pristojnu platu, ali neću se obogatiti, Lora. Nikada." Nikada neće biti bogat kao Foster Spikmen. Kao ona. To joj je govorio. „Ali u sportu sam, barem na periferiji. I radim nešto korisno." Nasmehao se. „Ponekad mi, posle govora, traže da bacim fudbalsku loptu. Da im dam savet. Takve stvari."

„Sigurna sam da su ti mladi sportisti oduševljeni."

„Ne znam za to. Ali ja uživam."

Neko vreme su ćutali. Ona je bacila pogled kroz prozor, na kamin, na vazu s lalama. „Želiš li još čaja?"

„Ne, hvala."

„Kako je tvoja prijateljica Marša?"

Bio je iznenađen što se setila Marše. „Dobro joj je. Baš sam je prošle nedelje video."

„O"

Na to je Lorin ljubazni osmeh malo zatreperio. A možda je on to samo umislio. „Ima još jednu zakazanu operaciju, ali samo za završne prepravke."

„Dakle, operacije su bile uspešne."

„Izgleda fantastično. Bolje nego ikad. "

„To je dobro. Da li se... da li se vratila... svom poslu?"

„Puno radno vreme."

„Stvarno?"

„Aha. Biznis kao i obično."

„Hmm."

Ako se pitala koja je bila priroda njegove posete Marši, zašto ga nije to otvoreno pitala? On se nadao da će ga pitati. Mogao bi joj reći da su sada isključivo prijatelji, ali Lorino pitanje značilo bi da joj je stalo do toga da li svoje seksualne porive zadovoljava s profesionalnom.

Umesto toga, rekla je: „Kako su prošli praznici?"

„Ugojio sam se. Eli je kuvala kao da sutra nikad neće doći. Tvoji?"

„Ja sam putovala. Boravila u pansionu u Vermontu, vozila se sporednim putevima, mnogo čitala."

„Lepo zvuči." Zvuči samotnjački.

„Želiš li još čaja?"

„Već si me to pitala, i rekao sam da ne želim."

„Izvini. Kako ti je rame?"

„Dobro."

„Zacelilo u potpunosti?"

„Lora, zašto si me pozvala?"

Iznenadilo ju je njegovo prekidanje ćaskanja, a onda je izgledala tužno što ju je uhvatio kako odugovlači. Duboko je udahнула i tiho rekla: „Htela sam da ti zahvalim."

Srce mu se stropoštalo. Stvarno ga je zvala samo na čaj. „Zbog čega?"

„Što si čuvao našu tajnu. Imao si toliko prilika da ispričaš celu prljavu priču. Ali nisi. Zaštitio si Fostera, kao i mene. On sigurno nije zaslužio tvoje poverenje. Htela sam da ti kažem koliko to cenim."

„Pa, ni ja baš nisam želeo da se zna kako sam bio unajmljen da budem tvoj pastuv."

„Bez obzira na razlog, hvala ti."

„Nema na čemu."

On nije želeo prokletu *zahvalnost*. Poštovao je obećanje dato treneru i sebi samom da je neće kontaktirati, iako nije prošao ni jedan jedini dan da nije to pozeleo. Tako da je danas kad je ona nazvala, nakon što je prošlo nekoliko meseci, pomislio da možda...

Ali ne. Dok je sedeo ovde i vodio ućtiv razgovor, žudeći za tim da je dodirne, želeći da okusi njene usne, sve što je ona htela bilo je da mu kaže *hvala*. Nije više mogao da podnese.

Uzrujan, protrljao je dlanove o svoje butine, a onda naglo ustao. „Vidi, moram da idem. Imam... nešto."

„O, žao mi je." I ona je ustala. „Nisam htela da te zadržavam."

„Ne, u redu je. Bilo mi je drago što sam te video."

„I meni je bilo drago što sam videla tebe."

„Da. Hvala na čaju."

Kad se okrenuo ka vratima, blago je lupio sebe sa strane, što je bio podsetnik. „O, skoro sam zaboravio. Doneo sam ti nešto." Gurnuvši ruku u džep sportskog sakoa, izvadio je kutijicu.

Zbunjeno ga je pogledala dok joj je predavao. „Šta je ovo?"

„Ima samo jedan način da saznaš."

Držala je kutijicu, i na trenutak je oklevala pre nego što je povukla traku da bi odvezala mašnu. Dok je skidala poklopac, on je shvatio da je zaustavio disanje. Na satenskoj podlozi ležala je mala zlatna zvezda s beskrajno malim dijamantom u sredini. Glavu je držala spuštenu, zurila je u amajliju, pa on nije mogao da vidi njenu reakciju. Stajala je tako mirno da je on pomislio da je ideja bila očajna.

Kad je prošao još jedan trenutak a ona i dalje ništa nije rekla, pokušao je da se opravda. „Znam da nije bila velika. Verovatno ne veća od tog dijamanta. Ali..." Provukao je prste kroz kosu. „Ali nema naznaka, znaš? Ništa ne pokazuje da je ikad postojala. A jeste. Bar nekoliko nedelja."

Glava joj je i dalje bila spuštena, nije se pomerila. *Sranje! Loša ideja. Stvarno, stvarno loša.* Trebalo bi da jednostavno učuti i ode. Umesto toga, rekao je: „Mislio sam da bi htela nešto da te podseća na nju."

Kad je napokon podigla glavu, lice joj je bilo vlažno od suza. „Uvek ću je se sećati. Čuvaću je u svom srcu dokle god sam živa."

U isto vreme su se pokrenuli. Njegove ruke su je obgrlile, i zagrlio ju je kao da je nikad neće pustiti. Mogao je i da obeća. Nakon toga, nije mogao zasigurno da se seti šta je objavio malo kasnije a šta odmah tada, baš pre nego što će rukama obujmiti njeno lice i podići ga do svog. Seća se da joj je rekao da je voli, i to joj je ponavljao dok je ljubio njene usne, oči, obraze i čelo. Na kraju su se njihove usne spojile i poljubac je bio jak i vatren.

I onda, najduže do tada, dok je poslepodne prelazilo u večer, zajedno su sedeli na dvosedu, uživali u vatri, držali se za ruke i pričali. Nisu pričali ni o čemu ozbiljnom. Razmenjivali su anegdote, beznačajne informacije. I smejali se.

To je bio njihov prvi sastanak.

By Voki